ANUL IV No. 1 — 5 BANI 5 — Mercuri 15 Noembrie 1906

ONAMENTE: Un an 0 lei, 6 luni 10 lei, 3 lu 6 lei

ANUNȚURI: Un rînd i pag. III-a 50 bani în pagina IV 30 bani.

REDACTIA SI DMINISRTATIA
STRADA STEAN CEL MARE
VIS-A-VIS I MITROPOLIE

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Reapărem pentru a contribui la activitea progresivă a partidului conservator, ai cărui sinceri și devotați apărători suntem. Vom duce lupta apărînd adevărul și dreptatea prin mijloace cinstite.

Vom spune lucrurile așa cum sunt, după cum am făcut și în trecut.

Suntem convinși că, cu cît se face mai multă lumină, cu atît drumul este mai sigur și pedicile se pot înlătura la timp.

Vom pune umărul alături de presa sincer conservatoare, pentru a duce lupta în contra celor ce ne hulesc partidul și caută să l înjosească.

Vom lupta, însă cu leacute.

Tastul D-lui Rachtivan

Ziarele ne-au adus vestea că la banchetul de la Brăila, după un pahar de șampanie, Dl. Rachtivan secretar general al Ministeriului de interne a ținut un toast.

Nimic mai firesc din partea D-lui Rachtivan, ca funcționar sub-altern al D-lui Ministru de interne, de a ridica un pahar în sănătatea șefului său direct Dl. Gh. Cantacuzino, care în același timp este și șeful guvernului și al partidului conservator. Ceea ce nu înțeleg și ceea ce mi se pare absolut anormal ca mentalitate raționabilă, este aceasta ieșire politică ce a făcut dl. Rahtivan în toastul seu.

Mai întâi cine este dl. Rachtivan și în ce calitate a crezut de cuviință de a face politică la un banchet, ce era în legtură cu o sărbare ne-politică?

Dl. Rachtivan este un funcționar superior al ministerului de interne și această situațiune a sa delicată de funcționar, trebuia să-l facă a se ține de la ori ce manifestațiuni politice cu atât mai mult cu cât nici împrejurările nu erau prielnice, la banchet participînd persoane cu desăvîrșire străine de politică ca: miri, magistrați și alți funcționari.

Ce ar zice oare lumea noastră politică și nepolitică, când într'o bună dimineață ar vedea pe d-nii Secretari generali de a externe, justiție, finance, domenii, etc, ținând discursuri la întruniri publice sau fabricînd toasturi cu caracter politic, la banchete ce și ar da singuri sau ar pune pe alții să li se dea?

Indiferent de partidul cari ar fi la putere, această stare de lucruri ar fi în adevăr anarhică, când funcționarii superiori ai ministerelor s'ar transforma în agenți sau procuriști politici. Cazul d-lui Rachtivan este unic în analele politice românești și va rămânea unic, în siguranță.

Și care era trecutul politic care să'l îndrituiască în trecut-va cel puțin, fără însă a justifica, pentru ca d-sa să ia această pozițiune de mentor politic? Căci pentru a'și lua cine-va acest rol și pentru a fi luate în serios vorbe sale, trebue să aibă o vechime polică în partid.

In trecutul politic al d-lui Rachtivan nu găsim de cât funcțiunea de director general al închisorilor ce a avut acum câțva ani sub guvernul conservator, și, . . . , atât. D-sa nu a fost nici odată deputat sau senator, deci n'a dus nici o luptă parlamentară; nici chiar în viața extraparlamentară nu am întîlnit pe dl. Rachtivan luptând, nici cu vorba nici cu scrisul pentru partidul conservator.

Ori-cine, va vedea deci, cât de falș și deplasat a fost rolul ce și-a luat Dl. Rachtivan la banchetul dela Brăila, în care a avut imprudența de a face politică și încă o politică naivă și stîngace de debutant.

Sunt sigur că cel dintâi care l'a admonestat pentru această gafă politică și mai ales pentru această conduită absolut incompatibilă cu calitatea sa de funcționar public, este însuși șeful său, Dl. Ministru de interne.

Căci nu este permis nici unui funcționar public, pe cîtă vreme păstrează încă această calitate, de a scoborî demnitatea funcțiunei sale la nivelul politicei de stradă, sau al politicei de banchete. N'ar fi trebuit ca tocmai partidul conservator să creeze un aseminea urât precedent, neconform cu priincipiile și tradiția sa sănătoasă, de a opri amestecul funcționarilor publici în politica de partid. Și la urma urmei ce lucruri mari și necunoscute a spus Dl. Rachtivan la acest banchet? Nimic de cît banalitățile cele mai teribile. Intregul vocabular demodat și deplasat al intrigilor de culise, al criticelor de club și al politicei de la Capșa, a fost reeditat de d-l Rachtivan in toastul său.

Căci, pentru Dumnezeu, cine dintre oamenii politici serioși contestă șefia D-lui Cantacuzino? Cine formează «bisericuțe»? Cine arborează «fanioane»? Cine, Domnule Rachtivan, răspunde? Ai voit oare să te referi la d-l Take Ionescu? Dar acest mare și strălucit om de stat, pe care desigur nu toastele d-lui Rachtivan îl vor putea «zdrobi», n'a declarat singur că nici *el* cel puțin nu este tachist? Cine deci formează „bisericuțe" și cine arborează „fanioane"?

Și când un funcționar superior ca d-l Rachtivan, se face ecoul nenorocit al unor asemenea șoapte și cancanuri de politică ușoară și eftină, debitîndu-le fie chiar la banchete, cu o ușurință și naivitate așa de stoică și gravă, un asemenea funcționar nu mai poate sta un singur moment ca secretar general al unui Minister.

Ca simplu particular, d-l Rachtivan poate avea libertatea de a ține ori cîte toaturi politice va vroi. Ca secretar general al Ministerului de interne însă nu.

Demisiunea d-lui Rachtivan deci, credem că s'impune.

Lascar Antoniu.

APA

Astăzi, 14 c., se vor deschide pentru a doua oară, ofertele caselor ce concurează la licitațiunea pentru alimentarea Iașului cu apă potabilă și canalizarea lui.

Momentul aceta, adică realizarea celei mai importante hestiuni de edilitate a orașului, se presintă cu tălmăcirea în bine a unui vis, carea preocupat, vreme de jumătate de secol, pe toți gospodarii, cari s'au perindat la rimărie.

Actualului guvrn, care a îmbrățoșat nevoile Iașului cu dărintească dragoste, i-a fost dat să pue mărul și la această anevoioasă chestie și s'o ducă pe calea cea bună, cu neobosite străduinți ale harnicului nostru primar.

Ziua de azi va însemna, o epocă și de sigur, o epocă strălucită, in istoria orașului Iași. Căci realizarea planului cu alimentarea orașului cu apă, este un tribut ce se plătește igienei și va feri orașul pe viitor, de acele crude boale epidemice cari decimau populația.

Comuna Iași, cu restrânsele ei venituri, n'ar fi putut, nici odată, să găsească chip pentru adunarea multelor milioane, ce necesitează realizarea a două lucrări atât de gigantice; cu nesfârmurita-i dragoste pentru nevoile mari ale Iașului, partidul conservator a ușurat comunei și realizarea acestei bătrâne dorinți.

Iașul va inscrie acest fapt, cu profundă recunoștință, în istoria vieței sale și va erta pe păcătosul colectivist, care vede, pînă și în o chestie atât de sfîntă — un simplu gheșeft.

Deschiderea [illegible]urilor [illegible]legiuitoare.

[illegible]onală a unui stat, deschi[illegible]legiuitoare are o mare [illegible] acel moment se sta[illegible] de vederi între guvern [illegible]nduc țara și parla[illegible]lor țării.

[illegible]emnătatea este cu [illegible] noi abea împlinim [illegible] viață, așa că de[illegible]ale nu sînt atât de [illegible] în țările cu viața in[illegible] constituțional; la noi [illegible]li nu se stimulează în [illegible]se complectează, ci de [illegible]se inchid, guvernul își [illegible] normal, iar membrii [illegible] ocupațiunile lor parti[illegible]fie-care de nevoile sale; [illegible] dă truda unei activi[illegible]ntru activitatea sesiunei [illegible]tului, pregătind proec[illegible]ei le cred cu cale să [illegible]e le studiază prin mi[illegible]nu la îndămînă.

[illegible]ui, în țară, este aproa[illegible]e să fie ast-fel, în [illegible]ci trebue să se pue [illegible] în atingere cetățenii, să le cercete[illegible] păsurile, să le ce greutățile traiului, să se pue la mijloc între autorități și cetățeni ori de câte ori se face vre-o nedreptate, să lumineze administrația și să o pue pe cale de-a îndrepta rul; să adune părerile cetățenilor asupra diferitelor interese generale și ale localității în particular; să vadă care legi au urmări apăsătoare asupra poporului, care sunt acele părți de legi cari jignesc bunul mers al treburilor și în ce chip s'ar putea îmbunătăți; însfîrșit să adune materialul de observațiuni și păreri spre a ști către care parte trebue să se îndrepte mai des direcția viitoarei sesiuni parlamentare.

Acesta este rolul parlamentarilor în timpul cînd nu este deschis parlamentul, rol măreț și care ar adice cel mai mare folos țărei. Să așteptăm așa ceva în viitor.

Pentru timpul în care trăim și după deprinderile care ne călăuzesc, deschiderea Camerilor are o insemnătate mare fiind-că pune pe lucru acești doi mari factori, guvernul și parlamentul în raport direct, să începe activitatea traului evolutiv al poporului Romîn.

Dorim activitate rodnică și acestei sesiuni parlamentare.

BISERICUȚE

Nu știu dacă dl. Filipide a luat notă de faptul că limba românească s'a îmbogățit, dacă nu cu un cuvînt nou, cel puțin cu un înțeles nou al unui termen vechiu. Cred că da, căci s'a vorbit prea mult, zilele aceste, de *bisericuțele* politice.

Bisericuțele! Iată primejdia cea mare a unității partidului; iată dușmanul armoniei; iată boala de care suferim! Dacă n'ar fi această nenorocită inovație a vieței noastre politice, toate ar merge după dorință, fără zdruncin și fără tulburări....

De sigur că spaima celor ce dau alarma, e cel puțin exagerată. Nimeni nu contestă că mersul normal al vieței politice, reclamă înăuntrul partidelor, unitate de vederi și de acțiune. Nimeni iarăși n'ar putea susține cu temeiu, că garantarea acestor două condiții de viață, poate fi în afară de sistemul unei organizări sistematice, și în afară de conducerea unitară a unui șef iubit și ascultat.

Dar ar fi absurd a spune că acest sistem însamnă absolutizmul politic, că partidul întreg nu e colectivitatea închegată prin o unitate de aspirațiuni și de vederi, ci că el ar fi o simplă abstracțiune care nu capătă întruparea materială de cît, în persoana șefului conducător.

Zic că aceasta e absurd pentru că e contrar însăși naturei lucrurilor, contrar spiritului și moravurilor noastre, și în fine pentru că dacă am admite asemenea concepție, ar trebui să admitem implicit în teorie, înfrânarea ori-cărei idei de propășire, și înăbușirea tuturor individualităților de valoare.

Natura lucrurilor, în alcătuirea noastră constituțională e așa, că nu se poate concepe un partid politic fără trei elemente; massa, fruntașii și șeful. Massa, e conglomeratul social format din legătura unor nevoi comune și din apropierea sufietească a aceloraşi aspirații. Fruntașii sunt cei în creerul cărora se frămîntă problemele masei, cei care materializază aspirațiile comune, în fine cei cari pregătesc lupta, și cari o duc împreună cu ceilalți, dar cari mai aproape de cercurile în care se învîrtesc, fac legătura dintre mase și dintre șef. Șeful e conducătorul suprem al luptei. El e cel spre care [illegible] de la dragostea, de la tactul și deia dezinteresarea căruia, se așteaptă izbînda. El n'are deci o voință a sa proprie, pe care să fie liber a o impune partidului, dar el poartă într'însul rezultanta tuturor voințelor, pe care le sintetizează în directiva înțăleaptă ce imprimă politicei sale. In senzul acesta el poate veni în contrazicere cu X sau Y și are nu numai dreptul, ci chiar datoria de a înfrînge voințele lor. El însă nu-și poate substitui aspirațiilor generale, propriile sale vederi, ori cît de superioare ar fi acestea, și ori cît i-ar părea de greșite celelalte.

Dar cum se poate îndeplini procesul acesta de asimilare și sinteză de care vorbesc? In ce chip șeful poate ajunge a-și forma ideea clară a aspirațiilor pe care cată să le realizeze? Direct, coborîndu-se în diversele straturi ale societății? De sigur că nu. Am spus că legătura sufletească dintre mase și șef o stabilesc fruntașii. Și e natural să fie așa. Pentru că ei sunt depozitarii nevoilor celor mulți, ei sunt duhovnicii lor, ei sunt sfătuitorii lor, ei sunt acei cari prin munca asiduă, prin căldura ce o pun în acea muncă, prin forțele și cele mai adesea ori prin calitățile și talentul lor, capătă dragostea și încrederea armatelor pe care le conduc în lupte. E drept că în jurul acestora se formează adesea cercuri mai mici sau mai mari, cari prezintă o consistență mai deosebită. Cît timp însă aceste cercuri nu perd legătura cu partidul întreg, cît timp ele nu reprezintă de cît nuanțe mici de deosebire, între ele, dar păstrează coloratia întregului, ele nu sunt de cît un produs natural al împrejurărilor, și nu alcătuesc o primejdie pentru partid. Căci a susținea contrarul e a contesta în același timp adevărul că coheziunea în partidele politice, nu trebue căutată și în elementele sufletești care leagă de dragoste și de încredere, pe cei mici și pe cei mari.

Dar teoria absolutismului politic, e nefundată încă pentru celalt motiv: că este contrarie spiritului și moravurilor noastre,—lucru care nu cere nici o demonstrare,—și mai cu samă pentru că aplicarea ei, ar fi în pedecarea individualităților alese, de a se dezvolta și de a se rîdica. Intr'adevăr, dacă admitem că într'un partid politic șeful e totul, și restul nu e nimic, atunci forțele și talentele ne mai avînd nici un obiectiv, nici un țel, nici o inițiativă, s'ar perde pentru viața politică, partidul ar perde de asemenea un element de susținere a unității sale, voința șefului substituită voințelor comune, ar nemulțumi pe cei mai mulți, și centralizarea aceasta absurdă, ar fi moartea ori-cărei organizări politice.

Să nu vorbim dar de bisericuțe. Cînd o individualitate într'un partid ajunge să adune cît mai multe simpatii și cînd izbutește să capete cît mai multă încredere din partea celor mulți, atunci e semn că legăturile care țin închegate între ele elementele partidului sunt bune și trainice și partidul nu poate fi de cît mai tare în lupta ce o duce contra dușmanilor săi. Cu cît sunt mai multe individualități de aceste, cu atît coheziunea e mai mare, și (sub condiție numai ca șeful să știe să armonizeze aspirațiile grupate în jurul statului său major) acesta nu face altă-ceva de cît să îndrepte dragostea și încrederea celor de jos, prin ei însiși, mai sus, în persoana șefului.

Cine vede altfel lucrurile, vede rău.

Parsifal

O conferență inaugurală

In aula Universității din Iași, în ziua de 9 a. c., domnul I. Petrovici, noul conferențiar al Universității noastre, și-a ținut conferența inaugurală.

A fost un adevărat eveniment intelectual. Conferențiarul se află abea in vrîsta ideală a vieței. Născut în 1882, domnul Petrovici n'are, prin urmare, de cît 24 ani. A făcut studii strălucite, în țară și străinătate și pentru prima oară, a luat titlul de doctor în filosofie la facultatea [illegible]

D. Petrovici un orator strălucit, a fascinat auditorul prin timbrul său sonor și a ținut o savantă prelegere, pe care o dăm mai la vale în rezumat.

Conferențiarul își începe cursul, arătînd motivele pentru care „Filosofia generală" trebuește a fi neapărat propusă la o facultate de Filosofie... Filosofia, spune conferențiarul, este mai întâiu de toate știința universalului, astfel de știință nu poate să fie dobîndită numai prin studiare, ori-cît de amănunțită, a Psihologiei, Logicei, Esteticei, Moralei, Sociologiei (materiile care se propun în prezent la secția Filosofică), de oare-ce ele sunt științe, ca obiect, particulare. —și nici măcar nu alcătuesc șirul complect al științelor particulare, pentru a exprima cel puțin prin juxtapunere principiile generale ale lumii. E nevoe de un curs a parte care să trateze despre principiile generale, așa cum ele se degajază din sinteza științelor speciale.

Un curs care să trateze în mod teoretic, ceace cursul de istoria filosofiei urmărește în mod istoric. —In acelaș timp e nevoe de a se da prealabil și noțiuni de enciclopedie filosofică, care să orienteze în probleme și chiar în terminologie.

După aceste lămuriri preliminare, conferențiarul intră de-a dreptul în materie, vorbind despre „Valoarea Filosofiei pentru viața omenească".

Pornind de la o concepțiune precisă asupra vieții sufletești, anume aceia care pretinde că fondul primitiv al sufletului nostru este *impulsiunea, voința de a trăi*, conferențiarul ajunge printr'o serie de deducțiuni bine înlănțuite, la conclusiunea că sufletele noastre au absolută nevoe de filosofie, ori cît ar părea de puțin propice punctul de plecare, pentru a întemeia o astfel de conclusiune. La început dl Petrovici arată cum voința primitivă, pentru a-și menține existența a trebuit să-și creeze instrumente auxiliare, care au fost organele simțurilor și inteligența. Apoi, printr'o nevoe de echilibru, a trebuit să li se acorde acestor organe, care lucrau în serviciul voinții și oare care activitate autonomă. Activitatea autonomă a fost pentru organele simțurilor, *arta*, iar pentru inteligență *știința pentru știință*.

Examinînd caracteristica științii pentru știință, conferențiarul constată că ea este *infinitul, universalul*. Căci îndată ce inteligența nu cercetează pentru cutare ori cutare nevoie imediată, nu are nici un motiv să-și

mărginească cercetarea numai la mele părţi ale lumei înconjurătoare.

Atunci rezultatul acestei activităţi autonome a inteligenţii este cunoaşterea universalului, sau *Filosofia*.

In a doua parte a conferenţii, D. Petrovici, caută să arate că cunoaşterea universalului (Filosofia) este şi nevoia voinţii. El stabileşte cu privire la aceasta 3 puncte. Cunoaşterea universalului este cerută 1) pentru a se avea răspuns la marile întrebări care agită nevoia noastră de conservare, ca de ex: ce e viaţa, ce e moartea, de unde venim, şi alte. 2) Chiar pentru buna rezolvire a problemelor particulare (Aci conferenţiarul a exemplificat afirmaţia cu o precisiune plastică care a făcut ca plăcerea auditorului să se descarce în aplause. 3) Pentru a se avea o explicare provizorie a acelor fenomene cu privire la care, cercetarea educativă nu a mers prea departe.

Aşa că *voinţa* are nevoe de cunoştinţa filosofiei chiar atunci cînd nu-i trebue să stăpînească de cît clase limitate de fenomene. Filosofia este astfel cerută de *toate* facultăţile noastre sufleteşti.

Incheind această primă conferinţă, dl Petrovici mai discută chestiunea dacă nu cumva, cercetarea a tot şi a tuturora—ceace vrea Filosofia—nu primejdueşte fericirea noastră. Aci răspunde că lotul nostru de oameni, nu e fericirea deplină că orice-am face, cercetînd ori renunţînd la cercetare, în cupa vieţii noastre rămîne un mărgăritar de amărăciune.—Totuşi cercetarea continuă şi necurmată, poate pregăti fericirea pentru alte fiinţe viitoare...

Cei doi elefanţi

La noi, la Iaşi, este o vorbă: „elefantul a murit în Iaşi". Ce înseamnă aceasta? In vremea cînd ceea ce astă-zi pare banal, producea sensaţie, venise la Iaşi un italian cu un elefant. Italianul făcuse turneu mare cu animalul seu, un turneu triumfal al cărui ultim popas fusese Iaşul.

Ajuns în oraşul ideilor generoase, bietul elefant muri. Şi de atunci legenda, că, chiar dacă ai succes peste tot locul, la Iaşi eşti ameninţat s'o sfecleşti.

In politică se întrebuinţează prea adesea, nume din zoologie. Cutare e poreclit „bou": un altul are porecla animalului cu urechile lungi.

Domnul Rachtivan, simpaticul nostru prietin, este un elefant. Docil şi inteligent, elefantul are, însă, proprietatea de a cauza stricăciuni mari pe unde trece.

Dar ce stricăciuni mari ar putea pricinui elefantul—politic, pe caro l'ai delega să asiste la desvelirea monumentului unui împărat, învingător al Dacilor, spre pildă?

Docilul şi inteligentul domn Rachtivan, simpaticul elefant politic, a primit misiunea de-a merge la Brăila, spre a lua loc între acei, cari priveau la desvelirea monumentului de pe piaţa Sf. Arhangheli.

Cît timp a privit, nu s'a întîmplat nimic.

Dar fiind-că este în obiceiul ţărei, ca ori şi ce eveniment, politic sau familiar, să fie urmat de un banchet, elefantul politic, docil până atunci, odată banchetul terminat, s'a apucat de stricăciuni.

De atunci elefantul—politic s'a îmbolnăvit şi soarta elefantului de la Iaşi ameninţă—politiceşte—pe simpaticl elefant de la Brăila.

Şi dacă singur Iaşul a fost în stare să dea gata elefantul italianului, numai împăratul Traian, care a dat gata pe Daci, a reuşit să dea tava şi pe domnul Rachtivan, simpaticul elefant de la interne.

DUŞMANII"

O nouă dramă a lui Gorki —

Maxim Gorki a scris o nouă dramă care oglindeşte starea actuală a spiritelor în Rusia.

Duşmanii, după părerea lui Gorki, sunt lucrătorii şi patronii. Un proprietar de fabrici, urât de lucrători este asasinat. Se caută făptuitorul. Un lucrător tînăr ia asupră'şi, responderea faptului, căci adevăratul autor este un membru important al asociaţiei lucrătorilor. La urmă, însă adevăratul făptuitor se predă el singur parchetului.

Piesa conţine unele părţi bune, dar nu dă nici de această dată lui Gorki, dreptul de a fi clasificat printre dramaturgi.

Franţa şi Germania.

Noua îndrumare a politicei franceze. — Apropierea de Germania. — Declaraţiile ministrilor Vichon şi Clemenceau.

Chestiunea unei apropieri între Franţa şi Germania, formează obiectul atenţiunei generale. Ziarul parisian «Le Journal» publică următorul interesant interview pe care d-nul *Theodor Wolf* directorul politic al ziarului „Berliner Tageblat" l-a avut cu d. Clemenceau şi Pichon referitor la relaţiunile Franţei cu Germania.

D-l Clemenceau preşed. consiliului a spus textual: „Germanii au defectul de a ne trata cîtă-va vreme cu multă amabitate şi apoi de odată brusc. Inainte de conferinţa marocană sentimentele noastre faţă de Dv. se imbunătăţiseră mult.

Mulţi oameni, la noi credeau că o apropiere era de dorit.

Cred că împăratul d-tale coutribuise mult la aceasta, apoi de şi noi dăduserăm jos pe d. Delcassé presa germană se năpusti asupra noastră.

Cînd suntem atacaţi bine înţeles răspundem. Şi aşa s'a pierdut. în vremea acestui conflict tot ce se căştigaşe până atunci.

„Resboiu nu voesc. Cînd nu se voeşte resboiu, voesc bune relaţiuni. Neapărat că trebue cine-va să fie puternic, trebue să fie gata, dar asta nu însamnă resboiu.

Ca să dorească cine-va resboiul, trebue să fie lipsit de bunul simţ. Fiind-că aveau această credinţă, au resturnat pe d. Delcassé, care de sigur, nici el, nu dorea resboiul, dar a căruia politică putea să conducă acolo.

Resboiul ar însemna nesiguranţa, necunoscutul. Nimenea nu ar putea ştie ce ar aduce un resboiu şi cum s'ar sfârşi.

Dealminteri nu ar fi imposibil de a propăvădui resboiul, căci Parlamentul ne ar răsturna, cum a răsturnat pe d. Delcassé şi tot poporul era contra noastră. Sper că presa germană va căuta să amelioreze relaţiunile între Franţa şi Germania: de alminteri această sarcină ni au impus'o.

Pichon, ministrul de externe, la rându-i a adăugat:

Nu văd de ce nu am putea avea bune relaţiuni cu Germania.

In ce punct al lumei sîntem noi în drumul seu? Un om cu bun simţ se poate gândi la resboiu acum, când la noi ca şi în Germania sînt atâtea probleme sociale economice de rezolvat? Ar fi ridicul. Aliantele şi înţelegerile noastre nu sînt îndreptate contra nimăruia. Aveam dorinţa de a întreţine bune relaţiuni cu Germania şi o vom pune în practică.

Carnetul Artelor

La reprezentaţia de Duminică seara a Teatrului Naţional, ne-am văzut transportaţi la Bucureşti. *La Bucureşti* este şi titlul piesei ce se dădea în acea seară, pentru a treia oară, în stagiunea curentă. Cu actualele mijloace de locomoţiune şi cu marea reducere ce se acordă călătorilor doritori de a vizita expoziţia capitalei ţărei, ea este cunoscută astă-zi din noi toţi.

Harnicul localizator al piesei—afişul pretinde că *la Bucureşti* ar fi o localizare—a ştiut, însă, să ne descopere lucruri ce nu erau cunoscute nici măcar acelora, pe cari nu întîmplarea unei reduceri de 50 la sută i-a adus la Bucureşti, ci cari cunoşteau mai de mult capitala cu interesauta sa cale a Victoriei.

„Localizarea" ne-arată, în adevăr, că la Bucureşti, dacă vreai să primeşti, la moment, vizita unei dame, n'ai de cît să pui lampa la geam. Fireşte sistemul se va moderniza, dacă se va introduce şi la Bucureşti lumina electrică.

Un bărbat care n'a văzut pe nevastă de 24 ore, o recunoaşte după acest mic interval de timp? Aiurea da—nu, însă, şi la Bucureşti: Aşa, cel puţin, susţine localizatorul.

Lumea din teatru, surprinsă de aceste minunăţii, se întreba dacă piesa n'ar fi avut mai mare succes, dacă ne ar fi fost dată în simplă traducere.

Lumea nu ştie, însă, că, între traducere şi localizare, este o diferenţă de 2 şi jumatate la sută—la tantiema autorului.

* * *

Fiind-că vorbim de teatru şi de localizări, să spunem repede, că d. E. Mezetti, care localizază şi dumnealui (pe Wagner, spre pildă), s'a pus în grevă, aşa că orchestra n'a mai cîntat la teatru.

Această grevă, ne-presintînd, din punct de vedere artistic, nici o importanţă, n'are nevoe de a fi însoţită, nici de regrete, nici de comentarii.

* * *

Agatha Bârsescu şi Nottara, insoşiţi de un bun ansamblu, vor da două representaţiuni, la Teatrul Naţional din Iaşi, în serile de 3 şi 4 Ianuarie 1907. Se vor representa *Fedora* şi *Sclava*. Vor fi două regale artistice, asupra cărora atragem din vreme atenţiunea publicului.

* * *

Să treci din lumea idea'ă a valsului, la o secţie a tribunalului; să fi provocat, prin frumoasele sale compoziţiuni, o lume întreagă la dans şi, la urmă să te trezeşti condamnat la închisoare pentru faliment—genialul Johan Strauss, „Unul din dinastia regelui valsului a trecut prin acest dureros moment.

Tribunalul [illegible] Viena l'a condamnat, acum cît[illegible] la 8 zile carceră grea, pentru n[illegible] unor datorii.

Şi aşa [illegible] biet[illegible] Strauss de la carnaval la p[illegible].

Informaţii

Jubileul Ed. Caudella.

Asară comitetul teatral întrunindu-se a dispus următoarele:

S'a fixat pentru sara de 5 Dec., festivalul artistic ce societatea artiştilor români din Iaşi a hotărît să-l dea întru celebrarea jubileului de 50 de ani a maestrului compozitor şi distinsului profesor la Conservatorul din Iaşi, am numit pe dl. Ed. Caudella.

Numele lui Caudella e legat de cele mai frumoase compoziţiuni muzicale pe temă naţională. D-sa a încercat şi reuşit a duce la bun sfârşit opera română, prin lucrarea sa *Petru Rareş*, jucată pe scena teatrului naţional din Bucureşti.

Serbătorirea fruntaşului nostru şi neîntrecutului compozitor, dl. Caudella, e o răsplătire bine meritată şi credem că tot ce are Iaşii mai select şi mai artistic va căuta să ia parte la acest jubileu, al doilea jubileu artistic după cel dat în onoarea d-lui T. Burada.

Orchestra Teatrului

Orchestra Teatrului Naţional din Iaşi este pusă sub conducerea D-lui Enr. Mezetti, destinsul profesor şi director al Conservatorului din Iaşi. Majoritatea rea înţelegere, între Dl. Mezetti şi comitetul teatral, aseară în şedinţă s'au stabilit prin bună înţelegere următoarele:

1) Orchestra Conservatorului va cânta în toate serile de representaţiuni ale societăţei dramatice.

2) Orchestra va cânta la toate representaţiile străine, care vor avea nevoe de orchestră.

3) Nici o altă orchestră străină nu va fi primită să cânte de câ[illegible] de Operetă vor avea orch[illegible] plectarea acelor orchestre [illegible] orchestra teatrului.

Preţul serei al orchestr[illegible]

Comitetul dându-şi samă d[illegible] al muzicei pe lângă teatru, [illegible] d-lui Mezetti alcătuirea unei bune orchestre, care deja a fost şi este as[illegible] de apreciată de publicul ieşan.

Dl. *Pau Sufleţet*, licenţiat în litere şi student al facultăţei de drept din Iaşi, a fost numit secretar al comunei urbane Huşi, în urma retragere D-lui N. N. Tiron avocat.

Duminică a avut loc la Olteneşti, judeţul Fălciu, căsătoria d-lui Bordei cu d-ra Trandafir fiica d-lui Trandafir învăţător. Nuni au fost d-na şi d-nul Alfred Gociu. proprietar şi fost magistrat.

Este vorba ca prefectura Poliţiei Iaşi, să intervină la Ministerul de Interne printr'un special raport, pentru a se prevedea în viitoru budget încă 3 agenţi pe lângă ceilalţi doi ai biroului de servitori, din localitate. Aceasta în vederea putinţei de a servi publicul mai bine şi a face să înceteze plaga telalilor, care mişună şi compun personalul servitorilor noştri.

Serviciul contencios al primăriei a început lucrările pentru tranşarea părţei juridice a exproprierlor din strada Ştefan cel Mare, exproprieri, cari, precum se ştie, urmează să fie făcute în cursul verei viitoare pentru a termina alinierea numitei strade.

De aseminea numitul serviciu a fost însărcinat să se ocupe cu chestiunea expropierilor din strada Primăriei pentru a deschide un avenu pre Teatrul Naţional şi exproprierea caseor foaste Placa, actualminte proprietară d-na Pulcheria Lepadatu, din strada Răcurari.

Consiliul profesoral al facultăţei de drept este convocat pentru astă-seară spre a discuta cîte-va chestiuni privitoare la rezultatele generale ale exămonelor susţinute de studenţii acelei facultăţi, în seiunea de Octombrie.

Domnii deputaţi Gr. C. Butureanu şi L. I. Antoniu, directori politici ai ziarului nostru, pleacă astăzi la Bucureşti, spre a lua parte la lucrările camerei.

Iaşul a rămas tot oraşul ideilor mari! Pe când toată ţara ie în fierbere din causa discursului de la Brăila al d-lui Rachtivan, la Iaşi afişul teatral anunţă, pentru tot cursul săptămânei, piesa „Jucătorii de cărţi". Bizară coincidenţă.

Domnul Ralu, inspector telegrafo-poştal—a plecat în inspecţiunea furtului geantei despre care ziarele au vorbit la timp.

Domnii deputaţi C. Chirilă, St. Negruţi şi G. D. Şerban, au plecat la Bucureşti, cu expresul de astă-zi dimineaţă, spre a lua parte la consfătuirea din astă-seară a majorităţilor.

Un proces de mare însămnatete, în care au pledat mulţi avocaţi, s'a cercetat Sâmbătă înaintea tribunalului Piatra-N.

Era o afacere d'intre domnii D. Lalu şi coasociaţii săi de la societatea „Bradul", pentru anularea contractului privitor la vînzarea unei mari cantităţi de lemn brut.

Tribunalul se va pronunţa în ziua de 15 c.

Vineri 17 Noembrie a. c. are loc in sala Teatrului Naţional prima serată cinematografiică dată de electricianul Anton C. Bottez. D-sa este inventatorul helicei de preciziune, care adoptată la aparatul cinematografic, face să dispară ori ce vibraţiune. Spectatorul nu-şi mai obosește ochii, chiar după ore intregi de privire, ceea ce până astăzi nu s'a putut obţinea de la nici un aparat similar.

Programul este cu desevârşire nou special compus pentru această primă serată.

Sala Teatrului Naţional posedînd acustică perfectă, scenele intovărăşite de fenomonele naturei, vor fi redate cu cea mai mare preciziune.

La 13 c. urma să se judece de Curtea noastră de Apel, Secţ. II, în complect fiind divergintă la o şedinţă precedentă—o specie foarte importantă, din cauza rarităţei.

Iată de ce era vorba:

Doctorul Quinezu, fiind în serviciul Epitropiei Casei Sf. Spiridon, la un moment dat se găseşte transferat, D-sa refusă a se supune ordinului de transferare şi din această causă, e revocat din postul de medic, cu decret în regulă.—

Acţiune la Tribunal pentru daune. Inaintea Trib. Iaşi. Secţ. III s'a [illegible] la impt chestia ocupînd mai multe şedinţe.

Intre altele s'a expus de avocaţii Epitropiei un fine de neprimire a acţiunii reclamantului, sub cuvînt că n'ar fi de resortul Tribunalelor ordinare, ci de continciosului Administrativ.

Tribunalul, în majoritate, respinge aceea Doctorului Quinezu.

Apel la Curte. Ivindu-se [illegible] opinii la o şedinţă p[illegible] ca la 13 curent să se judece in pleno.

In urma unui incident rădicat de apărătorii Doctorului Quinezu, incident *nou* in analele judecătoreşti—anume că respunsul la interogator dat de Epitropie prin represintanţii sei, ar urma să fie legalisat cea ce in specie n'a fost şi nici nu putea să fie condemnat fiind vorbă de o instituţie publică—Curtea a amînat desbaterile acestui important proces, hotărînd că raspunsurile la interogator ale tuturor persoanelor morale trebue să fie legalisate.

Vom ţine în curent pe cetitori cu resultatu lacestei pricini, care interesează in cel mai înalt grad pe funcţionarii în genere şi în specie pe funcţionarii unor instituţiuni ca spitalul Sf. Spiridon şi altele similare. Doctorul Quinezu a fost asistat de D-nii Gh. Neculeanu şi Vasile Sculy, iar Epitropia a fost represintată prin D-nii Matei Cantacuzino şi Henry Soutzo.

Prefectul de judeţ a făcut cunoscut domnilor deputaţi şi senatori, că domnul preşedinte al consiliului de miniştri îi invită la întrunirea majorităţilor ce vor avea loc astă-zi, 14 c. orele 9 seara, în saloanele ministerului afacerilor streine.

Asupra celor ce se vor petrece la acea întrunire, vom publica, în numărul de mîine, o detailată dare de seamă.

Ancheta D-lui inspector Radu privitoare la dispariţia gropurilor de valoare din gara Crasna, s'a terminat.

Furtul s'a făptuit d'intre peronului gărei Vaslui—Bârlad şi suma exactă care era cuprinsă în diferitele gropuri este de 6087 lei. Se crede că ajutorul factorului postal n'ar fi străin de acest furt.

Epitropia Sf. Spiridon a dat in arendă obştei comunei Săbăoani din judeţul Roman, moşia Luzea şi Ordunu din acel judeţ, fără licitaţie, pe periodul de zece ani începînd de la 1 Arilie 1910 şi cu preţ de 46,000 lei. Intinderea moşiei este de 750 falci şi est situată chiar la marginea oraşului Roman.—

Acest fapt dovedeşte unele intenţii ale epitropilor şi dorinţale care sunt animaţi de a înlesni dezvoltarea asocietăţilor săteşti, pentru arendarea moşiilor, care asociaţii sunt privite ca viitoarea îndrumare economică a ţărei—

Inalt P. S. S. Mitropolitul Moldovei Farthenie. a cumpărat un loc viran la băile Slănic, lângă hotelul Racovitză, spre a construi pe el o prea frumoasă vilă.

Publicînd frisoarea M. S. Reginei [illegible] vitoare la starea sănătăţei regelui Carol, ziarul *Neue freie Presse* o însoţeşte de următoarea introducere:

„Prin gloria ce şi-a cîştigat-o în războiu şi prin înţelepciunea cu care guvernează, regele României ocupă o [illegible] atît de înaltă printre principii [illegible] complecta sa sănătoşare ar pr[illegible] totindeni, simţă veselie. In Austria, [illegible] ales, regele Carol se bucură de [illegible] calde simpatii şi de aceea am [illegible] ne adresa pe [illegible] celei mai [illegible] te, spre a afla ştiri pozitive pr[illegible] rege.

Am primit răspunsul ce urmează şi care trebue să fie pe ori ce cititor, de oare ce el cuprinde starea sufletească a unei femei nejite.

Toţi domnii consilieri comunali [illegible] invitaţi să asiste astă-zi la deschiderea ofertelor privitoare la alimentarea oraşului cu apă.

Rezultatul se va cunoaşte la ora 7 seara.

Inscrierile pentru milele ce se dau de 12 Decem. la Sf. Spiridon continuă. Deja taloul cuprinde peste 500 nume, şi suma alocată pentru împărţit mile abia de 3000 lei. Se crede că până la 1 Dec. numărul înscrierilor va trece peste [illegible].

Luni începe concursul de bre[illegible] ale statului la facultatea de Litere din Iaşi. Sunt 5 burse vacante. Vom da la timp numele candidaţilor înscrişi, cum şi comisiunea rîndă.

Delegaţia judeţană este convocată pe ziua de 15 a. c., spre a decia asupra validărei alegerilor comunale, cari s'au efectuat de curând în judeţul Iaşi.

Mai sunt şi alte chestiuni la dinea zilei.

APA LA IAŞI.

[illegible] în jurul chestiunilor-nari, toţi oamenii de bine se grupează, pentru ca prin sforţarea colectivă, reşită să fio mai desăvârşită, iar oamenii nici mişună (cuvântul este luat în ironie) pre a o deservi [illegible].

Chestiunea apei la noi este una [illegible] acele cari merite o [illegible] atenţiune [illegible] o [illegible] şi se [illegible] din [illegible] au ad[illegible] chestiune [illegible] o [illegible] făcut tot ce le stă pin puţi[illegible] târzie căci ca să o [illegible] putinţă.

Prima piedică [illegible] fost copilărească [illegible] de unde se va aduce apa, de guşaţi şi c apa e aco[illegible]

Apoi s'au legat d unii s[illegible] termediari interesaţi cari n[illegible] ginaţia şi prinţa lorexista[illegible]

Acum ultima şi ca mai şi cea mai interesantă a să[illegible] sată chestie la ordine: zilei, [illegible] concesi[illegible]

Cân zici concesie, [illegible] cluzi concurenţa care este [illegible] nu numai a economi[illegible] poli[illegible] în[illegible] şi înţelegi[illegible] arbitru, apreciere mijloc[illegible] facere etc, Afară de aceas[illegible] nesănătoasă care ex[illegible] tul, dacă ex[illegible] mai [illegible] cine este cerută, găsim un [illegible] la capetele căruia ved[illegible] rali.

Dl Penescu pe cînd era [illegible] voit a acorda oare-care con[illegible] lizări unui dn. Inginer Lu[illegible] pe cari le-a şi recepionat [illegible] terminate, şi pentru care, a[illegible] nistraţie comunală, a fost [illegible] ţie din garanţia concesio[illegible] oarecare pentru terminare.

Dl Lupescu, recunoscător, [illegible] l-a recomendat d-lui Thaller [illegible] la concesia aducerei apei şi [illegible] Iaşilor şi l-a pus pe aesta [illegible] înalta sa protecţie. De aci o [illegible] bardare începe în contra an[illegible] cerei apei.

Una, critica sub orma [illegible] proectelor şi a tuturor lucrărilor [illegible] ratorii făcută de d. Thaller, [illegible] car nu şi-a dat ostenelă s[illegible] ceste proecte şi lucrări şi a[illegible] banală şi searbădă a omului pretins politic. Dl. Penescu, proagind concesia vinează doi epuri. In ritica lui Thaller găseşte necesitatea trecerei tuburilor pe la Strunga. Ocazia aceasta D-sa nu voeşte să o scape căci oderea apei de la Strunga ar putea fi întebuinţată ca forţă motrice pentru o fabă, ce d. dr. Manolescu voeşte să o istaleze acolo.—Aceasta şi alte adevărat cauze, nascate sub albul şi transparentul văl al dezinteresărei ce încadrează figurile cărunte şi senine la suprafaţă, sunt cioturile de care se împedică camenii cinstiţi şi de bine.

Aceste sunt cioturile peste care, oamenii de bine, trebue [illegible] calce şi să treacă înainte purtînd steagul pre triumf.

ÎN JURUL UNUI CONCURS

Din nou chestia concursului. Nici forma nici fondul nu s'a combat. Politicianii şi examinatorii. Intâmplări cu ocazia ultimului concurs. Cum s'a prezentat candidatul. Cînd n'ai ce face retragi din comisiune. Rezultatul concursului.

Chestiunea utilităţei concursurilor la noi a fost din nou readusă pe tapet cu ocazia concursului pentru ocuparea postului medic primar la secţia genito-urinară, post ocupat odinioară de nefericitul dr. Paul Botezatu, în timpuri odoabă a corpului medical de la Sf. Spiridon.

Nu se putea ca aceia care au făcut totdeauna confuziune între rolul lor de judecător şi tentele lor de politicieni—nu se poate zic ca aceia să nu fi adus din nou argumente contra acestui sistem de selecţiune şi recrutarea a personalului profesoral şi medical.

Sunt cunoscute împlările scandaloase de la concursurile de acum 8—10 ani, unde un candidat obţinea de la un membru al juriului nota 10 iar de la un altul nota 1, asupra uneia şi aceleiaşi chestiuni. Se putea crede c'este interval care a adus modificări bine în privinţa multor moravuri nu va fi trecut fără urmă şi în această materie. Greşală. Aci nu e vorbă de a spune macar că s'a schimbat forma. Nu. Fodul şi forma au remas aproape aceleaşi. Tot apetituri pe care nu voim să le calificăm, tot tendinţi de incursie a politicei în politicei colectiviste—într'o chestiune în care politica n'are ce căuta.

Iată reflexiunile ce ne-au fost sugerate cînd am noscut amănuntele asupra celor petrecute la concursul ultim—şi de ace am fost surprinşi cînd am văzut ce chip se pronunţă *Liberalul* numărul său de aseară asupra rezultatului concursului pentru ocuparea postului de medic primar la secţia genito-urinară.

Desigur condeiul nostru n'au ţinut să cunoască părerea d-lui dr. Botez, căci d-sa n'ar putea-se vorbi în terminii în care s'a vorbit într'o chestiune în care d-sa s'a aflat într'o situaţie foarte [illegible] şi în care a dovedit procedee pe care le-am descris în rîndurile de mai sus.

Se ştie că [illegible] examinatoare se compun [illegible] medici primari ai Casei Sf. Spiridon, doi delegaţi ai facultăţei de medicină de Iaşi, doi delegaţi ai facultăţei de Bucureşti şi un delegat al ministerului.

Candidatul n'a fost de cît d. dr. Ştefănescu-Galaţi. De ce? Nu i cazul de a explica acest lucru. Dar poate rezulta aci o culpă pentru comisiunea examinatoare sau pentru candidat? Desigur că nu. Nu tot ast-fel crede *Liberul*. Aceasta îl priveşte. Or-cum nu era cazul de a zice că lupta înetat din lipsa de combatanţi şi de a s'a purces la examinarea candidatului. Lucrurile se petreceau în chipul cel mai normal posibil. Iatăns că după a patra sau a cincea probă d. dr. Bottez găseşte că d-sa nu poate continua a fi în comisiune şi absolut fără nici un motiv demisionează. De ce? Ce s'a întîmplat? Ore a fost motivul binecuvîntat? Şi unul, absolut nici unul. Şi că aceste se dovedeşte din faptul că ceilalţi membrii comisiunei au remas scandalizaţi de modul de procedare a d-lui dr. Bottez şi a urmat o explicaţie poate prea violentă, dar pe deplin justificată, şi cu care ocazie d. dr. Bottez a trebuit să audă lucruri cît puţin plăcute. Ast-fel îi s'a zis că acum vr'o zece ani tot ast-fel a procedat căutînd să anihileze lucrările comisiunei—fondul şi forma remas—; îi s'a spus că vremea nu ast-fel de apucături a trecut şi comisiunea a invitat pe d. dr. Bejan decanul facultăţei de medicină să convoace de urgenţă consiliul profesoral, să dea unui alt d. profesor delegaţie—ceea ce s'a făcut în persona d-lui dr. Demetriade—şi concursul a continuat.

Rezultatul este: d. dr. Ştefănescu-Galaţi a reşit cu un frumos succes—lucru ce nu l'au contestat nici duşmanii d-sale şi d-sa a avut doar neplacerea de a fi prilejit d-lui dr. Bottez. O zi de a invedera că a remas acelaş politician şi sectar, urmărind în şi toate politicianism şi căpătuirea partizanilor.

Ultime informaţii

Avem guvern

Amănunte asupra situaţiei politice

Zvonuri de criză—Fapta d-lui Rachtivan. Bucuria adversarilor.— Veneratul nostru şef.—D-lui Rachtivan nu poate produce criză în guvern.

Adversarii noştri susţin, de cît-va timp, că sunt în ajunul unei crize şi de guvern şi de parlament.

Susţinerea că suntem în criză de guvern şi-o bazează pe incidentul de la Brăila. S'a produs un act de anarhie, din partea unui înalt funcţionar superior, act absolut incompatibil cu o guvernare şi încă o guvernare conservatoare.

*

Faptul anarhic consistă în următoarele faze:

Secretarul general al Ministerului de interne, tulbură o serbare naţională cu un discurs josnic plin numai de micile mizerii politice.

Acest discurs de cea mai urîtă politică, îl ţine înaintea militarilor, magistraţilor şi altor funcţionari atraşi în cursă, căci ei venise cu bună convingere că vor serba pe întemeetorul neamului nostru.

Prin discurs se atacă pe un membru al guvernului, al cărui slujbaş este secretarul dela interne.

Acest discurs este publicat în ziarul oficios al guvernului.

Ministrul de interne, care se bucură de o autoritate extraordinară împrumutată între altele şi dela situaţia de şef al partidului, şeful funcţionarului vinovat ignorează faptul.

*

Este un nou act de anarhie, exclamă adversarii noştri.

Bucuria adversarilor a fost de scurtă durată. Veneratul nostru şef din pornire spontanee, a instalat deja ca secretar la ministerul de interne, pe dl. Petre Sfetescu, care de sigur se va păzi ca de foc să cadă în pacatul predecesorului său.

Dl. Cantacuzino a dat dovadă, cum se aştepta toată lumea, că n'avem criză de guvern.

Chear dacă ironia soartei, va face ca dl. Rachtivanu, ca simplu militant politic, să implânte în Brăila fanionul său, tot nu va fi o dovadă de criză de partid.

Dar despre criză de partid altădată vom vorbi.

Domnul M. Cantacuzino, primarul Capitalei, a dat un ceaiu parlamentar, la d-sa acasa, ieri seara.

Mai mulţi deputaţi au luat parte la consfătuire.

Mesagiul de deschidere al corpurilor legiuitoare, nu va conţine, precum au anunţat ziarele proiectul prin care se acordă drepturi politice Dobrogenilor.

Camerele se vor ocupa maĭ tărziu şi cu această chestiune.

Din cauza lucrărilor ce se vor face pentru a restaura complectamente palatul administrativ toate autoritătile se vor muta din acest palat.

In ce priveşte unele din aceste autorităţi s'a şi stabilit în mod definitiv unde vor fi instalate.

Ast-fel Curţile şi Tribunalele se vor instala în palatul Prinţului Ferdinand, proprietatea ministerului domeniilor, şi în acest scop.

Tribunalul secţia III-a va fi instalat la şcoala primară Trei-Erarhi.

O tipografie din localitate, călcând dispoziţiile legei, n'a trimis Academiei Române din cărţile ce s'au imprimat de către acea tipografie.

Dată judecăţei pentru acest fapt, tipografia a fost condamnată, în urma pledoariilor avocaţilor statului.

Academia Română a trimes avocaţilor o călduroasă adresă de mulţumire.

In lumea comercială face mare zgomot faptul că doi mari comercianţi din Iaşi, unul de galanterie şi cel-lalt de coloniale, vor cere chiar mâine tribunalului de comerţ să li se acorde un moratoriu.

Intru cît pare că d. C. Disescu, ministrul instrucţiunei publice, ar fi de părere că la facultăţile juridice ar trebui admisă şi o seziune de Ianuarie şi aceasta din cauza marelui număr de candidaţi ce se prezintă în special în seziunea de Octombrie, studenţii facultăţei de drept au decis să ceară d-lui Ministru de a admite o atare seziune.

Consiliul profesoral al facultăţei juridice din Iaşi, pare a fi însă în contra admiterei unei noui seziuni de examene şi în acest sens s'a şi decis acum cît-va timp.

Ministerul de resbel a dat o circulară prin care cere ca toţi ofiţerii în rezervă din garnizoana locală să se prezinte de urgenţă, la depozitul de recrutare pre a-şi depune adresele exacte.

Dl. Dr. Haralamb Vasiliu a fost numit profesor suplinitor la catedra de chimie agricolă dela Universitatea din Iaşi.

Un fapt destul de grav s'a petrecut acum cîte-va zile la una din facultăţele noastre.

Un domn profesor universitar a fost ameninţat pe stradă de un student, bănuit fiind că din cauza d-sale studentul a fost respins de la examenul din sesiunea de Octombre.

Se zice chiar că studentul ar fi ameninţat pe profesorul în chestie că-l va împuşca.

In cazul când se va da curs acestei întâmplări şi chestiunea va fi adusă în discuţiunea consiliului profesoral vom reveni cu detalii ceva mai precise.

D. Triandafil va fi reales president al Camerei.

Actul anarhic, făptuit de domnul Rachtivan, la Brăila a atras după sine, în mod firesc retragerea sa din postul de secretar general al ministerului de interne.

Cu aceasta s'a pus sfârşit unui incident, din care unii naivi căutau să scoată, pentrebuinţele lor, o criză în guvern.

Alo Bucureşti Alo Iaşi

— Prima convorbire —

In ziua în care este probabil să se realiseze chestiunea alimentărei oraşului cu apă, un alt mare şi dorit vis a ajuns şi el realitate.

O linie telefonică, care să lege cele 2 mari centre ale ţărei—Bucureştiul cu Iaşul—era de mult dorită. Căci o aseminea linie ar deservi o mulţime de interese şi ar face ca legăturile dintre cele 2 capitale, să devie şi mai întinse.

Linia este complect terminată şi inaugurarea ei, la care va asista şi directorul general al poştelor, se va face în 14 zile, cel mai tîrziu.

Prima convorbire telefonică între Iaşi şi Bucureşti, convorbirea de încercare, a avut loc astă-zi, la orele 12.

Dinaintea aparatului de la Iaşi stătea domnul inspector Radu; de la Bucureşti vorbea d. Carpen, şeful diviziei tecnice.

Cei doi funcţionari superiori au rămas satisfăcuţi de modul cum funcţionează aparatul.

Inspecţiunea a VI-a de mişcare a făcut un lung raport direcţiunei C. F. R. în privinţa ne mai sfîrşitelor reclamaţiuni pe care le primeşte de la depozitarii de cereale şi pe care le găseşte în parte justificate.

Nevoită să se ocupe în primul loc cu transportarea sfeclelor şi cartofelor, care sunt mai expuse stricăciunei, inspecţia n'a putut satisface cererile pentru cereale „i ast-fel s'a întîmplat că în unele staţiuni cum e Ungureni de pildă sunt depozitate până la 450 de vagoane care în mare parte sunt depuse sub cerul liber.

Inspecţia cere mărirea numărului de vagoane deosebite, pentru ca măcar sub această formă să se faciliteze transportul.

In cuiînd vor începe operaţiunile noueĭ societăţi de asigurare *Agricola*.

Această socetate de asigurare, la care au intrat ca acţionari foarte mulţi mari proprietari din Moldova, a avut să suporte mari mizerii pe care i le-au făcut celelalte societăţi de asigurare.

Ast-fel se citează un fapt care învederează în mod neîndoios că societăţile de asigurare existente nu înţeleg să mai existe altă societate concurenă şi voiesc să aibă monopolul operaţiunilor de asigurare: alt-fel or-cărei persoane îi se propunea direcţia numitei societăţi celelalte i-ai oferit preţuri colosale, numaĭ să nu accepte.

Cu toate aceste cel mult la 1 Decombre numita societate va începe operaţiunile.

Pare că avântul tinerilor liberali din Iaşi a mai scăzut puţel şi aceasta din causa unor indicaţiuni venite de a centru.

Pentr'adevăr, de vre'o câte-va zile tinerii colectivişti par a se mai fi astămparat şi nici nu mai pomenesc de o nouă convocare la d. George Mârzescu, sau la un alt liberal belicos.

Se spune chiar că D. George Mârzescu ar fi fost ameninţat că va avea soarta repezatului seu părinte în ultima guvernare colectivistă.

E o chestie însă, dacă d. George Mârzescu se va resemna. In ori-ce caz animozităţile sunt atât de mari, ură şi duşmanie atât de pronunţate în cât nu poate fi cu putinţă ca o înţelegere, fie cât de vremelnică, să se pocta stabili. De alt-fel, în această chestiune. vom avea ocaziune să revenim.

Lucrările pentru instalarea secţiunilor chirurgicale de la spitalul Central şi Paşcanu, prima încredinţată D-lui dr. Juvara şi secunda D-lui dr. Apotecker, sunt terminate.

Cu chipul acesta or fi la Spitalul central al Casei Sf. Spiridon trei secţiuni chirurgicale şi se va termina cu vecinicile reclamaţiuni care cereau ca epitropia, în baza regulamentului, este datoare să pună la dispoziţia profesorilor de clinici, secţiile cerute de specialitatea lor.

La licitaţia de astăzi pentru aducerea apei, dl. Titus Cănănău, inginerul asupra cărui se adjudecase, anul trecut, în mod provizor licitaţia, nu e va mai prezinta.

D-sa a şi plecat cu acceleratul de aseară spre Bucureşti.

Preţurile de arendarea moşiilor continuă a fi foarte ridicate cu toate că se părea că s'a produs o oarecare diminuare din cauza preţurilor scăzute la cereale din astă toamnă şi a vremi secetoase care a dăinuit.

Ast-fel se anunţă din Dorohoi că moşia Trittiana proprietatea prinţului Calimahi, în întindere de 1200 ilci, a fost arendată cu 80,000 lei.

Comisiunea însărcintă cu cercetarea lucrărilor candidaţilor pntru ocuparea catedrei de patologia internă îşi va depune în curînd raportul.

Se ştie că Senatul uiverzitar şi consiliul profesoral al facltăţei de medicină din Iaşi, se va pronunţa pe urmă asupra persoanei ce trebue ecomandată pentru a ocupa numita catedră.

Până se va putea face strămutarea autorităţilor, actualminte şezate în palatul administrativ strămutare temporară, pînă la restaurarea definitivă a palatului şi în vedere că la o parte din palat au şi început lucrările, prefectura de judeţ s'a mutat în casele Negruzzi din strada Arcu iar celelalte autorităţi ai fost instalate în palatul administrativ precum urmează:

Tribunalul Secţia I-a a rămas tot acolo unde se află şi până acuma.

Tribunalul Secţia II-a îu locul ocupat odinioară de administraţia finanşiară, Tribunalul Secţia III-a în locul ocupat odinioară de prefectură.

Arhiva statului, se va muta în casele d-lui Sculy.

Portăreii într'o cameră ocupată odinioară de archiva prefecturei.

[illegible] lângă portărei.

Camera advocaţilor a fost suspendată de oare-ce avocaţii nu vor obligaţi să poarte roba tot timpul cît vor dura lucrările de restaurare.

Poşta şi telegraful urmează să se mute cât mai curând posibil fără a se putea încă spune definitiv care anume case vor fi închiriate.

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ
FINKELSTEIN
Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24

furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.
practică: Vaccinări şi Revaccinări

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mai delicioase mâncări.
Serviciu ales şi prompt.
Restaurantul e deschis noaptea. Bucătărie speciala. Pentru artişti reducere.

Casa S. HAIFLER
Vinde losuri de ale
LOTERIEI REGATULUI ROMÂN
PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.
Str. Ştefan cel Mare 33.

NUMAI LA
Fotografia artistică WEISS
Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi
se poate căpăta fotografie ideală.
5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ
TONIC ANTI-VISCOSU ŞI ANTI-BILIOSU
Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS
Elixirul de Guillié, preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.
Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorŭ de fără, familiilorŭ depărtate de ajutorulŭ medicale şi celŭ lucrătore*, căreia el economiseşte cheltuelĭ considerabile de medicamente.
Acest lucru ELIXIRULŬ DE GUILLIÉ *este totŭ d'auna bine* *Elŭ poate fi administratŭ cu un succes egal copiilorŭ celorŭ mai fragezĭ şi bătrânilorŭ celorŭ mai extremĭ, fără teme de or ce felŭ de accident.*
Ca Purgatŭ *dora.* *Este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ. Este multŭ şi corrige totŭ secretiunele sănătăţei.*
Uă experienţă de mai multŭ ani a demonstratŭ que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra
FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, VSSENTRIEĬ, AFECŢIUNELORĬ DE FODAGRĂ, şi RHUMATISMALE în BOLELE FEMEILORĬ, CĂPILORĬ.
STOMACULUĬ, FICATULUĬ şi în BOLELE CONGESTIVE.
Uă broşură, care este un veritabil tractat de medicină casă, este insoţita la fie care butilă de veritabil Elixir Guillié.
DEPOSITU IN IAŞĬ: Farmacie FRAŢII KONYA.

BÓLE CONTAGIOSE
recente sau vechĭ *Scrofule bólele pieleĭ (dartriĭ, Eczema, herpes, Lepra,* etc.) şi alte afecţiunĭ resultându *din viciurile sangeluĭ.*
Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiunĭ a le gureĭ şi a le gâtuluĭ, tumorĭ, inclesturĭ, cocostocĭ, impotenţa şi tóte accidentele siphylitice dobandite sau ereditarie. *Vindecare sigura si radicală* a bólelorĭ celorĭ mai inveterate si rebele tutulorĭ tratamentelorĭ prin
BISCUITS DU Dr OLLIVIER
unicĭ aprobaţĭ de către Academia de Medecina din Paris.
Unicĭ autorisaţĭ de către guvernulŭ francesŭ.
Unicĭ admişĭ in spitalurile din Paris.
Recompensă naţională de 24,000 f.
Acestu medicametŭ fórte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către ceĭ marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul in *tóta lumea* possedându aceste virturĭ onorifice şi avându obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ cea ce indică imensa sa superioritate.
Depositŭ generalu: 62, r. de Rivoli, Paris
Uă broşură asupra acestŭ bóle trimite fie-care cuire
Depozu in Iaşi la Fraţii Konya farmaciştĭ

Sirop Codéine Tolu Zed
SIROPUL Drului ZED
are pentru basa principală Codeina şi Tolu; el inlocueşte Pasta Zed şi poate fi intrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.
Foloseşte de minune in contra iritaţiunilor, peptului si ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor, etc.
Paris, strada 22, Drouot şi la diverse farmacii

CHILLAGES
GARIEL 2 ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre.. 0f 24
Clôture de coulée, depuis.... » »
Illasson pour abris, le mètre carré.. » 30
Filet pour volière, le mètre carré.. » »

PONDOIR
déposé
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţară şi străinătat

Teatrul Naţional

NOUL

Cinematograf

BOTTEZ

care reproduce şi

FENOMENELE NATUREI

Sala Pastia fiind neîncăpatoare, am fost nevoiţi a suspenda acolo spectacolele şi a se urma la Teatrul Naţional cu începe de

Vineri 17 Noembrie 1900

Repertoriu absolut nou

Imense bogăţii cinematografice

Sala Teatrului Naţional posedând o acustică perfecta, Fenomenele Naturei vor fi redate cu cea mai mare precizune.

Biletele la Agenţia Theatrală Maximovici şi seara la Teatru.

A se vedea afişul zilei

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectra

TH. P. MAXIMOVCI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorm

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătore

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive fiecare lun

Listele tragerilor speciale le vom trimet imediat clienţilor noşri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o mărziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVIC

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenal

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERI

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 OI

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajutŏ şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ poate a administra acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătinilorĭ téma de orŭ ce fel de sĕdn

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirŭ Guliié este ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORĬ EPIDEMICE. FRIGURILORĬ PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HLEEI BOLELORĬ DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORĬ DE PODAGRA SI RHUMATALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVI

DEPOSITU IN IAŞI : Farmacie **FRATII KONA**.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usupadă vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gasralgi*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuŭr celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate nasă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dă şi unu la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapi a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebua ia ma mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, PARIS** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

DIRECTORI:
Gr. C. BUȚEAIU și L. ANTONIU

ABONAMENTE: n a 20 lei, 6 luni 10 lei, 3 ini 6 lei

ANUNȚURI: Unîndn pag. III-a 50 bani în paga IV 30 bani.

REDACTI SADMINISRTATIA
STRAD ȘEFAN CEL MARE
VIS-VDE MITROPOLIE

ANUL IV No. 2 — 5 BANI 5 — Joi 16 Noembrie 1906

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Un om fără noroc

L'am văzu loșea. Cu capul plecat, cu pașneuri, trecea incet pe aleea pusă. asupra capului său, frunzele noe se lăsau plutind în aerulim pe când in privirea-i nehotrîtă părea că se resfrînge toată mucolia mohorîtei zile de Noembre. La cîțiva pași în urmă echipal ș venea cu aceiaș liniște, în iers domol al cailor obosiți.

L'am lăs săreacă.

Dar din olțuneu, de pe banca unde mă ag as l'am urmat din ochi pînă dart și încet, fără să-mi dau samă, a vniul meu obicei de a căuta venic pătrund tainele sufletelor dene, am ajuns să-mi reconstitue în imaginație, firul gîndurilor care puu pe solitarul meu în locurile cesi părăsite.

—„Doi ni!-și zicea el, de sigur.—Doi ni, dcând mă zbucium ca un desrdăjd. Cînd am pornit, credeam că a sit cu vechile mele eșecuri, că a sit cu înfrîngerile de altă dai. Și tă-mă ca și la început, ba ică mai rușinat, mai invins, mamicșo de cît ori cînd".

„Cu toa acea planurile mele au fost hie fără. Nu mi-a lipsit nici voință, nici ergia, nici lipsa de scrupu nici cderea în mine însumi. m lov cu ochii închiși, cu pumni strînș fără cruțare, fără șovăire, c toat pornirea patimilor de care n înăș eam. Și am procedat tot cu ocoteală. Pe de o parte intideamnina, zimbeam, făceam tîrg penu a reveni între ai mei, cu vchile noruri, și cu rangurile păsite. r pe de altă parte atacam e ac care-mi stăteau în cale, patru slăbi rîndurile peste care biansă trec".

„Cred ă aasta e tot ce imaginația omenecă poate găsi mai iscusit în auză lupta simultan dusă prin ademnir și prin putere, prin ispită și rin mă".

„Și n m isit, și nu înțeleg încă penru c Sufletul nu mi s'a schimbat Sînti voi rămînea mereu acelaș: n neț ios doritor de putere, făr nic n ideal altul, fără nici un cop i viață, fără nici o dragoste fără nici un Dumnezeu. Puterea nea, puterea supremă, aceea căia nim nu i resistă: calomnia intrig Cum s'a putut să cad! Cu s'a put să cad! căci am căzut închipul el mai rușinos...,"

Pe alea pust el înainta mereu, și cu toa încbuita povoară care îl apăsa mi sepărea că-l văd din cînd în cînd sturîndu-și agitat capul.

Dinatea ocilor săi trebuea să se fi ivit e sigur chipul *celuilalt*: omul cu rivirea ințită, în potriva căruia s năpustie cu toată furia, și care s înălțas pe ruina viselor sale spuerate. Ce avea omul acela, penru a-i ptea rezista astfel? N'avea nci nume singura pavăză în stare e a apăa orice slăbăciune sufleteacă. N'avea nici trecutul închegat în fapte mraculoase. N'avea nici însușile lui, sngurele arme împotriva orora nimic nu poate să reziste. N'avea nimic, nimic,—era un simplu om nou, fără altă putere de cât voința sa proprie, fără altă armă decât dorul de muncă, fără alte mijloace de cât acele, ce le găsea într'un suflet curat și într'o inimă largă.

«E ceva neînțeles în toate aceste sau sunt un om fără noroc».

De și departe, o stranie intuiție mă făcea să prind toată frămîntarea gândurilor ce se zbăteau, în creerul acela mic. Figura omului meu nu se mai vedea. mișcările sale se perdeau treptat, chipul său întreg devenise o umbră care se micșora mereu în zarea fumurie. Și cum pornisem pe calea aceasta, gândurile mele proprii îmi evoacă amintirea faptelor ce alcătuiau preocuparea lui.

Nu mi-e prieten, dar situația sa mă atinge. Sufletul meu se înduioșează de orice suferință omenească, și în deosebi de aceea care o naște umilința. Căci e un umilit acest vechiu *mic dictator*, căzut în ridicolul faptelor sale, rănit cu armele îndreptate împotriva celorlalți. E umilit sufletul acesta sfâșiat de patemi uricioase, care nu înțălege neputința răutății care-l zugrumă. E un umilit omul acesta doritor de mărire, și care însă are menirea de a rămânea pururi mic.

Și apoi, se vede că într'adevăr e fără noroc. Tot ce a pornit i-a ieșit rău. Acei pe care i-a lovit, s'au înălțat, tot mai sus și mai luminoși. Iar toate împrejurările din care se aștepta să tragă foloase i s'au întors împotrivă.

— Bietul dictator!

Imi întorc capul către el. Ochii mei abea-l zăresc. E așa de mic, așa de mic...

Parsifal.

Unde e anarhia?

Un fapt în adevăr insolit, și de natură a pricinui tulburare în public,—cazul d-lui Rachtivan dela Brăila,—a dat prilej presei liberale de a-și arăta, odată mai mult, ridicula mentalitate pe care i-o cunoaștem.

Se cunosc dezbinările, cari frămîntă partidul liberal, împărecherile care-i sleiesc ori-ce putere, anarhia la care l'a adus mulțimea variată a ambițiilor membrilor săi. A vorbi de o pregătire serioasă pentru luarea frânelor guvernului, e a spune un sfruntat neadevăr. Frământarea și neînțelegerea sunt așa de mari în cât nici un om serios nu poate cugeta la asemenea lucru.

Cu toate aceste, împrejurarea de care vorbesc, pare a'i fi însuflețit.

***Voința națională*, face cor cu demneie sale tovarășe pentru a proclama anarhia din partidul conservator, cu așa seninătate de suflet, ca și cum la ei totul ar fi liniște și armonie.**

Și nu e aici cazul în care s'ar putea aplica zicătoarea veche, că văd paiul din ochiul altuia, și nu văd bârna din ochiul lor,—ci e fățărnicie curată, izvorâtă din patima de scandal și din dorința de a minți.

Și mai e încă grija de a acoperi, cu larma ce o fac, protestările ce se rîdică în sinul propriei lor tabere, ca și cum lumea care privește faptele, s'ar putea înșela în realitatea evidentă a lucrurilor.

El bine, să fie liniștiți. Cazul dela Brăila, ori cât de grav ar fi în sine, rămîne un fapt izolat de mersul normal al politicei guvernului. El nu va tulbura nici nu va amenința tăria guvernului, căci e ceva sporadic prin natura sa. Ceea ce însă nu e sporadic, ceea ce e îngrijitor de serios, ceea ce nu trece și nu va trece așa de curând, e tocmai ceea ce *Voința* caută să ascundă, e *anarhia* în care se zbuciumă partidul liberal.

Rezultatul licitatiunei de ieri

— Convorbire cu d. G. Lascar —

Cunoscându-se rezultatele licitațiunei de ieri, am căutat să cunoaștem părerea D-lui Primar asupra acestor rezultate, mai ales acum, când, după cum se pare, această mare chestiune de edilitate a întrat în ultimul ei stadiu.

Deși suferind, primarul este nelipsit de la biroul seu de lucru și bine-voește a da următoarele respunsuri unui redactor al nostru:

— Rezultatele licitațiunei de ieri, spune primarul, nu se osebesc mult de acelea ale primei licitațiuni, din Septembrie. După cum se știe, în adevăr, oferta cea mai redusă, la prima deschidere a ofertelor, a fost de 16% la lucrările pentru apă și și 15% la acelea pentru canalizarea orașului.

De data aceasta se oferă 3.75% la apă și 4·25% pentru canalizare. Aceasta, însă, din cauză că, prin întocmirea ultimului caiet de sarcini, primăria impune antreprenorului ca transportul materialelor de la Rotterdam la Constanța, care transport, în vechiul caiet de sarcini, cădea în contul comunei, după noul caiet cade în sarcina antreprenorului. Aceste spese de transport sunt calculate la un milion, adică, în cazul special, la 10% asupra costului total de 10,000,000, a lucrărei.

Tot prin noul caiet de sarcini, se mai impune antreprenorului, o reținere de 2% pentru serviciul sanitar și asigurarea lucrătorilor, în caz de accidente.

Preeum se vede deci, continuă primarul, aceste 12% adăugite la rabatele oferite ieri, dau rezultat, aproape egal, cu rezultatele licitației prime.

Un rezultat ce s'a constatat ieri, este acela, că unele societăți străine, cari la prima licitație, făcuseră oferte d'asupra devizului, au ofertat ieri cu 2—3% sub deviz.

— Care din ofertele de ieri pare mai avantagioasă D-lui Primar?

— Pentru moment îmi este cu neputință să mă pronunț, întru cât oferta prezentată de Union-Bau-Gesellschaft, este condiționată în sensul că oferă reducțiuni asupra fie-cărui gen de materie, adică că este nevoe ca specialiștii să cerceteze și să se pronunțe.

In acest scop, primarul a și încărcinat pe inginerul Papadopol, membru al consiliului tehnic superior, ca să studieze seriozitatea tuturor ofertelor.

Peste o lună, cel mai târziu, se va cunoaște rezultatul definitiv al licitaiunei de ieri.

„OPINIA"

Când ni se aduse, în sfârșit, primul număr al gazetei, eu unul vitasem toate mizeriile ce îndurasem peste zi. Și îndurasem o sumedenie.

Ca pocinog de gazetă nouă, ni se aduse vestea că, la nici o librărie din Iași, nu-i hârtie.

Minunată saftea!

Pe urmă, iar nu era ceva: nu *prea* erau zețari. Pe unul îl luase la miliție; altul avea puțină treabă la depozitul de recrutare; scurt din diverse motive, militare și civile, zețari nu *prea* erau.

Ne-am înțeles, prin urmare: nu era hârtie și nu prea erau zețari.

Tari în durerea noastră, noi mergeam înainte. Acum veni rîndul lui „mai trebue".

In gazetărie acea „mai trebue" îți face impresiunea atentatului feresteului. „Maî trebue 2 coloane". Iar după un ceas, după ce i-ai tot dat: „mai trebue 3 coloane". Se greșise pur și simplu. Când a zis că mai trebue 2, trebuiau 5 și, de când lumea, 2 și cu 3 fac 5.

Dar când ni se aduse, în sfârșit, primul număr, uitasem toate mizeriile de peste zi.

Titlul „Opinia" trezi în memoriile noastre lucruri petrecute acum 9 ani, cînd apăruse primul număr al vechei *Opinii*.

Amintiri de acestea nu sunt desplăcute. poate că are și o iature lugubră: constatarea oficială, că-ai îmbătrânit.

Incolo, mi-am amintit, cu plăcere, de acea cameră de la „Chateau aux fleurs" unde eram înșirați cu toții, la masa cea lungă, făcând planuri pentru viitor.

Dar uite, că din nu intră șeful de atelier, cu o telegramă de la Letea, care anunță că a expediat hârtia.

Dar... „mai trebue materie pentru ziua de mâine și pricit omul, care știe să se gândească a ziua de mîine.

Reduceri deimpozite

De sigur că pe măsură ce o țară se înalță pe scara progresului, nevoile sale budgetare sporesc. La isvoare noue de bogăție, și la instituții nouă, corespund firește alte sacrificii de cât cele vechi. In aceasta constă rațiunea sporului de impozite care au împovărat întru câtva pe contribuabilii în ultimul timp, și care a stârnit atâta vîlvă la adversarii noștri.

Dar în această materie, principalul e dreapta măsură a lucrurilor. Nu trebre ca sacrificiile impuse să depășească cerințele nevoei publice. Mai mult, o dreaptă retribuție e absolut indispensabilă. In aceasta trebue căutat acum, rostul reformelor pe care Dl, Tache Ionescu le va propune în curând corpurilor legiuitoare și pe care consiliul de ministri le-a admis fără discuție.

E vorba ca impositu funciar să fie redus de la 5 la 4½ pentru proprietățile mai mici de 10 hectare; ca taxa de 5% asupra salariilor să fie redusă 3%, scutindu-se lefurile mai mici de 150 lei; și în fine e vorba să se reducă taxa pe vin de la 50 bani la 30 bani pe hectolitru.

Aceste reforme, care au la baza lor solicitudinea guvernului pentru clasele mijlocii, sînt cel mai elocvent răspuns ce se poate da adversarilor noștri, carî nu încetează de a ne învinui că am stors ot ce se putea scoate pe cale de impozit de la contribuabilii țărei.

Ele vor fi primite de sigur cu entuziasm de acei, pentru care impozitele actuale se făceau prea mult simțite.

In preajma unei călătorii

Regele Greciei cutrieră Europa.

Cu toate măsurile pe cari diplomația grecească le-a luat din timp pentru a acoperi crimele din Macedonia, cu toate că decăzuții succesori ai eroilor de la 1821 au reușit să atragă de partea lor cîte-va ziare din presa europeană, adevărul n'a putut să nu-și facă loc. In momentul de față opinia lumei întregi se arată definitiv ostilă politicei criminale din Balcani.

Pe de altă parte resboiul economic ce l-am declarat, foștilor noștri amici, și-a dat rezultatul. Grecia s'a resimțit adânc de loviturile ce i le-am dat în partea sa mai simțitoare. Și dacă dezaprobarea lumei civilizate n'ar fi împiedecat-o încă mult timp de la actele sale de adevărată nebunie, de sigur însă că atingerea adusă în afacerile și în comerciul seu au făcut'o să cugete la aplanarea conflictului.

Regele Greciei a pornit dar el însuși cu gândul de a putea stabili unde-va, o mijlocire favorabilă. Austria l'a refuzat, după ce i-a dat sfatul ca statul grecesc să-și retragă bandele înarmate. Germania i-a făcut cunoscut acelaș lucru. Și acum în Italia, unde din simplă curtuoasie politică i s'a făcut o primire aproape călduroasă, suveranul călător, nu va pleca de sigur cu un câștig mai mare pentru cauza grecească.

Ce va face Grecia, nu știm, de sigur. E de prevăzut însă că toate lucrurile aceste îi vor da de gândit—mai cu samă că atât Franța cât și Anglia i-au arătat lămurit că desaprobă politica Balcanică.

Și ne putem aștepta la o potolire a furtunei omenești cari sgudue Balcanii.

Dacă lucrul se va întâmpla astfel, — și contrarul e greu de admis — atunci sfârșitul ostilităților va fi încoronarea politicei energice pe care guvernul actual a dus'o față de Grecia.

Franțuzisme Ardelenisme Arhaisme

Discuția și polemica pătimașă în jurul faimoasei probleme a franțuzismelor în limba romînească pare cu desăvârșire închisă. In tot cazul suntem departe de epoca eroică — a nu se citi Epoca, în amintirea ziarului care a adăpostit celebrul apel al D-lui N. Iorga — a luptelor de stradă și a asalturilor date teatrului național din București.

Avut-au discuțiile și luptele vr'un rezultat literar practic? Se pare că nu. Limba și stilul literar al publicațiunilor romînești nu se resimțesc de loc și se pare definitiv stabilit că un însemnat număr de neologisme, în special originare din limba franceză, au dobîndit pentru tot-dea-una dreptul de cetățenie și corespund astăzi unor trebuințe reale și cu mare anevoe s'ar putea isgoni și înlocui fără a cădea in ridicul sau cel puțin în contraziceri.

Insăși revista „Arhiva" care s'a arătat în ultimele numere mai severă față de „abuzul" neologismelor în alte publicațiuni periodice — căci de publicațiuni zilnice-nici nu se discută, nu abundă óare de cuvinte nouă, ușoare de înlocuit în mare parte, dar totuși intrate în obișnuință.

*

Iată însă că în același timp își face loc în periodicile literare românești o nouă categorie de locuțiuni și construcții necunoscute până nu de mult. Ardelenismul literar străbate sub egida câtorva talente cari vin, firește, îmbrăcate în haina lor regională, în maniera lor dialecticală, cucerind în versuri și in proză un loc important în publicistica cea mai respîndită. Ceea ce avea oarecare farmec în versurile lui Coșbuc și Iosif apare mai isbitor —poate din causa frecvenței prea mari— în unele bucăți ale lui Octavian Goga. Dar în proza literară ne supără ca ceva străin de firea limbei literare românești în stadiul actual de desvoltare. Nu e vorba numai de insemnatul număr de cuvinte dialecticale dar de acea sintaxă specială, diferită mult de muzica limbei dintre Carpați, Dunăre și Prut.

Așa bună-oară, într'un singur număr din „Viața Romînească" — interesanta revistă iașană care s'a eantuziasmat prea mult de Goga ca să mi poată gusta pe O. Carp—găsim într'o singură bucată de proză a d-lui I. Agirbiceanu abundînd fraze și expresii ca acestea „Să purtau ca umbrele în lumina focului pînă *se gătă* cina....

„ ... Și ce ai făcut mă rog dacă-i slobod să știu.

—Vezi că nu-i ertat,

—Așaaa? Adică *tu lucri* pe ascuns?

—Ba mă rog, am fost așa la o *glaje* de bere....

„ Nevasta se *înciudi*.

—Mă șodenie dragă!"

„*Inciripă* vr'o patru oameni degrabă. Il prinse așa o mîncărime de vorbă, de nu *mai gătă* povestile"

„*Ecleja o lucri* cum poți; prescurile se *gată* marți; nu plătesc *io* pagubele..."

Și după o abundență de atari locuțiuni nu ne mai surprinde în poezia D-lui Lochiță.

Luminițele s'aprind;
Pe la *căsi* s'adun
Copilașii..

*

Să fie oare furioasa luptă contra neologismeler franțuzești care a creat atita simpatie și... căutare acestni dialect cotropitor care ne vine ca un ecou al muzicei lui „Laie Chioru" mult cîntatul erou?

Mai straniu însă ni se pare efectul de altă natură datorit negreșit tot pătimașei campanii anti-franțuzești. Și anume— abuzul ce se face de puțin timp in unele publicațiunî de arhaisme, cu menirea de a înlocui termenii prea... moderni în literatura română. Este ca să întrebuințăm unul din cuvintele ce face astăzi ocolul presei noastre ca un simbol al acestei înlocuiri antineologistice, este «înfăptuirea» —îndeplinirea— unei curioase altoirî de cuvinte vechi românești sau cuvinte create ocazional pentru suplinirea unor anumite trebuințî linguistice. Exemplul cel mai strălucit mi-l dă o publicațiune românească recentă care apare — tocmai aici e ciudățenia — în capitala Franței și care a isgonit aproape cu de-

săvîrşire neologismele sau mai cu drept cuvânt, ne dă alături de adevărate franţuzisme o serie de.... infăptuiri lexice ca acele următoare, extrase dintr'un singur articol din „Revista Albă“ din Paris: «*Invălmăşite* de cele mai aspre destine, *zătignite* de evenimente sălbatice, *împrilosite* de iubirea casnică, ele iau hotărări şi au puteri *preînălţătoare.*»

„Acele însuşiri le arată ca fiind *împiclite*, de neştiinţă“.

„Nemişcată şi fecioară, ea răspândeşte în popor zămislitoarele ei profeţii sirepe.“

„E fermecat de traiul lor, sgomotos, *rudăresc* şi aspru“.

„Evenimentele *strunguiesc* sufletele lor“.

«Văzînd'o trăind peste vreme, se îngrijeşte de această neclintită *vîrtoşenie.*»

„Un lung alaiu de femei *înjeluite*».

„Egiptul, ţara minunilor şi *înfermecărilor.*»

Culmea dezolării calme şi zdrumicătóre.

„Viitorul se *aliceşte* mai sbuciumat decît talazurile *frişcuite* de asprul ernei.“

„Ei se privesc *lupiş*; din mijlocul *şopăirilor* meşteşugite“.

„Femeea *făptelnică*; deşteptăciunea lor cea băgătoare de samă şi făptuitoare, a răsărit fără să fie urmată de aurora vreunei soluţiuni desvoltătoare, între alergarea absurdă şi între ironia care se chiteşte înapoia visărei.»

La această revistă în sfârşit — de altfeliu destul do variată şi interesantă—se „heritisesc“ autorii, nu se laudă, nici nu se felicitează...

* * *

Fără îndoială că toate acele trei fenomene diferite alcătuesc numai faze de reacţiuni trecătoare în lupta pe care o susţine organismul vieţuitor şi pururea în mişcare al limbei româneşti, în mersul ei spre desăvîrşită constituire şi cristalizare.

Fenomenul se repetă mereu de când cu „latinismul“ lui Cipariu.

Sunt mereu aparaţiuni trecătoare în procesul de fermentare din care va răsări, cu ajutorul scriitorilor noştri resemnaţi, de acum şi din viitor, forma clasică şi definitivă a limbei literare, „limba veche şi'nţeleaptă celebrată de maistru, cizelată şi fixată tot mai mult de către scriitorii romîni şi in care vor rămînea tot mai puţine urme de franţuzisme, ardelenisme şi arhaisme, după cum fluviul imens şi strălucitor apropiindu-se de capăt, poartă tot mai puţin urmele şi coloritul afluenţilor fără insămnătate.

As.

O DEMISIUNE

Demisiunea din postul de secretar general a d-lui Rachtivan are, după *Patriotul*, următorul cuprins:

Domnule ministru,

Primind funcţiunea de secretar general al ministerului de interne, nu am crezut un moment că va trebui să renunţ la activitatea politică ce am pus in serviciul partidului conservator de aproape 20 de ani.

De oare ce însă văd că o parte din acest partid îmi contestă dreptul de a exercita această activitate şi recunoscînd eu însumi că acest drapt poate fi incompatibil cu funcţiunea ce a'ţi bine voit a'mi încredinţa, vă rog să mă consideraţi ca demisionat.

Retrăgîndu-mă, sunt dator a vă exprima mulţămirile mele pentru încrederea ce mi-aţi arătat şi asigurarea că voi rămîne totdeauna recunoscător şi devotatat atât d-voastră cît şi partidului pe care-l conduceţi.

Ne înscriem, prima, în falş, contra afirmărei d-lui Rachtivan că d-sa ar fi depus activitate şi încă 20 ani, în serviciul partidului. Dacă ar fi să stăm la tocmeală, convinşi sîntem, că fostul secretar ar mai lăsa şi din activitate şi din ani.

Apoi, este o deosebire între politica pe care d-sa ar fi putut-o face la interne şi între ceea ce-a făcut la Brăila.

Dar cum o nenorocire nu vine, nici odată singură, gafa de la Brăila ne-a făcut, cel puţin, scăpaţi de dl. Rachtivan.

Ce înseamna să tragă un 5 peste 5.

Buletinul Legilor

Buletinul legilor este o importantă lege votată în sesiunea trecută a adunărei când în fruntea ministerului de justiţie era D-l Al. A. Bădărău. Ziarele carc au relevat şi discutat pe larg revendicările câştigate în magistratură şi justiţie în trecutul an judeciar, au omis de a pune în evidenţă utilitatea ccestui buletin. Ideea D-lui A. Bădărău de a fi întocmit un Buletin anual care să cuprindă toate legile şi regulamentele de interes general de la 1860 şi până azi, a fost foarte fericită mai ales că vinea la timpul în care se făceau cele mai multe schimbări legislatine.

Această lege cuprinde VI articole cu un documentat raport al D-lui deputat Lascar Antoniu. Pentru a se putea vedea şi aprecia importanţa acestei opere de un real interes public, reproducem în întregime legea, însoţită de raportul D-lui Lascar Antoniu.

Domnilor deputaţi,

In ziua când în sinul acestei Camere s'a emis ideea de a se înfiinţa un Buletin oficial al tuturor legilor existente, s'a pus in discuţie o chesiune a cărei generală utilitate aţi recunoscut'o cu toţii.

Intr'adevăr, marela avânt de propăşire care însufleţesce ţeara noastră complică pe fie-care di mecanisiul nostru social şi politic. La fie-care pas necesităţi noui reclamă instituţiuni corspunzătoare. Legile vechi nu mai resund întereselor generale de astăţi, şi opera noastră legislativă, Dreptul nostru, e transformă necontenit.

Câţi însă, din masa cetăţenească, sunt la curent cu nouile reforme? Câţi urmăresc cu atenţie schimbările legislative? In afară de oamenii politici şi de oamenii de legi, majoritatea ignorează cu desevârşire toate dispoziţiile care cârmuesc raporturile lor publice şi private. In parte, aceasta se datoresce în mod firesc principiului de specialisare, fptul că dreptul e oare-cum în depositul advocaţilor, la care împricinatul aleargă la cas de nevoiă. Dar nu e mai puţin adevrat că ne lipseşte un sistem de popularisare, care se facă accesibile maselor toate legile usuale şi toate măsurile generale care le privesc.

Ideea de a se intemi un Buletin unual al tuturor legilor ar răspunde tocmai acestei necesităţi. S'a generalisa, s'ar pune la indemâna ori-crui cetăţean legile carĭ cârmuesc societtea noastră; în acelaş timp, s'ar prevenmulte abuzuri, multe surprinderi şi multe neânţelegeri, cari, sub puterea principiului că „nimănui nu'i e permis a ignora legea“, n'au trecere în faţa judecătorului chmat a desbate pricinile populaţiei.

Dar, D-lor deputaţi, mai e cine-va care ar trage foloase din o asemenea publicaţie. Vreau să vorbesc de înşişi oamenii de drept, chemaţi a ace aplicaţia legilor, sau a discuta înţelesul şi intinderea dispositiunilor lor.

Magistraţii şi advocaţi, funcţionarii administrativi, agenţii fiscali sau judecătoreşti, auxiliarii parchetului, nu sunt tot-d'auna în măsură de a avea d'inaintea ochilor opera legislativă în complexul ei. Şi, de multe ori, au nevoia de a aplica sau discuta o lege care nu mai e în vigoare, sau de a căuta spirtul unei reforme din comparaţia legei vechi cu legea nouă. Cu broşuri răsăţite, care se pierd prin rafturile archivelor, dacă nu prin micile bibliotcei ale funţionarilor puţin sorupuloşi, nu se poate face aceasta. Cum un Buletin complect, sistematic, care n'ar lipsi din nici un biurou public, şi cred că nici din cele mai multe case particulare, lacuna însă ar dispăra cu siguranţă.

Sunt dator să reelez şi faptul că până acuma iniţiativa paticulară a făcut ceva în această direcţie. A făcut chiar mult, pot spune. Codul de şedinţă al D-lui Gheţu, şi cu deosebire codul general al D-lui Hamangiu, sunt colecţiuni importante, foarte complecte şi foarte cu ingrijire lucrate. Ele au făcut multă vreme un serviciu imens atât magistraturei, cât şi advocaţilor. Dar au un inconveniet acel al fixităţei. Lipsa de periodicitate dă un caracter definitiv, care nu corspunde cu variabilitatea legei. In curs de doi, trei ani, ediţiile îşi perd valoarea; suplimentile nu sunt îndemânatice, şi e cosisitor să te ţii la curent cu legile noui, abandonând mereu ediţiile colecţiilor vechi.

Buletinul, cu caracterul său periodic, nu va înfăţişa acest inconvenient. Din potrivă, el va îmbrăţişa opera legislativă în evoluţia sa continuă, formând tot odată un monument al Dreptnlui român contimporan.

De prisos să adaug că asemenea Buletine apar şi în alte State, unde folosul lor e recunoscut şi apreciat. Chiar dacă aceasta n'ar fi, încă socot că am dovedit utilitatea sa la noi.

Iată, D-lor deputaţi, şi proectul în forma care cred eu că traduce ideea celor ce au propus întocmirea Buletinului.

Presintându-vă acest proect, cred, D-lor deputaţi, că 'mi-am îndeplinit o datorie ce o aveam de a contribui la o operă de interes public. Nu mă îndoiesc că şi D-voastre veţi gândi ca şi mine, dând proectulni de faţă încuviinţarea cuvenită, adică însuflându-i puterea aceea de vieaţă, care 'l vr transforma din *simplu proect* în *adevărată lege.*

Art. I.—Să institue un Buletin anual al legilor ţărei care va coprinde toate legile şi regulamentele de interes general de la anul 1860 şi până la ḑi.

Art, II.—Alcătuirea lui se va face în cel mai scurt timp posibil, în care scop se va imprima dupe *Monitorul Oficial*, în fie-care an, legile şi regulamentele promulgate şi publicate în cel puţin cincĭ ani trecuţĭ, din care unul din volume va coprinde pe acelea ale anului imediat expirat, iar cele-alte pe acelea ale anilor trecuţĭ, începându-se cu anul 1860.

Art. III.—El va fi alcătuit sub direcţiunea ministrului justiţiei, care este autorisat a însărcina cu imprimarea luĭ o persoană competentă în materie, stabilind, cum va crede de cuviinţă, condiţiunile de imprimare,

Art. IV.—Buletinul va fi imprimut în 5,000 de exemplare.

Câte un exemplar se va da tuturor judeţelor şi comunelor rurale şi urbane, carĭ vor fi ţinute a înscrie în budgetele lor anuale costul de câte şease lei pentru fie-care volum anual.

Restul exemplarelor prin vânzare se va pune la dispoziţiunea publicului pe acolaşĭ preţ de volum.

Art. V.—Pe viitor, buletinul legilor şi publicaţiunile lor din *Monitorul Oficial* va fi autoritatea legală oficială.

Art, VI.—Ministerul justiţiei va înscrie printre veniturile sale beneficiul rezultat din vânzsrea Buletinului şi printre cheltuelĭ pe acelea necesitate cu imprimarea lui.

Carnetul Artelor

Joi, Sîmbătă şi Duminică se va representa, lă Teatru Naţional, piesa „Jucătorii de cărţi, a D-lui H. Leca.

* * *

Marţa viitoare, vom avea prilejul să aplanăm pentru prima oară, în Iaşi pe d. F. Nicolescu, apreciatul comic al teatrului din Bucureşti.

Domnul Niculescu va debuta în *Moştenitorii.*

* * *

Ilustra artistă a Franţei, Jana Hading va debuta în Iaşi, în serele de 1 şi 4 Decembre, cu un strălucit ansamblu.

*

Fron-Fron şi Maitre de Forges sunt piesele pe care ilustra zină le va da la noi.

Agenţia „Thalia“ va îngriji de organizarea acestor 2 Festivale.

Polemică de provincie

Inainte de a reapare primul număr al *Opiniei*, s'a anunţat de *Liberalul*, organul perfectei armonii a partidului liberal local, că *Opinia* „este“ un avorton.

Şi ne-am întrebat atunci, dacă nu sîntem în faţa unui nou eveniment medical, adică dacă nu s'a făcut descoperirea, că se poate preciza, d'inainte, că se va naşte un avorton, precum s'a mai vorbit de drăcia medicului german cu precizarea, tot d'inainte, a sexului copilului?

Bănuială avem. E un redactor la organul perfectei armonii, cu experienţă în ale medicinei, un june, care în curînd, va împlini un sfert de veac de ambiţioasă studenţie. Şi ce lucru extra-ordinar, dacă un asemenea laborios bărbat ar fi făcut o descoperire medicinală?

Dar cînd nu fuse scoasă din maşină biata *Opinie*, iată că *Liberalul* spune că-i pare bine, ca are să aibă cu cine polemiza şi cine pune întrebări indiscrete.

Precisează chiar cam de ce calibru vor fi acele indiscrete întrebări, afirmînd că va „reedita“—adică va reproduce din vechile calomnii—până a inventa alte proaspete.

Cînd să isprăvească „articolul“ prin care salută reapariţia noastră, pericubsul adversar face şi o senzaţionaă declaraţie: că se pune în gardă.

Aci trebue să punem punct, căci afacerea prea devine funebră.

„Opinia“ in Provincie

Botoşani 14 Noembrie

Nenorocirea din gara Loorda

La trenul de persoane de pe linia Dorohoi-Leorda ce sosise eri în gara Leorda era ataşat un vagou de marfă cu nişte muncitori sârbi ce se eîntorceau de la munca câmpului din judeţul Dorohoiu, spre patra, unul din ei anume: Stanoe F. Georgevici, la apropiere de staţia Leorda stătea răzemat cu capul de uşorul vagonului, La oprirea trenului în staţie din cauza prea marei tamponări din cauza oprirei, uşa vagonului se închise cu bruscheţe, zdrobind în bucăţi capul nenorocitului Stanoe F. Georgenovici, rămînînd pe loc mort. Asupra lui s-a găsit suma de 43 lei.

Dl Procuror V Tufescu, a plecat la faţa locului spre a archeta.

Tragica sinucidere

După cum v'am comunicat în precedenta mea corespondenţă, alaltăeri s'a întâmplat în gara Botoşani o tragică sinucidere.

Trenul accelerat N. 23, ce soseşte în gara Botoşani la oara 11 şi 25 m d- a. venia cu toată viteza —în momentul cînd se apropia de chilometrul 2,se aruncă pe şini un individ.

maşina şi întregul tren trece peste corpul nenorocitului tăindu-l în două şi mutilându groaznic.

Sosind trenul în staţie, Dl Şef al staţieî Iulian Muşat, şi comisarul gărei D-l Nacu, cu maşina de rezerză a plecat la faţa locului—indentitatea cadavrului fiind imediat stabilită că e a zidarului Neculai Dimitriu, care lucrase atît în gară cît şi la fabrica Gotrel.

Vestea despre această tragică sinucidere se respândise prin oraş cu iuţala fulgerului—au mai plecat la faţa locului Poliţaiul I. S. Popovici. direetorul poliţiei Arthur Vizanti, comisarul secţ. IV Guşerescu, şi substitutul L. Pilat,care au găsit pe nenorocitul lucrător într'un loc de sânge cu faţa în jos, jumătatea corpului interiorul liniei şi jumătate în afara liniei.

Cauăa sinuciderei ar fi mizeria şi deselе certurî ee avea cu familia sa şi rudela.— Dimitriu. fiind de o fire violentă alcoolie, şi colnăvicios.

Asupra lui sa găsit troi scrisori, una adresată Procurorului, una Şefului gărei, şi una unui amic al său din Dorohoi, şi ănume: M. Gâsdescu, în care explică causinuciderei sale.

D-l Laurenţiu Pilat, a dispus transportarea cadavrului la morgă— rânduind cu ancheta pe D-l Comisar Guşerescu.

Informaţii

Licitaţia pentru aducerea apei

Aseară a avut loc, în sala de şedinţe a consiliului comunal, licitaţia anunţată pentru darea în antrepriză a lucrărilor necesare pentru alimentarea oraşului cu apă potabilă, adusă din isvoarele de la Timişeşti.

Licitaţia a fost prezidată de d-nul Lascar, primarul oraşului, asistat de d-nii Savel Manu, prim ajutor de primar, şi de d-nii consilieri: Radu, Darabană. Stroja, Artino, Papana, preotul Vasiliu, Dimachi, Prasa. Dobias. Lupescu, Tudureanu şi căpitan Dimitriu.

In sală, o asistenţă numeroasă. Zărim între alţii pe d. Bănescu, primarul de Constanţa, Cananău, Prefect de poliţie, Ghibănescu, deputat: Sculy, senator; Stavăr şi Dobias foşti ajutori de primar, Petigrew. antreprenorul asfaltului; inginerii Reinike, Catargi, Vigniali, Marcovici, Popovici, Bejan, Savul şi Flachs.

* * *

La ora 6, după strigările cuvenite, primarul procedează la deschiderea plicurilor.

Sunt patru oferte, care se citesc în ordinea următoare:

1) Maximilian Schiffer, inginer diplomat din Budapesta, oferă 1 la sută de sub deviz, asupra întregei lucrări.

2) Union Bau-Gesellschaft din Viena, care prezintă o ofertă condiţionată.

3) Compagnie Générale des conduites d'eau din Liège, care oferă 2.51 la sută snb deviz, pentru lucrările de aducerea apei şi 3.75 la sută sub deviz pentru lucrările de canalizare.

4) D. Inginer Titus Cananău. care oferă 3.25 la sută sub deviz pentru lucrările de aducerea apei şi 4.30 la sută sub deviz pentru lucrările de canalizare.

* * *

Dosarul licitaţiei va fi înmînat zilele aceste comisiunei tehnice. numită de administraţia comunală şi compusă din d-nii ingineri Cantacuzino şi Papadopol, care au a se pronunţa, în primul rînd, apoi rezultatul va veni în desbaterea consiliului comunal.

După condiţiunile de licitaţie, administraţia comunală, şi-a reservat dreptul de a face cunoscut rezultatul până în 40 zile.

Fie-care casă, care a luat parte la licitaţie, a depus cîte o garanţie provizorie de 420,000 lei.

Azi, la ora 12, a avnt loc înaugurarea Cantinei, pentru elevii şi elevele şcoalelor israelito-romîne.

Această cantină este patronată de un comitet de dame din elita israelită şi de către societatea B. Brith.

Aseară cu trenul de Dorohoi a sosit în localitate, d. I. Friedman, rabinul făcător de minuni, din Ştefăneşti.

Rabinul a fost intimpinat la gară de un foarte mare număr de evrei.

O scrisoare particulară, anunţă că Duminică va avea loc, la Viena, o nouă mare întrunire, prezidată de către d. Lueger primarul Vienei, in care se va discuta chestia redeschiderei graniţei romîne, ca fiind unicul mijloc pentru a obţine în Austria o eftenire a preţului cărnei.

D. Bănescu, primarul de Constanţa, care a fost eri in localitate, a plecat aseară la Bucureşti.

Intrebat de un redactor al nostru, d. Bănescu a respuns, că a venit pentru a azista la licitaţia apei, căci în curând va avea să prezideze o identică licitaţie, pentru alimentarea oraşului Constanţa cu apă potabilă.

D. Petrache Rişcanu şi cu d. A. D. Xenopol se vor îndeletnici în curînd cu o lucrare prea interesantă privitoare la chestiunea ţărănească.

D-lor vor studia legislaţia muncitorilor din ţările apusene şi toate aşezămintele ce s'au creat în favoarea acestei clase precum: asigurarea contra accidentelor, pensiuni de retragere la bătrâneţe, asigurarea contra lipsei de lucru, cooperative relative la vânzarea în comun a productelor şi alte multe şi vor cerceta apoi dacă nu s'ar putea introduce şi la poporaţiunea agricolă română cîte-va din măsurile luate în favoarea lucrătorilor industriali din apusul Europei.

Domnul Mişu Buzu, român din Basarabia, şi proprietal moşiei Ungheni Ruşi, vend cu faceri privitoare la privilegiile din vechi proprietarii moşi Ungheni au avut asupra crâşmelor pus la dispoziţia d-lui Gh. Ghibănescu oate actele vechi asupra Unenilor dintre cele mai vechi acte un urgament de la Stefan cel Mare din 1462, cu 7 pecete atârnate, şi în care uric se vorbeşte de Ungni, de pe când se numea *Unghiul.*

Toate aceste se vor publicate în vol. IV al colţiune „Surete şi Izvoade“, publica făcută pe sama Ministrului de Instţie prin ingrijirea d-lui Ghibărcu.

Astă-zi se termină comisiile respective, recensemntul cetăţenilor chemaţi a concura pentru formarea contigentului 1908. Orĭ-ce reclamaţi se vor presinta de azĭ înainte la dejtul de recrutare.

Dl. Locotenent Borcu din regimentul XIII Stefan-cel-Mare, a fost însărcinat de către comandul regimentului să scrie istoricul bicicletei în armată, lucrare care s'a pus sub presă.

D. V. M. Cogălniceanu, harnul luţătător în chestiunea ţărească, adunat un număr de peste 30 conacte de tocmelĭ agricole, asupra rora pregăteşte un studiu amănunţit de care vreeşi şi apăsarea fără seamăn care încearcă ţăranii de la exploatator moşiilor

Consiliul de miniştri a adoptat treĭ proiecte de legĭ, ce vor fi presinte Camereĭ de domnul ministru al finanţelor şi carĭ constă în următoarele reducerĭ:

Taxa de 5 la sută supra salariilor. va fi redusă la 3%;

Taxa de 50 bani supra hectolitrului de vin, va fi redusă la 30 bani

Proprietăţile mai mici de 10 hectare, vor fi impuse la o foncieră de 4, în loc de 5%.

Academia Romînă şi Ţărănii

Tranşarea unei chestiuni vechi dar interesante. Oferta extraordinară. Preţ întreit pentru moşia moşnenilor Grecii. Convocarea plenului Academiei. Solie fericită. Măsuri de apărare pentru săteni. Exemplul ar trebui imitat

Academia Romînă este după cum se ştie mai multe moşii în stăpînire. Intre altele moşia moşnenilor din judeţul Vaslui, iată este legat de defunctul Ion Agaci, cu condiţia de a întreţine pe insa o şcoală de meserii pentru ţărani.

Moşia aceasta a fost arendată până acum cu 28,000 lei, cînd odată anul acesta se prezinta o ofertă la Academie din partea arendaşului I. Verona, fără ca măcar moşia să fi fost scoasă în licitaţie acest arendaş oferă suma fabuloasă de 68,000 lei, adică cu 40,000 lei mai mult, de cum umbla pînă acum şi aproape de trei ori preţul arenzii actuale

Academia în loc de a se asigura de acest spor de venituri cum fac, trebue să constatăm cu regret Statul şi aşezămintele publice, a numite de bine-facere, hotărîtă nu primească oferta înainte de a o supune unei dezbateri plenului

*

In această dezbatere d-nii Popoi, Xenopol, Aurelian şi alţii, susţinură că oferta trebuie numai de respinsă ca afară din cale de rele, şi pentru că ea ar însemna mai o despoiere a ţăranilor de pământul acea moşie, pe care singură poate aibă în vedere o ast-fel de urcare neobicinuită a preţului arenzei.

Academicianii cari au luat cuvîntul au atras luarea amite asupra prejurărei că urcarea peste măsură a căştiurilor nu poate proveni din-tr'o agricultură mai intensivă a pământului, nici dintr'o urcare a preţului grînelor. Pănântul nostru produce mai puţin conparativ de ceea ce producea înainte pe acei întindere şi preţurile scad mereu din cauza concurenţei lumei în producerea grînelor, prin urmare sporul de arendă nu poate fi scos de arendaşi, de cât din stoarcerea elementului muncitor al ţăranilor.

Academia nu are însă în vedere a se îmbogăţi din sudoarea poporului român, a căruia supremă expresiune culturală este.

Ea a luat deci o hotărire care trebue să fie înscrisă cu literă de aur în analele chestiune țărănești. Anume a dispus ca pe tru fie-care din moșiile ei să se fa pe lângă condițiile obștești de arendare niște condiții speciale în cuprinderea următoare:

1) Să se hotărească câtă întinderea de pământ va fi îndatorit a da rendașul locuitorilor anume arătura, fânaț și imaș.

2) Să se determine pentru fie-care moșie prețul *maximum* ce se va putea încasa de la țărani pentru aceste pământuri.

3) In cazul de se respunde prețul întrebuințărei pământului în muncă, să se hotărească iarăși pe tru fie-care moșie, după împrejurările locale prețul *minimum*, care să se socotească falcea de rătură, pișilă, seceră, etc.

4) Pe baza acestor condițiuni speciale să se facă cultivațiunea moșiilor academiei.

*

Măsura este în cele mai nimerite pentru a se ved în ajutorul populațiunei rurale. Ne înțelesă arenzile vor scădea dași izvorul din care care se alimen urcarea lor peste măsură anume exploatarea țăranului va fi și el sec de sigur pre marele bine al clasei muncitore, stoarse până acum în chipul cel mai neomenos de proprtari și ni ales de arendași.

Dacă aceasta măsura s'ar generaliza și s'ar aplica deodată de așezămintele de bine-face și de marele protector al poporului român, Statul, atunci s'ar ajunge pe această cale la dezlegarea în arte a spinoasei chestiuni țărănești cu atât mai mult cu cât și privați ar fi nevoiți prin apasarea împrejurărilor a urma și ei aceiași cale.

Dar deocadată pasul a fost făcut numai de Academia Română spre marea ei cinste și rămâne de așteptat ca și celelte așezminte ale țărei să-i urmeze strălucitul exemplu.

Ultime informațiuni

Cercurile din Capitală în măsură de a ști, cred că zvonul că d. Rahtivan va candida la colegiul al II-lea de deputați de Ilfov, în locul d-lui Protopopescu, numit în magistratură, nu se adevărește.

Din contra se crede că actul nechibzuit de a Brăila face imposibilă candidatura d-lui Rahtivan.

D. P. S. Alexandrescu a fost ales membru în comisia financiară a teatrului, în locul d-lui M. Popovici, care a demisionat.

In numărul nostru de aseară spuneam că pare sigur, că d. Tiș Cananău inginer, nu se va mai prezenta la licitația apei și că a și plecat, cu accelerat de Luni seara, la București.

Faptul ca perfect exact și o persoană foarte de aproape cu d. Ingiuer Cananău ne-a confirmat [illegible], declarându-ne chiar că d-sa s'a retras, în-cât nu putut cădea de acord cu o societate străină cu care era în tratative, a și concureze împreună.

Cu toate acestea, aseră, în ultimul moment, ofert d-lui Inginer Cananău a fost presentată, fiind probabil cea mai avantajoasă din cate ofertele pentru moment lucrul nefiind încă cert, într'u cât oferta societății Unn-Bau Gesilschaft, are nevoie de a fi cercetată și calculată de specialiști spre a ce vedea și cât este anume reducerea oferi.

La sec a II-a a Tribunalului se va cerce mâine, joi, procesul d'intre principele Gr. Sturza din Dieppe, afiător și consiliu judiciar, cu mai mulți criitori ai sei, bancheri în Iași.

Principe Sturza, care este un prodig, [illegible] datat în Iași, cu [illegible] seu a intervenit pentru anularea [illegible] polițelor.

[illegible] trecută, tribunalul admise cererea [illegible] interogator al principe[illegible].

Consiliul profesoral al facultății judecătorești, reunit aseară, a decis că, [illegible] regulament, examenul de Drept administrativ și Constituțional face parte din blocul examenelor de anul III cu toate [illegible] aceste din cauză că materia e prea vastă, dreptul administrativ să facă parte din blocul anului III iar Constituționalul din blocul anului II-lea.

In consecință, toți acei candidați, cari, în [illegible] n'au trecut Constituționalul pe motiv ca l'ar fi depus căci a terminat examenele de anul I, or rebui să depue din nou acest examen și d. C. Stere a și fixat termen pentru ziua de 1 Decembrie.

Știri din București arată că se lucrează cu mare activitate în lagărul liberal în senzul unei împăcări între d. Sturdza și Oculta.

Se spune chiar că Oculta ar fi gata să cedeze pretențiunelor șefului.

Toată dificultatea constă în acea că lupta dintre d. Ionel Brăteanu și Vasile Lascar este prea acerbă—iar pe de altă parte d. Emil Costinescu este foarte nemulțumit întru cât se pare că în ultimul timp a fost cu totul nesocotit și ținut departe de cele ce se pun la cale de către colectiviști.

In bugetul viitor al ministerului instrucțiunei publice, salariile profesorilor secundari vor fi înscrise cu 360 lei lunar, iar a celor universitari cu 650 lei.

Prin aceste augmentări bugetul se va ridica cu 520.000 lei.

D-l Gh. Longinescu licențiat al facultății de Iași, a fost numit agregat, cu titlu definitiv, la catedra de chimie anorganică de la facultatea de științi din capitală.

Patriotul crede a ști; că D-l Paul Brătășianu va candida la *postul* de vice-președinte al camerei.

Gazeta D-lui Rachtivan face o regretabilă confuzie între *demnitatea* de vice președinte al Adunărei și *postul*, bună oare, de crupier al unui tripou oare-care.

In astă-seară foarte mulți memrbi ai majorității, se intrunesc într'un banchet intim la otel Bulevard în scopul unei mai strâse legături de vederi și prietenie.

Din capitală ne vine vestea îmbucurătoare că starea sănătății M. S. Regele este foarte bună și se speră în curând într'o complectă însănătoșire.

Dovada despre aceasta o fece și faptul că de unde până acum M. S. Regele nu lucra de cât cu președintele consiliului, acum a început să lucreze și cu ceilalți d-ni miniștri și aseară a lucrat cu d-l Gh. Gr. Cantacuzino, ministru președinte, Take Ionescu, ministru de finanțe și generalul Lahovary, ministru de externe.

Liberalul dă zvoană mare despre un „act de favoritism", ce s'ar fi comis la teatru.

Acest act ar consta în faptul, că sala teatrului a fost închiriată, pe două seri, pentru representațiile D-rei Bârsescu și cu chirie de 300 lei seral.

Adevărul este, că pentru cele 2 seri se percepe 730 lei, și nu 600 lei și că această sumă să ia numai pentru sală, iluminat și încălzit, de oare ce D-ra Bârsescu va veni în Iași cu trupa ei.

Dar apropos: în lada de fer a teatrului există o antichitate: o poliță pe suma de 1000 lei pe care ilustrul Pennescu, pe când umbla cu mîna în șperlă la teatru, o primise, drept bani, de la o persoană, al cărei nume parcă ar sămăna cu acel al D-rei Bârsescu.

Aud?

La București a apărut attă-zi ziarul *Patria*, sub conducerea politică a d-lui deputat Virgil Arion.

Ni se telegrafiază din București;

Două pasagii, mai ales, au fost subliniate de tunete de aplauze la citirea mesagiului: pasajul privitor la mulțumirile regelui și acel privitor la însemnatele proiecte financiare anunțate de ministrul de finanțe.

Despre aceste proecte se vorbește în altă parte a ziarului.

D. Dim. Alexandrescu, profesor de Drept civil a obținut un concediu de 6 luni.

Suplinitorul d-sale în tot acest interval de timp va fi dl Dimitrescn, doctor în drept de la facultatea din Paris și magistrat.

D-sa a și ținut zilele aceste curs cu studenții anului al III-lea.

Perfectă armonie.

Am vorbit astăzi cu un liberal. Cu un liberal, care—lucru cam rar—are 2 calități: ie curățel și cam mănâncă picioare de găină.

— Cădeți de la putere?—mă întreabă liberalul.

— Nu cădem.

— Imi pare foarte bine. Căci, dacă ar fi să cădeți voi, vai de noi. De noi, de la Iași, în special.

— Asta vi-i perfecta armonie?

— Noi sîntem în plină desbinare, acesta ie adevărul. Ducem o luptă acerbă, contra unui rău, care a prins rădăcini in partidul liberal.

Această plagă este *monopolul* ce și-au luat alții de a fi numai ei în comitetul executiv, de a dirigia partidul după pofta lor și de a distribui, la timp opurtun, onorurile—tot după bunul lor plac.

In acest comitet executiv, figurează și vr'o 2 domni, despre cari avem dovezi, că lucrează în dauna chiar a partidnlui.

Voim deci să desființăm monopolul și să scăpăm partidul de cei 2 «spioni».

....Perfectă armonie — n'avem ce zice!

Se știe că în privința soluțiunei chestiei apei s'a preconizat de către unii sistemul concesiunei și s'a căutat a se dovedi că acest sistem ar fi preferabil sistemului adoptat de actuala administrație comunală.

Cât de justă era această susținere se dovedește prin faptul că primăria Iași a primit o ofertă de concesiune din partea unei societăți franceze, cu reședința în Paris, prin care impune între alte condițiuni oneroase și acea că ve servi apa cu 70 bani mc. particularilor și 50 bani m. c. pentru industrie.

Atât mai lipsea nfericitului Iași, să plătească 70 banl m. c apă.

Serviciul telegrafic special al ziarului „OPINIA"

INTRUNIREA MAJORITAȚILOR

Apelul primului ministru.—Realegerea vechilor birouri.—Cuvântarea d-lui Paul Brătășanu. Respunsul d-lui Nenițescu.—Intervenția d-lui General Manu. Discursul d-lui Barbu Păltineanu.—O întrerupere inoportună.—Declarația d-lui Take Ionescu.—Dl. Brătășanu retrage candidatura.—Discursul d-lui Lahovari. Apelul și declarația primului Ministru.

La invitația primului ministru, deputații și senatorii din majoritate au răspuns în mare număr.

Inlrunirea a avut loc aseară la orele 9 în saloanele cele mari ale ministerului de externe.

DISCURSURILE

Cel întâi ia cuvîntul primul ministru, care în discursul seu face apel la unire și recomandă camerelor ca să realeagă vechile birouri.

Deputatul Pavel Brătășanu se declară soldat disciplinat al partidului, dar în dorința de a îndeplini cererea prietenilor sei, declară ca va candida la locul de vice-president al d-lui Nenițescu, care în sesiunea trecută declarase că va renunța la această demnitate. Pentru această a sa candidatură, d. P. Brătașanu declară că ia ca exemplu dorința exprimată în sesiunea trecuta de actualul ministru Disescu și care ceruse a fi ales president al Senatului, fără ca această dorință să fi fost considerată ea un act de indesciplină.

Dl. Ministru Disescu răspunde d-lui Brătășanu, ca să facă și el ca dânsul, adică să renunțe la candidatură. Declară că în discursnrile ce s'au ținut la Craiova și la Brăila, nu s'a făcut alt-ceva de cât apel la unire.

D. deputat Nenițescu declară că se supune hotărârei luate de guvern față de d-sa, că nu-și retrage candidatura, dar cere ca acest caz să fie supus majorității.

D. General Gh. Manu, luînd apoi cuvîntul declară că față de hotărîrea luată de guvern, candidatura d-lui Brătășanu constitue un act de indisciplină.

D. deputat Barbu Păltineanu spune că declarația d lui Brătășanu a fost rău înțeleasă. Candidatura d-lui Brătășanu trebue privită ca expresia dorinței unor prieteni. Există declarația d-lui Nenițescu de a renunța pe viitor la demnitatea ce ocupă în biroul camerei, acest birou nu se poate perpetua. Actul lui Brătășanu nu e un act de indisciplină.

Incidentele de la Brăila cu „bisericuțele" și „fanioanele" lor, acele au fost adevărate acte de indisciplină (salve de aplause resună).

Deputatul Berceanu primarul Brăilei, întrerupe pe orator spunînd că cea ce s'a făcut la Brăila a fost lucru frumos (protestări).

Discursul D-lui Take Ionescu

D. Take Ionescu cere cuvântul.

Inainte de a începe d. ministru Lahovary, întreabă: ce a fost la banchetul de la Craiova?

D. Take Ionescu, luând cuvântul spune că șeful guvernului a indicat ce este de făcut. Oratorul voește însă să răspundă mai întâi D-lui Berceanu:

Fie-care știe să măsoare importanța loviturilor ce i se dau și de cine i se dau.

Dar nu tolerează ori-cui să isbească în cinstea și în demnitatea unui om. Loviturile de la Brăila au fost îndreptate contra mea. Eu voi lăsa să treacă nediscutat acest incident

Știu să rabd. Dar știu să aleg și momentul când voi releva atacul.

D. Take Ionescu aduce elogii d-lui Brătașanu, cărnia îi mulțumește pentru devotament și disciplină.

De două ori, până în present. deputatul de Caracal a făcut sacrificiul de a-și retrage candidatura. S'o facă și pentru a treia oară, spre a nu fi învinovățit că are două atitudini. (Se fac ovațiuoi D-lui Take Ionescu),

Domnul Ministru Ion Lahovari, vorbește de disciplină în partid.

Primul ministru, luând din nou cuvântul, mulțumește D-lor T. Ionescu și Brătășanu pentru spiritul conciliant ce era cuprins în discursurile lor. Mai departe d. Cantacuzino declară, că Take Ionescu are, în partidul conservator, drepturi peste care nu se poate trece. Șeful gurernului va protesta el, cel d'întîiu, cînd demnitatea lui Take Ionescu va fi atinsă.

Mesagiul Tronului

București, 15 Noembrie

Iată textul mesagiului Tronului cetit astă-zi de către d. Gh. Gr. Cantacuzino, șeful guvernului la deschiderea corpurilor legiuitoare:

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Deschizând a treia sesiune a acestei legislsturi sunt fericit să aduc națiunei, prin reprezentanții ei, mulțumirele mele cele mai vii pentru nesfârșitele dovezi de credința neclintită și de dragostea ce mi-a dat cu prilejul intreitului aniversar, pe care l-am sărbătorit anul acesta împreună cu poporul român. Pe credința și dragostea lui m'am bizuit eu din ceasul în care am legat soarta casei mele de aceea a României; în ele voiu găsi și de aci înainte cea mai dulce răsplată a trudelor mele. Mă simt mai fericit, cu cât frumoasa expoziție națională, care a avut un succes așa de strălucit, a invederat încă odată ca munca Noastră de patru-zeci de ani nu a fost în zadar, fie ca minunatele progrese săvârșite până acum de scumpa Noastră țară, să slujească drept imbold tuturor pentru noua muncă, pentru noui progrese.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați

Politica înțeleaptă pe care o urmăm cu atâta statornicie, ne-a asigurat și ne asigură încrederea și prietenia tuturor puterilor.

Nădejdea pe care v'o arătam anul trecut, despre încetarea goanei pornite asupra românilor din imperiul otoman, supuși credincioși ai Majestății sale sultanului, și prin urmare despre putința restabilirei unor relații prietenești între România și regatul elin, nu s'a împlinit, din potrivă, Grecia a rupt de atunci relațiile diplomatice cu noi. Privim această ruptură, pe care o regretăm cu acea liniște care izvorăște din conștiința că cererile României sunt nu numai drepte, dar și în conglăsuire și cu cele mai simple precepte ale umanității și cu interesele superioare ale păcei.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Starea finanțelor țărei este din cele mai înfloritoare: socotelele anului 1905-1906 s'au încheiat cu un escedent de peste 45 de milioane și încasările din cele șapte luni ale anului 1906-1907 întrec cu 14 milioane și jumătate pe cele din anul precedent. Este deci cu putință ca sarcinile contribuabililor sa fie ușurate guvernul meu va propune scăderi în impozitul funciar al proprietății mai mici de 10 hectare, în darea asupra salariilor și în taxa asupra vinului. Buna stare a finanțelor dovedește că desvoltarea economică a României este in continua propășire, suntem datori să ajutăm această desvoltare. In cursul acestei sesiuni vi se vor cere noui credite, pentru a se pune căile noastre ferate în măsură de a respunde la nevoile mereu crescînde ale agricuiturei și industriei și se vor propune proecte de legi asupra regimului apelor, asupra consolidărei concesiunilor de terenuri petrolifere, asupra cumpărărei de către stat a pădurilor mosnenesti și asupra creșterei fondului de împădurire. Urmînd cu îngrijire îmbunătățirea stărei păturilor numeroase și sărace. Veți avea să chibzuiți asupra asigurărei vitelor și asupra răspunderei întreprinzătorilor în caz de accidente. In acelaș scop guvernul meu va propune o lege eare să ușureze pentru obștiile săteștì condițiunile cu cari statul să le poată arenda moșiile sale, asigurarea neatărnărei puterii judecătorești față de puterea executivă, cea mai temeinică garanție a drepturirilor fie-căruia. Guvernul meu vă va propune să o duceți mai departe prin întinderea inamovibilității și la judecătorii de prima instanță. Universitățile, de la care pornește direcția culturei naționale, au nevoe de multe îmbunătățiri ca să corespundă cu trebuințele de azi ale societății, guvernul meu vă va supune un proiect de lege care să complecteze și să modifice legea organică a învățămîntului superior. Alte proecte de legi vor fi aduse dinaintea domeniilor voastre, relativ la înființarea unei case a spitalelor, la întocmirea, revizuirea și permanența listelor electorale, la modificarea legei gendarmeriei și la marina comercială.

Intreaga operă de desvoltare și propășire a statului român se reazămă pe solida organizare a puterei lui armate. pentru întărirea ei a'ți pornit cheltuelile ministeriului de resboiu doi ani dearândul, un spor și mai însemnat vi se va cere, anul acesta, pentru a se mări numărul batalioanelor, infanteriei teritoriale și a se înmulți bateriile de artilerie.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Chestiunile cari vor fi supuse la chibzuința domniilor voastre sunt din cele mai însemnate, nu mă îndoesc că în dezlegarea lor veți pune aceeaș râvnă și vă veți însufleți de acelaș înalt patriotism ca și până acuma, și ca astfel și această a treia sesiune va lasa urme tot atât de trainice ca și cele două dintâi. Dumnezeu să binecuvinteze lucrările d-v. Sesiunea ordinară a corpurilor legiuitoare este deschisă.

CAROL.

SECRETUL DIVULGAT

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ
FINKELSTEIN
Iași. — Str. Lăpușneanu 24

furnisorul tuturor școalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, și toate instrumentele muzicale.

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societății Fraterna-Păcurari și al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.
practică: **Vaccinări și Revaccinări**

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinătate

TEATRUL NAŢIONAL

NOUL

Cinematograf Bottez

CU

FENOMENELE NATUREI

Vineri 17 Noembrie 1906—ora 9 seara

PRIMA SERATA

Comedii, drame, fantezii, magie, iluziuni, automobilism, ciclism, sporturi, reconstituirea marilor fapte istorice, geografie intuitivă etc.

TOTUL ESTE INSUFLEŢIT

«*Noul Cinematograf Bottez*» cu elicia de preciziune, invenţie proprie, a obţinut imense succese la Bucureşti—33 serate consecutive. Toate ziarele ieşane şi bucureştene ne-au adus cele mai mari elogii.

Program imens şi absolut nou

Special adus pentru această serată.—Menţionăm numai o mică parte:

Eternul fruct oprit, Bicicleta d-lui Colonel, Masson şi Forbes, Spioana, Mare dramă militară, O grevă la Paris etc. etc.

Scene cu fenomenele naturei

Sala Teatrului posedând o acustică perfectă, aceste scene vor fi redate cu cea mai mare preciziune.

A se vedea programa spectacolului

PREŢURILE LOCURILOR: Loja de 4 pers. 8 lei, de 5 pers. 10 lei, de 6 persoane 12 lei, Loja Balcon 6 lei, Stal I (Banca 1—8) 2 lei, Stal II Banca (9—16) 1.50, Stal III (Banca 17—23) 1 leu, Balcon banca I-a 1.50, celelalte bănci 1 leu, Galeria 50 bani.

Biletele la Agenţia THALIA (Maximovici).

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARI

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ poe fi administr cu acelaşŭ succesŭ capiilor şi bătrânilor fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié ea de ua efficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, COLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHIMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindec *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă în diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa iama mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

DIRECTORI:
Gr. C. BUJUREANU şi L. ANTONIU

ABONAMENTE: Un an 20 lei, 6 luni 10 lei, 3 luni 6 lei

ANUNŢURI: O rînd in pag. III-a 50 bani
n pagina IV 30 bani.

REDACTIA SI ADMINISRTATIA
STRJA STEFAN CEL MARE
VIA-VIS DE MITROPOLIE

ANUL IV.—No. 3 | 5 BANI 5 | Vineri 17 Noembrie 1906

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

EPILOGUL

Cine a mărit cu luare aminte discuţiile cu avut loc în sinul majorităţilor pe care ziarul *Opinia* le-a reprod în numărul de ieri, a tras de sig adînci şi frumoase învăţăminte din declaraţia fruntaşului nostru D-l Take Ionescu.

După incidentul de la Brăila, incident norocit şi neprevăzut, pe care n'am destule cuvinte de a-l infiera, adversarii noştri aştepau cu nelinişte situdinea ministrului de finanţe. Insufletul lor de oameni pătimaşi, îmintea lor de scornonitori de andaluri, intrase nădăjdea că atitudea aceasta va fi fatală partidului conservator. Căci ori cît de sus stoteau ei pe omul aceta, ori cât de tare îl ştiau ei, nu-şi puteau inchipui că revolta şi desgusul nu va izbucni din sufletul său prea plin.

Şi toţi s'au înşelat.

Incidentul a trecut, stîrnind pe urma sa murmure de surprindere şi de indigare. Ziarele lor l'au comentat în fel de fel de chipuri, trăgînd toate consecinţele posibile şi imposibile.

Apoi a urmat demisia secretarului general de la interne, urmare logică şi firească a faptului său nesocotit, care constituea epilogul afacerei întregi.

Dar aceasta nu era totul. Take Ionescu nu vorbise; Take Ionescu trebuea să-şi spue cuvîntul; Take Ionescu, obiectul celor mai rele injurii din partea lor, era cum pentru dînşii obiectul solicituinei celei mai vii. Ei nu admiteau, nu puteau admite ca *un asemenea om* să sufere fără murmure, un ultragiu aşa de greu.

Dar Take Ionescu tăcea.

Astfel pe fie-care oră nădejdea lor selezmintea, eşirea bruscă a omului iovit, care ar fi determinat discuţ explicaţiuni, vicenţe şi scandal, n'a avea loc, întîrzia mereu, făcînd screască neliniştea lor perversă.

Acum însă şi-a spus cuvîntul. Nu în urma provocărei lor, nu în urma grijei iţarnice cu care l ademeneau. Dar sinul majorităţei conservatoare, acolo unde lucul trebuea să se limezească, acolo unde trebuea să fie dicat şi infient.

Nuă atinge acul acesla, a zis mustrul finanţelor. Nu mă poate atinge ori-ce atac, oi de ce natură ar fi ori de la cine ar veni. Dar sînt şi simţirea mea se poate răzvr când sînt atins, inima mea se pe strînge cînd sînt nedreptăţit. Unitatea mea mă îndeamnă să rând şi voi răspunde cînd va veni mentul şi cînd voi fi la locul cuvenit. Până atunci nu pot uita rolul datoria care mă fac să stau acolo de mă găsesc. Sînt interese mai i pe care trebue să le am totdeauna în vedere în toate actele mele, pentru liniştea, pentru ordinea şi pe buna disciplină a partidului conservator, trec peste revolta mea eteasca, pentru a înfăţişa faptaresorului meu judecăţei opinieblice,

Şi fiind era firesc, cuvintele frumoase şi înălţătoare ale fruntaşului intre fruntaşi, au atras aprobarea călduroasă a şefului respectat şi iubit. Cu dragostea ce întotdeauna acesta o pune cînd e vorba de interesele generale ale cauzei conservatoare, cu limpezimea aceea de judecată matură, care-l caracterizează, el a relevat actul de sacrificiu al colegului său de minister, arătând cât de simţitor e la atacurile ce se îndreaptă împotriva acestuia.

Astfel toate năzuinţele lor sînt definitiv spulberate. Ca în totdeauna, şi ultimul atentat la personalitatea politică a D-lui Take Ionescu a avut de efect înălţarea acestuia. De astă-dată însă, un lucru nou s'a mai învederat: adevărul superiorităţei morale a acestui om, care s'a dovedit mare nu numai prin actele, prin gîndirea, prin talentul şi prin munca sa, dar care s'a arătat de un stoicizm şi de o abgnegaţie duse pînă la sacrificiu.

Iată pentru ce spuneam că cei cari au luat cunoştinţă de declaraţia D-lui Take Ionescu în sînul majorităţilor, au putut trage din ea adînci învăţăminte. Acte de natura celui săvîrşit de fruntaşul conservator, sînt rare în lumea politică, unde calităţile sufleteşti nu sînt totdeauna de acord cu cele intelectuale. Gestul nobil al ministrului de finanţe, e o pildă pe care trebue s'o avem mereu, dinaintea ochilor, şi un îndemn pentru dragostea nemărginită ce i-am păstrat întotdeauna.

Intr'un gest frumos ca acesta, nu se resfrînge decît un suflet mare şi o inimă largă.

Parsifal

NEDISCIPLINA ?

Comunicarea ce-a făcut-o dl. deputat P. Brătăşanu la întrunirea majorităţilor, că mulţi din prietenii d-sale vor să-i susţie candidatura la unul din scaunele de vice-president al Camerei, această nevinovată comunicare, a făcut să se vorbească, alaltăieri, în saloanele ministerului de externe, despre nedisciplina în politică.

Discuţiune cu totul deplasată, căci numai at de revoltă n'a făcut deputatul de Romanţi, când a făcut acea comunicare, căci, în definitiv, ea ar fi putut fi primită sau respinsă!

Vice-residentul Adunării, nu este nici inamovibil, nici n'a arendat demnitatea pe un anure număr de ani.

Colaboratorii presidentului Camerei, se aleg dintre deputaţii cu nume în partidul lor şi, slavă Domnului, destule lupte a dus dl. Brătăşanu, destulă activitate a desfăşurat d-sa, pentru ca prietinii săi din Cameră să fie indrituiţi a-l ruga să ocupe un loc de frunte în biroul Camerei.

Este nedisciplină, oare, când se întâmplă ca deputaţii, într'o chestiune fără importanţă decisivă, să fie în divergintă cu guvernul?

Domnul Nanescu n'a făcut studii speciale în ştiinţele vice-preşedinţiei Camerei, nici n'a luat locul prin concurs, ca să aibe dreptul la monopolul jilţului pe care a stat 2 sesiuni de a rândul.

Disciplină? Ne închinăm în numele ei. Dar între cuvântul acesta şi între robie deosebirea este cam mare!

Că n'a făcut act de răsvrătire fruntaşul conservator, dovedeşte faptul că, la invitaţia ce i-a fcut-o dl. T. Ionescu, dl. Brătăşanu a renunţat la candidatură.

Dl. Take Ionescu a declarat, însă, că prietenul său face un sacrificiu, dovadă că dl. Brătăşanu avea drepturi la candidatura ce era să fie susţinută de majoritatea Adunărei.

Să se ştie deci că este mare osebire între robie şi cedare, între autoritarism şi cumintenie.

„Regimul.... luminei"

Un liberal de marcă ne-a declarat, între altele, că prea şi-a luat nasul la purtare junele Mărzescu; că prea îşi dă aere de de fruntaş şi, în fine, că este cel puţin îndrăsneţ, ca un fost funcţionar al Spiridoniei—d. Mărzescu a fost director al Eforiei—să se fac şef de „bandă" şi să ameninţe pe acei, cari au purtat interes partidului, pe când el—Mărzescu—făcea ceva în pătuşor sau scria la Liberalul, *ceea ce, în definitiv, ie tot una.*

Şi făcând aceste reflexiuni, interlocutorul îşi exprima teama, că junele fruntaş va fi trimis la preumblare.

Noi am înregistrat faptul. Liberalul *protestează contra lui şi scrie, cu nerusinarea cu care se scrie la acea foiţă, că domnul Mărzescu ar fi un om de valoare.*

Şi, adaugă foiţa, oamenii de valoare în partidul liberal sunt preţuiţi, iar nu ameninţaţi.

Vrea să zică d. Poni nu este om de valoare? Nici d. Săndulescu, nici d. T. Vasiliu?

Şi, slava Domnului, până şi copiii ştiu cam la ce tratamente au fost supuşi aceşti domni, de către cadeţii liberali, cari organizează progrome în casa valorosului domn Mărzescu.

S'au certat colo, peste drum de Tuffli, cum se ceartă bulibaşii la uşa cortului; s'au acuzat, reciproc ca doi foşti tovarăşi, declaraţi faliţi, şi cari îşi întorc, unul altuia, vina urîtului sfârşit.

Iar în limba Liberalului, *în acel delicios stil de fost aprod de tribunal ajuns jălbar, aceasta se chiamă—cităm textul—: „partidul trăeşte* sub *„regimul" discuţiunilor „dătătoare de lumină".*

Ducă-se pe pustie, aşa lumină!

Berceanu şi tovarăşii

A fost frumos la Brăila!

Un domn Berceanu al cărui nume este ignorat, până în present, cel puţin, de istoria politică modernă, a avut, la consfătuirea majorităţei, această delicioasă esclamaţie.

A intrebat o dată cine-va, dacă este adevărat, că toate mancele sînt fiice de lăptăresе. Intreb şi eu, dacă tot ce vine de la Brăila trebue să fie cu boclue.

Aşa de frumos a fost la Brăila, că nu dorim nici duşmanilor să aibă parte de aşa frumuseţă.

Ceea ce pare frumos unui oare care Berceanu şi ceea ce pare frumos şi altor ilustre ploşniţe, ar trebui dat uitărei cît mai răpede; ar trebui uitat, mai ales, că un asemenea act de anarchie, s'a putut petrece, partidul conservator fiind la putere.

Nu este oare act de anarchie, ca un asemenea fapt să se fi petrecut în ajunul deschiderei Camerelor, ca el să fi periclitat, un moment, situaţia şi a guvernului şi a partidului?

Aceasta se chiamă frumuseţă?

Nu contra celor ce s'au zis la Brăila, a protestat ţara întreagă, ci contra aceluia care a vorbit.

„Eu nu voi tolera, a zis ilustrul Take Ionescu, ori şi cui, să isbească în onoarea mea de om *şi eu fiind acela* în contra căruia s'au îndreptat loviturile, sînt în măsură să le apreciez.

Iar şeful partidului, veneratul prim-ministru, a recunoscut că d. Take Ionescu are drepturi în partid, peste care nu se poate trece.

Cînd se mai găsesc dar, ploşniţe de diverse mărimi, care cîntă laude regretatului Rachtivan şi zic „că la Brăila a fost frumos", aceasta dovedeşte că fie-care partid îşi are iresponsabilii sei.

MESAJUL

Mesajul, pe care l'am publicat, în întregime, în numărul de ieri, are, ca prim punct principal, un pasaj referitor la acei „patrioţi", colectivişti şi juniniştі, cari au pornit campanie contra expoziţiunei. Regele stărue asupra strălucitului succes al expoziţiei, care a învederat enormele progrese ce le-a făcut ţara în cei de pe urmă 40 ani.

Anunţând o serie de legi, din cari cele financiare mai ales, merită osebită subliniare, Mesajul vorbeşte apoi de conflictul cu Grecia, prognosticând, în această privinţă triumful României.

Răspuns

Anunţând apariţia „Opiniei", un ziar din Bucureşti, care crede că domnul Rachtivan ar fi un mic Bismark al Romîniei, bine-voieşte a recunoaşte că sîntem gazetă conservatoare—de şi am atacat pe micul Bismark al Brăilei—dar nu ştie care va fi direcţia noastră politică,

Răspundem, că ea se va deosebi fundamental de acea a „Patriotului".

Noi nu vom face politică cu ajutorul fondurilor poliţieneşti; nu vom face intrigi contra fruntaşilor partidului şi articolele noastre nu vor produce economie la scris Voinţei şi suratelor ei.

Nu Rachtivan este şeful partidului nostru, ci d. Cantacuzino.

Nu politica Berceanilor, ci politica conservatoare vom face noi.

Am răspuns.

EXTERNE

Reforma electorală în Austria

Camera seniorilor imperiului vecin, în ultimele sale deliberaţiuni, s'a pronunţat cu mare majoritate în favoarea votului plural, respins precum se ştie de către camera deputaţilor. Este deci de temut că atunci când legea în întregime va fi supusă deliberaţiunelor înaltului corp un conflict să nu izbucnească, conflict care ar putea face să avorteze întreaga reformă. Se prea poate ca ministerul şi chiar coroana să intervie în extremis, pentru a salva noua lege în jurul căreia s'a făcut o agitaţie atât de mare, în toată Austria şi în special în capitala imperiului vecin.

Că lucrurile nu se vor petrece în bună linişte se poate deduce după modul cum este constituită comisiunea aleasă de camera seniorilor, spre a cerceta noua reformă, care în curînd îi va fi trimisă spre votare de către camera deputaţilor şi care comisiune în majoritate sunt potrivnici votului universal şi partizani ai sistemului pluralităţei votului.

Un incident destul de caracteristic s'a produs într'adevăr cu ocazia constituirei comisiunei de cercetare a acelei reforme, caracteristic pentru toţi aceia care cunosc condiţiunile în care se instituie ast-fel de comisiuni, când partidele cad de acord asupra persoanelor care trebuie să figureze în atari comisiuni.

Intr'adevăr pe lista candidaţilor pentru această comisiune figurează contele Bylandt-Rheidt, fost ministru de interne în cabinetul Gautsch, deci unul din promotorii proiectului în chestiune. Contele însă n'a fost ales şi n'a avut de cât voturile grupului său, toţi membrii partidului feodal şi constituţional votând contra lui.

Majoritatea Camerei seniorilor este decisă a cere dreptul de vot dublu pentru ori-ce alegător în vrîstă de 35 ani, însurat şi locuind un apartament propriu al seu. Pe lângă aceasta Camera seniorilor cere ca numărul membrilor săi să fie determinat la o cifră fixă, un *nume rus clausus* pentru ca guvernul să nu poată, prin promisiuni diferite, să schimbe spiritul de care este animat actualmente înaltul corp.

Pretenţiunile aceste şi faptul că actuala legislatură se apropie de sfîrşitul ei îngrijorează foarte mult pe partizanii reformei. Dacă noile alegeri urmează să fie făcute după vechiul sistem totul trebuia să reînceapă de la inceput.

..... La trei parale.

O para.
Două parale.
Trei parale.

De fie-care numeral alăturat la vorba *para*, românul a legat alt înţeles.

Şi adică de ce?

O pară daţi *o* pará
Să vă joc *o tanana*,

Zice D. V. Alexandri în istoria unui galbăn. O pará a avut şi are curat înţelesul numai de numeral. Mai de demult când paralele erau aşa de puţine şi lucrurile din lăuntru aşa de eftine, cu o para cumparai multe lucruri de preţ, ba chiar şi cu sub unităţi de para, cu *leţcăi*, cu *bani* şi cu *aspri*.

Leul vechi avea 40 de parale; paraua veche are 3 pani; deci un leu avea 120 bani, iar mai din vechiu 120 aspri;. Bugetele secl. al XVIII ţineau socoteală *pînă la ban*, căci sub-împărţirile le făceau pe bani, nu pe parale; atît de mult era preţuită paraua!

Cu o para cumpărai o pîne, o ocă de vin sau cîte-va ocă de făină, de malaiu dacă nu chiar şi mălaiul întreg.

Din contra cînd zicem: *două parale* în loc de a spori ideia în cantitatea ei, o micşorăm; căci „nu face nici *două parale*" „nu dai nici *două parale* pe el" sunt expresiuni peiorative prin care arăţi obiectul cel mai de nimica, care nu-i nici de *zama oului*.

Ni se pare că *patronicul* vechi era moneta, care cuprindea în sine valoarea a două parale, căci leul vechi cuprindea pînă la 20 patronici, dacă nu mă înşel.

Mă veţi întreba acum: pentru-ce *o* para să represinte, în mic, ideia de *preţ* de *valoare*, iar *două* parale să represinte ideia de un obiect fără preţ fără valoare!

In raportul dintre lucruri şi parale, paraua în sine şi-a păstrat de-a pururea valoarea ei; în *fisc* însă, la vechii slujbaşi ai fiscului, *globaşi deşagubinari, desetnici, podvodari, olăcari* şi toată acea droaie de slujitori domneşti sau acelor ce luau în vînzare veniturile statului, negreşit că în năzuinţa lor lacomă de a stoarce de pe spatele ţăranului şi măduva din oase, a lua cenuşa din vatră şi ţolicul de pe laiţă, ei şi *numai ei* să se arăte aşa de sgîrciţi în preţeluirea obiectelor, *în biziluirea lor*, se zicea pe atunci după moda ungurească a fiscului; că bietul *cislaş* se vedea despoiat de multe lucruri scumpe lui, de prima nevoie in mica lui gospodărie, dar pentru slujitorul gospod sau născocit să nu însemne nici *două parale*, avei un *patronic*.

Fiscul a slăbit valoarea de două parale în preţeluirea fiscală a lucrurilor sequestrate pentru plata birului.

Şi cine citeşte zapisele vechi nu arare ori întîlneşte hârtii de acele, cari îţi rup inima de durere, că se vedea ulit bietul român să-şi vindă moşia pe bani din pricina neputinţei de a-şi plăti gloaba, deşugubina, ori cisla.

Ezecuţia dărilor, care şi azi e consfinţită prin lege, căci nu toţi birnicii îşi plătesc havalele către stat de bună-voe, ci silit, această execuţie era în vechiu mai neomenească.

Amanetarea, zălogirea şi vinderea moşiei pe bani, pe groşi, era o datină des practicată de vechi, şi cred din acele timpuri ne-a remas vorba *moşi pe groşi*, adică bătrâni de pământ pe bani, când groşii poloneji aveau curs la noi în ţară.

Schingiuirea birnicului; baterea lui la tălpi; închiderea lui în beciuri: punerea lui la gros, în butuci, la temniţă: înăduşirea lui în fum de ciocane de păpuşoi sau de *tizic*, erau atâtea mijloace barbare prin care se storcea ultimul ban din ceia ce n'avea bietul român.

Şi acum, iubite cetitorule, după ce zapciul domnesc zăpciua pe nedreptul lucrurile scumpe traiului ţăranului, că nu le lua nici drept *două parale*, mai punea la cazna, la batae pentru restul şi bruma de parale ce avea de luat, că-şi lua sermanul lumea în cap.

Şi iată cum în mintea a lor noştri s'a născut ideia că pentru *trei parale* de dări, adică pentru un patronic şi jumătate sau pentru şease leţcăi, sau pentru nouă bani erai bătut măr, cu capul vâlvoiu, cu spatele vînătăi, cu ochii scoşi şi înroşiţi de fum şi cu picioarele în usturime, că uşoară a fost trecerea de la noţiunea reală şi materială a celor *trei parale*, însamnă a chelfăni. a-l niţui, părui, a-i cere socoteală din scurt, a-l executa pe dată.

Din cercul fiscului vechiu, din raportu-

rile vechilor zapcii ai zămeşiilor a eşit înţelesul deosebit al vorbelor de mai sus:

o para!
nu face uici două parale!
a-l lua la *trei* parale!

Iar dacă de la trei parale în sus, mai găseşti ceva înţelesuri abraşe, arătaţi-mi-le căci eu nu le văd de cât pe acestea.

Iar în alt cuvînt despre *moşi pe groşi*.

Gh. Ghibănescu,

JUDICIARE

O jurisprudenţă importantă

Curtea de apel din Iaşi, secţiunea I. sub preşidenţia d-lui Prim-Preşedinte d-l. Burada, a pronunţat eri o deciziune importantă în materie de consolidarea terenurilor petrolifere.

Iată specia, în puţine cuvinte.

Caseie Herman Theiler din Moineşti şi Ruzicka, Elias et Taubes din Bucureşti, cumpărînd concesia exploatărei petrolifere a unei întinse regiuni din judeţul Bacău, s'au adresat comisiunei de consolidare, pentru consfinţirea dreptului lor.

Inaintea acestei instanţe, statul face intervenţie sub cuvînt că concesionarii nu sînt proprietarii subsolului în cauză.

Concesionarii au susţinut că potrivit legei speciale, comisiunea este fără competenţă cînd e vorba de a decide asupra proprietăţei terenurilor, că în specie vînzătorii erau proprietari aparenţi, căci aveau posesiunea legală şi liniştită a lucrului şi că nu li se putea contesta dreptul pe calea incidentală a contestaţiunei la consolidare.

Statul însă a susţinut la rîndul său că nu discută proprietatea aparentă sau efectivă a solului, dar că invoacă proprietatea deplină a subsolului, dobîndită de el în urma unei înţălegeri cu locuitorii din acea regiune, înţălegere care a fost ratificată prin legea de la 1900.

Comisiunea a decis în principiu, la consolidare, cînd vînzarea s'a făcut de către un ne-proprietar,—şi în cosecinţă a admis intervenţia făcută de stat respingînd cererea de consolidare.

Cele două case au făcut apel, şi curtea a menţinut hotărîrea comisiunei acordînd statului 500 lei daune.

Inaintea curţei au pledat: din partea societăţilor d-nii avocaţi Bolintineanu (Ploeşti) şi Antoneseu (Bucureşti) iar din partea statului D-nii avocaţi A. Dabija, Sculy şi Danielopolu.

Afacerea e de mai multe milioane.

Robă

MUNCA SILNICA

Sub acest titlu vom publica zilnic extrase delicioase din deliciosul „Liberalul". Acestea zise, titlu nu mai are nevoe de esplicaţie. D'intr'un articol apărut pe pagina I, sub titlu „Concurs de cântice":

„... *pentru* moment se *tîrîeşte* pe pământ *pentru* a suferi chinurile *rădicărilor* repezi şi neaşteptate".

Asta ie gimnastică, cu siguranţă. Dar să vedem ce fel. X te *tărăşte* pe pământ. De ce se *tărăşte*? Ca să sufere chinurile rădicărilor repezi şi neaşteptate?

Dacă se *tărăşte* sufere de picioare. Apoi cum are să se ridice, *cu chin, repede şi neaşteptat*? Ce a devenit chinul?

Misterioasă gimnastică!

* * *

Alta, din acelaş „articol". „Ce fac d-lor? Fac ca la *poliţie*. Convoacă imediat *consiliul profesoral* al facultăţei de medicină".

Care vrea să zică, facultatea noastră de medicină este pendinte de prefectura de poliţie şi de câte ori este nevoe de convocarea corpului profesoral, se face, nu de decan, cum cred ignoranţii, ci de comisarul de serviciu!

* * *

Acum o tragedie complectă, într'o singură scenetă în proză.

„*Comandamentul* corpului IV de armată ancheteazâ un caz de o mare gravitate. (fără esclamaţie).

E (vorbă, ie adică, cazul de o mare gravitate), un tânăr d'intro cunoscută familie din Iaşi (dar fără de nume, fireşte), care de şi tuberculos, având *caverna* şi o (de ce nu două?) hemoptisie *fulgerătoare*, a fost luat în armată, regimentul XIII Iaşi (foarte preeis) de şi fusese *aminat* şi apoi *scutit*.

Nefecritul tânăr se sbate 'n braţile morţei".

Aşa tuberculos voinic, n'a mai existat până acum. Auzi! Să ţişnească sângile din tine în mod fulgerător şi să ai vreme să te presinţi la recrutare şi să te amiie. Pe urmă, după un alt an tot de fulgerătoare hemoptisie, te trezeşti scutit de armată. După al doilea an, de şi scutit, te duce la cazarmă şi abea în momentul de a pune ziarul sub presă, întregul comandament al corpului IV de armată să se pornească la faţa locului, în anchetă.

Valoros organ de publicitate!

DIN ŞIREAGUL ZILELOR

Jeanne Hading

Cetim în *Figaro*:

D-na Hading va pleca în curînd în turneu, aşteptată cu mare nerăbdare de toţi acei admiratori din streinătate care au mai avrut ocaziune să admire pe eminenta artistă. D-na Hading este într'adevăr una din cele patru sau cinci mari artiste ale timpului nostru al cărei nume, cînd este afişat la Londra, Viena, Berlin, Petersburg sau Roma, provoacă un adevărat curent de simpatie şi curiozitate. In fie-care an îi se cere, de pretutindenea din Europa, să vie şi să apară în repertorul său. Şi acum iată ce am convorbit ieri cu eminenta artistă despre viitorul ei turneu.

„Turneul meu, ne-a declarat d-na Hading, se anunţă în condiţiuni foarte bune. Voi avea în d. Alcime-Leblanc, administratorul meu, cel mai abil şi devotat colaborator. Scrisori foarte gentile mi-au parvenit de la Londra, primul oraş al itinerarului meu.

Totul mă face să sper că voi găsi acolo şi de astă-dată aceiaşi primire pe care am avut'o şi anul trecut: Nici nu doresc mai mult. Duc cu mine artişti de valoare. Ce voi juca? Iată ceea ce sunt întrebată în fiecare din scrisorile de la Londra. Voi juca repertoriul meu adică: Sapho, Demi-Monde, Frou-Frou, Le Maître de Forges, Le Retour de Jérusolem şi La petite Marquise. Şi cu asta am sfîrşit repertorul.

— Pardon, aţi uitat La Châtelaine, o umbră de tristeţă acoperi trăsăturile artistei.

— Nu, nu voi apărea în La Châtelaine. Asta vă miră? Şi pe mine, fiţi sigur. Nu ştiţi oare că ni se întîmplă destul de des ca să cerem de la colegii noştri englezi permisiunea de a juca piese pe care le-am creat la Paris? De sigur. Mai bizar ie faptul că această autorizaţie nu o căpătăm totdeauna. La Châtelaine aparţine d-lui Windham şi cu toate demersurile mele precum şi sforţările amicale ale lui Alfred Capus el mi-a refuzat autorizaţia. Acelaş lucru mi se întîmplase altă dată cu Sapho, care în Anglia ie proprietatea Miss Olga Nethersole. Aceasta s'ar fi putut întîmpla de alt-fel şi pentru Maître de Forges, lucrurile s'au schimbat însă graţie amabilităţei d-lui Kendal.

In rezumat nu voi juca la Châtelaine la Londra, dar îmi voi răsbuna în America.

— Veţi da acolo acelaş program?

— Voi juca acolo 16 piese, ne spune d-na Hading. In Brasilia, Argentina, într'un cuvînt itinerarul pe care l'aţi indicat în Figaro, acela îl voi urma. Aceasta va dura până în Decembrie.

— După aceia veţi reîntra în Paris, spre a vă repauza?

— De loc! Am semnat cu dl. Cohen, cunoscutul impresar român, un contract pentru o serie de reprezintaţii de succes, în mai multe oraşe. Vedeţi deci, că marile distanţe, drumurile lungi, nu mă obosesc.

Şi d-na Hading, avu un surîs plin de graţie şi de hotărâre.

X.

Carnetul Artelor

Intregul premiu Nobel pentru literatură, a fost decernat, anul acesta de academia Suedeză, marelui poet italian Giosue Carducci. Carduci, care este cunoscut ca poet şi istoric - literar, trăeşte în Bologna şi este în vrâstă de 71 ani. A fost şi profesor universitar în Bologna.

* * *

Locotenentul Bilse, al cărui roman, „din tr'o mică garnisoană", produsese atîta senzaţie, a dispărut din Germania, lăsând însemnate datorii, dar luând cu el o frumoasă femee, soţia altuia.

* * *

Ştiţi cine a făcut cea mai mare reclamă celebrelor memorii ale prinţului Hohenlohe? Nu altul de cît împăratul Germaniei, care, în Septembrie anul acesta, protestase energic contra apariţiei memoriilor.

Acţionarii societăţei de editură, care a cumpărat memoriile, întrunindu-se spre luarea socotelilor, au constatat că afacerile au mers bine peste prevederile lor şi cu toţii au fost de acord, că faptul se datoreşte reclamei lui Vilhelm II.

Dacă acţionarii vor trimite o scrisoare de mulţumire Impăratului, nu se ştie.

* * *

Unul din marii poeţi ai Poloniei, care a jucat rol mare şi în politică şi în lumea financiară austriacă, Klaczko, a încetat din viaţă, alaltăeri în Cracovia.

Fapte diverse.

Crimă misterioasă. — Willian Lennox, un bogat moşier din Cumnok, primi in cursul săptămâminei trecute, prin poştă un pachet în care se afla un cozonac şi o carte de vizită cu următorul cuprins: „multe salutări de la un vechiu prieten".

Misteriosul cozonac fu servit la un ceai, la care luară parte, pe lîngă Lennox, d-ra Kerrow, nepoata'acestuia şi D-na Beaine, o prietenă a d-rei Kerrow.

De odată, d-ra Kerrow fu cuprinsă de dureri groaznice. Doctorul chemat în grabă, constută o otrăvire prin strichnină.

Nenorocita a sucombat.

Informaţii

Consfătuirea maiştrilor de musică şi gimnastică

Maiştrii de musică, gimnastică şi desemn, s'au întrunit aseară la „Cercul profesorilor", spre a se consfătui asupra demersurilor ce sunt de făcut, pentru a obţine o înbunătăţire a soartei lor.

* * *

Iată de ce este vorba.

Se ştie că guvernul conservator, va prevedea, prin noul budget al Statului, înbunătăţiri în soarta corpului didactic secundar, adăugând un spor la salariile actuale.

De această înbunătăţire, însă, nu se folosesc şi maiştrii de musică, gimnastică şi desemn, cari, cu toate că fac parte şi ei din acest corp didactic, totuşi au o situaţie deosebită.

Maiştrii năzuesc azi, să obţie a fi trataţi pe picior de egalitate cu ceilalţi membri ai corpului didactic secundar, sau, cel puţin, a vedea adusă o înbunătăţire în situaţia lor materiale.

* * *

Indemnul la această consfătuire, a fost dat de către maiştrii de gimnastică, musică şi desemn din Turnu-Severin, cari, printr'un apel, au cerut colegilor din Iaşi, să se asocieze la mişcarea, care urmează să cuprindă pe maiştrii din întreaga ţară.

S'au ţinut mici consfătuiri, acceptându-se asupra faptului, că maeştrii pe lângă munca ce depun în tot cursul anului, la şcoală, mai sunt impovoraţi cu lucrări suplimentare, ei fiind de fapt organizatorii tutoror serbărilor şcolare şi naţionale, la care participă şcoalele secundare. Ar fi doar drept, ca să se ţie seamă de această muncă, aducându-se o ameliorare în situaţia lor materială.

La urmă, s'a ales o comisiune,—compusă din d-nii Mezetti, din partea maiştrilor de muzică, Berescu, din partea maiştrilor de gimnastică şi Burghelea, din partea maiştrilor de desemn,— care să alcătuiască un memoriu în această privinţă.

Memoriul, după ce va obţinea aprobarea cuvenită, va fi înaintat corpurilor legiuitoare şi d-lui Ministru al Instrucţiunei publice.

Dl. Dr Leon Sculi, profesor universitar se află grav bolnav la proprietatea sa din Tema.

Dl. P. P. Negulescu, profesor de logică la facultatea de litire, a obţinut un concediu cu începere de la 1 Ianuarie 1907.

D. I. Petrovici, conferenţiar, va suplini catedra.

Dl. I. N. Dianu, profesor de limba latină la facultatea de litere din Iaşi, a obţinut un concediu.

D-sa va fi suplinit de d. A. Frunză

în ulfima şedinţă a consiliului profesoral al facultăţei juridice, luându-se în cercetare adresa ministerului instrucţiunilor publice, asupra proectului de reformă a învăţămîntului superior, s'a decis ca fiecare profesor să presinte un memoriu a parte şi să indice îmbunătăţirile pe cari le crede necesare în ce priveşte materia ce-o predă la acea facultate.

La Dorohoiu a încetat din viaţă d. G. Manoliu, senator al col. I.

Consiliul technic superior a fost însărcinat să se ocupe cu proectul emis de serv. technic al Spiridoniei, privitor la alimentarea cu apă potabilă, a ospiciului de alienaţi de la Socola.

Joi 16 Noembrie, va apare în capitală «Să ridem», revistă glumeaţă săptămînală. Redactată de mai mulţi scriitori de talent. Noua revistă promite să aibă succes.

Ministerul de finanţe a acordat comuneĭ Iaşi suma de 50.000 lei spre a fi adăogată la cota fondului comunal pentru echivalenţa acciselor.

Modificându-se budgetul, această sumă a fost înscrisă la fondul de credite suplimentare şi extra-ordinare, care va fi în total de 123.261 lei.

Eri expirând ultima zi din sesiunea ordinară din Noemhrie a consiliului comunal, sesiunea a fost închisă

Zilele acestea, însă, consiliul comunal a fost convocat în şedinţă extra-ordinară, spre a se ocupa cu chestia apei şi cu raportul specialiştilor în această privinţă.

Alaltăeri au avut loc întruniri în oraşele Viena, Lemberg şi Graz, provocate de enorma scumpete de carne din Austria.

La toate aceste intruniri s'au luat rezoluţiuni identice ca să se intervie, urgent şi energic, pentru redeschiderea fruntariilor austriace importului de vite din România.

Sîntem fericiţi să putem anunţa, că o sensibilă amiliorare s'a produs în starea sănătăţni M. S. Regelui.

Totuşi M. S. n'a părăsit încă patul.

La 29 a lunei, va avea loc inaugurarea şcoalei de fete, israelito-romînă, înfiinţată de societatea B. Brith, în strada Socola.

La această serbare va participa şi dl. dr. Adolf Stern, din Bucureşti, a cărui nume îl poartă această şcoală.

Ministrul instucţiunei a cerut avizul corpului profesoral al facultăţei de drept din Iaşi, asupra înfiinţărei doctoratului în drept.

La concursul pentru obţinerea de burse, la secţia de matematici, de la facultatea de ştiinţi din Iaşi, a fost admis numai d. F. Răşcanu.

Pentru celelalte 2 burse vacante se va publica un nou concurs.

Examenul oral pentru licenţa în filosofie, ce era să aibă loc la 14 Noembre, a fost amânat pentru 19 Noembre, ora 3 jum.

Tot în acea zi se va publica şi rezultatul.

Vineri 17 Noembrie are loc la Teatrul Naţional prima serată de cinematografie a electricianului Bottez cu noul său aparat de preciziune.

Serata d-lui Bottez au fost foarte bine apreciate în capitala ţărei.

Toată presa bucureştiană i-a adis cele mai mari elogii.

Iată ce scrie ziarul Adevărul:

Noul Cinematograf cu fenomenele naturei.— Aseară, în prezenţa unui public imens, s'a deschis seria de reprezentaţiuni ale noului cinematograf.

Căderea Rinului şi zgomotul ce produce în căderea lui, a stârni aplauzele mulţimei.

In special „o furtună în pădure, ploaia, piatra şi trăsnetele" au întrecut ori-ce aşteptare.

Acesto spectacole merită s fie văzute de toată lumea.

Universitare

— D. C. Sterea, profesor de Drept constituţional şi administrativ, va examina în ziua de 1 Decembrie pe candidaţii de drept constituţional, cari în baza deciziunei consiliului profesoral urmează să treacă din nou acest examen.

— D. C. Leonardescu profesor de Etică Sociologică şi Istoria filosofiei vechi, începe azi la ora 4, cursul său din acest an.

— D-l V. Virgil Stăuceanu a fost scutit de taxa de dipomă de licenţ în drept, în baza avizului consiliului pofesoral.

— Membrii societăţei studeţeşti *Unirea*, plecaţi, precum se ştie, Smbătă seara la Bucureşti spre a vizita Expoziţia, se întorc mîine în Iaşi.

După cum ni se scrie din capitală studenţii au fost primiţi cu multă dragoste de colegii lor din capitală.

Secretul judecătorului de instrucţie, *iată titlul romanului care, cu începere de mîine, va apărea în foilitonul ziarului* Opinia

Publicând in tranlucere sensaţionalul roman francez suntem siguri că vom aine-merita de la cetitorii noştri cărora le dăm ast-fel putinţa de a ceti unul din cele mai interesante capitole din viaţa acelor care sunt însărcinaţi cu cercetarea şi descoperirea crimelor.

Secretul judecătorului de instrucţie *va fi urmărit d sigur cu multă atenţie căci naraţiunea faptelor ca şi descrierea împrejuririlor este făcuta cu multă măestrie.*

Ultime informaţii

Un cuvînt unui confrate

Confratele nostru din localitate „Evenimentul", care din'o scăpare de vedere de sigur, uită să anunţe apariţia ziarului nostru, în tovarăş de luptă pentru el, se ocupă totuşi în primul articol al numărului său de ieri, de articolul *Biserica* apărut în „Opinia".

Fiindcă avem convinerea că observaţiunile „Evenimentului" nu pot fi inspirate din autoritate superioară, fiindcă am avut prejul să vedem strecurându-se în el ziar, lucru pe care mai târziu a fost dezmintit sau desaprobat credem că e necesar să semnalăm una greşală ce se săvârşeşte confratele nostru.

Astfel pentru buna rânduială a lucrurilor trebuim să stabilim că n'am pus nici un moment în discuţie autoritatea şefului partidului conservator, nu am contestat căşeful este cel care dă cuvântul bun, cel care are conducerea supremă intereselor partidului, cel care dă directiva superioară".

Noi însă am zis un lucru: că şeful nu poate fi străin de cinţele şi aspiraţile partidului, şi căceste lucruri nu şi le poate asimila de cât prin intermediarul fruntaşilor, cari pe lângă rolul acesta de registratori—ca să zic aşa—al nevoilor mulţimei, mai au încă sarcinale a aduna în jurul lor massele, e ale ţinea legate de ei, şi a asigura în mod fracţionar, afinitatea ce trebe să nu lipsească în orice organizaţie politică. Pentru ca unitatea să fie completă, am zis că mai rămâe un lucru: ca şeful să organizeze poate năzuinţele aceste venite prin fruntaşi pînă la el,—şi atunci cânde este neporivire între ele, să le nieleze.

Greşi dar „Evenimentul" ne vorbeşte de ambiţii şi de susceptibilităţi, cînd ştie bine de cât dar de pace şi de cât spirit de abnegaţie sunt însufleţiţi toţi fruntaşii partidului conservator.

Mai mare greşală săvârşeşte „Evenimentul" cînd ia apărarea d-lui Rădulescu, care a dat singura măsura nedemnităţei faptei ce a denunţat, ocupînd din fruntea funcţiune pe care o ocupa şi cânde în legătură cu acest fapt, iubitul nostru şef a relevat drepturile sale de om şi de partid, şi a declarat că va fi alaturi de fruntaşul nostru ori de câte ori se va aduce vre o atingere demnităţei sale.

Dar ce mai mare greşală o comite „Evenimentul" atunci, cînd în forma lăsită de sinceritate şi de respect îi care ne vorbeşte caută să insinuze pe socoteala noastră lucruri, cari nu-i era îngăduit nici să le cugete.

La aceasta însă nu răspundem. Noi n'avem obiceiul să ne asendem după dege, să înjurăm cu mia la gură, după ce am lăudat în gura mare. Noi avem curajul părerilor noastre, pe care le spunem luminăă privind amenii în faţă, fără frică şi fără şovăire. Căci noi ştim ce vrem, căci noi avem o linie de conduită, căci noi în primul rînd avem dorinţa liniştei şi armoniei în partid, linişte şi armonie care nu se poate dobîndi de cât prin o acţiune lemnă şi leală.

Avem altel de făcut, de cât să căutăm a ne atinge şi a neîngni între noi, iubie confrate. Să sămdar deoparte oate aceste mici mizerii, şi să ponim împreună lupta dreaptă şi cinstită contra adversarului comun.

Liberalul revine în chestiunea cursului pentru ocuparea postului de medic-şef al secţiei generale şi crede a fi pe placul d-lui dr. C. Botez căruia voieşte valorismul profesorului de clinică externă de la facultatea de medicină.

Treaba *Liberalului* să-şi lămurească cum crede mai bine stăpânii iarăşi treaba d-lui dr. C. Botez a crea că a fost cavaler cu ştiţă ocazie.

De fapte însă nu poateega nici *Liberalul* şi anume:

Că dl. dr. Ştefănescu-Galatobţinut un foarte frumos succes cazia acestui concurs, dovedind lîngă serioase cunoştinţi şi nunat dar de a expune — în cunoscut de absolut toţi acei are au urmărit concursul în chestie şi

Că dl. dr. Botez n'a putut motiveze retragerea sa din concurs şi nici n'a putut riposta cu nimica la justele reproşuri ce i-au adresat membrii juriului, scandalizaţi de modul d-sale de a proceda.

Dacă aceasta se numeşte cavalerism, asta-i altă chestie.

ulapii colegialitatea unei atît de pricepute i tămăduitoare „îngrijitoare“ cum e Regina Carmen Sylva.

* *
*

Dar iată că reflecţiile ne readuc într'o altă ordine de idei, dar în strînsă legătută cu aceeaşi chestiune.

Datorim Carmen Sylvei acea unică instituţiune, în formaţiune încă dar deja grandioasă şi de o reputaţie universală „Vatra Luminoasă“, destinată a da un cămin şi o mîntuire socială tuturor orbilor din ţeara noastră. Concepţiunea e nu numai înalt umanitară, dar perfect ştiinţifică, bazîndu-se nu numai pe generozitatea inimilor simţitoare, dar mai mult pe descoperirea orbului Teodorescu, perfecţionată de abilul şi devotatul Monske şi realizată priu stăruinţele neobosite ale acestei suverane pe care o inspiră par'că şi o dor suferinţele lumei întregi.

*

Fără îndoială că dintre toţi cîţi sufăr acei mai vrednici de jelit şi de mîngăiat sunt acei nefericiţi—oameni morţi cu sufletele vii—, acei nomazi cari având mişcările înlănţuite şi orizontul distrus pipăie aerul cu mînile, îl sorb cu buzele, îl udă cu lacrimele ; orbii într'un cuvînt, cei mai de prisos între desmoşteniţii lumei aceştia.

Şi iată că în plînsetele lor, Carmen Sylva a descoperit acordurile unei armonii posibile ; în vieţile lor perdute, a întrevăzut putinţa de coordonare a energiilor şi imaginaţia ei a găsit mijlocul de a reaprinde oarecum luminile stînse în orbitele lor pustiite de o moarte prematură cu o nesfîrşită agonie.

De aici geneza acelei superbe iniţiative a „Vetrei Luminoase“ care echivalează cel puţin cu „descoperirile“ ce se urmăresc zilnic spre gloria celebrităţilor medicale.

Iată de ce lumea medicală recunoscătoare amintindu-şi încă devotamentul cu care a servit răniţii în războiu, salută în doctorul „Carmen Sylva“ cu tradiţionala urare: „digna, digna es intrare...»

Dr. S

EXTERNE

Reformele uvriere şi agrare in Rusia.

Mai mult de cât ori-cînd ne interesază ce se pun la cale pentru ameliorarea situaţiei lucrătorilor şi a sătenilor din marele imperiu moscovit — aceasta pe de parte spre a se putea vedea cum evoluţia socială şi economică în Rusia continuă în toate că mişcarea politică pare înăbuşită prin energica atitudine a lui Stolypin şi apoi pentru marea influenţă ce o poate exercita şi asupra noastră, acum cînd chestia uvrieră şi agrară s'a impus atenţiunei tuturor oamenilor noştri politici.

In această privinţă corespondenţa politică din Viena primeşte următoarele relaţiuni din Petersburg:

Ministrul comerţului şi al industriei Filosofof a instituit o comisiune de unasută-cinci-zeci membri, care sub preşidenţia sa, să elaboreze un proiect de lege pentru îmbunătăţirea soartei lucrătorilor şi sătenilor şi care să fie suput cercetărei viitoarei Dume. Toate documentele culese de ani de zile de numitul minister vor fi supuse cercetărilor comisiunei spre a putea hotărî în cunoştinţă de realitatea lucrurilor.

De asemenea ministrul va promulga în curînd o lege în privinţa orelor de lucru a funcţionarilor comerciali şi va fixa aceste ore la 12, din care două în timpul nossi pentru odihnă. Pentru practicanţii mai tineri de cît 17 ani, numărul acestor ore de lucru vor fi reduse cu trei ore. Duminicile şi sărbătorile nu se va putea lucra de cît maximum cinci ore pe zi.

Ziarul Rousskia Viedomosti complectînd aceste ştiri în privinţa repaosului Duminical adaogă că acest repaos va fi obligator, atît pentru funcţionari şi muncitorii din comerţ ca şi pentru cei care sînt ocupaţi cu diversele industrii.

Sancţiunea legei va fi destul de aspră, căci contravenienţii patroni dovediţi ca atare, vor fi condamnaţi la minimum 100 ruble şi maximum una lună închisoare.

In ce priveşte situaţia sătenilor ea va fi întru cât-va uşurată în urma ultimului ukaz imperial, publicat zilele aceste prin care se uşurează situaţia acelor ţărani ruşi care ieşind din comunitatea rurală întîlneau mari deficultăţi pînă să poată intra în stăpînirea loturilor pentru care în conformitate cu dispositia de la 19 Ianuarie 1906, s'au luat aceste măsuri.

De acum încolo, ori-care sătean deţinător al unui lot de pămînt, aparţinând comunităţei, este autorizat a'l stăpîni în plină proprietate, rezervîndu-şi în acelaş timp toate drepturile în ce priveşte pădurile, păşunatul etc. de pe pămînturile comunale. Cu chipul acesta se avantajează foarte mult situaţia ţăranilor căcî pe de oparte ei devin proprietari, iar pe de altă parte, prin această improprietărire ei nu perd drepturile pe care le aveau odinioară asupra pămînturilor comunale aparţinînd comunităţei.

MUNCA SILNICA

Ce este un microb?

Adică ce este un microb din punct de vedere al *Liberalului*? Este, mai înainte de toate, *un calificativ*.

Pe urmă mai este încă o categorie de microbi, cari ar voi *să facă ceva*, dar care se vede că „neajungînd“ încă la stadiul unei mature desvoltări, stau la pîndă, mocnesc, pentru ca, vre-o dată, să poată *isbucni*.

Microbi, cari ar voi *să facă ceva*, înseamnă, probabil, că-ar voi să iasă afară, dar n'au ajuns încă la „stadiul unei mature desvoltări“. Răbdare, deci, până atunci, cînd, perfect de acord cu *Liberalul*, microbul, ajuns major, va isbucni.

Are să miroase a dracului, dar are să fie frumos!

Vrea să zică: microbul este un calificativ, care stă la pîndă, mohneşte, vrea să facă ceva, nu poate, rabdă până la maturitate, ca să iasă afară, odată şi bine.

Litere-Ştiinţe-Arte

Carusso, celebrul tenor italian e la ordinea zilei de căud cu recenta şi curioasa lui condamnare — o amendă de 10 dolari—în America. Pentru a înţelege emoţiunea cauzată în toată lumea de pericolul prin care a trecut Carusso şi cu deosebire în Germania, iată cum zugrăvia o mare revistă berlineză triumful tenorului în capitala Germaniei:

„Berlinul nu cunoştea în zilele acele alt nume de cît pe al divinului Carusso ; nu există alt interes în afară de chestiunea dacă era posibil, realizabil, imaginabil macar, de a căpata un loc la concertul „divinului“ tenor. Nu era alt subiect de conversaţie de cît moliciunea glasului seu, frumuseţa dulcelui „portamento“, ameţitoarea vrajă a gigânşiei lui în sunete. Şi pentru a pătrunde in teatru—„coaste cît o fi să coste“—prietenii se luară la ceartă, îşi jurau unul altuia răzbunare sîngeroasă, dacă unul vedea piedica in celalalt».

Bietul tenor! A trebuit să fie în Lumea Nouă, ca să-l dea gata un... detectiv.

* *
*

Stăruinţele chirurgului Poirier pentru întemeiara unui mare institut de cercetări şi lucrări în contra cancerului dau resultate bune. In fruntea comitetului care adună fondurile se află oameni ca Berthelot, Roux, Bonchard, Cornil, Becquerel, Calmette etc.

* *
*

Proectul pentru monumentul lui Iohan Strauss elaborat de profesorul Hellmer a fost adoptat şi va fi curând realizat. Se pare că va fi unul din cele mai grandioase monumente ale Vienei. Peste figura senină a regelui Valsului se va desfăşura un arc de triumf, din care răsar în relief numeroase muze inspirătoare. Totul în marmoră albă de Carrara.

* *
*

Se crede în unele cercuri literare, că pe viitor D. N. Iorga, retras de la „Samănătorul“ va colabora la una din revistele Iaşane cu care e în tratative.

* *
*

Marele Shakespeare, abia scăpat de istoricul său rival Bacon, a dat peste un nou competitor al gloriei sale mereu în creştere. De astă-dată un savant berlinez a descoperit pe „adevăratul“ autor al dramelor lui Sakespeare,—pe contele de Rutland. Cine ştie a cui va fi rîndul mâne!

—

America ne iea totdeauna înainte. Platonica povaţă europeană: „nu scuipaţi pe stradă“—pentru a feri pe trecători de eventuale boli molipsitoare, a luat în Canada o formă cu totul drastică. In Montreal şi în alte oraşe, ordonanţa s'a afişat şi apoi s'a procedat imediat la o sumă de arestări şi condamnări pentru crima antihigienică de o fi scuipat pe caldarîm. Americani nu glumesc.

—

Frumoasa Otero, celebră prin dansurile ca şi prin formele ei, are la activul ei doue reclame recente. Intâi—se mărită. Judecînd după detaliile şi indiscreţiile unui interviev acordat de ilustra dansatoare asupra milionarului aventurier care a urmărit-o tocmai din Buenos-Ayres, ne vine a crede că e mai curînd o senzaţională reclamă în vederea succeselor stagiunei de iarnă. Apoi—un proces. Artista contractase un angajament la St. Petersburg, dar isbucnind rovoluţia din iarna trecută, a refuzat de a da urmare angajamentului semnat. Judecata va hotărî dacă acest mic incident al revoluţiei cobstitue un motiv de forţă majoră pentru bruneta dansatoare.

—

Ultimul număr din *L'Illustration* cuprinde sugestive detalii asupra descoperirei profesorului Korn din Münich, care a găsit mijlocul să transmită fotografia prin telegraf, pînă la o distanţă de 1800 kilometri. Intre altele publică o fotografie a Impărătesei Germaniei obţinută la o atare distanţă. Din primăvara viitoare vor începe să funcţioneze două staţiuni de telefotografie între Berlin şi Münich.

—

Inainte de a părăsi ţeara pentru a-şi relua turneul în America d-ra Agata Bârsescu va da la Teatrul Naţional din Bucureşti o representaţie sub patronajul M. S. Reginei în folosul „Vetrei Luminoase“.

—

Cu privire la această din urmă instituţiune aflăm din sorginte particulară următoarele detalii: „Vatra Luminoasă“ posedă până acum din subscripţie peste 300.000 lei. Cheltuelile de material pentru ateliere, plata administraţiei şi întreţinerea orbilor se fac din caseta particulară a M. S. Reginei. Actualul local al „Vetrei“ situat în Bulevardul Carol s'a cumpărat cu 125,000 lei, sumă care va fi complect vărsată îndată ce instituţia va fi recunoscută ca persoană morală. Aci sunt instalate atelierile de frînghierie şi perii ; ca dormitor s'a închiriat o casă la Vila Băicoianu, lîngă Filaret. In afară de oarele de lucru, orbii iau lecţiuni de muzică, recitări, li se fac lecturi, se organizează şezători literare etc. In curînd vor da un mare concert public.

—

Berlinul care până nu de mult era socotit încă în lumea artelor, ca venind după Viena, ţine acuma recordul şi în priviuţa teatrelor. In adevăr pe lîngă vr'o trei duzini de teatre mari şi mijlocii, Berlinul maî numără o duzină de teatre micî—şi toate nu-i ajung. Se proectează şi se clădeşte mereu câte un teatru în oraşul prin excelenţă al iubitorilor de teatru.

—

M. S. Regele a semnat decretele prin care acordă următorilor publicişti şi oameni de litere din Franţa, decoraţii pentru servicîile aduse României cu ocazia Expoziţiei Naţionale Jubilare:

Coroana României

In gradul de ofiţer: d-lor: Pierre Lenglé, publicist şi om de litere ;

Felix Juveu, director de jurnale şi reviste din Paris ;

Henri de Weindel, om de litere, redactor şef al jurnalului „La vie Illustrée“ ;

Pierre Lafitte, om de litere, directorul publicaţiei „Femina“ ;

Marcel L'Heureux, publicist şi om de litere ; şi

Papoa de Laureigne P. inginer civil de mine, consilierul comerciului exterior al Franţei.

Decoraţiile, în frumoase cutii, au tost deja expediate pe cale diplomatică, spre a fi remise adresanţilor, împreună cu brevetele.

—

STRUNA ZILEI

«Gazeta Veterinară»

Incă una! Asta iară
Pentru voi s'a pus la cale;
Salutaţi gazeta voastră,
Fericite animale!

CRONICA TEATRALA

Jucătorii de Cărţi

— 4 acte de H. Lecca —

In faţa unei săli pline, sau mai exact în faţa unei săli care s'a umplut picătură cu picătură în decursul primului act, s'a represintat *Jucătorii de cărţi* una din vechile piese ale d-lui Lecca.

Subiectul piesei este următorul: Lila fiica lui Filip Vanta se logodeşte cu tînărul Daniliu *Damira* fiul lui Barbu Damira. Casa lui Vanta este sguduită de jocul de cărţi, şi nu numai tatăl ci şi fiul acestuia Victor, sufere de aceiaşi patimă. La un bal ce se dă in casa lui Vanta, Victor e prins că trişează la cărţi. Acest lucru face pe tatăl lui Diuliu să desfacă Logodna fiului său. După un moment de veselie trecătoare care constă din aceea că tatăl lui Duiliu revine şi dă consimţimântul la căsătorie, incorigibilul Victor este surprins furând bani din sertarul tatălui său. După o discuţiune violentă în care bătrânul Vanta se convinge că fiul său este perdut, desnădăjduit îi descarcă un foc de revolver.

Această intrigă este concretizată în piesă intr'o serie de scene naturale, plastice, vii. Indepedent de scheletul pe care 'l îmbracă, fie-care are pentru dînsa o valoare proprie de observare justă, de zugrăvire suggestivă. De pildă scena balului din al II-lea, act se deşfăşură cu tot aparatul care-ţi poate da iluzia realităţei. Dialoguri scurte şi spontane, întretăeri de vorbe aruncate, în definitiv redate cu o mână de maistru toată confuziunea şi împestriţarea care domneşte la petrecerile mări.

Din această împrejurare piesa d-lui Lecca are mai întâi de toate valoarea unui piese realiste. In al doilea rînd dacă ne gândim că aceste concretizări au avut drept model o anume societate, care trăeşte într'un anume timp, piesa în chestiune dobândeşte pe deasupra şi valoarea unei piese de moravuri. Să vedem acuma cum stăm cu fondul psichologic din piesa d-lui Lecca. Momentele fundamentale ale acţiunei sunt toate bine înlănţuite?

In general şi din acest punct de vedere piesa este satisfăcătoare; Nu poţi spune că acţiunea este lipsită în genere de logică şi motivare. Totuşi cu privire la aceasta, este un moment discutabil din punctul de vedere al legitimărei, şi de aceea vom stărui asupra lui.

Hotărîrea lui Barbu Damira de a rupe logodna fiului seu Duiliu cu fica lui F. Vanta în momentul cînd află că fiul lui Vanta trişează la cărţi, este oare un act suficient motivat?

Intru cât perversitatea unui frate poate arunca o umbră atât de neagră asupra unei surori foarte cuminte, în cât căsătoria cu dânsa să fie ceva compromiţător? Actul lui Barbu Damira n'ar putea fi justificat de cât numai în cazul când autorul ni l'ar fi înfăţişat pe acesta din capul locului şi in mod stăruitor ca pe un om cu tradiţii învechite, îmbibat de rigorismul prejudecăţilor înguste, care domneau odinioară. In piesă totuşi, Barbu Damira în scurta lui înfăţişare, pare mai mult un om cuminte, cu o chibzuire sănătoasă. De unde atunci motivarea actului pe care-l face rupân logodnad fiului seu? Lăsăm la oparte revenirea lui bruscă, care îi adaogă o notă capriţioasă şi mai incompatibilă cu restul...

Ar mai trebui să enumerăm printre calităţile acestei piese şi faptul c'a creat două tipuri: unul o schiţare fericită, altul cu un relief desăvîrşit; Acestea sânt doamna Vanta şi fiul. Să trecem la interpretare. In primul loc, dând partea leului, trebue să semnalăm pe D-nu Aurel Petrescu care în rolul lui Victor a avut momente admirabile şi tot timpul un joc foarte potrivit. E un artist care în acel rol, însamnă mai mult de cât o promisiune, este chiar o realizare a unui ideal.

D-na Cuzinski în Elena Vanta a fost foarte satisfăcătoare. O menţiune specială trebueşte dată D-lui Penel care a întrupat pe Natan cu toată pătrunderea cuvenită.

D-nii Bulfinschy, Cârjă, Dragomir, convenabili. Multă prestanţă D-şoara Filotti în scurta sa ivire, iar Doamna Pruteanu aşteptăm să-şi dea măsura într'un rol care s'o prindă mai bine. Ansamblul bun. In definitiv o reprezentaţie frumoasă care regret că s'a terminat prea iute, cu atît mai mult cu cât începutul, adevăratul început, a fost de-abea de la al doilea act, când valurile necurmate de întârziaţi au luat în fine sfîrşit.

Elsa.

Iaşi, 17 Noembrie 1906.

Informaţii

Dl. D. Sturza cât timp a fost la Constantinopole, împreună cu Domnii I. Calinderu şi I. Bianu, întovorăşit şi de Dl. C. Litzica, profesor din Capitală şi specialist în ştiinţa Bizantinei, a crezut de cuviinţă a trimite d-nei Constanţa Litzica în Bucureşti o carte poştală ilustrată, scrisă de însăşi mîna d-sale cu următoarele rînduri: "am avut plăcerea a petrece cîte-va zile cu scumpul Dv. soţ».(ss) Dim, A Sturza I, Kalinderu şi I. Bianu.

Ca urmare a acestui fapt, e că senatul universitar din Bucureşti, a luat un vot ca să'şi menţină vechea sa dorinţă de a se infiinţa o catedră de bizantinism la facultatea de Litere din Bucureşti.

Coincidenţă întîmplătoare! Dl. D. A. Sturza care are oroare de bizantini *şi* bizantinism, *a fost silit, în calitatea sa de secretar general al Academiei, să se ducă la* Bizanţ, *patrica* Bizantinilor, *şi în nevoia de a se adânci în studiile* bizantine *sa fie un înfocat susţinător al înfiinţarei unei catedre de* Bizantină *la Universitatea din Bucureşti, pentru lăţirea* bizantinismului *literar la noi în ţară.*

Sic fata!....

Concediul D-lui Th. Cerkez, prefectul de Fălciu, expirând la 22 Noembrie a c, s'a amânat după acea dată regularea situaţiunei politice a Jud. Fălciu. Dl Cerkez pare hotărît a se retrage din înaltul post politic, cu toate stăruinţele ce au pus mai marii lui şi prietenii lui politici, de a rămînea la postul sau.

Ni se scrie din Bucureşti:

Azi s'a serbat la liceul Matei Basarab, din Bucureşti, patronul şcoalei. Au asistat: Ministrul Instrucţiunei C. Disescu şi Drg. Hurmuzescu, secretarul general, pe lîngă numeroşii părinţi şi profesori ai şcoalei. A vorbit directorul şcoalei despre raportul educaţiei intre şcoală şi familie. Ministrul C. Disescu a răspuns arătînd că atât cât va fi ministru, va contribui cu toată puterea a îndepărta piedicile ce se opun şcoalei. Iar la toastul ridicat de dl profesor Şonţu, decanul profesorilor acelui liceu, ministrul a arătat din nou că a venit la Minister fără preocupări de persoane sau de familie, ci numai dus de dorul de a înlesni şcoalei îndepărtarea piedicilor ce se opun în sporul ei.

Asistenţa s'a depărtat la oarele 12 din zi, după ce toţi profesorii s'au fotografiat în grup cu ministrul şi secretarul.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA“

1

SECRETUL

JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

I.

Movila de nămol

Intr'o diminiaţă din luna Noembrie a anului 1876, doi căruţaşi erau ocupaţi cu descărcarea unei movile de nămol, la intrarea şantierului din bulevardul St.-Germain, când de odată, unul din ei cu un strigăt de groază, arătă tovarăşului său un cadavru culcat la pământ şi apărând printre ultimele păturí de nisip.

Ambii căruţaşi alergară într'un suflet să prevină pe agenţii poliţiei cari preveniră îndată pe comisar. Acesta, dupa ce procedă la formalităţile obicinuite, în tovărăşia unui medic, ordonă transportarea cadavrului la morgă unde îl întovărăşise şi medicul, doritor de a a-şi continua cercetările şi observaţiile, cari la început îl impresionaseră în mod deosebit. El sosi în acelaşi moment în care venise şi un inspector al siguranţei, avisat de fapt şi delegat de şeful său spre a esamina cadavrul.

Cei doi oameni se cunoşteau. Ei se salutară deci prieteneşte.

— Buna—ziua d-le Bouvard, zise medicul.

— Bună—ziua d-le Duchâtel, răspunse agentul.

— Ai vre-o afacere la Morgă?

— A d-tale.

— A! Imi pare bine să încep studiul cu d-ta, căci am făcut constatări bizare pe cadavrul acestui om.

In timp ce vorbeau, medicul şi agentul pătrunseră în morgă.

Ajunşi în amfiteatru, ei se apropiară de cadavru şi începură a-l examina, inspectorul cu curiositate, medicul cu o încordată atenţie.

Era un individ de talie mijlocie, cu liniile feţei bine desemnate şi cu extremităţile elegante.

Era îmbrăcat cu un costum ordinar, care nu părea făcut pentru el.

— Hm! zise Bouvard, privind costumul necunoscutului, nu cred să găsim mare lucru în buzănările acestor haine: ia să vedem!

După cum prevăzuse inspectorul siguranţei, nu se găsea nici o hârtie asupra cadavrului, nici o piesă de natură a face să se cunoască identitatea sa, ori să furnizeze un indiciu oare care.

Corpul odată desvălit, medicul începu a-şi face expunerea observaţiilor.

— Inainte de a continua examinarea acestui cadavru, voi face o observaţie, a cărei consecinţi m'au frapat în momentul primelor mele constatări în şantier.

Omul a lunecat din movilă, odată cu ultimile aruncături de nisip; aceasta demonstrează în mod evident că se găsea în fundul căruţei şi că era acoperit în întregime de încărcătură, cea ce constitue o greutate considerabilă, suficientă pentru a provoca asfixia. In principiu, s'ar părea că acest om a sucombat urmărilor acestei asfixii. In realitate însă, n'o cred şi voi da explicarea cuvintelor mele. Priviţi această faţă; nici una din trăsăturile ei nu e alterată, acest om pare că doarme. In asfixie, sforţările pentru a aspira aerul care lipseşte sânt atât de violente, în cât provoacă o contracţiune musculară uşoară de constatat. Or, gura e închisă, în mod normal, buzele sunt apropiate una de alta, în mod natural; dinţii nu sunt de loc strânşi.

Priviţi.

Nu există un fir de nisip sau de pământ în interiorul gurei, pe limbă sau pe plăcile palatine. E evident că omul nostru ţinea gura închisă în momentul în care era acoperit; mai e de aseminea evident, că n'a deschis gura în acel moment, cum ar fi trebuit să facă simţindu-se înăbuşit. Mai mult, examinând nările şi tot interiorul nasului, n'am găsit nici un grăunte de nisip, şi prin urmare, pentru acelaşi motiv, trebue să declar că acest organ nu mai funcţiona în momentul de care vorbim.

Primind primele lopeţi pe spinare, acest om dacă ar mai fi fost în viaţă în acel moment, ar fi simţit două feluri de impresiuni.

S'au, redus la starea cataleptică, prin o cauză oare-care, sistemul său nervos ar fi fost uşor agitat.

Sau, perfect conştient, dar pus în absolută imposibilitate de a se salva, contracţia musculară şi nervoasă, ar fi fost mult mai mare.

(Va urma).

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinătate

TEATRUL NAŢIONAL

NOUL

Cinematograf Bottez

CU

FENOMENELE NATUREI

Vineri 17 Noembrie 1906—ora 9 seara

PRIMA SERATA

Comedii, drame, fantezii, magie, iluziuni, automobilism, ciclism, sporturi, reconstituirea marilor fapte istorice, geografie intuitivă etc.

TOTUL ESTE INSUFLEŢIT

«*Noul Cinematograf Bottez*» cu elicia de preciziune, invenţie proprie, a obţinut imense succese la Bucureşti—33 serate consecutive. Toate ziarele ieşane şi bucureştene ne-au adus cele mai mari elogii.

Program imens şi absolut nou

Special adus pentru această serată.—Menţionăm numai o mică parte:

Eternul fruct oprit, Bicicleta d-lui Colonel, Masson şi Forbes, Spioana, Mare dramă militară, O grevă la Paris etc. etc.

Scene cu fenomenele naturei

Sala Teatrului posedând o acustică perfectă, aceste scene vor fi redate cu cea mai mare preciziune.

A se vedea programa spectacolului

PREŢURILE LOCURILOR: Loja de 4 pers. 8 lei, de 5 pers. 10 lei, de 6 persoane 12 lei, Loja Balcon 6 lei, Stal I (Banca 1—8) 2 lei, Stal II Banca (9—16) 1.50, Stal III (Banca 17—23) 1 leu, Balcon banca -a 1.50, celelalte bănci 1 leu, Galeria 50 bani.

Biletele la Agenţia THALIA (Maximovici).

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună.

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ copiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci anĭ a demonstrat că **Eléxirul Guillié** este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI. BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞĬ: Farmacie **FRATII KONYA.**

4420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

DIRECTORI:
Gr. C. BUȚUREANU și L. ANTONIU

ABONAMENTE: Un an 20 lei, 6 luni 10 lei, 3 luni 6 lei

ANUNȚURI: Un rînd in pag. III-a 50 bani în pagina IV 30 bani.

REDACTIA SI ADMINISTRATIA
STRADA STEFAN CEL MARE
VIS-A-VIS DE MITROPOLIE

ANUL IV.—No. 4 | 5 BANI 5 | Sîmbătă 18 Noembrie 1906

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Apropo de o carte

Am dinaintea mea o carte a unui prieten: «Nocivitatea ca simptom în alienația mintală și ca substrat în pornirea criminală». Am citit-o cu plăcerea pe care o simți când citești o lucrare în care vezi fructul unor studii serioase și a unei sincere preocupări de nevoile omenești. Și am gustat-o cu deosebire, pentru că am găsit în concluziile ei, lucruri care m'au făcut să cuget la una din marele probleme ale tuturor societăților: problema penală.

Prin «novicitate», autorul broșurei de care vorbesc, înțălege pornirea antisocială, care într'o măsură mai mică sau mai mare se manifestă în fie-care suflet omenesc, care în esență e un produs al antagonismului social, și care după împrejurări, poate deveni un factor generator al infracțiunei. Ast-fel concepută, noțiunea aceasta are darul de a lărgi concepția de până acum asupra crimei, asupra responsabilității și asupra pedepsei. Și de aceea cu drept cuvînt autorul broșurei conchide, în urma multor mari cugetători de altfel, la schimbarea desăvârșită a sistemului represiv, și chiar la înlăturarea penalității.

Natural, că din punct de vedere pur teoretic, și cu deosebire față de punctul de plecare al amicului meu, concluzia aceasta nu pare mult exagerată. Dar chestiunea e prea complexă pentru a fi rezolvită în chip așa de sumar, și mai cu samă ea cere a fi aprofundată și din punctul de vedere juridic și social, cel puțin tot așa de amănunțit cum a analizat o D-sa din punctul de vedere psihofiziologic și patologic.

Ceea ce știința modernă, de acord cu autorul broșurei, admite indiscutabil in această materie, e individualizarea pedepsei, schimbarea desăvîrșită a sistemului represiv clasic, înlocuirea măsurei abstracte cu care codul etichetează fiecare faptă penală. Nu faptul în raport cu efectele sale, adecă nu prejudiciul lui individual sau social, formează criteriul de apreciare a gravității sale, ci elementul psihic care l'a determinat și care singur dă măsura primejdiei sociale, adecă a „nocivității“ autorului lui, Astfel din acest punct de vedere o lovire ușoară poate avea un caracter mai grav, de cît un omor, dacă cea dintâi denotă la autorul ei, o impulzivitate primejdioasă și o pornire antisocială mai puternică, de cît la autorul acestui lalt.

Codul nostru penal, copie credincioasă a codului vechiu prusian și a celui francez, păstrează cu sfințenie toate păcatele sistemului penal clasic, și natural că din toate punctele de vedere vine în complectă contrazicere cu știința modernă.

Partidul conservator, în solicitudinea sa neadormită pentru nevoile publice, a inscris încă de demult in programul său reforma atît de simțită a codului penal. Și fostul ministru de justiție, energicul și luminatul nostru fruntaș D-l Alexandru Bădărău, începuse opera aceasta, însărcinînd o comisiune cu intocmirea unui proect de reformă a procedurei criminale.

Imprejurările n'au voit ca D-sa să termine ccea ce începuse în chip așa de fericit. Lucrarea comisiunei însă a fost depusă, și ea cere să fie urmată de cea laltă, mai mare și mai insemnată: reforma codului penal.

Iar D-l Ministru Greceanu, absorbit de alte lucrări, cărora le-a dat prioritatea, a lăsat pentru moment studiul acestor mari chestiuni, care preocupă de mai mult de o jumătate de secol toată civilizația apusană. Cum însă nu ne indoim un moment de grijă ce D-sa o are de a nu lăsa neisprivită lucrarea predecesorului său, ne așteptăm să-l vedem în curînd venind și cu propunerea acestei reforme, la a cărei indeplinire, de sigur, nici adversarii guvernului nu vor face opunere.

Și în ziua când aceasta va fi să se întâmple, — și cu deosebire în momentul când corpurile legiuitoare vor fi desăvârșit ceea ce de demult încă a făcut preocuparea guvernului,—partidul conservator va putea zice că a repurtat unul din cele maĭ marĭ succese din câte a avut, căcĭ va fi pus o piatră mai mult la marele edificiu al societățeĭ române, făcând în acelașĭ timp o mare operă de umanitate și de dreptate.

Parsifal

Agape parlamentare

In decurs de 14 zile numai, liberalii au pretins, de două ori, că partidul dela putere este în desbinare și că ei vin la putere. Reușita fantesistă în alegerile comunale și alegerea biroului camerei, li-au dat această visiune a puterei și acest vis al desbinărei.

Ambele, viziunea și visul, au trecut în lumea păcei eterne.

„Reușita“ la alegeri comunale s'a redus la zero, iar desbinarea cea mare, profundă și groaznică, am văzut-o la întrunirea majorității, am văzut-o, mai ales, citind, ieri seara, rezultatul alegerei biroului Camerei.

Și am mai văzut-o și alt unde-va, această groaznică desbinare.

La prima agapă parlamentară, despre care s'a vorbit în ziar, au asistat *numai* 70 de deputați, în afară de alți 20 absenți din București, dar cari și-au anunțat venirea pentru agapa dela 24 c.

La aceste agape nu se țin discursuri, nu se rădică toasturi. Ele au caracterul pur frățesc și constitue un mijloc strălucit, ca legăturile de prietenie d'intre colegi să devie tot mai calde; ca deputații să se înțeleagă între ei, să se consulte și în afară de parlament, dar tot pentru interesele țărei.

Unde este, deci, acea desbinare profundă, care făcuse pe liberali să afirme că iau puterea?

Cu viziuni și visuri nu se face treabă bună în politică.

MESAGIUL REGAL

Toți cetitorii au luat cunoștință de cuprinsul mesagiului regal, cetit de primul Ministru în fața deputaților și senatorilor. Din el se vede bogatul program de reforme, ce guvernul conservator, expresiunea politică a partidului conservator, și-a propus să realizeze în cursul celei de a treia legislaturi.

Ca organ de partid și mai ales a partidului dela putere, datoria ne incumbă ca în loc de a ne opri la tălmăciri și răstălmăciri a evenimentelor politice petrecute în lăuntrul partidului nostru, fapt care atrage după dânsul rectificări și înghițiri de noduri, pentru că un partid e un conglomerat de idei, de persoane, de situații, de interese, de patimi și altele; și nu totdeauna ceia ce ai plămădit în ungherul unui crier nedisciplinat, coroborat între patru pereți, între puțini, poate conveni pe deantregul plinului partidului; datoria, zic, a noastră ca organ de partid de guvernământ e a face operă pozitivă în educația și formarea mentalității politice a cetitorului nepărtinitor. Datoria zic, ni e de a tălmăci rostul vorbelor ce capul statului a spus reprezintanților națiunii, căci pe lângă partea de personalități, care joacă un mare rol în luptele politice, este și o parte de idei, care fac obiectul principal al unui mesagiu, și deci alcătuesc rostul politic de a fi al operei de guvern pentru un partid.

Cea dintâi întrebare ce cată să-și pue cetitorul nepărtinitor este aceasta: Mesagiul regal, cetit de astă dată camerilor e cu putință de realizat în decursul unei sesiuni legislative? Și dacă *da*, partidul nostru e în măsură de a duce la bun sfârșit această operă de legislație? Are adecă partidul conservator forța morală, ca guvernul a cărui expresiune politică este, să poate lucra în deplină înțălegere cu parlamentul? Noi răspundem că *da*; și ori câtă rezervă își va face cetitorul clătinător în înclinările lui politice, nu ne îndoim un singur moment că atât guvernul actual, cât și partidul în numele căruia lucrează și a căruia expresiune politică este, va face operă deplină legiuitoare.

De și în a treia legislatură, de și supt raportul relațiunilor personale din partid s'a zis una, lucru de la care s'a crezut a se trage mari speranțe cu urmări politice, totuși misiunea politică a partidului nostru nu e îndeplinită, și busola nu o avem numai în noi, în forța noastră, dar în slăbirea și disensiunile adversarilor.

Mesagiul actual cuprinde pe lîngă partea ocazională, dar fericită a intreitei aniversări a neamului prin cele 3 date istorice: *întemeerea neamului* (106), *întemeerea dinastiei* (1866), *regalitatea* (1881), pe lîngă partea de politica externă, în care să menține sus și tare dreptatea noastră națională în ruperea relațiunilor diplomatice cu Grecia; zic pe lîngă acestea, mesagiul mai cuprinde o sumă de măsuri de organizare politică internă, care vă privesc mai de aproape, și care tocmai merită să fie semnalate, studiate în ceia ce cuprinde în ele ca tendință, ca program politic, ca rațiune de a fi a partidului nostru la putere.

Vom stărui în cele ce urmează asupra cîtorva din măsurile, ce și-a propus guvernul să realiseze pentru ducerea mai departe a operei de legiuire în toate terenurile de activitate internă, adică pe terenul școalei, al lucrărilor publice, al finanțelor. etc. etc.

Până ce vor veni în desbaterea Camerilor asemenea proecte de legi, vom stărui asupra stării generale de fapt, ce se desprinde din economia politică a mesagiului.

Gh. Ghibănescu

Un mic fals

Epoca *ar fi voit ca noi să-i servim de spectacol gratuit. Ar fi voit ziarul d-lui Nicolae Filipescu, ca să citească în coloanele* Opiniei *ceva aluzii răutăcioase la adresa fruntașilor partidului, dacă nu din acele groase de tot, pe cari, în vremuri, d. Filipescu le scria și punea să se scrie în contra d-lui Marghiloman.*

Adevărul, însă, a adus o mare desiluzie gazetei junimiste. Și fiind-că n'a găsit nimic, dar absolut nimic, care să fi format notă discordantă, Epoca *recurge la mici falsuri, din cari caută să tragă foloase mari.*

Ocupîndu-se de articolul d-lui Lascar Antoniu asupra faptei anarhice de la Brăila, Epoca *pretinde că extrage din acel articol următoarea frază: „este o anarhie ca funcționarii superiori ai ministerelor să se transforme în procuriști politici“.*

Fraza aceasta, așa cum o dă Epoca, *nici nu există în articolul directorului* Opiniei.

Dacă ar exista chiar, Epoca *n'ar fi putut deduce, ceea ce cată să deducă, adică faptul că fostul secretar a vorbit ca procurist al fostului său ministru.*

Căci, în cazul acela, d. Antoniu ar fi zis: este o anarchie ca funcționarii să fie *transformați etc.*

Căci, întru cît ei se transformă singuri, aceasta îi privește.

De fapt însă, iată ce stă scris în articolul din primul număr al Opiniei.

„Indiferent de partidul care ar fi la putere, această stare de lucruri *ar* fi, în adevăr, anarchică, cînd funcționarii superiori *s'ar* transforma în *agenți* sau *procuriști politici*“.

Iată ce stă tipărit negru pe alb și cum a căutat s'o întoarcă, pe greceește, Epoca *pentru ca măcar, cu ajutorul unui demo dat truc gazetăresc, să-i să realiseze visul, acela că* Opinia *i va servi de spectacol gratuit.*

Să-și caute alți clienți.

A se citi în corpul ziarului, amănunte asupra marelui incendiu de astă noapte și ultimele știri telegrafice din București.

Cunoștință veche

Acum 15 ani eram reporter la un ziar din Iași. Pe atunci reportagiul se reducea la acea, că trebuiai să vizitezi, în fie-care zi, 2 instituțiuni diferite: primăria și poliția.

Când intrai la primărie, pentru prima oară, cu stângăcia firească începătorului mă adresaiu lui N. A. Bogdan, pe atunci loc-țiitor de secretar, ca să-mi dee „ceva știri“.

— N'am nimic important, îmi zise Begdan.

Nimic—doar asta că primăria l-a însărcinat pe Lindley cu „studiarea“ chestiei apei.

Trebue să remarc că acel Lindley era tatăl inginerului despre care s'a vorbit mult în ziar.

Când mă întorseiu la redacție, cu această unică știre, care 'mi părea mai importantă de cât ar fi fost altele 10, mă puseiu să comunic cititorilor senzaționala veste. Titlul, mai ales, era foarte senzațional: „rezolvirea chestiei apei“.

Faptul că primăria angajase pe un idrolog străin cu studiarea chestiei apei, era, pentru un reporter începător, identic cu fericita rezolvire a chestiunei.

Acest Lindley, Dumnezeu să-l ierte, m'a făcut să umplu multe coloane. Ii anunțam plecările și sosirile; îl urmăream, îl plictiseam cu întrebări și, cum treaba a mers din tată în fiu, făcui mai târziu, același lucru și cu Lindley junior. Acesta a fost debutul în chestia apei. Când ziarul a trecut în opoziție, o luasem alt-fel cu chestia apei. Mereu scriam: întrebăm, din nou, pe vitrigul gospodar al comunei: nu crede el oare, că a a ajuns vremea să se dee o soluțiune chestiei apei?“

Și, imediat după aceea: „murim de sete. Cofa cu apă se plătește 20 bani.

Până când cei de la comună, se vor ambiționa în a nu voi să dee o soluție chestiei apei?“

Gazeta ajunsese iar reptilă. Și noi scriam: „o veste, care va produce senzație: primarul a însărcinat pe marele idrolog francez Baque, cu studiarea chestiei apei“.

Jocul cu această chestie a apei, ajunsese un fel de manta de vreme rea. De îndată ce nu aveam ce scrie, o luam cu studiul chestiei apei.

Astă-zi însă, lucrurile s'au schimbat.

„Dr. CARMEN SYLVA“.

Humorul unei semnături—Doctorat și medicină—Clienții Carmen Sylvei—„Vatra Luminoasă“ — Digna es intrare.

O clipă de generală bună dispoziție, o manifestare par'că a celui mai sănătos humor, fu apariția neașteptată a celei din urmă producțiuni a Reginei-poete și care face în momentul de față încunjurul celor mai de samă ziare din lume. E vorba de articolul semnat «Dr. Carmen Sylva, medic particular și îngrijitoare de bolnavi experimentată“ în care articol poeta încoronată descrie cu o admirabilă plasticitete și cu o majestoasă seninătate, în una din cele mai concise pagini ce s'au scris vreodată, zilele de suferință grea și îndurare eroică a Regelui Carol.

Surprinderea pricinuită de acest articol poate fi egalată doară de originalitatea semnăturei, — o comoară de bonhomie și de spirit, contrastând admirabil cu conținutul serios, aproape dureros de solemn al scrierei însăși: s'ar zice un superb amurg apărut pe neașteptate după o zi furtunoasă de toamnă.

*

Dar „uzurparea“ aceasta surprinzătoare a titlului academic suggerează oare numai farmecul unei amuzante îndrăzneli, parfumul unei libertăți puțin obicinuită în atmosfera severă a Curților Regale? De sigur că nu. Carmen Sylva de mult ne-a obișnuit să vedem în Ea variata originalitate a unei figuri la care nimic nu e banal și nimic hipocrit, de aceea gestul liber și neinlănțuit o prinde minunat. Ne suggerează însă reflecția că sub forma glumeață a frazei apare poate o profundă filosofie, vrednică de meditat.

Universitățile mari europene, în special cele germane, americane și engleze, acordă titlul de doctor în schimbul unor lucrări teoretice oare-care, bună oară pe tărâmul filologiei, al logicei ori numai al literaturei, al beletristicei sau al politicei.

Pornind de aici, nu s'ar putea acorda cu același drept platonicul titlu de Dr. —platonic, întru cât nu va face concurență de clientelă venerabilei bresle a hiprocraților în medicină--acelei care cu atîta pricepere, devotament și folos îndeplinește un adevărat rol medical pe lîngă un bolnav „care de un an de zile n'a avut o noapte fără dureri, iar ziua a fost cu pumnul încleștat, rezistînd cu îndîrjire“.

Consistă oare medicina esclusiv in recunoașterea, — diagnosticarea — boalei și ordonarea unui tratament, iar nu tot pe atîta de mult în executarea, în înlesnirea realizărei lui spre salvarea bolnavului?

Trăim într'o vreme cînd pe zi ce merge prinde o însămnătate mai mare ceea ce se numește „terapeutica psihică“, înriurirea morală a pacientului, trezirea credinței lui în scăpare — și din acest punct de vedere acțiunea și influența imediată a acelei auguste „îngrijitoare“ trebue să fi fost enormă judecind după micul studiu medical al Carmen Sylvei.

Pe de o parte cura medicală propriu zisă:

„Fie-care prescripție medicală o urmează cu ceasul în mînă; fie-care datorie o înghite încet, fără a'și schimba fața, de parcă ar fi un deliciu. Succesul este corespunzător: de la cura de lapte și culcare durerile au încetat....“

Pe de altă parte cura psihică:

„Nopțile aduc liniște iar toată ziua o petrecem cetind. Toate mesele sunt pline de cărți.

„Păcat că nimenea nu-și poate arunca privirea în pacea și armonia acestei camere de bolnav.

Noembrie e o lună minunată și pătruns de soare e marele nostru dormitor.

„Ferestrele din năuntru stau deschise și lasă ca sfîntul soare să daurească toată camera.

In odăile de alături toate ferestrele sunt deschise, așa că aerul rămîne curat și proaspăt, iar veselia luminează toate“.

...Nu vi se pare că regimul sever ce se rezumă în laconica formulă medicală „lapte și culcare“, se complectează minunat cu atmosfera dătătoare de sănătate și vioiciune pe care știe s'o creeze experimentatul „medic particular“?

Nu ne jicnește de loc că societatea tolerează titlul de doctori atîtor biurocrați leneși care de decenii și-au înghețat gîndirea și știința măruntă în statistici seci și clasificări rigide și care în viața lor n'au însănătoșit o ființă omenească și cu cît mai drept se cuvine să primească es-

Atentatul din Paris

Un atentat a fost săvârşit la Paris contra fostului ministru de finanţe în ministerul Rouvier, dl. Merlou şi care actualmente este ministrul plenipotenţiar al Franţei la Lima.

Pe când Merlou trecea în dreptul creditului Lionez. o femee numită Jeanne d'Allemagne trase asupra lui 4 focuri de revolver. Fostul ministru a scăpat cu o rană uşoară la anti-braţul drept. Atentatoarea, o foastă acriţă a teatrului Odeon, întreţinuse în vremuri relaţiuni de dragoste cu Merlou. Când acesta o părăsi, acriţa hotărî să-l omoare. Spre a împiedeca plecarea lui Merlou la Lima, Jeane d'Allemagne îl pîndi alaltăerĭ şi zărindu-l trase focuri de revolver. Eă a fost arestată.

———

Senatul universitar, în şedinţa sa de aseară, a decis, în unanimitate, disolvarea societăţei studenţeştĭ „Unirea".

Toţi studenţiĭ, carĭ se vor considera şi de aci înainte ca făcînd parte din sus zisa societate, vor fi pedepsiţĭ, conform regulamentului de ordine şi disciplină a studenţilor universitarĭ.

———

Membrii societăţei studenţeşti „Unirea" care au plecat în capitală, spre a vizita Expoziţia, vor pleca mâni din Bucureşti la Constanţă de unde se vor reîntoarce în localitate Duminică dimineaţă.

———

D P. Naum, profesor de limba şi literatura franceză la facultatea de litere, la 1 Ianuar 1907, va eşi la pensie, atingând limita de vîrstă şi anii de serviciu în înaitămînt.

———

Dl. Paul Bujor, a fost reales, în unanimitate, în şedinţa de aseară a consiliului facultăţei de ştiiţi, decan al sus zisei facultăţei.

———

Judiciare

Curţile cu juri, cari se vor deschide cu începere de la 1 Decembre, vor fi prezidate de domnul S. Zăhărescu, la Iaşi; C. Grigoriu, la Dorohoiu şi D. Porfiriu, la Vaslui.

* * *

Curtea cu juri din Huşi va avea să judece, în sesiunea viitoare. pe Dim. Jocu, pentru tentativă de asasinat comisă asupra cumnatului său D. Iftimie.

* * *

Funcţionarii curţilor şi tribunalelor au înaintat un memoriu ministrului justiţiei, prin cari cer sporirea salariilor.

* * *

Comerciantul Schvarz, negustor de hane, a fost declarat în stare de faliment,

Tribunalul va avea să se prounţe astă-zi şi asupra declarărei in stare de faliment a comerciantului de coloniale, I. Fridman.

———

Cercetîndu-se oferta făcută de Union-Bau-Gesellschaft, în chestia alimentărei oraşului cu apă, care ofertă, precum se ştie, era condiţionată, s'a conchis că acea societate oferă 8% peste deviz.

După-cum se vede, am avut dreptate susţinînd că ofertele presintate în Septembrie, nu se osebesc mult de acele presintate în urmă.

Cedând stăruinţelor studenţilor, consiliul profesoral al facultăţei de drept din Iaşi, a hotărît să intervie pe lîngă ministerul de instrucţie, ca să se admită o sesiune în Ianuarie pentru rămăşiţele examenelor din fie-care an.

———

Concursul pentru ocuparea celor 5 locuri de bursă, vacante la facultatea de litere din Iaşi, va începe la 22 Noembre. S'au înscris, până acum, 14 concurenţi.

———

In curînd va apare de sub presă „Anuarul Conservatorului din Iaşi" de la înfiinţarea lui şi până astă-zi.

Această carte conţine date foarte importante asupra începutului mişcărei teatrale şi muzicale în Iaşi.

Cea d'intîiu trupă străină a jucat în Iaşi în anul 1812. Era o trupă de actori nemţi, care, timp de 4 luni, dăduse un ciclu de spectacole, în casele lui Grigore Ghica, din str. Palatului, astă-zi casele Daniel.

Mai tărziu, în anul 1814, elevii unei şcoli private, a şcoalei dascălului Chiriac, dădură mai multe representaţiuni în limba greacă şi franceză.

Şi elevii altor 2 şcoli (Gavolata şi Cuculi) imitară exemplul colegilor şcoalei Chiriac.

Era prea mult teatru grecesc, franţuzesc şi nemţesc şi, fireşte, trebuia să se fi găsit un om, care să se fi gândit şi la repesentaţiuni româneşti.

Gheorghe Aachi se însărcină să înfiinţeze un teatru românesc şi cea d'intîiu representaţiune în l. română, avu loc la 27 Decembrie 1816, în casele Hatmanului Costache Ghica, peste drum de Mitropolie. *Mirtil şi Hloe* fu piesa ce se dăduse în acea seară, în traducerea lui Asaki. Rolurile principale în piesă le avură: D-na Sulvin, pinţul Ghica şi C. Sturza.

Vom reveni asupra importantelor date cuprinse în cartea de care ne ocupăm.

———

Primarul oraşului Dieppe a telegrafiat astăzi presdentului tribunalului s. II, că principele Gr. Sturza, care a fost citat să se prezinte în persoană, înaintea acelui tribunal, se află actuaiminte într'o călătorie, în Indii.

———

Inaintea tribunalului s. II s'a pertractat azi procesele prinului Gr. D. Sturza cu bancherii Iurist şi Olivembaum pentru valorificarea unor poliţi.

Ambele procese au fost amînate, prosedura nefiind completă.

Cu această ocazie trbunalul a stabilit două importante jurisprudenţe: 1) convenţiunea de la Haga, în ce priveşte îndeplinirea procedurei, nu se aplică de cât atunci când e vorba de un străin domiciliat în streinătate, sau când hotărirea ce s'ar obţinea ar urma să se execute în streinătate. Când este însă vorba de un romîn, domiciliat în ţară şi cu reşedinţă în streinătate, conventia de la Haga nu este aplicabilă.

A doua jurisprudenţă constă in următoarele; cînd un impriciiat, care are domiciliul în ţară, vremelnic însă, are reşedinţa în străinătate, urmează să fie citat la domiciliul seu din ţară, la reşedinţa sa din străinătate, prin scrisoare recomandată şi prin procuratoriul seu din ţară, dacă are unul.

Conservatorul, organul oficial al partidului conservator, comentează astfel hotărîrile ce s'au luat şi discutiunile ce s'au urmat, la consfătuirea majorităţilor:

Ast-fel se procedează la noi, în partidul conservator; nu se fac intrigi, nu sunt lupte ascunse, ci, se discută la lumina zilei. In care partid nu se produc oare pretutindeni neînţelegeri, candidaturi diverse, aspiraţiuni legitime? Dar toate acestea dispar în faţa interesului obştesc care trebne să fie ţinta principală a partidelor şi guvernelor. Aşa s'a procedat în tot-deauna în sinul partidului nostru. Cele petrecute aseară fac onoare atât celor care au dovedit disciplină cît şi celor cari au arătat devotament şi spirit de sacrificiu.

Facă liberalii tot aşa dacă pot, când se vor presenta situaţiuni analoge! Să'şi respecte şeful şi pe frunţaşii lor.

Acţiunea Conservatoare scrie în aceiaş privinţă:

Modul cum s'a vorbit aseară şi mai cu seamă hotărîrea luată probează că guvernul şi parlamentul înţeleg perfect datoria de a jertfi totul pentru ţară şi partid. Ast-fel se va constata încă odată la ce nivel superior se pun conservatorii în actele lor şi cum nu există consideraţie, ori-cît de întemeiată ar fi ea—care să împedice devotamentul pentru ţară şi partid.

Noi nu cunoaştem grevele parlamentare. Cînd liberalii, prin ziarele lor, se arătau c'aşteaptă să'i imităm, trebuia să ştie că nu i-am imitat într'u nimic şi nu acum vom cădea în acest păcat.

Seziunea se deschide azi; se deschide în cele mai bune condiţiuni; ea vă constitui o nonă desiluzie pentru adversari, căci guvernul e pătruns de misiunea lui şi va da toată solicitudinea majorităţilor parlamentare, a căror abnegaţie şi devotament, odată mai mult, trebue să se admire şi să se laude.

Serviciul telegrafic special al ziarului „OPINIA"

Agapa parlamentară de ieri

Bucureşti, 16 Noemb—*Prima agapă parlamentară a avut loc ieri seară in salonul de marmoră a hotelului Bulevard.*

A luat parte marea majoritate a Camerei şi în tot timpul banchetului a domnit cea mai mare însufleţire prietenească.

Nu s'a rîdicat nici un toast şi nu s'a ţinut nici un discurs.

In scopul strîngerei raporturilor prieteneşti între deputaţi vor mai avea loc şi alte agape dintre care cea mai apropiată la 24 c.

Au luat parte, intre mulţi alţiĭ, la această agapă următoriĭ d-ni deputaţi: A. A. Bădărău, C. Cantacuzino-Paşcanu, Virgil Arion, Toma Cămărăşescu, Barbu Păltineanu, Pavel Brătăşeanu, Leon Ghica, Dr. Toma Ionescu, Nestor Cincu, Radu Rădulescu, Lascar Antoniu, G. D. Şerban, Paul Negulescu, N. Guran. Nae Oroveanu, St. Pop, St, Negruzzi, Gr. Buţureanu, C. Chirilă, Dimitrescu-Vâlcea, Gh. Stîrcea, Sandu Rîşcanu, Petrovici, M. Căprescu, Joan Oroveanu, Tacit Cămărăşescu, Victor Ionescu, Axente, Bibescu-Putna, Cristodorescu, Rădulescu-Vlaşca, Ţopîrdea, Cancicoff, Paximade, Dim. Apostol, Niculescu, Aurel Iliescu, Dim. Stan, Chintescu, Marian, Parisianu, Scarlat Lahovary, Th. Crivăţ, Berea-Huşĭ, Voiculescu, Străjescu, Rainu, St. Gheorghiu-Parpalea, Istrati, Cristea Manea, Victor Filoti, Nădejde, Dr. Ernest Juvara, Cristea, Grigoriade, Bottea, Ciolac, Radu Mandrea, Lupu-Bîrlad, Bădescu, Roşianu, Em Buznea, Răileanu, C. Isăcescu, Al, Răşcânn, Gh. Ghibănescu, Dr. Rădulescu şi M. Căprescu,

Biurourile

Bucureşti 15 Noembrie.

In urma renunţărei formale a D-lui Pavel Brăteşanu de a-şi pune candidatura, s'a hotărât definitiv realegerea vechiului biurou al Camerei.

Această alegere se va efectua în şedinţa de astăzi a Camerei.

Lupta între liberali

Bucureşti, 16 Noembrie.

Tratativele între sturzişti şi ocultişti continuă.

In rîndurile liberalilor aceste tratative au dat loc la mare zarvă.

In special toate protestările se îndreaptă în contra d-lui Vasile Lascăr care cere să i se asigure, în viitorul cabinet liberal portofoliul internelor.

Această pretenţiune a d-lui Lascar găseşte mulţi potrivnici în toate nuanţele liberale din care cauză tratativele merg foarte greu.

D. Lascar motivează pretenţiunea sa pe faptul că a nu-i rezerva portofoliul internelor ar însemna scoaterea sa din viaţa politică.

Camera

Buc. 16 Noembrie

Prezenţi 125 deputaţi.

D. Gr. Triandafil este ales preşedinte cu 118 voturi şi 7 albe.

Se aleg vice-preşedinţi cu toate voturile majorităţei d-nii Toma Cămărăşescu, C. Cantacuzino-Paşcanu, Barbu Păltineanu şi D. Nenişescu.

D-nii Pascal Toncescu şi Popovici Răcăciuni au obţinut câte 1 vot.

Se aleg secretari d-nii Lascar Antoniu, Bilciurescu, Barbu Catargiu, Crupensky, Ştefan Gheorghiu, Radu Mandrea, Orăşanu şi Răşcanu.

Casa S. HAIFLER

Vinde losuri de ale

LOTERIEI REGATULUI ROMÂN

PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.

Str. Ştefan cel Mare 33.

TEATRUL NAŢIONAL

Reprezentaţiile

Doamnei JANE HADING

Vineri 1 Decembrie 1906

FROU—FROU

Comedie în 5 acte de H. Meilhae şi Halevy de la Academia Franceză.

Sâmbătă 2 Decembrie 1906

După cererea generală

de Maître de Forges

Piesă în 4 acte şi tablouri de G. Ohnet.

In care piesă celebra artistă a creat rolul *D-rei Clara de Beaulieu*—şi din care rol a făcut una din cele mai superbe sale creaţiuni.

Preţurile Locurilor: Fotoliu de orchestru (primele 4 rînduri) 14 fr. Stal I (Banca 5—9) 10 fr. Stal II (Banca 9-14) 6 fr. Stal III (Banca 14—18) 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Balcon I-iu 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Galerie 2 fr. Loja de 4 pers. 50 fr. Loja de 5 şi 6 pers. 60 fr. Loja de Balcon 16 fr.

Biletele se găsesc la Agenţia Teatrală „Thalia" Th. P. Maximovici.

SECRETUL DIVULGAT

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ

FINKELSTEIN

Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24

furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

practică: **Vaccinări şi Revaccinări**

NUMAI LA

Fotografia artistică WEISS

Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi

se poate căpăta fotografie ideală.

5 Lei, 12 fotografiĭ platinotipie.

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mai delicioase mâncări.

Serviciu ales şi prompt.

Restaurantul e deschis noaptea. **Bucătărie speciala.** Pentru artişti reducere

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Chaînis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Corbeilles, pour vo l'acce.....	7

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechĭ *Scrofule bólele pieleĭ* (*dartriĭ, Eczema, herpes, Lepra*, etc.) şi alte afecţiunĭ resultându *din viciurile sangelui*.

Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiuni a le gurei şi a le gâtului, tumorĭ, inclestur̆ĭ, exostozĭ, impotenţă şi tóte accidentele siphylitice dobandite sau ereditarie. *Vindecare sigura si radicală* a bólelorĭ celorĭ mai inveterate si rebele tutulorĭ tratamentelorĭ prin

BISCUITS DU OLLIVIER

unicĭ aprobaţĭ de către Academia de Medecina din Paris.

Unicĭ autorisaţĭ de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admişĭ in spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestŭ medicametŭ fórte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către ceĭ marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul in *tóta lumea* possedându aceste calităţĭ onorifice şi avându obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ cea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu: 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşură asupra *acestŭ bóle insoţeşte fie-care cutie*

Depou in Iaşi la Fraţii Konya farmaceţĭ

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

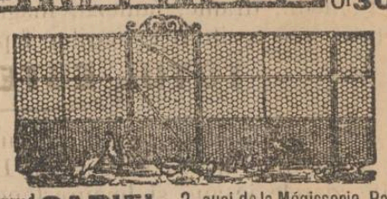

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

CHOCOLAT SUISSE

FOURNISSEUR DE SA MAJESTÉ LE ROI D'ITALIE

A. MAESTRANI ST. GALL

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISCIOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif si ca Depurativ.

şi *classel lucrătóre*, căreia el economiseşte cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'una bine-facătóre.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tóte secretiunele si dă forţă organelorŭ.*

Uă experienţa de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, SI RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ.

STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butilea de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN IASI: Farmacie FRATII KONYA.

Ziarul *Patria*, de sub direcţiunea d-lui V. Arion, a apărut ieri în capitală şi conţine, între altele, un interviev cu directorul sau asupra situaţiunii în Partidul conservator.

Urăm viaţă lungă noului confrate.

Astă-seară, Vineri 17 Noembrie la 9 ore are loc prima serată a electricianului Bottez, în sala Teatrului Naţional.

Dl. Bottez a adus de la cele mai mari case din Paris un repertoriu cinematografic, special pentru seratele ce se vor da în sala acestui teatru. Programul din astăsară e cu desăvârşire nou, cuprinde toate noutăţile senzaţionale apărute la Paris în ultimele zile. Spioana, mare dramă militară, O grevă la Paris şi altele vor face mare senzaţie în oraşul nostru.

Indemnăm pe cetitorii noştri să asiste la aceste serate cinematografice ale d-lui Bottez, distins electrician, de oare ce ele ne procură momente de nemărginită distracţie.

Va cînta orchestra Conservatorului.

Aprobarea licitaţiei ţinută în ziua de 15 Noembrie pentru aducerea apei şi canalizarea oraşului, fiind de competinţa exclusivă a Consiliului Comunal, probabil, că în cursul săptămînei viitoare consiliul comunal se va pronunţa în mod definitiv asupra acestei mari chestiuni, fără ca deciziunea să mai fie supusă aprobărei vreunei administraţie superioare.

In seara zilei de 2 Decembrie 1906 se va da în localul societăţei de Gimnastică, Sport şi Muzică, din strada Scoalei de Arte, prima splendidă serată dansantă. Tot ce Iaşul are mai distins, ştie genul familiar şi puţin pretenţios al frumoaselor serbări ale acestei societăţi.

Comitetul Societăţei, împreună cu comitetul organizător, au luat măsuri, ca desăvîrşita reuşită a acestei sărbări să fie asigurată.

Şedinţele curţei cu juri se vor ţinea în sala Primăriei, sala curţei din juri din interiorul Palatului, fiind dărâmată.

Curtea va fi presidată de Domnul consilier S. Zăhărescu, care va fi asitat de domnul judecător I. Teodorescu şi de d. supleant H. Mărzescu,

Ultime informaţii

Ni se scrie din Bucureşti, că la şedinţa de ieri a Camerei, s'a produs un incident asupra căruia suntem siliţi să insistăm, de oare ce incidentul de care vorbim a luat naştere de la un articol al Opiniei, *apărut în numărul II al ziarului, sub titlul „Un om fără noroc".*

Se credea, anume, că acel articol ar face aluzie la un membru al guvernului, ceea ce este absolut necxact, articolul ne vizând nici pe vre-un membru al guvernului, nici pe vre-un membru al partidului..

De acest fapt s'au putut convinge şi acei cu ideea greşită, după ce citiră articolul cu atenţie.

Marţi soseşte în Iaşi d. Gr. Cerchez, directorul general al poştelor şi telegrafelor.

Cu această ocaziune, se va face inaugurarea liniei telefonice Iaşi—Bucureşti, şi cu începere de la acea dată linia va fi pusă la dispoziţia publicului.

D. Cerchez venind în Iaşi, se va ocupa şi va tranşa definitiv chestiea noului local ce urmează a fi închiriat pentru instalarea, în mod provizoriu, a telegrafului şi a poştei din Iaşi—cari urmează să se mute din cauza ceparaţiunilor ce se fac la palatul administrativ.

In cursul acestei luni, se vor împlini 25 ani de când monseniorul Nicolae Iosif Camilli, actualminte episcop catolic în Iaşi, stă pe jilţul episcopal.

Monseniorul Camilli se află de cîţi-va ani episcop în Iaşi şi a fost numit în locul monseniorului Jacquet.

Convorbire telefonică Iaşi—Buda-Pesta

—Experienţele de aseară—

Aseară în prezenţa d-lui Inginer Marini, care a depus o muncă extra-ordinară pentru terminarea lucrărilor instalărei firului special secţia Iaşi-Galaţi, s'au făcut interesante experienţe, cu firul special.

In primul loc s'a vorbit cu Bucureştii. Converzaţia prietenească între cei doi ingineri, a urmat foarte liniştită, ca ci cum cei 2 funcţionari s'ar fi aflat în acciaş odae. Nici un zgomot, nici inducţie, nimic. S'a înţeles perfect şi în mod clar, fie-care cuvânt.

Apoi s'a vorbit. tot atît de bine, cu toate oraşele, pînă la Turnu-Severin, căci, se ştie, că sunt toate legate printr'un fir special de bronz, întru cît de la Turnu-Severin pînă la Vîrciorova, nu există fir special şi convorbirile se efectuează pe firul obicinuit, telegrafic.

Dar experienţele nu erau încă terminate. D. Inginer Marini voia să vază dacă se poate convorbi cu Buda-Pesta.

Allo Buda-Pesta! Allo Buda-Pesta! strigă d. Inginer Mărrini.

Allo Iassy! Allo Iassy, se auder spunzând un glas femenin, respunsul unei funcţionare poştale din Capitala regatului Ungariei.

Şi convorbirea continuă, în mod distinct, fie care cuvânt se aude destul de bine, mai bine chiar de cât se aude prin firul telegrafic, de la Iaşi la Dorohoi.

Ast-fel, dar, se realizază încă una din marile dorinţi ale Iaşului do a fi legat prin telefon cu Bucureşti şi cu marile oraşe ale ţerei, şi aceasta mulţumită solicitudinei partidului conservator pentru capitala Moldovei şi în special a reprezentanţilor de astă-zi ai Iaşului, în parlament, care atât în consiliul de miniştri, cât şi in parlament, au luptat pentru realizarea dorinţilor şi satisfacerea nevoilor oraşului Iaşi.

Factorul poştal rural Pavel Berarin, care face cursa Iaşi-Bivolari, a fost împuşcat, prin imprudenţă, de fiul seu Andrei.

Nefericitul postaş a sucombat.

Rei făcători au pus foc eri mai multor stoguri de fân ce se aflau pe moşia Bosia şi erau proprietatea lu M. Simionovici.

Iată numele juraţilor, cari au fost traşi la sorţi astăzi, şi care urmează a compune juriul în sesiunea de Decembre:

Obreja Teodor; Alexandrescu Ilie; Dr. A. Brăescu; M. Tomida; M. Voluţă; V. Botez; Ath, Teodorini; V. Circş; T. Vasiliu, profesor; P. Comarnescu; Dr. Iuliano; Al. P. Stoica, avocat; A. Costăchescu; Aurel Mănescu; C. Tincu; Gh. Apostolescu; N. Antoniu; Leon Bogdan; N. Dudu-ica; V. Lohan; V Botez, profesor; G. Dioghenide: D. I. Ionescu; Gh. Stălinescu; A. Damian; C. Lupaşcu; P. Cujbă; N. Dossios; I. Verner; D. Zarifopol; R. Ionescu; G. Stoica; Ilie Constantinescu şi Axente Frunză.

Au eşit *juraţi suplimentari* D-nii: Gh. Sendrea; Gh. Aramă; Gh. Bogdan; şi profesorul Th. Antonescu.

Un concialabul în chestia alimentărei oraşului cu apă, va avea loc mâine, la Bucureşti.

Membrii guvernului, deputaţii şi senatorii Iaşului, vor participa la consfătuire.

In acelaşi scop, primarul şi ambii prefecţi vor pleca astă-seară la Bucureşti.

Atelierele de la Frumoasa distruse de foc

Marele incendiu de astă-zi dimineaţă.—De unde a izbucnit focul.—Cauza.—Atelierul de stolerie şi magazia distruse.—Explozie în depozitul de petrol şi benzină.—Intreaga clădire în flacări.—Patru maşini noi complect distruse.—Focul continuă.

Nu se poate nega că Iaşul ie un oraş fără noroc. Precum sunt indivizi cărora toate le merg dea'ndoasele, ale căror dorinţi nu se realizează nici odată sau care au nenorocirea de a vedea distruse tocmai acele lucruri la care ţineau mai mult, şi pentru realizarea cărora au muncit ani de a rîndul; tot ast-fel s'ar putea spune şi despre vechea capitală a Moldovei.

Cîtă zarvă, cîtă vîlvă, cîte agitaţiuni şi cîte speranţe, nu s'au pus în înfiinţarea, la Iaşi, a atelierelor C. F. R. şi stremutarea lor de la Paşcani! Ani de arîndul s'au făcut zgomot în jurul acestei înbunătăţiri şi direcţia C. F. R. cedînd inzistenţelor, a avut nevoie de alţi mulţi ani, pentru instalarea lor complectă. Şi tocmai cînd s'a terminat cu instalarea, cînd toate secţiile atelierului au fost complecte, un incendiu puternic izbuceneşte şi distruge totul, lăsînd din nou, Iaşul fără atelière şi zădărnicind toate speranţele pentru rîdicarea cît de cît a Iaşului industrial.

*

Intr'adevăr, la ora 5 dimineaţa, focul izbuceneşte în secţia stoleriei, cuprinde imediat atelierele şi magazia unde se află lemnăria şi se întinde, cu o repeziciune uimitoare.

Intregul şes al Frumoasei se luminează şi curînd se aud zgomote surde şi explozii, cari îngrozesc pe locuitorii acelei regiuni, cuprinşi încă în braţele somnului.

Focul se comunicase la depozitul de petroleu şi benzină. Şi exploziile se succed, una după alta, iar în văzduh se rîdică cîte un val de foc, pentru a se auzi o nouă detunătură.

E cu neputinţă să se apropie cineva de locul incendiului—exploziile şi caldura fac cu neputinţă or-ce acces. Mulţimea priveşte, la distanţă cum focul ţîşneşte din toate părţile şi cum întregul atelier ie cuprins de flacări.

*

Sunt orele 6 trecute, cînd încep să sosească primele ajutoare — de alt-fel absolut derizorii.

Sosesc, pe rînd, şefii tuturor autorităţilor, sosesc şi toate secţiile de pompieri, sosesc şi inginerii de la C. F. R. cu echipele de lucrători. Dar focul continuă şi ori ce intervenţie este imposibilă.

Abia pe la 8 dim. intensitatea incendiului diminuiază. La ora 11, cînd am cerut noi relaţiuni, focul continuă.

*

Incendiul a izbucnit, după cît rezultă din primele cercetări, de la atelierul de stolerie unde se pare că ar fi rămas nişte cărbuni în plită.

Focul a mocnit toată noaptea şi la ora 5 dimineaţa a izbucnit. Atelierul se închide seara, aşa că nu se poate bănui că focul să fi fost pus, în timpul nopţei, şi faptului, că nici un lucrător nu rămîne în atelier, se datoreşte întîmplarea că n'avem de înregistrat nici un accident de persoane.

S'a telegrafiat ministerului de interne şi lucrărilor publice şi Direcţiunei C. F. R. şi probabil că mîine dimineaţă vor sosi în Iaşi comisiunele de anchetă.

Pagubele sunt foarte mari fără a se putea spune pentru moment la ce sumă se urcă.

*

La ora unu după amează focul fiind complect localizat s'a putut stabili care anume secţiuni au fost complect distruse. Aceste sunt, atelierul de turnătorie, casangerie, strugăria în lemn, magaziile cu materiale şi arămăria.

Acoperământul întregei construcţiuni a fost distrus iar restul secţiilor au suferit şi ele mari stricăciuni.

*

In dorinta de a avea date pozitive asupra daunelor cât şi asupra cauzelor incendiului am căutat să avem o conversaţie cu unul dintre aceaia care au conducerea şi dirigearea lucrărilor la atelierele în chestiune.

In lipsa d-lui director am avut următoare convorbire cu secretarul atelierilor.

— Până în prezent e cu neputinţă de evaluat totalul daunelor. In cazul cel mai bun ele vor întrece cu mult suma de 100,000 lei, ne-a spus d-sa.

Dar ce este adevărat din zvonul care circulă că patru maşini ar fi fost complect deteriorate?

— Complect deteriorate nu se poaie spune dar au suferit stricăciuni însemnate, aceasta e adevsrat.

— S'a început ancheta din partea celor în drept de la C. F. R.

— Nu ştiu încă nemic, aşteptăm şi noi telegrame de la Bucureşti. De sigur că o comisiune pentru anchetă va sosi şi cum atelierele depind de direcţia atelierilor din Capitală, probabil că însu-şi d. Inspector-Director Dragu va sosi în Iaşi.

— Cât timp credeţi că va trebui pentru restaurarea atelierelor?

— Depinde de chipul cum se va procede. Probabil că mai curînd de cît astă-zi în 6 luni vor fi complect restaurate atelierele.

Ultima Oară

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 17 Noembrie.

Camera, în şedinţa sa de azi, a procedat la constituirea secţiunelor şi alegerea comisiunelor, financiare, comunale de peteţiuni şi indigenate.

A ales, d'asemenea şi comisiunea pentru respuns la mesagiu.

In această comisiune au fost aleşi domnii: Antonescu, V. Arion, P, Brătăşeanu, C. Cantacuzin-Paşcanu, Em. Cantacuzin B. Păltineanu şi N. Xenopol.

Casa S. HAIFLER

Vinde losuri de ale

LOTERIEI REGATULUI ROMÂN

PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.

Str. Ştefan cel Mare 33.

TEATRUL NAŢIONAL

Reprezentaţiile

Doamnei JANE HADING

Vineri 1 Decembrie 1906

FROU-FROU

Comedie în 5 acte de H. Meilhac şi Halevy de la Academia Franceză.

Sâmbătă 2 Decembrie 1906

După cererea generală

de Maître de Forges

Piesă în 4 acte şi tablouri de G. Ohnet.

In care piesă celebra artistă a creat rolul *D-rei Clara de Beaulieu*—şi din care rol a făcut una din cele mai superbe sale creaţiuni.

Preţurile Locurilor: Fotoliu de orchestru (primele 4 rînduri) 14 fr. Stal I (Banca 5—9) 10 fr. Stal II (Banca 9-14) 6 fr. Stal III (Banca 14—18) 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Balcon I-iu 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Galerie 2 fr. Loja de 4 pers. 50 fr. Loja de 5 şi 6 pers. 60 fr. Loja de Balcon 16 fr.

Biletele se găsesc la Agenţia Teatrală „Thalia" Th. P. Maximovici.

E. HEROVANU

AVOCAT

şi-a mutat biroul în strada Ştefan-cel-Mare, casele episcopiei catolice.

Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

D-ra Natalie Neagu

Pasajul Maca-Vilacros.

Calea Victoriei 32.

Bucureşti.

Rochii şi Cofecţiuni.

SECRETUL DIVULGAT

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ

FINKELSTEIN

Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24

furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

practică: Vaccinări şi Revaccinări

NUMAI LA

Fotografia artistică WEISS

Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi

se poate căpăta fotografie ideală.

5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mai delicioase mâncări.

Serviciu ales şi prompt.

Restaurantul e deschis noaptea. Bucătărie speciala. Pentru artişti reducere

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

BÓLE CONTAGIOSE

recente sau vechi *Scrofule bôlele pielei* (*dartrii, Eczema, herpes, Lepra*, etc.) şi alte afecţiuni resultându *din viciurile sangelui*.

Ulceri, glandule, rhumatisme ulceraţiuni a le gurei şi a le gâtului, tumori, incleşturi, exostozi, impotenţă şi tóte accidentele siphylitice dobandite sau ereditarie. *Vindecare sigura si radicală* a bólelorĭ celorĭ mai inveterate si rebele tutulorĭ tratamentelorĭ prin

BISCUITS Dr OLLIVIER

unicĭ aprobaţĭ de către Academia de Medecina din Paris.

Unicĭ autorisaţĭ de către guvernulŭ francesŭ.

Unicĭ admişĭ în spitalurile din Paris.

Recompensă naţională de 24,000 f.

Acestu medicametŭ forte plăcut intrebuinţatŭ de 60 anĭ de către celĭ marĭ medicĭ ca celŭ mai putinte *depurativu* cunoscut este unicul in *tóta lumea* possedându aceste titluri onorifice şi avându obţinutŭ aceste inalte distincţiunĭ cea ce indică imensa sa superioritate.

Depositŭ generalu: 62, r. de Rivoli, Paris

Uă broşura asupra acestu bóle insoţesce fie-care cutie

Depou in Iaşi la Fraţii Konya farmaceţi

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

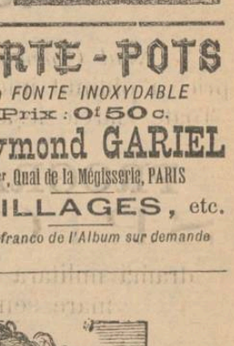

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Drului ZED

are pentru basa principală **Codeina** şi **Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului si ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusci măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

GRILLAGES CARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISCOSŬ ŞI ANTI-BILIOSŬ

Preparată de către Paul GAGE, Farmacist, Succesorul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depurativ.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de tóta familiile depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătóre*, căreia el economisesce cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est totŭ d'auna bine-facătóre.*

Elŭ poate fi administrat cu un succes egal copiilorĭ celorĭ mai fragezĭ şi bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără teme de or ce fel de accidentĭ.

Ca Purgatif el este *tonic in acelaşĭ timp ca şi răcoritorĭ. Elŭ ajută şi corăsge tote secretiunele şi dă forţă organelorĭ.*

Uă experienţa de mai mult de SESĂ-DECI ANĬ a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, şi RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILÓRĬ, COPIILÓRĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ şi in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insoţita la fie care buţilea de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN IAŞĬ: Farmacie FRATII KONYA.

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

TEATRUL NAŢIONAL

NOUL

Cinematograf Bottez

Luni 20 Noembrie 1906—ora 9 seara

SERATA SPLENDIDA

Comedii, drame, fantezii, magie, iluziuni, automobilism, ciclism, sporturi, reconstituirea marilor fapte istorice, geografie intuitivă etc.

TOTUL ESTE INSUFLEŢIT

«Noul Cinematograf Bottez» cu elicia de preciziune, invenţie proprie, a obţinut imense succese la Bucureşti—33 serate consecutive. Toate ziarele ieşane şi bucureştene ne-au adus cele mai mari elogii.

PROGRAM CU IMENSE BOGĂŢII

SPIONA — dramă militară de cea mai mare senzaţie.

GREVA — Mare scenă pariziană în 12 părţi. O specialitate a casei noastre.

După cererea generală

Dracul la Paris

variantă la **FAUST** şi **MARGARETA**

capo d'operă cinematografică. O comedie-dramă, care rulează aproape o jumătate oră pe pînza diafană.

Scene cu fenomenele naturei

Sala Teatrului posedând o acustică perfectă, aceste scene vor fi redate cu cea mai mare preciziune.

PREŢURILE LOCURILOR: Loja de 4 pers. 8 lei, de 5 pers. 10 lei, de 6 persoane 12 lei, Loja Balcon 6 lei, Stal I (Banca 1—8) 2 lei, Stal II Banca (9—16) 1.50, Stal III (Banca 17—23) 1 leu, Balcon banca -a 1.50, celelalte bănci 1 leu, Galeria 50 bani.

Biletele la Agenţia THALIA (Maximovici).

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

DIRECTORI:
Gr. C. BUȚUREANU și L. ANTONIU

ABONAMENTE: Un an 20 lei, 6 luni 10 lei, 3 luni 6 lei

ANUNȚURI: Un rînd în pag. III-a 50 bani în pagina IV 30 bani.

REDACTIA SI ADMINISTRATIA
STRADA STEFAN CEL MARE
VIS-A-VIS DE MITROPOLIE

ANUL IV.—No. 5 | 5 BANI 5 | Duminică 19 Noembrie 1906

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Unde năzuesc

Vestind cetitorilor săi apariția ziarului nostru, confratele nostru Liberalul din localitate, a avut — trebue să i o recunoaștem — atitudinea corectă și civilizată pe care trebuea s'o aibă și pe care ar fi de dorit s'o păstreze. Recunoscând că va avea de'aici înainte un adversar mai mult, împotriva căruia lupta nu va fi ușoară, *Liberalul*, arată speranța de a vedea totuși în noi un adversar leal, care va respunde așa cum trebue atacurilor sale.

Vai! nu eram deprinși cu asemenea cuvinte urbane, în gura — puțin scrupulosului nostru adversar. Și dacă un moment am crezut într'un reviriment sufletesc, a trebuit să constatăm însă, imediat și cu adâncă părere de rău, că totul nu fusese de cât rezultatul unei scurte clipe de luciditate morală.

Imediat după apariția primului număr din *Opinia*, organul liberal și-a reluat atitudinea veche, de ziar îmbătrînit în rele deprinderi. Și nu mai departe de cât în numărul seu de aseară, într'un articol, care sub nici un raport n'ar putea fi relevat pentru valoarea sa stilistică, caută cu o copilărească jonglerie de deducțiuni logice, să insinueze că existența noastră se datorește neînțelegerilor din partid.

«Ce voește *Opinia?* Incepe prin a se întreba *Liberalul*? Care-i este programul de luptă? Ce idei, ce principii aduce 'n discuțiune? Ce școală politică reprezintă?».

Cu puțin bun simț, și cu multă bună-voință, răspunsul îl poate găsi ori-cine, în titlul de «organ conservator» pe care ziarul nostru și l'a însușit de la început. A întreba ce vrea *Opinia*, ce idei și ce școală reprezintă, — e a întreba ce vrea partidul conservator, ce idei și ce școală reprezintă el?

Dar *Liberalul* profesează convingerea că ziarul nostru e rezultatul neînțelegerilor din lăuntrul partidului, și e nevoit să-și pue această nefirească întrebare pentru a respunde așa cum îl ajută inteligența și cum îl îndeamnă inima. De aceea tot el răspunde, cu tonul sentențios al unui adînc cercetător care a prins de coadă un adevăr necunoscut.

„Cînd prin urmare idei sau principii n'aduci în discuțiune, iar cînd e vorba de personalități vorbești prin semne, socotim că până acum nu putem preciza cam ce ar vroi *„Opinia"*.

Și apoi de aici concluzia triumfală:

„Până ce lucrurile se vor lămuri menținem părerea noastră că *Opinia e rezultatul răzbunărei unei anumite categorii de microbi guvernamentali (?!)* care ar vroi să facă ceva, dar care se vede neajungînd încă la stadiul unei mature dezvoltări stau la pîndă, mohnesc pentru ca vre-o dată să poată izbucni".

Firește, la urma urmei, slobod e fiecare să facă aprecierile sale asupra faptelor care-i trec pe dinaintea ochilor, și cu deosebire asupra acelora care-i ating și-i interesează.

Dacă părerea cuiva e sinceră, poate izvori dintr'o minte cît de săracă, ea are netăgăduit dreptul la respectul tuturor.

Cînd însă, asemenea manifestări uricioase ale unor oameni de vădită rea credință, cînd în esența lor e o impulziune blamabilă, o tendință calomnioasă, ori o intenție intrigantă, atunci acei care le profesează trebue demascați și arătați lumei cinstite ca oameni răi și perverși.

Și în cazul nostru lucrul, stă tocmai astfel. Ceea ce *Liberalul* încurcă în puțin strălucitul său articol, nu e de cît concretizarea dorinței arzătoare pe care o nutrește, de a ne vedea pe toți încăierați în luptă fratricidă, și în scandaluri intestine.

Aceasta e așa de adevărat, în cît după ce accentuează faptul că între *Evenimentul* și *Opinia* ar exista o încordare de relații, care fatal va trebui să aducă scandalul dorit, și în așteptarea deliciilor pe care și le promite cu acest prilej, Liberalul exclamă cu seninătate: «viitorul ne rezervă *interesante surprize*».

A! interesante suprize! Slăbiciunea noastră pe care o doriți, pe care o visați, pe care munciți să ne-o aduceți, pe cale de intrigă, de insinuări și de minciuni ordinare! Ce departe sunt de momentele de față!

Noi însă credem că surprize interesante așteaptă într'adevăr pe deliciosul nostru confrate. Numai cît ne deosebim de el în credința că acele surprize vor fi o amară decepție pentru el.

Parsifal

O NESOCOTINȚA

Toate ziarele, aproape fără deosebire de culoare politică, relatând cele petrecute zilele trecute la consfătuirea majorității, au reprodus, cu toată îngrijirea cuvenită, cuvintele rostite de șeful guvernului și al partidului conservator.

În esență, declarația veneratului nostru conducător, este aceasta:

„Dl. Take Ionescu are, în partidul conservator, drepturi peste care nu se poate trece. Eu sunt cel dintâi care să recunosc aceasta, și voi fi cel dintâi care să protestez când cineva se va încumeta să-i atingă demnitatea".

A mai aminti impresia excelentă, pe care această dreaptă apreciere a făcut-o asupra tuturor acelor cari n'au interese ascunse de a o trece cu vederea, e cu desăvârșire de prisos.

După cum de prisos e, de a mai inzista asupra veracității sale, care reesă cu prisosință, și din primirea dimisiei d-lui Rachtivan, și din atitudinea francă a șefului față de colegul său de la ministerul de finanțe și mai cu seamă din faptul că toate ziarele autorizate ale partidului au reprodus în extenso și au comentat cuvintele de mai sus.

De aceea apare ca o absurdă nesocotință notița ridicolă din ziarul *Patriotul*, care insinuează că după mulțumirile adresate d-lui Brătășanu, dl. G. Gr. Cantacuzino n'a mai zis *nici un cuvînt*.

Notița în sine ne-ar fi indiferentă, după cum indiferent pentru noi e nenorocitul impuls căruia i se datorește. Dar faptul nu poate să nu fie accentuat, pentru a pune în evidență mentalitatea ridicolă a acestei foi, a cărei existență încă de de mult constitue o mare enigmă.

N'avem „ism"

Voința Națională *cearcă marea cu degetul.*

Agapele parlamentare, cari au fost inaugurate alaltăeri, și care constitue un prilej ce-și iau deputații de a-și încălzi prietenia, în aceste nevinovate agape, știți ce vede Voința, *prin sticlele mânjite ale ochelarilor d-lui Nădejde?*

Vede foarte multe lucruri. Vede „triumful takismului," vede „prăbușire vertiginioosă" și câte altele.

Fiind-că 70 de deputați au luat parte la prima agapă și fiind-că alți 20 și-au anunțat participarea la cele viitoare, aceasta înseamnă că d. Tache Ionescu a încălecat.

D. Tache Ionescu, însă, nu umblă după încălicare. D sa nu cunoaște, precum a declarat la Craiova, înțelesul cuvântului takism.

Ar fi fost vertiginioasă prăbușirea, dacă la agapa de la Bulevard, n'ar fi luat parte acel considerabil număr de care vorbește organul liberal. Dacă nu s'ar fi adunat în număr atât de mare, care va tot merge sporind, dacă, la agapă, n'ar fi domnit acel mare și cald entusiasm, hotărât, ar fi fost vreme să se sublinieze atmosfera încărcată, prăbușirea etc.

Cine sunt deputații, cari au participat la agapă? Sînt cu toții membrii ai partidului conservator și au un singur șef, pe d. Gr. Cantacuzino, veneratul și încercatul bărbat de stat.

La noi nu există ișm. *Finala aceasta e monopolul colectiviștilor.*

Atunci de ce a încălecat d. T. Ionescu și de ce s'a prăbușit d. Cantacuzino?

Am dori să știm ce gânduri funebre a avut Voința, *când a publicat articolul de ieri.*

A se vedea, în corpul ziarului, detaliile sinuciderei de astăzi; amănunte asupra exploziei de la Witten și ultimele știri telegrafice din capitală.

Apărători de judecătorie

In toiul unui spectacol, cînd asistența ie mai atentă, se produce, cîte odată, o întrerupție caraghioză a uni spectator ridicol.

Domnul Berceanu, ilustrul dublu bărbat de stat de la Brăila, a jucat, la întrunirea de la ministerul de externe, acest ridicol rol al ridicolului intervenient.

A zis „a fost frumos la Brăila" și găsește adepți, cari mai că nu cer, ca numele Berceanu și zeflemista lui exclamație, să fie înscrise în cartea neamului!

Executat din două vorbe de d. Take Ionescu, nimeni, în partidul conservator nu mai are dreptul să iee apărarea ilustrului necunoscut.

Un fulg pe care vîntul l'a rîsipit. Dar nu! Moliile, cari joacă în politică rolul apărătorilor de la judecătorii, cutează, însă, să intervie în procese mari.

Foștii copiști de tribunale, cărora codul Calimach le-a făcut grație de ai lăsa să apere daraveri minimale, aceste abia optimi de avocați, n'au voe să pledeze înaintea instanțelor superioare.

Dar ei se vîră și pledează. Nu numai că sînt berceniști—un nou gen de bisericuță—nu numai că voesc să-l rîdice pe Berceanu la înălțimea unui mic Gambetta, dar îl complectează chiar și explică lumei ce mare discurs, ce profunde idei, erau cuprinse în aceste simple vorbe: *a fost frumos la Brăila.*

Șeful lor, o dublă personalitate, primar și deputat al Brăilei, a zis din gură o enigmă: *a fost frumos la Brăila.*

Ei, berceniștii, descoasă și desleagă șarada

Nu zeu! Politica aceasta, cu întreaga ei cohortă de mizerii, numai pe mîna apărătorilor a 60 bani procesul, n'a fost dată.

Poznașul de la Brăila a făcut'o și pe asta. Să ne trăiască!

Financiari de cafenea

La cafenea, unde se adună toți marii financiari, s'a zis într'o seară—așa ne închipuim că trebue să fi fost—că consorțiul de bancheri care a încheiat cu comuna Iași, convențiunea pentru finanțarea sumelor necesare lucrărilor pentru aducerea apei și canalizarea orașului—că acești creditori ai comunei s'au „lasat" de afacere, că au zis bonjour și au plecat.

De ce?

Fiind-că pe vremea când comuna Iași contractase acel imprumut, care, după condițiunile ce sînt specificate prin convențione, se va efectua *la cererea* comunei, pe piețele Europei erau mulți bani, iar acum ie criză, dovadă că cele 2 puternice bănci ale Europei, a Franției și a Angliei, au urcat ratele cu 4 la sută.

Asta ie judecata financiarilor, cari umblu după mucuri de țigări și fac socoteli de arbitraj, așa cum ei știu face.

Liberalul a prins această notă subțire și fiind-că politicește—hai să fie și așa—nu-i dă mâna să reproducă vestea așa cum a fost inventată la cafenea, o dă—iartă-ne tată pe politică și, în numărul seu de aseară, cu cuvenitul cicero compact și cu și mai cuvenitul stil ve-be—cadabrant, anunță că imprumutul, aproape realisat, nu se mai face de bancheri, din cauza puținei increderе „ce le au" inspirat-o actuala administrație comunală. Și mai că nu zice, că consorțiul așteaptă să vie primar dl. Penescu, care îi inspiră mare incredere.

Invenția cafinelei prelucrată și stilizată de ziarul liberal, n'are măcar meritul să fie de haz.

O convențiune serioasă, transcrisă la notariat, aprobată de consiliul comunal, de consiliul de miniștri, care, trecând prin corpurile legiuitoare, a devenit lege și a fost promulgată de rege, o aseminea întărită convențiune există intre comuna Iași și consorțiul de bancheri.

Și cată s'o restoarne din loc—cine?

Misiții de la Traian.

EXTERNE

Demonstrație anti-austriacă.

Din toate părțile vin dovezi de cât puțin liniștitoare era și este încă și astă-zi situația din Balcani. Complesitatea chestiunei precum și varietatea de interese ce se ciocnesc zilnic fac ca situația să fie mereu îngrijitoare.

Multe și numeroase acte politice din statele balcanice au fost cauzate și explicate pe tema acestei stări neliniștitoare. Astă vnră se vorbea la noi de consecinți mari politice pe care le-ar putea avea starea îngrijitoare din Balcani, iar Pasici explică Scupcinei că a făcut comanda tunurilor la altă fabrică decît acea indicată în raportul specialiștilor, aceasta din cauză că i se părea inevitabilă o conflagarație in Balcani și tunuri trebuiau aduse cît mai curînd posibil.

Și ca și cum cele de pînă acum nu erau suficiente ca să întunece cerul politic al orientului, iată că o nouă chestiune vine să producă nouri noui și să dea de lucru diplomaților lumei întregi.

E vorba de conflictul dintre Austria și Serbia și de ultima impozantă manifestațiune anti austriacă din Belgrad.

Intr'adevăr, ultima Duminică a avut loc o întrunire, la care au azistat vr'o 20,000 de persoane și la care au participat numeroase delegațiuni din întreaga Serbie, Bosnia și Herțegovina și din regiunea Serbiei Ungurești.

In acea întrunire s'a protestat contra situațiunei create Serbilor în Bosnia și Herțegovina și în contra politicei de agresiune în contra Serbiei adoptată de Austria.

Intrunirea a adoptat o rezoluțiune în favoarea libertății naționale Sîrbe și în contra politicei Austriace din Bosnia și Herțegovina, și să se adreseze un apel către asociațiunile de ziariști din Paris, Roma, St. Petersburg, Londra și Buda-Pesta prin care, expunîndu-se adevărata situație a lucrurilor, să se ceară concursul lor contra nedreptății și asupritoarei politici pe care Viena voește s'o impue celor din Belgrad.

După întrunire a avut apoi loc o impunătoare manifestație cu embleme și strigăte de «Trăiască Bosnia și Herțegovina» și «Trăiască Uniunea slavilor de Sud». Inaintea palatului regal s'a făcut o patriotică manifestație cu strigătul: „Inainte fără grijă căci întreg poporul ie cu tine".

Ast-fel dar a isbucnit un nou motiv de agitație ca și cum cele de pînă acum petrecute în Balcani nu erau de natur' de a pune pe gînduri până și pe cei mai optimiști asupra vulcanului ce clocotește în Orient.

Luptele dintre Turci și Bulgari; Greci, Bulgari și Serbi; Romîni, Bulgari, Serbi și Greci, nu erau deajuns. Trebuia un motiv de ceartă și îngrijorare. A venit mai curînd de cît se aștepta ori-cine: conflictul dintre Serbia și Austria.

O nouă filosofie a pesimismului.

Unul din cei mai delicați și mai lirici poeți moderni ai Franței, Jean Lahor, de două ori premiatul Academiei, pentru litere și pentru științi—Lahor cu pseudonimul doctorul în medicină Cazalis—a devenit apostolul unei propagande filosofice pe care o rezumă în formula creată de el: pesimismul eroic.

In toate timpurile de cînd oamenii cugetă și scriu, de cînd Aristotele însuși a rostit maxima că „Natura e demoniacă, nu divină", au existat critici amari ai vieței omenești, nemulțumiți pe cari nimic din ce ne încunjură nu-i împacă și nu asigură. Filosofia paradoxalului Schopenhauer («Lumea ca voință și representațiune») se rezumă cu afirmarea că *voin*—cu subdiviziunile ei de năzuinți, iluzii, idealuri—constitue toată nenorocirea pentru om. Indiferent de *ce* voim, eroarea fundamentală e faptul *că* voim. Schopenhauer însă trăia în țeara lui Schiller, în țeara criticei amare unde astă-zi Impăratul însuși se vede nevoit a duce rezboi cobitorilor —«Schwarzseher»— propunîndu-le să-și caute altă patrie.

Dar în Franța entuziasmului si al revoluțiilor, filosofia pesimismului se întronează de un timp,—un pesimist care nu pornește de la Pascal, ci direct din filosofia lui Budha. Iar o curiozitate... literară e faptul că oameni de știință stau adeseaori în fruntea acestei doctrine.

Clemenceau, doctor în medicină, și-a rezumat pesimismul în opera «Le grand Pan»—apărută acum cîți-va ani și mai temeinic încă în faimoasa alegorie teatrală a mandarinului orb care-și recapătă vederea. Apoi—s'a declarat Budhist. Drul Nordau, autorul romanului „Le Mal du Siècle"—ori-cît ar căuta să-și ascunză filosofia distrugătoare în simpatii politice, rămîne un apostol al pesimismului... științific, dușman neîmpacat al „Minciunilor convențioaale" din care se alcătuește viața socială contemporană. Și iată acum pe Jean Lahor, marele Preot al doctrinei, pe cel de al treilea doctor. Strălucitul poet al „Iluziunei" a scris adevăratul catechism al pesimismului și în lipsă de spațiu, dăm numai cîte-va mici fragmente caracteristice ale operei în chestiune.

Noua doctrină se numește a pesimismului sau a *nihilismului eroic* pentru că ajunge la eroismul sufletului, care fără a spera ceva și fără să aștepte vr o resplată sau vr'un triumf final trăiește în ideal și pentru ideal.

„...Cum poate un pesimist să simtă bucurie să-și desvolte energia, să creadă și să dorească binele?" Și tot Jean Lahor respunde:

„Ori cît ne pare viața de rea și întunecată, nu-i mai puțin drept că are la suprafață străluciri care ne atrag, ne îmbată și ne vor fermeca tot-deauna, iluziuni din care vom sorbi mereu, senzații de frumusețe. E o contrazicere analogă cu cea pe care o găsim la amanți, care pot adora fără a crede, avînd îndoeli despre obiectul adorărei, ba chiar despreținîndu-l une-ori. Creațiunea cu zimbetele sale, cu podoabele sale, cu bogățiile formelor sale, cu mantia de aur, cu hainele impurpurate aruncate peste uriașii, va continua mereu să farmece, să tulbure și să pasioneze sufletele....

„...Departe de a descuraja tot-deauna și pentru tot-deauna, pesimismul îmboldește une ori pe acei cărora le-ar fi dulce să iubească mai mult, pe acei ce luptă ca să lupte mai mult. acei ce se bucură de crierul sau de sufletul lor, să-i mărească și să-i și să-i exalteze energia, căci e bine ca în minuta de viață ce ne este dată, să cuprindem nesfîrșita cîtime de iubiri, de vise, de ardiri, precum într'un diamant se condensează lumina, într'o picătură de apă strălucirea cerului".

Pesimistul în adevăr nu tăgăduește frumusețile lucrurilor in această lume unde se întîlnește totul, pînă și fericirea și frumusețea, dar le crede create mai ales prin iluziuni și prin visul oamenilor.

Aceasta e teoria pesimismului eroic, dar filosoful nu se deosebește mult de ceilalți,

«Când se va apropia moartea, gândește-te la oceanul fără fund al prostiei și al infamiei omenești; cugetă la tot haosul lucrurilor, cugetă la toată rușinea, la toate mișeliile pe cari le-ai văzut sau intrevăzut, din care cea mai mare parte nepedepsite sau chiar răsplătite; amintește-ți onorurile gloria, popularitatea, bogățiile date celor mai puțin vrednici — și vir-

...ţile, mîndria gingăşia, demnitatea socotite ca fără folos sau chiar vătămătoare: amintește-ți zîmbetul, obrăsnicia celor ghiftuiți, importanța oficialilor și față de dinții tabloul spinărilor îndoite, ploconite; îndestulați-te la brutalitatea omului către barbat și femee, către bietele animale, către servitori,—frați cu dinții; la barbaria în care plutim încă — și te vei simți îngînfat, aproape mulțumit de a muri".

...Ce neant, această masă de materii, și de forță, pururi în mișcare. în frămîntare, pentru a face să nască și să moară nenumărate forme, minerale, vegetale, animale. — milioane și miliarde de ființe în nemișcare sau în eternă mișcare cari se agită, se luptă, sufăr, având doară clipe de bucurie într'o existență fără farmec...

...Fără îndoială, omul trebue desprețuit, dintîi să-l desprețuim; apoi trebue să ne mirăm de măreția amestecată în el cu atîta nimicnicie, de acei ce au cuceritsi va mai cuceri încă: așa că după ce l-am desprețuit și urît adînc trebue să-l admirăm și să-l iubim ..."

Pesimismul eroic însă spre deosebire de cel Schopenhauerian comportă un ideal și nu desprețuește năzuințele spre mai bine;

...Din gunoiul uman pot răsări flori rare și încîntătoare și această specie umană se poate înălța uneori pînă la sublim.

...Este dar îngăduit să visăm o omenire superioară acelei de astăzi...."

...Aibi cugetări inalte mai mult de cît mari speranțe; și luptă — chiar fără siguranța de a birui! Da, lucrează și luptă mereu, macar ca un desperat eroic, pentru aceia ce, singur, poate da preț vieței, — pentru ideal, pentru frumusețe, pentru sublim, pentru dreptate, pentru toate iluziile luminoase ale iubirei și visului omenesc".

Se vede dar că noua doctrină a pesimismului sau nihilismului eroic, pune cîte ceva în locul pustiului ce samănă în ceruri și în suflete. E generositatea lui Budha.

As.

JUDICIARE

O nouă mișcare în magistratură s'a făcut eri. Ea ne-a fost anunțată telegrafic, dar telegrama a sosit după închiderea redacției.

Iată, acum nuoile numiri:

D. Vasile Bălășescu, actual prim-procuror la trib. Ilfov a fost permutat în aceiași calitate la tribunalul Covurlui, în locul d-lui G. Sărățeanu, numit judecător de ședință la tribunalul Ilfov, în locul d-lui P. Popescu-Muscel.

Dl. P, Popescu Muscel a fost numit judecătorla ocol 7 București, în locul domnului N, P. Metaxa, numit judecător sindic la trib. Prahova, în locul d-lui I. Nicolescu.

D. I. Niculescu a fost numit judecător la ocolul 2 Ploești, în iocui domnului Gr Dometriu, permutat în aceiași calitate la ocolul Mizil, din jud. Buzeu, în locul lui I. Zaharia.

D. Al. Spiridon, actual judecător la ocolul Roșiorii-de-Vede, Județul Teleorman a fost permutat în aceiași calitate la ocolul Copou din județul Iași, in locul domnului Gr. N. Șuțu, demisionat.

D. G. Istrati, licențiat în drept, actual cap de portărei la trib. Iași, a fost înaintat jude la ocolul Roșiorii de Vede. în locul d-lai Al. Spirinon permutat.

Dl. Gr Beldiman, licențiat în drept, fost procuror de tribunal, a fost numit cap de portărei la trib. Iași, în locul Domnului Gr. Istrati.

D. Mihail B. Costache, actual judecător la ocolul Tg. N. a fost numit cap de portărei la trib. Fălciu, în locul d-lui Ralle, demisionat.

D. G. Gavrilescu, fost substitut, a fost numit ajutor de judecător la Ocolul Tg. Neamț, în locul D-lui M. Boldur.

D. P. Tîntu, actual judecător la ocolul Siret, Județul Bacău, a fost permutat în aceiași calitate la ocolul Moinești, în locul domnului L. Teodorescu, demisionat.

D. S. Popovici, fost judec. de ocol a fost numit judecător la ocolul Siret. în locul d-lui Petru Țîntu. permutat.

MUNCA SILNICA

Cinematograful vorbitor s'a dus dracului!

„Liberalul", ziarul descoperirilor senzaționale, a pronosticurilor asupra futurilor avortoni și a microbilor, care sufere de dureri de stomac, acelaș ziar a făcut, pe ziua de eri, o nouă descoperire.

El se ocupă de ziarele conservatoare, *cari verbesc...*

Invenția ie strașnică și va face, sîntem siguri, epocă

Imediat, insă, după această senzațională constatare, adică că ziarele conservatoare vorbesc, „Liberalul" trece în alte sfere, cu totul altele, și scrie: „...cazul femeei publice, care zice că toate femeile fac același lucru„.

Are dreptate femeia publică din *Liberalul.*

Toate femeile, firește, fac același lucru. Asta se trage de la Eva.

De la aceste două mari constatări, *Liberalul* ia calea cimitirului. Vorbește de înmormîntări și scrie: „A fost o vreme cînd nota veselă mergea alături cu nota tristă, o muzică adusă la înmormîntare..."

Ca figură, splendid! O notă veselă, represintă viața, nota tristă ie cadavrul. Și cînd merg alături, una de alta, viața cu moarte ce face romînul? Tocmește un taraf de lăutari și poruncește să cînte sîrbe și valsuri!

Adică, dacă a fost vorbă de distracție de ce nu s'a luat mai bine, o gazetă vorbitoare?

SPICUIRE

Un confrate, prin pana unui ilustru psihiatru, descopere că nu mai puțin ilustrul domn Berceanu, sufere de ceea ce se cheamă dedublarea personalității,—căci, zice confratele,—Berceanu e de două ori Berceanu: odată ca represintant al Brăilei și o dată ca primar.

Casurile de aseminea natură, cu alt fel de aspect însă, nu sînt de loc rare în lumea politică. Am putea căta astfel exemple numeroase de oameni care după ce au înjurat pe „ciocoi", a doua zi se bagă slugi la ei, perzând, ca și Telida X subiectul celebru al D-rului Azam, memoria faptelor din prima personalitate.

Noi insă, știm că aceasta se chiamă astfel în materie politică: nu e vorba oare de *duplicitatea morală?*

* * *

Apropo de D-l Berceanu, aflăm, că în urma scurtului dar celebrului său discurs de la întrunirea majorităților, pentru sărbătorirea pe de o parte a gestului său frumos, și pe de altă a momentului istoric și a îndoitei sale personalități, se va bate o medalie cu inscripția: «14 Noembre 1906 *A fost frumos!*»

Pe de o parte, medalia va avea figura ilustrului Berceanu, iar pe verso, — verso figurei, sau tot figura lui Berceanu în altă ipostasă, ceea ce a determinat pe unii să ceară ca medalia să aibă două „verso".

Din toate acestea, va rămînea așa dar ceva frumos pentru posteritate.

* * *

Din acelaș ziar, întrabarea: „de ce nu frumos?" cu privire tot la banchetul de la Brăila, și răspunsul că a fost frumos fiind-că s'a mîncat o cantitate enormă de microbi.

Această noțiune nouă asupra frumosului e împrumutată, pe cât știm spiritului *slav* și *sîrb.*

Noi insă am constatat cu spaimă că printre micro-organismele ingerate, se aflau numeroși baccili de turbă, care imediat după terminarea banchetului și-au produs efectul.

Să ne ertați, dar în limba românească aceasta nu se mai chiamă *frumos*, ci pur și simplu *primejdios.*

Faceți mai bine cum vă sfătuim noi, cereți ajutorul D-lui Dr. Pușcariu.

Rigoleto.

Litere-Științe-Arte

Celebrii savanți Mefschnikof și Roux sunt pe cele de a prepara un vaccin în contra sifilisului. S'au făcut până acum interesante încercări.

—

„Anuarul general al Presei Române" pe 1907 redactat de ziariștii V. Anestiu și M. Faust cuprinde o bogată și variat materie publicistică precum și un mare număr de fotografii ale ziariștilor din capitală și din provincie.

—

„Loise, dramă în versuri de *Carmen Silva* va apare zilele acestea la tipografia Goldner, având și un superb autograf al M. S. Reginei. Volumul se va vinde esclusiv în folosul „Vetrei Luminoase".

—

Succesul actualei stagiuni teatrale a fost negreșit amuzanta comedie „Loc Femeilor" care se va juca din nou la 28 Novembrie. Iată o piesă tradusă despre care însă publicul afirmă că e... originală.

—

„Enster Convistenția" este titlul unui nou ziar chinez. El apare în Londra și are de scop să întreție legă'uri directe cu marii industriași Chinez spre a-i determina să intre în corespondență cu industriașii din Europa.

—

Jucătorii de cărți se vor represinta astăzi și mâne, pentru a doua și a treia oră, la teatrul național din Iași.

—

Salome, textul de Oscar Wilde, opera de W. Strauss, s'a represintat la Munchen, cu strălucit succes.

—

STRUNA ZILEI

«Jucătorii de cărți»

Alexandri cu jale privește 'n alte părți
Și spatele-i întoarce teatrului, nu-l iartă:
«Noi temple făurit-am alt'dată pentru artă,
Nu pentru... joc de cârți.»

Politica financiară conservatoare

Relevând niște atacuri ale *Voinței Naționale* pe tema politicei financiare *Conservatorul* scrie:

Politica financiară a guvernului s'a dovedit că este o politică foarte înțeleaptă, ea a dat rezultate admirabile și grație acestei politice se pot propune degrevările anunțate. Țara va primi cu satisfacție aceste scăderi fiindcă între teoriile, adecă între sticleții economici și financiari ai organului junimist și faptele sănătoase ale guvernului, nu poate să ezite nimenea.

Adevărata politică financiară sănătoasă este acea care ușurează sarcinele cetățenilor, prin urmare, pe cîtă vreme avem astăzi excedente și pe cîtă vreme toți sorții sunt că excedentele se vor menține este o datorie ca unele dări prea nedrepte să fie micșorate.

Informații

Declarația D-lui Răileanu

Dl. Răileanu, deputat de Bacău, în contra căruia prefectul local s'a plîns d-lui Cantacuzino, că eșecul în alegeri se datorește acestui domn deputat din majoritate, a ținut să se explice astăzi, în culoarele Camerei asupra atitudinei sale dela Bacău.

Dl. Răileanu a declarat, într'un grup de deputați, și față fiind d-nii miniștri Take Ionescu, Grădișteanu și Greceanu, cum că la centru guvernul hotărâse la început să figureze d-sa în capul listei comunale, iar șeful conservatorilor din Bacău, dl. Ghica-Comănești, a hotărît altfel.

Atunci numai dl. Răileanu s'a decis să combată lista patronată de dl. Ghica-Comănești.

Dl. Răileanu, a declarat miniștrilor că este absolut falșă afirmația prefectului de Bacău, făcută primului ministru, cum că d-sa a colportat o scrisoare a d-lui Bădărău prin localitate, prin care era îndemnat să combată lista patronată de dl. Ghica-Comănești.

Dl. Răileauu a declarat că acest zvon este pur și simplu o invenție, deoarece n'a primit absolut nici o scrisoare dela dl. Bădărău.

D-nii căpitani Teodor Berlescu, Pangrati și E. Popp, din arma cavaleriei a corpului IV de armată, au reușit la examenul de maior.

Patriotul, *anunță, că, cu ocazia „retragerei" sale, dl. Rachtivan, ar fi primit multe telegrame de simpatii dela prefecți și primari.*

Am dori să le vedem și noi, acele multe telegrame.

Ce-i în mână, nu-i minciună.

Dl. C. S. Justin, directorul corpului instructorilor militari școlari, se află în Iași, în inspecțiune.

Cei 90 de studenți ai societății „Unirea", cari au fost la București spre vizitarea expoziției și, în urmă, au plecat la Constanța, s'au reîntors astăzi în Iași.

In ambele orașe studenții ieșeni au fost obiectul celei mai calde primiri.

Universitare

Comisiunea prevăzută prin art. 61 din legea învățămintului superior și secundar, întrunindu-se și luînd în cercetare diferitele petițiuni pentru recunoașterea și echivalarea de diplome, a decis ca d-nii Mihai Vîntu, D, Halipa și d-ra Maria Schiopu, să fie inscriși la facultatea de științi, secția științelor naturale și d-ra Ecaterina Pelivan, la facultatea de Medicină.

* * *

Senatul Universitar din Iași va fi, în curînd, convocat spre a se pronunța în privința recomandărilor de făcut în învățmântul superior din Iași, întru cît comisiunele însărcinate cu cercetarea lucrărilor candidaților au început să-și depue rapoartele. Pe lîngă catedrele vacante de a facultatea de medicină, despre care vorbim în altă parte a ziarului nostru mai sunt vacante la facultatea de științi catedra de chimia Agricolă. la care candidează d. Hajalambie Vasiliu, actual suplinitor și Popovici Lupu și pentru cercetarea lucrărilor a fost aleasă comisiunea compusă din d-nii P. Poni, Al. Obreja și Popovici; catedra de Astronomie Geodesică la care concurează d. Stoenescu-Dunăre și catedra de Mecanică Rațională, concurent d. Pompei. Pentru cercetarea lucrărilor acestor candidați este aceiași comisiune compusă din d-nii C. Climescu, Ralet și Aurel Mănescu.

* * *

Astă-zi s'a afișat următorul anunciu la Universitate:

„Senatul universitar în ședința sa din 15 Noembrie 1906, a luat deciziunea următoare: Autorizațiunea dată în ziua de 2 Decembrie 1905, asociației studențești „Unirea", este revocată.

Art. 27 din Repulamentul de ordine și disciplină a studenților universitari, prescrie că studenții care vor participa la asociațiuni neautorizate, vor fi pasibili de pedepsele prevăzute în Art. 19 din acel regulament.

* * *

D. I. Găvănescul, va ținea mîine Duminecă, la ora 10½, în amfiteatrul de fizică, cursul seminarial asupra operei lui Spencer, despre Educație, iar la ora 5 d. a., va ținea o conferință pentru membrii corpului didactic, avînd de subiect viața și operile marelui pedagog Fröbel.

D. dr. Bălăcescu, fost azistent al d-lui Prof. dr. Toma Ionescu, numit agregat la catedra de medicină operatorie, la facultatea medicinistă a sosit în Iași și zilele acestea va inaugura cursul în amfiteatrul de la institutul anatomic.

Membrii societății Medicilor și Naturaliști sînt convocați în ședință ordinară pentru 28 Noembrie, orele 8 seara.

Intre altele va continua discuția asupra limfaticilor inimei provocată în urma comunicărei făcute de d. dr. Severeanu ful, asupra unei lucrări efectuate de d-sa la Berlin.

Camerile vor lua vacanța de astă-zi și până Miercuri, când respunsul la mesaj va fi terminat.

Judecătorii de pace nu vor fi cuprinși în proectul de lege ce va fi prezintat Camerei asupra întindirei inamovibilității la magistrații de la tribunale.

Cu trenul de Ungheni au sosit aseară două studente și șase studenți ruși, romîni din Basarabia, veniți spre a vizita Expoziția.

Ministerul de interne, înștiințat din timp a pus la dispoziția acestor oaspeți, bilete de liber parcurs.

Studenții au remas pentru ziua de astă-zi în Iași și sunt oaspeții d-lui Const. Stere, care îi va întovărăși probabil în vizita lor la București.

Cu privire la ultima licitație pentru aducerea apei mai aflăm următoarele: Societatea Union-Bau-Gesellsehaft din Viena care a presentat o ofertă condiționată a anunțat comunei, prin representantul ei că societatea va mai oferi reduceri și asupra ultimei oferte.

Representantul casei a și plecat în acest scop la Viena.

Pe de altă parte, la primărie s'au primit 2 denunțuri în contra unuia din licitatori și o alta contra representantului unei case ofertante.

Denunțurile, presintînd gravitate, cercetările au început.

Astă-zi s'a celebrat cununia a d-rei Gane, fiica regretatului M. Ganea, cu d. locotinent Aslan.

Cununia religioasă se va celebra mâine.

Astă-zi diminiață a încetat subit din viață, pe când era transportat ca trăsură la spitalul Israilit, bătrânul I. Hirsck, fost comerciant, grav bolnav de cord.

Eri seara a avut loc prima serată cinematografică, dată de dl. Bottez în sala Teatrului Național. Succesul a fost desevârșit, toate scenele animate au fost artistic redate de abilul electrician; scenele întovărășite de fenomenele naturei au fost perfecte.

Cinematografia, noua distracție par excellence, a ajuns la cel mai înalt grad de perfecționare și nenumăratele scene ce apar zilnic în străinătate sunt cu atita meșteșugire alcătuite, că unele formează comedii, altele drame în toată puterea cuvântului. Spioana, drama militară, care a rulat aseară pe pânza diafană, avea situațiuni din cele mai mișcătoare; și cărui spectator nu s'a furișat o lacrimă la scenele atât de dramatice din „Fata clopotarului?

Luni 20 Noembrie, are loc a doua serată în sala Teatrului Național.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA" 2

SECRETUL JUDECATORULUI DE INSTRUCȚIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

I.

Movila de nămol

Să examinăm acum aceste două cazuri: primul este imposibil de verificat, de cât doar prin autopsie. Dacă acest necunoscut, fie din cauza beției, fie din altă cauză, s'ar fi găsit în starea de catalepsie, autopsia o constra; dacă al doilea cas este cel adevărat, un esamen exterior al corpului, mă va face s'o constat îndată.

In ce condiții un om, al cărui spirit e treaz, poate fi redus la neputință? Când membrele sale, ar fi puse în imposibilitate de a funcționa.

In afacerea noastră, pentru a ajunge la un asemine rezultat, desigur că membrele omului nostru ar fi fost strâns legate. Mai mult, ținând socoteală de observațiile pe cari le-am enunțat, cu privire la fața cadavrului, cred că s'ar fi legat de asemine cu o batistă sau cu o bucată de stofă oare-care, gura individului nostru. Ei bine! găsit'am asupra cadavrului semnele vre-unei violențe exterioare? Nu!

Cercetați mânile, partea de jos a picioarelor și veți constata că nu poartă nici de cum urma vre-unei legături. Colțurile gurei nu prezintă nici o caracteristică de contractare, extremitatea nasului n'a suferit nici o depresiune, tâmplele, nici o apăsare, părul nici o deranjare. N'a fost deci nici o legătură, căci în atare cas ar fi fost necesară o luptă. Cu toate aceste corpul, pe din afară cel puțin, nu prezintă urmele celei mai mici sforțări. Deci n'a fost luptă.

Acum, ce facem cu al doilea cas?

Chestiunea începe a se elucida.

Omul, când a fost așezat pe movilă, nu trăia: din contra, a fost pus fără sforțare, încet, pe când era în stare de catalepsie sau poate chiar mort.

Acesta e un punct bine stabilit de la început.

— Dar zise Bouvard, situația pare a se complica. Ne putem găsi în presența a trei casuri: o crimă; o tentativă criminală de natură specială, făcută fără intenția de a provoca moartea; și un accident.

Doctorul clătină din cap.

— De o cam dată, cercetările mele nefiind terminate, observațiile d-tale par a fi juste, dar lasă-mă să continui: eu declar că a avut loc o crimă.

La primul examen al cadavrului, am fost frapat de două fenomene, cari ar fi fost constatate, de alt-fel, de ori-care medic. Rigiditatea cadavrică există încă și cu toate astea cadavrul începe a intra în putrefacție.

Un miros ușor de migdale amare, se respîndea din josul gurei și de la nasul cadavrului. Or, în regulă generală putrefacția urmează totdeauna rigiditatea cadavrică; în cas de moarte violentă, această rigiditate apare tîrziu și durează multă vreme.

Cum se putea deci explica dublul fenomen al rigidității și al descompunerii, care se manifestau în același timp?

In medicină, unicul cas care aduce după el asemine efect, este otrăvirea cu acid prusic. Se știe cu cîtă repeziciune lucrează acest acid; oprind instantaneu oxidarea sîngelui produce moartea instantanee. El nu lasă urme, pentru autopsie, dar produce un miros de migdale amare, miros care persistă destulă vreme pentru a putea fi cu suficiență constatat. Mai mult, această împedicare instantanee a oxidărei sîngelui, aduce după ea o descomposiție atît de rapidă, în cît ea începe înainte de încetarea rigidității cadaverice.

— Atunci, d-ta conchizi..,

— Nu conchid încă, trebue să procedez întâi la autopsie și să examinez dacă n'a fost o stare cataleptică, provocată de absorbirea unei mari cantități de lichide alcoolice. Dar dacă nu conchide de pe acum, oficial, pot să-ți spun aproape sigur care e cauza acestei morți.

Acest individ a fost otrăvit, cu ajutorul acidului prusic prin inhalalație. El a murit probabil acum 7 ore, opt cel mult.

— Ce vă conduce în această asertiune?

— In cas de moarte violentă subită, rigiditatea nu începe de cît după 7 ore. Acest detaliu e de o extremă importanță pentru instrucție.

(Va urma).

Se ştie că pentru catedrele vacante de Patologie Internă şi anatomiie Descriptivă de la facultatea noastră de medicină, senatul universitar şi consiliul profesoral al facultăţei de medicină a ales pentru prima o comisiune compusă din d-nii dri. Russ, Riegler, Manicatide şi Dimitriade, iar pentru secunda pe d-nii d-ri Juvara, Bottez, Puşcariu şi Socor, pentru a studia lucrările candidaţilor şi a întocmi raportul pe baza căruia să se facă recomandaţiunea.

Aceste rapoarte după cum ni se spune, vor fi depuse cel mult la finele lunei Decembrie.

Precum se ştie candidaţi pentru catedra de patologie internă sunt d-nii d-ri Bacologlu, Zamfirescu, Tatuşescu şi Lambrior, iar pentru catedra de Anatomia Descriptivă, actualmente suplinită de d-l dr. Ştefănescu Galatz, candidează d-nii d-ri Tănăsescu, Severeanu, Reiner şi Imervol.

Se ştie că până în prezent d. prof. dr. Riegler ocupa catedrele de Terapeutică şi Chimie Medicală de la facultatea noastă de medicină.

In urma rapoartelor repetate făcute de d-sa că cursul este prea împovorat şi în urma avizului consiliului profesoral al facultăţei de Iaşi, ministrul instrucţiunei a decis că d. dr. Riegler să predea numai Terapeutica şi a declarat vacantă catedra de Chimie Medicală de la facultatea de medicină Iaşi.

Cererile se vor adresa ministerului în termen de două luni cu începere de astă-zi.

Sinuciderea unui student

—Cine este studentul, Mihai Naum— Otrăvirea cu sublimat corosiv— Ajutoarele —Intervenţia d-lui dr. Zosin— —Transportarea la sf. Spiridon— —Cauzele sinuciderei—

Astă noapte, pe la orele 12, a încercat să se sinucidă, prin luare de sublimat corosiv, studentul Mihai Naum, care este găzduit de d. Mestes, domiciliat în stradela Armeană.

Curând după ce a luat otravă, cei din casă alergară după ajutor şi cum d. dr. Zosin are domiciliul foarte apropiat, d-sa a sosit imediat prescriind vomitive şi dând primele ajutoare necesare. Apoi a dispus transportarea bolnavului la spitalul Sf. Spiridon, ceea autorităţile au şi făcut, nefericitul student a fost internat la secţia d-lui dr. Negel.

*

Sinuciderea în chestiune prezintă un caz dacă nu curios, cel puţin foarte rar.

Mihai Naum, n'a voit să mărturisească d-lui dr. P. Zosîn de cât că a luat sublimat corosiv şi că este student la Drept.

Asupra cauzei sinuciderei, câtă cantitate, la ce oră a luat otravă, cine este el, unde domiciliază familia, dacă are rude în oraş, a refuzat categoric or-ce răspuns.

Adus la spital, astă noapte şi astăzi diminiaţă, a continuat a păstra aceiaşi atitudine a refuzat ori-ce lămurire şi ori-ce ajutor medical.

In zadar medicii au încercat să-l convingă ca să se supue tratamentului şi în special spălăturilor stomahale; el a refuzat categoric şi a păstrat mutismul la care pare a se fi decis, mai cu samă de pe la ora 8 dim. de cînd personalul medical şi studenţii medicinişti, au căutat să afle ceva de la el asupra motivelor ce l'au determinat să ia o hotărîre atît de tragică.

Numai internului de serviciu, care a căutat să-i facă spălături stomahale, după ce medicii şi studenţii au părăsit spitalul, i-a declarat.

— In zadar or-ce. Voiesc să mor, căci viaţa îmi este de acum insuportabilă.

*

Nefericitul tînăr, necunoscător asupra chipului lent dar sigur cum omoară sublimatul, îşi închipuie probabil, că starea lui nu e îngrijitoare. Numai aşa se explică că la observaţia internului că dacă nu se supune acum căutărei medicale, mai tîrziu nu va mai fi posibil nici un ajutor, a respuns :

— Teamă mi-e că nu voi muri, căci nu am mari suferinţi. N'am grijă că voi muri, mi-e teamă că n'am făcut tot ce trebuia să fac, pentru ca să fiu sigur că voi muri cît de curînd.

Vom mai reveni asupra acestei sinucideri, care, ori-ce s'ar zice, pare a fi înconjurată de oare-care mister.

Teribela ecsplozie de roburită.

—28 morţi, 100 răniţi.—

Anul acesta este bogat în catastrofe teribele; catastrofa de la Courières, cutremurul de pămînt de la Valparaiso ; scufundarea vaporului „Sirio", au fost marele nenorociri ale anului, la care trebui să adăogăm şi cele două petrecute la noi cea de la Constanţa şi acea de la Buşteni.

La aceste catastrofe se adaogă acum una nouă. acea întâmplată la fabrica de roburit, situată între oraşele Witen şi Aben, din Vestfalia.

Fabrica a fost aruncată în aer prin ecsplosia Roburitei şi după ultimile ştiri 28 de oameni au perit şi 100 au fost grav răniţi în această mare explozie.

Roburita este un exploziv compus din doă substanţe şi anume: din benezná chloro—nitrată şi din azotat de amoniac; numai când ambele aceste substanţe se află împreunate explozivul devine periculos, efectul lui este chiar cu 25 la sută mai tare de cât al dynamitei.

Cauzele acestei noui exploziuni nu se cunosc până acum, fiind-că păzitorul fabricei. singurul care ar fi fost în stare să dee relaţiuni exacte a fost ucis şi el.

Ultime informaţii

Lucrările de nivelare la locul viran din strada Gărei, unde se vor clădi antrepozitele şi vama, au şi început iar lucrările propriu zise se vor începe la primăvară.

Până în April, lucrările de dărâmare ale palatului Administrativ, vor fi terminate.

Lucrul acesta îl prevede, dealmintreli, şi caetul de sarcini.

Ecouri judiciare. Secţia II a curţei urmează să se ocupe azi de nenorocirea survenită în septembrie trecut la clădirea bereriei Bragadiru, proprietatea bisericei Banu.

Un lucrător cu numele D. Petcu găsi moartea la acea neuorocire ; alţii au fost răniţi.

Tribunalul a achitat pe inginerul V. Hălăcianu, constructorul clădirei. Astă-zi afacerea vine inaintea curţei. In baza unei telegrame a D-lui D. Alexandrescu, avocatul inginerului, prin care anunţă că este bolnav, în Bucureşti, procesul se va amina.

*

Această secţie a curţei este chemată să cerceteze, în ziua de 22 c., importantul proces dintre N. Naum şi moştenitorii lui Gavril Muzicescu, cu instituţia A. Başotă, trecută la casa şcoalelor, pentru revocarea şi anularea unui legat.

Domnii N. Ferechide şi Th. Stelian vor susţine interesele reclamanţilor ; domnii M, Antonescu şi Cerişianu vor pleda pentru ministerul scoalelor.

*

Domnul George Beldiman, noul portărel-şef, a prestat astă-zi legiuitul jurământ.

Fostul portărel-şef, d. Irtrati, numit judecător de pace la Roşiori-de-Vede, va depune jurămîntul luni la tribunalul din T. Măgurele.

*

Un fost comisar la Vaslui, Asbiovici, a ultragiat pe directorul prefecturei de acolo.

Condemnat, pentru aceasta, la 5 zile închisoare, Asbiovici şi-a văzut eri pedeapsa schimbată la 40 lei amendă.

Apelul s'a cercetat la s. I.

*

Consiliul de familie al copiilor defuncţilor Const. şi Smaranda Agarici, s'a prezintat azi la tribunalul de notariat, spre a da socoteală de gestiune.

Dosariile arhivelor curţei de apel, s'au transportat astă-zi în palatul princiar, unde după cum se ştie, curtea şi tribunalul. s. I şi II, se vor stabili până la complecta restaurare a palatului administrativ.

De la 1 Decembre totul va fi complect aranjat în localităţile provizorii.

In vedere, că noua linie telefonică Iaşi—Bucureşti, va augmenta numărul acelora carî comunică prin aparat, se va îngriji ca, în localul provizor chiar în care se va instala telegraful, să se pună la dispoziţia publicului o sală mare de telefoane, iar personalul de serviciu va fi augmeatat de la 2 la 4, telefoniste.

Relativ la informaţia de ieri privitoare la o convorbire telefonică experimentală Iaşi—Buda-Pesta, ţinem să spunem, că, pentru acum cel puţin, convorbiri cu capitala Ungariei nu vor fi posibile.

Noua linie telefonică va coprinde Iaşul —Bârlad— Galaţi— Brăila— Bucureşti şi, natural, staţiunile intermediare.

Astă-zi seară, la oarele 8½ vor avea loc, în cabinetul d-lui diriginte al telegrafului, nişte experienţi prea interesante, spre a se putea aprecia, cât de perfecţionată este noua linie telefonică, Iaşi-Bucureşti. In acest scop, s'au instalat, în cabinetul dirigintelui, nişte aparate speciale, prin care se pot transminte, în acelaş timp, mai multe voci, căci toate vor putea fi distinse la staţia cu care va comunica.

Aceste experienţe se vor face cu ajutorul a 6 elevi ai conservatorului local şi tot ast-fel se va proceda şi de la Bucureşti la Iaşi.

La Iaşi experienţele vor fi conduse de d. Baldorim, iar la Bucureşti de d. Marini.

Cu această ocaziune reamintim, că noua linie va fi inaugurată Marţi 21 c.

Revizoratul şcolar a comunicat astă-zi tuturor şcolilor particulare din localitate că conform legei Instrucţiunei publice, trebue să-şi angajeze câte un instructor militar autorizat şi recomandat de minister. Se ştie că pentru clasa III şi IV instrucţia militară este obligatorie.

Comitetul care a luat iniţiativa ridicării unui monument regretatului profesor V. M. Burlă speră să poată inaugura monumentul în primăvara viitoare din produsul listelor de subscripţie emise în acest scop.

Se crede că corespondenţa d'intre părinţi sau corespondenţi de elevi cu directorii şcoalelor frecventate de acei elevi, va fi scutită, pe viitor, de timbrul fiscal.

Ministrul şcoalelor, cel puţin, a făcut, in această privinţă, cuvenita intervenţiune.

Portăreii din localitate au înaintat un memoriu ministerului de justiţie, prin care cer, ca, pe viitor, să fie trecuţi in state cu titlul de „judecători de urmărire".

Un fost funcţionar la Sf. Spiridon, destituit pentru cauze binecuvântate, a găsit un mijloc american de a-şi înlesni traiul.

Alaltăeri, în ziua când s'au achitat pensiile pe luna curentă, s'a prezintat pe la ora 6 p. m., la o bătrână pensionară dintr'o fundătură a Tataraşilor cerându-i *„ca ajutor"*, pe un ton jumătate rugător, jumătate ameninţător, tot ce i-a rămas din pensia încasată.

Odată banii primiţi, operaţia a fost continuată la o vecină, apoi la alta, aşa până la ora 9 seara, 7 pensionare au fost despoiate de tot ce le rămăsese din micile lor pensiuni.

Păcat că această percepere n'a dorit un complect aranjament financiar...

Cu prilejul jubileului episcopal de 25 ani a monseniorului Nicolae Iosif Camilli, archiepiscop-episcop catolic din Iaşi, o litorghie solemnă pontificală, urmată de Te-Deum, va avea loc, Marţi, 21 c. ziua jubileului, la orele 9 jum. dim. la catedrala catolică din localitate.

Invitaţiuni, în sensul acesta, semnate de parohul Iulius Weber, au fost lansate azi în oraş.

Ziarele din Bucureşti au anunţat, că d. V. Sculy a adresat ministerului de Interne o interpelare în chestia apei, cerând şi dosarele respective, spre a-şi putea desvolta interpelarea în Senat.

Ziarele liberale vor face, de sigur, mare caz de această interpelare şi o vor comenta cu o dovadă vie despre marile gheşefturi de la comuna Iaşi.

Ori, este o mică greşală la mijloc Distinsul orator al senatului n'a cerut dosarele chestiei apei şi n'a adresat în această privinţă, interpelarea.

Fruntaşul om politic a cerut dosariile privitoare la nişte transacţiuni făcute de eforia sf. Spiridon din Iaşi.

In unele cercuri din Iaşi, se crede că d. Sculy va interpela guvernul în chestia traasacţiei ce a întervenit, chiar anul acesta, între Spiridonie şi moştenitorii Popovici.

Cu toate că un ziar de opoziţie crede, în scop de a lovi în administraţia comunală, putem afirma că departe de a fi îngrijitoare, starea sanitară a oraşului este din cele prosperă.

Dacă confratele nostru prezistă, însă, in susţinerea sa suntem gata să-i servim un tablou comparativ despre mersul boalelor molipsitoare din acest an şi anul trecut şi despre starea sanitaă a oraşului de acum trei sau patru ani.

Se va convinge, sperăm şi ziarul de rea credinţă prin excelenţă, că, cu toată lipsa de apă şi canalizare, absolut necesară bunei stări higienice a unui oraş, tot se poate face ceva pentru ameliorarea unei stări sanitare, când se depune muncă şi interesul public formează singura preocupare a acelor puşi să reprezinte interesele comunei.

ULTIMA OARA

Servicioul telegrafic special al ziarului „Opinia"

Bucureşti 18 Noembrie

Impacare politică

Din iniţiativa D-lui G. Mavrocordat elementele conservatoare din Vaslui s'au împăcat. D. Mavrocordat se va remite de la prefectură şi Donici îşi va relua locul.

La caz, că se va disolva consiliul comunal, d. deputot P. Gorgos, va fi numit president al comisiei interimare. Se vorbeşte şi de fostul primar Francisc Botez.

Bucureşti 18 Noembrie

REGELE

Starea sănătăţei Regelui progresează în bine; Suveranul se hrăneşte cu pui şi cu mîncări uşoare.

In curînd guvernul va anunţa ţerei îmbucurătoarea veste despre însănătoşarea Regelui.

Proiecte financiare

In aplauzele furtunoase ale Camerei, ministrul financelor a depus astă-zi pe biurou cele trei importante proiecte de lege şi anume: scăderea taxei de 5% la 3% la lefile de peste 150 lei; scăderea cu 20 bani la decalitrul de vin şi scoborirea fonciurei de la 6 la 4% a proprietăţilor mai mici de 10 hectare.

Un vot caracteristtc

Procedând astă-zi la alegerea comisiunei de petiţiuni, Camera a ales şi pe deputatul Berceanu la limita de 1 vot.

DEMISIUNE

Dl deputat Vasile Vlădoianu retrăgându-şi candidatura de la comisia pentru cercetarea indigenatelor, a fost ales în locul seu d. Nicu I. Ghica.

Alegerea biurouriler Secţiunelor

Bucureşti, 18 Noembrie.

Intruninduse secţiunele Camerei au ales de preşedinţi pe d-nii: A. Bădărău, Pavel Brătaşanu, Nestor Cincu. Vasile Vladoianu. Virgil Arion, Toma Camaraşescu şi Gr. Triandafil.

Delegaţia d-lui Vlădoianu

Dl. Vasile Vlădoianu, ales preşedinte al unei din secţiunile Camerei a delegat pe Dl. Dr. Toma Ionescu, ca să i ţie locul, d-sa fiind silit a lipsit mai mult timp din ţară. secţiunea a aprobat cererea d lui Vlădoianu.

Chestia apei

Acasă la Primul—ministru are loc in astă seară o consfătuire la care se speră că se va da o soluţie definitivă chestiei apei la Iaşi. La această consfătuire vor lua parte şi alţi membrii ai guvernului, deputaţii şi senatorii de Iaşi precum şi Primarul şi Prefectul Iaşilor.

Bucureşti 18 Noembrie

Vacanţă

Camerile au luat vacanţe până Mercuri.

Botoşani, 18 Noembrie.

Locotenentul Schelleti ucis

O mare nenorocire s'a întîmplat astă-zi la cazarma batalionului de vânători din localitate.

Locotenentul Schelleti, fiul generalului Schelleti a fost împuşcat din imprudenţă de cătră un sergent.

Lucrul s'a petrecut precum urmează ;

Un soldat constată că arma sa nu funcţioneză şi o arată caporalului care îi dădu ordin să o duce la un armurier. Serjentul de serviciu luînd la rândul seu arma in mână şi încercând'o. arma luă foc şi glontele lovi pe locotenentul Schelleti la cap.

Puţine momente după acea sermanul locotenent era mort.

In oraş emoţia produsă e foarte mare.

Detalii prin poştă.

Casa S. HAIFLER

Vinde losuri de ale

LOTERIEI REGATULUI ROMÂN

PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.

Str. Ştefan cel Mare 33.

E. HEROVANU

AVOCAT

şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.

Ore de consult : de la 3 la 6 seara.

D-ra Natalie Neagu

Pasajul Maca-Vilacros

Calea Victoriei 32.

Bucureşti.

Rochii şi Confecţiuni.

TEATRUL NAŢIONAL

Reprezentaţiile

Doamnei JANE HADING

Vineri 1 Decembrie 1906

FROU—FROU

Comedie în 5 acte de H. Meilhae şi Halevy de la Academia Franceză.

Sâmbătă 2 Decembrie 1906

După cererea generală

de Maître de Forges

Piesă în 4 acte şi tablouri de G. Ohnet.

In care piesă celebra artistă a creat rolul *D-rei Clara de Beaulieu*—şi din care rol a făcut una din cele mai superbe sale creaţiuni.

Preţurile Locurilor: Fotoliu de orchestru (primele 4 rînduri) 14 fr. Stal I (Banca 5—9) 10 fr. Stal II (Banca 9-14) 6 fr. Stal III (Banca 14—18) 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Balcon I-iu 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Galerie 2 fr. Loja de 4 pers. 50 fr. Loja de 5 şi 6 pers. 60 fr. Loja de Balcon 16 fr.

Biletele se găsesc la Agenţia Teatrală „Thalia" Th. P. Maximovici.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseul Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repezi

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediere la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societăţei Fraterna şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a m. 2—4 p. m.

practică : Vaccinări şi Revaccinări

NUMAI LA

Fotografă artistică WEISS

Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi

se poate căpăta fotografie ideală.

5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene servește onor. sale clientelei cele mai delicioase mâncări.

Serviciu ales şi prompt.

Restaurantul e deschis noaptea. Bucătărie speciala. Pentru artişti reducere

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

TEATRUL NAŢIONAL

NOUL

Cinematograf Bottez

Luni 20 Noembrie 1906—ora 9 seara

SERATA SPLENDIDA

Comedii, drame, fantezii, magie, iluziuni, automobilism, ciclism, sporturi, reconstituirea marilor fapte istorice, geografie intuitivă etc.

TOTUL ESTE INSUFLEŢIT

«Noul Cinematograf Bottez» cu elicia de preciziune, invenţie proprie, a obţinut imense succese la Bucureşti—33 serate consecutive. Toate ziarele ieşane şi bucureştene ne-au adus cele mai mari elogii.

PROGRAM CU IMENSE BOGĂŢII

SPIONA — dramă militară de cea mai mare senzaţie.

GREVA — Mare scenă pariziană în 12 părţi. O specialitate a casei noastre.

După cererea generală

Dracul la Paris

variantă la **FAUST** şi **MARGARETA**

capo d'operă cinematografică. O comedie-dramă, care rulează aproape o jumătate oră pe pînza diafană.

Scene cu fenomenele naturei

Sala Teatrului posedând o acustică perfectă, aceste scene vor fi redate cu cea mai mare preciziune.

PREŢURILE LOCURILOR: Loja de 4 pers. 8 lei, de 5 pers. 10 lei, de 6 persoane 12 lei, Loja Balcon 6 lei, Stal I (Banca 1—8) 2 lei, Stal II Banca (9—16) 1.50, Stal III (Banca 17—23) 1 leu, Balcon banca -a 1.50, celelalte bănci 1 leu, Galeria 50 bani.

Biletele la Agenţia THALIA (Maximovici).

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/2 los	1/4 los	1/8 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

PREMIATA DE 5 ORI

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISCIOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşu timp ca şi răcoritoru; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelori. — Elu pote fi administrat cu acelaşu succesu copiilori şi bătrânilori fara tema de oru ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Elixirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutori

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IASI: Farmacie FRATII KONYA.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

DIRECTORI:
Gr. C. BUȚUREANU și L. ANTONIU

ABONAMENTE: Un an 20 lei, 6 luni 10 lei. 3 luni 6 lei

ANUNȚURI: Un rînd in pag. III-a 50 bani în pagina IV 30 bani.

REDACTIA SI ADMINISTRATIA
STRADA STEFAN CEL MARE
VIS-A-VIS DE MITROPOLIE

ANUL IV.—No. 6 | 5 BANI 5 | Marți 21 Noembrie 1906

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Iarăși „bisericuțele"

Ori-cine poate constata, că, de câtă-va vreme, un fapt curios și caracteristic se petrece în partidul conservator.

De la înălțătoarele sentimente de luptă și ideal din timpul frumoasei opoziții; de la curatul și seninul entuziasm de acum doui ani, de la dorința aprinsă de muncă și reforme ce formau iluziunile și crezul nostru politic din anul venirei noastre la putere, azi o răceală și o neîncredere pare a stăpâni sufletele multora dintre noi. Parcă ne lipsește entuziasmul de odinioară, parcă nu mai există între membrii acestui partid cu o frumoasă tradiție de corectitudine și unitate, acel acord deplin, acea cordialitate francă și leală, acel sentiment de frățească dragoste, ce trebue să existe neștirbit între membrii aceleiași familii politice.

Care să fie cauza?

In lipsă de a face ceva mai bun, neavînd nici un scop politic înalt și dezinteresat, câte-va mici personalități din partidul conservator, au crezut că fac operă de oameni politici superiori, căutând să aducă vrajba între elementele pline de ideia unității sufletești ale aceluiași partid. Și acești reformatori neautorizați ai partidului conservator, neobservând marea greșală polică ce făptuiau, au reușit prin cuvintele lor nechibzuite să intunece pentru un moment atmosfera senină și sănătoasă în care ne aflam pînă atunci. Sub pretextul de a combate niște „bisericuți" care nu există, acești războinici improvizați n'au observat un lucru mai aproape de ei, că dînșii care le combat, ei singuri sunt aceia cari formează sau voesc să formeze asemenea „bisericuțe". Probă sunt procedeurile lor neleale față de unii fruntași străluciți ai partidului conservator, probă este oare care presă creată anume sau convertită la credința acestor „bisericuți" in formațiune.

Un examen sufletesc mai amănunțit n'ar fi stricat acestor reformatori de ocazie, care inainte de a combate ca eroul lui Cervantes niște „bisericuți" neexistente, ar fi căutat în mod sincer și leal să dărâme planurile proprielor lor „bisericuți". Din fericire, furtuna stârnită de acești tineri neexperimentați politicește, a trecut. Ea poate nici n'ar fi meritat atâta discuție, dacă n'ar fi fest provocată tocmai în ajunul deschiderei corpurilor legiuitoare, și dacă prin ea nu s'ar fi căutat să se ofenseze unul din cei mai vechi, mai iubiți și mai fanatizați fruntași ai guvernului și partidului conservator, acela, căruia partidul îi datorește cele mai frumoase și mai strălucite succese politice din ultimii 15 ani.

Mulțumită însă înțelepciunei, tactului politic și sentimentului superior de apreciere a valorosului și iubitului nostru șef dl. Gh. Gr. Cantacuzino, calmul politic pare a se fi restabilit între elementele sănătoase ale vigurosului și harnicului partid conservator.

Ar fi fost de alt-fel o mare greșală politică ca din cauza imprudenței unor oameni nechemați, partidul conservator care are la activul seu atâtea reforme legislative și care are de dat țărei și neamului românesc încă multe probe de vitalitatea și puterea sa creatoare, precum și de spiritul seu reformator, să cadă de la putere dezbinat și lipsit de forța morală, necesară unui partid politic cu tradiția sa unitară și glorioasă.

Dar, totul a trecut acum ca și un vis urât.

«Sunt prea sus, a zis dl. Tache Ionescu la întrunirea majorităților, pentru a mă ocupa de insultele ce-mi vin de la ori și cine».

«Este alt-ceva când atacul vine de la persoane de considerație».

Iar iubitul și veneratul nostru șef, care a dat în tot-de-auna dovadă de înaltul seu simț politic și care știe să aprecieze adevăratele valori și glorii ale partidului conservator, la aceeași întrunire vorbind de strălucitul nostru bărbat de stat, a zis: «D-l Tache Ionescu are în partidul conservator drepturi peste care nu se poate trece. Eu sunt cel dintăi care să recunosc aceasta, și voi fi cel dintăi care să protestez când cineva se va incumeta să-i atingă demnitatea».

Să uităm deci micile mizerii care une-ori sunt fatale în lupta de toate zilele.

Partidul conservator, mândru de trecutul seu, glorios, și care are la activul seu atâtea fapte mari politice și legislative, nu trebue să cadă pradă intrigilor și neînțelegerilor. Dulcea armonie din vremea opoziției, timpul frumoaselor iluzii de acum doui ani, ar trebui să revină iarăși în mijlocul seu.

Deci.... jos cu „bisericuțele!"

Lascar Antoniu.

Un tovarăș de luptă

Am salutat cu dragoste și încredere apariția în Capitală a ziarului *Patria*, care a urmat aproape imediat reapariției ziarului nostru. Și avem satisfacția de a vedea că primirea aceasta călduroasă, confratele nostru a întîmpinat-o de altfel mai în toată pressa—aproape fără deosebire de confesiune politică.

De ce această primire? De ce această generală simpatie? Și de ce nu formula seacă și banală de circumstanță?

Pentru toată lumea, *Patria* e legată de numele acelui care o conduce. Și cît timp acest nume însamnă cinste și lealitate, linia de conduită a *Patriei* este *a priori* indicată.

Pentru noi însă e ceva mai mult. *Patria* a răsărit pe urma unor frămîntări blamabile într'un moment mai mult sau mai puțin critic din viața partidului conservator. Apariția sa, aduce în larma de acum, o notă nouă de sinceritate pe de o parte și de energie pe de alta, o tendință curată de înfrînarea pornirilor rele, în primul loc, dar și de împăciuire și de liniște mai presus de toate.

Ca o vie dezmințire a cunoscutelor insinuări, *Patria*, se înfățișează în tot ce poate pune în evidență o individualitate deosebită, și totuși ca un organ în serviciul partidului conservator ale cărui interese le apără cu adîncă pricepere.

Ca și noi, confratele nu înțelege că interesele partidului cer jertfă propriei noastre individualități. Ca și noi, nu urmărește altă ceva de cît unitatea și armonia în partid. Ca și noi se revoltă împotriva celora care lucrînd în umbră, atacă pe cei ce s'au înălțat lucrînd pentru partid.

Iată de ce dar, noi cu deosebire, i-am arătat de la început dragoste și încrecredere.

Centralizare politică?

Un articol din „Patriotul".—Ziar nou și firmă uzurpată.—Provincia și politica generală.—Școala lui Condeescu.

Patriotul ne face deosebita cinste de a se ocupa de noi. li vom mulțumi la timp.

Pentru moment—și cu rezerva de a reveni altă-dată pe larg—, credem că nu putem lăsa nelămurite cîteva lucruri, pe care ziarul din capitală a găsit nimerit să le atingă cu acest prilej.

Iată ce susține *Patriotul*, cu privire la noi:

1. *Opinia* e un ziar *de curînd apărut*, sub *firmă uzurpată*.

2. *Opinia, de și un simplu ziar de provincie*, are pretenția ridicolă și *nesănătoasă* de a da tonul politicei generale.

3. *Opinia*, în această privință, e produsul școalei lui Leonida Condeescu.

Ziar nou și firmă uzurpată

Patriotul comite, fără îndoială, o greșală *voită*, cînd aflrmă că *Opinia* e o foae, de curînd apărută pe arena publicității. Ziarul nostru are în trecutul său trei ani de existență, trei ani de muncă cinstită în serviciul partidului. Incetarea apariției sale, la 19... e datorită împrejurărilor de interes local, care au determinat luarea direcțiunei *Evenimentului*,—după cum reapariția sa de astăzi se explică numai prin necesitatea de a mări forțele de rezistență și de luptă, cu care partidul conservator trebue să înfrunte atacurile îndreptate împotriva sa.

Dacă *Opinia*, prin urmare, nu e un ziar nou, și dacă în această nouă fază a existenței sale n'are o linie de conduită alta, de cît aceea pe care trebue s'o aibă ori-ce sincer apărător al intereselor comune, atunci de ce *uzurpare de firmă* poate fi vorba?

Ziarele de provincie și politica generală

Dar ori care ne-ar fi rostul, *Patriotul* nu vrea să ne recunoască alt drept, de cît acela de a ne ocupa de chestiile de edilitate locale, „de caii și căruțele primăriei, de curățitul și stropitul stradelor etc". In politica generală însă, nici un amestec.

De ce, mă rog? De când monopolul acesta pentru capitală? De când desconsiderarea aceasta pentru celelalte centre politice din țară? Din moment ce e vorba de politica *generală* și de interesele *generale*, oare însăși natura lucrurilor nu indică înlăturarea unei prea mari centralizări?

Și de ce nu ne-am spune și noi cuvântul, chiar cînd suntem în dezacord cu *Patriotul*, dacă între ceea ce urmărim noi și ceea ce urmărește partidul întreg nu este nici o nepotrivire? De ce glasul nostru să nu aibă nici un crezământ, și acțiunea noastră nici o autoritate, dacă și noi voim să fim vestitorii cuvântului celor de sus? De ce noi în fine, să nu avem satisfacția de a răspunde atacurilor ce se aduc cauzei conservatoare, când atacurile aceste le resimțim tot așa de adânc ca și cei de la centru și din moment ce sîntem cu toți un trup și un suflet?

Școala lui Condeescu

Noi credem însă că a lupta pentru interesele partidului, nu ne e un drept, *ci o datorie*. Și de aceea, cu sau fără îngăduința ziarului bureștean, vom continua, cum am spus'o de la primul număr, să contribuim la activitatea progresivă a partidului conservator, ai cărei sinsinceri și devotați apărători sîntem.

Școala lui Condeescu, n'o cunoaștem, nici n'am bănuit măcar până acum că ar exista unde-va. Dar cunoaștem o altă școală mai rea și mai primejdioasă, împotriva căreia ne vom ridica în totdeauna, cu toată revolta sufletului nostru.

Și școala aceasta, care nu e de cât școala *Patriotului* va forma unul din principalele obiecte ale preocupațiunelor noastre.

S'o știe bine confratele din capitală, care ne ia de așa de sus și cu părintească autoritate.

P.

TAKISM

Domnul Virgil Arion, publică în Patria *următorul bine simțit articol:*

„Acest cuvînt a fost aruncat ca o insultă.

Take Ionescu :... Care om nu se crede în drept în țara asta să desprețuiască și să insulte pe Take Ionescu și cine nu'l insultă, de la cea din urmă slugă boierească până la prințul din Bizanț, de la junimistul subtil pînă la liberalul grosolan.

„Și cine nu cunoaște pe Take Ionescu? Cine nu i-a deschis ușa? Casa lui e casa tuturor și foarte puțin a lui. Prințul care sta de vorbă intr'un colț cu un deputat, văduva alături, funcționarii din birou, prietenii care intră și ies, se simt cu toții ca la ei acasă, și dacă omul întîrzie, dacă e obosit, dacă a bolnav, Inmea se impacientoază și murmură. Fiecare are treabă și nu poate să aștepte, dînsul nu poate să aibă altă treabă de cît să asculte, și de fapt îi ascultă pe toți.

„Fiecare om are un păs; sînt multe nenorocirile omenești pe lumea asta și e fericit omul să găsască pe cineva care să-l asculte la nevoie, cu răbdare, cu bună voință, cu intențiunea evidentă de a-l ajuta dacă poate. Și poate adesea, căci e puternic și vrea să ajute.

„Marele Conrupător", zic dușmanii și sînt mulți. Sînt mulți și prietini și devin din zi în zi mai numeroși. Și din zi în zi se string mai mulți împrejurul lui, simțind că devine pentru dînșii o datorie de onoare, d'a face zid în fața celui atacat, calomniat, insultat pe nenrept.

Pe nedrept... căci nu este mai mare nedreptate decît ca înăuntrul partidului tău, care trăește,— în parte, de sigur, dar într'o parte cam mare—din munca și talentul tău, să fii diminuat și ponegrit.

„Și ce concepție de moralitate au acei cari nu simt că este o datorie de onoare să nu bănuești și să nu insulți pe cei cu cari lupți împreună, și cărora le intinzi mâna în fie care zi?

„Bănuiala, planta veninoasă a demagogiei, pornită din invidia ori-cărei plebe, plebe de sus, plebe de jos. Omul de luptă, prin muncă se susține și se înalță: se vinde șoptește plebea nobiliară ca și plebea de stradă. Privești.,. și treci. Ai impresiunea unui mare desgust, ca la contactul unei realități respingătoare. Simți fiorul josniciei omenești: par'că ai pus piciorul pe ceva care te tîrăște și care se ridică să te muște. Te cutremuri de adîncimea patimei care se dă pe față; simți par'că o ură veche, o ură care vine de departe, care se deșteaptă din întunericul vremilor, care nu se poate stâpîni, care nu poate uita, care nu poate să moară, o ură ca de alt neam, ca de altă rasă.

„E vorba de un principiu.

„E vorba să se știe dacă într'o vreme de criză morală ca a noastră, în care credința scade, în care patriotismul șovăe, în care dragostea se'ntunecă, munca și talentul pot să fie ofensate și umilite, oamenii cari se înalță prin meritele lor înlăturați, pentru ca din dezastrul general să se înalțe puterea numelui și stăpînirea banului.

„Este această țară așa de puternică, este viitorul ei atit de trainic, este neamul nostru așa de fericit încît talentele cele mai luminoase, energiile cele mai neînfrînate să poată fi înăbușite fără pagubă pentru țară și neam?

„O forță care s'a arătat fecundă pentru partidul conservator și pentru țară, un spirit distins și clar, trebue oare suprimat pentru a mulțumi invidia și răutatea omenească?

„Insultătorii să răspunză".

A se citi în corpul ziarului: importante destăinuiri asupra situației liberalilor, inmormîntarea locotenentului Scheletti și ultimele știri din capitală.

In împărăția fricei

O dimineață pe Bosfor.—Umbră și s[illegible]lucire.—Contemplările unui astronom.—Orient și Occident.—Impărăția fricei.—Exilul Padișahului.—Cum trăește un Monarc.—

...Aveam să-l revăd pentru a doua oară neasemănatul Bosfor. Acum cinci ani împrejurările m'au făcut să-l admir prea de vreme—într'o dimineață rece de Martie, acum îl revăd prea tîrziu, în Septembrie. O dimineață rece, înourată, cu orizontul prea îngust, ca să încapă dintr'o dată toată frumusețea, tot pitorescul ce oferă vederilor extaziate acest punct unic în toată lumea, întretăiarea a două mări și a două continente: Bosforul. Adunați pe bordul vaporului, în jurul comandei, pentru a străbate cu vederea pe o cît mai mare și mai largă întindere a zărei ne îmbătăm privirile și sufletele cu imaginile superbe—de clădiri și de grădini ce împodobesc malurie încîntătoare ale acelui paradis pământesc care se cheamă Bosforul.

Atmosfera pe vapor era ca nici odată captivantă. Literați, visători, cunoscători și iubitori ai frumosului alcătuiau massa călătorilor veniți de la congresul internațional al oamenilor de litere din București. Iar intre dînșii centrul de atracțiune era Flammurion, poietul astronom, călătorul atît de familiar printre planete și constelațiuni cerești și atît de puțin obișnuit cu călătoriile pămîntești. Se pare că vederea Bosforului îl fermecase atît de mult încît simțea oare-care rușine amintindu-și că s'a hotărît cu greu să facă o călătorie de o singură noapte pe Marea Neagră, călătorie legată une-ori de neplăceri—căci pe nedrept Romanii au zis mării acesteia capricioase „Marea bine primitoare"—dar care te răsplătește prin acea panoramă fără pereche în lume, —Bosforul.

Odată pătruns în ospitalierul colț al Bosforului, vaporul se mișcă lin, cu un ritm dulce și alinator, lăsînd sufletului și ochilor toată pacea trebuincioasă pentru a admira desfășurarea tablourilor delicioase,—palate imperiale făcînd șir cu măreațe haremuri,—teatre de lupte și suferinți alături de căminuri tăinuite ale marilor plăceri făgăduite de Mohamet...

De aici orașul imens apare în întregime—zidit ca și Roma pe șapte coline,—Constantinopolul care incinge țărmurile Cornului de aur, minunatul braț de mare care desparte orașul «modern» de vechiul cartier al Stambulului. In fundul Bosforului,—Seraiul, tragicul palat al Sultanilor, pe locul anticului Bizanț și unul din cele mai frumoase puncte ale universului; iar de-asupra enormei cetăți tronează acea minunată Sfîntă Sofia, modelul cel mai vechiu și cel mai desăvîrșit al architecturei bizantine.

* * *

Am regăsit orașul același de acum cîțiva ani, cum l'ar fi găsit de sigur un oălător și acum o sută de ani, cu deosebire doară de cele cîte-va schimbări din cartierul modern

Același amestec de europenism și orientalism, același sgomot și aceeași desordine, — dervișii urlători și aceiași cînd domoli, — stăpâni ai orașului mahoi medan.

Iar între obiectele curiozității,—o singură schimbare, — că n'au mai putut vedea Solamlîcul, ceremonia religioasă de vineri, interesanta și pitoreasca serbare al cărei obiect de atracție ramâne Suveranul Abdul Hamid, raprezentantul marelui Profet pe pămînt.

In urma atentatului de acum un an, Selamlîcul este cu desăvîrșire interzis turiștilor și un spectacol mai puțin le-a rămăs de văzut călătorilor deritori de excentricități.

*

Cine a văzut cu oczia Selamlîcului scena finală, — plecarea Sultanului din moschee spre Ildiz-Kiosc, nu poate uita nici odată curiosul moment în mijlocul celei mai strălucitoare părăzi: sute de militari superiori in uniforme de gală. sclipind de aurul decorațiilor, prosternindu-se, alergând ca niște cîni după trăsura imperială cu strigătul de: Trăiască Padișahul! Si cînd atunci ar crede că suveranul acesta sub aparența a tot puterniciei. e ființa cea mai stingheră, cea mai nenorocită, din lume; Padișahul al cărui nume nu-i îngăduit a se rosti in imperiul turcesc, — victimă el însuși al celei mai profunde terori, — frica de moarte.

Mare în adevăr trebue să fie groaza

Monarhului-Profet, in urma ca și înaintea acelui atentat. judecînd după faptul că toată viața lui Abdul-Hamid se rezuma în frică de atentate. Acestei temeri doară se datorește faptul că nu se îngădue introdncerea luminei electrice în marea cetate de malurile Bosforului, ca și a telefonului și altor atari demonice născociri ale vieței moderne.

Cu infățișorea mul mai bătrînă de cum cere viața lui, slab ca un schelet, neavînd măcar alara militărească ce i-ar putea da vr'o uniformă strălucită,o văzut in momentul cînd, — în mijlocul imenselor cordoane de oștiri, — urcă treptele moscheei, comandorul credincioșilor pare un mort scos din groapă și redat vieței spre batjocură.

Și ori-câți muritori s'ar prosterna dinaintea închipuitei lui puteri, ori-cât de a[illegible] ar fi respectut cu care-l încunjoră [illegible]ot credincioșii, Abdul-Hamid rămîne [illegible]a victimă a halucinațiilor, fă[illegible]guranță, fără liniște, fără somn, așa într'o prea sugestivă imagine ni-l [illegible]ișază ultimul număr al revistei pari[illegible]ne „Je sais tout" unde găsim și oarecare amănunte asupra vieței din Ydilz-Kiosk.

*

După terminarea afacerilor, după exaltarea spionilor și cetirea unora din documente de ale emisarilor, Sultanul se distrează uneori trăgând la flință, făcînd lucrări de ceasornicărie și ceramică; pictează, sculptează cu oare-care talent sau punând bufonii să-i stârnească râsul. Adeseori asistă la concerte, la ședinți de cinematograf sau fonograf sau la o reprezentație a unei din acele două trupe, turcă ori europeană — stând ascuns în umbra unei loji, în fundul unei săli întunecată aproape goale, — ascultînd fără a da un semn de aprobare sau de mulțumire.

„De alt-fel nu petrece nici odată. Căci mai presus de petrecerile sale, plutește necontenit frica de moarte, So teme de tot și de toate, are groază de o mișcare brusoă, de pași repezi, de gesturi aeașteptate. Obiceiul de a purta totdeauna arme asupra-și, face foarte primejdioasă frica lui pentru alți. Se cunoaște cazul grădinarului care sculîndu-se brusc pentro a-l saluta, fu omorit cu o lovitură de revolver. Și cazul nu-i unic.

Noaptea exasperează spaima lui. Se culcă tîrziu, ca să doarmă mai puțin. Intunericul îl zăpăcește. De aceea îndată ce înoptează, întreg palatul, de la încăperile și sălile cele mai modeste până la marile apartamente se iluminează. Tăcerea îl îngheață și pentru a scăpa de groază pune orchestrele să cînte ceasuri lungi. Insfîrșit cînd s'a convins că totul e în ordine, cînd a închise el însuși toate ușile apartamentului său luând în păstrare cheile, se culcă. Pentru a adormi, pune să i se cetească pînă cînd, istovit de trudă, îl fură somnul,"

.....Osînditul acesta, prizonierul propriei sale a tot puternicii, robul celei mai umilitoare temeri ce poate îndura o ființă vie, este Padișahul stăpîn al bogăției și al sărăciei ce se dezvăluie pe țermurile bosforului aurit și departe pînă în sterpele întinderi ale Asiei ca și pe fermecătoarele împrejurimi ale Stambulului pitoresc; stăpîn peste cel mai strălucit imperiu și peste cea mai pustie ignoranță, isvorită din frica lui de lumină, din frica lui de moarte.

As.

EXTERNE

Cum stăm cu Tripla-alianță.

Se știe cu câtă neîncredere au fost primite, în Germania și în genere în toate cercurile diplomatice, asigurările date de d. Bülow asupra înțelegerei complecte care există între puterile care formează tripla-alianță.

Se dovedise atâtea fapte certe asupra lipsei de sinceritate și asupra posibilității unui couflict intre cele trei mari puteri; conflictele gata să isbucnească între chiar acele puteri, în cât era cu neputință ca declarațiils cancelarului german să fie alt-fel primite.

Cum este privită chestiunea în Italia se dovedește din următorul interviev pe care d. Prinetti, fost ministru de externe al Italiei l'a acordat unui redactor al ziarului *Neue Freie Presse*:

— Stăm deci din nou bine cu Tripla-alianță.

— Da, dar nu-i bine zis cuvântul „din nou" ci mai curînd trebue zis cuvîntul „încă". Am subscris tratatul din 1892 pe un nou termen de zece ani, întocmai cum se făcuse în 1882, dar cu toată Tripla-Alianță, Europa ie departe de a putea fi liniștită. Germania a comis două mari greșeli: a indepărtat simpatiile Rusiei și a dat un caracter mai acut antagonismului economic cu Anglia. Să sperăm că cancelarul va ști să împedece formarea blocului Ruso-Anglo-Francez, cu care, într'un caz de conflagrație, Triplicea n'ar putea ținea piept. Italia și Austria n'ar putea lupta contra marinei Engleze și Franceze. Ce ar mai fi dacă la aceasta s'ar adăoga și acea a Rusiei? D. de Bülow este un om cuminte și prudent. Voiesc să sper că va fi scutit de acea „splendidă izolare" contra căreia, recunosc, D-sa luptă cu energie și perseverență.

Vorbind apoi relațiunile dintre Austria și Italia, d. Prinetti se exprimă cu multă satisfacție de ameliorarea produsă și continuînd d-sa se exprimă ast-fel:

—Se spune că eu aș fi fost acela care am înrăutățit starea lucrurilor. In această privință iau de martori pe contele Goluchowsky și baronul Pasetti; am fost pururea prieten al Austriei și mereu am căutat prietenia Austriei; am vorbit pe față sincer și fără ascunsuri și am lucrat ca să dispară motivele vechi de indispoziție reciprocă. Dacă aș fi fott ascultat multe neplăceri ar fi fost economisite Romei și Vienei.

Or-cum ar fi sunt fericit de a vedea lucrările ameliorîndu-se și spiritele începînd să înțăleagă că numai o politică realistă, conform intereselor reciproce, trebuie să precumpănească față de prejudecăți și pasiune. Triplicea este asigurată pînă la 1912 și d. Pittoni va bine-merita dacă va ști să se servească de garanțiile păcei pe care le oferă această alianță pentru a căpăta consimțămîntul Austro-Ungariei la un compromis în toate chestiunele care privesc situația sa mondială de mare putere și a cărei soluție este condiția prealabilă a unei amiciții bune și trainice.

SPICUIRE

Patriotul s'a emoționat de apariția *Opinei*, ca și cum ar fi prevăzut că la toate hotărîrile sale, ziarul nostru va face *opinie separată*.

D-sa hotărește astfel că noi n'avem ce căuta în politica generală, și ne trimite să ne ocupăm de căruțele cu gunoae ale primăriei.

De ce aceasta!

Dacă e vorba de murdării și de gunoae ne putem ocupa și de dumnealor.

*

Deliciosul confrate *Liberalul* a descoperit un lucru mare, și anume că in redacția *Opiniei* ar mirosi a usturoi.

O fi! Dar ca să ajungă la această constatare *Liberalul* a recurs la un expert în materie. Și expertul îi asfixiază.

Acum chestia a ajuns la *pai și bârnă*.

Rigoleto

UN JUBILAR

Episcopul Catolic din Iași, sărbătorește astă-zi jubileul său episcopal de 25 ani.

Monseniorul Nicolae Iosif Camilli, episcopul Catolic din Iași, s'a născut la 23 April 1840 în orășelul Monterubiano din Italia.

Episcopul Catolic de astă-zi, este o vechie cunoștință a Iașului. După ce, în anul 1865, fuse supus legei de supresiune făcute de regele Victor Emanuel, monseniorul Camilli—pe atunci preut, se refugiă timp 7 ani, în casa părintească.

In 1873, incepu pentru jubilarul de astă-zi misiunea în Moldova. Lucrând. la început ca misionar, timp de 8 ani activitatea și o desfășura mai ales în Iași.

In anul 1881 fu numit, prin Breve apostolic, episcop titular de Mosinopoli și vizitator apostolic al Moldovei,

Trei ani mai târziu, în Iunie 1884, Papa Leon XIII desființă vicariatul apostolic al Moldovei, ce existase până atunci și înființă, in loc, Eparhia Iașilor, care se întinde asupra Moldovei intregi și a unei mici părți a Basarabiei.

Tot atunci și Mons. Camilli fu transferat la Iași. Cum în erarhia lui se aflau aproape 70.000 Catolici și numai 200 preuți, episcopul a augmentat cu mult numărul preuților.

Peste 10 ani, în Decembrie 1894, episcopul Camilli renunță la scaunul său episcopal din Iași, cu care prilej regele României i conferi Coroana României, în gradul de comandor.

Din acel an, episcopul se stabili în Roma. Acolo fu numit episcop titular de Gadara, iar 6 ani mai târziu, orhiepiscop titular de Tomi.

In August 1903, episcopul Camilli fu readus, la eparhia din Iași.

Astă-zi, 21 Noembrie, monseniorul implinește un sfert de veac de când stă pe jijțul episcopal.

Elevii seminarului catolic din Iași, i vor dedica o broșură în care se află cuprinse poezii ocazionale și o notă biografică a jubilarului

Litere-Științe-Arte

Marele filantrop american Cernegie a donat universității din Paris o bursă anuală de 12, 500 franci în special pentru premiarea lucrărilor esecutat în laboratorul d-nei Curie, prima profesoară universitară în Franța și care a succedat la catedra soțului său ucis în condițiuni tragice, printr'un accident.

—

Profesorul Korn a vîndut monopolul fotografiilor telegrafice descoperite, despre care am vorbit într'un numar trecut, revestei „L'Illustration" pentru transmisiunile ce se vor face in Franța.

Lupta contra bacalaoreatului continuă cu zel în Franța. Se pare că odată cu desființarea pedepsei cu moartea, actualul guvern vâ suprima și tortura bacalaureatului. Noi suntem mai avansați în această privință, căci de aproape un deceniu am scăpat de el. In unele privinți suntem și noi vrednici de imitat.

—

Produce oare-care sensație un articol al democratului scriitor englez *Stead* in „Review of Reviews" care vorbește cu multă simpatie despre decedatul general rus Trepoff «singurul om tare și capabil din Rusia.

—

Marele ziar „le Gaulois" din Paris oferise cititorilor săi câte o carte postală cu câte un mic autograf al *Carmen Sylvei* în schimbul unei contribuțiuni de 5 lei pentru „Vatra Luminoasă". Cererile au fost foarte numeroase. Acum ziarul oferă —în schimbul unei contribuții mai însemnate—o cartă autografă, adresată direct de Carmen Sylva la domiciliul donatorilor.

—

Descoperirea savanților Metschnikoff și Roux,—vaccina antisifilică a dat naștere numai decât unei sumedenii de preparate farmaceutice promițând „garanția" contra infecțiunilor atît de dese în lumea «bună». Se înțelege că e vorba, pentru moment, de simple reclame și afaceri.

—

Cel mai nou sistem de tratament al Neurastiniei este... automobilul. Nu știm întru cît fabricanții respectivi au partea lor în acest leac... industrial.

—

Duminica trecută a avut loc la sediul societății „Petru Major" din Buda-Pesta inaugurarea solemnă a bustului valorosului român de peste munți dr. Alexandru Mociomi.

MUNCA SILNICA

Parfum de Allium!

Aceasta este invenția cea de pe urmă a *Liberalului*.

Parfum de usturoi și compot de patlagele—spiritul nu este de loc ordinar.

Ce este cu acest parfum nou?

„Liberalul" ni-l face cadou nouă.

L'am primit, fiind-că noi nu ne uităm în gura calului de dar.

Dar să descompunem parfumul și să vedem ce odoare conține.

Ascultați: „gramatica romînească, stilul și, mai ales, ideile ce înegresc coloanele „Opiniei", *au ceva* din putregaiul traversei etc".

O traversă putredă, este deci un amestec de mai multe feluri.

Intre altele, conține și materie neagră, care se transmite ușor la stil, gramatică și idei.

Acum înțelegem de ee s'a renunțat la traverse de stejar și se întrebuințează cele de fer!

Altă mostră:

„Munca silnică" a colaboratorilor „Opiniei" ne dă măsura „intelectualității"—celor ce se strădănuesc să traducă din „Figaro"...

Vra să zică, ca să traducă cine-va din „Figaro", trebue să fie intelectual straşnic și, dacă ar fi pe cinste, „Liberalul" ar trebui să declare că că citatul ziar frances, n'a figurat nici odată pe masa redacțională!

Mai departe:

„Opinia" în cele cîte-va numere apărute, n'aduce nimic nou, nici un colaborator nou".

S'aducem colaboratori noi—fiind-că pe voi v'am colaborat și altă dată. Aveți dreptate!

Și știți cine semnează frumosul și spiritualul articol „Parfum de usturoiu?"

Il semnează *Sem*.

Sem, Cham și Jafet—cei trei creștini din vechiul Testament.

On n'est jumais trahi que par les siens.

Informații

Inmormîntarea locotenentului Scheleti

—Prin telefon —

Astă-zi la ora 2, d. a. a avut loc în Botoșani înmormîntarea mult regretatului locotent Schelleti, fiul d-lui General Schelleti, mort, precum se știe, în condițiuni atît de tragice.

Rare-ori orașul Botoșani a văzut atîta lume întovărășind un car funebru și o manifestare mai eloquentă a marei dureri de care erau cuprinși camarazii, prietenii și întreg orașul.

Toată garnizoana Botoșanilor, și tot ce are mai select acest oraș au urmat carul mortuar iar discursurile funebre au smuls lacrimile azistenței.

Din Iași, pe lîngă familia Generalului Schelleti, au luat parte la înmormîntare și un mare număr de ofițeri. camarazi a acelui, asupra căruia țărîna a căzut atât de timpuriu!

Cine nu-și aduce aminte de admirabilele versuri ale poetnlui Al. Vlăhuță, care, într'o poezie a sa în care glorifică pe maestrul seu Eminescu, spunea, între altele, următoarele despre un oare-care critic de duzină, numit Toncescu:

Măreț plutiră printre veacuri
Maestrul dulce Eminescu,
Iar jos cu-a lui bagaj de fleacuri
Tonceseu fi-va tot Toncescu!

Un cetitor zefiemist,—de ocazie—vre-un adept al D-lui P. P. Carp — ne trimete următoarea parodie a acestei epigrame, apropo de banchetul de la Brăila:

Măreț pluti-va printre veacuri
Măestrul Take Ionescu,
Iar jos cu-a lui bagaj de fleacuri
Toncescu fi-va tot Toncescu!

Nu cred că inteligentul deputat de Ialomița Dl Pascal Toncescu, va lua în nume de rău această potrivire de nume a omonimului seu, criticastrul de odinioară Toncescu. Și iarăși nu vedem că dacă vechiul vers a avut de efect un duel parodia lui va putea avea încă unul.

Ar fi în adevăr o parodie — duel sau sau mai bine zis un duel pentru o parodie!

Pentru anchetarea condițiunilor în care s'a produs moartea nefericitului locotenent Schelleti, au plecat la Botoșani d. Colonel Mustață, comandantul brigăzei de cavalerie și d. Locotenent Danielopol, substitut de comisar regesc.

Din amănuntele sosite până acum, la autoritățile în drept, rezultă, că este exclusă ori-ce urmă de bănuială asupra unui omor cu voință.

Locotenentul Schelleti stătea la biroul de lucru din camera unde se fac tragerile reduse și însemna tragerile efectuate.

La un moment dat, un sergent se apropie și îi arată o armă care nu funcționează.

— Trimite-o la armurier.

—Dar nu cum-va o să'i găsesc eu meșteșugul, răspunse sergentul, și caută să-și dea seama din ce cauză arma nu funcționează.

In timpul când făcea încereările, arma ia foc și glontele lovește pe locotenent în tâmplă.

Nefericitul ofițer cade jos grav rănit și transportat la spitalul militar, încetează din viață după câte-va momente.

Sergentul a fost arestat și va fi dat judecății pentru omor prin imprudență.

Pentru complectarea definitivă a lucrărilor de restaurare a palatului administrativ din Iași, guvernul va înscrie, în viitorul budget, o nouă sumă, de 400,000 lei.

Cu acceleratul de astă-zi dimineață au sosit venind din capitală, d-niĭ Gh. Lascar, primarul Iașului și I. Burada, prim-președinte al Curței de Apel.

La ora 2, aătă-zi, luni, va începe examenul de docenți în specialitatea de anatomie descriptivă a D-lui dr. Tănăsescu.

Juriul este presidat de d. profesor V. Bejan. D-niĭ profesorĭ doctori E. Pușcariu, E. Juvara, M. Manicatide și G. Socor, compun restul juriului,

Direcția generală a poștelor a intrat în tratative cu I. G. Cristofor, pentru a-i cumpăra casa acestuia, cunoscută sub numele „Chateau aux fleurs".

Direcția plănuește să instaleze acolo secțiunile centralei, iar sucursala poștei va fi instalată în palatul administrativ, dupe restaurarea complectă a acelui palat.

Consiliul comunal se va intruni în cursul acestei septămîni, spre a se ocupa și pronunța asupra rezultatului ultimei licitațiuni a lucrărilor pentru aducerea apei.

Am anunțat că ședințele Curței cu juri vor avea loc în localul primăriei.

In complectarea știrei adăugăm, că ședințele se vor ținea în sala de desbateri a consiliului comunal.

Celebrul comic al teatrului din București, Ion Niculescu, a sosit ieri în Iași.

D-sa a luat parte la repetiția piesei *Moștenitorii*, în care Niculescu împlinește rolul lui Isidore, unul din cele mai bune creațiuni ale sărbătoritului artist.

Niculescu va fi aplaudat mîne, Marți, în rolul lui Isidore Girodat.

Teatrul, suntem siguri, va fi arhiplin, căci a-rare ori numai, ne este dat prilejul să vedem pe un artist de puterea lui Niculescu.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

3

SECRETUL

JUDECATORULUI DE INSTRUCȚIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

I.

Movila de nămol

— E drept, și tocmai față de marea însemnatate a acestei indrumări, îți cer autorisația de a-ți pune o chestie, domnule doctor.

— Care?

— Penntru a declara, cu atîta exactitate, ora în care acest om a fost ucis, cum ați putut constata momentul în care a început rigiditatea cadavrică?

— O! foarte simplu!

Când s'a transportat cadavrul din grămada de nisip, articulațiile jucau încă, cu greu, e drept; dar acum rigiditatea e perfectă.

— Dar, zise Bouvard, autopsia poate ca să dovedească otrăvirea și moartea provenită prin acidul prusic?

— Moartea prin inhalație, nu! esamenul intern al cadavrului n'ar conduce la descoperirea acestui toxic de cît ar fi fost introdus cu ajutorul unei înțepături și cu mine, nu numai că mînile cadavrului nu conțineau nimic, dar că ele nu presintau nici o contracțiune, care să arăte actul de prehensiune.

Cu alte cuvinte; înlătur cu desăvîrșire sinuciderea, mențin opinia mea relativă la asasinatul prin respirația acidului prusic, și dacă la autopsie, prin esamenul stomacului, nu găsesc urmele aimentelor sau ingredientelor cari au putut provoca catalepsia, voi conchide în raportul meu așa după cum am spus.

— Și eu, zise Bouvard, voi începe cercetările.

. . . . . .

Aci nu-i cazul acesta, pentru că n'am găsit pe corp, nici o urmă de violență, nici cea mai mică înțepătură.

Și, e posibil oare, ca acest om să fi respirat el însuși otrava?

— Evident! dar atunci el ar fi trebuit să se culce deasupra movilei, să-și flaconul la nas și—nici odată n'ar fi avut vreme de a arunca flaconul de lîngă el, mai ales să-l arunce din mîni. Ai putut constata, împreună.

Instrucțiunea acestei crime presumate, după observațiunile medico-legale ale d-rului Duchâtel, a fost încredințată unui judecător de curînd sosit la Paris, numit Perneliu și doritor, cu ocazia primei sale afaceri la parchet de a atrage asupra-și atenția șefilor.

Incîntat de obscuritatea sub care se presintau debuturile acestei misterioase afaceri el își prezicea un viitor strălucit, în cezul bunei reușite a cercetărilor.

Așa că cu toată ardoarea se atașă studiului dosarelor acestei afaceri, manifestînd deplină încredere în inspectorul Bouvard, la care constatase, după primele vorbe, o profundă cunoaștere a meseriei sale.

In adenăr, după cîte-va zile d. Perneliu, grație inspectorului siguranței, posedă c.te-va elemente în stare de a-i lămuri vederile, așa că nu esită de lansa un mandat de aducere în contra unui tînăr numit Maxim și domiciliat în strada Mirosmeuil.

II.

Unde Maxim intră în scenă

In seara zilei, în care începe povestirea noastră, sala de jocuri a cercului de Haricots, din strada Boissy d'Anglas, era foarte animată. O pardă mare era angajată între un membru al cercului, în trecere prin Paris, contele Ferrusol și unul din obicinuiți. Erau orele 10 jum. Contele avea o șansă extraordinară. De la începutul serei, el cîștiga și o movilă de aur și de bilete de bancă era desfășurată dinaintea lui.

La această oră, cîștigul contelui de Ferrusol, se ridica cel puțin la suma de 200.000 franci.

Adversarul meu, bun jucător, părea a nu-și da seamă că suma aceasta eșise din buzunarul seu. Un număr de persoane înconjurau pe cei doi parteneri, admirînd șansa persistentă a contelui și nerodul. larg și calm, cu care adversarul seu perdea.

(Va urma).

Domnul doctor Ştefănescu-Galaţi, care a reuşit cu succes strălucit la concursul pentru postul de medic secundar al secţiei genito-urinare, a depus astă-zi Marţi, legiuitul jurămînt.

D. I, Radu, inspectorul telegrafului şi al poştelor, a plecat în Capitală, pentru a supune aprobărei direcţiunei o sumă de îmbunătăţiri imperios cerute pentru buna funcţionare a telegrafului şi poştelor din Iaşi.

Probabil că d-sa va reveni mîine dimineaţă, întovărăşind pe directorul general, d. Gr. Cercez, care soseşte în vederea inaugurărei liniei telefonice.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei şi al Sucevei Partenie Clinceni a comunicat zilele aceste, tuturor stariților, stareţelor şi egumenilor din eparhia I. P. S. Sale că, în urma hotărîrei Sf. Sinod, este cu totul interzis stabilirea în timpul verei, a mirenilor în M-rele de maici şi de călugări.

„Opinia" înregistrind în numărul său de la 16 Noembrie oare-care svonuri cu privire la administraţiunea d-lui C. B. Pennescu din timpul cînd d-sa se găsea preşedinte al comitetului teatral, s'a servit de expresiuni, cari pe lîngă că nu intră în chipul de a fi al ziarului nostru, dar nici nu sunt întemeiate. Controlînd faptele la care se referă notiţa în chestiune, am găsit că nu este nimic de necorect în gestiunea d-lui C. B. Penescu. Remîne deci stabilit că expresiunile întrebuinţate sunt cu atît mai deplorate.

Starea studentului Mihai Naum, despre a cărui încercare de sinucidere am vorbit în numărul nostru ultim, s'a ameliorat puţin.

Cedînd insistenţelor medicilor, Naum a părăsit atitudinea sa de odinioară şi a primit medicaţiunile ce i s'au dat şi ca să i se facă spălături stomacale.

Asupra motivelor actului de desperare însă, nu voieşte să spue absoluit nimic şi continue a păstra mutismul de la început.

Ameliorarea stărei sănătăţei ie vădită, deşi, considerînd, că suntem în prezenţa unei intoxicaţiuni cu sublimat corosiv, nu se poate spune încă, că bolnavul ie în afară de ori-ce pericol.

Consiliul general al Judeţului s'a întrunit ieri. Duminică, la orele 2½ şi a votat bugetul.

A înscris o subvenţiune de 1000 lei peotru teatru din Iaşi ; a votat sumele necesare pentru clădire de locuri de judecătorii comunale şi in fine, a dispus crearea unui post de sub-şef de serviciu la biroul Administrativ.

Astă seară are loc la Teatru-Naţional a doua serată cinematografică a d-lui Bottez.

Programa fiind excelent aleasă indemnăm pe cetitorii noştri a asista la acoastă serată.

A se vedea detaile pe pag. IV a ziarului nostru.

Diverse ştiri

Poliţia a surprins, eri sara, un pungaş pe cînd încerca sâ spargă tejgheaua prăvăliei Schvartz din str. Golia. Pungaşul încercând să fugă, a fost urmărit şi prins în cele din urmă, de către poliţişti. în strada Lozonsky.

Cu trenul de 11 ore jum. a sosit în oraş familia general Schelleti, întorcîndu-se de la Botoşani, unde-a avut loc înmormîntarea nefericitului Lt. Schelleti.

Ultime informaţii

„Cerberul Naţiunei"

Patriotul cel cu „Moara Roşie"—o localizare pur aristrocrată a „Academiei" de biliard poruncă, ne trimite prin ultimul său număr, poruncă severă şicategorică.

N'avem voie să facem politică, noi aceştia din urbea subjugată a Iaşilor. Noi, fiind-că nu imprimăm ziarul la „Minerva" avem, cel mult dreptul să ne ocupăm de chestiuni „edilitare".

Politica cea mare şi, mai ales cea subţire, este apanajul esclusiv al gazetei, care a pus pe cititorii săi să numere câte fasole sînt cuprinse într'o sticlă verde de apă de borvis—şi un ziar, cu asemenea idei geniale, nu poate apărea la Iaşi.

Adică, ce-ar fi, dacă sufletul *Patriotului*, excelentul Rachtivan, ar veni o dată—acum n'are cum veni—cu un proect de lege, pentru „restrângerea atribuţiunilor" gazetelor ce nu apar în Bucureşti ? S'ar cere, fireşte, şi introducerea cenzurei pentru presa provincială. Iar textul legei „presa este liberă" s'ar modifica în sensul : „presa este liberă numai pentru ziarele ce apar în Bucureşti".

Tragicul bărbat de la Brăila, ar deveni, în asemenea caz, un comic extra ordinar.

Aceasta este porunca ce ni-o dă *Patriotul*, să nu facem politică şi aduce un argument foarte solid în susţinerea poruncei: la Mizil—un oraş, care se află la mare depărtare de Iaşi şi aproape de Bucureşti, trăia odată, astă-zi răposatul Condeescu, care a tot făcut politică până i-a luat minţile D-zeu.

Prea e grobiană fineţa ziarului, care l'a concurat pe Zingher de la Eldorado cu a ei roşie moară, pentru ca să n'o înţelegem.

Avem însă, şi noi o pildă de trimes, de la Moldova.

Ionică Softa, de la Botoşani, este directorul „ Cerberului Naţiunei" ? In mintea lui obosită, există bolnava fantazie, că toată ţara e a lui ; că numai el are dreptul la toată politica şi la toate onorurile în stat.

Ţărina acopere pe Condeescu. Softa, însă, trăeşte şi oameni cu mintea sănătoasă nu-şi dau seama că sufere de maniile lui . . .

Guvern de concentrare ?

Trăim în era zvonurilor false ! Ele circulă cu mare libertate şi inventatorii lor sunt d'intre păsările, cari visează malaiu politic.

Toate aceste zvonuri au fost desmințite. Astă-zi cercurile competinte desmint svonul, că veneratul nostru fruntaş d. general Manu ar fi tratînd cu unii junimişti pentru formarea unui guvern de concentrare.

Dar ştiţi ce fel de guvern de *concentrare* ? In care n'ar intra nici şeful partidului nostru, nici domnul P. Carp.

Zvonul, după cum se vede, n'a fost de cît un simplu canard de Jokey-Club.

La ministerul instrucţiunei se luase hotărîrea ca arhivele statului să se unifice în sensul ca arhiva de la Iaşi să fie strămutată lu Bucureşti.

Datorită unor înalte intervenţiuni ministerul a renunţat lu această idee,

Consiliul de higenă al comunei Iaşi, au fost convocat, în şedinţă ordinară, pentru Vineri, 1 Decembrie ora 8 jum. seara.

Consiliul se va ocupa între altele, şi cu chestiunea cazurilor de scarlatină, care s'au constatat în ultimele zile.

La 28 a, c, curtea de apel, s, I, va cerceta un proces de mare însemnătate : cauza d'intre comuna Botoşani şi „Compagnie generale d'eau" din Liege, representată prin d. L. Bonnet, directoriul sucursalei din România a societăţei belgiene,

Compania pretinde de la comuna Botoşani,, suma de 1,500,000 lei, Tribunalul de Botoşani admiţînd, în parte, pretenţiunile reclamantei societăţi, i-a acordat 100,000 lei,

In contra acestei sentinţi s'a făcut apei,

Aflăm cu părere de rău despre încetarea din viaţă a d-nei Calmusky, mama d-lui major Calmusky.

Transmitem condoleanţele noastre familiei.

Pe ziua de 1 Decembrie se vor face numeroase mutări în personalul înspecţiei a VI-a a C. F. R.

Aceste mutări, făcute toate în interes de serviciu, au fost cerute direcţiei de cătră dl. Inspector Niculescu, în urma constatărilor făcute de d-sa în cursul acestei toamne, cu care ocazie d-sa convins de diferite neajunsuri, ce există la numita instituţiune.

Consiliul judeţian a votat suma de 200 lei pentru Cantina studenţilor Universităţei din Iaşi.

Dl. Gh. Lascar, primarul Iaşilor, pleacă mâne seară în capitală.

Călătoria d-lui primar este în legătură cu rezolvirea definitivă a chestiunei apei.

Arhiva statului, pe timpul restaurărei palatului administrativ, se va stabili în casa Sculi, str. Română.

Epitropii sf. Spiridon lucrează la convertirea datoriilor ce le-are contractate la casa comunală şi judeţană.

Aceste datorii se urcă la suma de 6,000,000.

Astă-zi seara o delegaţie a tinerilor liberali sr va prezinta la d. Poni, spre a-i cere să convoace clubul în adunare generală, pentru a se discuta chestiunile rămase neresolvite la cele doua adunări trecute şi la cari au avut loc cunoscutele scandaluri. Se ştie că tinerii liberali cer sacrificarea a 2 membrii din comitetul executiv şi rădicarea monopolului care conzistă în acea, că numai unii au dreptul de a trăi şi spînzura cînd ie partidul la putere.

LIBERALII LA PUTERE ?

Invenţiuni glumeţe.—Trative de împăcare.—Intrunirea de la d. E. Costinescu.—Chestia programului amânată. —Sacrificarea d-lui Lascar.—Campania D-lui Brătianu.—Concluzia.—

Liberalii au început să se îmbete de comentariile pe care ziarele lor le fac asupra cancanurilor politice. Aceste cancanuri sunt inventate de unii glumeţi tot din partidul liberal.

Guvernul Cantacuzino nu mai merge ; fruntaşi liberali trebue să-şi aprindă candelele — ca mironosiţele din biblie—aşa cântă un cor ltberal.

Frutaşii liberali au reluat trativele de împăcare.

Vineri a avut loc, la d. Emil Costinescu acasă, o convorbire între d-sa şi d-nii Dimitrie Sturza şi Ionel Brăteanu.

La ce rezultat au ajuns fruntaşii liberali ?

Chestia programului a fost amânată până după venirea la putere şi aceasta în urma convingerii, că la putere fiind, vor putea mai uşor cădea de acord.

*

Mărul discordiei e tot ministerul de interne.

D-l Ionel Brătiand numai umblă după acest minister, pentru a distruge calomnia, că d-sa ar avea vre-o dorinţă tendenţioasă. Distinsul fruntaş s'ar mulţumi cu. . . preşidenţia camerei, iar pentru portofoliul internelor, indică pe d-nii Sturdza sau Pherehide.

D. Sturza, din contra, găseşte că refuzul d-lui Brătianu e tendenţios.

D. Costinescu, doreşte ministerul de răsboi, iar portofoliul finanţelor îl cedează d-lui Vintilă Brătianu.

*

In mijlocul tratativelor, d. Vlntilă Brătianu, publică în l'Indépeuce nişte articole, cari, dacă vor continua, vor aduce, de sigur, o încăerare generală în partid.

*

Fruntaşii ocultei s'au adunat eri, Duminieă, pentru a lua o hotărîre asupra solidarizării cu campania pe care a început'o d. Vintilă Brătianu, contra unei părţi din parlidul seu.

Probabil deci, că liberalii se îndepărtează de la putere.

Infrumuseţarea Slănicului

Domnii G. D. Şerban şi St, Negruţi, activii epitropi ai Spirîdoniei, se ocupă cu un plan foarte important, acel al infrumuseţărei Slănicului din Moldova.

In vederea marei aglomeraţiuni de pasageri, în anii din urmă, se proectează clădirea unui al patrulea hotel, care se cuprindă 300 camere, iar jos să fie magazii. Se va construi un stabiliment de hidroterapie după ultimele cerinţi moderne.

Alimentarea Slănicului cu apă potabilă, preocupă şi ea pe epitropi.

Dar reforma cea mai principală, care este şi cea mai urgentă, este proectul pentru legarea oraşelului Tg, Ocna cu Slănicul, fie prin drum de fer, fie prin tranvai electric sau cu aburi,

Distanţa de la Tg. Ocna la Slănic este de 18 Km. Distanţa aceasta se parcurge actualminte cu trăsura in 2 ore.

Drumul acesta, de şi nu lipsit de pitoresc, se face însă cu oare-care anevoe, din causa defectuosităţei şoselei şi mai ales, din cauza prafului care se ridică, in timpul verei pe şosea.

Toate aceste reforme vor contribui cu siguranţă la rîdicarea şi mai mult a frumoaselor băi din Moldova şi vor face ca sursele ei dătătoare de viaţă să fie căutate şi de mai multă lume.

La ministerul instrucţiunei se luase hotărîrea ca arhivele statului să se unifice în sensul ca arhiva de la Iaşi să fie strămutată la Bucureşti.

Datorită unor înalte intervenţiuni, ministerul a renunţat la această idee.

Universitare

Pînă în present, la facultatea juridică, s'au înscris 6 studenţi basarabeni ; la facultatea de Stiinţi 4, iar la facultatra de medicină, 5.

La începutul lunei Deeembrie se vor înscrie la Universitatea noastră, încă 14 studenţi, de la diferite facultăţi de la Universitatea din Moscova.

Se înţelege că toţi aceşti studenţi sînt români basarabeni.

*

D. Haralamb Vasiliu, agregat la facultatea de ştiinţi, suplinitor la noua catedră de chimie agricolă, va începe, în curînd, un ciclu de conferinţi privitoare la specialitatea sa.

*

Un comitet de iniţiativă, compus din 87 de studenţi, a comunicat d-lui Rector al Universităţei, în conformitate cu Regulamentul de ordine şi disciplină, că a decis înfiinţarea unei „Uniuni a studenţilor din Moldova.

Aseară a şi avut loc, în unul din amfiteatrele liceului „Institutele Unite" şedinţa inaugurală.

—Printre studenţii facultăţilor de drept şi medicină se agită ideea redactăei unui memoriu pentru a se acorda studenţilor, intraţi în Universitate sub vechiul regulament, o sesiune intermediară, de Ianuarie sau April. In acest scop se zice, ca în primele zile ale lunei Decembrie, va avea loc o consfătuire a vechilor studenţi, care vor alege o delegaţiune spre a presenta d-lui ministru al instrucţiunei memoriul şi, în acelaşi timp, pentru a stărui pe lîngă consiliile profesorale respective, de a interveni şi ele în favoarea petiţionarilor.

*

D. I. Peretz, doctor în drept de la Paris, va incepe, în curînd, publicarea noului său curs de „Istoria dreptului român", curs pe care îl predă conform, încheerei consiliului universitar, studenţilor din anul I-iu al facultăţei de Drept.

*

D. C. Climescu, rectorul Universităţei din localitate, a delegat pe dl. St. Gh. Longinescu, ca, in conformitate cu regulamentul de ordine şi disciplină a studenţilor să controleze în deamănuntul scriptele şi dosarele societăţei studenţeşti „Solidaritatea".

D. St, Longinescu, a făcut cunoscut preşedintelui acestei societăţi, că mâne, Marţi la ora 10 va veni la sediul societăţi, peutru începerea acestei anchete.

*

Secretarul general al facultăţei de drept din capitală, d-l Mincu a sosit în Iaşi, delegat de minister, să visiteze sălile de cursuri ale facultăţei de drept din Iaşi.

Această delegaţiune stă în legătură cu intenţiunea ce există de a se construi o aripă de lângă palatul universitar din Bucureşti :

Construcţia aceasta este necisitată în vederea introducerei doctoratului în drept, la cursurile căruia vor asista foarte mulţi licenţiaţi în drept.

Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 18
Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.
practică : Vaccinări şi Revaccinări

NUMAI LA
Fotografia artistică WEISS
Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi
se poate căpăta fotografie ideală.
5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

S. HAIFLER
Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.
Casă fondadă în 1880
Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseul Iaşi—New-York.
Vapoare din cele mai solide şi mai repezi
Durata traseului 6—7 zile
Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu reţuri ieftene

E. HEROVANU
AVOCAT
şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.
Ore de consult : de la 3 la 6 seara.

D-ra Natalie Neagu
Pasajul Maca-Vilacros.
Calea Victoriei 32.
Bucureşti.
Rochii şi Confecţiuni.

Casa S. HAIFLER
Vinde losuri de ale
LOTERIEI REGATULUI ROMÂN
PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.
Str. Ştefan cel Mare 33.

TEATRUL NAŢIONAL
Reprezentaţiile
Doamnei JANE HADING
Vineri 1 Decembrie 1906
FROU—FROU
Comedie în 5 acte de H. Meilhae şi Halevy de la Academia Franceză.

Sâmbătă 2 Decembrie 1906
După cererea generală
de Maître de Forges
Piesă în 4 acte şi tablouri de G. Ohnet.
In care piesă celebra artistă a creat rolul *D-rei Clara de Beaulieu*—şi din care rol a făcut una din cele mai superbe sale creaţiuni.

Preţurile Locurilor : Fotoliu de orchestru (primele 4 rînduri) 14 fr. Stal I (Banca 5—9) 10 fr. Stal II (Banca 9-14) 6 fr. Stal III (Banca 14—18) 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Balcon I-iu 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Galerie 2 fr. Loja de 4 pers. 50 fr. Loja de 5 şi 6 pers. 60 fr. Loja de Balcon 16 fr.

Biletele se găsesc la Agenţia Teatrală „Thalia" Th. P. Maximovici.

Restaurantul TANASACHI
Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mai delicioase mâncări.
Serviciu ales şi prompt.
Restaurantul e deschis noaptea. Bucătărie speciala. Pentru artişti reducere.

SECRETUL DIVULGAT
Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.
ROMÂNIA MUSICALĂ
FINKELSTEIN
Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24
furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix : 0f 50 c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f 30 c.

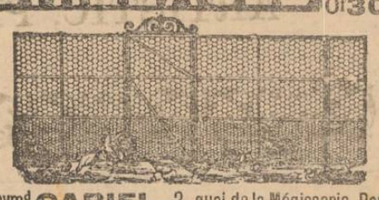

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

TEATRUL NAŢIONAL

NOUL

Cinematograf Bottez

Luni 20 Noembrie 1906—ora 9 seara

SERATA SPLENDIDA

Comedii, drame, fantezii, magie, iluziuni, automobilism, ciclism, sporturi, reconstituirea marilor fapte istorice, geografie intuitivă etc.

TOTUL ESTE INSUFLEŢIT

«Noul Cinematograf Bottez» cu elicia de preciziune, invenţie proprie, a obţinut imense succese la Bucureşti—33 serate consecutive. Toate ziarele ieşane şi bucureştene ne-au adus cele mai mari elogii.

PROGRAM CU IMENSE BOGĂŢII

SPIONA — dramă militară de cea mai mare senzaţie.

GREVA — Mare scenă pariziană în 12 părţi. O specialitate a casei noastre.

După cererea generală

Dracul la Paris

variantă la **FAUST** şi **MARGARETA**

capo d'operă cinematografică. O comedie-dramă, care rulează aproape o jumătate oră pe pînza diafană.

Scene cu fenomenele naturei

Sala Teatrului posedând o acustică perfectă, aceste scene vor fi redate cu cea mai mare preciziune.

PREŢURILE LOCURILOR: Loja de 4 pers. 8 lei, de 5 pers. 10 lei, de 6 persoane 12 lei, Loja Balcon 6 lei, Stal I (Banca 1—8) 2 lei, Stal II Banca (9—16) 1.50, Stal III (Banca 17—23) 1 leu, Balcon banca I-a 1.50, celelalte bănci 1 leu, Galeria 50 bani.

Biletele la Agenţia THALIA (Maximovici).

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci aní a demonstrat că Eléxirul Guíllié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞI: Farmacie **FRATII KONYA.**

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 7.—Iaşi, Mercuri 22 Noembrie 1906

Contopire şi diferenţiare

In mişcarea politică făcută de partidele noastre istorice s'a ajuns la axioma că pentru bunul mers al trebilor publice e în deajuns a se avea in ţară *două partide mari,* care rînd pe rînd să se succeadă la putere pentru a duce carul statului pe căi de progres.

Dar până să se ajungă la acest concept politic, a fost nevoe de multă luptă, de potolit multe ambiţiuni personale, de stâmpărat multe veleităţi şi mai presus de toate a trebuit să se toarne în aceiaşi formă multe personalităţi de mâna întâia, care să se hotărască a conlucra la una şi aceeaşi operă mare de partid. Guvernarea de 12 ani a lui I. Brăteanu a contopit în masa colectivităţii liberale multe personalităţi politice, cari au ajuns să închege partidul liberal.

Aceiaşi cale s'a urmat şi în partidul conservator. Supt acţiunea predomінătoare a lui Lascar Catargi ajutat de personalitatea de mâna întâia a lui Alex, Lahovari s'a închegat partidul conservator, prin contopirea a o mână de personalităţi politice, care în răstimpul de 16 ani în urmă, au venit şi au complectat rândurile partidului conservator.

Astăzi stau faţă în faţă cele două partide, gata de a-şi trece puterea unul altuia, şi putînd face faţă la toate nevoile politice ale ţării.

Cînd zicem aceasta nu ignorăm că a mai rămas în ţară o grupare politică, aceea de supt direcţiunea d-lui Carp, care *pretinde încă a ţine de aproape în jurul unei persoane, mai mult de cât în jurul unui stindard a unui program* o sumă de personalităţi politice, *unele de mâna întâia şi cercate,* altele de felul celor care le procură colegiile noastre electorale, şi care cu toate experienţa vremilor *a rămas arierata* în închegarea sa politică. Şi nu ne mirăm dacă această grupare are filiaţiune politică cu partidul conservator, căci in doctrina conservatoare a pătruns mai greu maxima aceasta politică, dat fiind ori oamenii care au alcătuit acest partid, ori imprejurările interne ale partidului,

Pentru a fi în deplină doctrină ar trebui ca toate elementele politice—*acea treime de cetăţeni alegători, cari îşi au în prima preocupare afacerile publice ale ţărei*—să se contopească în cele 2 partide politice, expresiunea vie şi reală a stărei actuale politice la noi în ţară cu actualul nostru regim constituţional.

Dar contopirea nu exclude posibilitatea *diferenţiărei.* In mod firesc partidele ajung la un moment dat că se prezintă cu un stat major *prea experimentat,* şi cu o armată de partizani prea *recentă.* Intr'un interval de 20 ani intră în colegiile electorale atâta element nou cetăţenesc care aspiră la viaţa politică, că ori-ce s'ar zice şi ori-cum s'ar lucra, acel element nou are dreptul la viaţa politică, şi datoria conducătorilor este de a da acces la primele trepte politice acelor *personalităţi viguroase* recrutate dintr'insul, înlesnind şi făptuind prin aceasta, opera înceată şi sănătoasă a evoluţiunei politice a partidelor.

Partidul conservator prin şefii săi a dat pururea dovadă de acest tact politic, înlesnind opera progresului politic în evoluţiunea partidului nostru prin chemarea la guvernare a reprezentanţilor aleşi şi viguroşi din seria de generaţiuni ce au intrat în rândul partidului. Şi a avut mâna fericită în această alegere, căci după cum bine a zis maestrul tribunei parlamentare într'un recent discurs, de 16 ani de zile tot ce s'a legiferat mai de samă în partidul conservator, toate înălţările şi scoborârile politice sînt întrupate în acţiunea celui mai talentat şi mai impus reprezentant al tineretului conservator, iar prin luuga lui durată în guvernele conservatoare a dat pildă vie că *diferenţiarea* în politică merge spre binele şi întărirea închegărei şi contopirei elementelor conservatoare.

* * *

Stare morbidă

D-nul Vintilă Brătianu publică în „l'Independance Roumaine", o serie de articole asupra „menirei partidului liberal".

Domnul Vintilă Brătianu, insistă foarte mult asupra risipei ce s'a făcut, cu banul public, în cei de pe urmă 10 ani.

Fostul secretar al finanţelor recurge apoi la o naivă stratagemă.

Timp de 10 ani s'a aruncat pe fereastră banul public. Domnul V. Brătianu numeşte aceasta o stare morbidă foarte gravă.

De cît, recurgînd la o fineţe, d-l Brătianu afirmă, că în toţi aceştia 10 ani, numai partidul conservator a fost la putere!

In toţi anii aceştia, la ministerul finanţelor a fost numai d. Take Ionescu. Toată destrăbălarea pe care d. Brătianu o subliniază cu atîta durere, nu constă de cît în împrumutul de 175.000.000.

Dar aceasta nu este de cît o stratagemă!

Adevărul este, că acuzarea sa se resfrînge şi asupra liberalilor, se resfrînge chiar mai mult asupra lor, care, în intervalul de care vorbeşte *Independenţa,* au deţinut puterea mai mult timp de cît conservatorii.

Dar acuzările merg mai departe.

Nu poţi vorbi de starea morbidă în viaţa noastră politică, fără să nu te gîndeşti la anii de guvernămînt ai lui Ion Brătianu.

Omul, care a declarat el singur, că a tolerat crime şi asasinate, trebue privit, negreşit, ca autorul original al stărei maladive, de care vorbeşte astăzi—cine? Fiul lui Ion Brătianu.

Dar să lăsăm să continue d. Brătianu. Vom reveni atunci.

O lămurire

Patriotul *ne ia de sus, contestînd ziarelor de provincie dreptul de a'şi spune cuvîntul în politica generală.*

Asupra chestiei în sine am vorbit eri.

Să mai deslegăm însă acum un lucru: cu ce drept ne vorbeşte Patriotul *în modul acesta?*

Pentru ca un ziar să fie îndrituit a critica politica noastră conservatoare, şi pentru ca să poată imprima cuvîntului seu puterea şi autoritatea cuvenită, trebue ca acel ziar să-şi aibă existenţa înainte de toate bine clarificată faţă de partid. Un ziar nu e ceva care cade cu hârzobul din cer, fără nici o raţiune şi fără nici o legătură cu oamenii şi împrejurările în mijlocul cărora trăieşte.

Un ziar e opera cui-va, e tălmăcitorul gândurilor unuia sau mai multor oameni; şi un ziar politic. este locul unde-şi aşterne gîndurile sale unul, sau unii, din fruntaşii partidului politic ale cărui interesele apără.

De aici, cu cât personalitatea politică a aceluia de la care ziarul îşi împrumută firea este mai puternică şi mai hotărâtă, cu atît cuvîntul acestuia va pătrunde mai departe. Şi cu cât acea personalitate va fi mai ştearsă, cu atât ziarul va fi lipsit de autoritate şi prestigiu.

E foarte elementar lucru, nu-i aşa?

Să vedem cine vorbeşte prin Patriotul.

Dl. Bacalbaşa e un ziarist. La d-sa omul politic, rămîne pe al doilea plan.

De alt-fel Patriotul *nici nu se infăţişază ca organul d-sale personal, ci ia hotărât aerul de a vorbi ca pentru alţii,* ca pentru cele mai autorizate personalităţi ale partidului.

Şi atunci intrebarea: cine sunt aceste personalităţi, care-şi păstrează cu îndărătnicie un anonimat neînţăles?

Care e motivul pentru care marii oameni de la Patriotul *s'au in umbră?*

Şi în fine care-i atunci valoarea cuvîntului lor, dacă nu ştiu nimic despre ei, despre chipul, despre faptele şi despre rostul lor?

Cîte vreme întrebarea va rămînea nedezlegată, toate bănuelile ne vor fi îngăduite. Cîtă vreme Patriotul *nu ne va spune lămurit de unde vine, unde se duce şi ce vrea, şi câtă vreme în fine nu vom şti cărui ilustru ambiţios îi serveşte de paravan,—atîta timp îi vom spune că n'are dreptul de a vorbi în numele acestuia.*

Dar in definitiv, dacă drumul nostru e cel drept, şi dacă ţelul nostru e ţelul tuturor conservatorilor sinceri şi cinstiţi, atunci ce vă impedecaţi de noi, cu cari aţi trebui să mergeţi alături?

Presa de provincie

O gazetă din Bucureşti, fără nici o importanţă în politică, a relevat, de şi în mod stupid, chestiunea importanţei ziarelor de provincie.

Despre cele susţinute de obscurul ziar din capitală, se poate vorbi la rubrica veselă.

Aci voim să vorbim despre importanţa ziarului provincial.

Dacă am pleca de la principiul, că ziarul de provincie n'are voie să facă politică, ar trebui, tot-o-dată, să se conteste şi provincialilor dreptul dea se manifesta politiceşte.

Şi fiind-că ar fi greu să ieî provincialilor şi drepturile politice, drepturile de alegător, li s'ar impune ca, în caz de alegeri, să vie cu toţii să voteze la Bucureşti!

Dar să lăsăm gluma.

In definitiv, politica cea mare se face la provincie.

Toţi fruntaşii noştri politici îşi au culcuşurile politice în capitalele de judeţ.

Nici odată un discurs de mare importanţă, prin care bărbatul de stat voia să facă o mare lovitură politică, n'a fost ţinut în capitală.

Programele politice ale celor 2 partide de guvernămînt, au fost anunţate la Iaşi.

La Bucureşti se fac 2 feluri de politici numai: politica publică, de parlament, şi cea de după perdea—a culiselor.

Aşa este la noi, aşa şi în străinătate.

Rolul gazetei provinciale este, deci, de cea mai mare importanţă.

Este absurd iarăşi, să porneşti de la principiul, că numai ziarul imprimat la Bucureşti, poate fi ziar bun.

Bucureştii au prea multe ziare; ţara are prea puţini cititori şi, dacă ar fi să examinăm calitatea ziarelor ce apar în capitală, apoi ar trebui să stăm de vorbă ceva mai mult.

Presei din provincie i se dă, în ţară la noi, foarte arare ori, importanţa ce o merită.

Asta ie prea adevărat.

Căci, întru cît este dovedit, că conducătorii ţărei dau luptele dela provincii; întru cît opinia ţărei nu se rezumă numai în ceea ce se spune la Bucureşti—ie natural că în ziarele de provincie să se oglindească adevărata situaţiune politică.

Iar vremea, care nu stă locului şi Dumnezeu, care, credem, că este al nostru al tuturora, nu numai al aleşilor de pe podul Mogoşoaiei, ne va îngădui, într'o zi, şi nouă, gazete de provincie, dreptul de a putea publica „Memoriile unui dezertor" şi să acordăm premii cititorilor noştri: ace de cravate, soponuri Sunlight şi 1000 lei în fantazie.

Şi cînd vom fi adus astfel ziarul la şurubăriile celui cu panorama—ni se va trimite, probabil, din Sărindar No. 7, decretul de drept la existenţă!

In corpul ziarului publicăm interesantul interview în care A. S. R. Principesa Maria se pronunţă asupra Artei la noi.

Asupra acestui interview pe care o distinsă damă, din înalta societate bucureşteană, l'a luat graţioasei noastre princese, chemăm osebita luare aminte a cetitorului.

EXTERNE

Premiul Virtuţii

Nepotrivite poate cu cele ce cuprinde zilnic rubrica aceasta, rîndurile care urmează vor interesa probabil tot atîta dacă nu chiar mai mult pe cetitori. Chestiunile mari politice străine, au desigur importanţa lor, atît prin învăţămintele care se pot trage cît şi prin repercutarea asupra faptelor şi întîmplărilor interne. Nu mai puţin lucruri înălţătoare ca acele care s'au produs dăună-zi la Academia franceză, cu ocazia distribuirei premiilor virtuţei merită să fie semnalate. In neputinţa de a inzista asupra tuturor discursurilor pronunţate extrag un pasagiu din splendidul discurs al cunoscutului Paul Bourget în care inzistă asupra enigmei pe care o constitue Virtutea.

„Cea mai mare din toate enigmele vieţei este de sigur virtutea. Cînd observaţiile noastre asupra lumei ne conduc la concluzia că legea suverană a fiinţei este lupta pentru existenţă, conflictul dintre indivizi şi speciĭ, sforţarea uriaşă pentru ca cei tari să existe în paguba celor slabi, iată-că apare renunţarea totală a persoanei, sacrificiul voluntar al egoismului cel mai legitim, resignare împinsă une-ori pînă la moarte şi toate aceste pentru motive care nu sunt justificate prin nici un interes oare-care. Fiul sau fica care se epuizează într'o muncă continuă şi aceasta fără raţiune, pentru a prelungi existenţa unor părinţi infirmi. Nenorociţii, dar sunt părinţii lor! Soldatul care lasă mai curînd să fie ucis de cît să se predea, deşi ştie că moartea lui va fi ignorată dar nu cum-va să nu se afle de dânsa. Nenorocitul, dar ascultă vocea datoriei! Medicul care vine să dea ajutor unui bolnav atins de o boală molipsitoare sau incurabilă, sau căpitanul care rămîne cel de pe urmă pe bordul vaporului deşi ştie că totul ie perdut!

Nici o teorie nu rezistă acestor fenomene. Biologistul, sincer convins că numai un joc al celulelor nervoase explică voinţa noastră, nu va îndrăzni să reducă aceste lucruri la o singură formulă fisico-chimică şi psihologul înclinat spre determinismul universal se va îndoi şi el dacă un om care dă dovadă de ast-fel de fapte măreţe, nu este alt-ceva de cît o teorie în viaţă.»

Un alt orator, Gaston Boissier, secretarul perpetuu al Academiei, a inzistat şi d-sa asupra acestei mari probleme şi trecînd apoi la partea teoretică a chestiunei analizează lucrările supuse cercetărilor comisiunei pentru decernarea premiilor.

Serbarea de la Academia franceză cu ocazia distribuirei premiilor precum şi lucrările produse cu această ocaziune, au dat luminei un material enorm asupra problemei psihologice atît de mult cercetată şi neexplicată pînă în present, cu toată pretenţiunea că ştiinţa a pus stăpînire şi pe această ramură a cercetărilor omeneşti.

O nouă organisare a meseriaşilor

Cei patru ani trecuţi de la votarea legei asupra meseriilor, a dovedit tuturor acelora ce văd limpede, că meseriaşii n'au realizat nici un progres în ce priveşte afacerile meseriei şi ale clasei meseriaşilor.

Constituirea meseriaşilor în corporaţii, alegerile de preşedinte şi comitete, n'au procurat meseriaşilor alte avantaje de cât că le-a pus pe spate noui impozite, botezate: cotisaţii, taxe, amenzi, baluri, etc. deosebit de faptul că le-a atras pe ici pe colea, câte o condamnare care a trimis pe unii dintre ei la închisoare fie pentru bătăi, insulte, calomniĭ şi cîte odată chiar mituiri sau neregule.

Cu acest activ, o lege nu poate trăi, mai cu samă acum când spiritul public pare a se fi deşteptat şi cînd interesele ecomice şi sociale de ordine superioară, reclamă ca această importantă clasă socială să fie pusă pe baze mai solide şi îndrumată către progres şi propăşire.

Din experienţa făcută, rezultă, că două sunt mai cu samă rălele de care se lovesc meseriaşii în năzuinţa lor către o stare mai bună.

a) Lacunele legei în ce priveşte oarecare înlesniri necesare propăşirei meseriilor şi

b) greşita organizare a corporaţiilor. Vom căuta a studia ambele aceste răle şi ne vom spune cuvîntul nostru pentru înlăturarea lor.

Pentru partea întâia, fiind nevoe de intervenţia puterei legiuitoare, o vom lăsa mai la urmă, ocupîndu-ne în numărul de astăzi de partea a doua, care se poate modifica şi duce la bun sfirşit cu dispoziţiile legei actuale, dar avînd la îndămână inţelepciunea şi tactica meseriaşilor.

După părerea noastră, triumful unei clase sociale în revendicările sale, nu se peate capata de cît prin invederarea rălelor şi prin cumpătarea şi inţelepciunea reclamelor.

Solicitările sgomotoase şi forţele nu duc de cît la un rezultat efemer, ne-complect şi tot dea-una vătămător.

O nevoe socială de toţi recunoscută, şi face drum fără sgomot şi sforţare, obţinând dispoziţiuni legale, proprii a schimba răul în bine, pentru satisfacţiunea fie a intereselor individuale, fie a celor generale.

Meseriaşii să nu scape din vedere încă marele adevăr, că direcţiunile sănătoase nu pot conduce de cît la satisfacerea cerinţelor de ordin general.

Cu aceste premise să intrăm în materie.

S'a observat, că la Iaşi, unde situaţia meseriaşilor e intru cît-va escepţională, corporaraţiile înfiinţate nu pot merge înnainte, din causă că numărul membrilor fiid prea mic, nu s'a putut face nici o selecţie mai remarcabilă în alegerea comitetelor şi a conducătorilor nici o uşurare în suportarea sarcinilor necesare conducerei unei corporaţiuni.

Credem că nimeni nu va contesta, că necesarul este ca contribuţia să fie cît se poate mai uşoară, mai cu samă cînd avantage materiale şi imediate nu se pot da şi că necesarul este, ca conducerea să fie încredinţată în mîni care să aibă capete cumpănite, temperamente liniştite şi nevoi materiale mai puţine şi mai uşoare.

Or, numărul restrîns de membri al unei corporaţiuni, a împedecat atingerea acestui ideal.

Preşedintele şi comitetul unei corporaţii a crezut că din moment ce au fost aleşi, sarcena lor e indeplinită. N'am văzut de la nici uu comitet de corporaţie altă concepţie dă cît acea a contribuţiei, constatarea contravenţiilor, amenzi, ocări, şi insulte. Nicăiri n'am văzut discuţii şi opiniuni mai serioase, mai de ordin general sau de ordine mai superioară.

Sfinţirea de steaguri, baluri cu socotele incurcate, virimente de fonduri neregulate, animozităţi personale, cam acesta e bagajul sau activul comitetelor Corporaţiilor.

Nicăirea însă, nu s'a văzut o lucrare care să aibă de obiect o măsură oare-care în limitarea concurenţei, prompta executare a angajamentelor, unirea pentru a forma societăţi de întreprinderi, vroim să zicem, păreri pentru constituirea meseriaşilor în societăţi, care să ţină loc de obştii, pentru a lua asupraşi lucrări de furnituri, construcţiuni etc. etc. Comitetele c rporaţiilor nu se pot mîndri că au la activul lor astfel de lucrări.

Un singur lucru se pare a se degaja din activitatea acestor comitete: amenințarea de a obținea prin forță ceia ce ei cred că e bine, fără a-și da sama de rătăcirea în care cad, căci ce s'ar întâmpla când fie care clasă socială ar cerca se obțină prin forță ceia ce ar crede „cu sau fără temeiu" că e în folosul său, chiar cu prețul de a fi în detrimentul intereselor generale

Pentru a înlătura pe viitor aceste netăgăduite neajunsuri, Camera de meserii de la Iași, a luat inițiativa unei noui organisări a corporațiilor din capitala Moldovei.— Reorganisarea care consită în faptul că toate meseriile ce se practică la Iași, să fie organisate în 4 mari corporațiuni, anume:

Metalurgică construcțiune, confecțiuni și a 4-a corporația progresul, în care se intre meserii diferite și care nu se pot uni sub un nume generic din cauza multiplilor specii de materii prime ce servesc ca bază acestor meserii.

Când toți meseriașii din Iași, a cărora număr se ridică la aproape peste 5000, se vor constitui în patru corporațiuni, având denumirile de mai sus, sperăm că vom realisa prin numărul mare al membrilor două mari reforme superioare stărei actuale de lucruri și anume:

a). Selecțiunea în alegerea conducătorilor și

b). Ușurarea contribuțiilor către corporație.—

Măsura propusă de camera de meserii nu poate satisface, o recunoaștere de mai înainte.

1). Pe turburători și

2). Pe cei ce țintesc la onoruri, pentu satisfacerea ambițiilor sau poftelor personale.

Ea însă, satisface pe deplin interesele masei meseriașilor muncitori și înțelepți, care vor găsi în această organisare, o nouă îndrumare către progres și prosperitate.

Să găsese printre meseriași capete cumpănite, o recunoaștem aceasta cu plăcere și mândrie, dar ei nu pot lua parte la acțiunea bună din causa celor turburători și sgomotoșii care au creat în cercul restrâns de membri o atmosferă ne-potrivită muncei liniștite și cumpătate atât de necesară meseriașilor în fasa în care se află ei astăzi.—

Insuflețiți de aceste dorințe, transmitem marei mase a meseriașilor vederile Camerei de meserii, îndemnându-i a îndepărta de la ei uneltirile pătimașe și păgubitoare, pentru a adopta modul nostru de a vedea și a simți pentru binele tuturor, aprobând noua re-organisare ce li se propune.—

Credem a găsi sprijin printre meseriași ca apoi să putem pleca la realisarea desideratului de la punctul prim al acestui articol, obținând de la puterea ligiuitoare, reforma legei potrivit nevoilor acestei clase sociale.

G. D. Șerban

De la frații de peste Prut

Pentru edificarea națională a cetitorilor noștri vom căuta a ne ținea în strînsă legătură cu confratele din Chișinău „Basarabia". Cum redeșteptarea națională a Moldovenilor Basarabeni, e în zorile vieței constituționale din Rusia, dăm loc azi pe deantregul primului articol din No. 51 al sus zisei gazete „Datoria noastră":

Vremea și împrejurările în care ne aflăm noi astăzi, pun asupra noastră o datorie pe care trebue să o știe ori ce Moldovean din Basarabia și să stărue să o aducă la îndeplinire. Să nu creadă nimeni că este un lucru nou, necunoscut, sau că este atît de greu, în cît nu te mai poți gîndi la îndeplinirea datoriei.

Nu este lucru necunoscut, căci e dintre suferințele de veacuri ale norodului moldovenesc. Este plîngerea Moldoveanului nostru, năzuința lui la o viață în rînd cu oamenii. Cum să nu știe el sărmanul ceia ce ar dori să aibă. Durerile lui au găsit în totdeauna răsunet pe paginele gazetei noastre.

Nu este lucru greu, căci este firesc. Omul nu poate să tacă și să doarmă liniștit, cînd îl doare ceva. Este destul să simtă durerea ca să caute alinare; însă-și firea te face s'o cauți, pe dată ce ai simțit'o. Aceasta e o datorie firească.

Dacă Moldovenii noștri până în vremea de astăzi au stat obijduiți în întuneric, apoi asta din pricina că au fost atît de chinuiți în traiul lor, atît de lipsiți de cele trebuincioase trupului, inimei și minței, că încă n'au știut că mai este ceva pe lume, afară de bordeele lor sărace și pustii.

Ei n'au auzit încă de bunurile învățăturei în limba mamei, nu și-au putut incă închipui ce plăcere simți, cînd citești o carte scrisă în limba care o auzi și o vorbești din leagăn; iar despre drepturile cetățenești nici n'au crezut. Aceste toate au fost, un lung șir de ani necunoscute pentru el.

Acum când răsare soarele deșteptărei, Moldoveanul simte toată povara cea grea, a vieței nenorocite, care'l apasă; se înțelege că și la noi cel dintăi o simte țăranul, care în toate vremile și la toate popoarele, a fost suferitorul, plângătorul și ducătorul nevoilor întregei națiuni (întregului norod), pe când fratele cel mai de sus, căpătând destul de lesne plăcerile vieței, adeseaori uită de fratele său cel înjosit și nedreptățit.

In această vreme s'a văzut că, atunci când mai mari și mai nenorociți din norod nu uitau de cei mai mici, întreg poporul scapă de întuneric, de jugul neștiinței și al lipsei de drepturi. Când cei mai mari dădeau mână frățească, de ajutor și de unire cu cei mai mici, atunci poporul își înălța mândru capul și se adăpa la izvorul luminei și a științei și mergea, tot mergea înainte. Așa ne spune nouă istoria, povestirea faptelor trecute a tutulor noroadelor.

Prin spusele istoriei datoria noastră, ca a unui popor, ni se înfățișează și mai lămurită.

In scurt ea este'ntraceia că țăranul, luminat prin faptele ce se petrec acum la noi în împărăție și pricepînd în ce stare de plâns se află, să nu stea ademenit, nepăsător, ci ascultând glasul firei sale, să spună întot deauna și peste tot locul de suferințele sale, căci dacă va cere i se va da.

Iar Moldovenii cei ce prind locuri însemnate în împărăție și se deosebesc prin avuție multă, să nu uite nicici odată că sunt moldoveni, și că după spinările lor un popor întreg zace în sărăcie trupească și sufletească, așteptând de la ei macar o rază, o licărire luminoasă, în lungul său rând de suferințe.

Așa dar fie care Moldovean trebue să-și aibă în vedere datoria, spusă mai sus, dacă vrea ca poporul nostru să iasă la calea propășirei și să fie în rând cu lumea.

Alecu Mateescu

Culisele Naționalismului Francez

— D-na Syveton — pune la dispoziția ziarului *Le Martin* un important dosar.

Se cunosc condițiunile misterioase în care a murit acum cât-va timp cunoscutul deputat naționalist Syveton. Soția acestuia pretinde a fi adunat un material foarte important și în care multe din lucrurile întîmplate vor fi pe deplin lămurite.

Acest dosar a fost întovărășit de o scrisoare adresată ziarului *Le Matin* și pe care o reproducem mai jos:

„Aș fi voit să nu turbur liniștea celui mort și să las în liniștea lașității lor pe acei care trăesc și știu totul. Cu toată perzistența dv. nu mă pot hotărî să vorbesc și reînsprospătez trecutul, calvar atît de îngrozitor. Tot ce pot face este să dau instrucțiuni advocatului meu să vă puie la dispoziție dosarul întocmit de mine și care va spune mai imparțial de cît mine tot ceea ce doriți cu atîta ardoare să știți.

Dacă mă decid la acest sacrificiu, care va dezlănțui din nou asupra mea un potop de ură și înjururie, aceasta n'o fac în speranță că adevărul va fi mai puternic de cît ura, ci numai pentru că mai presus de patimele momentului stă imparțialitatea mulțimei și nu pot admite, cu voie sau fără voie, să mă supuneți verdictul lui ci, fără să-i puneți la dispoziție toate mijloacele spre a'și putea forma convingerea.

A mai intervenit un motiv nou, care, trebuie s'o spun, n'a existat atuncea cînd ați inzistat pentru prima oară pe lângă mine să spun tot ce știu în această chestiune. Am devenit bunica și nepotul meu are cel puțin dreptul se știe că n'am fost o femee suspectă și disprețuită.

Nu vă cer să mă apărați. Faptele, sper, vor pleda în favoarea mea. Vă cer numai să nu vă serviți de acest dosar de cât cu rezervă și discreție, spre a evita ori-ce scandal inutil, și a vă aminti că am iertat pe acel ce nu mai este și că aș voi să uit pt acei cari au rămas în viață.

Litere-Științe-Arte

Că marele dramaturg Ibsen nu era dușman al femeilor se știa de mult, mai cu samă după celebra dramă *Nora*. Acum găsim într'o revistă germană cîte-va scrisori și cugetări postume din care se vede că Ibsen era un partizan înfocat al al emancipărei femeilor. Asupra acestui subiect se va reveni pe larg la altă rubrică.

—

Aventur americană a celebrului tenor italian Carusso continuă a fi ocupația de predilecție a tuturor ziarelor amatoare de senzații. Criticile severe la adresa Americei abundă dar nici ironiile nu lipsesc pe seama tenorului.

Așa, «Critiqua dramatica» din Roma vorbind cu sarcasm despre apelul cîntărețului către Regele Italiei, întreabă dacă e oportun a se declara războiu Statelor-Unite....

—

In darea de samă a spiritualului critic de la „Journal" Ernest La Jeunnesse, asupra ultimei ședinți a Academiei Franceze pentru împărțirea premiului virtuței (Montyon) cetim că în darea de seamă asupra scrierilor bune din cursul anului s'a aplaudat și numele d-lui Pompiliu Eliade, fost elev al Școalei Normale din Paris.

—

In „Albumul" apărut cu ocazia inaugurărei statuei marelui Alexandri figurează un *acrostih* închinat «Nemuritorului poet» și datorit omului de știință prin excelență, d-lui Dr. C. I. Istrati. Credem nimerit a cita interesanta bucată, scrisă în mijlocul febrilelor pregătiri și preocupări cu Expoziția generală:

Aurii sau oacheși îngeri, cu sclipiri strălucitoare
Luminați de raze sfinte, rîzători și fericiți,
Etern zboară 'n nesfîrșire pe-aurite aripioare,
Cîntînd imn de nemurire, în văzduh nețărmuriți;
Sunînd trîmbițele 'n ceruri, dup'a sfintei cărți rostire,
Au să 'nvie din morminte toți cei morți, la cîntul sfînt.
Necredință nu se 'ncape, căci în Dacia Romană,
După secoli de-admirare și de moarte—apropiat,
Resună duios în lunca, cîntul Bardului la lună
In Mirceești și Națiunea romînească a 'nviat.

—

Se credea că d. N. Iorga, focosul publicist e în trative cu „Viața Românească" pentru colaborare. Ultimul număr al revistei îi prescrie însă d-lui Iorga o cură de liniște: «putem fi siguri că din liniștea cabinetului de savant, departe de vîltoarea publicisticei, d. Iorga va îmbogăți literatura....»

—

La academia de științi din Paris s'a făcut o comunicare importantă și emoționantă. Ilustrul chimist Stéphen Leduc a reușit să prepare celule artificiale, avînd nucleul format dintr'un amestic de sulfat de cupru, zahar, puse in presența unei cîtimi de gelatină și ferro-cyanură de potasiu.

După un oare-care timp chimistul a produs «plante» având caracterele unor adevărate vegetale. Savanții academiciani au simțit toată emoția unei atari descoperiri care ar însămna soluția marei chestiuni a trecerei de la minerale la vegetale, ceva in felul unei generațiuni vegetale spontanee.

—

STRUNA ZILEI

Post-scriptum la un afiș

«„Moștenitorii"—Niculescu»

Nu se 'ngrijește comitetul să-și lumineze spectatorii,
Altfeliu adăuga de sigur și nu fără păreri de rău
Că la spectacolul de astăzi tot *veseli* sunt *moștenitorii,*
Dar *Niculescu* nu-i... *Buzău*

Informații

Fără să vroim, fără să ne gândim, am produs superare mare „Epocei". Noi publicăm, în foiță, un roman foarte senzațional. Autorul a pus titlu acestui roman „Memoriile unui judecător de instrucție".

Ei bine acest titlu a produs supărare mare Epocei.

„Epoca" are convingerea, că, prin acest roman, noi vroim să publicăm memoriile unui judecător de instrucție român, care în 1898, instruise o crimă oare-care, făptuită ziua în amează mare, în centrul Capitalei.

„Epoca" se înșeală. Senzaționalul roman, pe care „Opinia" îl publică în foiță, se petrece la Paris.

Ni se comunică din București, că închiderea oficială a expoziției, va avea loc Joi 2 Decembrie.

Cu începere de la 1 Decembrie, biletele cu preț redus pe C. F. vor fi suprimate.

Astă seară Marți, la Teatru Național: o singură reprezentație dată de artistul Niculescu. Se va juca: Moștenitorii.

Pentru plata profesorilor numiți la liceul din Pomârla, s'a deschis un credit de 35000 lei, pe seama casei școalelor. După un raport al d-lui director-inspector, C. Rădulescu Motru, s'a distribuit modul plății profesorilor titulari și suplimentari, de și multe modificări au fost adause acestui raport.

Pe ziua de 1 Noembrie cursurile au început în mod regulat.

Direcția generală a C. F. R. a delegat pe dl. Gh. Frunză, inginer-șef, ca împreună cu inginerii șefi din Iași, să ancheteze cauzele, carî au produs incendiul de la atelierele C. F.

Ancheta a stabilit, că focul s'a comunicat de la o camforcă cu jaratec pe care un lucrător o lăsase, peste noapte, într'un atelier.

Pagubele au fost evaluate la 60 mii lei.

Partea atelierilor C. F. R. care, în cursul săpmânei trecute, a fost distrusă de incendiu, a început a fi reconstruită.

De-o cam dată în ateliere nu pot lucra de cât 12 lucrători.

A. S. REGALA ȘI ARTA NAȚIONALA

Convorbire cu A. S. R. Principesa Maria de România

La Palatul Cotroceni. — Iatacul Domniței. — Stilul bizantin românesc. — Princesa Maria despre Arta Națională.—A. S. Regală și Arta Modernă.—Simțul practic al românceі.

Cinci minute de așteptare într'un salonaș Ludovic al *XV*-lea, în verde, alb și aur. A. S. R. Principesa României mă va primi îndată.

Cu pași înăbușiți în covorul moale mă plimb dealungul camerei, unde la fie-ce minut ochiul ți se oprește pe un obiect de artă și de lux. Cadruri de de fotografii de o matasă ștearsă, încununate cu steme de aur, unde sub geamul străveziu zâmbesc chipuri subțiri de împărătese visătoare; vitrine poleite în care medaliile sunt așezate cu evlavie pe așternut de catifea, călimări de Sévres vechi pe masa de scris. Totul e bogat și rece; pe nimic nu se simte deasa atingere a mânelor parfumate...

Prin deuă mari ferestre deschise pe un cerdac învăluit cu glicină cam resfirată de toamnă, ochii sei se pierd în zarea grădinei în terasă, unde în dosul balustrelor și gardului viu neted retezat, se întinde desișul parcului. E toamnă și ceață. Totul se înfășură într'un cenușiu subțire unde nici o coloare vie nu reesă; lumea întreagă e o aqua-forte ușor desinată.

Iatacul Domniței,

Dar se deschide ușa, „Pe aici" zice lacheul, și iată-mă în pragul faimosului iai tac unde Domnița Maria face cîtorva aleși grație de ai primi. Este o făurire de artist, o minunată reânviere a trecutului, și tot de odată o revoluție în arta decorativă. De la ușa de bronz verzui ruginit, rămâi fermecat de armonia tonurilor calde și mate. Pereții și tavanul boltit ca a unui paradis, sunt în întregul lor îmbrăcați in mari patrate prelungi de argint fără lustru, care sunt sapate cu cele mai felurite și mai măestrite arabescuri în stil bizantin-român.

Pe chenarele bolților și a firidelor se recunosc motive de ornamentație de o vechime seculară, și amănunte adunate de prin mănăstirile și bisericele noastre, Horezu, Curtea de Argeș, Trei Ierarhi, etc. Căci comoara evului nostrn mediu e aproape necunoscută încă, și e fără de sfîrșit; nu a lipsit până acum de cât un spirit ales care să se gândească a căuta acolo o inspirație nouă pentru a reânvia arta locuinței.

O boltă interioară, purtată de patru stâlpi și ridicată pe o estradă, susține patul, acoperit cu o broderie ce joacă în toate fețele ca sideful la lumină, sunt crizanteme liliachii care trec prin toată gama coloarei de la argintiu până la vânătul toporașilor și se amestecă și se încurcă într'o armonioasă învălmășală unde fondul stofei se pierde de tot. Imense și mlădioase perne de puf, asemenea cu acoperișul patului, aruncate pe toate mobilele, amintesc această notă dominantă.

Pe jos, urși albi își întind molateca bogăție, pe niște lespezi de piatră albastră ca apa, presărată ici colea cu cîte un desen bizantin. Și peste tot, largi vase pe picior de piatră cioplită, mari ca niște cristelnițe, lasă să curgă șiroaie fugerele despletite ca un păr subțire în vînt. Pe căminul monumental se înșira vase de porțelan norvegian; albul lăptos, formele șterse cenușii-albastre abia se desprind de pe fundul alb al camerei. Și, ca singură notă de culoare vie, iată pe o măsuță, o strălucire ce îți ia ochii. Este seria portretelor Copiilor Regali, în niște cadre pictate de însă-și Domnița.

O inovație: aquarele care redau coloarea și strălucirea celor mai prețioase giuvaere: rubine, ametiste, crisoprase—toate

---

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

4

SECRETUL

JUDECATORULUI DE INSTRUCȚIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

II.

Unde Maxim intră în scenă

Printre persoanele presente, un tînăr privea cu ochii scînteetori la comoara adunată in fața contelui de Ferrusol. El încerca din cînd în cînd cîte o tresărire involuntară. Fața îi era palidă și cîte-va picături de sudoare, cădeau pe tîmplele sale, în timp ce trăsăturile i se contractau.

In momentul din urmă, el contempla pentru a zecea oară, cu ochii plini de invidie, comoara ce se afla sub ochii sei, cînd cine-va îl bătu peste umăr.

In același timp o voce cam ironică zicea, destul de tare pentru ca toată lumea să poată auzi.

— Ei! sărmanul meu Maxim, vezi că nu ești singurul care perde. Dacă contele de Ferrusol are dinaintea sa acest munte de aur și de argint, amicul nostru Mazerolles ridică, în mod foarte galant, acest munte pe cheltuiala sa.

— Da, suspină ușor acela care fusese numit Maxim.

— N'ai aerul tocmai vesel, scumpe amice, zise interlocuitorul seu, care surprinsese acest suspin, Mazerolles îți face concurență, și cu toate astea vezi indiferența sa.

Maxim se întoarse.

— Te înșeli, Dubois, ce-mi pasă de biletele de bancă, pe cari le-am perdut! Sînt preocupat pentru motive de altă natură.

— Mă rog, dragă amice, lucrul presintă puțină importanță, de altfel.

Și Dubois, întorcîndu-se pe călcăi, întoarse spatele lui Maxim. Acesta urma a privi jocul. Cu toate sforțările sale o profundă emoție îl stăpînea; un observator ar fi remarcat grija ce punea, ca nici una din persoanele presente să nu bage în seamă impresiile ce-l agitau.

In acest moment, pendula suna 11 oare.

Maxim tresări în mod involuntar și făcu o mișcare pentru a părăsi grupul care-l înconjura; dar ochii sei se fixară din nou asupra aurului și a biletelor de bancă așezate pe masă.

— 11 ore! zise d. de Ferrusol.

— 11 ore! răspunse cu răceală d. Mazerolles.

— Drace! zise contele, am încă o jumătate de oră de jucat; trebue să părăsesc cercul la 11 jum. Cu toate astea nu vreau să-mi cedez locul, fără a vă da ocazia de a vă ratrapa.

— Cum doriți.

Cercul se strînse mai mult și în timp ce cîți-va jucători se apropiară, nu se auzia de cît sgomotul produs de fîșîitul cărților.

Contele de Ferrusol, cîștiga într'una. Acela pe care Maxim îl numise Dubois, rîdicînd de odată vocea, zise:

— Mazerolles a perdut 45,000 franci într'un sfert de oră; sînt sigur că Ferrusol cîștigă peste 250,000 lei.

— 250,000 lei! murmură Maxim.

Dubois, pe care întîmplarea îl pusese alături de Maxim, auzi această observație și zise:

— Tu nu ești singurul, fie-care din noi ar dori să fie în locul lui Ferrusol.

In loc de răspuns, Maxim scoase ceasornicul.

— 11 și un sfert, te părăsesc.

La revedere Dubois.

Și după ce strînse mîna amicului seu Maxim, părăsi sala de joc și se grăbi să iasă din club.

— Aș voi să știu ce are Maxim astă-seară, zise Dubois unuia din vecinii sei; n'ai observat dragă Verneuil, aerul seu preocupat.

— Da, mi se părea că era puțin cam palid, a jucat și el?

— Da, cu mine.

— A! înteleg, a perdut.

— Da!

— Mult?

— Nu, cîte-va bilete de bancă.

— Hm! va să zică nu e bogat acest Maxim dacă se afectează atît pentru o perdere așa de neînsemnată?

— Nu știu.

— Dar a propos, fiind-că conversația cade din întîmplare asupra acestui băiat, îl cunoști?

— Oh! foarte puțin.

— N'are alt nume de cît acela de Maxim?

(Va urma).

astea create de o picătură de apă în vîrful unui penel vrăjitor.

Apoi, ca lustru, un cerc de aramă veche, de care atârnă jur împrejur, cruci de sticlă turbure, împodobite, ca odăjdiele bisericilor noastre, cu pietre nestimate, prin care lumina se cerne minunat nuanțată.

Mobililele sunt: seaune adânci cu spete înalte, jețuri mari ca ale episcopilor. și ele tot de argint săpat cu arabescuri; iar totul e combinat cu un gust atât de sigur, încât îți dă impresia desăvârșirei până în cel mai mic detaliu. Nici un minut nu simți că ți se ia vederea de prea multă bogăție, prea multă lumină.

Nuanțele se topesc una într'alta cu atâta potrivire, argintul e atât de stins, culorile atît de alese, încît, în loc de poleirea orbitoare scumpă sufletului nostru oriental, găsim aici o armonie măsurată și caldă, o atmosferă de odihnă și de pace.

Principesa Maria despre arta națională

Dar un foșnot se aude. Principesa Maria a intrat și iatacul minunat dispare din ochii mei. După câteva cuvinte, arătând împrejurul meu, îmi scapă exclamația „Alteța Voastră e o mare artistă!" Atunci Domnița, cu un zîmbet senin răspunde: „Am vrut mai întâi de toate să arăt că în ce privește arta decorativă, se poate avea orice am dori, fără a eși din țară. Tot ce se vede aici, sculpturi, broderii, mobile a fost lucrate în Romînia. Modelele de ornament de pe boltă și pereți, am pus să mi le adune de prin monumentele noastre și le-am copiat și combinat după cele mai vechi motive ale neamului nostru. Am simțit înainte de orice nevoia de a 'mi alcătui un locaș unde să se poată trăi.

M. S. Regală și «Arta Modernă»

—Nu e de trăit în cea ce se chiamă azi „artă modernă" ca linii și ca impresie generală. Afară de bronz, care se lucrează destul de frumos, ar fi prea mult de zis în contra „modern—stilului". Formele silite, căutarea dinadins a cea ce e nefiresc, toate astea nu pot mulțumi pe cine e dornic de armonie. Am vrut să fiu înconjurată de frumos': dar de frumos care să fie al nostru, dela noi. Ați putut observa aceeași intenție în obiceiul ce ce am luat de a'mi face toate hainele în țară. Destulă vreme s'a crezut că nu există gust și modă decât peste graniță. Exposițiunea jubilară a arătat cu prisosință că romînca are și dânsa degete maestre, care așteptau să creeze orice e frumos numai încurajate să fie.

Observai atunci că Domnița purta o rochie de lână albă, țesută în război prin sate, ca o regină din Homer. Pieptul rochiei era împodobit cu o broderie în alb și aur, copiată de pe o iie țărănească. Foile cam scurte, mijlocul cam subțirel, părul de un aur de copil, farmecul mișcărilor, totul făcea să reiasă mai mult decât oricând, impresiunea de frăgezime, de forță și de sănătate care emană din toată persoana Princesei României. Incă un zâmbet și am plecat, ducând cu mine, ca amintirea unui vis, chipul în aur și alb al Domniței noastre în iatacul minunat ca zâna din poveste, în palatul său «cu totul și cu totul de argint» zice *„Patria"*

Ultime informații

După o ultimă dispoziţiune, ce a fost luată astă-zi, cele 2 secţiuni ale curţei de apel şi secţia III a tribunalului se va instala în palatul Ferdinand, iar celelalte 2 secţiuni ale tribunalului în casele Ciurea, situate peste drum de Institutul Grigorian,

Se ştie că' după o primă dispoziţie, secţiunele I şi II ale tribunaluluĭ urmau să se instaleze în acelaşi local cu curtea, iar secţia III în localul şcoalei „Trei-Erarhi"

Sinucidere veselă

—articol din care se vede că studentul Naum n'a luat nici o otravă.

Nu știm dacă dorul de reclamă, sau vre-un alt motiv, l'au făcut pe studentul Mihai Naum, să joace o festă autorităților și medicilor! Fapt este că încercarea de sinucidere a acestui student nici n'a existat și că se constată, astă-zi, că Naum n'a înghițit nici o substanță toxică, nici măcar una din acele substanțe, care ar putea simula o încercare de sinucidere.

Ce l'a determinat dar să dea alarmă, să vîre în speriați pe pacinicul Mesteș din strada Armeană, să facă să fie aduși medici la miezul nopței iar autoritățile să-l transporte la acea oră întîrziată la spitalul sf. Spiridon? Se zice că ar fi căzut la un examen de bursă. Ei și? Faptul acesta, pentru o fire slabă, poate da naștere une-ori, foarte rar, ce-i dreptul, la acte de disperare, dar să motiveze atitudini ca acele ale lui Mihai Naum, aceasta nu se explică de cît doar printr'un dezechilibru, printr'o stare care necesită cu siguranță îngrijirea medicală.

*

De alt-fel întreaga atitudine a acestui bolnav, de cînd a intrat în secția d-lui dr. Negell nu poate fi alt-fel explicată:

Fie-care cuvînt, fie-care mișcare dovedește un dezechilibru caracteristic, care explică suficient talentul de care dă dovadă Naum în ce privește simularea intoxicărei. Putere de simulare și perfecțiunea de a imita stări maladive, simulare care poate induce în eroare și pe cei mai experți, caracterizază o anumită maladie și desigur studentul Naum face parte din bolnavii din această categorie.

Mutismul de la început, scenele declamatorii de mai tîrziu, atitudinea, cînd tristă, cînd agitată, liniștea cu care aștepta moartea ce știa că nu va veni atît de curînd, toate aceste au făcut ca medicii să conchidă la cu totul alt diagnostic de cît acel al unei intoxicări.

*

Or-cum ar fi, s'a rîs și se rîde și acum foarte mult la spitalul sf. Spitalul de festa jucată deacest student.

Colegii veniți să-l îngrijească, familia îngrijată de soarta copilului ei și sosită anume în Iași, toți se întreabă dacă starea aceasta nu este mai îngrijitoare chiar de cît dacă ar fi luat vr'o substanță toxică oarecare.

Chestiunea aceasta, însă, o lăsăm fără răăspuns.

La 27 a. c., la curtea de casație, s. I, se va judeca procesul d'intre statul Sârbesc și foasta regină Natalia a Serbiei.

Aflăm că d-na *Maria I. Pivniceru* soția simpaticului senator de Fălciu, se află aproape restabilită din greaua boală. Dorim o complectă însănătoșare pentru fericirea familiei întregi, greu atinsă prin cruda și anevoioasa boală.

Directorul General al telegrafului și Poștelor n'a putut sosi astă-zi în Iași, din cauza unor importante afaceri de serviciu, care l'au reținut în Capitală:

Din această cauză, inaugurarea liniei telefonice Iași-Bncureşti a fost amânată pentru cel mult două-trei zile.

Programul inaugurărei a fost intocmit și nrmează a fi supus astă-zi, prin telefon, aprobărei direcțiunei.

Conform acelui program vor lua parte la această inaugurare Deputații și Senatorii Iașului, Primarul, Prefecții, Generalul Comandant de corp, Consiliul Comunal, Primul Președinte al curței de Apel, Procurorul General, Primul Procuror, precum și reprezentanții ziarelor.

Dl. Gr. Cerchez va avea o convorbire telefonică cu d. Gr. Cantacuzin prim-ministru.

După aceasta, vor urma discursurile ocazionale, pronunțate de directorul General și la care va respunde primarul Iașului.

Se știe că *Gazeta Fâlciului*, organul partidului liberal din Jud. Fălciu, își încetase apariția, în urma mutărei d-lui dr. Munteanu la Iași. D-l dr. D. Munteanu era de fapt directorul gazetei.

Aflăm că d. C. Leonida, fostul senator liberal, și viitorul prefect al județului Fâlciu, a pus la dispoziție suma de 2000 lei pentru a face să reapară *Gazeta Fâlciului*. Prin această ofrandă, d. dr. C. Leonidi speră a-și asigura, pe viitor, preponderența politicei în jud. Fâlciu.

De alt-fel d-sa pretinde aceasta în urma succeselor repurtate la alegerile comunale din comuna Oltenești, unde conducând fățiș lupta, contra listei administrației, a eșit cu o majoritate zdrobitoare.

Nu, însă, toate cercurile liberale din Huși, văd cu ochi buni această punere în relief a solitarului de la Târzii.

D-l *Alfred Gociu*, fost judecător de pace la ocolul Huși, a fost numit procuror pe lângă Trib. Fălciu. Numirea d-lui Gociu e o satisfacere ce se dă tînărului și integrului magistrat, care își cîstigase simpatia tuturora prin felul său de a se comporta ca judecător. Tot odată, prin numirea d-lui Gociu, se dă o satisfacere politică d-lui I. Pivniceriu, senator, care fusese grav atins prin înlocuirea ginerului său.

Aflăm că d. Gociu se va demite în curînd din demnitatea sa pentru a se deda ocupațiunilor cîmpenești, cu exploatarea moșiei sale.

A apărut primul număr din Revista *„Lumină din lumină"*, redactată de un comitet compus de elevii școalei normale „Vasile Lupul" din Iași.

Scopul tinerilor elevi, viitori apostoli ai culturii neamului, e destul de lăudabil, numai pentru orientare ar trebui un efectiv călăuzitor în persoana profesorilor școalei, care figurează în comitetul de onoare.

Alt-fel asemenea reviste nu'și ajung scopul lor.

Intre multele erori de zaț, care din nefericire, cam abundă în coloanele ziarului nostru, asupra uneia din ele sântem nevoiți a insista.

In notița de eri, asupra unui incident cu d. Pennescu, s'a tipărit cuvântul *deplorat*, în loc de *deplasat*.

Așa cum s'a tipărit, fraza de pe urmă ne având nici un înțeles am ținut să rectificăm.

Papa Piu X a trimis astă-zi, prin secretarul seu, cardinalul Merry del Val, următoarea telegramă de felicitare archiepiscopului catolic din Iași, monseniorul Camilli:

Roma, 3 Decembre.

Monseniorului Camilli, arhiepiscop episcop Iași-Romania.

„In ajunul Jubileului Vostru Episcopal Sfîntul Părinte Papa Vă trimite din inimă o bine-cuvîntare specială ca semn de'bună-voință, și urări de mângăeri cerești".

Cardinalul Merri del Val.

Procesele intentate minîsterului de resboiu de generalul Groza Moise și de căpitanul Sava Nanasart, pentru scoaterea lor la pensie, se vor judeca ambele, la 1 Decembre, la Secț. III (contencios) al înaltei curți.

Intre Eforia Spitalului Sf. Spiridon și d. profesor doctor L. Sculy, există un vechiu proces.

Acum cîți-va ani, în urma unui diferend cu epitropii, clinica d-rului Sculy fu desființată.

De aci proces între doctor și eforie, care reclamă de la aceasta să-i achite salarul, pe tot timpul cît clinica a fost suprimată.

Secțiunea I a Curței de Casație va cerceta această cauză, la 23 c.

Din in,țiativa cîtor-va membri marcanți ai coloniei Italiene, din localitate, s'a hotărît înființarea unui curs seral de limba Italiană. Această inițiativă va avea concursul necondiționat al societății „Dante Alighieri", din Italia pentru răspîndirea limbei și literaturei Italiene.

Faptul, că d. profesor Sinigaglia a promis prețiosul d-sale concurs, luînd direcțiunea acestui curs, asigură, de pe acum, reușita complectă, cunoscută fiind erudițiunea d-sale.

Inscrierile se fac de pe acum, în biroul d-lui Leo Geller, stradela Albă No. 1, cursurile fiind absolut gratuite.

Salutăm această inițiativă, care era o adevărată necesitate date fiind sentimentele de dragoste ce poporul Romîn a avut și are pentru sora noastră „Italia".

Azi, la amiază a fost găsită într'o alee a cimitirului »Eternitatea", o tînără, Aglaia Lăzărescu, care se împușcase în piept, subt mamela stîngă. Dusă la spitalul Pașcanu i s'au dat primele ajutoare; apoi, neputînd fi internată acolo, a fost transportată la spitalul Sf. Spiridon, unde-a fost internată în secția d-lui dr. Botez.

Cauzele care-au determinat-o la acest act, nu sunt încă cunoscute.

La facultatea de stiinți s'a primit o medalie comemorativă de 25 ani a liceului din Bitolia.

*

S'a admis echivalerea diplomei D-lui Dr. în științi E. Severeanu.

*

Facultatea de Științi a înaintat o cerere ministerului de instrucție, pentru sporirea salariilor asistenților, preparatorilor și șefilor de lucrări.

De la instalațiunea secțiunei III în palatul princiar local, acestei secțiuni nui se va mai repartiza nici un proces.

Ca și până acum 2 ani în urmă, ea nu va cerceta de cât afaceri de notariat și litigii relative la notariat.

Ultima Oară

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 21 Noembrie

REGELE

Ameliorarea sănătăţei Maj. Sale continuă a face progrese îmbucurătoare; totuşi Maj. Sa nu primeşte de cît odată pe săptămînă pe primul ministru.

DEZMINȚIRE

Unele ziare au afirmat că d. Sturza, după ce a avut o consfătuire politică la d-l E. Carada, a fost văzut intrând la palat, unde ar fi avut o audiență de o oră cu M. S.

Intru cît Regele nu primește în audiență de cât pe primul ministru, știrea aceasta este absolut lipsită de temeiu.

Consfătuire politică

Astă-zi Marți, la orele 4 Comitetul executiv al Clubului Liberal din București se întrunește la d. Emil Constinescu acasă, spre a discuta dacă deputații libelari din Parlament trebue sau nu să iee parte la discuția răspunsului la mesaj.

Respuns la Mesaj

D-l Virgil Arion raportorul proiectului de respuns la mesaj va depune probabil în ședința de joi a camerei proiectul său.

Casa S. HAIFLER

Vinde losuri de ale

LOTERIĚI REGATULUI ROMÂN

PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.

Str. Ştefan cel Mare 33.

TEATRUL NAȚIONAL

Reprezentațiile

Doamnei JANE HADING

Vineri 1 Decembrie 1906

FROU—FROU

Comedie în 5 acte de H. Meilhae și Halevy de la Academia Franceză.

Sâmbătă 2 Decembrie 1906

După cererea generală

le Maître de Forges

Piesă în 4 acte și tablouri de G. Ohnet.

In care piesă celebra artistă a creat rolul *D-rei Clara de Beaulieu*—și din care rol a făcut una din cele mai superbe sale creațiuni.

Prețurile Locurilor: Fotoliu de orchestru (primele 4 rînduri) 14 fr. Stal I (Banca 5—9) 10 fr. Stal II (Banca 9-14) 6 fr. Stal III (Banca 14—18) 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Balcon I-iu 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Galerie 2 fr. Loja de 4 pers. 50 fr. Loja de 5 și 6 pers. 60 fr Loja de Balcon 16 fr.

Biletele se găsesc la Agenția Teatrală „Thalia" Th. P. Maximovici.

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene servește onor. sale clientele cele mai delicioase mâncări.

Serviciu ales și prompt.

Restaurantul e deschis noaptea. **Bucătărie speciala.** Pentru artiști reducere.

Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară

Capelă de dame

Orchestră admirabilă.

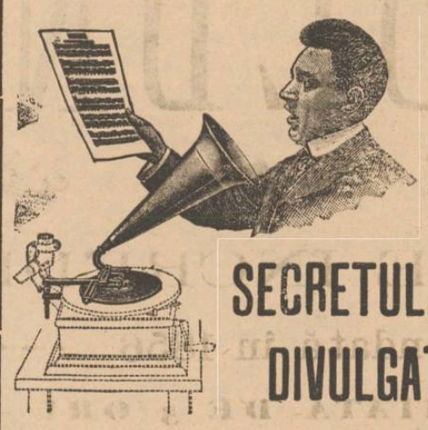

SECRETUL DIVULGAT

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ

FINKELSTEIN

Iași. — Str. Lăpușneanu 24

furnisorul tuturor școalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, și toate instrumentele muzicale.

D-ra Natalie Neagu

Pasajul Maca-Vilacros.

Calea Victoriei 32.

Bucureşti.

Rochii şi Confecţiuni.

E. HEROVANU

AVOCAT

şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.

Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseul Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repezi

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

practică: **Vaccinări şi Revaccinări**

NUMAI LA

Fotografia artistică WEISS

Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi

se poate căpăta fotografie ideală.

5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50 c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f 30 c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL D^rului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului si ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor,** etc.

Paris, *strada* **22, Drouot şi la** *diverse* **Pharmacii**

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25

Châssis de couche, depuis..... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-Bouteilles, pour 2 o Places..... 2 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

TEATRUL NAŢIONAL

NOUL

Cinematograf Bottez

SERATA SPLENDIDA

Comedii, drame, fantezii, magie, iluziuni, automobilism, ciclism, sporturi, reconstituirea marilor fapte istorice, geografie intuitivă etc.

TOTUL ESTE INSUFLEŢIT

«*Noul Cinematograf Bottez*» cu elicia de preciziune, invenţie proprie, a obţinut imense succese la Bucureşti—33 serate consecutive. Toate ziarele ieşane şi bucureştene ne-au adus cele mai mari elogii.

PROGRAM CU IMENSE BOGĂŢII

SPIONA — dramă militară de cea mai mare senzaţie.

GREVA — Mare scenă pariziană în 12 părţi. O specialitate a casei noastre.

După cererea generală

Dracul la Paris

variantă la **FAUST** şi **MARGARETA**

capo d'operă cinematografică. O comedie-dramă, care rulează aproape o jumătate oră pe pînza diafană.

Scene cu fenomenele naturei

Sala Teatrului posedând o acustică perfectă, aceste scene vor fi redate cu cea mai mare preciziune.

PREŢURILE LOCURILOR: Loja de 4 pers. 8 lei, de 5 pers. 10 lei, de 6 persoane 12 lei, Loja Balcon 6 lei, Stal I (Banca 1—8) 2 lei, Stal II Banca (9—16) 1.50, Stal III (Banca 17—23) 1 leu, Balcon banca I-a 1.50, celelalte bănci 1 leu, Galeria 50 bani.

Biletele la Agenţia THALIA (Maximovici).

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşĭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞI: Farmacie **FRATII KONYA.**

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi. —Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 8.—Iași, Joi 23 Noembrie 1906.

1617 1908

Despre virtute

Eram trei, în jurul biroului încărcat de cărți, de hîrtii și de ziare împrăștiate, trei prieteni, legați de un trecut comun, de o afecțiune veche, și ceea ce e mai prețios, de aproape de același chip de a vedea și a înțelege lumea. Și în căldura potolită a camerei mici, sorbeam în liniște ceaiul, vorbind de oameni și de lucruri.

Se citise discursul, rostit acum de curînd, la academia franceză de către Paul Bourget, cu privire la premiile pentru virtute.

— Eu, cred, spunea unul dintre noi, rămas încă sub impresia frazei calde a academicianului, eu cred ca și Bourget, că virtutea va rămînea una din enigmele acestei lumi, cîtă vreme e cu neputință de a aplica faptelor ce izvoresc din ea, aceiași stereotipă formulă psiho-chimică după care învățații explică toate fenomenele vieței. Eu o cred cu adevărat o minune morală, de natură a evoca, chiar în sufletele smulte de la viața religioasă, emoțiuni vecine cu acele pe care le dă numai cultul divin.

In jurul chestiunei, discuția s'a incins, fără multă aprindere, cu acea siguranță pe care o nutream fie-care de a sfîrși prin a ne înțelege.

Și ne-am înțeles ușor. In fond, cu toții aveam convingerea că virtutea, în înțelesul cel mai larg al cuvîntului, nu e de cît o formă superioară a simțimîntului datoriei, simțămînt comun de altfel, care nu e de cît produsul firesc al vieței în societate. Raritatea acestei flori sufletești (raritate, care e și cauza prețului ce i se dă) trebue căutată în lupta pentru viață, în ciocnirea zilnică de interese, care intunecă și otrăvește toate sentimentele de solidaritate între oameni.

Dar punctul asupra căruia convorbirea s'a intins mai mult, e acel privitor la puterea, la prestigiul ce se atribue virtuții. Aici, rămas singur în părerea mea, a trebuit, după multă luptă, să cedez concepției optimiste a celorlalți.

In pildele noastre am vorbit însă cu deosebire de un om, prieten și el, pe care imprejurările ni-l aduceau înainte.

Fostul ministru al justiției, pentru cei care-l cunosc de aproape, e un suflet ale cărui însușiri deosebite îl înalță maĭ sus de cât l'au înălțat oamenii și împrejurările. Viața sa însamnă muncă și dragoste, iar rădicarea sa n'a fost un simplu joc de împrejurări. Ce adânc ne-au rămas întipărite în minte cuvintele înălțătoare pe cari ni le spunea atunci când i-am sărbătorit intrarea în minister: „Prin muncă, prin merit și prin dreptate,—acesta e principiul adevărat al vieței oneste. Pentru un suflet curat, binele obștesc e mulțumirea cea mai adâncă. Fiți buni! Numai cu aceasta voința se îndreptă în spre mai multă sociabilitate, în spre fapte de un folos maĭ întins". Iar când lovit, în chipul cel maĭ josnic, venea între noi cu sufletul oțerit de luptă, pentru a ne spune că toată forța de rezistență o găsea cu prisos în propriul său suflet, ce frumoasă învățătură știea să ne dee despre lume și despre viață!

Ori câtă răutate, ori câtă ură, va urmări pe omul acesta, și cu cât mai multă răutate și mai multă ură îl va urmări, el va rămânea pentru noi chipul omului virtuos, tare, de tăria convingerei sale, care-l ține neclintit la locul datoriei.

Dar această credință a noastră nu va dezarma pe cei care-l hulesc și-l calomniază; dragostea noastră nu-l va apăra de ura dușmanilor săi. Și atunci unde e puterea acea irezistibilă a virtuței, unde e prestigiul său indiscutabil?

Oare eterna răutate omenească, să fie cum spunea prietenul meu, numai piatra de încercare a virtuței?

Parsifal.

CARTELAȚII

Epoca, **ziarul urîtului Pizani, care este purtătorul steagului unui anumit gen de junimiști, această demodată** *Epocă*—**ne înjură.**

Ne spune, pur și simplu, că suntem pamflet takist.

Și de ce ne înjură?

Fiind-că am cutezat să punem la locul cuvenit, o anumită specie de ziar, care și-a permis să rectifice un pasaj din discursul primului ministru.

Ce amestec poate avea o *Epocă* **oare care, în polemica d'intre noi și un ziar, care nu apără, încă, pe față, politica d-lui Filipescu?**

Epoca **susține că gruparea ale cărei idei le apără, este aceea a d-lui Carp.**

In cazul special este vorba de un discurs al d-lui G. Gr. Cantacuzino, șeful nostru.

Ce-i pasă dar *Epocei*?

Lucru curat, ne închipuim, nu poate fi. Intre berceniștii de pe strada Sărindar și pizaniștii de la *Epoca*, **s'a făcut cartel.**

Lucrul nu ne miră.

Primul profit din acest simptomatic concubinaj, l'am tras noi: suntem fericiți că *Patriotul* **ne înjură prin** *Epoca*.

Cu plăcere vom înregistra și alte înjurături.

Și nu noi vom turbura prietenia deliciosului duo.

Dumnezeu dă fie-cărui ce-i trebue. *Epocei* **i-a dat pe** *Patriotul*.

Și vice-versa.

Fabrică nouă

Bucătăria politică a colectiviștilor este foarte ocupată cu fabricarea bucatelor.

Se servesc știri reci și calde—à la minut.

Două lucruri nu se pot nega: că bucătăria servește mîncări foarte variate și că lista de bucate conține o profuziune de detalii.

Domnul D. Sturdza a fost primit, în audiență, la palat. Șeful liberalilor a convorbit o oră cu M. S. Regele.

Dovadă? Fabrica furnisează și dovada. Domnul Sturdza ieșea de la d. Carada. La braț îl ținea d. Brătianu. D. Sturdza la braț cu d. Ionel, ambii întovărășiți de directorul Băncei: împăcarea între elementele liberale ie fapt vădit.

Cîte ceasuri cînta ceasornicul de la «Independența», pe cînd duiosul trio, pășea pe calea Victoriei?

— 4 ceasuri, precisează fabrica.

Și credeți oare că faptul, că ceasornicul de la «Independența» bătea tocmai atunci, cînd cei trei apostoli treceau pe stradă — că acest fapt nu este semnificativ?

Articolele d-lui V. Brătianu ce le publică în ziarul frances, vorbesc clar despre aceasta.

Dar să ne întoarcem la cei trei bărbați, pe care i-am lăsat în drum.

Incotro, oare, în acea după amiază celebră, puteau merge oare cei trei însemnați bărbați?

La aperătive? Nu era ceasul. La Academie? Ce să facă acolo domnii Carada și Brătianu.

La Palat!

Ingenioasă idee! Dar stai! Carada la palat? Nu se poate. Rămînem la palat, dar minus Carada.

Dar combinația n'ar fi fost bună, dacă s'ar fi anunțat că amîndoi—Sturdza și Brătianu—ar fi intrat la palat. Căci s'ar fi putut supăra Costinescu și Lascar.

Și cum dracu să vorbești de supărare, cînd s'a hotărît împăcarea.

Prin urmare și minus Brătianu, d-nul Sturdza a intrat la palat.

A stat o oră. Un reporter al ziarului nostru tocmai trecea pe la palat cînd intra d. Sturdza. Reporterul nostru, ghicind ușor scopul visitei d-lui Sturdza, a pîndit, de la băcănia de peste drum și, uitîndu-se la ornic, cînd a eșit d Sturdza, a constatat că șeful liberalilor s'a întreținut, exact o oră, cu suveranul nostru.

Mai dovadă oficială!

Post-scriptum? Voiți și post-scriptum?

D. Sturdza a hotărît să iee internele. Domnul Lascar a fost deci satisfăcut.

D. Sturdza va lua de secretar general pe un amic al d-lui I. Brătianu.

Satisfăcut și d. Brătianu.

D. Ferechide va fi ales president al Camerei.

Mai doriți ceva?

Mîine veți fi serviți, cu siguranță.

Barometru original

Cînd citești ziarele opoziției, constatați un lucru extra-ordinar. Guvernul sufere de toate bolile: de oftică, de anemie, de febră disidentă, de ciumă de Brăila—și guvernul stă la putere!

Asta ie situația generală. Analizată, mai de aproape, situația presintă puncte foarte interesante.

Tot ce se face e considerat ca semn reu.

Alegerea biurourilor a fost considerată ca o dovadă că „guvernul ie pe dric"—cu toate că nu se poate ca o Cameră să n'aibă birou.

Alegerile în diferitele comisii; alegerea secțiunilor și toate celelalte, iar au fost tălmăcite ca fiind dovezi de situația rea a guvernului.

Campania poate continua. Nu s'a zis încă, că, cu prilejul facerei apelului nominal, era un moment vorba că guvernul să cadă.

Că deputatul X cerînd congediu pe 8 zile, o păruială era să aibă loc între takiști și boeri.

Că lupta cea mare și decisivă, se va da cu prilejul alegerei comisiei pentru luarea socotelilor statului.

Căci vădit este un lucru: toate micile chestiuni, cari, până acum, treceau neobservate, sunt acum găzduite în cîte 4 coloane, ale fie-cărui ziar de opoziție.

Guvernul ie bolnav reu. Agonia lui durează de 4 septămîni.

Și în loc să-i deie pace să moară în liniște, îl persecută cu ori-ce alegere de comisie și in ori-ce mișcare vinovată ce-o face un ministru, vezi o dovadă sigură că guvernul cade.

Asemenea barometru politic, n'a existat, până acum, în țara românească.

Rolul politic

Un bărbat de stat exercită nu numai asupra amicilor politici, dar chiar asupra vrăjmașilor săi o mare înrăurire, când mijloacele pe care le întrebuințază sunt vrednice și când ținta pe care o urmărește este înălțătoare. Dar pentru ca această înrăurire să aibă temei, ea trebue să plece de la o persoană care să fie în adevăratul senz al cuvântului, barbat de stat; el trebue ca prin trecutul și mai ales prin puterile sale intelectuale din acel timp să se impue, așa încît trecutul și prezentul să te întărească în credință, că așa va fi și în viitor, că are și va avea greutatea unui barbat de stat; și atunci de sigur că acea personalitate va avea un însemnat rol politic.

Numai un ast-feliu de barbat de stat are un rol politic, el este în stare să facă un discernământ asupra acelor care-l încunjură, să pătrundă până în adâncul minței și inimei acelor ce să deosebesc mai mult și apoi să pue în evidență calitățile superioare ale aceluia și așa să-l scoată la lumină, să-l prezinte lumei ca pe un om nou între cei vrednici.

Acesta mai ales este rolul politic al unui barbat de stat, față cu partizanii sei politici, către această parte se îndreaptă munca lui cea grea și în aseminea ocaziuni să arată în adevăratul înțeles al cuvîntului omul superior; așa ni se înfățișază Alexandru Lahovari, care din rîndurile liberale a văzut și a înțeles pe TakeIonescu, l-a ales între vrășmași pentru a și-l apropria ca prieten și conluptător.

Pentru a ajunge la o aseminea putere să cere mai întâi ca natura să te fi înzestrat cu o minte superioară, care să se manifeste de timpuriu și cu prisosință; trebue ca în sinul partidului tău să fii un fruntaș nu numai recunoscut, dar care te impui la ai tăi și printre ai tăi, ca rolul tău politic să fie covîrșitor; atunci și numai atunci ești îndreptățit să judeci pe ai tăi, să-i analizezi și să faci deosebire între ei, să poți avea rolul de a desemna pe cel mai vrednic.

Dar când natura nu te-a înzestrat cu o inteligență fulgerătoare, când n'ai produs nimic care să te fi rîdicat mai presus de ai tăi, atunci te întrebi ce rol politic poate avea un aseminea politician.

Rolul lui este șters, el se confundă în masa comună a muritorilor, trece împreună cu gloata.

Să rîdică însă indivizi, cari să cred a avea de îndeplinit un rol în politica alor săi și rîdicîndu-se la înălțimi vertiginoase, se cred în stare de a-și desemna pe omul superior, pe oratorul iscusit, ba chiar să facă alegere și să-l grupeze alăturea de cutare sau cutare mare barbat și orator.

Asemnenea personalități sunt primejdioase fiind-că și însușesc un rol politic, covărșitor puterei lor.

Ce s'ar zice oare de acela care ar căuta să recomande la ai săi, că Take Ionescu sau Constantin Disescu sunt barbați de stat și mari oratori?

Au acești oameni nevoe de sprijinul moral și recomandare? De sigur că nu.

Aseminea rol politic îl pot avea numai oamenii superiori, ei și numai ei, sunt în stare să pătrundă în adîncimea sufletului omenesc și să găsească puterea superioară.

Acesta e rolul cel nou politic al fruntașilor partidelor.

Aseminea reflecțiuni mi-au deșteptat zilele acestea cetind discursurile și aprecierile gazetelor liberale cu prilejul inaugurărei monumentului lui Traian de la Brăila, cînd caută micii gazetari să'și însușească meritul de a desemna pe acel ce are să joace un rol politic în țară.

EXTERNE

Un proces senzațional.

Non bis in idem, și cu toate acestea pentru a doua oră mă ocup în această rubrică de lucruri care n'au nimic a face cu politica serioasă și gravă cu care cetitorii sunt obicinuiți la această rubrică. E vorba de un proces senzațional care se cercetează zilele aceste la New-Iork și care preocupă pe americani cel puțin tot atît cît i-a preocupat procesul Carusso dacă nu chiar mai mult.

In seara de 25 Iunie pe când orchestra din Madison square Garden Theater ataca ultimul act din operета Mamzelle Champagne, două focuri de rovolver resună și tînărul milionar Harry Kendall Thaw, soțul unei artiste celebră prin frumusețea ei, ucide pe arhitectul Withe deopotrivă de reputat prin talentul ca și prin viața ușuratică pe care o ducea.

Care au fost exact relațiunile dintre arhitect și artista se va ști de abea din desbaterile procesului.

Două versiuni au circulat. Una, că artista plictisită de inzistențele architectului s'ar fi plîns soțului și alta că acel care a căzut ucis s'ar fi lăudat de un succes culpabil. Soțul s'a răsbunat de această indiscrețiune care l'a atins în amorul propriu și onoarea sa

Interesant este însă proporția, cu adevărat americană, ce s'a dat acestui proces. Familia milionarului a angajat ca avocat pe Delmas, cel mai celebru avocat în materie penală din america.

Șasesprezece procese de omucidere a pledat Delmas în fața juraților și a reușit să achite pe toți acuzații și se zice că nu există jurii care să poată rezista căldurei persuasive a elocinței sale,

In schimb ministerul public nu voește să se zică că juriul american ar putea fi influențat în împărțirea dreptății de talentul avocaților sau de manevrele acelor ce stăpînesc toate cu ajutorul banului.

Attorney-ul districtului New-Iork va susținea acuzarea în persoană și a luat toate precauțiunile ca vinovatul să fie pedepsit.

Faptul ce va forma marea scenă de senzație din acest proces va fi apariția artistei. Ea va trebui să apară înaintea juriului și să-și apere soțul. Acei cari sunt dornici de scandal susțin că procurorul general, în baza anchetei conduse timp de cinci luni de poliție, va dovedi că înainte de nuntă și poate chiar după acea, artista avusese o viață care putea să permită architectului sa fie întreprinzător.

Tolstoi civilizează China

Scriitorul rus și învățatul chinez.—Tolstoi și intelectualii.—Teorii anarhice.—Totul e rău în Europa.—Ce au de făcut Chinezii?—Paradoxe geniale.

Contele Leon Tolstoi, genialul scriitor a cărui energie și putere de gândire desfid rostul vremilor,— își urmează misiunea de propagandă filosofică și socială. A încheiat cu bătrâna Europă și acum e rândul și mai bătrânei Asii; Tolstoi se adresează Chinejilor printr'o voluminoasă și cuprinzătoare epistolă adresată prin publicitate unui „nobil chinez" și'și propune a dezvolta ideile, povețele și principiile cuprinse în ea într'o apropiată operă, de proporții mai mari.

Se știe că Tolstoi a făcut notă aparte în concertul scriitorilor și intelectualilor ruși cari și-au spus cuvântul cu toții de la începutul actualei „revoluțiuni" rusești. Cu riscul de a-și atrage fulgerele și dușmănia unora din cei mai iubiți scriitori tineri, ca Gorki, Korolenko și alții, Tolstoi a osândit felul de a lupta al intelectualilor—democrați și constituționali, ne fiind de acord cu soluțiunile lor în marile probleme, cari frământă viața uriașului popor rus.

Cu toate aceste Tolstoi nu poate fi învinuit de lipsă de curagiu. Se ounosc vehementele protestări publice adresate Autocratului tuturor Rusiilor în epoca de turburări și agitații,—dar luptătorii tineri îl privesc aproape ca un reacționar, de când s'a pus în calea năzuințelor lor și a programului lor,—de a obținea un parlament și o reprezentanță a poporului rus înainte de toate.

*

Tolstoi se folosește de prilejul unor cărți ce i-a trimis un învățat chinez, pentru a adresa sfaturi politico-sociale poporului și cu această ocazie reînoește credințele sale despre civilizația europeană și despre lupta dusă de poporul rus, pentru a ajunge la nivelul acesteia. Vigoarea marelui scriitor nu se dezminte nici de astă dată și pustnicul de la Yastnaia Poliana apare tot mareața figură de sine stătătoare, — apostol convins și tenace care-și urmează solia de luminător al întregei omeniri, de martor îmbătrânit al tuturor mari războiri ce-a dus în secolul nostru rațiunea umană.

Sceptic, nemulțumit de progresele îndeplinite pînă acum în Europa, Tolstoi se teme ca nu cumva marea națiune chineză—patru sute de milioane—să vie să îngroașe armata unei false civilizațiuni:

«Statele Europei apusane sunt așa de puternice în afară, că pot înăbuși astăzi armata chineză; dar starea popoarelor ce locuiesc în statele acele, e de plâns. La toate domnește o luptă necontenită între disperatele clase muncitoare, guvern și clasele avute, luptă pe care o poate înăbuși numai amestecul celor înșelați—puterea armată. Altă luptă continuă există între popoare, toate întreținînd armate uriașe și toate amenințate de catastrofe. Dar nenorocirea și primejdia cea mai mare constă în faptul că statele acele nu produc destulă hrană pentru popor și sunt nevoite să și-o procure prin silă sau amăgire de la alte state—ca India, China, Rusia și altele, unde domnește viața firească a lucrării cîmpului. Și la imitarea, la maimuțărirea acestor națiuni parazitare, vă îndeamnă partidele voastre reformiste!

Constituții, legi vamale, armate permanente toate aceste au făcut ca popoarele apusane să se lase de agricultură și să se ocupe, prin fabrici și orașe mari, de fabricarea unor lucruri, și cea mai mare parte de prisos,—să cultive armate menite la tot felul de pradă și silnicii. La suprafață, starea lor pare strălucită, dar de fapte mizerabilă și ele sunt ursite peirii, dacă nu vor schimba tot feliul lor de traiu, bazat astăzi pe jaf și înșelăciune și pe exploatarea popoarelor agricole.

A imita apusul de frica nerușinării și puterei, ar fi din partea răsăritului ca și cum un om sănătos, neconrupt, harnic ar vrea că imiteze pe un ticălos nerușinat, risipitor, trîndav care-l atacă ziua 'n amiază mare.

Chinejii să nu imiteze Europa apusană, ci povățuiți de exemplul ei, să facă totul ca să nu ajongă în starea disperată a acestuia".

*

Tolstoi nu înțelege însă ca marele Imperiu Ceresc să rămînă în starea de astă-zi, el se deosebește numai în soluții

după cum nu împărtește nici în propria sa patrie vederile la modă ale partidelor reformiste. Nu numai China nu poate rămînea în actuala situație, dar nici Rusia, Persia: „După cum foarte bine observă scriitorul Gertzen, nu poate viețui un Gingis-Kan în epoca telegrafului și olectricității. Dacă mai există în Orient Gingiș-kani, e fapt că și-au trăit veacul; ei nu mai pot trăi, pentru că telegraful și toate produsele civilizatiei aruncă prea multă lumină asupra acestei forme de apăsare și pentru națiunile nu mai sunt așa de nepăsătoare dacă există ori ba un Gingis-kan oare-care. Cel puțin în Rusia sfiu că așa stau lucrurile.

*

Ce este dară de făcut?

In ce privește Rusia știu că prima datorie este de a nu mai da ascultare autorității de acum, dar știu că nicî nu-i bine să ascultăm de partidele reformiste, să nu așezăm o nouă putere în locul celei de acum și să ne croim o constituție,—fie monarhică sau republicană. căci am merge către nenorocirile ce vedem în Apus. Să ducem un traiu pașnic, de agricultori, să răbdăm forța autoritară, dar să nu ne împărtășim de ea. Cu atât mai vârtos Chinejii trebue să facă acest lucru.

Siliți-vă să duceți o viață rațională, liberă și de la sine vor pieri toate relele cu care vă copleșesc slujbașii voștri, se vor zădărnici jafurile și persecuțiile Europenilor. Veți scăpa de autoritate, dacă refuzați ascultare poruncilor lor; de Europeni veți scăpa dacă urmați legea voastră. Totuși nu primiți răspunderea pentru nici-o faptă și ispravă a guvernului vostru.

Toate prădăciunile și cuceririle din partea Europenilor sunt cu putință numai dacă există un guvern și voi vă recunoașteți drept supușii lui. Dacă n-ar fi un guvern chinez, atunci n'ar avea motiv națiunile streine — sub cuvîntul unor intervențiuni internaționale — să săvîrșască cruzimile lor cunoscute."

*

Precum sa vede, Tolstoi remîne la vechea lui soluțiune pe care o recomandă de mult și Rușilor: nesupunerea, neascultarea, un feliu de „rezistență pasivă" cum e la modă în momentul de față în oarecari state ale Europei. Impresia ce-ți face noua lucrare.... revoluționară a lui Tolsttoi e că ea este un produs demn de cabinetul unui filosof, dar nu are temeinicia unei opere politice, ea nu ese din cadrul scrierilor paradoxale, — ale unui scriitor de geniu, dar politician mediocru. Tolstoi nu e dintre poeții cari vor schimba mersul lucrurilor și temelia statelor moderne.

A.

Dreptul de autor

Primim astă-zi la redacțiune ante-proiectul domnului Trandafir G. Djuvara asupra dreptului de autor.

Reproducem părțile esențiale ale acestui ante-proiect:

Dispozițiuni generale.

Autorul unei opere științifice, literare sau artistice are dreptul exlusiv de a o da publicității sau de a o reproduce, în ori-ce mod, sub ori-ce formă și pentru ori-ce întrebuințare ar fi.

Scriitorul sau artistul care lucrează pe socoteala unui alt scritor sau artist este presupus că a cedat acestuia dreptul său de autor, afară de convențiuni contrarii.

Dreptul de autor se închezășuește moștenitorilor autorilor sau autorilor sau tuturor celor în drept în răstimp de 50 de ani după moartea autorilor.

După trecerea acestui termen, operile cad în domeniul public și reproducerea lor este îngăduită ori-cui.

Cesionarul dreptului de autor sau al obiectului pe care-l materializază o operă de literatură, de muzică sau a artei desemnului, nu poate modifica opera, pentru a o vinde sau a o exploata, nici schimba titlul operei, nici expune în public opera modificată, fără învoirea autorului sau a acelor în drept.

Sunt considerate ca ilicite, dacă nu au autorizarea autornlui; reprezintarea și executarea publică; reproducerile, cu trunchieri, adăogiri sau schimburi, cum sunt adaptările, localisările, transformările romanelor și nuvelelor în piese de teatru și vice-versa; arangiamentele muzicale, reproducerile prin mijlocirea unei alte arte, ilustrațiunile unei opere; reproducerile operilor muzicale prin instrumentele de muzică mecanică, prin fonografe, cinematografe, aristoane, pianole, etc.

Dreptul de reproducere este independent de dreptul de proprietate asupra obiectului material, priu urmare cesiunea obiectului material nu implică cesiunea drepturilor de reproducere și vice-versa.

Despre traducțiune.

Autorul unei opere are dreptul exclusiv de a autorisa traducerea ei.

Traducerile neautorizate de autorii operelor originale sunt considerate ca reproducerî ilicite și pot fi urmărite ca atari.

Despre operele musicale și artistice.

Nici o operă muzicală nu poate fi executată sau representată în public în total sau în parte, fără învoirea autorului.

Este permisă inserarea, într'o culegere specială destinată școalelor, la mici compositiuni muzicale deja publicate, cu sau fără textul original dacă se va arăta izvorul.

Nici autorul, nici proprietarul unui portret nu are dreptul de a-l reproduce sau de a'l expune în public, fără învoirea persoanei raprezentate, sau a celui în drept, două-zeci de ani după moartea persoanei reprezentate.

Despre operele inedite, anonime și postume,

Lucrările literare și muzicale inedite nu pot fi sequestrate, nici lucrările de artă, cît timp trăește autorul lor și cât timp ele nu au fost date pentru vânzare sau pentru publicitate.

Dreptul de autor asupra operelor anonime are o durată de 50 pe ani, cu începere de la prima publicare licită a operei.

Operile care apar sub numele unei persoane morale, sunt asimilate cu operile anonime.

Proprietarii unei opere postume se vor bucura de dreptul de autor în răstimp de 50 ani, din ziua când opera va fi publicată, executată sau expusă.

Despre colaborațiune

Art. 21. Colaboratorii au drepturi egale asupra operei comune, afară de convențiunî contrariî.

In lipsa urmașilor sau indrituiților unui colaborator, partea sa revine celor-l'alți colaboratori sau celor ce sunt în posesiunea drepturilor lor.

Despre contra-faceri

Ori-ce știrbire, rău voitoare sau frauduloasă, adusă dreptului de autor, constitue delictul de contrafacere și dă loc la despăgubiri civile, lăsate la aprecierea justiției.

Tot ast-fel și ori-ce usurpare a numelui unui autor, precum și imitarea frauduloasă a semnăturei lui și a ori-cărui semn distinctiv adoptat de dânsul.

In privința vânzărei și introducerei în România a operilor contra-făcute se vor aplica dispozițiunile art. 340 din Codul Penal.

Pedepsele delictelor de contra-facere sunt cele prevăzute la art, 341 din Codul Penal.

In caz de recidivă, pedeapsa va fi îndoită.

Despre confiscări și destrugeri,

Confiscarea operilor sau obiectelor contrafăcute, cum și a tuturor uneltelor ce vor fi slujit la săvîrșirea delictelor de contrafacere se va face potrivit art. 341 din Codul Penal.

Asemenea și conflscarea încasărilor reprezentațiunilor teatrale ilicite. (Art. 342 C. P.)

Distrugerea exemplarelor fabricate sau răspândite fără autorizare, precum și a uneltelor întrebuințate pentru făptuirea acestor contrafaceri sau reproduceri ilicite poate fi cerută, pe cale civilă sau penală.

Dispozițiuni finale.

Infracțiunile la legea de față se vor urmări numai după plângerea persoanei a căror drepturi au fost călcate.

Autorul va putea alege calea penală sau civilă. In cazul din urmă, constatarea contrafacerei se va ordona de Președintele Tribunalului.

Afacerea se va judeca sumar și de urgență.

Acțiunea civilă sau penală se prescrie după trecerea a cinci ani din ziua publicărei, reprezentărei sau punerei în vînzare a operei contrafăcute.

Legea de față se va aplicu tuturor operilor științifice, literare și artistice, care, în momentul promulgărei ei nu vor fi căzute în domeniul public. Se vor respecta numai convențiunile mai înainte încheiate între părți.

Autorii nu pot cere despăgubiri pentru reproduceri săvârșite înainte de promulgarea legei de față; vânzarea însă a acestor reproduceri este interzisă, după intrarea în vigoare a acestei legi, afară de o înțelegere care ar interveni între proprietarii lor și autori.

Streinii se vor bucura în România de toate drepturile închezășuite prin legea de față, pe un termen, care nu va depăși pe cel prevăzut de legea română. Totuși dacă aceste drepturi vor înceta, mai înainte, în țara lor, ele vor înceta, în acelaș timp, și în România.

Art. 1—11 din Legea de la 1 Aprilie 1882, Regulamentul din 4 Mai 1862 și ori-ce dispozițiuni contrari, acestei legi sunt și rămân abrogate.

Raportor, **Trandafir G Djuvara**

„Opinia" în Provincie

Botoșani 1906 Noembre 21

BAL

In seara zilei de 20 Noembrie, în vastele saloane, ale d-lui Artaxerxes A. Țaranu, a avut loc un bal, organisat de d-na și d-nu A. Țaranu. Succesul a fost strălucit.

Fermecatoarele valsuri cântate cu atâta duioșie de orchestra condusă de Frații Filip, a făcut ca frumoasele perechi de valsatori să continuă mereu dansul.

S'a petrecut minunat până la oarele 8 jum. dimineața, când infatigabilii dansatori au fost siliți cu regret să se retragă ducând cu dânșii frumoase amintiri.

La orele 4 dim. sa dansat catilionul condus de căpitanul Mustea, și Sub-Locot. Vurclaș.

Din numeroasa asistență notez pe: d-l Senator Grigor Goilav, cu d-na, d-l Mihai Ciulei, d-na și d-l dr. Frunzescu, d-na și d-l Maior Iliescu, Profesor Blebia, Iaciu Aritonovici, d-na și d-l Laurențiu Pilat, d-l I. Ch. Chesim, d-na și d-l dr. Capșa, d-na și d-l A. Brăileanu, A. Enachovici, d-na și d-l Nicu Enășescu, d-na și d-l Alex. Șmeltz, d-na și d-l Mateescu, D. Ursian, d-na și d-l Ramiro Savinescu, Jean Ulea, d-na și d-l Ștefau Ciuntu, d-na și d-l Boldescu, d-na Prnncu, (Suczava), Cristea G. Ciomac, d-na și d-l Grigore Ursian, Cap. B. Niculescu, (Bacău) Avocat Șahan, d-na și d l M. Ursian, Theoriță Gr. Gailav, I. Șahan, Criveanu, d-nele Sinescu, Cerneseu, Șahan. Liciu, și Suzana Țaranu, Maior G. Cristodol, Capitanii Condeescu, și Mustea, Locotinenții Dimitrescu, Rădeanu, Șeptelici și Manu, Sub-Locotinenții Vurclaș, Miclescu, Ropală, Urbeanu, Stavrescu, Țaranu și Miclescu.

D-șoarele Valeria și Maria Pruncu, (Suczava), Caterina Manea, Boldescu, Viorica Ciulei, Jeana Gr. Goilav, Frunzescu, Artaxerxes Țaranu, și d-ra Brăileanu.

Grossu

CRONICA

Intre Bahlui și Dunăre

Este unul la „Patriotul", care trebue să aibă de împărțit ceva cu Iașul.

A doua capitală a țărei, stă în gît ilustrului anonim de la gazeta, care a făcut cea mai sensațională descoperire a veacului: l'a descoperit pe Panait Macri stând intr'o cîrciumă.

După ce a decretat suprimarea Gazetelor de la Iași, acum are aerul să ceară canalizarea Bahluiului.

Dacă nu se va face această operație—o doleanță bătrînă a unei Ligi zeflemiste—Bahluiul nu se poate măsura cu Dunărea și, firește, noi de pe malurile urâtului râu n'avem dreptul să vorbim cu d. Berceanu, care șeade în orașul pe care-l străbate albastrul Danubiu.

Căci Danubiu și Berceanu face o pereche și ne mirăm că *Patriotul* a emis să spuie, că Strauss, regele valsului, d-lui Berceanu i-a dedicat faimosul vals „frumoasa și albastra Dunăre".

Vrea să zică, cu noi ieșanii, nu mai poate sta de vorbă nimeni, fiind-că suntem depe Bahlui!

Politică n'avem voie să facem; în gazetă să nu vorbim de cât despre felinare; cu lumea să nu discutăm, fiind-că oameni, al căror oraș este străbătut de Bahlui, au perdut dreptul de-a figura între oameni și implicit, de a discuta cu d. Berceanu.

Și dupe ce emite această nouă teorie: „spune'mi ce rău curge în orașul tău, ca să-ți spun cine ești"; după ce acordă drepturi politice provincialilor de la Brăila, fiind-că Dunărea le surâde, afirmă că „n'are intenția să iee apărarea harnicului" (de ce nu ilustrului?) primar de Brăila?

Atunci de ce-a mai încins luptă contra „broaștelor din Bahluiu«, cari, „cu ton agresiv și trivial", cer decapitarea d-lui Berceanu.

Toate ca toate.

Dar tonul acesta „agresiv și trivial" al broaștelor, dacă l'ar trece *Patriotul* în lista de „premii" ce acordă" cititorilor"—bună treabă ar mai face!

Litere-Științe-Arte

Pictorul Niculai Vermont se află actualminte în Iași pentru vizitarea așezămintelor și instuțiilor cari prezintă un interes artistic.

—

Piesa «Moștenitorii» jucată aseară cu excelentnl artist Ioan Niculescu făcea parte din repertoriul teatrului nostru sub titlul ei originar de „Testamentul lui Cezar Girodot".

—

Relativ la titlul Suveranei noastre de „doctor Carmen Sylva" asupra căruia s'au făcut în ziarul nostru cuvenitele comentarii elogioase, avem de adăogat observația că cu prilejul vizitei Suveranilor noștri la Buda-Pesta, de acum cîți-va ani, Universitatea ungară a acordat în adevăr Carmen Sylvei titlul onorific de doctor în medicină, ca o amintire a glorioasei și fecundei activități ce a desfășurat pe cîmpul de rezboiu, la căpătâiul răniților.

—

Parisul a văzut din nou una din marile agitațiuni.... științifice ale studențimei medicale. Cu prilejul creării unei noui catedre pe lîngă facultatea de medicină—catedră de bolile nasului, gîtului și urechei, studenții au luat parte unui vechiu profesor și au huiduit pe decanul Debore și pe alți profesori. Manifestația a luat proporții de temut și a cășunat mari stricăciuni.

—

O importantă comunicare a profesorului Fournier la Academia de medicină stabilește că fumatul pregătește în cele de mai multe ori terenul pentru cancer. Statisticele dovedesc această afirmațiune, așa că fumatul devine un adevărat tovarăș și colaborator al sifilisului pentru a crea candidați la cancer.

—

STRUNA ZILEI

Jertfe.... patriotice

Oferim ca premii; 200 lei în bani, lanțuri de aur, ace de cravate, butoni de cămașe etc. etc.

Patriotul

Ace, lanțuri, bani, cravate,
In zadar cu-aceste toate
Ispitiți pe trecători;
Nu că nu-i ispita tare,—
Insă prea e jertfa mare
Să vă fie... cetitori.

CRONICA TEATRALA

Moștenitorii

comedie în 3 acte de A. Belot și E. Villetard

Cu prilejul sosirei unui oaspete de la București—Dl Niculescu—s'a reprezentat aseară 21 Noembrie, comedia Moștenitorii. Țesătura ei este următoarea; Familia defunctului Cezar Girodot, este strînsă în locuința acestuia în ziua deschiderei testamentului. Indată, ce sosește notarul toți se așează în juru-i, așteptînd să înceapă citirea. o mare deziluzie era însă rezervată tuturor acestor rude iubitoare care și începuseră să-și facă planuri cum să-și întrebuințeze milionul prezumtiv. Toți sunt desmoșteniți, iar executor testamentar e lasat—Masias—un vechiu prieten al defunctului cu îndatorirea ca după 15 zile să se proceadă la alegerea unicului moștenitor prin votul familiei întregi.

După o serie de incidente în care o nepoată Hortansa reușește să strîngă majoritatea, Masias dă la iveală un alt testament prin care e lăsată moștenitoare unică o altă nepoată, Paulina. Desigur spre marea plăcere a auditorului pentru care această nepoată apare mai simpatică ca toți.

Dacă are unde-va valoare această piesă este în schițarea cîtor-va tipuri, în hazul cîtor-va dialoguri și chiar în curiositatea pe care o deșteaptă chipul cum se înnoadă intriga. Tipurile bine prinse ar fi Isidor Girodot, o încarnare de răutate și lăcomie,—cu toate că aspectul răutății este temperat prin comicul personajului.

Lehurchoir, o bună silhuetă a îmbogățitului grosier, nesăturat cu cît are și pentru ca să mai dobîndească nu cruță nici-un fel de mijloc; Langlumeau care propriu zis nu ar fi un tip, dar care își capătă relieful, datorită coloritului local manifestat în îmbrăcăminte și alură.

Dialoguri vii și atrăgătoare sînt mai multe cu deosebire acelea la care participă Isidor Girodot. In special isbucnirea acestuia la cel de al III-lea act, față de neutralitatea fratelui său, se descarcă în fraze pline de spontaneitate și humor. Am zis că înnodarea acțiunei trezește curiozitate și deșteaptă interes, și de fapt 2 acte, sau mai exact un act jumătate desfășurarea merge bine, firesc.

Unde însă valoarea slăbește este în motivarea desnodământului piesei sau mai drept a evenimentelor care preced desnodământul și care de fapt nu prea au legătură cu el.

Toată acea serie de renunțări la avere, toată acea paradă interminabilă de idealism dezinteresat, amintesc pe faimoșii eroi și eroine a lui Octav Feuillet, care sînt de o psihologie în general falșă, necum în cadrul realist în care se mișcă această piesă.

In definitiv toată aceă joacă de refuzare a moștenirei adaugă nota convențională a unor personaje de carton. Intreruperea a fost mulțumitoare. D-l I. Niculescu în Isidor Girodot a avut a avut o mască excelentă și fracul cel mai ideal pentru un impiegat.

Conform așteptărilor generale, comicul dl. Niculescu a câștigat sala de la început și a pus complectă stăpânire asupră-i în culminările ultimului act. Și firește să nu creadă cunoscutul artist bucureștean că măsura succesului său a fost numai în aplauzele primite, aplauze puține ale unei lumi grăbite să plece de vreme, pentru a putea veni la reprezentația următoare cât mai... târziu.

Trebuește să recunoaștem și excelenta secundare pe care a avut-o oaspetele bucureștean.

In primul loc trebue relevat d-nul Penel, care în Lehuhoir—a dat cea mai bună întrupare avarului grosolan.

D-na Momuleanu în Clementina a purtat cu multă demnitate rochia de

---

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

5

SECRETUL

JUDECATORULUI DE INSTRUCȚIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

II.

Unde Maxim intră în scenă

— Nu știu.

— Dacă nu e bogat, cum de a pătruns în clubul nostru?

— Cine l'a presintat?

— Marchizul de Bonneuil.

— Ah! atunci se schimbă lucrul. Un ast-fel de naș oferă toate garanțiile.

In timp ce se ocupau de Maxim, acesta cobora splendida scară a clubului.

Tînărul era atît de preocupat, în cît nu luă seama că o persoană care venea spre el îl lovi cu capul.

— Neîndemânatic!...

A! tu ești?

— Charles!

— Și unde te duci ast-fel?

— Unde? O știi doar!

— strada Payenne?

— Da, trebue să fiu acolo la miezul nopței.

— Du-te, fii fericit, de oare-ce te iubește.

A propos, ce noutăți acolo?

— Nimic, am perdut totul.

— Banii stabilimentului tău?

— In parte.

— Știi bine că sunt pentru ea; sperăm mereu... și îmi trebue avere pentru a putea îndrăsni...

— Da, știu; altă-ceva, nimic nou sus.

— Da. Contele de Ferrusol, un membru pe care nu-l cunosc, cîștigă o sumă enormă, mai mult de 250.000 franci.

Și nici n'are nevoe de acești bani, căci mi s'a spus că e foarte bogat așa că ar putea să-și permită după un aseminea cîștig, să părăsească în mod brusc partida și de a pleca cu banii, fără ca cine-va să găsească că conduita sa e extra-ordinară.

— De ce vorbești așa de oare-ce zici că nu cunoști pe conte?

— Contele a anunțat că la 11 ore și jumatate va părăsi cercul, ori-care ar fi cîștigul seu.

— E singur contele? Intrebă repede acela pe care Maxim îl numise Charles.

= Da... cred că da; dar de părăsesc, sunt grăbit. La revedere.

— La revedere.

Maxim coborî cu grabă scara și ajunse in stradă.

După cum spusese amicului seu, tînărul se ducea în strada Payenne și distanța care despărția această stradă de strada Boissy-d'Anglas era destul de mare.

Timpul era foarte rău, omătul cadea în abondență și piciorut se înfunda până la glesne. Nu putea-i gîndi să capeți o trăsură. Obscuritatea nopței era din cînd în cînd întreruptă prin lumina unui bec de gaz, iar vîntul gonea zăpada cu violență.

Totul era în tăcere, rarii trecători nu făceau nici un sgomot, de oare-ce sgomutul pașilor era acoperit din cauza zăpezei, căruțele încetaseră de a circula, și acele pe care din întîmplare le întîlnea-i, umbtau încet conduse în mod penibil de caii fantome.

La ora în care Maxim părăsea cercul, furtuna era în toată puterea ei.

Vom povesti acum, cine era acest tînăr și în ce condiiiuni trebuia să se presinte aceleia care îl aștepta.

In 1856, strada Petit-Saint-Jean era una din cele mai frequentate din vechea Marsilie, și la această epocă puțini trecătorî uitau să-și arunce privirile într'o prăvălioară de băcănia, destul de luminată, dar care nu se distingeau întru nimic de toate celelalte.

Cea ce fie-care căuta să vadă, privind cu curiositate înăuntru, era o tînără fată de o frumusețe rară, frumoasa Mariov, cum o numeau fără deosebire, toți locuitorii din cartier. Mariov, era fica proprietarului acestui magasin.

Ea era în vîrstă de 20 de ani și frumusețea sa în adevâr miraculoasă, trebuia în mod necesar să atragă asupra-i toate privirile trecătorilor.

Mulți tineri găseau cîte un pretext, pentru a trece strada Petit-Saint-Jean și a arunca o privire în interiorul prăvăliei tatălui frumoasei Mario.n

(Va urma).

doliu, şi a avut momente de cel mai perfect mahalagism.

D-l Momuleanu, în Langlumeau, ar fi putut scoate şi mai mult. In deosebi plânsul la întâlnirea lui cu Clementina pentru prima oară, trebuia să fie şi mai brusc, şi mai zgomotos. Ar fi avut un efect comic şi mai mare şi pentru oamenii de condiţia lor era şi firesc.

O foarte bună figură făcea d-l Kuzinschi în Felix Girodot, tipul savantului rece care nu exclude inima bună.

D-l Pela, în Celestin, a fost ireproşabil. Umărul seu a contribuit la 'nălţarea pieseĭ.

D-l Bulfinsky simpatic aşa cum trebuia să fie: iar pe d-l Aurel Petrescu nu-l prinde rolul sentimentalului naiv, în măsura în care-l prinde rolul perversului. Şi cam rece şi cam stîngaci pentru un amorezat.

D-nele Marcelian şi Vasiliu convenabile în rolurile lor.

Vorbind prea mult de soldaţi, nu trebue să uităm şi mâna generalului care 'şi avea quartirul dincolo de culise.

Se vedea în toată desfăşurarea cunoscuta mînă abilă a d-lui Leca.

Ceea ce a mai sporit farmecul reprezentaţieĭ au fost şi bucăţile de orchestră de la deliciosul *Lustige Weiber*—până la accentele lui Werdi menite măcar în această formă fragmentară să astâmpere dorinţa de operă pe care desigur nu numai autorul cronicei o are.

Elsa

Informaţii

O acuzare gravă

Epoca inregistrează o ştire foarte gravă. Ziarul bucureştean pretinde, că se fac «gheşefturi» colosale în chestiunea apei de la Iaşi; că hotelurile din Bucureşti sînt pline cu misiţi, cari tripotează în aceeaşi chestiune şi, în âne, că suntem în ajunul unei mici panamale.

Acuzarea ie gravă. Am putea să nici n'o discutăm, întru cât ziarul, care se face ecoul ştirei, n'aduce, în susţinerea acuzărei, nici un argument.

Ştim prea bine, procedeul este simplu. Cînd eşti gazetă de opoziţie şi afli despre o lucrare de edilitate în valoare de 11 milioane, ie uşor să visezi gheşeft şi mai uşor, să înşiri pe hârtie, clişeele du rigoare.

Alimentarea oraşului Iaşi cu apă potabilă, iese însă din cadrul comun al «afacerilor senzaţionale».

Ea nu este o chestiune de partid. Importanţa cea mare ce o are pentru sănătatea oraşului, speranţa că chestiunea o dată realizată, va îngădui Iaşului să devie oraş industrial —aceaste 2 mari motive îi iau caracterul politic, şi 'i dau, din contra, forma cea adevărată: a chestiunei vitale de interes comun.

Ar trebui deci ca «Epoca» să precizeze bine cine tripotează şi în ce senz tripotează.

Aştetpăm.

Consiliul de războiu de pe lîngă Corpul al IV-lea de armată va ţinea şedinţă în zilele de 27, 28, 29 şi 30 Noembrie.

Se vor cerceta mai multe procese privitoare la grade inferioare.

In cursul lunei viitoare consiliul de războiu de pe lîngă Corpul al IV-lea de Armată, va cerceta un proces interesant.

Este vorba de acţiunea deschisă contra soldatului Fermo, fiul cunoscutului bancher Fermo din Capitală, dat judecăţei pentru cumul de delicte.

Intr'adevăr, instrucţia aduce în contra sa acuzaţiuni de a fi comis numeroase furturi, insubordonanţe şi de a fi lovit pe superiorii sei.

După toate probabilităţile soldatul Fermo va fi apărat de d. Delavrancea.

Patriotul nu vrea să ne zică pe nume. O ia pe înconjuratele şi ne porecleşte: „noul ziar de la Iaşi".

In loc de un nume, 5 cuvinte. Şi ce vrea ziarul cel mare de la Bucureşti?

Vrea să facă statistică.

Asta ie specialitatea lui. Mai făcuse statistică şi cu fasolele cuprinse în sticla de apă de borviz.

Acum s'a apucat să numere de cîte ori îi dăm peste... prostiile ce face.

Are să numere măcar până la 1000, asta o garantăm *Patriotului*.

Dar apropos de număr: cînd va publica „Patriotul" „marele număr" de telegrame ce-au fost adresate oratorului din Batişte, cu prilejul „demiterei" sale?

Intrebare indiscretă, pe care o punem, pentru a doua oră, ziarului cu specialitatea statisticelor.

In plăşile Şipote, Epureni şi Coarnele-Caprei, s'au înfiinţat, prin stăruinţa d-lui inspector comunal Popovici şi a învăţătorilor respectivi, secţiuni ale societăţeĭ pentru protecţia animalelor.

Cu trenul de diminiaţă au sosit în oraş doi ofiţeri superiori bulgari, şi cari, probabil, cu trenul de Ungheni, vor pleca în Rusia. Ofiţerii au vizitat instituţiunile noastre culturale şi au rămas foarte entuziasmiaţi de modul luxusos cum este instalată Universitatea de Iaşi.

O faptă lăudabilă este aceea făcută de P. S. S. Arhimandritul Chiriac Neculau care, după cât se spune, a lăsat casele sale de la mănăstirea Neamţului pentru instalarea unui azil destinat călugărilor bătrâni.

Incăpăţinarea unui procuror de ocazie.

Un caz nostim s'a întîmplat ieri, Marţi la secţia III a Tribunalului, cu prilejul judecărei unui proces d'intre doamna Elena Constantinescu şi curatela interzisului Cocri.

Find nevoe de procuror, tribunalul invită pe avocatul Abgar Buicliu, ca să ţie locul reprezentantului ministerului public.

Ambele părţi au obiectat, însă că d. Buicliu nu le poate inspira încrederea cuvenită, fiind-că, altă dată, figurase în consiliul de familie a lui Cocri.

D. A. Buicliu, refuzând a se retrage şi dorind, numai de cât să-l facă pe procuror, părţile, pentru a scăpa de procurorul de ocazie, sau văzut nevoite a cere amînarea procesului.

Avocaţii şi publicul, prezenţi la proces, au făcut mult haz de acest caz nostim, căci, până ieri nu se întâmplase încă faptul, că o persoană, neagreată de părţi, să se amestece într'o afacere ce nu-l priveşte şi în care ambele părţi declară că nu pot avea încredere.

Duminica viitoare o comisiune a societăţei pentru învăţătura poporului român va face distribuirea hainelor şi ghetelor la elevi lipsiţi de mijloace, de la şcoalele primare din localitate. Distribuirea va avea loc la şcoala Adamachi şi serbarea va fi prezidată de d. P. Poni.

Ministeriul Instrucţiunei a cerut Decanatului Facultăţei de Drept, un tablou de toţi profesorii cari au îndeplinit anii de serviciu şi limita de vîrstă, spre a fi scoşi la pensie.

Ultime informaţii

Ziarul Patriotul *publică un lung interview cu Dl. Gr. G. Cantacuzino, asupra situaţiei actuale. Iată cuprinsul său în cîte-va cuvinte:*

Frămîntarea din partid e un fenomen care se întîmplă mai întotdeauna în urma vacanţiilor şi a cărui explicaţie e lipsa de contact a deputaţilor şi senatorilor în timp de mai multe luni.

Ceea ce e neliniştitor însă, e apariţia unor ziare efemere, care „aduc pe tapet chestiuni menite a provoca zizania între membrii majorităţei.

Dl. Cantacuzino crede că situaţia se va limpezi, şi în ce-l priveşte pe D-sa declară că nu aspiră la demnităţi nici la onoruri şi că voeşte a rămînea un modest membru al partidului conservator,

In fine din întreaga convorbire, se degajează un spirit conciliant, o dorinţă necontestată de pacificare şi de linişte.

Declaraţiile D-lui Cantacuzino, cu apelul său la pace, sînt bine venite. Ele ne provoacă a lămuri odată mai mult ceea ce urmărim şi a dezminţi învinuirea ce ni se aduce că provocăm zizania în majoritate,—de-şi deputatul de Muscel, pare a ignora cu desăvîrşire Opinia, *despre care face numai aluzie ca de „un ziar efemer".*

Existenţa noastră, fie chiar efemeră, se datoreşte, în chipul cel mai cinstit şi mai sincer aceloraşi dorinţe pe care le profesează şi d. Cantacuzino *judecînd după interviewul acordat Patriotului. Acestor dorinţe se poate numai atribui faptul că am înfierat atitudinea unor membri din partid care au găsit nimerit să atace pe cei mai iubiţi fruntaşi ai partidului. Acestor dorinţe se datoreşte faptul că n'am fost de acord cu* Patriotul, *care găseşte bine să facă apologia acelei atitudini nesănătoase.*

Ziarul nostru deci e departe de a fi o primejdie pentru partid. El n'a căutat să lovească în nimic alt de cît în atitudinea pernicioasă a unor tulburători animaţi de prea mari ambiţii. Şi e lesne de văzut că el n'a stat în calea nimărui, cu atît mai puţin în aceea a D-lui Cantacuzino, pe care-l apreciem cu deosebire pentru spiritul său împăciuitor şi pentra înţălepciunea care-l face să rămîe cum zice D-sa un devotat apărător al cauzei conservatoare care nu aspiră nici la demnităţi nici la onoruri.

Noua linie telefonică Iaşi-Bucureşti, va fi pusă la dispoziţia publicului, începînd de mîine, joi, 23 c. ora 2 d. a.

S'a renunţat la ori ce festivitate de inaugurare şi directorul general nu va mai veni la Iaşi.

Falşul căpitan din Koepenik, a cărui genială excrocherie a făcut senzaţie în lumea întreagă, a zis in depoziţia ce a făcut la procesul său, că a fost şi în Iaşi unde a lucrat la un atelier de ciubotărie.

Informaţiuni luate, am aflat, că celebrul escroc. al cărui adevărat nume este Vogt a fost, în adevăr, în Iaşi, în anul 1883.

El a lucrat aci, în atelierul defunctului Carol Briese, timp de 3 ani.

Din Iaşi a plecat în Rusia.

O telegramă a M. S. Reginei.

Clubul „Concordia", din Iaşi, subscriind 500 lei pentru „Vatra luminoasă", a primit ieri, din partea Reginei, neobosita mare protectoare a „Vetrei", telegrama următoare:

„Bucureşti-Palat, Clubului Concordia-Iaşi.

Din toată inima vă mulţumesc, în numele celor mai nenorociţi din lume, pentru darul cel frumos cu care îmi veniţi în ajutor.—Elisabeta.

Inspectorul poştelor pleacă astă-zi la Bucureşti, spre a tranşa chestiunea localului în care urmează a fi instalate secţiunile centrale ale poştei şi telegrafului.

Cu multă mîhnire înregistrăm ştirea că d-na dr. Kalinderu, soţia decedatului profesor Universitar din Capitală şi mama d-nei dr. Juvara a încetat din viaţă în sanatorul Plehowsky din Capitală.

D-na dr. Kalinderu era greu suferindă şi a fost supusă unei operaţiuni făcute de d. dr. Leonte, cunoscutul chirurg.

Ştiinţa medicilor şi abilitatea eminentului chirurg n'au putut însă împedica deznodămîntul fatal.

D. dr. Juvara a plecat ieri în Capitală.

Transmitem distinsei familii, atît de crud, lovită expresiunea distinselor noastre condoleanţe.

Fata Lina Lăzărescu, care a încercat ieri să se sinucidă, n'a putut fi interogată, până 'n present, asupra cauzelor cari au determinat'o la actul desperat.

Plaga cordului o impedică să poată vorbi.

Studentul Naum cel cu sinuciderea veselă, va părăsi astă-zi spitalul.

Direcţia teatrului din Iaşi nu poate fi acuzată, că nu se pune la curent cu chestiile zilei.

Deună-zi, profitînd de prilejul incidentului de la Brăila, afisul teatrului anunţa „Jucătorii de cărţi".

Astă-zi, faţă de svonurile despre „împăcarea elementelor liberale", afişul anunţă „Balamucul".

Dupe o ştire sosită din Bucureşti artistul C. Nottara ar fi demisionat, din nou, atît de la direcţia de scenă, cît şi din societariatul teatrului naţional din capitală.

ŞTIRI ŞCOLARE

D-na Sevasta Alexandrescu, maistră de lucru manual la orfelinatul „Procopie Florescu", din comuna Tăuteşti, se integrează pe ziua de 1 Noembrie în acelaş post.

*

Invăţătorul C. Pogor, a obţinut un congediu de 3 luni în interesul băncei populare din Prigoreni, al cărei president este.

*

Din cauza reparaţiunelor care se fac la palatul administrativ, revizoratul şcolar s'a mutat în str. Săulescu No. 8.

*

Doamna Viorica Lecca, institutoare la şcoala No. 4 de băeţi, a obţinut un congediu de 53 de zile.

*

Invăţătorul Mihai Dragomir, căruia i se acordase un congediu nelimitat, din cauză de boală, se integrează, pe ziua de 1 Decembrie, la şcoala din Totăeşti.

*

Domnişoara Paulina Niculescu, se detaşează, pe ziua de 1 Noembrie, la şcoala normală de fete, iar locul ei la şcoala din Tăuteşti va fi suplinit de d-ra Elena Clemensievici.

*

Invăţătorul G. Ciobanu de la şcoala din Andrieşeni, comuna Epureni, a obţinut un congediu de 3 luni, în interesul băncei populare.

UNIVERSITARE

Domnul profesor dr. Anastasie Obreja, a fost însărcinat cu suplinirea catedrei de chimie Technologică.

*

Comisiunea, prevăzută prin art. 61 din leagea învăţămîntului secundar şi superior, a admis înscrierea la facultatea de ştiinţi a următorilor studenţi basarabeni: M. Vântu, P. Hălipa, d-rele Maria Schiopul, şi Zina Popowski.

*

D-ra Maria Onciul a trecut examenul de licenţă în Istorie şi Filosofie, *magna cum laude.*—

S'au acordat burse următorilor studenţi de la facultatea de ştiinţi, secţia matematicilor: Gr. Capşa şi Const Ghimuş.

*

— Senatul Universitar va fi convocat la finele acestei săptămâni pentru a se pronunţa asupra cererei societăţei „Uniunea" de a fi autorizată conform regulamentului de ordine şi disciplină.

— Membrii fondatori ai societăţei studenţeşti „Uniunea" au ales o comisiune care să radacteze un memoriu privitor la cele ce-şi propune numita societate.

Acest Memoriu va fi trimes tuturor profesorilor universitari, ziarilor şi tuturor instituţiunilor culturale din ţară şi din provinciile locuite de români.

*

Dl. C. Climescu, rectorul Universităţei a comunicat decanatelor facultăţei de ştiinţi, drept şi medicină, ca în conformitate cu regulamentul taxelor universitare, nu pot fi scutiţi de taxă de cât acei, care au obţinut în Liceu, nota 7 şi la un examen universitar o bilă albă.

*

Comitetul nouei societăţi „Uniunea" a prezentat d-lui rector un proces-verbal iscălit de 100 de studenţi despre constituirea şi statutele acelei societăţi.

Ecouri judiciare.

S'a zis greşit, în numărul de ieri, că secţia III a tribunalului va fi instalată în acelaş loc cu secţiile curţei.

Adevărul e, că secţia III se va muta în casele Ciurea. strada Golia.

*

In condicile de procese ale curţei nu se mai înscriu de cât procese ce pot fi cercetate până în ziua de 18 Decembre. Celelalte termine se vor fixa după instalarea curţei în localul provizor, care se va face între 5—10 Decembre.

La curtea s. II se judecă astăzi procesul dintre moştenitorii Muzicescu şi N. Nanu cu casa şcoalelor pentru anularea şi revocarea unui legat al def. Başota. La strigarea procesului, casa şcoalelor, reprezintată prin d. avocat M. Antonescu, a cerut recuzarea D-lui consilier A. Suciu.

Incidentul de recuzare a fost susţinut prin faptul, că dl. consilier Suciu a mai judecat un proces identic şi a făcut opinie separată. In momentul în care scriem, curtea deliberează asupra acestui incident.

*

Trei fraţi Rîşcanu, foşti inspectori comunali şi un fost primar în jud. Fălciu, compar azi inaintea secţiunei I a curţei, sub invinuirea de abuz de încredere pe vremea când s'a impărţit porumb la ţărani.

La prima instanţă numai unul din ei, Gh. St. Râşcanu, a fost condemnat la 2 luni.

Ceilalţi 2 au fost achitaţi.

Au eşit de subt tipar şi se află de vânzare la principalele librării din ţară următoarele publicaţii ale d-lui Gh. Ghibănescu profesor şi deputat.

1) *Surete şi Izvoade* vol. I. Iaşi 1906. Dacia preţ 6 lei
2) *Ispisoace şi zapise* vol. I. Iaşi 1906, Dacia preţ 4 lei.
3) *Şcoli Normale* din iniţiativă particulară Iaşi 1906 Dacia preţul 1 leu.

Volumele 2 şi 3 din Surete şi vol. 2 din Ispisoace vor apărea în cursul acestei luni.

Casa S. HAIFLER

Vinde losuri de ale

LOTERIEI REGATULUI ROMÂN

PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.

Str. Ştefan cel Mare 33.

TEATRUL NAŢIONAL

Reprezentaţiile

Doamnei JANE HADING

Vineri 1 Decembrie 1906

FROU—FROU

Comedie în 5 acte de H. Meilhae şi Halevy de la Academia Franceză.

Sâmbătă 2 Decembrie 1906

După cererea generală

le Maître de Forges

Piesă în 4 acte şi tablouri de G. Ohnet.

In care piesă celebra artistă a creat rolul *D-rei Clara de Beaulieu*—şi din care rol a făcut una din cele mai superbe sale creaţiuni.

Preţurile Locurilor: Fotoliu de orchestru (primele 4 rînduri) 14 fr. Stal I (Banca 5—9) 10 fr. Stal II (Banca 9-14) 6 fr. Stal III (Banca 14—18) 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Balcon I-iu 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Galerie 2 fr. Loja de 4 pers. 50 fr. Loja de 5 şi 6 pers. 60 fr Loja de Balcon 16 fr.

Biletele se găsesc la Agenţia Teatrală „Thalia" Th. P. Maximovici.

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mai delicioase mâncări.

Serviciu ales şi prompt.

Restaurantul e deschis noaptea. Bucătărie speciala. Pentru artişti reducere.

Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară

Capelă de dame

Orchestră admirabilă.

SECRETUL DIVULGAT

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ

FINKELSTEIN

Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24

furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

D-ra Natalie Neagu

Pasajul Maca-Vilacros.

Calea Victoriei 32.

Bucureşti.

Rochii şi Confecţiuni.

E. HEROVANU

AVOCAT

şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.

Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

practică: Vaccinări şi Revaccinări

NUMAI LA

Fotografia artistică WEISS

Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi

se poate căpăta fotografie ideală.

5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

TEATRUL NAŢIONAL

NOUL

Cinematograf Bottez

SERATA SPLENDIDA

Comedii, drame, fantezii, magie, iluziuni, automobilism, ciclism, sporturi, reconstituirea marilor fapte istorice, geografie intuitivă etc.

TOTUL ESTE INSUFLEŢIT

«*Noul Cinematograf Bottez*» cu elicia de preciziune, invenţie proprie, a obţinut imense succese la Bucureşti—33 serate consecutive. Toate ziarele ieşane şi bucureştene ne-au adus cele mai mari elogii.

PROGRAM CU IMENSE BOGĂŢII

SPIONA — dramă militară de cea mai mare senzaţie.

GREVA — Mare scenă pariziană în 12 părţi. O specialitate a casei noastre.

După cererea generală

Dracul la Paris

variantă la **FAUST** şi **MARGARETA**

capo d'operă cinematografică. O comedie-dramă, care rulează aproape o jumătate oră pe pînza diafană.

Scene cu fenomenele naturei

Sala Teatrului posedând o acustică perfectă, aceste scene vor fi redate cu cea mai mare preciziune.

PREŢURILE LOCURILOR: Loja de 4 pers. 8 lei, de 5 pers. 10 lei, de 6 persoane 12 lei, Loja Balcon 6 lei, Stal I (Banca 1—8) 2 lei, Stal II Banca (9—16) 1.50, Stal III (Banca 17—23) 1 leu, Balcon banca I-a 1.50, celelalte bănci 1 leu, Galeria 50 bani.

Biletele la Agenţia THALIA (Maximovici).

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos :

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de **sése-deci** ani a demonstrat că **Eléxirul Guillié** este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote **BOLELE CONGESTIVE.**

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie **FRATII KONYA.**

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 9.—Iași, Vineri 24 Noembrie 1906.

Drepturi dobrogenilor

Și-au perdut răbdarea.

Și cu toate aceste,—dacă memoria nu mă înșală,—într'o vreme cînd partidul conservator nu făcea de cît să anunțe programul activității pe care acum o desfășură de aproape doi ani, chestia emancipărei Dobrogiei, trecea drept un lucru pripit.

Trebue să credem că în vreme de doi ani, populația de peste Dunăre, și-a complectat educația națională și politică pe care o face de la 1878 încoace, și că numai în acest scurt interval de timp a făcut ceea ce nu putuse face în curs de treizeci de ani aproape.

Dar în definitiv, de curînd sau de mai de mult, vorba e că lucrul e așa. Bine cel puțin că se recunoaște adevărul.

De cît un lucru. Cum nu înțălegeam odinioară înverșunarea ce se punea în deslegarea acestei mari chestii, nu înțelegem acum avîntul contrar de care sunt insuflețiți adversarii noștri.

De ce atâta grabă, de ce atâta nerăbdare?

De la anexarea Dobrogiei și până acum, atîtea guverne liberale au trecut pe la cîrma statului. Atâtea ocazii s'au perdut pentru desăvîrșirea complectă a acelei anexări. Iar cînd guvernul conservator a făcut cunoscută hotărîrea sa în această privință, opoziția a scăpat ultima ocazie, de a contribui, cel puțin cu concursul moral, la opera aceasta.

Poate dar fi sinceră asemenea schimbare bruscă și neînțeleasă?

Atunci care e motivul psihologic?

Din recriminările lor reesă aceasta, că ne-am făcut vinovați de înșălăciune. Că am pus dinaintea alegătorilor un bagaj de reforme închipuite, și că am înșelat buna credință a acestora, călcînd cuvîntul pe care l'am dat cînd aveam nevoe de ei.

Și atît de mult insistă asupra acestei concluzii, în cît ei singuri pun în evidență ceea ce le chinuește inima. Ast fel nu e greu de văzut că nu de Dobrogeni le arde, ci de noi, de ponegrirea și de discreditarea noastră.

Să ne lămurim atunci.

Guvernul conservator și-a luat sarcina de a da soluția așteptată cauzei populației dobrogene. Lucrări pregătitoare s'au și făcut în această privință, și rezultatul lor au îndreptățit grija arătată de partidul conservator. Restul se va face, cu liniștea și cu chibzuința pe care opera o comportă prin natura sa,—fără prea multă grabă și mai cu seamă fără sgomot de surle și de trompete.

Până atunci, fiind-că nerăbdarea adversarilor noștri nu e încă o garanție că vor oferi aprobarea lor viitoare marei reforme a guvernului actual, și fiind-că avem cuvinte să credem că odată momentul sosit, îșĭ vor da toată osteneala să ne împedice de a lucra, îĭ rugăm, pentru a-și mai trece vremea, și a ucide vântul opoziției, să mediteze asupra unui caz, care nu pare lipsit de interes.

Ce părere au dumnealor, despre oare-care oameni politici, care în ajunul unor alegeri s'ar adresa cetățenilor în chipul următor: *„vreți votul uniuersal, vreți pământ? Votați pe X?“* Și ce calificare s'ar cuveni acestor domni, dacă s'ar dovedi că n'au avut nici un moment gândul de a se înfățișa adunărei cu propuneri de vot universal sau de rezolvirea chestieĭ țărănești? Și ce lecție s'ar cuveni, în fine, acestor demagogi, dacă odată aleșĭ s'ar face, cum zice românul, morți în popușoiu, și n'ar mai sufla nici un cuvînt nicĭ despre votul universal, nici despre lipsă de pământ a țăranilor?

Cazul s'a întâmplat unde-va, într'un oraș care i se zice a doua capitală a țărei, și nu-mi pare de loc lipsit de interes.

In lipsă de altă ceva, el poate forma un frumos subiect de studiu și de meditație, pentru cine n'are alta de făcut de cât s'aștepte ceva care întârzie.

X.

Congres liberal

O septămînă bogată în evenimente! Intre 3 și 4 ministere liberale pe zi! Nici un ministeriabil liberal n'a rămas pe din afară.

Nu putea să rămâie. Cercetați știrile „ziarelor“ și veți vedea, că, același portofoliu, sub colectivșiti, va fi deținut de una și aceeiași persoană.

Dacă lucrurile au ajuns așa departe, dacă tot aparatul de guvernămînt este gata să funcționeze, ce rezultat era de așteptat de la ultima întrunire a comitetului executiv al partidului liberal din București?

Discuția asupra programului. Natural că da.

Dar, nici vorbă n'a fost. S'a hotărît cu totul altă-ceva: să se ție un congres. Congres mare, monstru, care, asemenea dramei lui Faust a lui Goethe, va ținea trei zile consecutive.

Congres și încă trilateral — apropos de ce?

Partidul de la putere este putred.

Un vîntușor ceva mai violent, l'ar putea risipi. Atunci la ce mai poate servi un congres chiar unul ridicat la club?

Și mai este ceva. Cu mare siguranță se afirmă, că prăbușirea guvernului conservator, este o chestie de cel mult 4 zile.

Congresul, însă, este anunțat pe exact o lună de zile de astă-zi.

Atunci?

Este un anume patruped, despre care se zice, că nu se poate îngrășa în ziua de Ignat.

Ignat cade în ziua de 20 Decembrie. Prima zi a congresului liberal este anunțată pentru 23 Decembrie.

Partidul reporterilor

Nici o dată opoziția n'a dat o luptă mai ingrată, de cît aceea ce-o dă actualminte.

O luptă de minciuni, de intrigi josnice. Fruntașiĭ opoziției n'au curajul să se arăte în acest nou gen de luptă.

In locul lor lucrează reporteriĭ de la ziare.

Din fie-care fapt mărunțel se face o dovadă sigură despre prăbușirea guvernului

Cuprinsul mesagiului din a treia sesiune parlamentară, abundă în legi folositoare țărei. El tălmăcește țărei, că membriĭ guvernului au desfășurat o muncă titanică alcătuind acele proiecte de legi și că așteaptă să le vadă traduse în legi.

Mesajul, însă, nu face obiectul de discuție al opoziției. Nu pe proectele de lege emise de guvern se dă lupta. Opoziția liberală discută chiar, în consfătuiri intime, dacă trebue, sau nu, să participe la desbaterile asupra mesajului.

In locul opoziției, politica cea mare o fac reporteriĭ de la ziare.

Eĭ născocesc certe la ori-ce alegere de secțiune; ei asistă la toate certele d'intre miniștri; ei trîntesc guvernul de cîte 2 ori pe zi.

Reporteriĭ aceștia, cari înlocuesc statul major colectivist, nu știu, însă, că miniștriĭ nu se iau la păruială; că nu se poate ca, în un guvern, să existe 2 feluri de miniștri: miniștrii întregi și jumătăți de miniștri. Nu se poate ca miniștri cei întregi să fie denumiți „triumfători“ iar celorlalți să li se zică „umiliți“.

Adevărul este, că tot ce se zice și tot ce se spune, sînt d'intre acele arme josnice, cu mănuirea cărora colectiviștiĭ sînt deprinși.

Sînt celebrele arme fratricide!

Dar ce-a fost la ei, cînd se masacrau reciproc, n'a fost și nici nu va fi, nici odată, la conservatori.

Și pe cînd dușmanul, vârît în șanțuri, pîndește „momentul oportun“, mesajul anunță legi sănătoase și folositoare.

Pândească, cît o pofti: in timpul acesta partidul și guvernul de la putere, vor face treabă foarte bună.

Facă treabă colectiviștiĭ cu reporteriĭ le șeade foarte bine.

Inchiderea Expoziției

Expoziția națională care a făcut mîndria poporului și splendoarea serbărilor jubiliare, s'a închis astăzi, în prezența reprezentanților Națiunei, a membrilor guvernului și a tuturor autorităților constituite.

Astfel s'a încheiat, în mod serbătoresc, acea mare expoziție națională atît de hulită de presa liberală și atît de mult admirată de acei care au avut prilejul s'o viziteze.

Concretizînd în sine întreg progresul realizat de Romînia timp de patruzeci de ani, sub glorioasa domnie a marelui Rege, expoziția—atît de frumos apreciată de Suveran în diverse ocaziuni și mai ales prin cuvintele din mesagiul de deschiderea parlamentului—a prilejit săvârșirea unei fapte mari pe tărîmul național, căci a făcut ca Bucureștii să vază defilînd frații din provinciile subjugate, veniți să admire opera națiunei și să se convingă de progresele pe tărîmul economic, realizate de patria mumă.

Căci, orice s'ar zice, expoziția de pe cîmpul Filaretului, a fost sinteza progresului economic al țărei, a dat o măreție deosebită serbărilor jubilare și a realizat o unire și mai mare a sufletelor romînești de pretutindenea.

Și această mîndră operă, săvîrșită de partidul conservator, a fost întruchipată în mod maestru, mulțumită talentului de organizator al acelui mare muncitor, mereu în activitate și pururea neobosit, doctorul Istrati.

Grație d-sale, romînii toți și străinii veniți, au putut să admire frumusețea expoziției, și dintr'un bărăgan al Bucureștilor s'a putut face o lucrare care a pus în admirare pe toți aceia care au avut norocul și prilejul s'o admire.

Câte-va notițe

Potrivitul concubinaj d'intre *Patriotul* și *Epoca*, este în toiul lui.

Concubinii politici se reproduc! *Epoca* trage un perdaf *Opiniei*, cum de și-a permis „pamfletul“ să discute un comunicat al *Patriotului?*

Patriotul reproduce.

Patriotul scrie că zilnic va înregistra necuviințele *Opiniei* față de el.

Epoca reproduce.

Patriotul decretează moartea *Opiniei*.

Epoca reproduce.

Opinia scrie contra *Epocei*.

Patriotul nu reproduce.

Și vice-versa—vice versa.

Concubinii sînt în luna de miere. Să-i lăsăm deci să se reproducă.

*

Patriotul scrie: „anunțăm *cu plăcere* că d-l Rahtivan și-a reluat ocupațiunile de avocat...

E regretabil—dar trebue să spunem, că, de astăună dată, sîntem alături de ziarul bucureștean.

Mare plăcere avem și noi, că marele bărbat și-a reluat profesia și că numai e unde nu-i era locul.

Neintrecut maistru-jurisconsult, foarte tare în cereri pentru aplicarea lui 151 din civil — d. Rachtivan—avocat, va stărni din nou, admirația poporului la judecatoriile de ocoale.

*

Patriotul regretă.

Nu că este văduv de cititori; nici dispariția «Moarei Roșii“, nici mia de lei pe care n'are s'o cîștige nimeni — regretă că noi „încercăm“ să facem spirit pe seama »Patriotului«.

Spiritul nostru miroase a vusturoi, afirmă regretabilul *Patriot*. Și el, al cărui boeresc leagăn, a stat în cercuri parfumate, nu poate, trebue să regrete.

*

Patriotul iar dă comunicat.

De astă dată într'o chestiune externă.

Ziarele au dat relațiuni greșite în privința vizitei lui.,Munir Pașa.

Patriotul cere „permisiune“ să restabilească faptele și să spue ce știe el in privința prezenței la București, a diplomatului turc.

De unde știe?

S'a împacat, doar, cu Academia de la Metropol!

*

Congres liberal!

La întrunirea comitetului executiv al clubului liberal din București, s'a hotărît ținerea unui congres.

Trei zile de-a rîndul are să ție acest congres! Are să ție cât Paștele și cât conclavul de la Roma.

Așa că proverbul „a patra zi de Paști“ se va putea moderniza: „a patra zi de congres“, va spune lumea!

EXTERNE

Aprecieri asupra situației în Macedonia

Noul ministru de externe, baronul Aehrental, a făcut expunerea situației politice externe a Austriei cu ocazia întrunirei delegațiunei Austriace.

De obiceiu aceste expuneri deșteaptă multe comentarii și sunt așteptate cu oare care interes, în Balcani mai ales, unde, după cum se știe, politica țărilor este foarte mult influențată de ceea ce se cugetă și se vorbește la Viena.

Anul acesta expunerea avea și mai mult interes din cauză că, cu această ocazie noul ministru avea să-și indice felul cum înțelege să conducă barca politicei Austriace pe marea agitată a politicei balcanice.

Pentru noi spusele baronului Aehrenthal au și mai mult interes acuma cînd urma să se vadă în mod precis cum cugetă conducătorii politicei Austriace despre cele ce se petrec în Macedonia.

Din nefericire ministrul Austriac vorbește prea vag, prea spune multe și prea nu spune nimic. Vorbește prea domol cu guvernul din Atena și prea puțin sever cu organizatorii bandelor.

„In sfîrșit, acțiunea noastră este împedicată zice baronul Aehrenthal, prin rivalitatea pasionată care a izbucnit între diferitele națiuni creștine în Macedonia și care se resimte și în afară din Macedonia.

Ministrul observă că trebue făcută o distincțiune între atitudinea guvernelor din Atena, Sofia și Belgrad și atitudinea unor anumite centre, foarte patriotice, din țările respective.

Ministrul relevă că a văzut cu satisfacțiune în declarațiunile ministrului afacerilor streine al Bulgariei, că guvernul princiar își dă seamă de sforțările marilor puteri de a îmbunătăți situațiunea Macedoniei prin acțiunea reformelor. Dar, pe cînd atitudinea guvernelor acestor țări este corectă, cu părere de rău s'a constatat în ultimele luni, simptome de animozitate reciprocă și chiar acte de violență între populațiunile creștine.

Formațiunoa de bande n'a încetat. din nefericire, dar ministrul speră că o potolire va avea loc și compteazǎ pentru aceasta pe bunul simț al populațiunilor cari vor sfîrși poate prin a înțelege că acest răsboiu al tuturor, nu poate fi decît în dauna propriilor lor interese.

Speranțe, vorbe, dar ceva precis, nimic și iar nimic

Și poate ca o mângâiere pentru România, despre drepturile căreia ministrul se ferește să șoptească un cuvânt, baronul Aehrenthal adaugă:

„Vreau încă să observ, a zis baronul de Aehrenthal, în mod expres, că am găsit relațiuni din cele mai amicale cu vecina noastră România“.

Atât și cu nimica ie tot una.

Rostul Partidelor politice

E un adevăr psihologic cunoscut în deobște, că lucrurile prea obișnuite nu îți atrag atențiunea. Din chiar faptul că le vedem într'una, fără întrerupere și fără schimbare, ne par naturale, legitime, de la sine motivate. Atențiunea noastră se fixează de regulă asupra aparițiilor noi, asupra cazurilor nesimilare... Trezirea cercetărei filosofice—adică a acelei cercetări care depășește limitele cercetărei zilnice—se semnalează tocmai prin luarea în examinare a acestor fenomene obișnuite, curente, care pentru marea mulțime, par de la sine justificate prin chiar faptul existenței lor continue...

Și nu este exagerat a spune, că rațiunea pardilor politice într'o țară constituțională, a mai multor partide, pare pentru multă lume un lucru înțeles de sine. Ne-am născut găsind mai multe partide. In nici un moment această pluralitate nu a încetat. Am auzit în fine pe chiar adversariĭ politici a unui partid, criticîndu-i actele, hulindu-i procedurile, însă nici odată contestîndu-i dreptul de viață ca partid aparte. Unele grupuri dizidente, este drept, au fost somate să intre în matca partidului, însă nîci odată nu s'a mers cu somarea, pînă la a se cere *tuturor* alcătuirilor adversate unui partid, să intre în cadrele lui.—Cel puțin minimul de două partide a fost un lucru obștește admis.—

Ne-am deprins cu această neîntreruptă realitate și de aceasta ne pare naturală. Totuș dacă drepturile cercetării nu au alte margini de cît marginele putinții noastre,—ne va fi îngăduit să examinăm și această chestiune. De ce într'o țară constituțională să nu fie, de pildă un singur partid? Sau de ce nu mai mult de două?... Se întemiază pe vre-o bază solidă pretențiunea de a nu fi de cît două partide, căci în definitiv aceasta e părerea cea mai lățită și cea mai acceptată?

Firește orice om de inimă și orice om politic nu *poate* să urmărească alta pentru țara lui, de cît ca ea să propășească necontenit. Progresul necurmat al țării în toate direcțiile, acesta este țelul pe care e dator să-l aibă ori-care politician. Sau spus cu alte vorbe, ori-cărei probleme politice care se ivește, să i se dea rezolvirea cea mai bună, cea mai prielnică, cea mai fericită.—Ori, la un anume moment soluția cea mai bună care se poate da unei probleme, nu poate fi decît una singură. Nu se pot da unei probleme două soluții de o potrivă de bune, cum nu pot să 'ncapă într'o teacă cele două săbiĭ ale zicătorii.

Și dacă progresul se alcătuește din lanțul soluțiilor celor mai bune, și acestea nu pot fi de cât *unice*, atunci de ce să nu încapă toți politicii țărei într'un singur partid, cu o singură busolă, cu aceiași direcțiune. Existența a două partide cu direcții opuse, cu propuneri deosebite —atunci cînd soluțiile cele bune nu pot fi de cât numai unice — nu rămâne un lucru nejustificat?

Concluziunea acestor considerațiĭ ar fi că ligitimare teoretică nu poate avea de cât numai un *singur* partid. Și desigur dacă n'ar vroi să se avdoge noi considerațiĭ, existența a două partide — cînd direcția soluțiunilor bnne este unică — ar fi o anomalie, care rămîne să se explice pe temeiul altor motive de cât acelor ideale. De fapt însă se adaogă alte considerații care legitimenză în principiu existența a nouă partide. Toate fenomenele realității cunoscute se compun din doi factori, sunt un amestec neîncetat al lor.

Acești doi factori care îĭ aflăm prezenți pretutindeni și tot-deauna, sunt de oparte *statornicia*, pe de alta *schimbarea*. Ori-ce existență este un aliaj de statornicie și schimbare, un echilibru al acestor două înfățișări. Schimbările lipsite de ori-ce element de statornicie, și statorniciile care nu îngăduie nici o schimbare duc de o potivă la pieire, și neperitoarea natură—care trebue să fie modelul înjghebărilor noastre — ne oferă tocmai — indicîndune parcă resortul veciniciei sale — necurmatul aliagiu de persistență și variare.

Atunci și acea serie de măsuri politice care asigură propășirea, trebuesc să păzească și ele aliajul în chestiune.

Partidul politic trebuește a-și chibzui ast-fel soluțiile propuse în cât ambiĭ factori să fie deopotrivă respectați.

Dar tocmai de aicea rezultă nevoea a

două partide. Căci de și direcția soluțiunilor bune nu poate fi de cât unică (anume soluțiuni în care să se păzească aliajul amintit), ființa omenească însă este în deobște isbită de *unilateralitate*.

Ea nu e aproape în stare să conceapă (cea ce e mai ușor) aliajul acelor factori antagoniști, necum să-l poată menține în acțiunea ei practică. Toată istoria filosofiei nu este de cît un șir de sisteme în care se dă preponderarea fie unuia, fie altuia din factorii de care vorbim. Unii gânditori vor să reducă statornicia la o aparență, alții variația la o nălucă. Și dacă chiar în concepții, unilateritatea se arată, cum n'o să se manifeste în acțiune?

Dacă e așa, atunci existența a două partide, cu principii opuse, este și firească, este vom vedea — și oportună. — Fiecine după felul unilateralității, poate fi sau părtaș al statorniciei, sau al variațiunii.— Soluțiunile politice desăvîrșite, neputînd izvori dintr'o parte vor rezulta din alternarea celor doue direcții deosebite

Părtașii color două direcții trebuesc să alcătuiască două partide, căci grupați la o laltă s'ar anihila, și în definitiv numai cu numele ar fi un singur partid. Am avea prin această alternare o evoluție prin contraste. Fie-care partid venind la putere și va trebui să vie fie-care atunci cînd diracția unilateralității sale va fi acea cerută va schimba în altă parte linia de conduită a partidului înlocuit, respectînd însă înfăptuirile sale. Se va petrece ca în toate marele evenimente sociale. De exemplu în literatură, romantismului, urmează naturalismul, apoi revine romantismul (cea-ce arată că pretutindeni evoluția se face prin contraste) însă acest mare romantism de și cu direcție opusă naturaiismului trebuește să respecte achizițiile sale, și chiar să se folosească de ele. Între romantismul lui Hugo de pildă și acel al lui Rostand, cu toată identitatea fundamentală, este deosebirea că acesta din urmă înglobează și elemente naturaliste, de ale naturalismului care cronologicește a fost între ele. Și în definitiv progresul nu este alta: o linie frîntă, o evoluție prin contraste, dar contraste care nu se distrug ci se întregesc.

Cu această privire teoretică am legitimat, mai mult am aratat necesitatea existenții a *doua* partide politice. Nu pot fi însă și mai mult de două? Din cele spuse urmează cel puțin atâta, că două ajung. Un al treilea partid dacă nu ar fi nelogic ar fi macar la hotarul dintre nelogic și logic,— aceasta mai cu seamă acolo unde populația e omogenă și înlăuntrul țării nu sunt mai multe naționalități. Iar în ce privește problemele de naționalism vital, care pot să se ivească și in țările omogene, ele sunt de natură să *uneasca* chiar partidele adverse, iar nici decum să le despice în mai multe fracțiuni, totuși este o împrejurare în care chiar pe temeiul celor spuse, răsărirea altuia sau chiar altor partide pe lângă cele două, este motivată. Aceasta este cazul cînd cele două partide care pretind se reprezinte direcția conservatoare și acea a schimbărilor, nu își execută menirea, ci se confundă între ele, urmând o singură direcțiune sau—ceea ce iar poate să se întâmple—neurmând nici una.— Atunci, e perfect legitimă ivirea a noi partide care să-și ia sarcina efectiv, să răspundă acelor două nevoi. Fie-care nevoe caută să-și creeze organe, și aceste organe nu e de ajuns să poarte firma nevoii respective, ci să o satisfacă de fapt.— Câtă vreme cele două direcții de acțiune nu sunt satisfăcute, ivirea de noi partide este legitimă; cîtă vreme însă partidele existente își execută realmente misiunea, toți oamenii politici pot să și exercite aptitudinea fie în unul, fie în altul din cele două partide,

MUNCA SILNICA

Eri a fost „Intrarea în Biserică“ —sau ca să fim actuali—„întrarea în bisericuță“—și de aceea „Liberalul“ colaboratorul nostru pentru partea comică, n'a apărut.

Astăzi l'am revăzut. Scrie „despre guvern și chestia dobrogenilor“.

Scrie strașnic. Ascultați:

„Ca ori ce buni romîni, dorim ca ea (chestia dobrogeană) să fie rezolvită în sensul cel mai înțelept posibil și ca ea să nu mai fie o armă de luptă conservatoare pe care o aruncă repede din mîini cînd simțesc că numai are nevoe de ea“.

Cu această frumoasă și limpede frază, s'a întîmplat un regretabil accident.

Mă rog, cine a aruncat arma? Lupta conservatoare? Nu se poate, căci lupta e la singular, pe cînd „simțesc că numai *are* nevoe de ea“, e un fel extra-ordinar, un singular neutru sau plural neutru, un fel de băiat—fată.

Dar cine a aruncat arma?

Parchetul cercetează.

Alta.

Dobrogean, de ce gen este?

Tot neutru.

Dovedim:

„Voim să punem în evidență chipul vitrig întrebuințat de guvern față de dobrogeni pentru **a le** înșela cunoștințele *și* **a-i** induce în eroare.

Aceasta este ultima descoperire făcută de *Liberalul*: singularul neutru, pluralul neutru și dobrogean, tot neutru.

Și aceste *severe* exemple de gramatică, figurează în articolul de.. fond.

Mai rău să vă văd.

Un ziar strein despre politica noastră

Berliner Tagblatt, se ocupă, în ultimul seu număr, despre situația politică a Romîniei. Reproducem din acel articol:

După ce zice, că, este probabil, în actuala seziune parlamentară, atît din causa, că, pentru moment, nu sunt chestii așa mari la ordinea zilei, cît și pentru a se menaja Suveranul bolnav, vehemența discursurilor va fi ce va mai mică, adaugă că, totuși, adversarii au început a făuri intrigi, îndreptate în special în potriva d-lui *Take Ionescu*, căruia masele electorale îi acordă cea mai mare încredere, și în politica d-lui *General Lahovary*, Ministrul de externe.

Celui dintăi i se reproșează democratismul lui, celui de al doilea o politică nechibzuită și conflictul cu Grecia.

***

Ziarul adaugă:

„— Cîtă vreme cearta se oprește la politica internă, ea nu prea interesează streinătatea. Cu totul altfel se prezintă lucrurile, cînd obiectul discuțiunei e politica externă.

Astfel un ziar vienez care se ocupă de ultima schimbare făcută în guvernul romîn prin schimbarea titularului de la Instrucție, se cearcă un atac la adresa d-lui Take Ionescu, cel mai popular ministru al Cabinetului se spune în acel articol că pin intrarea radicaalilor și a d-lui T.Ionescu partidul conservator a perdut din omogenitatea sa. Astfel pe cînd partizanii tăcuți ai participărei Romîniei la triplice, caută a menține aceiași linie de partide, partizanii d-lui Take Ionescu speră a modifica partidul lor și a-l preface într'un partid de experiențe și a îndrepta politica Romîniei pe căi piezișe, imităm exemplul Italiei.

***

La aceasta, *Berliner Tageblatt* răspunde:

— „Tache Ionescu este unul din cei mai eminenți și dotați oameni de stat ai României. Ori cît de strălucitoare a fost cariera sa, îl așteaptă un viitor și mai strălucit. indiferent care partid la putere, cuvîntul său valorează mult în consiliul conducătorilor romîni, ori cari ar fi împrejurările.

Nici nu trebue cercetat prin urmare, dacă în potriva unui asemenea om se poate aduce o atare învinuire.

Tache Ionescu, care ce-i dreptul cu o picătură de democratism a modernisat partidul conservator, dar care n'a fost nici o dată radical, n'a lipsit de la 1891 aproape din nici un cabinet conservator.

Ziarul german, după ce arată că Tache Ionescu este după d. D. Sturza acel ministru care a guvernat mai mult, aduce exemple prin care arată că d-sa în tot deauna a apărat principiul ca Romînia să meargă alătura cu puterile din tripla alianță.

Apoi termină:

— „Dar trebue să fie cineva străin de împrejurările din Romînia, pentru a nu ști că în ceea ce privește politica străină, directiva și influența regelui se vede clar și prin urmare încercări aventuroase nu pot dăinui.

Litere-Științe-Arte

Cu ocazia morții d-nei Leonie Leon, supranumită „amica lui Gambetta“ s'au dat publicității nuoi și inedite documente relative la marele om de stat francez. Intre ele se află scrisori adresate acelei „amice“ de un lirism fără pereche, scrisori în care Gambetta se ridică pînă la culmile poeziei.

„Amica“ lui Gambetta a murit zilele aceste în cea mai directă singurătate așa cum a trăit totdeauna, cunoscută numai de puțini intimi ai ilustrului luptător francez.

*

Celebra cîntăreață engleză Adelina Patti — acea care atinsese în turneurile sale recordul triumfurilor, 30,000 franci pe sară — a zis în chip definitiv rămas bun scenei unde a repurtat atitea mari succese. Nouă mii de persoane au luat parte la ultimul ei concert din Allbert-hall în Londra. Marea artistă a declarat unui redactor de la Standart că părăsește concertele publice ca să se poată dilecta ascultînd cîntările altora. A promis însă că va mai apare pe scenă la concerte de bine-facere pînă la sfîrșitul vieței sale.

*

Un spiritual confrate parizian relevă contrazicerea provocată de faimosul premiu al virtuții, despre care așa de mult s'a vorbit zilele aceste. Cu actualul sistem se confundă sub titlul de „premiat al Academiei francezе“ autorul, poetul care a scris o lucrare delicioasă și cusătoreasa or servitoarea care a dat dovezi de virtute sau răbdare în serviciu

Noroc că Academia noastră nu dă loc la asemenea echivocuri, deși secretarul perpetuu e un aprig partizan al... virtuții.

*

O expediție la podul nordic organizată de o femee, — iată ce nu-i lipsit de originalitate. D-na Ella Onghman din Londra pregătește o aseminea expediție la nordul Alaskăi, spre polul de Nord, unde n'a isbutit să ajungă nici un explorator de genul masculin. Echipagiul va fi compus numai din Eschimoși și va fi condus de D-na Onghman în persoană.

*

Se așteaptă cu nerăbdare montarea ultimei producțiuni poetico-dramatică a lui Emond Rostand. E o piesă simbolică intitulată „Chanteclair“.

Se știe că Sarah Bernhard reprezintă de cât-va timp la Paris noua dramă în versuri „La vierge d'Avila“ operă a poetului Catulle Mendés. Eroina este o legendară figură religioasă adorată în pitorescul orășel spaniol Avila. Locuitorii de aici temându-se că sfînta eroină ar fi fost profanată în opera de imaginație a poetului au organizat în onoarea ei o mare procesiune religioasă la care a participat întreg orășelul începând cu școlile și sfârșind cu autoritățile civile și religioase.

Iată o bună reclamă pentru scriitor și artiști.

*

STRUNA ZILEI

CAUZĂ și EFECT

In urma hotărîrei Sf. Sinod este cu totul interzis stabilirea în timpul verei mirenilor în M-rele de maici.

Opinia.

Maice nu vă supărați
De înalta hotărâre:
In *mirean* voi căutați
Prea adesea ori pe.... *mire*.

Informații

I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei și al Sucevei, a conferit economei Agofia Strainescu, casiera Monastirei Varatec, gradul de stavroforă.

Acest grad este primul ce a conferit până în prezent unei monahe.

Maica Strainescu este unica din rarele maice culte ale monastirilor noastre. E o adîcă cunoscătoare a literaturelor teologice slave, vorbe și persoane și în acelaș timp una din cele mai destoinice conducătoare ale soborului M-rei Varatec.

Consistorul Sfintei Mitropolii este convocat pentru inceputul lunei Decembrie spre a cerceta mai multe pricini privitoare la clericii din eparhia Moldovei.

Vineri 24 Noembrie are loc la Teatrul Național ultima serată cinematografică dată de electricianul d. Ant. Bottez,

Afișul zilei anunță pentru această reprezentație un program dublu, totuși prețurile locurilor rămîn aceleași.

Printre milioanele de instantanee, vor rula pe pînza diafană și manevrele armatei romîne atît de bine reușite și atît de mult apreciate de publicul bucureștean.

Succesele crescînd ale acestor interesante serate, vor face, sperăm, că și această ultimă reprezentație a d-lui Bottez să obție obicinuitul succes.

Dl. Bottez pleacă de aci în străinatate spre a intreprinde un turneu în lumea intreagă cu noile sale perfecționări cinematografice.

Eri au continuat înaintea d-lui Em. D. Lefter, jude de instrucție la cab. II cercetările relative la moartea copilului Zota, în vrîstă de 2 ani, cauzată prin ciocnirea unei trăsuri cu docarul d-lui Alexandru Sturdza. In trăsură se afla mama și doica copilului precum și d-na Șerban, soacra d-nei Zota, ducînd copilul — bolnav de pneunomie— la clinica infantilă. Docarul d-lui Sturza răsturnînd trăsura, copilul căpătă o fractură cerebrală care a cauzat moartea copilului, după cum a conchis autopsia.

Au depus astăzi ca martori d-nii dr. Herdan și A. Steuerman, Dimitriu-Păușești avocat și Gh. Cîrjă artist.

Meetingul din Viena pentru redeschiderea granițelor romîne

Am anunțat la timp, despre marele meeting ce urma să aibă loc la Viena pentru a obține de la guvern redeschiderea granițelor romîne.

Acest meeting s'a ținut în hala populară a comunei, care era prea mică pentru a cuprinde marea mulțime, care venise să asculte cuvîntările oratorilor.

Toate străzile învecinate erau ocupate de mulțime și ordinea a putut fi menținută numai prin puternice detașamente de armată.

***

Au vorbit, rînd pe rînd, deputatul dr. *Adler*, consilierul comunal *Winarski*, consilierul comunal *Neuman*, deputatul *Schumaiev*, consilierul *Klebinder* și deputatul *Setz*.

In special consilierul *Neuman*, a analizat trista situație în care se găsește populația din Viena prin scumpetea la care a ajuns carnea, adăugînd că nu există de cît un singur mijloc pentru a scăpa de aceaată calamitate: **redeschiderea granițelor romîne și ruse**.

In acest sens s'a dat cetire unei moțiuni care a fost primită cu aclamare unanimă.

Mulțimea a manifestat apoi prin străzile principale din Viena, în cea mai mare ordine și liniște.

Ziarelor berlineze li se scrie din București, că societatea pe acțiuni pentru industria petroliferă „Steaua Romînă“ a convocat pe acționarii săi pentru ziua de $^{6}/_{19}$ Decembrie, spre a se pronunța asupra proectului de a emite acțiuni noui în valoarea de 6.000.000. Capitalul social se va urca astfel la 30 milioane.

Noile acțiuni vor fi preluate de un consorțiu francez, astfel că acțiunile „Stelei Romîne“ vor fi cotate la bursa de Paris.

Din causa defectuozității unei sobe, femeia Anica Baciu, din str Cuza-Vodă No. 30, a fost găsită aproape asfixiată, de către o vecină a ei care intră prin forțarea ușei. Sergentul de stradă vestit, înștiință un medic, care o readuse, cu greu, în simțiri.

Agentul sanitar Atanasiu a confiscat de la măcelarul Iosub Segal, din hală 18 Kgr. și jum. de carne intrată în putrefacție.

Intr'o zi *Patriotul* a relevat din ziarul, „noul ziar de la Iași», cum bine-voește a ne ... pseudonimiza— a relevat unele «indelicatețe,“

De... pentru oameni ca noi, cari nici nu ne tragem din degete cu dl Ghiță, chelnerul de la Capșa, nici nu ne-am făcut educația la celebra școală a aristocratului stabiliment din Sărindar, de la niște așa oameni, ca noi, nedelicateța este explicabilă.

Dar uite, că *Patriotul*, în numărul de eri, spune că mirosim a vusturoi.

Ce să-i faci *Patriotului*. Nu toată lumea poate mirosi a heliotrop ca foastele Mițe ale foastei „moare roșii »

Domnii G. Lascar, N. Cananău și Lascar Antoniu, directorul nostru, au plecat eri la București.

Cu acelaș tren a plecat și d. Mișu Antonescu

Contetățeanul nostru N. Ioan se află greu bolnav.

Ministrul de Interne a adresat prefecților o circulară nouă, învitîndu-i să aplice foarte sever dispozițiile legei pentru organizarea comunelor rurale în ceea ce privește autorizațiile șederei străinilor cari se stabilesc la sate.

Ministrul atrage atenția prefecților, că străinii care doresc să se stabilească la țară trebue să îndeplinească condițiunile generale aratate prio lege; între altele ei trebuesc să obție autorizație de ședere acordată de consiliul comunei, prefectul și ministrul de interne.

Toți străinii, care nu intrunesc aceste condiții și care s'ar stabili în comunele rurale, vor fi expulzați fără întîrziere.

Dumnică, 26 Noembrie, ora 2 p. m. va avea loc inaugurarea școalei israelite de fete, „Dr. Adolf Stern“, din strada Socola. Vor rosti cuvîntări ocazionale d-nii D-ri Adolf Stern, Burștin și Niemirover.

Licitațiuni

La 15 Decembrie, la epitropia Sf. Spiridon, pentru concesiunea dreptului de explorare și exploatare a minelor de pe moșia Ruși.

La 11 Decembre, la Tribunalul s. III, pentru vînzarea caselor din str. Brândușă 12.

La 13 Decembre, la același tribunal, pentru eșirea din indiviză a caselor din Cișmeaua Păcurari 18.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei și al Sucei, se va întoarce, din capitală, în dimineața zilei de 5 Decembrie.

Inaltul Prelat va oficia, a doua zi, serviciul divin, la biserica sf. Neculai domnesc.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

6

SECRETUL

JUDECATORULUI DE INSTRUCȚIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

II.

Unde Maxim intră în scenă

Cu tot marele omagiu adus frumuseței sale, frumoasa Marion rămînea rece la toate ochiadele, la surîsuri și la toate complimentele și biletele de amor. Reputația frumoasei fete era în afară de ori-ce bănuială și vecinele ei erau foarte geloase de această copilă, atît de frumoasă și atît de cuminte în același timp.

Printre cei mai fervenți admiratori, care se întreceau în a arunca ochiadele lor amoroase în magasinul bătrînului negustor, cumătrele din cartier, observară de cîtă-va vreme, un tînăr, nou venit, părînd a fi străin de localitate.

Frumoasa Marion părea de cîtă-va vreme mai puțin ocupată cu lucrul. Accasta fu a doua observație importantă pe care o făcură vecinele diu cartier.

Marion se apropia din cînd în cînd de fațada magasinului, fără a sta însă multă vreme.

Imediat după aceea, se constată că frumoasa fată se așeza în pragul ușei și, coincidență care alimenta în mod formidabil conversația vecinilor tînărul trecea cam în același timp pe dinaintea ușei.

Intr'o zi explozia isbucni.

Tînărul intră în magasin, schimbă un surîs cu frumoasa Marion și se întreține cîte-va minute cu ea, Bătrînul lipsea din întâmplare; se făcu o larmă mare și bătrînul fu informat de această monstruoasă visită.

Marion perduse pe mama sa și nu cunoștea alt prieten de cît pe tatăl seu.

Acesta adora pe fiica sa. Aflînd despre visita aceasta, bătrînul crezu înțelept a nu face întrebări copilei, negăsind extraordînar ca să fi început a naște vre-o iubire în pieptul seu feciorelnic.

Răspunsurile copilei fură scurte; iubea ea? n'o știa. Ea remarcase pe tânărul trecător și îl alese între toți.

Până atunci, văzuse ea pe toți acei cari treceau pe dinaintea magasinului?

El venise sub pretext de a cumpăra ceva, a surâs intrând, ea a răspuns cu libertate acestui surâs, fără a se gândi la ceva rău, dar condusă în mod natural către noul sosit.

Tatăl Marion, ca om inteligent, înțelese îndată și hotărî să ie măsuri grabnice.

A doua zi după ce îndepărtă copila, el așteptă pe tânărul care sosi în adevăr și îl rugă direct să binevoiască a înceta manejul care putea să-i compromită copila.

Ca toți amorezii, tânărul interzis, bolborosi câte-va vorbe și eși.

Câte-va zile se strecurară fără ca el să se fi arătat, și, ca printr'un fenomen miraculos, frumoasele culori roze ale tinerei copile dispărură. Ea părea obosită, o adâncă tristeță o cuprinsese și tatăl seu foarte neliniștit o întrebă într'o zi de motivul acestei subite schimbări.

— N'am nimic tată.

Acesta era răspunsul neschimbat al tinere fete, a cărei sănătate slăbia zilnic.

Tata Marion bănui îndată cauza acestor schimbări: el observa in tăcere copilul și devenea din zi în zi mai neliniștit.

Intr'o zi el o surprinse tresărind și urmărind cu privirea direcția în care se uita fica sa, zări pe tânărul necunoscut pe care îl congediase cu atâta răutate.

Negustorul înțelese că nu avea a se perde în bănueli zadarnice. Fica sa iubea pe necunoscut.

Fără a ziee o vorbă, el eși merse după tânăr, care la vederea sa, se grăbi să se depărteze.

Două ore în urmă, negustorul intra în magasin, el era neliniștit.

Obținuse toate informațiile de natură a satisface curiositatea și interesul seu de tată.

Necunoscutul iubit de fica sa, era un tânăr substitut, în vrâstă de 25 de ani, abia numit la Marsilia el se numea George Pernelin și aparținea unei bogate familii din comitatul Dauphine.

De sigur un tânăr, aparținând unei familii atât de nobile, nu va lua în căsătorie fiica unui biet negustor —ori cât de frumoasă ar fi ea.

(Va urma).

Cu 8 ani în urmă, la 17 Ianuar 1898, au fost schingiuiţi 2 evrei, care făceau comerţ ambulant, în comuna Crucea, unul din ei a încetat chiar din viaţă. Toate cercetările făcute pentru descoperirea criminalilor au rămas infructoase. Abea zilele trecute, s'a aflat, prin băiatul D. N. Ursu, care ştia ceva din afacerea asta, că autorii sunt locuitorii: Vasile Manu şi Casapu. Parchetul fiind avizat, a început cercetările.

SARBARE JUBILARA

Prea Sf. Sa Mons. Nicolae Iosif Camilli, Arhiepiscop-Episcop catolic de Iaşi, şi-a sărbătorit eri, 21 Noembrie, jubileul de 25 ani de la consacrarea sa ca Episcop. Catedrala catolică era impodobită, pentru acest prilej, cu o deosebită grijă. De cu dimineaţă afluenţa catolicilor Ieşani spre Biserică era f. mare, aşa că la 9 jumătate, când începu slujba bisericească, catedrala era ticsită de credincioşii, printre care am notat şi pe consulul Austriac în uniformă de mare ţinută.

La 9 jumătate, înalt Prea sf. Sa sosi la catedrală, încunjurat de clerul Episcopiei, şi, intrând în biserică, luă loc pe tron, de unde asistă la celebrarea slujbei religioase.

In timpul ceremoniei divine s'a ţinut o cuvântare despre demnitatea, sarcinile, şi răspunderea unui Episcop, îndemnându-se poporul credincios a se ruga lui Dumnezeu pentru conservarea Păstorului sufletesc al Eparhiei catolice de Iaşi.

Slujba religioasă s'a terminat cu un „Te Deum", şi cu bine cuvântarea dată de însuşi P. Sf. Sa Episcopul catolic.

Numeroşi catolici din Iaşi, s'au presentat la Episcopie, în timpul zilei, pentru a oferi Episcopului Jubilar, omagiile lor; de asemenea şi numărul telegramelor fu numeros, atât din partea multor catolici din alte ţări, precum şi de la enoriaşii din parohiile catolice din Moldova. Toate, însă, au fost încoronate cu o telegramă de felicitare adresată Episcopului Jubilar, de Papa de la Roma şi pe care am publicat-o ieri.

Cu prilejul congresului din Bucureşti pentru protecţiunea proprietăţei literare şi artistice, presidentul republicei francese a decernat palmele academice cl. I, în aur, d-lui doctor Dragomir Hurmuzescu, profesor la Universitatea din Iaşi, actual secretar general la instrucţie.

Blocul colectivist din localitate, are sumedenie de bloculeţe.

Unul din aceste bloculeţe s'a ţinut consfătuire, ieri seară, la tînărul Mârzescu. Plusquamperfectă armonie.

ŞTIRI ŞCOLARE

Pe lângă toate scoalele din judeţ s'a dispus înfiinţarea de cursuri de adulţi; la aceste cursuri vor urma şi schimbaşii. Invăţătorii vor fi datori a înainta dări de seamă despre mersul acestor cursuri, comandantului regimentului 13 de infanterie.

*

Inspectorul învăţământului agrar a dispus infiinţarea a 10 pepiniere de aguzi pentru creşterea vermilor de matasă.

Revizoratul scolar a recomandat alipirea lor, pe lângă şcolile din: Scobinţi, Copleniţa, Păuşeşti, Bozia, Costuleni, Ciurea, Tăuteşte, Miroslava, Ţigănaşi şi Fântânele.

Ultime informaţii

Complectul curţei, Secţia II, va cerceta mîine, vineri, procesul dintre doctorul Chinezu şi eforia Spiridoniei.

Vor pleda, domnii: Nicoleanu şi Sculy pentru doctor; domnii Cantacuzin şi Suţu pentru eforie.

Despre cauzele acestei interesante spete s'a vorbit, la timp, în ziar.

Intre d. N. Samson şi Creditul Rural din Bucureşti, este un insemnat proces de daune, provenit din exploatarea unei păduri, din jud. Bacău, proprietatea creditului.

Cauza se va cerceta luni, 27 c, la curtea s. II. Pledează: domnii Cernescu şi V. Antonescu, pentru Credit; d. M. Cantacuzin, pentru d. Samson.

Cererea pentru declararea în faliment a firmei „Consumul Oriental", se va judeca la 12 Decembrie.

In rolul proceselor de la Secţia III e interzis, pentru astă-zi, procesul de daune ce l-a intentat d-lui Berman Iuster, senatorul Codrescu.

Reclamantul pretinde 200,000 lei daune pentru-că Iuster n'ar fi respectat o convenţiune ce-ar fi intervenit între ambii privitoare la sub-arendarea unui trup al moşiei Flămînzii.

Locuitorii comunei Sineşti, jud. Iaşi, s'au resculat contra primarului de acolo.

Se ancheteazâ cazul.

Procesul inginerului Hălăceanu, acuzat de omor prin imprudenţă, se va judeca la 3 Decembre, la s. II a Curţei.

Inaugurarea Liniei Telefonice Iaşi-Bucureşti

Condiţiunile în care s'a construit linia. Amănunte interesante. Relaţiunile date de d. Inginer Marini. Inaugurarea liniei. Azistenţa. Discursurile. Convorbire cu Primul Ministru. Convorbire cu directorul General. Intre gazetari. Cum funcţionează linia.

In sfîrşit încă una din dorinţele Iaşului e realizată şi aceasta mulţumită solicitudinei partidului conservator pentru Capitala Moldovei şi muncei şi inzistenţelor depuse de aleşii actuali ai Iaşului.

Ast-fel dar comunicaţia telefonică între cele două capitale va fi cu putinţă şi graţie acestui minunat mijloc de comunicaţiune multe din neajunsurile ce existau odinioară în toate ramurile activităţei Iaşului, vor dispare.

Iainte de a descrie condiţiunile în care s'a făcut inaugurarea pe linie să dau cîte-va amănunte asupra construirei acestei linii. Amănunte pe care a bine-voit să mi le comunice d. Inginer Marini, harnicul constructor al reţelei dintre Iaşi-Galaţi.

*

Reţeaua telefonică are o lungime de 545 km. şi firul ie dublu, bronzat, grosime 3 m. m. Este aşezată pe stîlpi speciali între Iaşi-Vaslui şi Galaţi-Bucureşti, iar restul pe stîlpii telegrafului. In scopul de a feri linia de inducţie, ceea ce este fatală din moment ce firul este aşezat pe stîlpii telegrafului, reţeaua telefonică a fost aşezată cu mult mai sus.

Linia va deservi oraşele Iaşi-Vaslui-Bîrlad-Tecuci-Galaţi-Brăila-Buzău-Ploieşti-Bucureşti şi construirea ei a costat 300.000 lei.

*

Invitaţiunele fusese făcute pentru ora 11 jum. şi la această oră se găsesc în cabinetul dirigintelui telegrafului unde erau instalate telefoanele, d-nii C. Ivaşcu, prefectul judeţului, S. Manu, prim ajutor de primar, I. Burada, prim-preşedinte al Curţei de Apel, G. Em. Bogdan inspector administrativ, Radu, inspectorul poştelor şi telegrafului, Baldovin, dirigintele telegrafului, C. Popp dirigintele sucursalei, d. diriginte al poştei centrale. Ing. Marini, reprezentanţii ziarelor *Adevărul*, *Evenimentul*, *Liberalul* şi *Opinia*.

Se fac primele experimentări de către d. Ing. Marini şi rezultatele sunt foarte satisfăcătoare. Se distinge perfect de bine fie-care cuvînt şi converzaţia se poate face în modul cel mai bun posibil.

*

Lă ora 11 jum. d. Ivaşcu este pus în legătură cu d. Cerchez, directorul poştelor şi telegrafului.

D. Ivaşcu spune următoarele:

„Sunt fericit, Domnule Director, a vă putea exprima în numele locuitorilor Iaşului, mulţumiri pentru graba cu care aţi înzestrat capitala Moldovei cu acest minunat mijloc de comunicaţie.

Multe şi mari neajunsuri vor dispărea astfel pentru Iaşi, al doilea oraş important al ţărei, din nenorocire prea departe de capitală şi de marile centre de comerţ, porturi Dunărene şi maritime.

Graţie activităţei dv. se va economisi Iaşului timp, şi cine zice timp zice şi bani şi deci prosperarea oraşului.

Incă odată deci vă mulţumesc în numele locuitorilor judeţului Iaşi".

Iată răspunsul d-lui director general:

Domnule Prefect. Netăgăduit că mijlocul cel mai puternic de propăşire al or-cărui aşezămt omenesc este înmulţirea mijloacelor de comunicaţie şi că printre aceste mijloace cel mai de căpetenie este telefonul, această uniune a născocirei oamenilor, care permite cu toată departarea care îi desparte să-şi poată împărtăşi prin viul graiu gîndurile, să şi reguleze în cîte-va clipe daravelele cele mai complicate, intereseie cele mai vitale.—Negreşit că era un nou sens o nedreptate ca tocmai Iaşi a 2-a capitală a Romîniei să nu beficieze de avantagiile telefonului şi sînt fericit că sub înţeleapta conducere a guvernului actual mia fost dat să îndrept acest neajuns. Dacă acum câţi-va ani ar fi venit să vă spue că se va face ca glasul dv. să fie auzit pînă la Bucureşti, negreşit că s'ar fi părut un basm. Acest basm s'a îndeplinit azi. Spune te rog înalţilor demnitari care vě încunjoară, spune tuturor Ieşenilor că de azi înainte pot să-şi reguleze afacerile nu numai pînă la Brăila, Galatz sau Bucureşti dar mai departe la Constanţa, Craiova, Turnu-Severin, Sinaia, de la un cap la altul al ţerei şi mai departe încă, glasu poate să treacă graniţele, să ajungă la Sofia, Orşova, Buda-Pesta şi sper în curînd chiar pînă la Viena.

Spune-le iarăşi, că pentru această operă urmează să mulţumească guvernului actual a cărui grijă necurmată este de a aduce înbunătăţiri în toate ramurile activităţei noastre naţionale; să vă mulţumească Dv. domnule Prefect şi tuturor reprezentaţilor Iaşului în administraţia oraşului şi în parlamentul ţărei.

Cu toţii au stăruit cu putere şi succes într'u obţinerea creditilor necesare acestei atît de importante şi costisitoare lucrări, ceea ce a permis ca astăzi 23 Noembrie anul 1906 să pot declara deschise linia telefonică directă între Iaşi-Bucureşti în legătură cu toate liniile telefonice mai de seamă ale ţerei.

Şi cum ori de câte ori este vorba de un pas inainte pe calea propăşirei trebue ca gândurile să se îndrepte către acela care un timp de 40 de ani de falnica şi înţeleaptă domnie îndreptează ori ce idee de propăşire, să ridicăm glasul strigând.

Trăească majestatea sa Regele!

Trăească majestatea sa Regina şi alteţele lor Regale.

*

D. prefect este apoi pus în legătură cu d. prim-ministru.

—Aci prefectul judeţului Iaşi zice: Respectele mele, domnule Prim-ministru şi apoi d. Ivaşcu urmează:

„In numele locuitorilor judeţului Iaşi exprim mulţumiri şefului guvernului conservator pentru noua îmbunătăţire cu care a înzestrat Iaşul.

Mulţumită acestui nou mijloc de comunicaţie pus la dispoziţia Iaşului, oraşul şi judeţul nostru vor avea mari foloase şi nu vor uita desigur să adauge şi această îmbunătăţire la marele număr de fapte prin care aţi dovedit cît de mult vă preocupă soarta Iaşului.

Să trăiţi domnule Prim Ministru.

Să trăiască înaltul guvern.

*

Dl. Gh. Gr. Cantacuzino a respuns:

Sunt fericit a vedea realizat acest nou mijloc de comunicaţie menit să înlesnească cu mult desfăşurarea tuturor ramurilor activităţei Iaşului.

Voi continua mereu de a avea solicitudine pentru cea de a doua capitală şi să realize pe cât se poate îmbunătăţirile cerute de reprezentanţii Dv.

D. Savel Manu, în numele Comunei Iaşi adresează primului-ministru următoarele:

„In numele Comunei Iaşi exprim mulţumiri şefului guvernului pentru solicitudinea din nou arătată Iaşului —solicitudine nici o dată desminţită—şi doresc ca şi în celelalte chestiuni mari care interesează oraşul Iaşi, să putem vedea roadele acestei bune-voinţi.

Exprim urare că chiar prin acest aparat pus astă-zi la dispoziţia ieşenilor prin a înlesni comunicaţia să putem afla şi apoi trâmbiţa Iaşului că aţi pus stampila dv. definitivă şi hotărâtoare pentru rezolvirea marei chestiuni de edilitate, aducerea apei de la Timişeşti la Iaşi".

Să Trăiţi!

Să Trăiască guvernul Conservator.

La cuvîntarea primului ajutor de primar al Iaşului d. Prim-Ministru a răspuns:

„Sunt fericit a putea auzi prin viu graiu frumoasele cuvinte ce mi le adresaţi din frumoasa a doua Capitală a ţerei.

Nevoile Iaşului ne-au preocupat mereu şi vă pot asigura că în curând cea mai mare chestiune care preocupă atât de mult pe leşeni va fi rezolvită spre mulţumirea lor şi aşa cum interesele oraşului o cer".

In timpul cînd se urmează schimbul de cuvîntări între d. Ivaşcu şi primul ministru se comunică că d. Greceanu ar fi în cabinetul primului ministru şi atuncea urmează un schimb de urări între d-sa şi prefectul judeţului.

*

Cu aceasta cuvîntările oficiale i-au sfîrşit şi încep conversaţiunile între ziarişti.

Rînd pe rînd nu auzi de cît:

— Allo! Allo! *La Roumanie*!

— Allo! *Ţara*!

— Allo *Adevărul*.

Şi glumele curg, ştirile se comunică.

— Daţi-mi detalii asupra inaugurărei, strigă redactorul ziarului *La Roumanie*.

— Daţi-mi ştirile importante cere secretarul *Adevărului*.

Şi tot aşa mai departe.

Dar d. ing. Marini e neobosit.

— Un moment, d-le prefect, spune d-sa şi veţi vorbi cu Craiova.

Şi într'adevăr d. Ivaşcu face un schimb de politeţă cu d. Geblescu, prefectul Doljului.

Se înţeleg de minune şi nici că se putea altfel.

Dar cu aceasta e terminată inaugurarea şi tot odată şi descrierea ei.

Lucrătorii cofetăriei Fraţilor Alexiadis, din Piaţa Unirei, sau pus în grevă astă-zi dimineaţă, din cauza răului tratament al patronilor săi.

Lucrătorii au telegrafiat în Capitală şi în provincie să nu vie colegii lor să-i înlocuiască.

Aceste greve se repetă cam des în atelierul d lor Fraţi Alexiadis pe motivul sus arătat.

ŞTIRI JUDICIARE

In procesul cu casa şcoalelor pentru revocarea şi anularea unui testament, despre care s'a vorbit ieri, curtea, s. II, a admis recuzarea d-lui consilier A. Suciu şi a procedat apoi la ascultarea martorilor. In urmă, ambele părţi în proces, au cerut amânarea cauzei.

S'a fixat un nou termin la 8 Decembrie.

*

Secţia a III-a, a Curţii de Casaţie a stabilit următoarea jurisprudenţă:

Sentinţele date de tribunalul comercial în materie de moratoriu nu sunt susceptibile de a fi apelate de oarece moratoriul fiind o fază a falimentului, fie că este anterior falimentului, fie că este posterior, art. 944 din cod. comerc. care ridică dreptul de apel în materie de faliment este aplicabil şi moratorului.

UNIVERSITARE

Dl profesor dr. Riegler, fost suplinitor al catedrelor de chimie şi terapeutică, a fost numit definitiv la catedra din urmă.

*

D. Dr. Bălăcescu, fost medic al spitalelor din Bucureşti, a fost numit profesor de medicină chirurgicală. la facultatea din Iaşi,

*

Astăzi s'a prezentat la Rectorat un grup de studenţi de la societatea „Solidaritatea„, înmînând d-lui Rector un memoriu despre felul administrărei acestei societăţi.

*

Membrii societăţei studenţilor în medicină sunt convocaţi spre a alege un preşedinte în locul d-lui Bodiu, harnicul conducător al numitei societăţi, care se retrage din această demnitate din cauză că susţine teza de doctorat în medicină.

Marţi seara a avut loc adunarea studenţilor în medicină.

Cu ocazia acèsta s'a admis un mare număr de noi membri şi s'a decis o nouă intrunire pentru Marţia viitoare cînd se va alege comisiunea de control, care în conformitate cu statutele societăţei urmează să cerceteze gestiunea anului trecut.

*

Consiliul profesoral al Facultăţei de ştiinţi se va întruni zilele aceste pentru a se pronunţa asupra mai multor îmbunătăţiri necesitate de laboratoriile de „chimie Agricolă" şi Chimie fisicală".

*

D. Rector al Universităţei a înaintat Ministerului iuctrucţiunei publice, pentru Legaţiunea belgiană, anuarele Universităţei şi programele facultăţilor, începând de la 1893.

*

Comisiunea examinătoare a candidaţilor la al III-lea examen de licenţă, a proclamat aseară ca licenţiaţi pe d-nii: Em. Gh. Lupu, M. Horovitz, T. Caramfil B. Stamatiodi şi C. Moţet.

*

Mâni, Viveri, 24 Noembrie se va întruni comisiunea însărcinată cu examinarea candidaţilor, la bursele facultăţei de litere, pentru a procede la cercetarea actelor.

Ultima Oară

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 23 Noembrie

Răspunsul la Mesaj

In consiliul de miniştri ţinut azi s-a discutat şi aprobat proectul de răspuns la mesaj întocmit de d. Virgil Arion, raportorul. Acest proiect va fi depus mîine la Cameră şi va fi votat fără discuţie ca un act de condescendenţă faţă de M. S. Regele care este bolnav.

O declaraţiune

D-nul M. Rachtivan a declarat astă-zi din nou că nu va candida la nici un loc vacant, în Parlament, şi că va face să se publice în „Patriotul" o scrisoare prin care să explice atitudinea sa.

Consfătuire Liberală.

Aseară a avut loc acasă la Dl. Costinescu o consfătuire a comitetului executiv liberal în vederea organisărei Congresului care va avea loc în zilele de 3, 4 şi 5 Decembre în capitală.

Congresul va avea loc în saloanele d-nei Olga Stolojan.

Vor fi invitaţi la acest congres foştii deputaţi, senatori, prefecţi şi primari de sub regimul trecut. La întocmirea listelor de invitaţi au fost şterşi d-nii: Dimancea—Piteşti, Racoviţa, fost prefect de Tecuci; Dornescu, fost prefect de Piatra, Rioşeanu Cîmpu-Lung şi alţi câţi-va. Motivul ştergerei e că cu ocazia ultimelor alegeri comunale, persoanele de mai sus ar fi dat concurs guvernului.

Inchiderea Expoziţiei

Astăzi la ora 2 jum. s-a făcut închiderea oficială a Expoziţiunei în prezenţa membrilor guvernului şi a parlamentului.

Boala D-nei Roznovanu.

D-na Roznovanu, soţia def. colonel Roznovanu a fost lovită astănoapte de un atac de apoplexie.

Membrii din Piatra au fost chemaţi la castel. Starea pacientei e gravă.

Au eşit de subt tipar şi se află de vânzare la principalele librării din ţară următoarele publicaţii ale d-lui Gh. Ghibănescu profesor şi deputat.

1) *Surete şi Izvoade* vol. I. Iaşi 1906. Dacia preţ 6 lei

2) *Ispisoace şi zapise* vol. I. Iaşi 1906, Dacia preţ 4 lei.

3) *Şcoli Normale* din iniţiativă particulară Iaşi 1906 Dacia preţul 1 leu.

Volumele 2 şi 3 din Surete şi vol. 2 din Ispisoace vor apărea în cursul acestei luni.

Casa S. HAIFLER

Vinde losuri de ale

LOTERIEI REGATULUI ROMÂN

PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.

Str. Ştefan cel Mare 33.

TEATRUL NAŢIONAL

Reprezentaţiile

Doamnei JANE HADING

Vineri 1 Decembrie 1906

FROU—FROU

Comedie în 5 acte de H. Meilhae şi Halevy de la Academia Franceză.

Sâmbătă 2 Decembrie 1906

După cererea generală

le Maître de Forges

Piesă în 4 acte şi tablouri de G. Ohnet.

In care piesă celebra artistă a creat rolul *D-rei Clara de Beaulieu*—şi din care rol a făcut una din cele mai superbe sale creaţiuni.

Preţurile Locurilor: Fotoliu de orchestru (primele 4 rînduri) 14 fr. Stal I (Banca 5—9) 10 fr. Stal II (Banca 9-14) 6 fr. Stal III (Banca 14—18) 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Balcon I-iu 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Galerie 2 fr. Loja de 4 pers. 50 fr. Loja de 5 şi 6 pers. 60 fr Loja de Balcon 16 fr.

Biletele se găsesc la Agenţia Teatrală „Thalia" Th. P. Maximovici.

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mai delicioase mâncări.

Serviciu ales şi prompt.

Restaurantul e deschis noaptea. Bucătărie speciala. Pentru artişti reducere.

Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară

Capelă de dame

Orchestră admirabilă.

SECRETUL DIVULGAT

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ

FINKELSTEIN

Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24

furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

ULTIMA REPREZENTAŢIE

TEATRUL NAŢIONAL

NOUL

Cinematograf Bottez

Vineri 24 Noembrie 1906—9 seara

PROGRAM DUBLU

CU PREŢURILE OBICINUITE

Studenţii la Paris Jerusalimul: Sfîntul mormânt. Ruinile templului etc. Spre Pol. — Japonia. Cross-Country. Pisica cu 7 suflete.

Fluerul fermecat. Fata morgana. — I-a oară la bal.—Căderea Rinului.—Debutul Chauffeurului.—Hai cu nunta.—Hora romînească.

MANEVRELE ROMÂNE

Dracul la Paris

variantă la **FAUST** şi **MARGARETA**

capo d'operă cinematografică. O comedie-dramă, care rulează aproape o jumătate oră pe pînza diafană.—ETC. ETC. ETC.

Scene cu fenomenele naturei

Sala Teatrului posedând o acustică perfectă, aceste scene vor fi redate cu cea mai mare preciziune.

PREŢURILE LOCURILOR: Loja de 4 pers. 8 lei, de 5 pers. 10 lei, de 6 persoane 12 lei, Loja Balcon 6 lei, Stal I (Banca 1—8) 2 lei, Stal II Banca (9—16) 1.50, Stal III (Banca 17—23) 1 leu, Balcon banca I-a 1.50, celelalte bănci 1 leu, Galeria 50 bani.

Biletele la Agenţia THALIA (Maximovici).

Dl. Bottez pleacă în străinătate spre a întreprinde primul turneu cu noule sale aparate cinematografice.

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşĭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞI: Farmacie **FRATII KONYA.**

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Da'a bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se pótu găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 Lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ II „ „ IV 30 „

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 10.—Iași, Sâmbătă 25 Noembrie 1906.

Cu dosarul dinainte

Sunt cîteva zile de atunci. Răspunzînd unei nedreptăți ce ne-o făcea *Patriotul*, care ne contesta dreptul la cuvînt în politica generală a partidului, am arătat confratelui din capitală, că este ceva tulbure în existența sa, și că, la rîndul nostru, îi contestăm autoritatea nemotivată și drepturile tutelare pe care și le arogă,

Astăzi ne vorbește D-l Constantin C. Bacalbașa. Și firește tonul nu mai e acel de până acum, de și iscusința distinsului ziarist face să se întrevadă printre rînduri mici răutăți de om care se răzbună.

Ne vom lămuri dar din nou: de astă dată cu satisfacția de a ști cu cine vorbim și cu sincera mulțumire sufletească de a vedea că ne găsim în fața unui vechiu prieten. Și fiind că D-l Bacalbașa trecînd cu ușurință peste vorbele noastre, ia o atitudine indulgentă și sfîrșește prin a ne pune *la dosar*, noi vom fi ceva mai scrupuloși în cercetarea lucrurilor și vom lua dosarul în mînă pentru a scutura puțin praful de pe foile care încep a îngălbeni.

Dar înainte de aceasta să vidăm ceia ce D-l Bacalbașa numește chestia sa personală.

Opinia a spus că *Patriotul* vorbește ca din partea unor persoane cu o autoritate necontestată, dar care cu toate aceste stau în umbră; și că în raporturile sale cu acest ziar, D-l Bacalbașa, ni se înfățișează în primul rînd în calitatea sa de ziarist, și numai în planul al doilea ca om politic.

Iată ce relevează—și relevează greșit—directorul *Patriotului*, cu o ușoară amărăciune in cuvinte.

Vom vedea îndată ce ne-a indrituit să credem că cel ce vorbește prin ziarul bucureștian nu e D-l Bacalbașa, sau nu e *numai* D-sa. Pentru moment ne facem o datorie de cinste să recunoaștem adversarului nostru aparent, toate calitățile care fac din D-sa o personalitate necontestată în politică și o individualitate puternică în societate.

Căci nu noi suntem aceia cari să găsim firesc că D sa nu ocupă astăzi nici una din situațiile la care au ajuns prietenii și camarazii săi, și nu noi suntem cari să nu regretăm sincer că partidul e lipsit de prețiosul concurs pe care i l'ar fi putut da ori cînd, dacă D-sa ar ocupa una din aceste situații. Astfel *„suum cuique tribuere“* invocat, nu-și poate avea aplicație cu privire la d. Bacalbașa, de cît dacă pornim de la ideea că d-sa singur *a voit* să se ție deoparte.

Și acum să venim la situația *Patriotului*.

Din piesele mai recente, dosarul cuprinde actele cu privire la banchetul de la Brăila. O serie de articole și de note menite a pune in relief figura unui răsvrătit, și a unui răsvrătit fără motiv,—sau fără motiv legitim,—a unui răsvrătit dezaprobat de toată lumea. Adevărul învăluit cu rea credință, învăluit cu explicațiuni meșteșugite; lucrurile arătate sub o față așa, încît să se prelungească efectul loviturei făcute. Pentru dl. Rahtivan cuvinte de laudă, pentru D-l Take Ionescu nici un cuvînt de regret.

Ce atitudine e aceasta, domnule Bacalbașa?

Mai departe, la altă filă, acte și mai uricioase. Ceea ce *Patriotul* nu voia sa recunoască, înțeleptul șef al partidului conservator, o recunoaște într'o declarație făcută la consfătuirea majorităților din care răsare lămurit atitudinea ostentativă a acestuia față de Ministrul de finanțe. Cuvintele șefului sunt primite cu adîncă satisfacție sufletească de intreaga majoritate, iar ziarele, și printre acestea unele cu adevărat autorizate, le înregistrează imediat. *Patriotul* dezminte.

E limpede lucrul acesta, domnule Bacalbașa?

Și cînd revoltați de toate aceste, îndrăznim să ne spunem și noi cuvântul, încercăm și noi să dibuim adevărul, *Patriotul* se rădică în toată înălțimea lui șubredă și măsurându-ne cu dispreț ca Goliat pe David, caută să ne impue tăcerea.

Cu ce drept o face aceasta, domnule Bacalbașa?

Era lesne de înțăles dar, că toate aceste lucruri mărunte împreună cu atâtea altele pe care le trecem cu vederea, însemnau ceva bolnav la ziarul acesta, care se pretinde a fi apărătorul guvernului și al partidului conservator. Și de aceea primul nostru pas, ne-a așezat fatal în calea pe care *Patriotul* o apucase. Dar în același timp fiind-că nu puteam aduce d-lui Bacalbașa, ale cărui merite de om politic le cunoaștem și le apreciem, injuria de a se fi coborât la rolul meschin al unui mic intrigant de culise, ne-am zis, cum era logic să ne zicem, că atitudinea nedemnă a *Patriotului*, nu vine de la D-sa.

De alt-fel lucrul acesta, dl. Bacalbașa nici nu-l atinge și bine face; fiind-că chiar dacă și'ar fi încărcat sufletul, luând asupra sa greșala altora, tot nu ne-ar fi făcut să ne schimbăm convingerea pe care am spus-o cu atâta crudă francheță. Poate, cel mult, în cazul acesta D-sa ar fi perdut ceva din stima ce i-am păstrat până astă-zi, și lucrul nu s'ar fi întâmplat fără a ne lăsa în suflet o sinceră și vie părere de rău.

Și acum ne întrebăm: cu cât s'a clarificat mai mult rostul *Patriotului?*

D-l Bacalbașa spune: Cu actuala direcțiune, *Patriotul* a reapărut anul trecut, iar *Opinia* abea de câteva zile; cel dintâi dar, e cu 11 luni mai bătrân de cât aceastălaltă. Și în intervalul care face deosebirea de vrâstă între ambele ziare, nu s'a găsit nici un organ de publicitate care să nu fi înțăles rostul *Patriotului*, sau care să fi exprimat vr'o nedumerire asupra linieĭ sale de conduită. Toate ziarele liberale și junimiste știu lămurit ce este și ce vrea Patriotul.

Din diferența de vrâstă nici dl. Balcabașa nu trage nici o consecință, dar asupra rostului în tre ut și în prezent al ambelor ziare sînt iarăși nevoit să scot dosarul. Cine a urmărit *Opinia* în prima sa fază, își aduce lesne aminte, că în linia de conduită de atunci, nimic n'o deosebea de ceea ce este astă-zi. In dosarul *Patriotului*, partea I-a, găsesc însă multe lucruri care sună altfel de cum sună vorbele de astă-zi ale d-lui Bacalbașa. Și doar nu e așa de mult timp de când *Patriotul* susținea că țara cere un guvern Carp.

Nu e dar așa că cel puțin sub acest raport *Opinia* are un punct de superioritate asupra *Patriotului*?

Cât privește faptul că celelalte foi nu discută atitudinea ziarului d-lui Balcabașa, el ne lasă indeferenți. Iar împrejurarea că ziarele junimiste *știu lămurit* ce vrea *Patriotul*, nu explică nimic, dacă nu explică tocmai ceea ce *Patriotul* nu poate mărturisi fără a se lega singur la stîlpul infamiei...

Dar... *să închidem dosarul.*

Parsifal.

Cu „Evenimentul“

Confratele local Evenimentul *a reușit să facă o lovitură subțire, căreia nu-i găsești pereche, de cît dacă te întorci cu gîndul la vremuri mai vechi. Bietul Orășeanu, pe cînd era director al* Monitorului Oficial, *s'a apucat, într'o zi și a publicat, în coloanele grave ale* Oficialului..., *cîte-va din comicele sale poesii.*

Evenimentul, *sub o altă formă, a reușit să facă și el așa ceva.*

Ziarul conservator din Iași, publică, în numărul de ieri, un interview cu un „marcant liberal“. Un interview în care un liberal, într'un ziar conservator, se amestecă în treburile adversarilor; împarte partidul în 2 căprării: în valori și ne-valori; arată partidului conservator ce drum ar trebui să apuce, ca să meargă spre mîntuire.

Fineța ați înțeles'o.

Evenimeutul *și-a pus mască. In realitate, „liberalul de marcă“ este el; iar conservatorii cei rei, non-valorile, suntem noi, ceștia de la efemerul ziar.*

Un zvon, fabricat la un club din Bucureşti că d. general Manu ar fi intrat în tratative cu junimiștii, a fost desminţit de Opinia.

S'ar fi putut oare alt-fel? Noi, nu numai că nu dăm voe colectiviștilor să colaboreze la ziarul nostru, dar noi non-valorile, mergem așa fel pe altă cărare, că nu putem crede, cum cred reu cotatele valori sîrbești, ca un om, de importanța d-nului general Manu, ar nutri gîndul să combineze un minister de concentrare, cu junimiștii, sub presidența sa și cu excluderea veneratului nostru șef, d. Cantacuzino și fără d. Carp.

Căci ceea ce poate produce fantezia cafenelei, ceea ce poate primi ca monedă curentă un agiamiu în politică, o pretinsă valoare, crescută la școala politică de la Niș—nu trebue atribuit unui fruntaș și de valoare om ca general Manu.

Dar cel cu intervievul din „Evenimentul“ mai susține ceva: subliniază frica ce am avea-o noi de intrarea junimiștilor în partid.

Aceasta dovedește că politica nu-i nici un fel de cimotie cu limbele slavice.

Dacă autorul articolului din «Evenimentul», *ilustra dubla-personalitate, care în prima parte a articolului îl face pe liberalul-sectar și, în cealaltă pe devotatul conservator—dacă el n'ar fi făcut, mai înainte politică la Agram și apoi abia la Iași, ar fi știut, că aceiași* Opinie, *în anii 1898—99 a făcut campanie politică în tovărășie cu junimiștii și că la alegerile de la 1899 conservatorii din Iași au mers impreună cu junimiștii alegîndu-se 6 în parlament.*

Dacă Evenimentul *susține și menține, că asemenea combinațiuni ar fi resoluțiuni serioase și cu sorți de isbîndă, s'o spue pe față și să nu l facă pe reu mascatul, pe care-l recunoști cu prea multă ușurință.*

Să bage, însă, de seamă un lucru: că dacă autorul articolului n'are scuza că e agiamiu în politică, atunci devine răsvrătit.

Conclav Colectivist

Curios, foarte curios lucru! Se ceartă, se înjură, se urăsc sincer-aminte. Is de toate soiurile: sturziști, ocultiști, ghimpiști...

Hahamul cel bătrîn, aleargă peste Bosfor; mult maltratatul Lascar este obiectul celei mai cumplite sfâșieri; diferiți Brătieni trag fel de fel de sfori, pe limba lui Nădejde, în *Voința*, și pe un fel de franțuzească de Marsilia în *Independența*.

Și la sfîrșit?

Se adună în congres: trei zile de-a rîndul, cît stă și mortu până să-l îngroape.

Ca țiganii, pe cinstea mea!

Preliminările congresului sunt — ce-i dreptul — foarte semnificative.

Un partid mare, gata să iee puterea, anunță un ciclu de congrese.

Aceste congrese au, probabil, ținta de-a arăta țărei și regelui, că partidul liberal este bloc.

Și totuși... congresele vor fi pur intime; ele vor avea loc în niște saloane particulare, în aceleași saloane în care d. V. Brătianu scrie faimosul seu studiu contra colectiviștilor.

Atunci de unde să afle țara, că „elementele“ s'au împăcat?

Acesta nu mai este congres politic. Congres intim nu există!

Conclavul cardinalilor, cu prilejul alegerei Papei, a fost introdus, așa fel și în politică!

Conclavii, la Roma, se închid în anume cabine și ei n'au voie să discute cu nimeni.

Iată și un conclav colectivist, sau dacă voiți, un congres secret ca al francmasonilor.

Preparativele conclavului au început prin 2 note foarte originale: prin întocmirea listelor de invitați și prin escluderea unor membrii ai familiei politice de la congresul cu 2 urmări.

Inceputul promite.

Iașul de eri—Iașul de mîni

Un eveniment, de o netăgăduită însemnătate, pentru vechea și oropsita capitală a Moldovei, s'a îndeplinit zilele aceste, fără zgomot, și fără pompă.

Linia telefonică Iași—București, definitiv instalată a fost pusă la dispoziția publicului.

Cine este acela care să nu înțăleagă de cîte mari interese economice și sociale se leagă o aseminea instituție? Pînă acum, câtă greutate în afaceri, câte deplăsări inutile, cîte împedecări și primejduiri de interese, din cauza acestei lipse! Nu era oare o adevărată anomalie lipsa unui telefon între cele două mai mari și mai însemnate centre din țară?

Linia telefonică Iași—București se datorește fără indoială în primul rînd, actualului director general al telegrafelor și poștelor, d-lui Cerchez, care e unul din cei mai activi, din cei mai energici și din cei mai luminați directori pe care țara i-a avut vre-o dată. Dar in același timp se datorește stăruinței continue a guvernului și a represintanților Iașului în parlament, care i-au incetat de a privi această lucrare ca una din dreptele revendicări pe care vechea capitală a Moldovei le reclamă de atâta timp.

Această imprejurare ne amintește, printr'o firească legătură de idei, toate celelalte mari îmbunătățiri de care Iașul a avut prilej să tragă foloase în scurtul interval de mai puțin de 2 ani de când partidul conservator a luat frânele guvernului.

In primul rînd e rezolvirea așa de fericită a chestiunei apei, a acelei vechi cestiuni, cari au dezbătut-o generații întregi și care privește așa de aproape viitorul economic, viața și sănătatea orașuluĭ. Fără stăruința activului nostru primar, care și-a pus în această afacere toată ambiția sa de om cinstit și devotat binelui public, fără concursul prețios al tuturor reprezentanților Iașului, cari au lucrat fără preget în a'și da tot concursul lor, și fără intervenția bine-voitoare a guvernului întreg care s'a oferit a contribui bănește la efectuarea lucrărilor, sub forma cunoscută tuturor, chestia apei, ar fi rămas eterna „chestie“ și de sigur că generația viitoare ar fi găsit-o în patrimoniul nostru succesoral.

Din acest ajutor, și cu chipul cum s'a dat întreprinderea lucrărei va rezulta pentru comună o economie importantă din cifra destinată apei. Această economie va servi lucrărilor de edilitate, care sub conducerea neobositului nostru primar, va ridica vechea capitală la rangul marilor orașe europene.

Nu trebue uitate cele făcute de guvernul conservator nici în celelalte direcții: vama, antrepozitele restaurarea palatului administrativ, linia ferată Iași-Hirlău, și în fine complectarea Universității, a acestui focar de lumină, atât de mult primejduit de vechiul regim liberal, cu atâtea catedre noă și cu atitea laboratoriĭ necesare.

Sub aceste auspicii avem dreptul de a nădăjdui, că vremile grele, vremile de decadență au trecut pentru vechea capitală a voevozilor moldoveni, și că viitorul se deschide frumos înainte, în spre lumină și progres.

Femei cinstite..... necinstite

In preajma unei descoperiri.—Primejdia sifilisului.—O statistică teribilă: avaria femeilor oneste.—Civili și militari, sate și orașe.—Măsuri contra pericolului social.—Știință și literatură.

Nu fără dreptate lumea științifică urmărește noile publicațiuni referitoare la cercetările savanților pariziani de la Institutul Pasteur, Metschnikof și Roux și avînd ca obiect găsirea unui vaccin al sifilisului. Dacă Jenner, descoperitorul vaccinei contra vărsatului este glorificat, dacă Pasteur are monumente în lumea întreagă: institutele antirabice, dacă Behring, Roux, Yersin sunt priviți ca mari bine-făcători ai omenirei în urma victoriei repurtate contra anghinei difterice, cu atît mai mult ar merita gloria eternă acel care ar izbuti cînd-va să doboare acest rău social, poate cel mai groaznic flagel ce bîntue omenirea și care se chiamă: sifilisul.

*

E un cuvînt aproape fără perechc de brutal, un cuvînt prozaic, cu neputință de întrebuințat în literatură și în presă deși originea numelui acestei boli este pur.... poetic. In secolul al 16-lea un medic poet din Verona, Fracastor, compuse un poem, devenit apoi celebru, povestind cum păstorul «Syphilus» a insultat soarele și că în urma acestei crime fu pedepsit cu boală în chestiune care de atunci ar fi luat numele ... glorios. Alții i dau alte explicații nu mai puțin poetice derivînd numele de la verbul grecesc φιλεῖν (filein) a iubi și σὺν (sin) împreună... Alții însfîrșit introduc în etimologia cuvîntului pe grecescul dar prozaicul σῦς (porc) indicînd că dragostea pricinuitoare a boalei n'a fost tocmai pură. Toți acești scriitori țin seamă însă numai de boala datorită... iubirei, pornind adică de la «fooda cicatrix» a lui Horațiu și nu se ocupă de mai teribila problemă a sifilisului care contaminează pe cei mai inocenți și mai ales pe cele inocente. Facem aluzie aici la ceea ce numia dăunăzi profesorul Fournier «avaria femeilor oneste», arătînd prin statistică fapte monstruoase ca aceste: La 151 cazuri de boală contractate de femei; de 130 de ori s'a făcut contaminarea în primul an de căsătorie; ba la 117 din ele—în primul semestru chiar! Tot profesorul Fournier arată că din 100 femei atinse de siphilis, 20 sunt femei măritate. Dovadă că uneori nu numai femeile aduc zestre,—ci capătă la rîndul lor...

*

Problema contaminării în căsătorie, a femeilor preocupă mult pe medici și pe cercetători; ba preocupă pe toată lumea interesul social fiind general în această privință. Sunt cîți-va ani, bătrînul critic și scriitor Sarcey a făcut un apel călduros către publicul francez ca să studieze teribila problemă și între altele propunea ca barbații să fie obligați a prezenta, la căsătorie un certificat de... sănătate, pentru ca părinții să nu'și expue atât de des viața fetelor, fără a mai vorbi de pericolul pentru viitoarele progenituri. Căci partea grozavă a boalei aceștia e că răzbună asupra generațiilor de urmași —pacatele celor de astă zi. Cel atins de boală—uneori absolut inconștient de aceasta—nu este numai el însuși infirm, dar își otrăvește neamul întreg izvorit din el, tîrăște după sine o legiune lungă de infirmi pînă cînd otrava boalei ajunge la stingere,—stîngînd adeseori odată cu dînsa progenitura însăși.

Scriitorul Brieux, — singurul care atacă pe scenă profundele răni ale vieței sociale moderne, a atins cu ferul roșu al criticei amare și această tragedie. Dar cine va aduce leacul? Știința e dezarmată față de condițiunile și imprejurările în care se propagă boala dovadă că profesorul Fournier în căutarea soluțiunei zice că e de acord cu... autorul dramatic, povățuind să se popularizeze instrucțiunile necesare pentru pază și prevenire.

*

Aceasta-mi amintește o recentă ședință a consiliului de hygienă a orașului, la care am participat. Venise înștiințarea că vor sosi în tîrgul nostru un mare număr de militari cu ocazia concentrărilor și de aici spaima celor răspunzători de sănătatea orașului, de siguranța higienică și medicală a locuitorilor. Era ceva epic în această uricioasă dar necesară pregătire de control și măsuri sanitare, în vederea sosirei soldaților și gradaților. Dar era în joc sănătatea publică, militarii având să fie incartierați prin casele oamenilor, de

aici teama contactului între civili și militari, știut fiind că aceștia din urmă, în timpul unei luni de ședere vor veni fatalmente în contact cu nenorocita clasă care vînzând ori dăruind plăcerile, — comunică în același timp virusul teribilei boli, poate fără a'și da samă, în tot cazul fără să aibă vină directă într'această operă de propagare, care începe cu *amorul* și sfârșește cu omorul.

Lucrul se întîmplă în același mod, cînd e vorba de propagarea boalei de la orașe la sate: aici factorul principal e tot cazarma, prin coincidența fatală a vrăstei tineretului ostășesc, prin traiul soldățesc, prin farmecul produs de uniforma și de revederea militarului în mediul simplu al satelor noastre.

*

Insemnătatea unei descoperiri ca acea anunțată de Metshnikoff și Roux apare de la sine, față cu greutatea înlăturărei unei boli spăimântătoare de care o bună parte din victimele ei este în totul nevinovată în cauză. Vaccinarea în contra avariei, generalizată ca și vaccinarea contra varsatului sau injecțiunile de serum contra difteriei, ar fi singura garanție serioasă și eficace. Prima încercare în această direcție e acea a doctorului Maisonneuve din Paris, a cărui teză a făcut anul trecut o mare senzație. Pentru a proba efectul vaccinărei antisifilitice, doctorul sus citat după ce s'a vaccinat *lege artis* a făcut să i se inoculeze germenele teribilei boale și a scăpat... teafăr. Se înțelege lesne mărimea pericolului prin care a trecut și se va pricepe entuziasmul cu care a fost intimpinată îndrăzneala lui în presa pariziană ca și în lumea științifică.

Recentele publicațiuni ale celor doui savanți pasteuriani ca și teza doctorului Maisonneuve trezesc speranțe mari în omenire și ne face să proorocim că mîntuirea în această privință va veni tot din lumea medicală savanta și nu din partea literaților care se alarmează cu mult lirism și uneori chiar cu multă sinceritate de soarta omenirei expuse la pericol și mai ales de primejdia necinstirii femeilor cinstite.

Dr. S.

EXTERNE

Politica colonială—Politica de afaceri

Cunoscutul scandal izbucnit la administrația colonială germană nu putea să nu aibă resunetul seu în Reichstag. Chestiunea creditelor suplimentare pentru Africa germană de Sud-est supusă cercetărilor reprezentanților în parlament, a fost prilejul cauzei de care se ocupă întreaga presă Enropeană, căci parlamentul Berlinez a rezumat din nou acele discursuri contradictorii care nu trec ne-observate, mai ales cînd a intervenit și cunoscutul leader socialist Bebel, care n'a menajat nimic și pe nimene și doar nu era motiv să meuajeze pe cine-va.

Bebel a pus în primul loc chestiunea de principiu și a arătat că politica colonială este o politică de opresiune, și susține că cu cât se fac mai multe sacrificii pentru colonii cu atât ele devin mai periculoase în caz de resboiu.

— Coloniile, a spus leaderul socialist coastă mai mult de cât produc afacerile comerciale efectuate acolo.

Intreaga politică colonială constitue un miraj.

Trecând apoi la altă ordine de idei, Bebel susține că locuitorul german plătește biruri enorme pentru a face cu putință transacții dezavantajoase pentru aministrația coloniilor, cum sunt acele impuse de marele case de furnituri. Tippelokirch, Woermann etc.

Făcând apoi aluziune la afacerea Puttkamer, oratorul descrie pe larg diferitelor abuzuri comise de funcționari și autoritățile militare in colonii. Consilierul intim Hellviger, zice d-sa, care a procedat energic in afacerea Patters a fost înlocuit, grație intervenției deputaților Kardoff, Arnim și Arendt, care au abuzat de puterea lor.

Partea aceasta din discursul lui Bebel, atacul direct îndreptat contra trei colegi, cei mai de frunte deputați conservatori a provocat un scandal enorm. Bebel a fost chemat la ordine.

Continuând leaderul povesti cazul d-lui Poplan, care a avut o soartă și mai rea de cât colegul său Helviger, căci rapoartele sale adresate cancelarului au fost puse la dosar. El a fost destituit și oprit de a publica vre-unul din documentele ce posedă și care ar fi contra administrației coloniale.

Interesanta discuțiune a fost întreruptă aici. Ea va continua Marțea viitoare.

Audițiune Muzicală prin telefon

Interesantele experimentări de aseară. Muzicanții la Centrală. Muzica care s'a făcut la diferiți particulari. Muzica la centrala din Bucurssți: Numele celor din București și a celor din Iași. Reușita perfectă.

Neobositul inginer Marini, care a dat măsura activității ce știe să desfășure, în serviciul ce i-a fost încredințat de direcția poștelor și telegrafului, în dorința de a se convinge de perfecțiunea liniei telefonice Iași-București, a organizat, în înțelegere cu cei de la direcție, o interesantă audiție muzicală la Iași și București, pentru ca ast-fel cînd vor cînta cei din Iași să audă Bucureștiul și viceversa.

Incepută la ora 9, audițiunea a durat până la ora 11 seara. Au fost puse în comunicație la București: casa d-lui Greceanu, ministrul justiției, a directorului general al poștelor și telegrafului, N. Cosăcescu, secretarul general al ministerului domeniilor, ziarele *Adevărul* și *Universul*; iar la Iași casele d-lor: Radu, dirigintele telegrafului; C. Ivașcu prefectul județului, I. Corjescu președinte de tribunal, Al. Zdrobici, directorul prefecturei de poliție, Jokey-Clubul, C. Popp, dirigintele sucursalei poștei și la autorul acestor rînduri.

Mijlocui de a pune în comunicație toate aceste case era foarte simplu: firele au fost așezate la numerele corespunzătoare ale numitelor case și ast-fel toate comunicară între ele și cu aparatul principal de la centrala.

Până să înceapă audiția, era o adevărată Babilonie. Bietul d. Marini, nu mai știa cui să răspundă, fie-care fiind curios și avînd cîte o întrebare de pus:

— Se poate să punem gramofonul să cânte, întreabă o drăguță voce de femeie.

— Cine vorbește întreabă d. ing. Marini.

— De la mine s'a vorbit, respunde vecinic veselul conu Iancu Corjescu.

— Vreau să cînte și gramofonul meu, strigă d. Zdrobici.

— Vezi numai să așezi bine aparatul, respunde d. Baldovin.

— Cam greu respunde o voce necunoscută.

— Domnule Marini, se aude din altă parte, aci la mine se află un tenor care cântă foarte drăguț. Dacă dorești să cânte ceva?

— Foarte.. vocea este, însă, întrerupta printr'o exclamare scoasă de doamna X. prin aparatul telefonic:

— Da, da, să cânte tenorul, mă prăpădesc după tenori, și un râs zglobiu resună.

Asalt la aparat, căci între d. Marini și necunoscuta se încinge următoarea conversațiune:

— Vă voiu satisface dorința scumpă necunoscută.

Vocea femenină repetă exact spusele d-lui Marini.

— Pare că petreceți minunat, gentilă doamnă.

Vocea femenină repetă din nou cuvintele inginerului.

Și iarăși râs și iarăși petrecere.

Dar sunt orele 9 jum. Bucureștii dau semnalul că audițiunea începe.

*

La centrala București, cîntă un drăguț tenor, *Măi Marando Măi* și *E atîta farmec*. Frumoasele melodii romîne, executate cu pricepere — unii cred chiar a recunoaște voacea d-lui Bălenariu — resună în aparat minunat. Se distinge perfect până și timbrul voacei. Aproape nu-ți vine să crezi că aceste drăguțe note, atît de gingaș executate, resună în acelaș timp în sala mare a telefoanelor de la direcția poștelor din București și la urechea diferitelor persoane din Iași care ascultă la aparat.

—Bravo! Bravo! se audvocile din Iași.

—Mulțumim! Mulțumim! respunde Bucureștiul.

Urmează apoi executarea la violină, în mod cu adevărat artistic, a cunoscutei romanțe *Ma Jolie*, ceva mai slab de cît se aude de obiceiu, parcă ar fi executată cu surdină, dar ca toate aceste perfect de bine distinsă fie-care notă, piesa a plăcut foarte mult.

—Perfect, perfect de bine, se aud mai multe voci din București.

—Bravo! Bravo! răspund cei din Iași.

*

E rîndul Iașului.

Primul care cîntă ie d. Pantazzi, funcționar de la telegraf. D-sa cîntă cu atîta căldură și inteligență în cît entuziasmează pe auditori.

— Ți-ai greșit cariera, spune d. Corjescu, cînd a terminat d. Pantazzi, iar din București se respunde prin aplauze și repetate strigăte de bravo.

Dar se procedă la o experiență și mai grea. Gramofonul d-lui Corjescu cîntă rînd pe rînd, Sextetul din Lucia și apoi Mattinata de Leoncavallo și maria arie din Aida—ultimele două executate de celebrul Carusso, celebru de două ori, prin marele lui talent și ultimul proces din New-York.

La Iași se distinge perfect și Bucureștiul afirmă că s'a auzit destul de bine.

Apoi cîntă gramafonul d-lui Al. Zdrobici. Dar nefiind destul de bine așezat lîngă receptor, de data asta se distinge slab la Iași și aproape de loc la București.

E rîndul d-lui Jurescu, care cîntă, spre mulțumirea necunoscutei de la telefon și în mijlocul aplauzelor ascultătorilor: Siciliana, Balada din Pericola, Stances de Flégier și Mîndruliță cu ochi ca mura...

Bucureștiul e entuziasmat. Cu toții exprimă satisfacție și mulțumiri.

Urmează apoi muzica instrumentală și cu aceasta audițiunea ia sfîrșit, făcîndu-se ast-fel dovada perfectei sensibilități a noei linii telefonice.

*

Și acum un ultim amănunt.

In urma înțelegerei interesante între d-nul Baldovin și d-nul Ingin. Marini, în curînd va avea loc o nouă audițiune muzicală, o adevărată Teatrofonie.

La timp vom da toate detaliile care vor interesa desigur publicul cititor.

MUNCA SILNICA

Nu, zeu, frumoase surprize ne mai face acest secol nervos!

Liberalul sentimental!

Dar inainte de a-l vedea sentimental, să-l vedem gramatical.

O mostră:

„Ori-cum, toate aceste fapte—*în* care *ies* la iveală multe adevăruri, „fiind (faptele) *ocaziune*...

Când în *faptele ies* la iveală multe adevăruri—vă puteți inchipui ce porcărie *ies în* de acolo !!

Voiți o monstră de „sentiment?"

... „pentru a cunoaște sincerătățile și gândurile ținute în taină până acum"...

Vrea să zică, gândul ca și sinceritatea, sînt de două feluri: publice și secrete.

Gândul public sau sinceritatea publică, sînt atunci când cine-va spune: „am de gând să plec la București sau gândul meu ie la tine, sau n'ai de gând să te astîmperi.

Toate aceste pilde sînt publice și.. sincere. Gândurile nepublice urmează a fi ghicite de zodieri.

Voiți-altă mostră de sinceritate publică? V'o servim aidoma din „articolul de fond" al *Liberalului* de ieri: „ie *vorba* de agonia unui întreg regim, care a *adus* oprobiul public asupra țărei și „nu înțelegem prelungirea acestei agonii"..

Nici noi nu înțelegem! Un regim în agonie, care aduce oprobiul public și prelungește agonia...

Ingrozitor regim!

„Opinia" în Provincie

Galați, 30 Noembrie

Afacerea preotului Vretos

Preotul Vretos de la biserica grecească din Brăila fiind chemat să oficieze serviciul divin la o înmormîntare în cimitirul ortodox și neavînd patrafirul și biblia, a scos din buzunar o gazetă grecească pe care rupînd-o în două, o parte a gănrit-o în formă de patrafir, iar cealaltă a întocmit-o în formă do carte și ast fel a oficiat slujba. Aaceastă faptă a fost judecată de către consistoriul Eparhiei Dunărei de jos și considerată ca batae de joc a lucrurilor sfinte, pentru care el a fost condamnat la 3 luni depărtare din slujbă. Cu această condamnare, afacerea preotului Vretos, păreaași fi trăit traiul, cînd diutr'odată chestiunea se complică. S'a descoporit, pe lîngă cele publicate mai sus și o societate în formă „helenismos" a cărui scop era, pe lîngă de-a trimite în Grecia sume pentru susținerea măcelurilor contra Aromînilor, de-a mai trimite și fete minore ce sunt recrutate în țara noastră pentru a fi plasate în diferite orașe grecești în scop de speculă. Din această societate făcea parte și faimosul popă grecesc. Voi reveni.

Procesul fraudelor de la docuri.—A facerea furtului de la administrația docurilor din Galați, a revenit eri înaintea Curței de Apel din localitate. In ședința aceasta s'a judecat apelul făcut de d. procuror general în contra sentinței pronunțate de Tribunal, sentință prin care se admitea punerea în libertatea a fostului inginer Macri pe cauțiunea de 4000 lei. Au pledat în favoarea acuzatului d. advocat Stroescu, ajutor de primar din București și d-nii advocați Caranfil și Robescu din localitate. Curtea a admis apelul făcut de d. procuror general și a infirmat hotărîrea tribunalului.

— Se știe că tot în această afacere e implicat și fostul casier Dimitriu, căruia Tribunalul—prin sentința pronunțată alaltăeri—îi admisese punerea sa în libertate pe cauțiune de 1000 lei. Și în contra acestei sentințe dl. Procuror general a făcut apel care se va judeca în ziua de 25 crt. la Curtea de Apel secția I din localitate.

— Procesul în fond, adică stabilirea definitivă a vinovaților. va avea loc în ziua de 27 crt. la Trib. secția I din localitate.

Reintregare — Eri s'a judecat de către Curtea de Apel secția II din localitate, apelul făcut de Dl avocat căpitan M. Dimitriu din Brăila în contra deciziunei consiliului de disciplină a Baroului advocaților din acel oraș, prin care d-sa era suspendat de-a pleda timp de 6 luni pe motiv că s'ar fi servind de un misit la luarea unui proces. Curtea în unanimitate a admis apelul și a reintregat pe dl Dimitriu în toate drepturile sale.

Teatrale.—Dl. Petre I. Sturdza și d-na Alice P. Sturdza, doi artiști de frunte a treatrului național, înconjurați de un ansamblu compus din artiști de valoare vor da Sâmbătă în 25 crt. reprezentația frumoasei piese „Aleluia„ de M. Praga.

Mercurius.

Liter e-Științe-Arte

Flammarion a zugrăvit în una din operile sale moartea celui din urmă om, prin stingerea soarelui. Iată că savanții ne prezic o intindere treptată a zonei glaciale pe pămînt într'un viitor relativ apropiat, peste câte-va secole. Așa de pildă Americanii de nord vor fi siliți să fugă in America de Sud și tot așa in Europa.

Precum se vede întru-cât ne privește n'avem de ce ne teme.

*

Pentru scaunul liber la Academia Franceze lupta va fi dată între cunoscuții scriitori Marcel Prevost, Maurice Donnay și René Doumic.

*

Catulle Mendès, cunoscut și lesanilor prin conferența de acum doi ani la Teatru Național, pare a nu prea ținea la semnele de amintire ale colegilor. Zilele trecute și-a vândut biblioteca în care se găseau nu numai volume cu dedicații, dar și scrisori de ale multor celebrități, între care o splendidă sarisoare de trei pagini semnată de Guy de Maupassant.

*

Subscripția publică pentru rădicarea unui monument lui Henrich Heine la Hamburg a atins cifra de 25.000 franci.

*

Linda Murri, fiica ilustrului doctor și profesor italian Murri, condamnată acum 4 ani pentru complicitate la omorul soțului seu, contele Bonmartini, a fost grațiată de Regele Italiei și acum își publică *Memoriile* sale. Cartea e în adevăr emoționată și denotă mult talent.

*

La Petersburg a murit profesorul Vecselofsky, un filolog și un critic însemnat, un maistru al folclorului.

*

Critica literară engleză se ocupă mult de cazul romancierului George Gissing, mort în floarea vrăstei și in cea mai mare mizerie. Era și poreclit „artistul sărăciei"; și-a petrecut viața prin beciurile Londrei, așa cum trăia Gorki în Rusia în anii dintăiu ai activității sale.

*

Noul graiu universal „Esperanto" continue a cîștiga adepți și încă printre capetele încoronate.

Se zice că tânăra regină Victoria a Spaniei, care posedă o întreagă bibliotecă experantistă ar fi convertit și pe regele Alfons la noua limbă.

La Londra Esperanto se cultivă în unele școli publice. Congresul esperantist din 1907 se va ținea în Cambridge.

*

O mare „Expoziție publică" se va organiza la Viena în 1908 pentru celebrarea a 60 ani de domnie a Imparatului Franz Iosef. Aceasta va fi a treia Expoziție jubilară, la Viena, sub lunga domnie a bătrânului Monarc Hobsburgian.

*

STRUNA ZILEI

DE GUSTIBUS NON DISPUTANDUM

La cinematograful Bottez se va produce renumitul tablou al «Cinilor contrabandiști».

Ce bogată stagiune!
Drame, comedii, un praf—
Dintre toate prefer „*Cinir*"
De la... cinematograf.

Informații

Privitor la instrucția militară în școli, ministrul instrucțiunei a trimes direcțiunilor din Iași, următoarea circulară:

Instrucțiunea militară obligatorie în școalele noastre, întrodusă de puțin timp, trebue, de sigur, privită ca făcînd parte din organismul lor. Considerînd însă, că prin aceasta Ministrul Instrucțiunei și al Cultelor n'a înțeles militarizarea instituțiunei, ci numai *un mijloc pentru o mai bună educație fizică și adaptare mai nemerită cu cerințele viitorului apărător al Patriei*; și pentru a înlătura discordanțele ce s'ar putea ivi între diferitele legi și regulamente, vă pun în vedere, că pe deoparte să ajutați prin autoritatea d-v. morală la împlinirea acestui scop, supraveghind deaproape activitatea instructorilor militari, iar pe de alta, consfătuindu-vă cu colegii d-v., să propuneți modificări, ministerul fiind gata a primi pe cele ce le va crede întemeete.

—

Senatul universitar va fi convocat pentru Marți seara.

La ordinea zilei diferite chestiuni importante.

—

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

7

SECRETUL

JUDECATORULUI DE INSTRUCȚIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

II.

Unde Maxim intră în scenă

Informațiile căpătate de tata Marion, erau exacte.

George Pernelin terminase studiile sale de drept, după ce trecuse cu succes examenele facultății, el ar fi putut obține un loc de substitut la unul din tribunalele Senei, dar familiu sa, din motive care rămaseră necunoscute tinărului jurist, ceruse numirea sa la Marsilia.

George se supuse și servi la Marsilia.

El era instalat acolo abea de cîtăva vreme în calitate de subsistent, când ocupațiile sale îl obligară de a trece prin strada Petit-Saint-Jean.

Vânăra fată. văzuse și ea de asemenea pe tînărul magistrat și fără a-și da seamă îl găsise demn de ea.

George cu acea intenție specială amorezilor, simti că era iubit și făcu demersurile necesare pe lărgă ea.

Profitând intro xi, de absența tatătui Marion, el păirunse în magasin și declară în mod capilar amorul seu frumoasei fete.

Cum a pronunțat el cuvântul iubire?

Cum a înțeles fata acest cuvânt! dată ce e cu neputință de explicat, le oare ce numai amorezii înțeleg acest limbaj.

Frumoasa Marion, fără a răspunde lu George, fără chiar a-l întreba de numeele seu, puse mâna sa într'a lui, ascultîn cuvintele tânărului ne răspunzând de cât prin monsolabe, înroșinduse și pălind pe rând!

Această convorbire dură puțin, frumoasa fată revenindu-și în simțiri striga de-odată.

Tatr! dacă te-ar vedea? Pleacă! pleacă domnule!

Nu era aceasta o mărturisire trimisă de fetița naivă, care se da în mod cast.

George înțelese și plecă depunând o luagă sărutare pe mâna gingașă ce-i abondonase tânăra fată.

Se știe restul.

Tata Marion era omul care să brurcheze o situație.

Așa că intrând el luă pe fica sa deoparte și îi zise.

— Iubești pe d. George Pernelin!

Tânără fată privi cu mirare.

— A! zise acesta, nu ți-a spus numele.

Frumoasa roși și păli.

— Ei bine, continuă bătrânul, am să-ți spun totul.

— O tată!

Bătrânul, mai mișcat de cât nu voia să pară, luă copila de mână, o așeză lîngă el și îi zise cu o voce blîndă.

Nina, copilul meu,tu iubești pe un om pe care nu-l vei putea nici odată lua în căsătorie.

Copila începu a plânge.

— El este singurul moștenitor al unei familii foarte bogate; e străin de orașul nostru, unde ocupă o funcție care n'are nici un raport cu meseria pe care eu o exercitez.

D. George Pernelin, acela pe care-l iubești, acela care a îndrăznit să intre aici fără ca eu să știu, este substitut de procuror la Marsilia.

Ințelegi acum pentru ce nu vei fi nici odată femeea lui?

Nina dete un strigăt și leșină.

Câte-va zile strecurară fără ca tatăl, și fica în convorbirile lor să facă vre-o aluzie la eele petrecute.

Dar frumoas Marion era lovită la inimă și bătrânul suferea și de durerea coqilei sale.

George, din partea lui, a fost informat de informațiile culese de bătrân și înțelese totul.

Tâuărul substitut iubea cu desperare și de aceia cu ardoare celor 25 de ani ai sei, el gândea fără încetare la tânăra fată și gândea că poate să-i ofere numele seu, fără caeaceasta să prezinte vre-un eveniment.

După ce se gîndi la acest lucru el decise de a se prezinta la bătrînul negustor și a'i expltca motivele vizitei sale.

George, incapabil de a rămânea multă vreme îndepărtat de aceea pe care o iubea, nu stătu nici un moment pe gânduri, și se dirijă spre intrarea strade Peetit-Saint-Jean și intră în prăvălia lui Tata Marion.

Sosirea tânărului produse efectul fulgerului.

(Va urma).

Dl. D. Gavriliță, redactorul ziarului moldovenesc „Basarabia“ din Chișinău, a fost condamnat la o lună închisoare cu facultatea pentru condamnat de a o putea preschimba în o amendă de 100 ruble.

Un articol publicat în „Basarabia“ No. 8 „Liga țăranilor și stăpînirea“, în care se atacă guvernul a fost cauza condemnațiunei d-lui Gavriliță.

—

Ultima dar nu cea de pe urmă a domnului Rachtivan: a acordat un interviev, nu „Patriotului“, dar „Secolului“.

Frumoase și instructive vorbe a rostit avocatul Rachtivan. In parlament nu se va alege, fiind-că actuala formațiune ministerială nu-i convine; Pur și simplu!

Să combată formațiunea actuală—nu poate, fiind-că așa ceva nu este de „demnitatea“ lui Rachtivan. Atunci ce va face, fostul secretar general?

„Va lupta, spune el reporterului *Secolului, de aci înainte,* pentru triumful ideilor conservatoare“.

De aci înainte! Căci, până acum, vai de capul ei luptă și vai de capul ideilor brăilene a d-lui Rachtivan!

—

Limba moldovenească în Seminariul din Chișinău

Ziarul „Basarabia“ din Chișinau publică, în ultimul său număr, că S. S. Părintele Vladimir a primit de la cârmuitorul senat, ordin de a se introduce limba moldovenească în cl. 5 și 6 din Seminariu.

Părintele Vladimir a declarat că cine nu va învăța de acum înainte limba moldovenească, nu va fi numit preut în sate moldevenești. Profesor pentru predarea limbei, a fost numit dl. G. D. Constantinescu.

Limba moldovenească, mai e introdusă și în școala eparhială a fetelor din tagma duhovnicească.

„Basarabia“ cere ca limba moldovenească să fie întrodusă în toate școlile și în biserici.

—

Nu congres—ci „consfătuire“.

Voința Națională lămurește știrile date de ziare și anunță,—că „o consfătuire“ va avea loc, în Decembrie, în saloanele doamnei Olga Stolojan.

Pentru aranjarea acestei consfătuiri s'a instituit un comitet. Domnii D. A. Sturdza, P. S. Aurelian, J. C. Brăteanu, Emil Costinescu și Anton Carp, sânt aranjorii.

Domuul V. Lascar nu figurează.

—

Coroana României, în gradul de cavaler, a fost conferită d-lui Gh. Caracaș, directorul scoalei de cismărie și comisar al guvernului pe lângă corporația meseriașilor de încălțăminte din Iași.

—

Zilele aceste va avea loc o adunare generală a Societății funcționariior publice din localitate.

—

Ni se comunică din Tg. Neamț, că vîrfurile Munților Petru Vodă, Halanca și Ceahlăul, sînt acoperite de un strat gros de zapadă.

—

Pe pânza cristalină a cinematografului D-lui Bottez, vor rula astă seară cele mai frumoase și cele mai interesante scene insuflețite.

Imensele perfecționări aduse de însuși D. Bettez aparatelor sale au făcut ca seratele sale să obție tot deauna succese stralucite atât la București cât și la noi.

Astă seară e ultima reprezentație și ne pare rău că vom fi lipsiți de o petrecere atît de plăcută și atît de distractivă. Dar să sperăm că în curînd d. Bottez va reveni în mijlocul nostru.

Pe pagina 4-a a ziarului nostru, dăm o mică parte a programului bogat din astă-seară.

Ultime informații

Fii Principelui Dim. Sturdza organisează, pentru zilele de Crăciun, o mare vînătoare în pădurile sale pe moșia Hangului de la poalele Ceahlăului.

La aceasta mare vânătoare vor fi invitați mai mulți vânători din localitate.

—

In seara de 9 spre 10 Noembrie niște rău făcători au atacat casa administrației exploatărei pădurei Păușești. Ei au fost respinși cu focuri de pușcă, de către administratorul I. Keller, care spune că unul din ei a fost rănit. Din cercetările de până acum încă nu s'a putut afla nimic.

S'au luat, însă, măsuri de pază pentru viitor de oare ce acea casă manipulează sume însămnate și sunt de temut noi tentative pe viitor.

—

Astă-zi s'a anunțat la Universitate că, în ziua de 15 Ianuarie 1907, se va ținea, în amfiteatrul facultății de drept, examenul de capacitate pentru muzică vocală.

Perfecționarea comunicațiilor în Moldova

Convorbire cu d. Ing. Marini.—In ce condițiuni a fost construită linia telefonică Iași-București.—Pînă unde se va putea pentru moment, comunica.—Ce se va face cu stațiile intermediare.—Prelungirea firului pînă la Mihăileni.—Legătură cu Cernăuți.—Lucruri interesante.

Linia telefonică Iași-București a fost pusă la dispoziția publicului și nu cred de nevoie să mai inzist asupra foloaselor mari ce decurg pentru Iași, din această înbunătățire.

Asupra condițiunilor în care a fost construită, asupra chipului cum va fi pusă în exploatare și asupra celor ce se pregătesc de către direcția poștelor și telegrafului, am avut o interesantă convorbire cu d. Ing. Marini pe care o reproducem în cele ce urmează:

—Așa dar, ați văzut realizată, pentru Iași, o înbunătățire insemnată, ne-a spus d-sa și desigur că Iașul va folosi mult de această lucrare.

—Sunteți bun să ne spuneți, cam în ce condițiuni s'a construit această linie, atît de mult și de atîta vreme reclamată.

—In primul loc, linia este datorită bună-voinței guvernului, care a știut să aprecizie importanța lucrului. In al doilea loc, ea se datorește d-lui director general actual, care a știut să găsească fondurile necesare, fără să încarce budgetul. Intr'adevăr, construirea liniei de la Iași, pînă la București și de aci pînă la Turnu-Severin, pe o întidere de nouă sute și mai bine de kilometri a necesitat rotunda sumă de 800,000 lei. Or, acești bani au fost realizați, în urma propunerei d-lui director general, prin emisiunea de mărci jubilare. Cheltuelile budgetare n'au fost întrecute cu nici o centimă și cu toate aceste s'au făcut importante lucrări.

—Lucrările D-voastră nu se opresc aci, nu este așa?

—De sigur că nu. Direcția proiectează, pentru prima oară, prelungirea firului special pînă la Mihăileni—prin Dorohoi,—aceasta pe de o parte, pentru a da putința centrelor comerciale, ca Dorohoi și Botoșani, să comunice cu toată țara și de altă parte, în vederea comunicațiunei telefonice internaționale cu Cernăuții.

— Bucovinenii au ei firul până la Siret?

— Nu. In privința această ei stau foarte rău, n'au nici macar o linie interurbană. Am fost prin Bucovina, trimes de direcție am tratat cu cei în drept, și sper că la primă-vară când vom ajunge noi cu firul la Mihaileni, vor ajunge și ei la Siret căci e sigur că Bucovinenii vor face aceasta linie telefonică.

— Și ce sumă va costa noua prelungire până la Mihaileni?

— Probabil 100,000 lei și devizul, la care, în conformitate cu ordinul direcție, lucrez de mai bine de o lună, este aproape întocmit iar suma va fi înscrisă în budgetul anului viitor.

—Să revenim la linia Iași-București. Până unde va fi cu putință comunicația telefonică?

—Pentru moment, se va putea comunica cu București, toată Muntenia și toată Oltenia. Comunicația cu Brașov și Buda-Pesta, nu se va face, întru-cât e nevoe de oare-care combinațiuni. Sigur este însă, că nu va trece mult timp și se va putea vorbi din Iași cu Cernăuți, Belgrad Buda-Pesta și chiar Viena.

—Dar orașele intermediare, nu vor fi ele o piedică pentru comunicația dintre Iași-București?

Nu, căci cu aceste orașe convorbirele sa vor efectua pe firele telegrafice, ca și până acuma. Firul special nu este de cât pentru Iași, Galați, Bucureștl. Se prea poate însă, să se admită în acest circuit și orașul Bârlad, căci s'au făcut intervențiuni în acest senz,

In ori-ce caz, orașele intermediare comunică cu București prin Iași astfel că ori ce întrerupere devine imposibilă. Convorbirile se vor efectua cu siguranță în condițiunile cele mai bune căci firul dublu, și aparatele minunate de care dispunem fac ca să fim superiori din punct de vedere al rețelei telefonice, multor state din Europa.

—Dar cum rămîne cu situația celorlalte orașe din Moldova cu care comunicația ie foarte grea?

—Se va face totul și pentru Bacău, Roman, Fălticeni, Peatra-N. etc. și la direcție se întocmesc toate cele necesare pentru executarea lucrărilor. In ce privește sumele necesare, ele urmează a fi înscrise în buget. In ori ce caz lucrările se vor aranja cu chibzuință și cu folos pentru toată Moldova, căci d. director general se ocupă de toate interesele generale ale țărei.

Cu aceasta, convorbirea ia sfîrșit.

Ni se telegrafiază din București:

Țara, în numărul seu de azi anunță, că ministrul de interne n'ar fi aprobat rezultatul ultimei licitațiuni pentru aducerea apei în Iași și ca va avea loc o a treia licitațiune.

Știrea este absolut neexactă, întru cât lucrările nici n'au fost înaintate încă ministerului de interne.

——

Știri mărunte.

In zilele de 16, 20, 21, și 22 c. s'a ținut examenul elevelor școalei de moașe gr. II. Examenul s'a ținut în presența d-lui Inspector Dr. Roșeuleț. Din 42 candidate au reușit 38 și anume:

Boiangiu Smaranda, Caraiman Cecilia, Liceanu Maria, Alexievici Maria, Cirimpa C. Elena, Dăscălescu Eugenia. Doria Victoria, Holoscu Ecaterina, Mălinescu Veronica, Moșinschi Ana, Sagen Maria. Veniamin Ecaterina, Vulpe Elena, Zugrăvescu Elena, Costăchescu Elena, Murgescu Safta Poghircă Ana, Zugravu Natalia, Ciocârlan Maria, Davidescu Maria, Gîrneață Ana, Medvedovici Aneta, Mihai Gh. Maria, Țugulea Maria, Vărlam Tasia, Avrămescu Ecaterina, Gavrilescu Elena, Pintilie Maria, Bărbosu Profira, Giamiloni Ana, Neagu Victoria, Sălceanu Maria, Toma Ecaterina, Vasiliu Ana, Chirilă St. Ruxanda, Florea Maria, Fustașu Profira, Popovici Ecaterina.

—

Căpitanul doctor Teodoru, condamnat definitiv la 6 luni, închisoare va fi condus înaintea unui consiliu de reformă.

——

Dirigintele oficiului poștal din Pungești,—Vaslui, a decedat astă-zi.

Prin îngrijirile colegilor din Iași, corpul defunctului va fi adus și înmormîntat în Iași.

——

Pentru oficiarea serviciului devin la biserica Sf. Neculai în ziua de 6 Decembrie, vor sosi în localitate, pe lîngă I. O. S. S. Mitropolitul Moldovei și Episcopii Romanului, Hușului și Dunărei de jos.

——

O escrocherie sensațională a fost obiectul unei lungi instrucțiuni la cabinetul III al judelui instructor.

Asupra faptelor vom reveni, pe larg, în numărul viitor. Pentru astăzi ne mărginim a spune că d-nii Mihai Cernescu și V. Purcheria, au fost dați judecății pentru escrecherii și falș în acte comerciale.

——

Complectul S. II a curței va judeca mîine procesul de adulter intentat de Maria Butuman, contra lui G. Butuman.

——

Desbaterile în procesul dintre senatorul Codrescu și B. luster, despre care s'a vorbit ieri, au ținut până la orele 6 seara.

Tribunalul deliberează acum.

——

Cu adresa No. 226, societatea studențească „Solidaritatea“, ne comunică cele următoare:

In urma deciziei comitetului nostru, am onoarea a vă ruga să bine-voiți a dispune să ni se trimită gratuit ziarul ce aveți cinstea de a dirija,

In biblioteca societății noastre păstrîndu-se multe din ziarele care apar în țară suntem siguri că și ziarul „Opinia“ va ocupa un loc de frunte printre ele.

Decisia aceasta fiind lege pentru noi, am și dispus, protivit adresei No. 226, ca ea să fie executată întocmai.

—

UNIVERSITARE

Au fost proclamați licențiați următorii domni studenți în drept în sesiunea de Octombrie; Apotecher N., Roiu V. Boureanu C. Butescu D. Cerchez, C. Cireș O. Crudu A. Filipescu C. Gafencu V. Gălușcă I. Giurcăneanu T. Grimberg E. Kaiser R. Ionescu Ivion. Ionescu N. Gh. Manolescu Mladian. Mareș Gh. Munteanu I. Popovici G. Popovici V. Sculy R. Silvan Becescu G, Socor Em. Stoianescu C. Stroja A. Lupu Em, Horovit M. Ionescu, G. C., Stamatiade B. Caramfil Telemac, Moțet C.

*

D. I. Sachelarie, doctor în drept de la Universitatea din Lonvain (Italia) a cerut Decanatului facultății de Drept să fie admis pentru a trece examenul de litere.

*

D. G, Demetrescu, doctor în Drept de la Paris, a fost admis a trece examenul de verificare a diplomei de doctor, înaintea unei comisiuni, compusă din d-nii profesori:

St. G. Longinescu, I. Th. Burada, M. B. Cantacuzino, V. Dimitriu și P. Missir.

Ultima Oară

Serviciul telegrafic special al „Opiniei“

București 24 Noembrie

Sedința Camerei.

D. deputat doctor Anastasescu cere ca din excedentul bugetar, să se afecteze o sumă însemnată pentru îmbunătățirea stărei sanitare rurale.

Primul ministru zice că împărtășește în totul părerea interpelatorului și că propunerea se va executa.

O Interpelare

D. deputat Iunius Lecca, interpelează asupra unei circulări a ministerului domeniilor, cu privirea la instrăinarea pământurilor inalienabile.

Oratorul arată pericolele ce-ar rezultă, pentru săteni, din chipul cum este concepută acea circulară.

Interview cu d-r Noorden

„Adevărul“ publică un interview pe care corespondentul său din Viena l'a avut cu profesorul doctor Noorden, privitor la boala regelui.

Profesorul Vienez a zis, că este ținut în curent zilnic cu mersul bolei M. S., că convingerea sa este, că Suveranul va fi în curînd, perfect restabilit.

Peste câte-va zile, a mai declarat profesorul, va veni la București spre a vizita pe Suveran.

In jurul exilaților

In cercurile liberalilor moderați și cuminți, există curentul, că să se renunțe mai bine la proectatul congres liberal, de cît să se excludă pe unii liberali de vază, căci, spun moderații, aceste măsuri ar putea produce nuoi certe în partid.

Numiri

Numirile la catedrele de Religie vor fi făcute în cursul săptămînei cu care ocazie vor fi numiți reușiții la ultimul examen de capacitate pentru religie.

Alegerea din Dorohniu.

Pentru locul la colegiul I-iu de Senat din Dorohoiu, remas vavant prin decesul lui Ioan Manoliu, partidul conservător local a fixat candidatura d-lui Inginer Brăilescu.

Instrucție militare.

D. Disescu considerând că regulamentul pentru instrucție militară în școlile secundare a fost publicat în Monitorul Oficial *fără să existe o prealabilă autorizare a consiliului permanent a decis ca acest regulament să fie considerat ca neavenite.*

Au eșit de subt tipar și se află de vânzare la principalele librării din țară următoarele publicații ale d-lui Gh. Ghibănescu profesor și deputat.

1) *Surete și Izvoade* vol. I. Iași 1906. Dacia preț 6 lei
2) *Ispisoace și zapise* vol. I. Iași 1906, Dacia preț 4 lei.
3) *Scoli Normale* din inițiativă particulară Iași 1906 Dacia prețul 1 leu.

Volumele 2 și 3 din Surete și vol. 2 din Ispisoace vor apărea în cursul acestei luni.

Casa S. HAIFLER

Vinde losuri de ale

LOTERIEI REGATULUI ROMÂN

PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.

Str. Ștefan cel Mare 33.

TEATRUL NAȚIONAL

Reprezentațiile

Doamnei JANE HADING

Vineri 1 Decembrie 1906

FROU—FROU

Comedie în 5 acte de H. Meilhae și Halevy de la Academia Franceză.

Sâmbătă 2 Decembrie 1906

După cererea generală

le Maître de Forges

Piesă în 4 acte și tablouri de G. Ohnet.

In care piesă celebra artistă a creat rolul *D-rei Clara de Beaulieu*—și din care rol a făcut una din cele mai superbe sale creațiuni.

Prețurile Locurilor: Fotoliu de orchestru (primele 4 rînduri) 14 fr. Stal I (Banca 5—9) 10 fr. Stal II (Banca 9-14) 6 fr. Stal III (Banca 14—18) 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Balcon I-iu 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Galerie 2 fr. Loja de 4 pers. 50 fr. Loja de 5 și 6 pers. 60 fr Loja de Balcon 16 fr.

Biletele se găsesc la Agenția Teatrală „Thalia“ Th. P. Maximovici.

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene servește onor. sale clientele cele mai delicioase mâncări.

Serviciu ales și prompt.

Restaurantul e deschis noaptea. **Bucătărie speciala.** Pentru artiști reducere.

Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară

Capelă de dame

Orchestră admirabilă.

SECRETUL DIVULGAT

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ

FINKELSTEIN

Iași. — Str. Lăpușneanu 24

furnisorul tuturor școalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, și toate instrumentele muzicale.

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iași.**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 230 lei traseul Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repezi

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

D-ra Natalie Neagu

Pasajul Maca-Vilacros.

Calea Victoriei 32.

București.

Rochii și Confecțiuni.

E. HEROVANU

AVOCAT

și-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.

Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societății Fraterna-Păcurari și al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

practică: Vaccinări și Revaccinări

NUMAI LA

Fotografia artistică WEIS

Piața Unirei (Otel România) Iași

se poate căpăta fotografie ideală.

5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50 c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f 30 c.

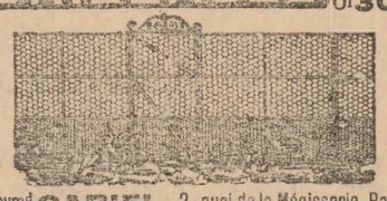

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

ULTIMA REPREZENTAŢIE

TEATRUL NAŢIONAL

NOUL

Cinematograf Bottez

Vineri 24 Noembrie 1906—9 seara

PROGRAM DUBLU

CU PREŢURILE OBICINUITE

Studenţii la Paris Jerusalimul: Sfîntul mormânt. Ruinile templului etc. Spre Pol. — Japonia. Cross-Country. Pisica cu 7 suflete.

Fluerul fermecat. Fata morgana. — I-a oară la bal.—Căderea Rinului.—Debutul Chauffeurului.—Hai cu nunta.—Hora romînească.

MANEVRELE ROMÂNE

Dracul la Paris

variantă la **FAUST** şi **MARGARETA**

capo d'operă cinematografică. O comedie-dramă, care rulează aproape o jumătate oră pe pînza diafană.—ETC. ETC. ETC.

Scene cu fenomenele naturei

Sala Teatrului posedând o acustică perfectă, aceste scene vor fi redate cu cea mai mare preciziune.

PREŢURILE LOCURILOR: Loja de 4 pers. 8 lei, de 5 pers. 10 lei, de 6 persoane 12 lei, Loja Balcon 6 lei, Stal I (Banca 1—8) 2 lei, Stal II Banca (9—16) 1.50, Stal III (Banca 17—23) 1 leu, Balcon banca I-a 1.50, celelalte bănci 1 leu, Galeria 50 bani.

Biletele la Agenţia THALIA (Maximovici).

Dl. Bottez pleacă in străinătate spre a înterprinde primul turneu cu nouele sale aparate cinematografice.

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci aní a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞI: Farmacie FRATII KONYA.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiĭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. II.—Iaşi, Duminică 26 Noembrie 1906.

Clipe de reculegere

Stau în faţa vrafului de ziare şi nu îndrăznesc ca să-l ating.

E repulziune, e oboseală . . . e şi una şi alta? Nu ştiu. Dar gândul că voi găsi, în foile aceste de curând aduse aceleaşi nume şi aceleaşi patimi, aceleaşi pofte şi aceleaşi josnicii, de care mă izbesc în fie-care zi,—mă face să mă cutremur.

Sînt momente când toată decăderea aceasta îmi apare fără înţâles, ca şi cum viaţa trăită nu m'ar fi învăţat în deajuns să cunosc firea omenească, şi ca şi cum aşi avea dreptul să mă întreb dacă, în lumea în care ne învârtim, mediocritatea nu e o virtute şi prostia nu e o fericire.

Şi în asemenea momente, revolta care mă oţereşte în lupta de toate zilele, se stinge.

Iată-le.

Acesta e ziarul nerăbdătorilor, ca şi acesta, ca şi celalt. In jurul lor stau strânşi gramadă, cei cari-şi aşteaptă rândul. Ei n'au nimic de perdut, din potrivă; de aceia se şi grăbesc să lovească, orbiş, fără alegere, fără judecată, fără cruţare. Nimeni nu le scapă: vinovaţi sau nevinovaţi, micis au mari, slabi sau puternici. Şi nici un mijloc din acele care pot dobori un om, nu le pare neîngăduit.

In acestalalt se oglindesc alte patemi. E ziarul unui ambiţios a cărui insuficienţă nu poate găsi alt sprijin. Specialitatea sa e intriga; la dânsul anonimatul e în cinste şi lipsa de scrupule n'are margini.

Altul. Prin acesta vorbeşte un flămând de glorie, ale cărui pofte izbucnesc cu putere din sufletul cel mai pătimaş şi mai îngust. In lumea intriganţilor, ţine recordul. Scandalul e hrana sa de toate zilele şi nimic nu-l face să se creadă înjosit că a ajuns a fi un scormonitor de taine, un culegător de scrisori perdute, un cumpărător de hârtiuţe rătăcite.

N'am, fireşte, pretenţia de a cere imposibilul. Dar ori-ce om de bun simţ poate înţelege, ce greu e să te vezi izbindu-te la fie-care pas, de aceleaşi chipuri imposibile, care te urmăresc pretutindeni ca un vis urât.

Pentru aceştia, n'ar trebui să avem de cât ură, dar ura sănătoasă, de care vorbeşte Zola; „ura care face dreptate, ura care uşurează sufletul, ura care înalţă". Cum ei nu-şi fac nici un scrupul să lovească pe cei care se înalţă prin merite şi talent, ast fel şi tu trebue să-i loveşti fără cruţare. Cum ei nu iartă nimic omului care le tulbură mediocritatea, aşa nici tu să nu-i slăbeşti un pas, —să-i urmăreşti în întunericul în care orbăcăesc şi de unde-şi împroaşcă veninul în ceilalţi.

Cum ei nu caută de cât să micşoreze pe adversarii lor, să-i arate plini de păcate—plăzmuite în inchipuirea lor însă,—aşa şi tu să-i scoţi la lumină, să le smulgi masca minciunei de pe faţă, să-i arăţi lumei în toată urăciunea sufletului lor.

Cu aceasta faci operă de dreptate, dar în acelaşi timp şi operă de sănătate morală. Cu aceasta curăţi drumul de tot ce împedecă mersul firesc al lucrurilor, tot înainte şi tot mai sus.

Din nenorocire eu nu pot urî. Această dovadă de tărie sufletească n'o am, şi-i simt destul de bine lipsa, fiind că înţeleg lămurit marea forţă binefăcătoare a urei.

Dar dacă nu-i urăsc, fiindcă nu-i pot urî, ei îmi fac milă. In mintea mea îi văd ca pe nişte nenorociţi care se zbat în propria lor neputinţă, chinuiţi de răutate, otrăviţi de propriul lor venin. Lupta pe care o duc ei, trebue să fie o luptă chinuitoare; căci ceea ce le lipseşte lor este liniştea sufletească, mulţumirea intimă, pe care nu o pot simţi nici în momentele de triumf, aşa cum o simţesc acei cari poartă in ei, însăşi conştiinţa datoriei implinite.

După mine chiar atunci cînd inving, ei nu pot simţi nimic mulţumitor,—căci izbinda lor poartă în germene infrîngerea viitore.

Şi-i plîng, sărmanii, căci sunt vrednici de plâns.

Parsifal.

UN PRILEJ

Un prilej minunat se presintă pentru cadeţii liberali din Iaşi, să biruiască în lupta ce au încins'o contra trădătorilor, care fac parte din comitetul executiv al clubului liberal din Iaşi.

Cei 2 mari trădători au dat naştere grupului cadeţilor; au dat naştere ceaiurilor de la d. Mărzescu şi intrigelor d-lui Penescu.

Au mai dat naştere scandalurilor, provocărilor la duel, înjurăturilor, întunericului ce domneşte la clubul liberal—şi, în fine, întregului funebru cortegiu, care în limbă naţional-liberală, se numeşte sau „perfectă armonie", sau „ciocoii sunt pe ducă".

Uite, dăm noi cadeţilor prilejul să biruiască şi să scape de trădători şi de monopol.

Anunţatul congres liberal, este precedat, în afară de articolele pe care Vintilă le scrie în limba lui Molière — şi de o spălătură a negrelor, în familie.

Grupul cadeţilor ar putea interveni şi obţine augumentarea numărului proscrişilor.

Vre-o 5 au şi fost trecuţi la dos. De ce marii trădători de la Iaşi, n'ar avea aceeaşi soartă ca Racoviţă şi Dimancea?

Prilejul e minunat.

Să-şi încerce norocul domnii cadeţi.

„PRIETINI"

In chestiunea alimentărei oraşului cu apă, au început să intervie inevitabilii buni prietini.

Mai deună-zi *Epoca*, încercase să deie acestei chestiuni, aspectul funebrului şi misteriosului „gheşeft".

„Se face", „se zice", „se tripotează", „se fură"—argumenta prietina *Patriotului*, ocupîndu-se, în prima pagină a ziarului, cu ultima licitaţiune de la primăria din Iaşi.

Am înregistrat imediat acuzările ce le aducea ziarul citat şi am zis, că ar fi nimerit ca acuzatorii să vie cu ceva date mai precise.

„Gheşeft" ie un cuvânt foarte vag. El găseşte gazdă şi când ie vorba de fleacuri şi când ie vorba de lucruri importante.

Epoca ne datoreşte încă respuns şi tăcerea ei e naturală: n'are nici o dovadă.

După *Epoca* a intervenit un alt prietin, cu ştirea, pe care am putut-o desminţi încă ieri, că ministrul de interne neaprobând rezultatul licitaţiei de la 14 c., se va publica o a treia licitaţiune.

Nu numai că faptul este neexact, dar nici lucrările n'au fost înaintate încă ministerului.

Comisiunea specială, care a primit însărcinarea să cerceteze rezultatele ultimei licitaţiuni, nici nu şi-a depus încă raportul.

Acest raport, însoţit de celelalte lucrări, va fi supus, mai înainte de a fi expediat la Bucureşti, consiliului comunal, potrivit rulajului.

Vra să zică şi celalalt prietin a fost tot aşa de bine informat, ca şi *Epoca*.

Aşteptăm să se ivească şi alţii. Nu ne îndoim, că se vor presinta.

Incă un expulzat

Ceea ce Ioan Brătianu făcea, în toiul gloriosului seu guvernămînt, cu Românii transilvăneni neincetăţeniţi şi domiciliaţi în ţară, vedem făcînd acum pe d. Sturdza, cu... transilvănenii din partidul seu.

11 membrii marcanţi ai partidului liberal, intre cari şi 2 foşti corifei, domnii T. Protopopescu şi doctorul Petrini-Paul, au fost expulzaţi—formula e absolut nouă —de la congresul sau consfătuirea—asupra genului există, încă, osebite păreri—ce-a hotărît să ţie marele partid liberal.

Dacă faptul acesta, de a se expulza membri de ai partidului tocmai cu prilejul unui mare moment politic, cum este un congres al partidulni, dacă faptul acesta, unic chiar în frămîntările politice, este extra-ordinar, apoi nu trebue să te opreşti numai asupra acestor expulzări, ca fiind lucru nou în politică, dar trebue să le căutăm originea, spre a constata că ele sunt rezultanta stărei maladive în care se găseşte partidul liberal.

Congresul liberal este un copil precoce, dacă nu este un monstru. El s'a născut in condiţiuni cu totul anormale: e fructul unui vis urît.

Din neînsemnate neînţelegeri ce s'au ivit, un moment, în unele cercuri ale partidului de la putere, colectiviştii flămînzi de a guverna, au făcut imediat socoteala, că se pot repezi la dorita pleaşcă.

Cu vre-o zece zile în urmă, şeful lor nici că voia să audă de luptă şi de alegeri. 10 zile mai tîrziu, a schimbat şurubu.

In visul lor, liberalii au inceput a face cuvenitele preparative, dar realitatea va fi foarte amară.

Expulzările aceste constitue un act de mare nesocotinţă. Autorii lor se vor vedea constrînşi să revie asupra lor şi cine ştie dacă vor reuşi să readucă pe cei 10 proscrişi.

Dar în afară de expulzări, s'a mai comis încă un act, care trebueşte subliniat.

Intre „aranjorii" congresului, figurează toţi foştii miniştri din ultimele guverne, figurează şi d. A. Carp, dar domnii Lascar şi Stoicescu—nicăeri!

Treacă d. Stoicescu.

Dar d. V. Lascar, care a deţinut cel mai însemnat portofoliu?

Să pofteasca, să iee puterea, domnii colectivişti!

„De aci înainte"

Patriotul ie văduv. Nu că l'a lăsat concubina, *Epoca*, dar l'a lăsat d. Rahtivan.

Domnul Rahtivan a sărit îngrozitor: a ajuns tocmai la *Secolul*.

In această săritură, s'a întîmplat, ceea ce se întîmplă cînd sar clovnii: o comicărie strașnică.

Prin Secolul, sub formă de interview, fostul secretar general îşi face un fel de auto-biografie.

In tot cursul interviewului, d. Rahtivan nu vorbeşte de cît despre d-sa. Ce vrea el şi cum ar vrea el să fie!

Partidul conservator este el!

Domnul Rahtivan plagiînd, oare cum, pe Ludovic XIV!

Ceea ce nu vrea el, în primul rînd, este guvernul aşa cum se găseşte astă-zi.

Cine nu-i convine şi pe cine ar vrea el să-l vadă ministru—nu spune.

Probabil, că n'ar vedea cu ochi răi pe d. Berceanu, luînd locul domnului general Manu.

Despre ce gîndeşte lumea privitor la el, iar nu voieşte să ştie d. Rahtivan.

Aceasta nu mai e à la Ludovic XIV. Dispreţul acesta suveran aminteşte pe Trepow.

Mandat de deputat nu cere d-nul Rahtivan.

Nu cere? Dar cine i l'a dat? Cine i l'a oferit?

Unde are d-sa culcuş politic, în ce parte a Bărăganului locuesc alegătorii d-sale?

Dar ceea ce vrea şi ceea ce nu vrea domnul Rahtivan, nu plăteşte 2 parale faţă de ceea ce va face de aci înainte.

De aci înainte, după declaraţia din *Secolul*, fostul secretar general va lupta pentru ideile conservatoare.

Preţioasă declaraţie. Dovadă originală, că, nici la minister, nici la Brăila, d-sa n'a lucrat pentru ideile partidului.

A lucrat prost, dar pe socoteală proprie.

De această declaraţie noi ne-am dat compt inainte de a apare interviewul din *Secolul*.

Bine-voi-va şi *Patriotul* să facă loc, în coloanele sale, declaraţiunilor d-lui Rahtivan.

Ori a rupt relaţiunile cu eroul, care a primit mii de telegrame secrete, cu prilejul prea voluntarei sale demiteri.

A se vedea în corpul ziarului: amănunte asupra agapei parlamentare de eri; ultimele ştiri telegrafice din Bucureşti; furtul de la gara Iaşi.

EXTERNE

Probabilitatea unui nou războiu

Din fericire nu ie vorba de unul al cărui teatru ar fi două ţeri oare-care din Europa. E vorba de gravele nînţelegeri care există între Statele-Unite şi Japonia —odinioară atit de bune prietene.

In zadar preşedintele Roosvelt se prooocupă de a găsi un compromis care să împace reclamaţiunile Japoniei bazate pe tratatul de la 1894 cu prerogativele autonome ale autorităţilor din California.

Se ştie că toată neînţelegerea şi înăsprirea de relaţii, provine din faptul că autorităţile scolare din San-Francisco au decis că nu vor fi admişi în şcoli copiii lucrătorilor japoneji.

Din cauza înăsprirei relaţiunilor preşedintele republicei americane este îngrijit de cele ce vor urma la congresul federal ce s'a deschis. Intr'adevăr din cauza resentimentelor anti-Japoneze ale Californienilor, reprezentantul acestora în congres, a propune a se impune lucrătorilor japoneji aceleaşi măsuri restrictive ca şi Chinejilor. Pe lîngă aceasta acelaş reprezentanteste purtătorul unui proiect prin care preşedintele Uniunei este învitat să inchee un nou tratat cu Japonia, cu restricţia însă, că Statele-Unite îşi rezervă dreptul de a reglementa cum va crede mai bine chestiunea imigraţiunei lucrătorilor Japoneji.

D. Hayes,—acesta ie numele reprezentantului Culifornian—a consimţit pentru moment de a nu prezenta aceste proecte în scop de a lăsa liberă acţiunea ce o desfăşoară preşedintele Roosevelt, despre care pomenim mai sus şi despre care, de sigur, va vorbi în mesagiul său.

Această atitudine însă n'a schimbat întru nimica indispoziţia cercurilor diriguitoare japoneze, indispoziţie provocată de întîmplările de la San-Francisco.

Această indispoziţie, care a luat mari proporţii, a transpirat chiar printr'un interviev din care ar rezulta o declaraţie categorică despre probabilitatea unui viitor război din cauza acestei chestiuni şi preşedintele republicei, după cum susţine ziarul New-York-World ar fi cerut explicaţiuni la Iokahama asupra gravelor declaraţiuni. Preşedintele este indignat de aceste declaraţiuni făcute de un înalt funcţionar care ar trebui din contra, să lucreze la stabilirea unei perfecte armonii.

Sunt mulţi diplomaţi în Europa care prevăd cu siguranţă isbucnirea unui apropiat conflict, care va fi agravat prin faptul că prin deschiderea canalului Panama, Statele-Unite vor avea un evident control asupra Pacificului.

Exodul Milioanelor

Divorsul miliardarei.—Capital şi nobleţe. —Zestrele fabuloase.—Aristocraţia anglo-americană.—Scump, dar face.—Americanismul în alte ţări.

In Anglia este din nou la ordinea zilei un divors în una din cele mai înalte cercuri nobile—o familie ducală;—s'a desfăcut din nou una din acele artificiale căsnicii, întemeiate pe o alianţă şubredă a milioanelor de dolari cu un titlu aristocratic.

De altfeli povestea aceasta miraculoasă şi amuzantă, exodul milioanelor din America în Europa a ajuns prea cunoscută, aproape banală, ca să nu zicem... bănească. In fie-care an sute de milioane trec oceanul atlantic sub formă de zestre, adusă de fiicele miliardarilor americani,în special din Statele-Unite, moştenitorilor şi purtătorilor celor mai glorioase nume ale bătrînei Europe. In zadar econimiştii americani au căutat un mijloc practic să oprească acest exod al capitalurilor,—iar legiuitorii au rămas şi ei dezarmaţi faţă de acest „pericol" al europenizărei marilor capitaluri agonisite de munca şi inteligenţa Lumei noi.

In zadar, că acolo ca şi în Europa e în vigoare proverbul: „ce que femme veut, Dieu le veut".

*

Şi dorinţa cea mai vie a unei bogate domnişoare americane, visul cel mai aprins al fanteziei sale... bogate—mai „bogată" decît a unui poet european—este să se mărite în Europa şi după reflecţia justă a unui scriitor, nu e aci numai ispita unei vanităţi, ci şi din consideraţiuni de... economie, dacă vor tinerele americane să emigreze cu banii lor in Europa.

Viaţa luxoasă costă de patru, cinci ori pe atit de mult la New-York şi Chicago de cît la Londra sau la Paris. O zestre cu un venit de cite-va sute de mii de dolari care ar însemna puţin în societatea elegantă a metropolelor din Lumea Nouă, permite, din potrivă, să facă oarecare figură în saloanele bătrînei Europe. Apoi tînăra milionară Yankie ştie bine că în patria ei viaţa de familie lasă mult de dorit; barbatul ei va fi om de muncă, un american practic, un vînător al dolarului—ceea ce nu-i poate suride mult. Pe cînd dincoace de Ocean, lucrul se schimbă. Scoboritorul unei nobile familii engleze sau franceze nu se „scoboară" pînă aci şi are totdeauna mult timp disponibil pentru căsnicie,—ba, are chiar pentru mai multe odată... Dovadă frequenţa divorsurilor.

*

După o recentă statistică se vede că în general se exagerează în public cifra zestrelor aduse de către americane care se mărită după nobili europeni. In Franţa afară de fiica unui mare financiar care a dat o zestre de 65 milioane franci şi e alta... divorţată care adusese 35 milioane găsim două zestre de 10 şi de 5 milioane; în genere sunt şi mai mici, bine înţâles toate in perspective mai mari de.... moştenire.

Americanele bine înzestrate au totdeauna prea numeroase oferta de căsătorii strălucite cu nume celebre şi istorice, cu atât mai căutate în Lumea Nouă, cu cât aci nu se poate găsi ceva echivalent, de cât în... averi. In primul loc pe marile „pieţe" americane se caută titlul de „peer" americane, pentru motivul lesne de înţeles. Tânara americană căsătorindu-se cu un lord înscris la „peeragiu", ştie că măritişul-ii va da drept la un titlu autentic, indiscutabil pe care-l va purta ca o găteală scumpă şi de care se va folosi în tot momentul. Ştie de asemenea că va intra într'o ierarhie minunat organizată unde-şi va ocupa locul fără ca s'o întrebe cine-va de unde vine, cine-i sunt sau cine au fost părinţii ei. Apoi noua aristocrată nu va fi chiar complect străină în patria adoptivă, cunoscând limba engleză.

Din această cauză căsătoriile anglo-americane devin din zi în zi mai dese. Există în acest moment în inalta societate engleză şapte zeci şi patru americane măritate cu descendenţi ai nobleţe engleze. Trei-zeci au câte un *peer*, două-zeci şi două posedă cite un duce, marchiz, conte sau urmaşi de ai lor, care au dreptul la titlul de *lord*. In fine alte 22, mai puţin ambiţioase — cetiţi mai puţin bogate — s'au mulţumit cu câte'un „baronet".

*

Cele mai istorice titluri britanice sunt purtate astăzi de americane. Cele două ducese de Malborugh sunt orginare din Statele-Unite, din care cea mai tânără este o Vanderbildt. Ducesa de Manchester, o prosaică Zimanerman prin origine, aparţine unei bogate familii din Cincinatti Miss Flora Davis din New-York s'a măritat în 1893 cu vicomtele Claudeboye care, de la moartea tatălui său, are titlul de Marquis Dufferni. Fiica d-lui Leiter, unul din potentaţii Americei de Nord, regele grîului, a luat pe lord Curzon fost vice rege al Indiei. Americanii ştiu bine că titlurile lor de «regi» ai diferitelor alimente sau mineraiuri, nu echivalează nici macar cu cîte un vice-regat cât de exotic al Asiei. Descendentul casei Seymam, care dat Angliei mai multe Regine, a făcut o căsătorie bogată în Statele-Unite unde se dusese ca...actor, ne având cu ce trăi. O întreagă serie de urmaşi ai marilor familii s'a îmbogăţit prin strălucite combinaţii la Chicago şi Newyork.

*

O observaţie de asemenea interesantă a statisticei e faptul că in genere căsătoriile americane au adus aristocraţiei foarte puţini moştenitori,— deşi mulţi dolari.

Din cele trei zeci peerese americane 13 n'au de loc copii; 5 au numai fete, alte 5 cîte un fiu unic.

In lumea lorzilor şi a marchizilor fecunditatea este încă şi mai mică, 22 femei au născut abia 26 copii, ceva mai fecundă a foat clasa baroneţilor, aproape câte duoi copii de fie-care căsnicie.

*

Londra e bogată în Americane. Acestea însă nu se puteau mulţumi numai cu atîta; visul lor, imaginaţia şi ambiţia lor, a trebuit neaparat să cucerească şi Parisul fermecătorul oraş care atrage sufletele şi... paralele lumei întregi. De aceia nu-i de mirat că un aşa de mare număr de aristocrate franceze, purtătoare de titluri strălucite: ducese, contese, marchize, ba chiar şi princese, îşi au originea şi veniturile în pungile miliardarilor americani. Lucrul acesta a inspirat de altfel multe capitole de roman scriitorilor francezi şi pagini de cea mai superbă ironie minunatului Anatole France.

*

Mai puţin accesibile pentru banii americani sunt casele nobile din Italia şi Spania, pe de o parte din cauza rigoarei religioase, pe de alta, din cauza atracţiunii mai mici ce exercită Roma şi Madridul, asupra fantaziei tinerelor milionare. Mai curios este că Berlinul şi Viena încă nu sînt aşa de atrăgătoare pentru dînsele. De altfeliu severitatea ce domneşte în statutele caselor princiare, ducale şi comtiare opreşte pe descendenţii lor de a-şi,.. vinde sau închiria titlurile către Americani, de oare-ce copii eşiţi din atari căsătorii n'ar mai moşteni titlurile părinteşti.

Aşa încît fatalminte exodiul tradiţional al capitalului se face către cele două mari capitale ale vieţei şi nobleţei europene,— Londra şi Paris.

A.

Textul proectului de respuns la Mesaj

Corespondentul nostru din Bucureşti ne telofonează, cuprinsul proectului de respuns la Mesaj pe care raportorul, d. Virgil Arion, îl va depune Luni, pe biuroul Camerei.

SIRE,

„Cu o supremă mândrie, naţiunea română, salută astăzi, prin noi, pe cel ce acum 40 ani, a luat respunderea destinelor acestei ţări. In murmurul de admirare ce, din colibe ca şi din palate, se înalţă împrejurul tronului Majestăţei Voastre, se aud voci din trecut, misterioase şi distincte. Este ecoul strigătelor de bucurie, cu care poporul român întimpina, altă dată, pe eroii neamului, al căror vrednic şi mare urmaş v-aţi arătat, Majestatea Voastră. Alesul providenţei, prin care toată strălucirea trecutului a reînoit şi a deschis calea gloriilor viitoare, Naţiunea întreagă înalţă astă-zi spre cer o rugăciune ferbinte, pentru sănătatea şi îndelunga domnie a Majeătăţei Voastre".

Apoi, mesajul atinge chestia expoziţiei, care a unit tot neamul Românesc şi a aratat puterea de muncă a neamului.

Chestiunea grecească punînd în evidenţă dorinţa Românilor, ca fraţilor lor din imperiul otoman să li se facă dreptate şi să nu le tulbure conştiinţa religioasă. prin persecutarea păstorilor lor sufleteşti.

Asupra politicei generale arată mulţumiri pentru relaţiile prietenoase şi încrederea naţiunilor.

Scăderea dărilor, urmare a stărei înfloritoare a finanţelor, dovedeşte că măsurile bine chibzuite, luate de guvern, au dat efectul dorit.

Pentru măsurile de ordin economic şi, mai ales, pentru imbunătăţirea soartei păturilor sărace ale ţărei şi dragostea pentru popor.

Pentru complectarea neatîrnărei magistraturei, pentru îmbunătăţirea învăţămîntului superior, pentru înfiinţarea casei spitalelor şi pentru revizuirea şi permanenţa listelor electorale.

Pentru armata şi apararea patriei să cer şi să fac sacrificii.

„Strîns uniţi împrejurul tronului, representanţii naţiunei vor da guvernului Majestăţei Voastre, sprijinul constant pentru desăvîrşirea operei de desvoltare a statului Român ce Majestatea Voastră şi ţara aşteaptă de la noi.

Invăţămîntul particular

Cine va putea deschide o şcoală particulară.—Programele acestor şcoli.—Recrutarea profesorilor.—Perceperea taxelor.—Două clase într'un an.

La ministerul instrucţiunei publice se lucrează în momentul de faţă, la alcătuirea unui proect de lege, relativ la învăţământul particular.

Intre alte dispoziţiuni acest proect cuprinde şi următoarele:

Nu se vor putea deschide şcoli particulare, de cât de profesorii cari au o vechime de cel puţin 10 ani în învăţământ.

Alcătuirea programului să fie întocmai ca aceea de la şcolile Statului.

Profesorii cari vor funcţiona la aceste şcoli vor fi recrutaţi, numai din licenţiaţii Facultăţei de litere şi ştiinţe; sub nici un motiv ministerul nu va tolera, ca recrutarea personalului didactic să se facă din tineri cu studiile neterminate.

Tot acest proect prevede şi regulamentarea preţurilor cari trebuesc percepute tutorilor sau părinţilor elevilor.

Privitor la examene, acest proiect, arată că în viitor sub nici un motiv nu se vor mai putea da examene de două clase într'un an.

Proiectul va fi în curând depus pe biuroul Corpurilor Legiuitoare, de către d-l C. Disescu, ministrul instrucţiunei.

MUNCA SILNICA

Ce rost are anunţatul congres liberal?

Toată lumea a interpretat acest congres în fel de fel de chipuri.

Liberalul ne luminează perfect.

Ştiţi ce este cu congresul acesta? Ascultaţi:

„Convocarea acestui congres are o importanţă capitală, *dovedind* **ascendenţa** partidului, *dovedind* că ie un partid de idei".

Ascendenţa unui partid politic nu se poate, aşa dar, demonstra, de cît anunţînd un congres, care congres mai dovedeşte încă un fapt: că partidul acela are şi idei.

Vine, însă, *Voinţa*, ţata cea bătrînă a *Liberalului*, şi spune, că nu congres are să fie în Decembrie, ci consfătăire.

Oare şi consfătuirea să fie ea dovada cu ascendenţa, sau asta ie numai specialitatea congresului?!

*

Ţara ie o casă. Casa, ca toate casele, are lucruri. O bună gospodină are lucrurile în bună rînduială. Prin urmare şi cărmuitorii ţărei, dacă cîrmuesc bine trebue să facă tot aşa.

O casă, în cazul special o ţară, poate fi sau proprietatea cui-va, sau luată cu chirie.

Argumentul odată stabilit, să copiem din *Liberalul*... „mai greu va fi să dregem ce dînsul (adversarul) a *stricat* în cursul celor 2 ani de vandalism financiar şi *moral*, să punem iarăşi rînduială în *lucrurile din casa noastră*."

Că adversarul a *stricat moraliceşte*, asta o lăsăm, fiind de competinţa juraţilor.

Dar *lucrurile* din *casa noastră*, asupra lor am cere lămuriri vigurosului nostru confrate.

Căci dacă lucrurile îs ale lui, s'aducă cotiuga şi să le încarce.

Asemenea operaţiuni se fac cu o oră mai înainte!

*

Curs liber de latinească! Unde? La „Liberalul", fireşte.

Intăiul curs a apărut eri seara: „...sînt strănepoţi de *a* lui *Romul* şi *Rem*..."

Romul şi Rem sînt latinii „Liberalului". Aşa li zicea, cînd îi alinta acasă.

De ce să nu zici Rem în loc de Remus, dacă zici Ghiţă în loc de Gheorghe.

Dar de cît Rem, mai bine prinde *Sem*.

Chestie familiară.

Litere-Ştiinţe-Arte

Odată cn marele noroc — promiul Nobel — i-a venit poietului italian Carducci şi neşansa indiscreţiilor publice. Ziarele mari europene reeditează detaliile tainicei idile, iubirea platonică a poetului pentrui Regina Margareta a Italiei; acestei iubiri nemărturisite s'ar datori subita trecere ce ar fi făcut odinioară poetul marelor revolte la... „Oda reginei" pe care i-au imputat-o tovarăşii de luptă, convinşi republicani.

*

După o recentă statistică s'ar afla în toată lumea 228,234 medici cu diplomă. Recordul îl ţine Anglia cu 34967; vine apoi Germania cu 22518, Rusia cu 21489 Franţa cu 20348, Italia cu 18245 etc. Socotind să s'ar afla în lume 530 oameni civilizaţi care recurg la ajutorul medical, urmează ca fie-care medic ar avea de căutat 2300 persoane.

Noroc că sunt mulţi care... mor şi fără ajutorul medical.

*

Opera literară a lui Emil Zola va avea de acuma înainte o mare menire şi anume va folosi urmaşilor însuşi ai celebrului scriitor. D-na Zola a înfiiat pe cei docopii naturali ai decedatului scriitor, dîni du-le numele de Zola in loc de numele Rozerot. In testamentul romancierului nu s'a găsit nimic despre aceşti doi copii,— dar probabil că scriitorul cunoştea în deajuns bunătateă de inimă a femeei sale legitime şi ştia bine că nu-i va lăsa în părăsire. Dar asupra insămnătăţei acestui fapt se va vorbi pe larg în alt loc al ziarului.

*

Pentru a obţinea monopolul fotografierei la dinstanţă în Anglia concurează două ziare: „Daily Mirror" şi «Ilustrated London News» ultima fotografie reprodusă telegrafic după procedeul profesorului Korn este acea a împaratului Wilhelm II şi nu lasă nimic de dorit.

*

Profesorul Dr. Richard Bier, asistentul chirurgului Bergman din Berlin, a acceptat definitiv propunerea sultanului de a deveni medicul curţei. Strămutându-se la Constantinopel va primi şi o catedră la facultatea pe medicină de acolo.

*

Să fie puterea ziaristă sau a... banilor? Fiica directorului marelui ziar parizian „Le Journal" se mărită cu contele Boni de Castellane care s'a divorţat dăunăzi de o miliardară americană din categoria acelora de care se vorbeşte în revista coloanei a V-a a paginei I-a. In prima căsătorie a ţinut pe fabricantul de şocoladă Menier, dar în a doua pe baronul Forest, fiul adoptiv al bogatului evreu, Baronul de Hirsch. Precum se vede Parisul înlesneşte toate combinaţiile... gazetăreşti.

*

STRUNA ZILEI

BALAMUC

Piesa se anunţă ca un succes al stagiunei teatrale.

Ziarele.

Minune sau — curat, teatru?
Aminte nu pot să-mi aduc
Atâţia oameni drepţi şi teferi
Să fi văzut — la... balamuc.

„Opinia" în Provincie

Botoşani, 24 Noembrie

Evadarea a doi condamnaţi la munca silnică pe viaţă, şi doi spărgători în curs de judecată.

Astăzi pe la oarele 9 jnm. dimineaţă să răspândise prin oraş zvonul că au evadat mai mulţi deţinuţi din arestul preventiv local, între care doi condamnuţi la munca silnică pe viaţă.

Am luat o trăsură şi am plecat la faţa locului pentru a afla amănunte. La arest am găsit pe d. Substitut de procuror L. Pilat; căpitan V. Ioaniţiu, comandantul pieţei, Directorul prefecturei M. V. Miclescu şi Sub-Locotenent Miclescu de la Batalionnl 8 vânători, care făceau cercetări — înaintea mea mai fusese d. Procuror V. Tufescu, Prefectul de judeţ Vităescu, Poliţaiul I. S. Popovici, comisarul Cocotă, etc.

In primul loc am căutat să aflu la ce oară au evadat cei patru deţinuţi, ceea ce nu s'a putut preciza, de oare ce lipsa lor s'a constatat abea dimineaţă la oara 7 jum. când se deschide arestul şi se face apelul nominal de dimineaţă.

Şeful de post caporalul D. Rusu, din bat. 8 de vînători însoţit de gardian, deschideau uşile şi numerotau deţinuţii din fie-care cameră. Ajungînd la camera No. 4, unde se ţin acuzaţii ce urmează a fi judecaţi sau în curs de judecată, constată spre marea lor surprindere lipsa deţinuţilor Gr. Iftimie Grigorov, şi Alexa Iftime Grigorov, autorii mai multor furturi prin efracţie între care şi spargerea de la magazinul de galanterie Nathan Iuffe; iar ceilalţ, doi sunt: Th. D Călin şi Petrachi Aursăchinoaie, din Comuna Măşcăteni, ambii condamnaţi la munca silnică pe viaţă de curtea cu Juraţi din Octombrie curent, pentru crima de tălhărie şi omor comis asupra pădurarului din Costingeni, şi asnpra concubinei sale.

Cum au efectuat evadarea. — Toţi patru în unire, au simulat somnul profund şi au pus îmbrăcămintea lor, acoperind'o cu păturile, ca şi cum iei ar fi fost culcaţi, lampa fiind mică — aşa că santinela ori de cîte ori se apropia de fereastră spre a observa ce fac deţinuţi, îi vedeau culcaţi pe cînd în realitate iei se ascundeau sub pat şi cum pleca santinela mai departe ei operau la scoaterea scândurilor de la plafond, luru nu tocmai greu, căci construcţia era slabă şi veche. — Ajunşi în pod au au aprins o lămpuşoară mică făcută de iei anume, din o cutie de vax au trecut în pod mai departe deasupra unei camere, unde se ţine mobilierul vechi al Prefecturei, aicea au scos două scînduri de la plafon, 'şi-a dat drumul în jos — au deschis o fereastră, prin care au eşit în curte, sărind gardul, făcîndu-se nevăzuţi, partea aceasta a clădirei fiind lipsită de pază,

După cum am spus mai sus dîndu-se alarma a sosit directorul C. Buzilă, care la rândul său a înştiinţat autorităţile.

S'a organisat poteridin jandarmi, regimentul 8 calaraşi, şi Batalionul 8 vânători, sub comanda d-lui Maior Christache Vasilescu, comandantul comp. jandarmi din localitate.

Până în momentul când scriu nu au fost încă prinşi, şi sunt slabe speranţe pentru prinderea lor, în caz când ar fi trecut Prutul, căci dacă ar fi evadat pe la 11 noaptea, până dimineaţa când s'a prins de veste ei ar fi putut trece Prutul.

In caz când s'ar afla prin apropriere, atunci vor fi prinşi cu siguranţă graţie măsurilor luate de autorităţi.

Respunderea cade asupra Şefului gărzei D. Rusu şi în primul loc asupra directorului arestului C. Buzilă, care nu a observat cu rigoare regulamentul închisorilor, ca la oarele de închidere se se percheziţioneze deţinuţii, spre a nu avea la dânşii iustrumente sau arme procurate din timpul zilei, când sunt liberi prin ogradă.

Cu ce instrumente s'au servit aceşti patru evadaţi, nu s'a putut afla, negăsindu-se nici o urmă, afară de lămpuşoara formată din o cutioară de vax găsită in pod.

Vă voi ţinea în curent.

Conresp.

Informaţii

Am citit în *Epoca* o corespondenţă din Iaşi, care pare a ne privi şi pe noi.

Rugăm pe *Epoca* să facă bine şi să traducă în româneşte acea corespondenţă, pentru ca să ştim şi noi ce infamii conţine.

Căci aşa cum este tipărită, corespondenţa ceea nu are nici un D-zeu.

Autorul ei să-şi caute de sănătate.

E vădit suferind.

—

Sccesul de eri seară, obţinut de d. Bottez la Teatrul Naţional, l'a hotărât a mai rămânea în oraşul nostru pentru a mai da o singură serată cinemato-grafică în seara de Duminică 26 Noembrie.

Această unică representaţie va avea loc tot în sala Teatrului Naţional şi întreg programul—excepţional de mare şi variat—va cuprinde numai scene humoristice şi amuzante.

Indemnat de o mare parte din spectatorii de eri seara, simpaticul nostru electrician s'a hotărât a ne procura serata distractivă de mîine Duminică. Luni diminiaţa, d. Bottez pleacă în Italia, de unde va începe turneul său artistic cu nouele aparate cinematografice.

Reamintim deci cetitorilor noştri că Duminică 26 Noembrie e ultima serată cinematografică a d-lui Bottez la Teatrul Naţional.

—

M. S. Regele a reluat ceasurile de lucru cu sfetnicii Tronului.

Comisia de răspuns la mesaj va putea fi primită de Suveran.

—

Isprăvile lui Vasile Căţel

Vasile Căţel, renumit prin furturile şi banditismele sale, va fi judecat în sesiunea din Decembre a curţei cu juri din Iaşi.

Teodor Muşat, soldat în Reg. 8 de Artilerie, desertează, la 21 Ianuar 1901, şi se duce în comuna Stînca, jud. Iaşi, unde serveşte pe la mai mulţi locuitori. Cu această ocasie s'a întîlnit cu Vasile Căţel, care şi el desertase din Reg. 7 Calaraşi. Amîndoi umblau fugari ca să nu fie prinşi, aşa că dînşii, împreună s'au înţeles să comită furturi ca să aibă cu ce se hrăni.

Ast-fel, în toamna anului 1902, au furat din magasia d-lui Greceanu, de pe moşia Stînca, 10 kg. peşte sărat şi dintr'o altă magazie, 40 kg. brînză. Aceste lucruri le-au dus la Gh. Căţel, tatăl lui V. Căţel, iar parte la Alecu Ciobanu.

Fiind timpul ploios, şi ne-avînd unde sta, Toader Muşat, se îmbolnăveşte de tifos şi se duce la Alecu Ciobanu, ca să-l găzduiască, dar acesta a refuzat. Atunci V. Căţel a propus lui Th. Muşat să se ducă în Rusia, dar Th. Muşat fiind greu bolnav n'a putut să se ducă.

Cum Alecu Ciobanu nu vroia să-l găzduească, Muşat l'a ameninţat şi pe Ciobanu şi pe Căţel că-i va denunţa de furturile comise. Atunci V. Căţel, de teamă să nu fie denunţat, hotărî să-l omoare pe Muşat. Pentru

---

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

8

SECRETUL

JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

II.

Unde Maxim intră în scenă

Frumoasa Marion se ridică iute pe scaunul pe eare stătea; negustorul rămase un moment locului, ne ştiind ce avea de făcut.

In fine. venindu-şi în simţiri, făcu un semn Ninei ca să se depărteze şi se îndreptă spre tânărul vizitator şi îl întrebă cu răceală.

Ce poftiţi d-le?

George era pregătit pentru o astfel de primire deci el răspunse scurt:

— Iubesc pe fica d-tale şi vin să-ţi cer mîna ei . . .

— Dar . . .

Fără a lua în seamă exclamaţia bătrânului, tânărul continuă cugrabă:

— Mă numesc George Pernelin, sânt substitutul Procurorului Imperial din Marsilia şi posed o avere destul de mare, pentru a face fericirea aceleia pe care o voi lua în căsătorie.

Ştiu toate astea, răspunse cu gravitate bătrânul şi acesta e un motiv destul de puternic pentru a nu accepta cererea d-voastre.

Vă mulţumesc pentru onoarea cemi faceţi cu cererea adresată şi doresc ca convorbirea noastră să se termine.

Tata Marion conduse până la poartă pe tânărul substitut, se înclină înaintea lui şi intră în magasin.

George, cu totul ameţit, rămase câte-va secunde pe stradă, înainte de a-şi reveni în fire.

Apoi observând că lumea începe a privi la el, o luă la fugă.

Durerea tânărului fu imensă. El iubea cu aprindere pe tânăra fată şi în sinceritatea iubirei sale nu gândea de cât la un lucru: să ia în căsătorie pe frumoasa Marion.

I se părea lui George că cererea sa va fi primită în modul cel mai natural.

Nu avea el o posiţie de inviidiat şi pe lângă aceasta nu adăuga el la posiţia sa şi imensa bogăţiei a familiei sale?

Aşa că lovitura pe care o primise prin refuzul lui Tata Marion, era pentru el, cu atât mai puternică, cu cât nu se aştepta la ea.

Refuzul bătrânului însă, în loc de a răci iubirea tînărului magistrat, o aprinse mai tare şi acum unica sa preocupare era modul în care s'ar putea apropia cât mai neîntîrziat de iubita inimei sale.

Ajuns acasă, George se gândi la la mijlocul prin care ar putea să aibă o convorbire cu frumoasa fată, să-i explice dragostea sa curată şi intenţiile sale cinstite faţă de dânsa.

In acest timp, tata Marion nu rămânea inactiv. După plecarea tânărului măgistrat el intră în partea din dărăt a magasinului şi chemă pe fiica sa.

— Nina, vin'o de mă îmbrăţişează.

Sărmana fată interpretând în felul ei aceste cuvinte, scoase un strigăt de bucurie şi se aruncă în braţele bătrânului.

Acesta, înţelegând însemnătatea acestui elan, scoase un suspin.

— Nina. trebue să mă părăseşti.

Tânăra fată roşind, îşi ascunse capul la peptul tatalui său.

Acesta, prefăcându-se că nu înţelege turburarea copilei, continuă:

— Chiar în astă-seară, vei pleca la Aix; aşa că trebui să te pregăteşti de astă-seară, să-ţi faci bagajele căci nu e multă vreme.

— La Aix! astă seară! răspunse în mod maşinal frumoasa Marion, îndepărtându-se de tatăl ei.

— Da! mătuşa ta Maria, te roagă să vii numai de cât, căci e bolnavă. Am primit o scrisoare de la ea, dar m'am voit să ţi-o arăt până acum.

Şi de ce tată, mă obligi să te păresc?

— Pentru a face plăcere mătuşei tale. Tu ştii cât de mult te iubeşte şi . . . .

— Dar, d-ta tată! de d-ta cine are să îngrijească.

— Copil! murmură bătrânul.

— Şi de ce mă obligi să te părăsesc?

— Pentru că . . . e necasar.

— Ce vrei să zici?

— Mătuşa ta . . este . . bolnavă . . . şi . . . am decis . . . ca . . .

— Tată, înşeli pe copilul tău. Mătuşa nu e bolnavă.

(Va urma).

aceasta V. Căţel îl determină pe Muşat să meargă la o gireadă de paie unde Căţel făcu o bortă, intră amîndoi în lăuntru şi aici V. Căţel, cu o batistă, îl gîtuie pe Th. Muşat. Apoi Căţel îi ea căciula, sumanul şi ciubotele şi se duce la Alecu Ciobanu căruia îi spune că a ucis pe Muşat. In urmă Căţel fugi în Rusia.

*

A doua zi Alecu Ciobanu se duce la gireada de paie şi îi dă foc, şi gireada arde împreună cu cadavru. Cadavrul a fost găsit şi s'a crezut că este al lui V. Căţel, şi îmormîntîndu-se chiar sub acest nume.

Mai tîrziu, însă, un locuitor, Gh. Malanciuc, venind din Basarabia a spus că s'a întîlnit cu V. Căţel şi el i-a spus că a comis aceste fapte, aşa cadavrul nu era a lui Căţel ci a lui Th. Muşat.—De atunci V. Căţel a stat prin Rusia unde a fost prins, şi a fost condemnat în Rusia la 2 ani închisoare pentru furt. In vara aceasta, Căţel a fost expulsat din Rusia la noi.

Procesul său a fost fixat în sesiunea Septembrie a. c. dar s'a amînat din causă că Căţel a invocat martori.

Acum acest proces se va judeca în ziua de 7 Decembrie a. c.

Ciobanu a fost judecat şi condemnat de Curte la 2 ani închisoare şi a şi expirat pedeapsa.

—

Ecouri judiciare

Inaintea S. II-a curţei—s'a înfăţoşat ieri procesul d'intre d. dr. Chinezu şi epitropia sf. Spiridon. Specia, se ştie, constă în faptul revocărei d-lui Chinezu, d'intr'un post de medic.

Apărătorii reclamantului au cerut curţei ca să intervie la ministrul de interne şi să-i ceară actele de transferare şi de revocare, care se află în depozit la minister.

La această cerere, apărătorii epitopiei s'au opus, susţinând că curtea nu se poate expune la un refus din partea autorităţei administrative, care au respuns printr'o adresă, că nu le poate da, fiind că aparţin epitropiei şi numai în urma cererei epitropiei, e gata a le da. On. epitropie nu poate fi silită a procura arme adversarului.

Liber e doctorul Chinezu să tragă ori ce consecinţă din cauza refuzului epitropiei de a-i pune la dispoziţie actele sale, a terminat avocatul epitropiei, dar nu poate cere, juridiceşte vorbind, ca să-i procure actele de care are nevoie.

După o scurtă deliberare, Curtea a admis incidentul dispunând a se cere de la Minister, decretul revocare şi lucrările, pe temeiul cărora s'a cerut şi admis revocarea. In urmă, procesul s'a amânat.

* * *

Procesul cu casa şcoalelor. în chestia testamentului Başotă, se va judeca la 8 Ianuar, nu la 8 Decembrie.

*

Luni, la curtea de apel S. II-a, procesul de revindecare intentat de Maria Tintilă, direcţiunei tramvaiurilor electrice, pentru revandicarea terenului pe care s'a clădit uzina tramvaiului.

Reclamanta, a cărei acţiune a fos respinsă la Tribunal, cere 200,000 lei daune.

*

Domnul V. Culianu, primul-grefier al curţei noastre de apel, şi-a regulat drepturile la pensie, pe ziua de 1 April 1907. Intrat copist în grefa curţei—la 1871, fu avansat ajutor de grefă, cl. I, la 1880, iar de la 1886 ocupă locul de prim-grefier.

D. V. Culianu şi-a câştigat simpatiile tuturor, cari vin în contact cu d-sa.

—

Numirile la catedrele de Religie de pe la liceele şi gimnaziile din ţară, s'au amânat până acum, căci legile şcolare veneau în conflict cu legea Clerului, care nu îngădue a fi numiţi profesori de religie acei preuţi care n'au biserică de parohie în oraşul unde vor fi numiţi profesori. Şi cum legea prevede ca profesorul să trăiască în oraşul unde are catedra, mai mulţi preuţi reuşiţi la examenul de capacitate n'au putut fi numiţi. Zilele acestea se va rezolva chestia; dând precădere legii clerului asupra celei a. învăţămîntului, ţinându-se strict samă de ordinea clasificaţiei.

—

Regulamentul şi instrucţiunile învăţământului primar din şcoalele publice primare şi secundare, publicat, zilele trecute în Monitorul Oficial, nefiind trecute, prin filiera organelor instituite prin legea organizării ministerului de instrucţie se consideră ca neavenite, mai ales că unele dispoziţiuni n'au fost admise de actualul domn ministru de Instrucţie, ca de pildă: salutul obligator din partea elevilor a tuturor ofiţerilor superiori; venirea obligatorie a elevilor preparaţi în familiie la licee şi gimnazii pentru a urma exerciţiul militar, etc.

Asemenea scăpări din vedere sunt justificate prin organismul nou introdus la ministerul Instrucţiunei Publice a inspectoratului militar în persoana d-lui major Chiriţescu, cum şi din dorul militarului excesiv de a da curs pe de antregul spiritului militar în educaţiunea civică a elevilor. —

D. Andriescu, profesor de St. Naturale la liceul din Tulcea, a fost permutat, după cerere, la gimnaziul Anastasie Panu din Huşi, în locul ramas vacant prin încetarea din viaţă a regretatului profesor, N. Popovici.

Gimnaziul din Huşi cîştigă, prin numirea d-lui Andriescu, un excelent profesor, care fiind şi judeţan va pune toată dragostea în iustrucţiunea tinerimei încredinţate lui.

—

Ultime informaţii

——

Directorul nostru, d. Gr. C. Buţureanu, va respunde, în numărul de luni al „Opiniei", la articolul din „Patriotul" al d-lui C. C. Bacalbaşa.

——

In saloanele doamnei B. Ionescu şi ale domnului ministru al Finanţelor, va avea loc marţi, 28 c, un prânz parlamentar.

Invitaţiunile au fost lansate eri.

——

Directorul general al poştelor. d. Gr, Cerkez, va sosi mîine, duminică, în Iaşi.

D. Cerkez va lua ultimile disposiţiuni, pentru alegerea unui local provizor, unde urmează a fi instalate secţiunile centrale ale poştei şi telegrafelor.

In cazul, dacă, la direcţiunea centrală, nu vor fi în deajunse cable, strămutatal în localul provizor, va deranja, pentru câteva zile, funcţionarea regulată a telefoanelor.

——

Astă-zi seară va sosi în Iaşi, dl. Const Mille, directorul ziarelor *Adevărul* şi *Dimineaţa*.

D-sa va rămînea în Iaşi două zile.

——

O mare societate de petrol, cu capital moldovenesc, este pe cale de-a se forma.

Terenurile pe care societatea le-are în concesiune, fiind de mare importanţă,—noua societate va deveni una din cele mai puternice societăţi petrolifere din ţară.

——

D Gr. Tăutu a fost numit învăţător cu titlul provizor la şcoala din Uricani,

—

Din Voineşti ni se comunică că locuitorii Iosif sin Cucuteanu Andrieş şi Diaconu Gheorge, au fost oribil maltrataţi de către Anton Daniel, Adam Hilar şi alţii. Pacienţii, în stare gravă, au fost duşi la Spitalul din localitate.

——

In procesul dintre domnii C. Codrescu şi B. Iuster, pentru nerespectarea unei convenţiuni ce-a intervenit între ambii, privitoare la sub-arendarea unui trup de 400 fălci din moşia Flăminzii, tribunalul a admis numirea unui expert, care să constate cît ar fi putut cîştiga d. Codrescu, dacă Iuster ar fi respectat convenţia.

Tribunalul a numit expert pe d. Al Cantacuzin-Paşcanu.

——

Ministrul instrucţiunii a cerut rectoratului să-i înainteze de urgenţă, lucrările candidaţilor la catedra de Chimie Agricolă, de pe lîngă facultatea de ştiinţi din Iaşi.

Comisiunea întocmită pentru cercetarea lucrărilor compusă din d-nii P. Poni, Al Obreja, şi Al Popovici, îşi va înainta raportul zilele acestea.

——

In urma inchiderei Expoziţiei, ministerul de interne a făcut cunoscut poliţiilor de frontieră, că s'a ridicat măsura prin care se permitea intrarea străinilor fără paşapoarte.

——

D. Ion N. Lahovari, ministrul domeniilor, studiază şi va supune aprobării consiliului de miniştri, următoarele proecte de lege, în săptămâna viitoare.

1) Proectul de lege pentru organizarea corpului silvic al Statului.

2) Proectul de lege pentru cumpărarea de către Stat a pădurilor de la Moşneni.

Aceste cumpărări se fac sau numai pentru exploatare pe timp de 80 de ani, sau cumpărându-se pădurile şi terenurile.

Aceste proecte de lege au menirea a opri vînzările cari astă-zi se fac, de către unii moşneni, cu preţuri de nimic.

—

UNIVERSITARE

Rectoratul a înaintat decanatului facultăţei de drept o listă de studenţii înscrişi în noua societate „Uniunea", cerînd a se verifica dacă aceşti studenţi sunt regulat înscrişi.

*

Eminenta artistă a teatrului nostru naţional, d-ra Maria C. Filoti, studentă a facultăţei de litere din Bucureşti, a înnaintat facultăţei locale o petiţie prin care cere transferarea la această din urmă facultate.

*

Facultatea de medicină a înaintat rectoratului darea de seamă pe anul şcolar 1905-906.

Societatea studenţilor «Solidaritatea» a ţinut eri seară întrunire generală pentru alegere de noi membri în comitet. S'au luat dispoziţii pentru înfiinţarea unui tribunal studenţesc, care după cum se ştie, face parte din programul nouei societăţi „Uniunea».

*

Decanatul Facultăţoi de Medicină a înaintat ministerului o interesantă dare de samă asupra mersului acestei facultăţi pe anul 1905—1906.

Asupra acestei lucrări datorite eminentului d. dr. V. Bejan, vom reveni cu o amănunţită dare de samă.

*

D. I. Găvănescu, directorul Seminarului pedagogic, aduce la cunoştinţa d-lor Studenţi de la ştinţe din anul I şi al II-lea următoarele: „D-nii studenţi ai facultăţei de ştiinţi din anul I şi al II-lea, care se destină carierei didactice, sunt înştiinţaţi prin aceasta, că vor trebui să certifice audiarea cursului de Pedagogie, spre a li se socoti ca terminată faza de pregătire teoretică şi a fi primiţi la „coloquiul" ce le dă dreptul a începe practica pedagogică.

*

Consiliul profesoral al Facultăţei de Drept se va întruni zilele aceste pentru a se pronunţa asupra modului de funcţionare a Tribunalului Studenţesc, care urmează a se infiinţa, cu începere de la 8 Ianuarie.

*

Ministrul instrucţiunei a făcut cunoscut astăzi d-lui decan al facultăţei de drept că a încuviinţat ca pe tot timpul sesiunei parlamentare, D. Dim. Alexandrescu, profesor de drept civil, să fie suplinit de d. Grigore Dimitrescu, doctor în drept de la Paris, magistrat la Tribunalul Iaşi.

——

Furtul de la Gară

Un furt în condiţii curioase. Casa de fer deschisă. Cheia de leun. De ce s'a găsit cheia? Cine este casierul. Amănunte interesante.

Astăzi dimineaţă, la plecarea trenului de ora şase, s'a constatat un furt comis la casa de bagaje de la gară — furt efectuat în condiţii foarte curioase.

Am spus, că furtul a fost comis în condiţii curioase şi suntem siguri că aceiaşi impresiune o vor avea-o şi cititorii, luînd cunoştinţe de chipul în care a fost efectuat.

Nu voim să bănuim pe nimine, şi nici nu voim să aducem acuzări, tocmai de aceia trecem la expunerea faptelor.

*

Se ştie că'n Gara Iaşi sunt două case: de bilete de călătorie şi de bagaje. Fiecare din ei fac vărsările direct la casa de Bucureşti din trei în trei zile.

Casier la bagaje este un domn Tomiţa adus de abia de două luni de zile în Iaşi, iar casa de bagaje este situată în partea stîngă a intrărei principale, într'o gheretă.

Incasările zilnice sunt destul de mari şi astă-zi urma ca să fie făcută vărsarea banilor. Din scripte ar rezulta că în lada de fer se aflau, aseară, 1760 lei.

*

Venit pentru a face încăsările de la expediarea bagajelor pentru trenul de 6 de Paşcani, d. Tomiţa dădu alarma că a găsit lada de fer deschisă şi banii lipsă.

Autorităţile au fost înştiinţate şi curînd au sosit la faţa locului funcţionarii superiori de la inspecţie şi staţie, poliţia şi parchetul.

Nu se putea, însă, constata nimic care să învedereze că există o spargere sau un furt, de cît doar declaraţia d-lui casier că a găsit lada de fer deschisă şi o cheie de lemn, cu care hoţul ar fi reuşit să deschidă lada.

*

Autorităţile şi-au pus imediat o sumă de chestiuni, motivate de condiţiunile bizare în care a fost efectuatfurtul.

Ghereta a ramas absolut neatinsă, uşa n'a fost forţată, geamurile n'au fost stricate, totul a remas perfect neatins. Pe unde a intrat hoţul? ori avea hoţul cheia de la gheretă? ceva mai mult. Sergentul care sta de pază în chiar sala, în care se afla ghereta, afirmă că a încercat de vr'o trei ori în cursul nopţei uşa de la gheretă şi totul era în perfectă ordine.

Dar altă chestie. Casierul susţine că a găsit uşa de la lada de fer deschisă şi o chee de lemn, copie exactă a cheei de fer,—pe care a şi încredinţat'o d-lui lordănescu, şeful staţiei. Se naşte întrebare: cum de hoţul a reuşit atît de minunat în executarea cheiei de lemn în cît uşa să se deschidă aşa de repede, cînd ştiut este cît de greu se deschide o ladă de fer, de lăcătuşi, atunci cînd cheia s'a perdut şi ei trebue să caute a face alta? Şi apoi, de ce hoţul a lăsat în lada de fer cheia de lemn, căutînd parcă prin aceasta să spue:

— Poftiţi, domnilor, cu ce am operat şi vă minunaţi. Vă las această admirabilă lucrare de artă ca şi alţii să afle de meşteşugul meu şi mai cu samă să nu-şi bată mult timp capul antorităţile ca să afle cam de unde ar fi capatat cheia acel care a luat atît de uşor şi în chip atît de sigur cei Una mie şapte sute şase zeci lei?.

Dar cum am spus la început, cei în drept urmează să stabilească respunsurile la aceste diferite întrebări şi din moment ce va fi stabilit respunsul îl vom comunica şi noi cetitorilor.

—

INTERWIEV-EXPRES

— Convorbire cu d. Lascar —

L'am întîlnit dimineaţa venind de la gară, ghemuit în fundul trăsurei primăriei, căci era un frig înţepător.

— Bine ai venit, Domnule Primar,

— Bine te-am găsit.

— Ce-i cu apa?

— Veşti bune. Cred că ştii de notiţa din *Ţara*, prin care se spune că nu s'ar fi aprobat rezultatul licitaţiunei. Faptul ie neexact şi te rog să-l desminţi.

— L'am şi desminţit în numărul de aseară.

— Dar de unde ai ştiut de notiţa din *Ţara*, căci ea a apărut de abia eri în capitală.

— Telefonul să trăiască, Coane Ghiţă

— Să trăiască şi cei care au lucrat să se facă telefonul.

— Amin, coane Ghiţă.

— Foarte bine ai făcut aă ai desminţit. De alt-fel ministrul de interne nici n'avea cum să se pronunţe din moment ce ofertele sunt în cercetarea d-lui inginer Cantacuzino şi d-sa nu şi-a depus încă raportul. Un lucru pot să pui la gazetă şi anume: că imediat ce d-sa va depune raportul—ceea ce cred că se va face la începutul săptămînei viitoare—voi convoca consilinl comunal ca să se pronunţe asupra rezultatului licitaţiei şi ast-fel chestiunea va fi definitiv tranşată.

— Aşa dar pot trimbiţa că'n curînd chestinea va fi rezolvită,

— Cred că da, căci toţii, guvern, fruntaşii, reprezentanţi ai Iaşului, absolut toţi nu doresc de cît un lucru: să mă ajute ea să fereicim Iaşul prin aducerea apei.

— Să-ţi dea D-zeu noroc d-le primar.

— Să dea D-zeu, fu răspunsul d-lui Lascar.

——

La chirarhia Mitropoliei Moldovei se lucrează la un tablou de toţi preoţii din cuprinsul eparhiei, care au împlinit vrista de 70 ani.

Ultima Oră

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Agapa parlamentară

Bucureşti 25 Noembre

Aseară a avut loc, în sala de marmoră de la Otel Bulevard, a doua agapă parlamentară.

Au luat parte d-nii deputaţi: Alex. A. Bădărău, Virgil Arion, Barbu Păltineanu, Nestor Cincu, Toma Cămărăşescu, Dr. Toma Ionescu, Leon Ghica, N. Bibescu, N. Răileanu, Ştef. Negruzzi, Lascar Antoniu, Sandu Rîşcanu, Ioan Căprescu, Const. Ciolac, Neculai Giurgea, Manea Cristea, Ernest Paximade, Gh. Petrovici, Scarlat Lahovari, Alex. Darvari. Pantelimon Voiculescu, Emil Lahovari, Pavel Gorgos, Gh. Prilogeanu, N. Rioşanu, P. Parizianu, Anton Stârcea, Teodor Silion, Radu Mandrea, D-r. Rădulescu, Gr. Constantinescu, Ioan Demetrescu, N. Oroveanu, Const. Ţopârdea, Cristea T. Cristea, Ioan Lupu, D-r. N. Ghiorghiu, Alex. Rîşcanu, Const. Chirilă, Gh. Şerban, Gr. Buţureanu, Alex. Prassa, Const. Isăcescu, Tacit Cămărăşescu, Gh. Nestor, Ştef. Ghiorghiu, Ioan Oroveanu, Paul Negulescu, Iancu Brătescu, N. Quintescu, Vasile Nădejde, Lascăr Rosetti, Victor Ionescu, N. Grigoriade, Gh. Străjescu, N. Rainu, Dr. Hristodorescu, D. Nicolesco, Teodor Crivăţ, Aurel Iliescu, Emanoil Buznea, Gr. Stoenescu, Gh. Ghibănescu, Badea Mangîru.

Au mai luat parte la agapa de aseară, următoarele persoane care n'au participat cu prezenţa lor la cea precedentă:

D-nii M. Cautacuzino, Const. Popovici, Grig. Cantacuzino, Pascal Toncescu, Nec. Gherghel şi N. Lahovari.

D-l Papamihalopol s'a scuzat.

Dintre persoanele care au participat la prima agapă, s'au scuzat în scris, d-nii: C. Cantacuzino Paşcanu, Pavel Brătăşanu, Radu Rădulescu, N. P. Guran, N. Căprescu, Tiberiu Axente, C. Rădulescu-Vlaşca, V. Cancicov, Dinu Stan, Ilariu Marian, Nec. Berea şi D-r. Juvara.

—

In jurul agapei parlamentare

Ziarul *Patriotul* apărut astăzi în Capitală, publică următoarea notă:

„Văzînd că unele ziare au dat agapei parlamentare de Vinerea trecută un caracter unilateral, numeroşi deputaţi din majoritate au regretat faptul că la acel prînz nu luaseră parte. Unii din colegii acestora au şi ţinut să accentueze că în intenţiunea lor aceste agape, cu tot caracterul lor intim, au de scop să întărească legăturile de solidaritate între toţi membrii majorităţei, şi de aceea au luat parte la agapa de asară.

Camera

Camera lucrează astă-zi în secţiuni. Proiectul de respuns va fi depus abia Mercuri, cînd se va alege şi comisiunea, care va presinta respunsul Regelui.

Numire

Domnul V. Buţureanu, profesor universitar în Iaşi, a fost numit inspector al învăţămîntului secundar.

Un nou expulzat

Intre expulzaţii liberari, cu prilejul congresului liberal din Decembre, figurează şi d, Coco Dumitrescu—Iaşi, cunoscutul profesor universitar.

Această nouă expulzare a provocat mare amărăciune în cercurile liberale.

Au eşit de subt tipar şi se află de vânzare la principalele librării din ţară următoarele publicaţii ale d-lui Gh. Ghibănescu profesor şi deputat.

1) *Surete şi Izvoade* vol. I. Iaşi 1906. Dacia preţ 6 lei
2) *Ispisoace şi zapise* vol. I. Iaşi 1906, Dacia preţ 4 lei.
3) *Şcoli Normale* din iniţiativă particulară Iaşi 1906 Dacia preţul 1 leu.

Volumele 2 şi 3 din Surete şi vol. 2 din Ispisoace vor apărea în cursul acestei luni.

Casa S. HAIFLER

Vinde losuri de ale

LOTERIEI REGATULUI ROMÂN

PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.

Str. Ştefan cel Mare 33.

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mai delicioase mâncări.

Serviciu ales şi prompt.

Restaurantul e deschis noaptea. Bucătărie speciala. Pentru artişti reducere.

Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară

Capelă de dame

Orchestră admirabilă.

TEATRUL NAŢIONAL

Reprezentaţiile

Doamnei JANE HADING

Vineri 1 Decembrie 1906

FROU—FROU

Comedie în 5 acte de H. Meilhae şi Halevy de la Academia Franceză.

Sâmbătă 2 Decembrie 1906

După cererea generală

le Maître de Forges

Piesă în 4 acte şi tablouri de G. Ohnet.

In care piesă celebra artistă a creat rolul *D-rei Clara de Beaulieu*—şi din care rol a făcut una din cele mai superbe sale creaţiuni.

Preţurile Locurilor: Fotoliu de orchestru (primele 4 rînduri) 14 fr. Stal I (Banca 5—9) 10 fr. Stal II (Banca 9-14) 6 fr. Stal III (Banca 14—18) 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Balcon I-iu 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Galerie 2 fr. Loja de 4 pers. 50 fr. Loja de 5 şi 6 pers. 60 fr Loja de Balcon 16 fr.

Biletele se găsesc la Agenţia Teatrală „Thalia" Th. P. Maximovici.

D-ra Natalie Neagu

Pasajul Maca-Vilacros.

Calea Victoriei 32.

Bucureşti.

Rochii şi Confecţiuni.

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

TEATRUL NAŢIONAL

NOUL

Cinematograf Bottez

După inzistenţa unanimă a Ieşanilor

se mai dă astăzi

Duminică 26 Noemb.

O unică serata, absolut comica

Intreaga serată—excepţional de mare—va cuprinde numai

SCENE COMICE,

humoristice şi distractive

Pe pînza cristalină a fenomenalului nostru cinematograf, vor rula astă-seară tot ce e mai amuzant, ce e mai vesel—o serată plină de humor.

Se vor strecura şi lacrimi pe feţele spectatorilor, dar vor fi lacrimi de rîs, lacrimi de veselie.

Spectacolul din astă-seară fiind mare, se va incepe fix la ora 9.

PREŢURILE LOCURILOR: Loja de 4 pers. 8 lei, de 5 pers. 10 lei, de 6 persoane 12 lei, Loja Balcon 6 lei, Stal I (Banca 1—8) 2 lei, Stal II Banca (9—16) 1.50, Stal III (Banca 17—23) 1 leu, Balcon banca I-a 1.50, celelalte bănci 1 leu, Galeria 50 bani.

Biletele la Agenţia THALIA (Maximovici).

Dl. Bottez pleacă peste hotare spre a înterprinde primul turneu cu nouele sale aparate cinematografice.

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE

şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞI: Farmacie **FRATII KONYA.**

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strad a Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 12.—Iaşi, Marţi 28 Noembrie 1906.

1617 1908

Lealitatea in politică

Armonia s'a restabilit. Chestiunile personale o dată părăsite, neînţelegerile o dată calmate şi echivocul o dată înlăturat, frumoasele inteligenţe şi energii ale partidului conservator au inceput din nou a radia lumina lor bine-făcătoare.

Reforme importante cu caracter economic şi social sunt anunţate in mesagiul de deschidere. Proecte de legi din cele mai utile şi cu efecte imediate, sunt puse deja in discuţia corpurilor legiuitoare.

O nouă sesiune parlamentară, bogată şi fecundă în legi folositoare ţărei şi in special marei populaţiuni, se anunţă sub cele mai bune auspicii.

Totuşi, nu putem uita acea sămînţă de desbinare ce s'a incercat a se arunca la Brăila, de cel mai nechemat dintre membrii partidului conservator.

Acum cînd indignarea generală s'a potolit, cînd furtuna a trecut, e bine să facem oare-cari aprecieri asupra lealităţei în politică, şi a restabili oare cari responzabilităţi.

Nu de alt-ceva, dar asemenea încercări nechibzuite de a arunca discordia şi intriga într'un partid de ordine şi idei, incercări care une-ori pot produce rezultate iremediabile, trebuesc cu desăvîrşire condamnate.

S'a zis asupra discursurilor de la Brăila că ele sunt un răspuns la discursurile din Craiova. Cel puţin, clişeul era acesta pentru aceia cari vroiau să-şi scuze atitudinea şi să-şi justifice conduita.

Ce deriziune şi ce mistificare a adevărului şi a bunei credinţi!

Am înaintea mea luminosul şi documentatul discurs pronunţat de D-l Take Ionescu la Craiova. Ce profund studiu social şi economic cuprinde acest mare şi înălţător discurs, în care strălucitul nostru om de Stat, în cadrul restrâns al unui discurs, schiţând viitoarele sale reforme economice, face un aspru şi documentat rechizitoriu instituţiunei aşa numite «Casa rurală» prin care liberalii speră să rezolve cnmplicata chestiune ţărănească. Ce spunea D-l Take Ionescu în acest discurs la Craiova? «De-asupra legilor financiare, deasupra legilor economice, de-asupra legilor politice în Statele moderne sunt legile sociale; căci nu există o singură cestiune socială ci există mai multe cestiuni sociale. Fie-care apare la o anumită epocă cu caracterele sale proprii şi fie-care primeşte soluţiunea ce omeneşte i se poate da, până când timpul vine pentru a pune în discuţie o altă cestiune, căreia alţi oameni 'i vor da o altă soluţiune».

Şi cine ar citi din nou acest discurs de o înaltă şi senină pătrundere politică, se va întreba cu drept cuvânt adresându-se sămănătorilor de discordie: nu e oare o îndrăzneală inconştientă de a pretinde că discursurile pline de personalităţi, adevărate pamflete politice, ar fi un răspuns frumoaselor şi înălţătoarelor discursuri din Craiova? Căci nu cu personalităţi nedemne se respunde unor discursuri, adevărate studii politice, adevărate soluţiuni economice, care tind a rezolva o chestiune socială de importanţa chestiunei ţărăneşti care a format obiectul întregului discurs a d-lui Tache Ionescu. Pentru restabilirea şi respectarea adevărului istoric, e bine să se ştie ce cuprindea discursul d-lui Tache Ionescu de la Craiova şi ce anume cuprindea aşa numitul şi pretinsul răspuns ce s'a dat la Brăila.

D-l Take Ionescu şi-a terminat discursul seu de la Craiova cu următoarele cuvinte memorabile: «Prin unire se măresc chiar cele mici, prin neînţelegere se sfarmă chiar cele mari».

Sămănătorii de discordie n'ar trebui să uite aceste poveţe ale marelui şi încercatului om de stat.

De alt-fel, colegul nostru de Cameră d-l Scarlat Gr. Lahovary, într'un frumos şi important articol publicat în «La Roumanie» caracterizează admirabil de bine natura simpatiilor şi sentimentelor de admiraţiune de care se bucură d. Take Ionescu în partidul conservator:

«Partidul conservator are fericirea de a poseda în strălucitul său stat major pe dl. Take Ionescu şi este să pescueşti în apă tulbure când vrei să-i aduci imputarea că are prea mulţi amici devotaţi, care de alt-fel toţi sunt adevăraţi conservatori. E cu desevârşire absurd să-i desemnezi cu numele de Takişti, trebue mai bine să-i numim pur şi simplu *conservatori*, căci e imposibil să fie în partid conservatori adevăraţi, cari să nu fie în acelaşi timp admiratori şi amici devotaţi ai d-lui Take Ionescu".

Lealitatea e prima condiţie şi cea mai de căpetenie, a adevăratului om politic.

Lascar Antoniu

Ne-am speriat!

Ştiţi ce efect a avut, după *Voinţa Naţională*, asupra partidului conservator, anunţarea consfătuirei liberale?

Această consfătuire o dată vestită, a vîrît spaima în conservatori, mai mult i-a făcut să „intre" în convulsiuni.

Asta e colosală!

Colectiviştii, în adevăr, au anunţat ceva. Asupra acestui ceva există diverginţi de păreri. Unii zic că are să fie congres, alţii între cari şi *Voinţa*, o poreclesc consfătuire.

Iată primul motiv pentru care conservatorii au fost vîriţi în spaimă, intrînd, tot odată şi în convulsiuni.

Acesta este prologul.

Pe urmă are de ce se speria partidul conservator, căci congresul-consfătuire sau consfătuirea-congres, se anunţă strălucit.

Ne-am speriat, în adevăr, căci pentru prima oră am văzut nuntă aşa frumoasă.

Un congres precedat de o listă de proscrişi. Un congres, care în loc să fi produs mulţumire generală în partid, căci el ar fi trebuit să fie semnul unei curînde veniri la putere, a vîrît în spaimă şi a făcut să intre în convulsiuni, nu pe conservatori —puţin ne pasă—dar pe însuşi liberalii.

S'au înspăimîntat de lovitura lui Brătianu şi sunt mulţi, cari se îngrozesc de ziua de mîine.

Ca pe vremea expulzărilor lui I. Brătianu, groaza stăpîneşte pe colectivişti.

Ceea ce ar putea urma încă, ar fi expulzările în masă.

Vintilă ar fi în stare să expulseze un întreg club!

Iar în limba lui Nădejde, ştiţi cum se tălmăceşte această desperată ştire?

„Huliganii s'au speriat şi au intrat în convulsiuni".

Un respuns.

Vechiul meu prieten Constantin C. Bacalbaşa, care sper să-mi rămîe prieten şi în viitor, într'un prim-articol de Vineri 24 Noembre întitulat „La dosar" face o iutimpinare articolului „O lămurire" din Opinia No. 7.

Ţin mai întâiu de toate să-i atrag atenţiunea că noi am zis: „Dl. Bacalbaşa e un ziarist. La d-sa omul politic rămîne pe al doilea plan". Să vedem mai de aproape este ceva care să dea drept prietenului meu să se supere? Eu unul şi împreună cu mine sunt mulţi, recunosc în Dl. Const. Bacalbaşa pe unul din ziariştii cei mai de vază; şi cum s'ar putea faţă de un om cu înteligenţă şi dorul de muncă ca al D-sale să fie alt-fel? E o viaţă de om pusă cu pricepere în serviciul ziaristicei. Şi tocmai din această pricină, că este fruntaş ziarist a remas ca om politic pe planul al doilea, n'am zis şi nu zic că este şi va fi în viitor, dar recunosc şi cred că va recunoaşte că, nu-ţi poţi consacra viaţa cu deplină reuşită şi ziaristicei şi politicei militante în acelaş timp, când pe această din urmă nu o faci.

Acum limpezită chestia cu supărarea, să-i spun prietenului meu Const. Bacalbaşa că răutatea D-sale cu privire la „notorietate în presă„, nu samănă să fie din condeiul seu, căci îl cunosc cavaler; ori cum mă simt nevoit să-i respund că noi suntem într'adevăr doi directori la Opinia şi se putea să fie şi mai mulţi, dar aceşti directori suntem pe faţă, în timp ce bănuesc că în taină sunt mai mulţi directori la „Patriotul".

In ceea ce priveşte rostul Patriotului aş fi dorit să citesc declaraţia ta, prietene C. Bacalbaşa, căci în jumătate de coloană de ziar ocoleşti lucrul, pe care-l puteai spune în un rând; şi cunoscându ţi lealitatea aşi fi primit-o fără discuţie aşa cum o dădea-i; dar nu dai acest respuns precis. Şi oare de ce?

Pentru partea finală a articolului, stau la îndoială dacă să-ţi respund, atâta eşti de pornit şi nedrept. Tu prietene, ziarist fruntaş, îţi baţi joc de un ziar care-ţi pune o intrebare, până la atâta, în cât îl acoperi de dispreţul omului rădicat în dictator. Generozitate?! Dar oare pentru ce? Te las prietene ca în farul conştiinţei tale să-ţi formulezi respunsul.

Titlul articolului tău prietene ca şi sfîrşitul, mi-a singerat inima. La dosar?! Evocând cele mai frumoase vremi ale tinereţei noastre politice, când făceam parte din gruparea radicală, pentru care vremi păstrez cele mai frumoase amintiri, le arunci toate la dosar! Eşti prea crud.

Eu unul cred că, ori-cîte alunecări de condei ar urma între ziare, nu aş vesteji cu un cuvânt frumoasele amintiri ale conlucrărei noastre.

Pentru prezent cred că ai trecut peste nota unui respuns cu acel despreţuitor „la dosar". Pe povîrnişul acesta nu te voi urma şi nu mă voi adresa stilului de cancelarie, ci stilului de ziarist cinstit. M'ai nevoit să dau acest respuns.

Gr. C. Buţureanu.

Bulgărul de zăpadă

Acum cîte-va zile se iscase un zvon: Dl. general Manu ar fi în tratative cu junimiştii pentru formarea unui guvern de concentrare, guvern din care însă, nici Dl. G. Cantacuzino, nici Dl. P. Carp, nu va face parte.

Opinia *s'a grăbit să dezmintă această ridicolă fantezie, care de alt-fel n'avea nimic în ea de natură a o face plauzibilă.*

Evenimentul *prinde însă lucrul şi găseşte prilejul de a insinua că, pe noi ceştia de la* Opinia, *ideea de a ne apropia de junimişti ne înspăimîntă.*

Deschid o parantezĂ. Pentru a face această falsă constatare, confratele ieşan procedează cu mijloace şi puerile şi nedemne. Intrebuinţează mijloace puerile, căci imaginează intervievuri cu personalităţi liberale, care fac aprecieri asupra noastră dîndu-ne brevete de valoare politică. Intrebuinţează mijloace nedemne, căci ne atribue sentimente pe care ştie că nu le-am nutrit nici odată şi ne aplică, în rolul politic pe care-l avem, aceiaşi etichetă pe care, în conştiinţă ar trebui să şi-o aplice lor înşile. Vorbind de noi însă, Evenimentul *a mai adoptat inteligentul mijloc de a nu ne rosti numele. E o făţărnicie inutilă. Cuvîntul acestui ziar a încetat de a mai avea putere şi crezămînt, din ziua cînd comitetul executiv al partidului i-a ridicat dreptul de a vorbi în numele partidului. De ce atîta discreţiune! O nesocotinţă fie ea acoperită, fie ea făcută la lumina zilei, tot nesocotinţă rămîne. In condiţiuni egale însă, cel ce are curajul opiniei sale e în deobşte preferat.*

Aici închid paranteza.

Buleta Evenimentului—*pe care de altfel am mai relevat-o cu alt prilej —a făcut ocolul ziarelor care pescuesc în apă tulbure. Fiecare din aceste a adăugat cîte-ceva din prostia şi din răutatea sa proprie. Şi* Secolul *de eri discută ilustra teorie a nonvalorilor, cu înflorituri de deducţiuni care ajung la concluzia unei apropiate dezagregări.*

Şi poate că nu s'a terminat încă.

Istoria bulgărului de zăpadă rostogolit din vîrful muntelui.?

Cîte-va note

Lamentabila *Epoca* face comerţ cu noi. Ziarul, al cărui cel mai fruntaş inspirator, la Iaşi, este d. Criticos, consulul Grecei, declară că ne trece la maculatură, ceea ce, în materie gazetărească, se chiamă că vinde numerile din *Opinia*, cu ocaua.

Noi, însă, nu facem cu *Epoca* o operaţie comercială la fel.

O păstrăm, din contra. Păstrăm, în special, numerile în care flagrantul ei delict de dragoste cu cealaltă jumătate a Academiei de billiard—este vădit.

*

Am citit în ziare vestea despre moartea doctorului Lapponi, fostul medic al Papei Leo XIII şi, în urmă, al lui Piu X.

Imi aduseiu aminte de mişcătoarele vorbe pe care Leo XIII le zise, murind, medicului seu: „îmi văd moartea în ochii tăi, doctore".

Ce bine se pot adapta aceste cuvinte în partidul liberal! D. Sturdza ar putea juca rolul Papei şi d. I. Brătianu l'ar face minunat pe doctorul!

*

Despre o curioasă coincidenţă mi se plîngea, ieri seara, un liberal de marcă. (După pilda unui confrate, eu stau de vorbă numai cu liberali de marcă).

Vorbeam despre „expulzări". Şi liberalul de marcă, făcu următoarea observaţie:

— Şefii liberali au imitat, întru cît-va, o măsură a guvernului conservator: exact în ziua în care apăru, în ziare, circulara privitoare la expulzarea evreilor de la sate, a apărut şi pomelnicul de expulzări al lui Vintilă.

„Răsbunarea lui Rubin de la *Independenţa*".

*

Două cugetări foarte profunde ale lui Vintilă Expulzatorul:

„Pentru funcţionarea morală a aparatului nostru constituţional, trebue ca *toţi* factorii să-şi îndeplinească rolul ce li încumbă".

De tot profund! Căci dacă nu toţi factorii funcţionează normal, atunci rolul slăbeşte. Sau dacă inima numai bate, omul moare!

Alta profundă: „prin lipsa de o conlucrare activă a acestui factor *să* nasc anomalii în viaţa noastră publică".

Vorba este, că dacă conlucrarea nu mai este activă, cum dracu se mai nasc—fie chiar anomalii!

Adică ce ar fi dacă d-nul Vintilă Brătianu s'ar stabili cu factorii, anomaliile şi conlucrările sale neactive —la *Liberalul* de la Iaşi.

El cu deja existentul V. B. ar produce, prin lipsa unei conlucrări active, această superbă anomalie: V. B. la patrat!

*

Nu este adevărată ştirea unui ziar, că pe lista expulzaţilor de la congresul liberal s'ar afla şi 2 liberali ieşeni, domnii Th. Vasiliu şi A. Gheorghiu.

După exemplul Rusiei, d. Vintilă Brătianu a împărţit şi el partidul în 2 părţi: în partea, care urmează a fi răfuită şi partea de care nu se va atinge.

Iaşul intră în categoria de pe urmă.

Datoria noastră.

Reproducem, cu plăcere, următorul articol pe care-l publică confratele *la Roumanie*, sub distinsa semnătură a d-lui deputat Sc. Gr. Lahovari:

Liberalii se îngrijesc de harta noastră. Studiind situaţia partidului conservator, dînşii au descoperit acolo simptome morbide. In rîndurile noastre s'a furişat discordia, ne certăm, facem intrigi, disciplină nu mai există şi şeful nu mai este stăpân indiscutabil al armatei pe care o comandă: Dacă aşa este situaţia partidului conservator, precum o bănuesc adversarii sei fireşti, atunci ar fi loc pentru dînşii ca să se bucure de aceasta. Din fericire însă, bănuelile lor cad departe de adevăr.

De ce am nega că în partidul conservaror sunt oare-care neînţelegeri. Dar aceste neînţelegeri stau la suprafaţă, fără să atingă temelia solidă pe care e aşezat partidul nostru.

Nu e de loc vorba, de serioase osebiri de vederi între factorii principali, asupra chestiunilor ce formează programul pe care conservatorii şi-au luat sarcina de a aduce la îndeplinire; acest program din care multe părţi au fost traduse în fapt, n'a dat loc nici odată la discuţii între membrii guvernului.

Iar nu e vorba de o revoltă a unei părţi a majorităţei contra şefului guvernulni, sau contra cutărui, sau cutărui ministru.

Astă-zi ca şi eri, d. Gh. Cantacuzino, e şeful respectat. Dl se bucură de întreaga încredere a parlamentului şi în toate zilele, toţi miniştrii au prilej de a constata că întocmai ca şi în trecut, camera şi senatul au pentru dînşii aceiaşi stimă.

Totuşi e în afară de discuţii că în timpul vacanţelor mai ales se manifestase o stare de nervositate, care a fost exagerată în mod straniu, prin povestirile din ziare.

In ţara noastră faptul e constant, că vacanţele parlamentare au darul să agite şi să suresciteze spiritele. Atunci interesele generale sînt uitate pentru moment, chestiuni de clopotniţă, primează asupra celorlalte, mici ambiţii de provincie îşi iau sborul şi anumite chestiuni personale îmbracă un caracter alarmant.

Dar la deschiderea parlamentului, dispar micile chestiuni de ordin privat şi toţi cad de acord ca să lase la o parte discuţiile seci, pentru a nu se consacra de cât marilor interese ale ţărei.

Chemat la putere prin increderea suveranului şi cu voinţa naţiunei, partidul conservator trebue să întrebuinţeze toate forţele sale, ca să poată merita această încredere şi să îndeplinească punctele din program în toată cuprinderea lor.

Partidul conservator, n'ar face faţă misiunei sale, dacă n'ar studia marele probleme la ordinea zilei şi dacă nu le-ar da cele mai bune soluţiuni. Dacă există spirite nedisciplinate, care pun personalitatea lor de asupra tuturor şi voesc să impue modul lor de a vedea, aceia nu sunt amic. sinceri ai partidului conservator.

Avem o situaţie financiară admirabilă, recolta a fost din cele mai frumoase, toate veniturile statului sunt in creştere, expoziţia a dovedit cât de mult s'a îmbunătăţit situaţia noastră economică.

Momentul ar fi deci rău ales, ca să ne perdem vremea in certe zădarnice. Totul ne învită la muncă, să muncim deci, fără a ne ocupa de alt ceva, de cât de interesele ţărei.

Preşedintele consiliului, a zis că nu înţelege să lese uşa deschisă intregei şi cuvântul aceasta trebue să ne lumineze asupra conduitei noaste. Foarte bine a zis *La Roumanie*, că în guvern nu există nici miniştri triumfători, nici miniştri umiliţi există numai colegi, care se respectă şi care au aceiaşi ţintă.

Partidul conservator are fericirea de a poseda în strălucitul seu stat—major pe d-nii Take Ionescu şi, pescuesc in apă tulbure aceia care-i aduc vina că, prea are mulţi prieteni devotaţi; cari de alt-fel sunt cu toţii adevăraţi conservatori.

E cu totul absurd, de a-i desemna pe aceştia sub numele de takişti. Ar trebui să-i numească, pur şi simplu conservatori, fiind-că e imposibil ca in partid să existe adevăraţi conservatori cari să nu fie în acelaşi timp, admiratori şi prieteni devotaţi ai d-lui Take Ionescu. După cum iarăşi e imposibil ca în partidul conservator cu toţii să n'aibă cel mai profund respect şi să nu fie cu totul devotaţi şefului guvernului, care în acelaşi timp e

și șeful partidului. Să n'aibă de asemene cee mai mare stimă pentru miniștrii cari secondează pe șef în opera pe care partidul conservator și-a impus să implinească.

Datoria tututor este dar, ca să risipească toate micile neințelegeri, ele nu există nici în guvern, ele nu vor mai fi nici în majoritate.

Vremea lor, a trecut, din fericire.

Sc. Gr. Lahovary

OAMENI ȘI LUCRURI

O lucrare originală

La m rele număr de lucrări de valoare pe tărîmul spinos al cercetărilor istorice și folklorice d. Ghibănescu a adăogat un nou volum, original, despre chestiuni care nu tentaseră pe niminea pînă acum să le dea o tălmăcire și care privesc în de aproape, diferite împrejurări din viața și cugetarea poporului romîn.

Din traista cu vorbe, acesta e titlul, original și el, și volumul e interesant, captivează căci tîlcuirea unor lucruri care nu ne-au preocupat nici odată poate, deși le utilizăm zilnic și ne folosim de ele foarte des, spre a zugrăvi o situație, a caracteriza o împrejurare, a indica precis un rost sau a ridiculiza o situație.

Și e curios cum tocmai această parte a chestiunei a fost atît de neglijată la noi.

Proverbele poporului sunt sinteza filosofiei sale asupra vieței și a lucrurilor. Sunt experiențe de veacuri,—experiențe de multe ori dureroase—făcute de poporul întreg și sinteza observațiunei sale este concentrată în aceste zicători, in care, în formă lapidară, el exprimă ceea ce rezultă în mod îndubitabil, cînd înlănțuirea lucrurilor dau loc împrejurărei cutare sau cutare.

Interesant este însă a se explica tocmai împrejurările în care au fost experimentate lucrurile spre a da naștere acelui dicton sau cărei împrejurări se dato rește cutare expresiune. De această chestiune nu s'a ocupat nimene sau foarte puțini la noi, de acest lucru se ocupă și explică d. Gh. Ghibănescu într'un chip minunat, într'un mod ast-fel în cât întreaga D-sale lucrare constitue o operă de valoare, și e neaparat necesară ori-căruia, care se va încumeta să facă cercetări pe tărâmul cugetărei și vieței poporului de la țară.

Meritele d-lui Ghibănescu sunt prea cunoscute pentru a mai inzista asupra lor. Academia atât de dificilă în decernarea de titluri, n'a stat nici ea la îndoială să recunoască aceste merite.

Este dar de prisos a mai inzista asupra valorei lucrărei. Cei dornici de a citi lucruri interesante și de valoare, nu vor încerca o dezamăgire luînd cunoștința de *Traistă cu vorbe.*

Al.

MUNCA SILNICA

Aldamaș de cunoștință nouă!

Îi zice *Gyp*! „Să ne *mîngîem*"—este titlul, pe 2 coloane, al interesantului articol, pe care-l publică Gyp în *Liberalul.*

Dar, înainte de a ne mîngăia, să lămurim un lucru foarte trist: de ce scrie Gyp *mîngîem*? Poate spre a schimba vorba „punctele pe i", cu „circonflexele pe î?".

Așteptăm răspuns.

Gyp împarte chestiunile zilei în 2 serii de evenimente: întîia serie, spectacolul „anarhic și ridicol" al partidului conservator; a doua serie: restabilirea regelui și anunțarea congresului liberal.

Astea două merg la un loc!

Ce va fi acest congres, care este partea a doua a seriei a doua a evenimentelor?

„Va fi, prooroceşte Gyp, un sfat înțelept și înălțător, în care întreaga mentalitate ce stăpînește „actualminte" partidul, își va primi consacrarea definitivă pentru înfăptuirea imediată a ei".

Un sfat înțelept și înălțător, în care sfat întreaga mentalitate ce stăpînește actualminte partidul își va primi consacrarea definitivă.

Mentalitatea actuală este dar, cu toate că stăpînește partidul, o consacrare provizorie, iar congresul o va consacra definitiv, pentru.... știți pentru ce? Pentru imediata înfăptuire a ei!

Aista Gyp are să-l deie pe Vintilă.

Iar în vremea asta, știți ce face regimul de la putere?

V'o spune Gyp: „își făurește programul în *elanul* banchetelor cupioase, iar soluțiunile cele mai vitale etc., sunt prinse în fumul aromat al sticlelor de șampanie...".

Banchet *cupios* trebue să fie un banchet în care bucatele se servesc în cupe. De aceea și elanul!

Iar fumul aromat al sticlelor de șampanie—acest fum ie și mai și de cît banchetul cupios!

E o discuție de unde iese fumul acesta aromat: din sticlă sau din șampanie?

Șampanie aromată?!

Într'o zi i-a dat cine-va lui Gyp să bee colonie aromată și i-a zis—ticălosul!—, că ie șampanie!

Gyp a crezut. E băiat bun și se *mîngîe*—săracu!

CRONICA TEATRALA

BALAMUC

Comedie în 3 acte de Hennequin și Bilhand

Aseară s'a reprezentat pentru a doua oară comedia „Balamuc". Multe aplauze la sfârșit și mai ales la mijlocuri de acte. Aplauzele păreau sincere și spontanee. De ce? Se va vedea îndată după o scurtă schițare a subiectului. Un oare care Gaston Bhalendrey, de meserie curtenitor veșnic, de și seducător numai intermitent, curtează în prezent pe d-na Barentin și pentru a avea cu dînsa întâlniri nederanjate trimite pe barbatul ei, arhitectul Barentin, regulat la Grenelle pentru construirea unei case. —D-na Barentin cuprinsă de scrupule tocmai în pragul cedărei roagă pe amica sa, d-na Planturel, să se ducă în locul ei și să-i comunice că prietina ei s'a răsgândit. De aci începe toată încurcătura. Mai întâiu d-na Planturel cedează ea lui Chalandrey, transformându-și comisiunul într'o întâlnire de dragoste. In acelaşi timp prin împrejurarea că în casa închiriată de Chalendrey pentru rendez-vous, locuia și amanta comună a arhitectului Barentin și a lui Planturel urmează o serie de întâlniri neprevăzute, de încurcături sgomotoase care se perpetuă până la finele piesei, întitulată în această privință cu drept „Balamuc". Lucrurile se descîlcesc la urmă, parte în bine, parte nu.

Comidia aceasta, după cum se vede este o țesătură de întâmplărei în cea mai mare parte necuviincioase. Această tramă condamnabilă este sporită pe deasupra și de vorbele cu două înțelesuri care mișună în ea. Poate că un moment te poate fura, dar chiar atunci nu o poți ierta. In definitiv avem un balamuc în care toți nebunii au o singură manie: pornografia. Dacă ar fi să mergem cu indulgența până a găsi și ceva de valoare, apoi aceasta nu ar fi decît în faptul că piesa are multă mișcare, —însușirea de căpetenie a teatrului, ca chestiune de valoare literară, nu există de cât un singur pasaj, numai unul realmente mulțumitor.

Aceasta este tirada d-nei Planturel în care ea zeflemește în fața d-lui Chalendrey întreg sexul masculin, care se omoară, din gură, după toate decepțiile de iubire.

Interpretarea a fost foarte bună, actorii au subliniat toate cuvintele picante, redându-le ast-fel tot dezgustul pe care 'l puteau inspira. Aceasta o spun firește nu pentru a-i acuza căci din punctul lor de vedere nu puteau urmări alta. D-nii Pella, Momuleanu și Rădulescu s'au învârtit excelent în aventurile lor secundați în mod nu mai puțin eminent de d-nele Conduratuo și Vasiliu.

De alt-minteri au și fost mereu stimulați de aplauze călduroase care ne place a crede că măcar în parte au fost date prin surprindere . . .

Elsa

Domnul Rahtivan...takist

Interesantul de recentă dată—personaj, domnul Rahtivan, care fiind-că ne-a strîns prea tare în brațe iubitul nostru șef, a fost nevoit din cauza acestei stîngăcii să-și schimbe, vorba dumisale, falnicul titlu de secretar general în acel de „soldat devotat" și căruia firește un ziar local i-a consacrat, ca și d-lui Vlădescu, obicinuitul discurs....funebru, vrea acum în ciuda confratelui local să iasă din uitarea în care-l condamnase.

Nu credem că depășim limitele cercului de ocupație al presei de provincie fixate cu atîta inteligență și bun simț de *Patriotul,* constatînd din interviewul express acordat de domnul Rahtivan unui ziar liberal cum că domniasa a devenit...*takist*! Ba încă din cei mai periculoși.

In adevăr, iată ce răspunde fiind întrebat de ce nu mai *„vrea"* să candideze nicăiri: „Pentru că n-am ce să fac în cameră în aceasta stare de lucruri. *Să susțin guvernul nu pot căci sunt în contra formațiunei lui de astăzi".* Nu rămîne nici o îndoială că motivul pentru care nu poate să susție domniasa guvernul în actuala formațiune, nu poate fi altul de cît că guvernul conservator actual nu ar reprezenta cu fidelitate ideală curentul politic dominant în parlament. De ce altă au fost acuzați takiștii? Și ca o nouă dovadă că afirmarea noastră nu e numai o presupunere e și faptul că organul unei familii conservatoare adică *Patriotul* care, apăra odinioară cu o ardoare dovedită din din nenorocire zadarnică cauza fostului secretar general, în numărul său de eri iată ce spune privitor la „fatala eșire" de la Brăila:

„Guvernele cad din cauza faptelor rele ce comit, ele nu pot cădea din cauza vorbelor pronunțate *cu ușurință* fie supt impulzia necazului, fie pentru *alte calcule personale* ale celor cari le-au rostit. Aluzia e atît de transparentă și atît de mușcătoare în cît nu putem crede că i se vor putea pune la dispoziție coloanele *Patriotului* pentru publicarea „scrisorii" pe care o *meditează* încă domnul Rahtivan—devenit mai prudent—dar pe care din cauza „unanimelor" manifestări de... condoleanțe din partea prefecților și primarilar din țară, n-a avut răgazul să o poată isprăvi. Noi totuși o așteptăm, bine înțeles, cu nerăbdare.

I.

„Opinia" în Provincie

Galați 25 Noembrie.

Judiciare. — Azi a venit înaintea curței de Apel secția II-a din localitate, apelul făcut de dl. M. Chirstache, condamnat la un an de zile închisoare de către Tribunalul Covurluiu, de oare-ce în calitate de casier al Societății de navigație fluvială romînă, a falșificat registrul jurnal și mai multe borderouri, delapidând în total suma de 4800 lei, bani ce i-au fost opriți, de către societate, din garanția de 6000 Lei.

Au pledat în acest proces d-nii advocați Orleanu și Gussi, cari au susținut că nu era fals, ci numai o greșală în adunarea cifrelor.

Curtea a remas în deliberare pînă Marți cînd se va pronunța.

—Tot astă-zi s'a judecat de către Curtea de Apel Secția II-a din localitate apelul făcut de dl advocat Th. Ionescu din Brăila, în contra deciziunei consiliului de disciplină a baroului advocaților de acolo prin care d-sa era suspendat de-a pleda timp de 20 zile pe motiv că s'ar fi servind de un misit la luarea unui proces, faptă condamnată de un articol al statutului sindicatului advocaților din acel oraș. Curtea a respins apelul, de oare-ce acuzatul nu era reprezentat în instanță.

Convorbire cu un ofițer rus, — Pe ziua de azi a sosit în portul nostru, vaporul „Bolgaria" al agenției ruse. Vasul a întârziat cu 20 de ceasuri, din causa unei furtuni pe Marea Neagră și a ceței de pe Dunăre. Pe bordul vaporului se aflau 5 ofițeri ruși, care veneau din Odessa în scop de a cumpăra o furnitură de alimente pentru regimentul de infanterie de acolo. Intr'o convorbire avută cu ofițerul Nijniel care cunoaște perfect limba Română, el mi-a declarat că în Odesa au încetat toate prigonirile și că portul a luat un aspect cu totul nou, un aspect mai comercial.

Sinucidere. Comerciantul Vasile Oltenski din str. Tecuci, s'a sinucis astăzi, trăgându-și un foc de revolver calibrul 9 sub urechea dreaptă. Moartea i-a fost instantanee.

Cazul se cercetează de către d. Procuror Ionescu precum și de sub-comisarul Bujoreanu.

Această sinucidere a produs o impresie rea în tot orașul de oare-ce d. Oltenski a fost o persoană cunoscută de fie-care.

Teatrale. Aseară a avut loc o pe scena Teatrului Papadopol reprezentația frumoasei piese „Ginerele Negutitorului" comedie în patru acte de A. Augier dată de «Compania dramatică română, Petre S. Sturdza.

Soții Sturdza în rolurile titulare au fost viu aplaudați și de mai multe ori rechemați la rampă.

Mercurius.

Litere-Științe-Arte

In Senatul francez s'a depus un proect de lege prin care se interzice în viitor transportarea la Pantheon a rămașiților vr'unui scriitor, înainte de zece ani de la moartea lui. Aceasta probabil ca un răspun la recenta deciziune a senatului—confirmând votul Camerei—de a acorda lui Zola onorurilor Pantheonului.

*

La Veneția va avea loc în anul viitor o expoziție internațională a „Artelor Frumoase" vor participa națiunile mari Europene.

*

Actualmente are loc la Bruxelles o interesantă Expoziție de opere regale—pictură și sculptură. In genere lucrările trimise de artiști încoronați denotă, finețe și talent. Așa sunt paysagiile Reginei, Amélie a Portugaliei. Regina Wehelmina a Olandei a ilustrat o edițiune din „Una mie și una nopți". Tînăra regină a Spaniei are o colecție de imagini „paseri și flori"; regina Helena a Italiei preferă picturile marine. Carmen Sylva expune cîteva statuete foarte frumoase în ivoriu, reprezintând pe Bourget, Loti, Ibsen și Maeterlinck. Aceste din urmă obțin un succes strălucit.

*

Autorul faimoasei „Madame Bovary" o să aibă în sfirșit monumentul său în orașul său natal, Rouen. Un mare număr de scriitori, admiratori ai lui Gustave Flaubert, s'au constituit în comitet în acest scop.

*

Revistele Belgiane de fine de an au de data asta uuul din cele mai fecunde subiecte, — aentura tragi-comică a abatelui Delarue și a d-rei Fremont. Se cunoaște zgomotoasa fugă a abatelui dintr'un mic orășel al Franției unde se credea că abatele fusese asasinat, în timp ce el ședea liniștit la Bruxelles cu institutoarea Frèmont, dispărută puțin timp după fuga abat lui. Acum, croul se pocăiește și revin în sinul bisericei; eroina va dispărea intr'o mănăstire, împreună cu copilul pe cale de a se naște pe urma acestei romantice iubiri.

*

Parisul e amenințat să rămână văduv de cântărețe frumoase. După „frumoasa Otero" — iată că și mai frumoasa Liane de Pougy se mărită și încă—cu un om de știință, medicul care a ingrijit-o in urma unui accident de automobil.

Se intâmplă și medicilor câte odată serioase accidente...

*

STRUNA ZILEI

SAREA

S'a atras atenția guvernului asupra faptului că sarea e scumpă și rară.

A dispărut din țară sarea—
In parlament se povestește;
Ne-o spune'n piată negustorul
La berării ne o spune țalul...
Dar mai presus de toate aceste
In proza lui ne-o dovedește
Amicul *Rem* prin «Liberalul».

Informații

D. A. A. Bădărău a petrecut ziua de eri în Iași. Seara s'a întors la București.

—

Din partea prefecturei de Mehedinți, primim două broșuri: „culegere de circulări", adresate funcționarilor de la sate, d. d. T. Costescu, energicul prefect și «expunerea situațiunei jud. Mehedinți".

—

Societatea de salvare din Viena și-a sărbătorit eri jubileul de 25 ani. Ea s'a înființat cu prilejul marelui incendiu al teatrului Ring. din capitala Austriei.

Medicul primar al societății este doctotul Charas. Originar din Botoșani, doctorul Charas și-a făcut studiile liceale în Iași.

—

Eri a avut loc, inaugurarea școalei primare de fete „Dr. Adolf Stern" din str. Socola. S'au rostit discursuri și recitări. Patronul școalei, d-rul Stern, neputînd asista a trimis o telegramă și a donat școalei 500 franci.

—

Consistorul de pe lângă Episcopia de Huși, a judecat, zilele acestea, un important proces de *sperjur* în persoana preutului Gh. Codreanu, care în o veche daraveră de bani cu alt preut, I. Zota, tot din Huși, a tăgăduit că are vre-o datorie. Tribunalele civile achitând pe preutul Gh. Codreanu, se pune întrebarea până la ce punct consistorul mai poate judeca ca vină un fapt socotit ca neavenit de legile civile *în specie.* Apărătorul inculpatului a fost d. dr. D. Boroianu, profesor la Facultatea de Teologie și Senator de Suceava. Cum hotărârea comitetului este supusă aprobărei Episcopatului, vom comunica cetitorilor rezultatului duhovnicesc, rar de tot în analele judecătoresti ale bisericei.

—

Alegerile comunale din Vaslui au fost casate în urma unui raport al prefecturi de acolo.

In cursul săptămînei se va institui noua comisie interimară.

—

Secretarul general al ministerului scoalelor, d. D. Hurmuzescu, a sosit eri în oraș și se va întoarce seara la București,

Aseară s'au întors în București, Dl. C. Mille și directorul general al poștelor.

—

Guvernatorul Basarabiei a trimis o circulară primarilor orașelor și președinților upravilor în care spune, că țăranii, cari au căpătat pământ prin banca țărănească, n-au drept a lua parte la alegere în adunarea ținutală a proprietarilor.

Mai cu seamă țăranii din ținutul Ismailului sunt atinși de această circulară.

—

La 4 Decembrie se vor judeca la tribunalul din Chișinău huliganii cari în Octombrie 1905 au luat parte la programul din satul Șipoteni, ținutul Chișinăului.

—

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

9

SECRETUL

JUDECATORULUI DE INSTRUCȚIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

Toate aceste întrebări, puseră în mare încurcătură pe bietul bătrân, dar cunoscâud situația el răspunse scurt:

— Și dacă a-și avea motive, ce-ți pasa! Nu mai sunt eu tatăl tău? Aide, ascultă; peste 2 ore vei părăsi Marsilia.

Nina nu răspunse; ea înțelese. Cunoscând inflesibilitatea caracterului tatălui seu și fiind sigură că el nu va reveni asupra decisiei sale, biata fată plecă capul și se duse în camera ei, pentru a se pregăti de plecare.

După două ore, ea părăsi Marsilia, sărutând pe tatăl seu și reținându-și cu greutate lacrimile ce erau gata să isbucnească, odată în diligență, ea dădu curs liber lacrimilor și murmură cu o voce înecată.

— Oh! mă iubește! el mă iubește! o simt; de aceea tata vrea să mă îndepărteze. Va ști el oare să mă regăsească?

A doua zi, George se feri de a trece prin strada Petit-Saint-Jean, dar hotărât de a da noutăți despre el frumoasei fete, el dădu ordin unui om de al său, foarte abil, să ia niște informații și îi dădu o scrisoare pentru frumoasa lui iubită.

Omul, după cercetări minuțioase, făcu cunoscut substitutului ceea ce se petrecu și îi aduse la cunoștință în același timp și noua locuință a Ninei.

Această lovitură incovoiă pe bietul tânăr. El simți aici o voință puternică contra lui și atunci luă notărirea de a se lipsi de consimțimântul părintesc și de a transforma în iubire nelegitimă, sentimentele profunde ce le nutrea pentru frumoasa lui adorată. Același om, fu trimis la Ain, ca să vadă pe Nina și să-i transmită o scrisoare a substitutului.

In același timp, George luă toate măsurile pentru a face pe tata Marion să creadă că e cu totul descurajat de decisia lui.

Totul reuși conform dorinței substitutului. Frumoasa Marion îl iubea; ea îl aștepta, căci în sastitatea amorului seu, ea se dădea acestui om care părea a fi stăpânul ei.

Cei doi tineri se iubise, uitând lumea.

In cea mai deplină fericire, ei trăiră, fără nici o grijă de viitor, preocupați numai de iubirea lor. George reținut la Marsilia de ocupațiile sale, pétrecea la Aix toată vremea în care era liber. Măiușa Ninei, femee bună favoriză iubirea celor doi tineri, căci substitutul îi plăcuse imediat și ea se obicinuise a vedea în el pe viitorul bărbat al Ninei — dar și tânărul nu înceta de a vorbi despre aceasta.

Intr'o seară îndată ce el sosi la Aix, tânăra fată se aruncă roșind în brațele lui și îi murmură câte-va cuvinte la ureche: era mamă.

George trăsări de bucurie, strânse cu mai multă dragoste la pept pe iubita sa și îi reînoi promisiunea că în cel mai scurt timp, situația lor se va schimba.

B doua zi în adevăr tânărul substiut scrise familiei sale, o informă despre legătura pe care o contractase și solicita permisiunea de a lua în căsătorie pe tânăra fată.

Opt zile după aceia, George Pernelin, primea numirea sa de procuror imperial la Valenciannes; în același timp primi și ordinul formal de a lua în primire imediat postul în care fusese numit.

Substitutul amețit de această noutate, alergă la Aix. Ajuns la casa unde locuia iubita sa, el nu găsi de cât pe mătușa sa, care îi zisese surizând:

— Ați petrecut bine și Nina e fericită de trei zile?

— Nina?... ce vrei ăă zici? Știi doar că n'am văzut'o de opt zile.

Femeea privi cu mirare pe tânărul magistrat.

Dar, d-ta ai trimes după ea, alaltă-eri!

— Eu?

— Da d-ta. Un om bătrân s'a prezentat aici cu o scrisoare de la d-ta!

— Eu n'am scris nici o dată și nu înțeleg nimic din ceea ce-mi spui.

Mătușa izbucni în lacrimi.

— Dumnezeule! Doamne!

Nina! Nina! Copilul meu, ce ai devenit?

(Va urma).

In altă parte a ziarului, cronicarul nostru teatral, vorbeşte despre spectacolul de Sâmbătă seara de la teatrul naţional.

Balamucul s'a dat, în acea seară, pentru a doua oară. Fusese anunţat şi pentru Duminecă, dar a fost înlocuit cu o reprezentaţie de cinematograf.

Balamucul acesta, care mai are şi alte 2 nume; „Hotel la Expoziţie" şi „Toţi bărbaţii poartă coarne", este o piesă din repertoriul, de astă-vară, al grădinei „Cuza-Vodă".

O piesă în care, probabil în onoarea şi spre ştiinţa elevilor, cari erau în sală, una din eroinele piesei, apare numai în jupon, un jupon la fel cu piesa; foarte rău tăiat.

Dar fiind-că juponul acela era în onoarea generaţiei tinere—nu putem reproşa nimărui nimic.

Cată, însă, să spunem nouă, cei mai bătrînuţi, juponul din „Balamuc", nu ne-a dat—să fiu al dracului—nici un fel de inspiraţie.

De aceea emitem umila părere, că n'ar şedea tocmai rău unui teatru subvenţionat de stat şi de comună, ca să suprime exhibiţia jupoanelor pe scenă.

Că doar e scenă subvenţionată de stat şi nu vitrina unui magazin de galanterie.

—

Ziarului moldovenesc „Basarabia" din Chişineu, i se scrie următoarele din Calaraşi (ţinutul Orheiului):

Huliganii din târguşorul nostru, cari au lucrat, până acum, pe ascuns, s-au strîns împrejurul proprietarului Derojinski, care este cunoscut prin ura lui către toate cele ce nu se potrivesc cu starea lui de bogătaş.

Simţirile „adevăraţilor ruşi" din Calaraşi, cari s-au strîns în curgere de un an de zile, de cînd n-a fost la noi pogrom, au eşit la iveală nu prea de mult într'o noapte. O glotă de huligani cu strigătele de: „în numele împaratului şi a legei bateţi-i pe jidani" au încunjurat casa încuiată a unui biet ovreiu Susel. Din fericire n-a fost moarte de om.

In societatea „adevaraţilor ruşi" afară de Derojinski, se mai numără toţi slujbaşii de la curtea lui, smeritul preot Alecu Baltag, învăţătorul Ioan Oprea acela care fiind casier la tovărăşia ţărănească pentru împrumuturi de bani a fost prins cu oca mică, precum şi alte lepădături ale societăţei.

Să nu dee D-zeu să-şi arete „adevăraţii-ruşi" patriotismul lor şi să pornească iarăşi cele întâmplate în Octombrie al anului trecut.

—

Situaţia Facultăţei de medicină din Iaşi

—Raportul d-lui Decan—

O lucrare interesantă: Cursul anului 1905—1906. Populaţia facultăţei. Numărul absolvenţilor. Diferite doleanţe.

D-nul dr. Bejan, decanul facultăţei de medicină, a adresat rectorului Universităţei un interesant raport, cu privire la situaţia şcolară pe anul 1905—906.

Din acest raport, extragem câte-va date, cari vor interesa, desigur pe cetitorii noştrii.

Iată-le:

In anul acesta s'au înscris 32 de studenţi, cari, adaoşi fiind la numărul studenţilor de mai înaiate, dau o populaţie şcolară totală de 226 studenţi. Dintre aceştia, 159 sunt români, 67 străini; 177 bărbaţi 49 femei.

Au eşit din facultate: 20 de doctori, dintre cari 12 români şi 7 străini, 19 bărbaţi şi 1 femee.

Taxele şcolare au fost achitate de 100 studenţi în sumă de 4360 lei.

Au plătit taxe de examene 37 studenţi, care face 1115 lei.

*

D. dr. V. Bejan, în raportul său, se ocupă, apoi de chestiunea scutirei de taxă pentru studenţi, săraci. D-sa propune o măsură foarte justă şi care conzistă în acea, ca scutirea să fie provizorie şi ca, apoi, acei studenţi ajunşi doctori cu buna situaţie materială sau numiţi în funcţiuni, să fie obligaţi a restitui taxele în chestiune.

Trecând la altă ordine de idei, d. dr. V. Bejan, se ocupă de soarta marelui număr de studenţi sîrguitori şi săraci, care au nevoie de concursul şi sprijinul autorităţiior şcolare, aceasta cu atât mai mult, cu cât, în Iaşi, aceste mijloace de ajutoare sînt foarte reduse. D-sa arată cum a intervenit la epitropia sf. Spiridon pentru mărirea numărului de interni şi externi pentru ca, cel puţin pe această cale, să poată capăta mijloace de existenţă şi de studii serioase, un mai mare număr de studenţi.

*

D. Decan al facultăţei de medicină, se ocupă apoi de relaţiile ce există între epitropia sf. Spiridon şi acei profesori conducători ai clinicilor care sunt socotiţi în acelaşi timp ca medici primari ai casei.

D-sa relevă diferinţa ce există între profesorii şi epitropia spitalelor civile şi Brîncoveneşti din Capitală. Acolo conducătorii clinicilor primesc leafa de medici primari pe cînd la Iaşi n'au absolut nimica.

D. dr V. Bejan arată că a cerut epitropiei Sf. Spiridon că, dacă motive budgetare împiedică să se facă acelaş lucru ca la Bucureşti, cel puţin să se prevadă acestor profesori atît cît se prevede şefilor de laboratorii.

Cu această ocaziune decanul facultăţei mediciniste, constată asiduitatea cu care studenţii din Iaşi urmează cursurile teoretice şi practice şi inzistă asupra unor neajunsuri, din cauză că programele sunt prea încarcate.

*

In acest an şcolar s'au făcut următoarele schimbări în corpul profesoral din Iaşi:

In urma decesului regretatului dr. A. Peride, catedra a fost încredinţată d-lui dr. Ştefănescu-Galaţi.

D. dr. Al. Lambrior a trecut examenul de abilitare la docenţă, în specialitatea de patologie internă. D. dr. Imervohl, a fost numit docent în specialitatea anatomiei în puterea examenului trecut ca prosector.

Prin trecerea d-lui dr. Anibal Teohari, la catedra similară din capitală, suplinitor la catedra de patologie internă a fost numit d. dr. C. Bacologlu.

Cursuri libere au fost făcute de d. dr. Ştefănescu-Galaţi la specialitatea boalelor genito-urinare şi dr. Stoenescu la medicina legală.

Pentru anul viitor s'a prevăzut salarul necesar pentru suplinirea catedrelor de bacteriologie, terapeutecă, psihiatrie şi farmacologie.

—

Concertul doamnei Anghel

Pentru luna viitoare se anunţă un concert în sala teatrului, care va fi un adevărat eveniment muzical.—Este vorba de concertul d-nei Elena C. Anghel, care a părăsit Iaşii, de mai mult timp, după ce a dat un concert, al cărui strălucit succes a rămas, până astăzi în memoria concetăţenilor noştri.

De atunci d-sa a repurtat nenumărate succese, atît în ţară, cît şi în streinătate, unde i s'au făcut cele mai frumoase propuneri pentru a o hotări să cînte la Operă.

Şi, în adevăr, voacea-i extraordinară, arta desăvîrşită după cea mai bună şcoală franceză, cu care cîntă, frumoasa-i siluetă pe scenă, fac din această cîntăreaţă una din cele mai interesante personalităţi ale lumei noastre artistice.

D-na Anghel va fi acompaniată la acest concert de d. Th. Fuchs, pianistul virtuos şi iubit al Bucureştilor şi de gingaşa şi delicioasa harpistă, d na Coanda Caselli.—Talentul remarcabil al acestei artiste este prea cunoscut concetăţenilor noştri, din precedentele sale concerte, pentru a mai avea nevoie să mai spunem ceva despre ea.

In fine, va mai apărea, în acest concert, un adevarat prodigiu, o minune cum se văd la 50 ani odată, o cîntăreaţă de 10 ani pentru care cîntul nu mai are nici o dificultate şi care cîntă bucăţile cele mai grele în aşa mod minunat, că poate face geloase pe artistele cele mai reputate. Acest fenomen,—copila d-nei Anghel, la vîrsta de 5 ani, a debutat în marea sală a Ateneului din Bucureşti într'un concert, în care a stîrnit un entusiasm indescriptibil. Acelaş succes l'a avut la palatul regal ori de cîte ori a cîntat.

După aceasta, în urma studiilor ce a făcut de atunci, se poate deduce ce poate fi astăzi acest minunat copil, speranţa viitorului Artei Romineşti.

Programul concertului este la înălţimea interpreţilor, conţinînd bucăţile cele mai clasice şi mai alese, aşa că e prea puţin a spune despre acest concert că va fi o adevărată serbare artistică.

Ultime informaţii

Ştirea, că d. D. A. Sturdza ar fi capitulat faţă de ocultă, este cu totul falşă.

Adevărul este că şeful liberalilor se află în prezent, ca şi înainte, în complectă divergintă de păreri cu oculta.

Expulzările sînt opera ocultei şi ele r'au găsit aprobarea şefului partidului.

D. Sturdza nu numai că n'a căzut de acord cu brătienişti, dar refuză să iee parte la congres, până oculta nu-i va face scuze formale.

Până şi asupra unei chestiuni de amănunt, este lupta între cele 2 nuanţe: d. Sturdza nu voieşte, ca anunţatul congres să aibă loc în casele d-nei O. Stolojan, care este soacra d-lui V. Brăteanu.

Acesta e adevăratul adevăr.

—

Marţi, 5 Decembrie, prima serată dansantă dată de societatea de gimnastică, sport şi muzică din Iaşi.

—

D. Cerchez, directorul general al Poştelor şi telegrafului, a sosit eri dimineaţă în vederea cumpărărei sau închirierei unui local, unde să fie instalată poşta centrală.

D-sa a vizitat casele d lor Cristofor, Ciurea, din str. Golia, Reischer, din str. Primăriei, şi încă vr'o două ale căror nume ne scapă.

Directorul general, n'a prea rămas încântat de nici una din ele, şi a comunicnt d-lui inspector Rădu, că ar dori să închirieze o casă şi apoi să construiască un local propriu, anume amenajat pentru poştă şi telegraf.

—

Cu prilejul unui proces d'intre principele D. M. Sturdza cu administraţia financiară din Botoşani, tribunalul de acolo stabilise jurisprudenţa, că excepţia la regula aplicărei fonciarului dublu, se poate intemeie şi asupra acelora, cari, din motive de sănătate, sunt siliţi a domicilia în străinătate.

Curtea de casaţie, însă a casat această hotărîre, stabilind, că potrivit articolului 2 din legea impozitului fonciar, excepţia nu este aplicabilă de cât acelora ce se află în străinătate pentru studii, sau funcţionarilor statului aflători în străinătate pentru interesele statului.

—

Deschiderea liniei telefonice Iaşi-Bucureşti, a avut de urmare o mare aglomeraţiune la serviciul telefonic din Iaşi.

In primele zile chiar, s'a constatat un spor de încasări de la 15-20 lei zilnic, la 60—70 lei. De asemenea s'a constatat un spor de abonaţi.

Cu toate aceste, s'a ivit o mică dificultate în regulata funcţionare a liniei telefonice şi anume: Galaţi utilizază firul special al Iaşului, din cauza aglomeraţiunei de convorbiri comerciale.

Inspecţia de Iaşi, a pus ieri în curent pe directorul general de acest inconvenient care urmează să fie în curînd evitat.

—

UNIVERSITARE

Academia romînă a înştiinţat facultatea de ştiinţi din localitate, că: a închiriat, cu începere de la 1 Iunie 1906, o masă de lucru la staţiunea Zoologică din Neapole, de sub direcţia d-lui Anton Dohrn, care masă se găseşte liberă de acum pînă la 15 April 1907. Tot odată cere să se pună în vedere specialiştilor, că se pot adresa academiei, dacă doresc a lucra la numita masă.

*

Academia romînă a acordat burse Adamache următorilor studenţi: Liviu Patrici, de la facultatea de ştiinţi şi Ioan Moţoc şi Neculai Răşcanu de la facultatea de medicină.

*

Societatea studenţilor în medicină va ţine astă-sară, 27 Noembrie, ora 7, întrunire pentru alegerea noului comitet.

—

Procesul inginerului Hălăceanu, pentru omor prin imprudenţă, se va judeca la 7 Decembrie, la curtea s. II.

—

Importantul proces dintre N. Sandu şi creditul rural, privitor la exploatarea unei păduri din jud. Bacău, a fost inscris în rolul proceselor de azi a curţei s. 2 —şi s'a amînat.

—

Intr'un proces dintre C. N. Paraschivescu şi preutul Gh. Carp, ambii din Iaşi curtea de casaţie, s. I, a stabilit, că prin facerea unei opoziţiuni se suspendă numai efectele hotărârei dată în lipsă până la intervenirea unei alte hotărâri, iar nu se anulează şi acea hotărâre.

—

In altă parte a ziarului, vorbim despre vizitarea diferitelor case, de către directorul general al poştelor, în vederea cumpărărei unui local propriu pentru poştă şi telegraful din Iaşi.

Revenim cu următoarele noui amănunte:

Intre altele, s'a oferit şi casa Weisengrün care a plăcut mult d-lui Cerchez, incovenientul, însă, ce-l presintă, este, că ea n'ar putea fi predată de cît la 23 Aprilie, cînd primăria ar urma să se mute de acolo.

In vedere, că directorul general susţine clădirea unui local propriu, s'au făcut oferte pentru vînzarea de locuri virane de către d-niĭ: Corjescu, proprietarul locului viran din Strada de Sus; prinţul Sturdza, proprietarul locului viran din strada Lozonschi, vis-à-vis de Seminar şi A. C. Cuza. proprietarul locului viran din faţa Jockey Clubului.

Pretenţiile acestora sunt însă exorbitante, cum de alt-fel sunt foarte mari şi acele ale proprietarilor de imobile.

—

Partea d-lui Ing. Finkelştein, din fabrica de scaune *Fortana* din Iaşi, a fost vîndută d-lui N. Ostersetzer pentru suma de 30,000 lei preluînd cumpărătorul şi pasivul numitei fabrici.

—

In procesul intentat inginerului V. Halăceanu pentru omor prin imprudenţă, constînd în faptul că, la construcţia berăriei Bragadiru, un lucrător, D. Petcu, a fost omorit, Secţ. I-a a Tribunalului achitînd—după cum se ştie pe inginer—a stabilit următoaraa jurisprudenţă:

De şi legiuitorul vorbeşte, în art. 248 c. pen. de omuciderile şi rănirile fără voe, totuşi principiul admis de legile penale moderne consistă în ideea de responsabilitate bazată pe voinţă; că, de şi textul legei, vorbeşte de fapte în cari voinţa nu ar lua nici o parte, totuşi întreaga doctrină e de acord în a recunoaşte, că imprudenţa, nedibăcia, ori nesocotinţa, sunt toate rezultatele voinţei, în sensul că infractorul nu a întrebuinţat facultăţile sale psihice, pentru a prevede consecinţele posibile ale actelor sale; că, în afară de acest principiu, rezultă, din chiar logica lucurilor, că nu poate fi făcut cineva răspunzător de cît de consecinţele directe şi imediate ale faptului său.

—

Examenul de abilitare pentru docenţă de Anotomie descriptivă de la facultatea noastră de Medicină, va continua în ziua de 30 Noembrie.

D. dr. Juvara va ceti, cu acea ocaziune, raportul său asupra lucrărilor candidatului, dr. Tanasescu.

După aceasta va urma colegviul.

—

Tribunalul de Neamţ a respins acţiunea cu privire la anularea testamentului defunctului colonel Roznovanu.

Preşedintele tribunalului, d. Czlovanu, a făcut opinie separală, fiind pentru anularea testamentului.

—

Celebrul profesor, dr. Noorden, va veni în capitală, în ziua de 3 Decembrie, spre a vizita pe M. S. Regele.

—

La Bârlad, zilele trecute, junimiştii—de acolo au avut o intrunire intimă, la care a participat şi d. C. Arion. S'a insistat, asupra inacţiunei d-lui P. Carp şi asupra faptului, dacă, vre—o dată, junimiştii vor mai putea veni la putere.

— Eu cred, zise d. Arion asistenţei că acest eveniment: junimiştii la putere—n'are să mai găsească, pe nici unul din noi, adunaţi aci—în viaţă!

Şi nu eram tocmai moşnegi, junimiştii de la Bârlad, adunaţi—în intimitate.

—

In ultimul timp, ziarele din Bucureşti, au răscolit o veche acuzare ce se aduce d-lui C. Stere, că ar fi luat parte activă la cumpararea, de către creditul agricol, a caselor Neuschotz, din Iaşi, unde actualminte se aflu instalate biurourile administraţiei financiare şi ale creditului agricol.

Independance, *intervine în favoarea d-lui Sterea şi spune că „gheşeftul" s'a făcut sub conservatori. Cît despre d-nul Stere, ziarul francez îl scoate basma curată.*

Este adevărat, că actul de vînzare al acestor case, a fest autentificat de tribunalul Ilfov la 10 Iunie 1905.

La acea dată, la putere erau, ca şi azi conservatorii.

Dar în actul de vînzare figurează următoarele argumente ale d-lui M. Haret, directorul general al Creditului agricol: „văzînd autorizaţiunea d-lui ministru al finanţelor şi a consiliului de miniştri, prin jurnalul No. 977 din 17 August 1901, *prin care-l autoriză să închee cumpărarea,* care s'a şi făcut...

La 17 August 1904, cînd, cu aprobarea consiliului de miniştri, s'a incheiat cumpărătura—cine era la putere?

Erau liberalii la putere. Că autentificarea, la tribunal. S'a făcut sub conservatori?

Autentificarea este o chestie de birou. Şi apoi cum, trebuea să refuze un gurern, un jurnal încheiat de alt guvern?

Chestiunea, prin urmare, s'a tranşat de către prietenii d-lui Stere, iar acuzarea că gheşeftul s'a operat sub conservatori, o desminte un act autentic.

—

Eri a fost înmormântarea la cimitirul Armean din localitate, a decedatului Ştefăniu teligrapst. Pe lângă membrii familiei au asistat numeroşi colegi şi prieteni, căci defunctul Ştefăniu se bucura de întinsă prietenie între colegii săi. Defunctul lasă în urmă 3 copii şi o nemângâiată soţie.

Ultima Oră

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 27 Noembrie.

Camera

După facerea apelului nominal, deputaţii au trecut în secţiuni.

Un duel

D. Mellot, cunoscutul acţionar al tranvaiurilor din Bucureşti, simţindu-se ofensat de conţinutul interpelărei adresate de deputatul L. Catargi, în şedinţa de Vineri a Camerei în chestia exploatărei personalului inferior al tranvaiului, a trimis acestuia martori pe domnii Costică Paciuri şi I. Mitilineu.

Domnul L. Catargi şi-a constituit martori pe d. loct.-col. Văleanu şi maior Bădeanu.

Intrunindu-se aseara, martorii nu au putut cădea de acord.

Conferinţă

D-l G. Panu a ţinut ieri a prelegere la Atenenl din Giurgiu.

A vorbit despre „Egoism şi altruism".

O ŞTIRE GRAVĂ

In cercurile diplomatice domneşte mare agitaţiune.

Există, anume, temere, ca relaţiunile diplomatice dintre Rusia şi Japonia să nu se rupă din nou.

Cele 2 ţări nu pot s'ajungă la o înţelegere asupra redactărei definitive a punctului din tratatul intervenit la Portsmonth şi la îndemnizarea pescarilor de la Sachelin.

Fernand Brunnetière

Cunoscutul academician şi director al revistei «Revue de deux Mondes», a murit în urma complicaţiunei unei gripe.

Brunnetière este, între altele, şi celebrul autor al exclamaţiei «falimentul ştiinţei».

Deces

Judecătorul Rîureanu, de la secţia comercială a tribunalului Ilfov, a murit astă-zi, în urma unei apendecite. La audienţa de azi a tribunalului, magistraţii au fost înştiinţaţi despre aceasta. Discursul l'a ţinut d. judecător Neculau.

Un şantaj.

Fraţii Mendel din Brăila au fost ameninţaţi, prin scrisoare, că, dacă nu vor depune, într'un anumit loc, o bună sumă de bani, vor fi asasinaţi.

Poliţia de la Brăila a descoperit pe autorii şantajului.

Grevă.

Lucrătorii industriali din Bulgaria, au proclamat grevă generală.

Casa S. HAIFLER

Vinde losuri de ale

LOTERIEI REGATULUI ROMÂN

PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.

Str. Ştefan cel Mare 33.

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mai delicioase mâncări.

Serviciu ales şi prompt.

Restaurantul e deschis noaptea. Bucătărie speciala. Pentru artişti reducere.

Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară

Capelă de dame

Orchestră admirabilă.

D-ra Natalie Neagu

Pasajul Maca-Vilacros.

Calea Victoriei 32.

Bucureşti.

Rochii şi Confecţiuni.

NUMAI LA

Fotografia artistică WEISS

Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi

se poate căpăta fotografie ideală.

5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSU SI ANTI-BILIOSU

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseşte cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcoritorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilori celor mai fragetĭ si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESE-DECI ANI** a demonstra que Elixirul de Guillié preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butilcă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN IASI : Farmacie FRATII KONYA.

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină),

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 — PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile Iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutŭ cele mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul** de **potassium** asociându'l **Siropului Laroze** de **cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi eviteadă iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu **BROMURUL DE POTASSIUM**

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histerieĭ, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei*, etc. etc.

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞI : Farmacie FRATII KONYA.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 13.—Iași, Mercuri 29 Noembrie 1906

Finanțele și conservatorii

De 7 ani de zile de când imprejurări grele au venit asupra țării, atențiunea tuturor a fost îndreptată asupra ministerului de finanțe, care era sorocit de vremi a închega toată opera de însănătoșire economică a țării.

Anii 1899 și 1900 au fost greoi tocmai prin transformarea opiniei publice și prepararea terenului pentru economii, așa de *nesănătos* aplicate și redijate de d. D. A. Sturdza. Și dacă n'ar fi fost la finanțe titular în 1900 tot d l Take Ionescu, care cu autoritatea lui morală în partid să fi putut prepara terenul, evitând ca dezastrul să fie mai mare, nu știm dacă se puteau realiza escedentele cu cari de câți-va ani se soldează budgetele noastre.

Luptele politice cu caracter neobicinuit de aspre duse contra d-lui Take Ionescu, pe tema chestiilor financiare, arată nu numai înverșunarea luptei contra fruntașului nostru, ci și greutatea problemei financiare, la care au conlucrat toți oamenii politici, dar în primul loc D-l Take Ionescu.

Și vaza fruntașului nostru crește cu atât mai mult, cu cât era o legendă că partidul conservator n'avuse ministru de finanțe de la Mavrojeni, și ramura Carpistă își asumase numai ei meritul măsurilor financiare.

Și cu cât lupta era mai deslănțuită, cu atâta se oțeli iubitul nostru fruntaș și își punea in serviciul țării și al partidului toată activitatea sa, tot zelul său, tot talentul său cu care natura l'a inzestrat. Și va fi dat ca singurul titlu de glorie pentru partidul conservator în lupta viitorului să fie opera financiară și preponderenta personalitate a ministrului de finanțe în rezolvirea marilor probleme economice și financiare, ce au agitat și agită lumea noastră politică.

Vederea practică a lucrurilor, satisfacerea cerințelor tuturor claselor sociale și categoriilor de funcționari, sînt atîtea măsuri care rând pe rând își au deplina lor satisfacere.

Intre măsurile nouă ce camera e chemată a le vota sunt scutirea a peste 8000 de slujbași de taxa de 5 la sută căci prin suirea limitei inferioare de la 120 lei la 150, li se ușurează pungile la atâția inși în budget cu câte 70 lei pe an cel puțin, iar la restul de zeci de mii de slujbași se ușurează sarcinile în mod proporțional cu salarul.

A doua măsură privește țărănimea proprietară de supt 10 hectare, cărora li se reduc sarcinile fonciare în mod simțitor.

Nu mai puțin și producătorii de vii se vor vedea ușurați de sarcinile lor, prin scăderea cu 10 bani la decalitru de vin.

Multe s'ar putea spune față cu aceste impozite. Doritorii de ușurări ai dărilor ar ținea să se desființeze unele din asemenea dări; cumințenia însă a legiuitorului s'a oprit la calea de mijloc; căci n'ar fi prudent ca excedentul cel mare budgetar să ne producă iluziuni peste realitate.

De altfel, ori cîtă bunăvoință ar fi avut ministrul de finanțe și guvernul conservator, ori cât de mult ar fi dorit să înainteze pe calea aceasta, cumințenia de care vorbesc trebuea să-l facă a se opri acolo unde s'a oprit.

Este deci lesne de înțăles că în starea noastră actuală, cu nevoile mari de care încă suferă țara, față de marele reforme care sunt încă de făcut, față de înființarea noilor spitale rurale, față de complectarea armamentului, față de cele ce sunt de făcut pentru îmbunătățirea stărei țăranilor,—și contribuabilii au datoria de a-și impune mici sacrificii.

Gh. Ghibănescu.

Rusia și Japonia

Relațiunile diplomatice dintre Rusia și Japonia s'au rupt.

Lungile convorbiri, ce au avut loc la Berlin, între Iswolski, represintînd Rusia, și Montono, din partea Japoniei, nu numai că n'au avut efectul dorit, dar rezultatul a fost cu totul negativ, cu toată intervenția guvernelor Americei și Angliei.

Potrivit proectului încheiat la Portsmouth, o convențiune comercială urma să se închee între cele două țări.

Condițiunele Japoniei au fost din cele mai grele. Ea cerea dreptul de liberă navigațiune pe Amur; dreptul de a face transitul mărfurilor japoneze până în marea Baltică; dreptul de a putea cumpăra pămînturi în Siberia; dreptul de pescuire la coasta Sachalinului.

Firește, condițiunile acestea n'au putut fi acceptate de Rusia. Reprezentantul Japoniei ne-voind să cedeze, lucrurile trebulau, fatalmente, s'ajungă la ruptură, care a fost declarată oficial ieri.

In urma acestora, pactul încheiat anul trecut la Portsmouth, și care pusese capăt resboiului d'intre Rusia și Japonia, amenință să cadă.

Ziua de mîine se anunță, din nou, foarte critică.

O lege pentru avocați

Proectul de lege elaborat de d-l Mișu Antonescu, decanul baroului din capitală, abea adus la cunoștința celor interesați, a stîrnit mare vâlvă.

Ziarele din București relatează că întrunirea avocaților, organizată pentru dezbaterea acestui proect a fost cu adevărat furtunoasă. Iar din cercetările noastre rezultă, că majoritatea avocaților privește această încercare de reorganizarea, corpului cu surâsul pe buze.

E drept că proectul, inspirat de legislații străine, și dictat de cunoștința precisă a multor rele de care sîntem bântuiți, cuprinde multe dispoziţiuni al căror folos real pare de pe acum indiscutabil.

Din nefericire cea mai mare parte din inovațiile pe care le aduce, sînt de natură nu numai de a schimba fundamental organizarea pe până acum a baroului, dar contrazic cu desăvârșire chiar spiritul legilor existente.

Luată în întregime, lucrarea d-lui Antonescu, păcătuește prin spiritul reacționar care o însuflețește și prin măsurile de extremă rigoare care fac sancțiunea diferitelor măsuri propuse.

Ast-fel fiind, nu numai că nu-i putem prevedea nici un succes în sînul corpurilor legiuitoare, dar nici din discuția la care a fost în prealabil supus proectul, nu ne închipuim că va putea eși întreg și sănătos.

Fiind-că chestiunea reorganizărei baroului e însă adusă pe tapet, fiind-că această chestiune cere rezolvarea câtor-va puncte de principiu, ne vom face o plăcere de a reveni asupra încercărei d-lui Antoneccu.

Ast-fel nu mai departe de cât în numărul de mâni, unul din redactorii noștri, în deobște apreciat de cetitorii „Opiniei“ pentru articolele semnate sub pseudonimul de Parsifal, va trata chestiunea pe larg, analizând amănunțit proectul d-lui Antonescu.

Noi suntem pamflet

Energicul nostru confrate local, *Evenimentul*, a dat cărțile pe față. Lucru foarte natural! Cînd te închini lui Rahtivan, nu poți procede altfel.

Evenimentul spune despre noi, că sîntem un pamflet. *Epoca* a zis-o cu vre-o 10 zile mai înainte.

Mai zice foarte multe altele, pe care nu le-a copiat nici din *Epoca*, nici din *Patriotul*.

Ne zice „adversarii noștri“.

Un moment, m'am gîndit, dacă n'are dreptate. Noi nu publicăm, nici anunțuri oficiale, nici telegrame speciale, ce vin pe adresa altuia.

S'ar părea, deci, la primul moment, că suntem un ziar de oposiție!

Ne acuză, în continuare, că facem politică necinstită; că „nu ne rîdicăm cu sufletul, cu aspirațiile, cu gîndirea,cu nobleţea sentimentelor“...

Și aci dreptatea e din partea excelentului nostru confrate.

Noi sîntem aceia, cari am cutezat să ne atingem de toate soiurile de Rahtivani; noi am introdus sistemul de-a nu ne cartela cu „Liberalul“; noi nu lăsăm să treacă nepedepsite atacuri meschine ce se îndreaptă contra prietenilor noștri; în redacția noastră n'au intrare oameni, pe care nici trecutul, nici presentul, nu-i leagă de interesele partidului conservator. Linia noastră de conduită n'a fost desaprobată de presidentul și de comitetul executiv al clubului conservator din Iași.

Și, firește, ceea ce facem noi este pentru ceea ce fac ei, politică necinstită! Că nu ne rîdicăm cu sufletul, cu aspirațiile, cu gîndirea, cu nobleța sentimentului..“ N'avem!

Suflet? Nu putem avea noi, cari sîntem non-valori! Și sîntem non-valori, fiind-că n'am făcut precupeție, până a da sprijinul nostru moral gazetei.

Aspirațiuni? N'avem. Nu aspirăm la nici un concurs!

Gîndire! Nu ne gîndim la nici o infamie. Nu ne gîndim să cerem azi suprimarea non-valorilor, iar mîine să le facem anti-cameră, cu căciula în mînă.

Ni se mai aduce încă o acuzare. Firește, tot cu întrebuințarea acelei fineți grobiane, de a se vorbi pe înconjuratele.

Adversarul—adică *Opinia*—ar fi tăgăduit cui-va—anume cui nu știm—săvîrșirea unei opere. Toate ziarele, pretinde *Evenimentul*, ar fi recunoscut săvîrșirea acelei mari opere, numai noi nu.

Strașnică operă trebue să fie aceea, de vreme ce nici nu-i se spune pe nume!

Și apoi ce mare lucru!

La oameni ca noi, fără aspirații și fără nobleță de sentiment, ce mare lucru ar fi, dacă, într'o zi cu soare, am tăgădui lui Columb că el ar fi descoperit America!

Prohodul vesel

Macabra fantezie a celor care umplu coloanele ziarului „național—liberal“ din localitate, a zămislit această frumoasă perlă:

„Prohodul guvernului, făcut după toate normele ritului creștinesc, va avea loc la București, în zilele de 3, 4 și 5 Decembrie“.

Ați înțăles. E vorba de teribilul *congres*, devenit acuma cîteva zile *consfătuire*, și ajuns coborât astăzi la rangul de *prohod*. Ce-o să iasă din el în cele din urmă, Dumnezeu știe.

Să-i zicem însă prohod, și se zicem că e vorba de prohodirea guvernului. Simplă ipoteză, bine înțăles, fiind-că pretinsul mort e in așa de perfectă sănătate, încât își propune s'o ducă înaintea, în starea de acum, numai și numui pentru a-și aduce dușmanii la exasperare.

Apoi dacă-i vorba de *prohod*, „normele ritului creștinesc“ mi se pare că cer ca toate ușile să fie deschise drept credincioșilor, pentru ca toți muritorii să poată privi imaginea rece a morței, și pentru ca fie-care din ei să-și murmure în taină, ascultând sfintele rugăciuni: *memento quia pulvis es*...

s Prohodul de la 3, 4 și 5 Decembrie 'a hotărît cu toate aceste să se facă din, potrivă cu ușile și ferestrele inchise. Vlădica, însărcinat să oficieze serviciul divin, a luat chiar măsuri din timp să se astupe cu vată cele mai mici crăpături. Și mai mult de cît aceasta, asistarea la rugăciune nu va fi îngăduită de cît cu cartă albă de intrare.

Să mă ertați! Dar aceasta nu se face; și cine-o face, nu face operă de creștin.

Un prohod secret, e o încercare meschină de a reduce măreția solemnă a morței, e aproape—de ce n'ași spune cuvîntul?—o profanare.

In fine,—mai la urma urmei, chestia nu ne interesează. Un prohod de aseminea natură, care n'are nimic trist în el, se poate lua și ca un divertisment. Cunosc chiar pe cineva care va face mult haz de el.

Acel cineva e *mortul* însuși.

A se vedea în corpul ziarului interesantul interview cu primarul Iașilor cu privire la soluția în chestia apei; detaliile privitoare la accidentul de ăseară a trenului în Iași în momentul intrărei în gara Chitila; amănuntele telegrafice despre congresul liberal și programul alcătuit de d. Dim. Sturdza.

OAMENI ȘI LUCRURI

VINDECAREA CANCERULUI.

Ori cît de pretențios apare titlul de mai sus, pare că ne apropiem cu toate aceste de această nouă și mare cucerire a științei și ori-cît de incredul ar fi cine-va nu poate, însă remînea indiferent la noile comunicări făcute în această privință de d-rul Doyen, cunoscutul chirurg, a cărei primă comunicare a fost primită cu atâta neîncredere de membrii academiei de medicină din Paris.

De data aceasta d-rul Doyen părăsesce calea teoriei și prezintă rezultate practice, bolnavi tratați timp de opt-spre-zeci luni prin mijlocul sero-terapiei—căci chirurgul francez susține a fi găsit în micrococcus neoforman origina cancerului.

Inainte de a expune rezultatele experienței e bine să spunem că în genere cancerul și toate formele maligne, odată manifestate, arare-ori bolnavii rezistă timp de un an jumătate pînă la doi. Rezultatele experienţelor privesc bolnavi cari au urmat tratamentul timp de optsprezece luni. Din acest punct de vedere experienţele judică deja un rezultat mulțămitor.

Și acum să relevăm cele ce s'au constatat de către cei mai mari medici din Paris, cu ocazia rezultatelor prezentate de d-rul Doyen.

Din două-zeci și nouă de bolnavi, care acum optsprezece luni erau în stare foarte rea, cum se constată din examenul medicilor cînd au intrat întrat în secție, șasesprezece sunt în bună stare, unsprezece sunt fără recidivă și numai doi sunt în stare rea.

Din acești bolnavi unii au fost tratați prin operații și serum iar patru din ei numai prin serum. In ultimul timp nouăsprezece alți bolnavi au fost tratați numai prin serum.

Și acum citez dintr'un ziar special:

„Trebuie să recunoaștem, fără nici o părtenire, că rezultatele sunt într'adevăr surprinzătoare. Iată un cancer, recidivat de patru ori în timp de șase luni, după niște operațiuni care au necesitat mari delabrări, acest bolnav ie supus în Februarie 1901 tratamentului cu serum și astă-zi ie perfect de bine, și tot așa mai departe un sarcom al limbei, cancer interesînd craniul, epitilioma stomahului dînd naștere unei fistule gastrice etc, toate sunt ameliorate, tumoarea încearcă o oprire sau retrocedare.

Desigur aceste fapte precise vor provoca o discuție nouă în sînul academiei franceze. Nu mai puțin adevărat că pare că ne apropiem de această nouă cucerire științifică.

Fl.

Copiii lui Zola

Scriitorii femeniști.—Crime legale... bărbătești.—Un gest frumos.—Cei doi copii ai lui Zola.—Poietul iubirei.—Triumful postum.—Graiul eroilor.—O reabilitare

Franța contemporană este martoră a celor mai frumoase lupte de umanitarism din care, cu drept cuvînt, o bună parte este închinată problemelor femenismului —în înțelesul cel mai vrednic al cuvîntului. Aproape întreaga legiune a scriitorilor mai noui face sforțări uriașe pentru emanciparea socială, largă a femeei, în acele împrejurări și condițiuni de viață unde robirea, slăbiciunea, inferioritatea ei este mai vădită. Fără a mai vorbi de acele manifestări excesive—cum e cerința lui Paul Hervieu de a se înscrie în lege „amorul obligatoriu“, negîndind la problemele mai... serioase pe care într'un recent studiu frații Margueritte—celebrii romancieri—le denumiau „crime legale“: „Crimă legală“—uciderea sălbatică săvîrșită de un barbat furios asupra femeei adultere; „crimă legală—părăsirea copilului de către seducătorul mamei,—oprirea căutării paternității; „crimă legală—abuzul autorității părintești...».

Pînă cînd va veni ziua marei împăcări între sexe e interesant să urmărim din cînd în cînd întîmplările mari, gesturile epice cari se ivesc pe ici colo în perioada marilor lupte și frământări.

*

Un ast-feliu de gest cred că se poate vedea în actul de supremă generozitate și dreptate săvîrșit de d-na Zola, soția nemuritorului Emile Zola și despre care gazetele au relatat doară printr'o laconică notiță. Ea a înfiiat pe cei doi copii minori născuți dintr'o legătură... neligitimă a lui Zola cu o femee din popor. Micii Roserot, au devenit prin această înfiiare purtătorii gloriosului nume de Zola și moștenitorii unei însămnate averi; iar după moartea mamei lor adoptive vor avea folosul vecinic al operei literare,—operă imensă și nemuritoare, produsul unei vieți de muncă, de cugetare, de fantezie și iubire.

Netăgăduit că Emile Zola a fost poietul iubirei. In opera lui uriașă — începând cu seria romanelor „Rougon Macquart“ și sfîrșind cu trilogia „Adevărului — Dreptății — Muncei“, peste tot ne întîmpină atmosfera iubirilor mari, puternice, triumfătoare, învăluind lumea—toată lumea, bogată și saracă, odihnită și istovită. Acel care a scris în tinerețe „Mes haines“ și la bătrânețe «J'accuse», n'a urît și n'a invinuit de cât pe cei răi cari se puneau în calea marilor iubiri, el însuși fiind numai și numai un apostol al iubirii.

*

... Și iată că apostolul acesta, răpit printr'o moarte brutală și neașteptată, lasă pe urma sa o femee legitimă, bogată, fără copii; dar mai lasă unde-va, într'un colț ascuns al Parisului o femee nelegitimă, saracă, mamă de copii — un băiat și o fată — fruct al unor clipe de iubire, asemenea poate acelor clipe din epopeea dragostei pe care nimeni altul ca dânsul nu le-a știut zugrăvi de suggestiv și splendid.

Zola e mort, dar opera lui literară se impune din zi în zi mai mult; și în acelaș timp gloria lui de luptător, de erou al adevărului, de martir al unei cauze drepte, de apostol al iubirei într'un cuvînt, — crește din ce in ce mai mult. Pe urma lui, — toți tovarășii de luptă, soldați treziți și îmbărbătați de el, învingă, triumfă, se inalță pe scara socială și la un moment dat după deplina reabilitare și resplătire a celor nedreptățiți, își amintesc de cel mai glorios tovarăș al lor și-i dăruesc onorurile postume cele mai supreme — strămutarea la Pantheon, în rândul puținelor glorii mari și neuitate ale neamului.

Părtașe a acestui triumf postum este soția lui legitimă și asupra ei se resfrînge lumina, mulțumirea, nemurirea. Și cu un singur gest frumos femeea aceasta se dovedește de odată int'adevăr vrednică de toate aceste și cea mai merituoasă tovarășe a unui nume ilustru. Infiind pe cei doi copii naturali, înapoindu-le ceea ce o stranie organizare socială nu le îngădue să reclame, d-na Zola a dat de sigur cel mai strălucit exemplu de desinteresare, de abnegare și de mărinimie: a pledat mai mult de cât toți luptătorii și teoreticianii o cauză dreaptă, care într'un apropiat viitor va triumfa prin lege, fără îndoială. Odată mai mult s'a adeverit zisa lui Balzac;

„La femme vit par le sentiment là ou l'homme vit par l'action...“

*

Ar fi fost într'adevăr cel mai teribil paradox ca pe urma unui scriitor și luptător ca Emil Zola — care s'a înduioșat atât de mult de soarta celor doi copii ai martirului din Insula Dracului—să rămînă copii pe drumuri, copii cari n'au luat măcar parte la înmormîntarea tatălui lor și cari nu puteau purta numele acestuia. Romanele lui Zola abundă de pagini unde se glorifică procrearea și se osîndește — ori se deplînge, sterilitatea, ca mare rău social.

Cine n'a cetit nemuritoarele pagini de «Fécondité“—bunăoară viziunea preutului, sterp și stingher prin însăși falsa lui menire socială, — acele momente în care eroul vede cu ochii imaginației sale lumea toată producînd, feundând înmulțind, mereu și mereu sămînța omenirei, în timp ce el trece nefolositor și piere singuratic? E o tragică și ucigătoare obsesiune! De pretutindeni răsar și cresc ființe mii. nenumărate; natura toată e un furnicar uriaș; fie-ce clipă din viața firei însamnă iubire și fecundidate, din fie-ce atom se nasc alți atomi: totul trăește. simte, vibrează, totul îndeplinește marea, singura, suprema menire pe pămînt,—procrearea..

Cu mai puțină poezie, dar cu mai multă tristețe visează institutoarea Mazelnie din romanul „Vérité“:

„Bine înțeles, măritișul este actul esențial; o femeie trebue să se mărite, căci ea nu poate spune că a trăit, că și-a îndeplinit menirea, dacă nu a fost soție și mamă. Și eu în lecțiunile mele nu uit să spun fetițelor mele că într'o zi vor trebui să se mărite și să aibă copii. Numai cît, o femee uitată, jertfită, trebue să se mulțumească să stea de o parte. De aceea mi-am ales partea mea și nu mă plîng Ori-cum am reușit să fiu mamă pentru-că toți copii altora îmi aparțin, acele scumpe fetițe de care mă ocup de dimineața pînă seara. Nu sunt stingheră, am o familie numeroasă...“

*

Cine știe! Poate că Emila Zola era preocupat totdeauna de soarta celor doi copii ai săi, poate a dus și el lupta sufletească a lui Hubert care visa să înfieze pe drăguța Angelica—Marie (Le Rêve, p. 215) dar s'a impiedecat și el de forme... Poate...

Mîngâietor pentru oamenii simțitori este faptul că repararea s'a săvîrșit prin gestul frumos și generos al unei femei superioare. Copiii aceia vor trece de acum înainte cu fruntea mândră înaintea măreței cupole a Pantheonului, unde doarme gloria tatălui lor, iar cercetători, și comentătorii vieței celor mari vor medita curioasele peripeții cu care destinul a învăluit taina sufletească a unuia din cei mari și mai îndrăzneți cugetători și luptători ai tuturor timpurilor. Cântarețul iubirii și al solidarității omenești e împăcat și cu opera și cu sufletul, iar preste locașul lui din urmă se poate scrie esclamația bunului episcop din „Le Rêve“:

— „Pax huic domui“

As.

MUNCA SILNICA

„Bieții guvernamentali“, stilizează Sever în *Liberalul*, își duc existența șubredă, *de pe o zi pe alta*“...

Interesant transport! „De pe o zi pe alta“—asta ar veni așa, ca dupe ziua de Luni, să nu vie Marți, ci Luni să cadă peste Marți!

N'ar fi reu! Căci, în asemenea caz, zilele numărîndu-se dublu *Liberalul* ar apărea de 50 ori pe lună!

Acum să trecem la congresul liberal, ultima din patimile lui Sever.

„Știrea convocărei congresului le-a căzut (conservatorilor, la plural femenin) ca un duș răce *surprinzîndu-i* (aci a devenit masculin) *într'o stare de complectă descompunere...*

Asta e colosală: să fii în descompunere complectă și să te duci la duș! Dar dacă i-a surprins congresul, trebuiau, compuși sau descompuși, să iee apă rece.

Dar congresul liberal n'a făcut numai atîta poznă.

Ne-o spune tot Sever: „congresul liberal *vine* după eșecurile suferite de guvern în alegerile comunale; *vine* în mijlocul anarchiei care a cuprins tabăra guvernamentală, *vine*, prin urmare în condițiuni triste pentru guvernamentali...“

Vra să zică congresul vine! Nu liberalii au să vie la congres, ci congresul vine...

Vine în condițiuni triste pentru guvernamentali? Dar ce li mai pasă lor, dacă ei sunt în complectă descompunere și cu dușul căzut asupra descompunerei?

Nu zeu! Sever acesta își perde vremea la Iași!

Aiurea ar face minuni.

Proiectele financiare ale D-lui T. Ionescu

— EXPUNERE DE MOTIVE —

Starea înfloritoare a financelor țărei și mai ales excedentul budgetar al anului 1905—1906, ne dovedește că a venit momentul în care sarcinele contribuabililor pot fi ușurate.

Intr'adevăr, dacă este drept să se ceară de la contribuabil toate jertfele pentru a pune Statul în măsură să îndeplinească multiplele nevoi pe cari i le impune mersul mereu înainte, este tot așa de drept ca, atunci cînd, fără să se turbure alcătuirea financiară a Statului, ușurările au devenit posibile, ele să se realizeze. Este firesc ca aparatul de impozite să urmeze și el dezvoltarea avuției naționale. Să fie redus în vremuri de belșug. să fie sporit cînd este nevoe.

Odată stabilit acest principiu, mai trebue să hotărîm dacă ușurarea este bine să se facă prin suprimări de impozite sau prin reduceri de cote ale impozitelor existente.

Cred că acest ultim sistem este preferabil: nu se poate prevedea nici odată cînd și în ce măsură va fi nevoe ca Statul să facă față la noui cheltueli. Pentru asemenea împrejurări nimic mai greu de cît înființarea de noui impozite cari tocmai prin noutatea lor turbură relațiunile conomice stabilite și nici nu pot să dea rezultate complecte încă de la înființare. De aceea este mult mai cu minte să se păstreze întregul sistem de impozite încercate și să se scadă doar cota lor, pentru ca la ori-ce nevoe neprevăzută producția impozitelor să poată fi crescută printr'o simplă schimbare de cotă.

Dacă tariful vamal ar fi fost aplicat vreme mai îndelungată și am putea cu siguranță să cunoaștem rezultatele lui, am propune ușurări de impozite mai însemnate. Nu este însă prudent să ne riscăm în prea mari ușurări pe o experiență atît de scurtă, nu este cu minte ca mărimea excedentului să ne dea iluzii prea mari, iluzii cari s'ar putea să se transforme în decepținni.

De aceea lăsăm pentru alte vremuri degrevările unor taxe asupra consumației ca de exemplu, aceea asupra petroleului și aceea a impozitului funciar în genere și mai ales asupra clădirilor, care prin repercusiune lovesc una din cheltuelile cele mai indispensabile; pentru acum nu propunem scăderi de cât din trei din impozitele noastre, două directe și unul indirect.

Prima ușurare pe care o propunem e în impozitul funciar al proprietății rurale mai mici de 10 hectare inclusiv.

Ideia de a lovi cu o cotă deosebită proprietatea rurală mai mică de zece hectare de ce mai mare de 10 hectare nu este nouă. Ea apare pentru întâia oară în proiectul de lege al d-lui Carp, din 1900 în care se propune ca proprietatea mai mare de 10 hectare să plătească 6 la sută fără osebire dacă este arendată sau nu.

In urma legei de la Martie 1901 sub care ne aflăm și azi, stabilesc pentru impozitul funciar al proprietății rurale cota de 6 jum. la sută, pentru acele arendate de 5 jum la sută pentru cele exploatate de proprietar cînd sunt mai mici de zece hectare.

Cuvîntul pentru care o aseminea diferențiere este firească nu stă în tendința conștientă sau nu de a transforma impozitul nostru funciar într'un fel de impozit progresiv, ci într'o constatare de fapt. Impozitul nostru funciar fiind stabilit după valoarea locativă este evident că pentru proprietățile mici, are să fie relativ mai greu de cât mari. Această constatare teoretică faptele o întemeiază.

Intr'adavâr, din lucrările ultimului recensemînt se vede că, făcând media evaluărilor valorilor locative pe hectar, media pentru proprietățile mai mici de 10 hectare este mai ridicată de cît pentru cele mai mari de 10 hectare.

(Va urma)

„Opinia“ în Provincie

Fălticeni 27 Noembrie.

Mișcări țărănești.—In mai multe puncte ale județului, au început a se manifesta mișcări țărănești, care arată că trebue să fie, în pătura poporului, cauze de nemulțămiri adînci asupra cărora ar trebui să ne gîndim mai mult. In cîteva comuni, țăranii au refuzat să plătească cei 5 lei, pentru formarea fondului de asigurări țărănești, și cînd autoritatea comunală a intervenit, țăranii au început a amenința pe primari și ceilalți funcționari. In comunele Dolhasca și Liteni, lucrurile ar fi luat proporțiuni grave, dacă nu ar fi intervenit la timp autoritățile judecătorești.

D-l Prim Procuror Hamangiu a fost în localitate.

Crimă militară.—In una din nopțile trecute, o patrulă militară a găsit pe un soldat evreu în casa unui meseriaș. Soldații din patrulă s'au repezit cu furie asupra soldatului evreu, care avea permisia unui sergent de a eși în oraș, și l-au lovit cu armele, așa de barbar, în cît soldatul a și încetat din viață, la spitalul israelit.

Se cuvine o pedeapsă aspră omorîtorilor.

Militarizarea școlilor. — Lucrurile se petrec la școala primară de băeți. Instructorul militar e nemulțămit de mișcările unui elev. Il scoate pe el și pe un coleg al lui, în fața frontului, și poruncește celui din urmă să tragă două palme vinovatului. Acesta, elevul Botez, refuză. Instructorul îi poruncește să tragă palmele. Botez atinge cu mîna obrazul colegului Instructorul poruncește atunci celuilalt să tragă două palme lui Botez, ca să-l învețe cum se trag palmele; și celalt i-a aplicat două palme, adevărat cazone, de l-a prins amețeala pe micul Botez.

Lucrul s'a mușamalizat, pentru că... de o cam dată nu mai spunem pentru ce.

Litere-Științe-Arte

Cancerul — teribila și până acum incurabilo boală, — continue a fi la ordinea zilei. De cît-va timp medicii dispută chirurgilor laurii pentru vindecarea sau cel puțin ameliorarea cencerului.

Profesorul Doyen și d-rul Créqui au prezentat din nou la o societate savantă din Paris un număr de canceroși a căror stare s'ar fi îmbunătățit mult priu metoda vaccinărei anticanceroase.

Să sperăm dară.

*

Aveam dreptate cînd ziceam că bântue o... epidemie maritală în marea lume artistică a Parisului. După Otero, după Lyane de Pougy, iată pe cântareața Emma Calvé logodită cu un miliardar american. Se știe că Americanii au pasiunea de a exporta din Europa tot ce are o mare valoare artistică.

*

Fiind-că vorbim de Emma Calvé e locul să dăm azi câte-va amănunte asupra picantului proces care se judecă azi la Paris între vestita cântareață și impresarul Schürman. Acesta plecase acum doi ani în turneu prin Germania cu delicioasa Calvé, avînd repertorul compus din *Carmen și Cavalleria Rusticana*. Primele seri, la Lipsca și Hamburg, au mers minunat. Iată însă că la Drezda se întîmplă cel mai excentric incident ce s'a văzut când-va pe scenă. Se cînta Carmen. In actul III avea să înceapă lupta taurilor: Escamillo, noul amant al eroinei Carmen își face apariția. Don José va începe a se ruga, a amenința! Libretul suferise oare-care schimbări la Dresda, cîntareața vroind să fie cu fața la public pentru ultimul recitativ.

Tenorul German însă uitase instrucțiunile, așa că în loc de a alerga după Carmen rămase locului. Artista, enervată îl aștepta; tenorul nu se mișca. Din ce în ce mai iritată Emma Calvé îi aruncă vorbe din cele mai insultătoare: imbecil, idiot! și altele mai rele încă.

Publicul fu scandalizat. Regele Saxoniei care se afla în lojă părăsi teatrul,— iar impresarul Schürman trebui să părăsească Drezda, ba chiar Germania, căci presa exploată cu zgomot scandalul fară seamăn.

Procesul actual e urmarea acelei comice întâmplări. Miliardarul american are de unde plăti daunele și de aceea cîntareața se plimbă pe mare în timp ce avocații pledează...

*

Se crede că guvernul francez va alege ziua de 13 Ianuarie pentru transportarea rămășițelor lui Emile Zola la Panteon. In acea zi marele scriitor a lansat renumitul seu pamflet istoric „J'accue“ care a adus apoi revizuirea procesului Dreyfus.

*

STRUNA ZILEI

LA TEATRU: „COPILA DIN FLORI.

Comedia „Balamuc“ e o țesătură de intâmplări necuviincioase.
Una din eroine apare pe scenă în jupon.

Opinia,

Cînd lucrul e pe scenă
Așa fără de jenă,
Ce face balamucul știți voi, dragi cetitori?
Afiptul v'o arată
Teatrului o fată
Născutu-s'a'n culise și-i zic:„copil din flori“.

Informații

Pare că junimiștii nu voiesc să repete faptele petrecute la ultimele alegeri de Senat de Dorohoiu, și să-l expue pe d. M. B. Cantacuzino la o nouă cădere.

După cum se pare, la locul vacant al acestui colegiu, nu va mai candida profesorul universitar, președintele clubului junimist din Iași, ci d. Al. Calimachi, mare proprietar în Dorohoiu.

—

Din Fălticeni ni se comunică că în ziua de 26 Noembrie, directorul școalei primare „Al. I. Cuza“, d-nul Radu-Niculescu a ținut o interesantă conferință în amfiteatrul școalei primare.

A vorbit cu multă pricepere și cu mult bun simț despre cauzele actualei stări economice și despre mijloacele de îndreptare.

D. Radu-Niculescu necontestat este un institutor de valoare, și a văzut înainte de mulți alții că, rolul institutorului nu se poate mărgini numai la lecțiunile făcute cu elevii în clasă, dar ne-a probat astă-zi, că prin activitatea extra școală se pot realiza foloase imense.

D. Radu-Niculescu a expus în cuvinte care pot fi înțălese de ori-cine, problemele economice naționale, a vorbit despre legile și factorii care ne stăpînesc și de cunoștința cărora avem atît de mare nevoe în actuala stare de lucruri.

A asistat multă lume, nu numai orășani dar mai cu seamă țarani din satele din jurul Fălticenilor.

—

Epitropia Sfîntului Spiridon a numit ca intendent al spitalului din Botoșani pe dl. Teodor Belișteanu.

—

Furtul de la gară

—Noui amănunte—

Ancheta privitoare la furtul de la casa de bagaje din stația Iași, continuă, fără a se putea, pentru moment, spune precis, dacă bănuelile contra casierului sunt, sau nu justificate.

Aseară, a avut loc perchiziția la domiciliul lui Tomiță și tot ce s'a putut găsi, este suma de 110 lei în aur și 80 lei în hîrtie.

Nimic alta, nici o altă sumă, nici un indiciu, care să dovedească, că banii ar fi fost cheltuiți sau s'ar fi făcut ceva cumpărături.

Un singur lucru a fost constatat care a atras atențiunea celor îu drept: s'au găsit niște strujituri și un briceag ascuțit.

Aceste lucruri, ar avea după unii o oare-care semnificație întru cît se știe că Tomița susține că lada de fer ar fi fost deschisă cu o cheie de lemn, făcută după modul celei de fer, și că acea cheie de lemn a găsit'o în lada de fer.

Pentru moment, cercetările continuă, și repetăm, fără nici o constatare precisă.

Casierul de bagaje continuă a susține cu îndărjire nevinovăția sa și că a fost victima unui furt.

Direcția C. F. R. a dispus ca funcția de casier de bagaje să fie suplinită de un funcționar al stației până cînd parchetul se va pronunța în mod definitiv dacă casierul Tomița este sau nu vinovat.

—

Reorganisarea serviciului silvic.

D. Ioan Lahovari va depune în curînd pe biurourile Corpurilor Legiuitoare un proect pentru reorganizarea corpului silvic.

Scopul pe care-l urmărește acest proect este de a conserva și ameliora fondul păduros al țărei, unul din cele mai importante domenii pnblice.

Prin noul proect se va crea o direcție specială a pădurilor, care va cuprinde trei servicii speciale, conduse de 3 consilieri silvici.

Aceștia impreună cu directorul vor forma consiliul technic al pădurilor și consiliul de administrație.

Cîteși trele servicii vor forma baza principală a serviciului silvic și vor fi conduse de agenții cei mai experimentați.

Șefii serviciilor speciale vor face și controlul exterior fie care în ramura ce conduce.

Directorul va fi specialist și numit dintre consilierii silvici.

In ceea ce privește serviciul silvic exterior, s'a hotărât să se înființeze 10 inspectorate silvice; avînd de administrat și de cultivat fie care inspector cîte 100 mii hectare.

Prin acest proect se mai iau măsuri pentru ameliorarea salariilor sivicultorilor și pentru stabilitatea lor.

—

Eri seară, 27 Noembrie, a avut loc, la societatea studenților în medicină, alegerea noului comitet, prin expirarea termenului celui vechiu.

In noul comitet s'au ales următorii studenți medicinești: Ursachi, Cădere, Papadopol Simion, Țaicu, Dănilă, Hortolomei Coteanu, Ghețău și Mironescu Eug.

Președinte a fost ales, cu majoritatea absolută d. Cădere, unul dintre studenții care face fală colegiilor, și care va fi un vrednic urmaș a înaintașului lui, d. Bodiu.

—

Primăria organisează o representație teatrală în beneficiul copiilor săraci.

Ea va avea loc la 5 Decembre cu piesa „Flămînzi de glorie“.

—

Jane Hading, a debutat în București, în Demi-Monde. In fața unei săli arhi-pline, ilustra artistă a cucerit triumfe.

—

Agenția „Thalia“ invită pe persoanele, cari și-au reservat locuri la representațiunile Hading, să le retragă imediat.

Altmintreli va dispune de ele.

——

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

10

SECRETUL

JUDECATORULUI DE INSTRUCȚIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

Toate aceste întrebări, puseră în mare încurcătură pe bietul bătrân, dar cunoscâud situația el răspunse scurt:

— Și dacă a-și avea motive, ce-ți pasa! Nu mai snnt eu tatăl tău? Aide, ascultă; peste 2 ore vei părăsi Marsilia.

Nina nu răspunse; ea înțelese. Cunoscând inflesibilitatea caracterului tatălui seu și fiind sigură că el nu va reveni asupra decisiei sale, biata fată plecă capul și se duse în camera ei, pentru a se pregăti de plecare.

După două ore, ea părăsi Marsilia, sărutând pe tatăl seu și reținându-și cu greutate lacrimile ce erau gata să isbucnească, odată în diligență, ea dădu curs liber lacrimilor și murmură cu o voce înecată.

— Oh! mă iubește! el mă iubește! o simt; de aceea tata vrea să mă îndepărteze. Va ști el oare să mă regăsească?

A doua zi, George se feri de a trece prin strada Petit-Saint-Jean, dar hotărât de a da noutăți despre el frumoasei fete, el dădu ordin unui om de al său, foarte abil, să ia niște informații și îi dădu o scrisoare pentru frumoasa lui iubită.

Omul, după cercetări minuțioase, făcu cunoscut substitutului ceea ce se petrecu și îi aduse la cunoștință în același timp și noua locuință a Ninei.

Această lovitură incovoiă pe bietul tânâr. El simți aici o voință puternică contra lui și atunci luă notărirea de a se lipsi de consimțimântul părintesc și de a transforma în iubire nelegitimă, sentimentele profunde ce le nutrea pentru frumoasa lui adorată. Același om, fu trimis la Ain, ca să vadă pe Nina și să-i transmită o scrisoare a substitutului.

In același timp, George luă toate măsurile pentru a face pe tata Marion să creadă că e cu totul descurajat de decisia lui.

Totul reuși conform dorinței substitutului. Frumoasa Marion îl iubea; ea îl aștepta, căci în sastitatea amorului seu, ea se dădea acestui om care părea a fi stăpânul ei.

Cei doi tineri se iubise, uitând lumea.

In cea mai deplină fericire, ei trăiră, fără nici o grijă de viitor, preocupați numai de iubirea lor. George reținut la Marsilia de ocupațiile sale, pétrecea la Aix toată vremea în care era liber. Măiușa Ninei, femee bună favoriză iubirea celor doi tineri, căcĭ substitutul îi plăcuse imediat și ea se obicinuise a vedea în el pe viitorul bărbat al Ninei — dar și tânărul nu înceta de a vorbi despre aceasta.

Intr'o seară îndată ce el sosi la Aix, tânăra fată se aruncă roșind în brațele lui și îi murmură câte-va cuvinte la ureche: era mamă.

George trăsări de bucurie, strânse cu mai multă dragoste la pept pe iubita sa și îi reînoi promisiunea că în cel mai scurt timp, situația lor se va schimba.

B doua zi în adevăr tânărul substiut scrise familiei sale, o informă despre legătura pe care o contractase și solicita permisiunea de a lua în căsătorie pe tânăra fată.

Opt zile după aceia, George Pernelin, primea numirea sa de procuror imperial la Valenciannes; în același timp primi și ordinul formal de a lua în primire imediat postul în care fusese numit.

Substitutul amețit de această noutate, alergă la Aix. Ajuns la casa unde locuia iubita sa, el nu găsi de cât pe mătușa sa, sare îi zisese surizând:

— Ați petrecut bine și Nina e fericită de trei zile?

— Nina?... ce vrei ăă zici? Știi doar că n'am văzut'o de opt zile.

Femeea privi cu mirare pe tânărul magistrat.

Dar, d-ta ai trimes după ea, alaltă-eri!

— Eu?

— Da d-ta. Un om bătrân s'a prezentat aici cu o scrisoare de la d-ta!

— Eu n'am scris nici o dată și nu înțeleg nimic din ceea ce-mi spui.

Mătușa izbucni în lacrimi.

— Dumnezeule! Doamne!

Nina! Nina! Copilul meu, ce ai devenit?

(Va urma).

Asupra stărei sănătăţei regelui şi a curei ce a fost prescrisă Suveranului de profesorul Noorden, primul ministru a declarat ieri următoarele, înaintea Camerei:

„Suntem fericiţi, că am avut inspiraţia de a propune Suveranului să cheme pe profesorul de Noorden. Regele n'a fost de părere să mai consulte alţi medici, dar eu, ca şef al guvernului m'am crezut obligat să inzist pe lîngă rege şi să-l conving că atît în interesul sănătăţei Majestăţei Sale, cît şi pentru liniştea ţărei, să fie examinat de un profesor specialist. Şi cînd m'am întors de la Biarritz, m'am oprit la Viena şi am vorbit cu profesorul de Noorden.

„Apoi regele a convenit şi rezultatul tratamentului prescris de d-rul Noorden, este din cele mai satisfăcătoare.

„Suveranul se poate azi hrăni şi de cîte-va zile lucrează.

„Intru acum la palat cu o vădită satisfacţie sufletească şi regina este fericită că Noorden a făcut atît bine suveranului şi de cîte ori mă vede îmi spune:

— *Fi-i binecuvîntat!*

——

Aflăm cu plăcere că d. Ioan E. Andoniu controlor financiar la comuna Iaşi, a fost numit Inspector comunal al plăşilor Cărniceni şi Rediul-Mitropoliei, judeţul Iaşi. D-sa a depus eri legiuitul Jurămînt.

—

La examenul de capacitate au reuşit, dintre controlorii financiari din Iaşi, d-nii: Pompilian, Păulescu, Ilie Cocea şi Maxim.

—

Aflăm că Econ. Gh. Codreanu, preot din Huşi, a fost achitat de consistoriul de pe lîngă Episcopia de Huşi.

Rămâne ca I. P. S. S. Conon Arămescu Donici, Episcopul de Huşi, să aprobe hotărârea consistorului, pentru ca preotul să fie reintegrat în toate drepturile sale.

—

In urma constatărilor şi evaluărilor făcute, pagubele cauzate prin incendiul de dăună-zi de la atelierele de la Frumoasa vor fi de 100.000 lei.

In restul pavilioanelor lucrul continuă ca şi mai înainte. In ce priveşte pavilionul distrus de incendiu, reconstruirea lui se va face la începutul primăverei viitoare.

—

Organul Academiei de biliard (secţia Sărindar) afirmă, că, în scop de a-l speria, am anunţat că d. Gr. Buţureanu va răspnnde unui articol a d-lui Bacalbaşa.

Dacă ar fi să speriem, am anunţa, ca poliţia a închis tripoul de la Metropol.

Ceea ce n'am putut anunţa încă.

—

Comitetul superior al armatei, întrunit sub preşidneţia d-lui general Manu, ministru de războiu, a aprobat crearea uneia al patrulea batalion pe lîngă toate regimentele de infanterie din ţară.

Prin noul budget s'au prevăzut sumele necesare pentru crearea acestui al patrulea batalion, precum şi pentru plata ofiţerilor necesari.

—

O gazetă oare care anunţă, că primul ministru, a „bine-voit" să „primească în audienţă"—ştiţi pe cine? Pe d. Virgil Arion!

D. Virgil Arion, este deci un oare care, pe care, dacă vreai să-l primeşti în audienţă, trebue să pui multă bună-voinţă!

Am inregistrat şi această obrăznicie de reporter.

—

Ministerul instrucţiei publice a dispus ca pe lîngă gimnaziul „Alexandru cel Bun" din Iaşi să se înfiinţeze clasa V-a reală.

—

Liberalul dezmintea ştirea unui ziar din Bucureşti, privitoare la expulzările unor liberali din Iaşi de la congres.

Liberalul dezminte numai expulzarea d-lui A. Ghiorghiu, ignorând pe acea a d-lui T. Vasiliu.

Să răspundă deci *Liberalul*, dacă expulzarea d-lui Vasiliu este fapt adevărat.

—

Patriotul *se laudă şi tipăreşte cu cursive, că ziarele din provincie continuă să se ocupe de interviewurile ce i s'au acordat* Patriotului.

Ştim, că acele interviewuri au avut un caracter pur politic şi nu s'au ocupat de loc de felinare şi de edilitate, singurele sujete de cari potrivit ukazului organului Academiei de biliard, ziarele de provincie au dreptul să se ocupe.

Atunci—cum rămâne, stimate profesor de la Metropol?

—

Nu departe de Târgu-Frumos nişte indivizi, rămaşi până astă-zi necunoscuţi, au atacat, jefuind şi maltratând, pe preotul G. Munteanu.

Cercetările pentru prinderea lor continuă.

Ultime informaţii

Trenul care a plecat aseară din Iaşi spre Bucureşti, a sosit, în Capitală, cu o mare întârziere, din causa unui grav accident întîmplat în gara Chitila.

Din cauza defectuozităţei unui macaz, maşina de la trenul de Iaşi s'a ciocnit cu o maşină de pe linie.

Ciocnirea a fost violentă şi cazanul de la una din aceste maşini a exploadat.

Mai mulţi călători au fost contuzionaţi, din cauza zguduirei puternice, iar câţi-va lucrători au fost răniţi destul de serios.

Primele ajutoare şi pansarea s'a făcut de către d. dr. Lebell, care se afla în trenul de Iaşi.

——

D. doctor Bălăşescu, noul agregat al catedrei de medicină operatorie, a depus azi legiuitul jurămînt.

——

De la 1 Aprilie 1907, se va crea, la judecătoria ocolul III din Iaşi, un post de ajutor de judecător.

De la aceeaşi dată, se va crea şi un post de copist arhivar, la judecătoria ocol I din Iaşi.

—

Suntem pozitiv informaţi, că d. Gr. Buiucliu, directorul Creditului Urban, fost deputat, şi membru marcant în clubul liberal, a fost aclamat şef de către tinerii centrali, din clubul liberal din Iaşi.

—

La un mare proprietar din Iaşi. are loc astă-zi la ora 5, o întrunire în care se vor pune bazele unei societăţi petrolifere.

——

Astă-zi, marţi, are loc prînzul parlamentar la d. Tache Ionescu,

——

Şedinţa de aseară a membrilor baroului din Capitală, convocaţi pentru a continua discuţia asupra proiectului în privinţa organizărei corpului de advocaţi, n'a putut continua din cauza sgomotului asurzitor provocat de cei prezenţi.

Nici o discuţie n'a fost cu putinţă şi liniştea neputînd fi restabilită, s-a dat ordin să se stingă lămpile.

Numai astfel întrunirea a putut lua sfîrşit.

——

Din capitală ne vine ştirea că chestiunea excomunicărilor din partidul liberal a intrat int'o fază foarte acută.

Incriminările şi acuzările reciproce se ţin lanţ, şi probabil că vom asista în curînd, la dezlănţuirea unei mari furtuni în lagărul liberal.

In legătură cu chestiunea congresului liberal aflăm, că contrar ştirilor date de unele ziare, în acest congres se va discuta şi chestiunea programului viitorului guvern liberal.

Dl. Dim. Sturza lucrează actualminte la aceste programe şi sperăm să putem da la *ultima oră* a numărului nostru de astă-zi, chiar detalii interesante asupra celor ce întocmeşte şeful partidului liberal.

——

Soluţia în chestia apei

— *Convorbire cu d-nul Gh. Lascar* —

Cetitorii vor găsi, că nu insistăm prea mult cînd revenim mereu asupra soluţiunei în chestia apei.

Prea mare este interesul care se leagă de această chestiune şi prea mult preocupă soluţiunea apei pe locuitorii Iaşului ca să nu dăm acestei chestiuni toată estinderea cuvenită.

Şi cum, din multe părţi, se arată nerăbdarea de a se şti, care din ofertele de la ultima licitaţie va fi admisă, am căutat să cunosc părerea d-lui Gh. Lascar, primarul Iaşilor, şi să comunicăm cetitorilor cele spuse de d-sa.

— Iară-şi interview, ne întreabă d-sa?

— Da, dar nu expres, ci o convorbire mai pe larg, dacă se poate.

— Atunci, nu aci, cînd vezi că am treabă.

— Aveţi droptate, dar publicul are şi el dreptul să cunoască cu o oră mai curînd părerea Dv.

— Pentru interesul public mă execut, respunde d-sa, deşi nu avea multe de spus. Şi d-sa continuă:

Un lucru dorim cu toţii: Să curgă apa de Timişeşti şi sper că aşa va fi. Prin urmare, or-care din concurenţii la licitaţia ultimă, va fi prezentat garanţia suficientă că va putea executa lucrarea şi că va face această lucrare în condiţii bune, va fi acceptat. Partea dificilă a execuţiunei pentru care trebuie garanţii serioase de bună execuţiune, este chestiunea captărei apei. Restul este uşor şi nu necesitează un specialist. Deci garanţia ce trebue s'o prezinte acel ce va lua lucrarea, este că lucrarea de captaţie va fi făcută de un om special, care a mai executat aseminea lucrări, şi care, deci, nu poate fi bănuit, că nu va face lucrări în bune condiţiuni.

— Dar deciziunea definitivă cînd va fi luată?

— Numai după ce d. inginer Cantacuzino îşi va fi depus raportul. D-sa a lucrat, eri, la lucrarea raportului, mîine vine din nou şi, probabil, la sfîrşitul săptămînei, viitoare, raportul va fi depus. Concluziile d-sale vor fi în totul acceptate căci nu voi trece peste concluziile acestui specialist, care este în măsură să aprecieze, care din oferte este cea mai favorabilă şi care din acele oferte prezintă garanţii mai serioase, de bună executare.

— Odată raportul depus, care este procedeul de urmat pentru a tranşa definitiv chestia?

— Probabil Luni sau Marţi seara, după ce voi lua cunoştinţă de raportul d-lui Cantacuzino, voi pleca la Bucureşti şi apoi voi convoca consiliul comunal spre a se pronunţa definitiv.

— Aşa dar pentru moment nimic mai precis, nimica care să indrituiască vre-o concluzie.

— Ba una da. Mă voi îngrădi cu toate garanţiile necesare spre a asigura definitiva tranşare a acestei chestiuni.

Cîte-va zile, încă, şi se va vedea, care din casele ofertante, prezintă asigurarea că apa va fi adusă în Iaşi.

—

In urma intervenţiei teiegrafice a ambelor părţi, curtea, S. I, a amînat azi procesul d'intre compania de ape din Liége cu primăria de Botoşani.

*

Procesele pentru expropierea unor terenuri din Comuna Sîrca, necesare construirei liniei Podul-Hârlău, se vor judeca mâne la tribunalul s. III.

*

Se vor judeca în sesiunea din Dec-bre a curţei cu juri, procesele ce urmează: la 1 Decembrie, V. Ţurcanu, pentru atentat la pudoare; la 2, M. Cibotaru pentru lovituri, care au cauzat moartea; la 4 şi la 5; D. Balabau, Al. Chirian, D. Vasiliu şi Paraschiva Chirău, pentru tălhărie; la 7, V. Căţel, pentru omor, la 8, Sebastian Marin, pentru dare de foc: 9 Decembre, V. Uscatu, pentru lovituri căuzătoare de moarte; la 11 Ion Negreanu, pentru atentat la pudoare; la 12 Gh. Ciornea şi M. Mardare pentru tălhărie.

Mai sunt încă 3 procese care urmează să fie trecute azi în condică.

Ultima Oră

Bucureşti 28 Noembrie.

Camera

Camera a ţinut o scurtă şedinţă, după care a trecut în secţiuni,

Mâne, Mercuri, se va vota fără discuţii adresa de respuns la mesagiul tronului.

Legea Avocaţilor

„Adevărul", publică, în numărul seu de azi, un interview cu d-nii avocaţi, Petre Grădişteanu, Em. Antonescu, Sever Moscuna, Virgil Alexandrescu şi alţii, carii toţi se pronunţă contra proectului întocmit de dl. M. Antonescu.

Accidentul din gara Chitila

Patru lucrători rîniţi cu ocasiunea accidentului de azi dimineaţă, sunt în stare gravă, aşa că sunt puţine speranţe de scapare.

Numire

D. Militeanu, licenţiat în matemateci din Iaşi, a fost numit controlor financiar pe lîngă fabricele din jud. Prahova.

Catrede noi

In viitorut buget al ministerului de instrucţie, s'a reînscris suma necesară pentru plata a 20 profesori de limba română, de la şcoalele profesionale, catedre ce fusese suprimate de d-l Vlădescu.

De asemenea s'a decis reînfiinţarea şcoalei normale de institutori din Galaţi.

Prînzuri parlamentare

In tot timpul sesiunei parlamentare, d. ministru Tache Ionescu va oferi în fie-care Marţi şi Joi cîte un prînz la care vor fi invitaţi cîte 15 deputaţi şi 15 senatori după ordinea alfabetică.

Primul prînz are loc în astă seară.

Cereţi renumitele
CONSERVE „STAICOVICI"
CALITĂŢI SUPERIOARE. — PREŢURI IEFTENE
De vînzare la toate magazinele de Coloniale din ţară
— Depozit general: Str. Regală —

Petiţionarea Corpului Didactic.

Astă-zi, la Cameră, s'a primit un mare număr de petiţiuni, din partea membrilor corpului didactic primar urban şi rural,—cerînd sporirea salariilor. Această cerere va fi greu de satisfăcut de oare-ce prin viitorul buget, sporul cu privire la noile şcoli va fi de 700,000 lei.

Duelul Mellot-Catargi

In urma alegerei, ca supra arbitru, a d-lui N. Filipescu, d-sa a cerut să i se pue la dispoziţie registrele societăţei de tramvai spre a se putea pronunţa.

Moartea unui Rege

Regele Behanziu fostul rege al Dahomeiului, care era internat la Blidah, în Alegeria, a murit.

Noua enciclică a papei

Papa Piu X a adresat o nouă enciclică către catolicii din Franţa, prin care îi îndeamnă să nu se supue noei legi a asociaţiunelor religioase.

Intervievat de un redactor al ziarului Matin *primul Ministru Clemenceau a declarat că dacă Papa doreşte resboiu, va avea resboiu. Briand ministrul instrucţiunei, a adresat o circulară administraţiunelor din departamente, că în ziua de 11 Decembrie, toate palatele episcopale şi ori ce alte proprietăţi religioase, vor fi luate de administraţiile comunale spre a se instala în ele şcoli laice.*

Desfiinţarea Consiliilor de Răsboiu.

Cu ocasiunea discuţiunei bugetului ministeriului de rezboi, în Camera deputaţilor din Franţa, ministrul de de rezboiu, generalul Picquart, a anunţat că, cel mult în patru zile va depune un proect privitor la disfiinţarea actualelor consilii de război.

D-sa va depune şi o lege prin care companiile de disciplină din Algeria sunt desfiinţate.

NUMAI LA
Fotografia artistică WEISS
Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi
se poate căpăta fotografie ideală.
5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

Restaurantul TANASACHI
Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mai delicioase mâncări.
Serviciu ales şi prompt.
Restaurantul e deschis noaptea. Bucătărie speciala. Pentru artişti reducere.
Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară
Capelă de dame
Orchestră admirabilă.

D-ra Natalie Neagu
Pasajul Maca-Vilacros.
Calea Victoriei 32.
Bucureşti.
Rochii şi Confecţiuni.

Casa S. HAIFLER
Vinde losuri de ale
LOTERIEI REGATULUI ROMÂN
PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.
Str. Ştefan cel Mare 33.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

S. HAIFLER
Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.
Casă fondată în 1880
Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseul Iaşi—New-York.
Vapoare din cele mai solide şi mai repezi
Durata traseului 6—7 zile
Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.
ROMÂNIA MUSICALĂ
FINKELSTEIN
Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24
furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

E. HEROVANU
AVOCAT
şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.
Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.
practică: Vaccinări şi Revaccinări

Au eşit de subt tipar şi se află de vânzare la principalele librării din ţară următoarele publicaţii ale d-lui Gh. Ghibănescu profesor şi deputat.
1) *Surete şi Izvoade* vol. I. Iaşi 1906. Dacia preţ 6 lei
2) *Ispisoace şi zapise* vol. I. Iaşi 1906, Dacia preţ 4 lei.
3) *Şcoli Normale* din iniţiativă particulară Iaşi 1906 Dacia preţul 1 leu.
Volumele 2 şi 3 din Surete şi vol. 2 din Ispisoace vor apărea în cursul acestei luni.

TEATRUL NAŢIONAL
Reprezentaţiile
Doamnei JANE HADING
Vineri 1 Decembrie 1906
FROU—FROU
Comedie în 5 acte de H. Meilhae şi Halevy de la Academia Franceză.

Sâmbătă 2 Decembrie 1906
După cererea generală
le Maître de Forges
Piesă în 4 acte şi tablouri de G. Ohnet.
In care piesă celebra artistă a creat rolul *D-rei Clara de Beaulieu*—şi din care rol a făcut una din cele mai superbe sale creaţiuni.

Preţurile Locurilor: Fotoliu de orchestru (primele 4 rînduri) 14 fr. Stal I (Banca 5—9) 10 fr. Stal II (Banca 9-14) 6 fr. Stal III (Banca 14—18) 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Balcon I-iu 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Galerie 2 fr. Loja de 4 pers. 50 fr. Loja de 5 şi 6 pers. 60 fr Loja de Balcon 16 fr.

Biletele se găsesc la Agenţia Teatrală „Thalia" Th. P. Maximovici.

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseşte cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcoritorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butilcă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină),

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 — PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile Iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutăr ce'e mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul** de **potassium** asociându'l **Siropului Laroze** de **cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi evitează iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu **BROMURUL DE POTASSIUM**

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histerieĭ, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei*, etc. etc.

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos :

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajutŭ şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci aní a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞĬ : Farmacie FRATII KONYA.

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* carĭ aŭ resistat tuturor celorlalte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de câţ 4 pe ḑi.

A se cere : LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *carĭ se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

„ „ „ „ IV 30 „

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare 35. | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 14.—Iaşi, Joi 30 Noembrie 1906

Proiectul D-lui Antonescu

Et in Arcadia ego.

Am trăit şi eu timpul acela cînd îmi inchipuiam că dreptul sfînt al apărarei e cea mai nobilă misiune omenească: sunt avocat.

Şi astăzi încă, dacă regret ceva, nu e alegerea ce am făcut-o, atunci cînd m'am aruncat întăi în lupta vieţei, dar faptul că nu mai pot vedea realitatea cu aceiaşi ochi cu cari o vedeam la două zeci de ani.

De acea trebue să recunosc că, în parte reflecţiile pesimiste, care au determinat pe distinsul decan al baroului Capitalei, să intocmească prea cunoscutul său proect de lege, m'au frămîntat adesea şi mă muncesc încă şi acum.

Eu unul, admit fără înconjur, că răul de care suferim e pletora prea mare de profesionişti, pe de o parte, —şi lipsa de educaţie intelectuală şi morală, indispensabilă ori cărui avocat, pe de altă parte. Şi una şi alta coboară profesiunea; căci cea dintăi îngreue mereu mijloacele de existenţă, creiază un nou proletariat intelectual, iar cea de a doua impinge pe avocat la exerciţiul unei concurenţe neleale, care otrăveşte severitatea moravurilor ce ar trebui să domnească în mijlocul Ordinului.

De răul acesta însă nu suferim numai noi. In Apus e acelaşi lucru; şi cu mici deosebiri de la o ţară la alta, problema se înfaţişează, şi acolo, în acelaşi chip. De aceea fiind că lucrurile aceste s'au mai desbătut aiurea, şi fiind că pentru îndreptarea lor s'au propus mijloace diferite, nu e de prisos să vedem cam ce au spus alţii cu privire la ceea ce face preocupaţia noastră de azi.

Intăia întrebare e aceasta: e bine să se iee măsuri pentru a împedica formarea pletorei în barou? Şi ce măsuri s'ar putea lua în această privinţă?

Asupra acestui punct s'a propus limitarea numărului avocaţilor, *numerus clausus*, fără însă ca sistemul să se fi aplicat undéva (cel puţin pe cât ştiu). Dar acest mijloc de îndreptare nu e tot aşa de primejdios ca şi răul însuşi? Pentru a-l aplica n'ar trebui să se recurgă la intervenţia guvernamentală,—şi amestecul acesta n'ar atinge libertatea indispensabilă ori cărei bune apărări?

Alt mijloc e acel care supune Baroul la un raport determinat faţă de Stat. In acest sistem, care există in Grecia, in unele cantoane din Elveţia şi până la un punct in Turcia, avocaţii sunt nişte adevăraţi funcţionari publici.

In fine părerea cea mai generalizată e aceea care asigură profesiunei de avocat toată neatîrnarea necesară, în lăuntrul unei libertăţi reglementate, şi cu garanţia complectă a autonomiei ordinului. In acest senz s'au pronunţat cea mai mare parte din celebrităţile europene care şi-au spus cuvîntul la congresul internaţional al avocaţilor, ţinut la Liège, în anul 1905.

A doua întrebare priveşte pregătirea intelectuală şi morală a celor ce se destină acestei profesiuni, şi mijloacele ce s'ar putea lua pentru a împedeca mercantilizarea acesteia, şi pentru a-i menţinea prestigiul.

Cel mai radical din remediile propuse, e sistemul adoptat în Germania care supune pe candidat la o practică pe cît de grea pe atît de lungă. Primii patru ani, ce urmează unui examen special, viitorul avocat îi întrebuinţează trecînd prin toate formele activităţei judiciare: el trebue să lucreze în biuroul unui notar apoi în cabinetul unui avocat, şi în fine să servească pe rînd în grefele tuturor gradelor de instanţe judecătoreşti. Un al doilea examen îi deschide dreptul de a se putea ocupa de afaceri de mică importanţă, şi anume determinate, totdeauna însă sub conducerea unui avocat. Şi seria probelor nu se termină de cît după un provizorat care durează, nici mai mult nici mai puţin de cît 16 ani.

Acest sistem s'ar părea că prezintă un mare avantaj; şi anume că ar deslega şi chestia pletorei.

Totuşi aceasta pare a fi devenit chiar în Germania atît de întinsă, în cît consiliul avocaţilor din Berlin a avut cîndva ideea de a întinde încă mai mult perioda pregătirei prealabile a avocatului. Evident, de data aceasta măsura ar fi dat roadele dorite.

Generalminte, e recunoscut că o asemenea pregătire e absolut necesară, dar că stagiul admis în Germania e cu desăvîrşire excesiv.

E iarăşi admis—ca o consecinţă a ideei de libertate şi de independenţă de care am vorbit mai sus—că toate măsurile de control şi de disciplină nu trebue să iasă din resortul ordidinului însuşi, care prin consilile sale de disciplină e liber însă de a înfrîna cu cea mai mare asprime, atingerile aduse demnităţei profesionale.

Cu acestea răul cel mare nu se vindecă, o ştiu. Dar între reglementarea oficială, între subordonarea avocaturei la administraţia generală, între încătuşarea libertăţei celor care apără interesele mulţimei, pe de o parte,—şi între libertatea, uneori primejdioasă a acestora, pe de altă parte, aleg fără şovăire pe aceasta din urmă.

Să vedem însă acum ce a făcut d-l Antonescu.

Parsifal

DOVADA

Despre partidul conservator din Iaşi, ziarul local liberal vorbeşte ca despre un mort.

Partidul nu mai există!

Din contra, cea mai perfectă inţelegere domneşte între liberali, partidul liberal este un cer senin, senin de tot, nici un nour Nimbus macar, nu-l acopere puţin.

Cînd în partid la noi, s'au ivit mici neînţelegeri, noi le-am spus pe nume fără înconjur.

Colectiviştii, cu marea lor îndrăzneală, au căutat să înăbuşe profundele lor dureri cu micile diferenţe din partidul conservator şi astăzi încă, încearcă să afirme, că la ei pacea e stabilită.

In numărui de eri al *Liberaluluĭ* se jubilează din nou desarmonia din partidul conservator, dar nu se spune, că, în seara chiar în care a apărut gazeta, tinerii liberali erau adunaţi la otelul Zipkes, în şedinţă solemnă.

Nu fantezia noastră, nu invenţia, dar invitaţiunile lor scrise, arată motivul acelei întruniri: *„vă invităm*, scriu centraliştii—Zipkiştii—*să veniţi, ca să discutăm asupra* RESTABILIREI ARMONIEI *şi asupra faptului ca* PARTIDUL SA FIE AL PARTIZANILOR şi nu AL ACELORA, CARE UTILISEAZA PARTIDUL IN PROFITUL LOR PERSONAL.

Ce trebue să mai spunem noi? Punem punct.

MINUS „DRAPELUL PUTNEI“

Patriotul, jumătatea *Epocei*, a emis, cu prilejul apariţiei „noului ziar de la Iaşi“—părerea, că presa de provincie n'are dreptul să se ocupe de cît de chestiuni de edilitate.

De atunci n'au trecut de cât vre'o zece zile şi iată că Patriotul a mai cedat ceva din pretenţiunile sale.

Un ziar de provincie—unul singur —nu, însă, ziar ieşan, un confrate din Focşani, căruia *Patriotul* 'i zice chiar „valorosul nostru confrate“,—a fost scos din regula generală.

Nu numai că, „Drapelului Putnei“ i se dă dreptul să facă politică mare, să-şi spună cuvântul în chestia părerilor politice ce au fost emise de doi corifei ai partidului, dar *Patriotul* îşi exprimă chiar satisfacţia, că acel valoros „Drapel al Putnei“, a bine-voit să facă loc, în coloanele sale, celor 2 interviewuri a căror primoare le-a avut severul ziar bucureştean.

De ce „Drapelul Putnei“ da şi „noul ziar de la Iaşi“ nu? De ce noi să ne rezumăm la felinare şi valorosul *Drapel* să aibă dreptul a trece peste limitele prescrise?

Fiind-că *Drapelul* s'a născut în zodie mai bună şi fiind-că *Patriotul* trăeşte în săptămâna bună-voinţelor.

Domnului V. Arion, *Patriotul* a binevoit să-i acorde o audienţă la ministru şi pe *Drapelul* a bine-voit să-l treacă în rândul ziarelor mari.

Noi nu invidăm pe nimeni. Lăsăm valorosului organ de la Putna—de şi n'avem cinstea să-l cunoaştem—onoarea de a forma o excepţie. Ii dorim să ducă la bun sfârşit misiunea grea cu care *Patriotul* a binevoit a-l însărcina aceea, că, din toate ziarele de provincie, el singur—*Drapelul Putnei*—să aibe dreptul a face politică.

Iar noi, pedepsiţii, am luat act de faptul, că, minus *Drapelul Putnei*—valorosul organ—tot n'avem încă dreptul a face altă ceva, de cât statistica felinarelor.

Drapelul Putnei! Fericit organ!

Să schimbe vorba

Liberalul, *sub semnătura lui Gyp, celebrul transformator al gramaticei, vorbeşte despre funie în casa spînzuratului: despre lealitate politică.*

Ii şeade minunat!

Liberalii de la Iaşi, care se împart în centrali, orientali, orinzontali şi mai cîte feluri, au tot dreptul să vorbească despre „lealitate“.

Abia ieri, au dat exemplu despre ceea ce dispută altora, lăsînd nedesminţită ştirea unui ziar, că, între cei luaţi pe fugă din cluburile liberale, s'ar afla şi d. T. Vasiliu.

Hotărît, dacă a fost sau nu expulzat d. Vasiliu, nu ne pasă nouă. Dar cum acest domn nu figurează în lista lui Vintilă; cum mai ales, ziarele liberale neagă cu totul ori ce expulzare, era de elementară datorie de-a desminţi aserţiunea ziarului bucureştean.

In partidul liberal, d. T. Vasiliu, nu este un oare care. Membru al comitetului executiv al clubului, fost deputat şi consilier comunal — d. Vasiliu pare a fi un fruntaş al clubului.

Dar gazeta partidului, nu ia apararea fruntaşului partidului. Gazeta este într'un hal lamentabil—adevărat. Dar fie care partid are gazetele pe care le merită.

N'ar fi trebuit, prin urmare, să vorbească de lealitate, gazeta unui partid, ai cărui membrii nu se mai adună, fiind-că, de cîte ori se adună, clubul situat peste drum de Tuffli, seamănă aidoma cu localurile de petrecere unde se întîlnesc muncitorii.

Politiciani, de aceeaşi culoare politică, devotaţi aceluiaşi stindard, cari, cu încetul, au prefăcut clubul lor în cabinet de judecător de instrucţie; politiciani, cari cată să restoarne ceea ce ei însăşi au clădit—nu—au voie să vorbească de lealitate, fiind-că, în propriul lor dicţionar, acest cuvînt are cu totul alt inţeles.

Dacă voiţi să ne daţi exemple de-ale voastre, vorbiţi-ne despre păruială, despre intrigi şi despre anarchie.

Cîte-va note

Liberalului îi miroase într'una a vusturoi. Până şi eri, ajunul Sf. Andrei, cînd romînul îşi parfumează casa cu usturoi, organul personal al tipografiei *Dacia*, nu ştia de ce-i miroase a usturoi.

Am descoperit noi pricina: tinerii centrali, cari au întrodus lealitatea şi perfecta armonie în partidul de la Iaşi, ţin consfătuiri tainice—ştiţi unde?

La otelul Zipkes!

Zipkiştii să ştie deci de ce li miroase a vusturoi.

*

Evenimentul scrie în *Liberalul*, că „opiniştii“ ar fi pretins ca *Evenimentul* să fie redat clubului, pentru ca *Opinia* să inceteze,

Asta înseamnă, că noi de la *Opinia* luptăm să punem mîna pe *Evenimentul*, care e făţiş cartelat cu *Liberalul*.

Adevărul este, că din cauza timpului nefavorabil, nici n'am avut vreme să ne gândim la o asemenea prea comică combinaţie.

*

Osebirea d'intre o valoare şi o non-valoare?

Valoarea ia simbrie şi nu face nici o treabă; non-valoarea nu ia simbrie şi face treabă.

*

Ce-i al lui Vintilă, nu-i poate lua nimeni: ie tare in pornografii.

Vă citez una de tot nerusinată: „în perioda care ne interesază intimitatea de vederi şi care trebue să existe între parlament şi opinia publică, a lipsit adesea (intimitatea), ori s'a arătat slăbită“.

Natural să fi fost astfel. Căci intimitatea aceasta, între parlament şi opinia publică, în perioda de care vorbeşte Vintilă, ori trebuia să lipsească—cum scrie la carte — ori dacă n'a lipsit, trebuia numai de cât să fi fost o intimitate slabă.

Le spune pe şleau, dar le spune bine!

OAMENI ŞI LUCRURI

RAZBOIU?

Dacă lumea a primit cu zîmbete de neîncredere şi optimism alarma dată mai zilele trecute despre eventualitatea unui războiu între Japonia şi Statele-Unite din cauza unor incidente de... învăţămînt în San Francisco, nu tot aşa fu cînd telegraful dădu vestea că se fac din nou pregătiri pentru un al doilea conflict ruso-japonez. Nu numai pentru că e vorba de ceva mai... serios,—de insula Sachalin şi de redactarea convenţiunei de pace; dar pentru că opinia publică în toată lumea e convinsă că între aceste două state tratatul de la Portsmuth nu a putut aduce o sinceră şi deplină inţelegere; pentru că pacea încheiată sub presiunea întregei lumi civilizate, iritată oarecum de atîta vărsare de sînge, nu dă impresiunea unui act durabil şi nu garantează pentru multă vreme în departatul Orient.

Ambele naţiuni în luptă au plecat nemulţumite, întocmai ca doi adversari cari au încheiat pace pe terenul luptei fără a-şi întinde mînile.

Rusia, însângerată de atîtea perderi enorme, distrusă şi umilită pe de o parte, Japonia pe de altă parte nemulţumită că n'a fost lăsată să culeagă roadele unei aşa de strălucite şi extra-ordinare victorii. Iar între dînsele atîtea şi atîtea probleme economice, politice, etnice nedezlegate, culminînd în paradoxala condiţiune de pace,—împărţirea geografică, materialmente imposibilă, a insulei Sachalin, înjumătăţită aşa fără vr'un rost, fără sistemă...

Şi iată că pacea nefiind încă definitiv «redactată» se vorbeşte de un nou război! Ingrozitoare cuvinte: un nou războiu, şi—Doamne—ce războiu! Sunt încă proaspete în amintirea noastră a tuturor, sângeroasele pagini ale acelei epopei grozave care lăsat în urmă pe acele Napoleoniane şi cari aşteaptă încă pe curagiosul istoric ca să le fixeze pentru viitorime în toată spăimîntătoarea lor măreţie. Căci războiul nu e sfârşit. In Japonia el continuă cu foametea şi cu înarmările; dar continuă mai cu seamă în Rusia prin revoluţia armatei, prin dinamită, prin curţile marţiale, prin pogrome, prin mizeria ţărănimei, prin judecarea foştilor „eroi“ ai Port-Arthurului, astă-zi despuiaţi de falşa cureolă şi gloria imaginară, după cum Rusia a fost despuiată de o flotă superbă pe care o peseda... pe hîrtie,

...Şi toată acea desfăşurare de zile tragice, de lungi convoiuri mergînd pe gheţurile Siberiei la moarte sigură, de lupte cu sute de mii de morţi, cu înnecuri de sute de vase, cu îngropări de... răniţi, ar putea să reînceapă în uepăsarea unei lumi ce se pretinde civilizată şi emancipată de prejudecăţi?

E prea crud ca să ne închipuim că ar fi cu putinţă.

Rodion

Excedentul budgetar.

Declaraţiuni oficiale ne vestesc că avem un frumos excedent budgetar pentru anul al cărui exerciţiu financiar s'a încheiat la finele lunei Septembre. El ar trece de 45 milioane lei. Şi e drept să ne bucurăm de aceasta, cu atât mai vîrtos, cu cât de multă vreme, nu ne am întâlnit cu excedente budgetare şi mai ales cu un aşa mare excedent ca cel de acum.

Bucuria de astăzi însă nu trebue să ne facă prea încrezători în cele ce pot să urmeze mîne. De şi mulţi contează încă pe ani cu execedente, fapt cert e însă că în spiritul tuturor aproape, stă că acele excedente vor fi mult mai mici. Negreşit că cei înclinaţi a vedea totul în rău prevăd că nici nu vom avea excedente, ci să fim fericiţi, dacă vom putea echilibra budgetul.

Pentru ca să poţi face o prezicere cu oare-care aproximaţie pentru viitor, ar trebui o analiză amănunţită a deosebitelor impozite şi asupra quantumului ce fie-care din ele au dat, precum şi asupra împrejurărilor care au făcut ca unele să producă mai mult anul acesta de cât anii anteriori. Aşa de esemplu, este cert că de la vămi am avut anul acesta un prisos pe care nu putem conta pentru anii viitori. Dar se poate că şi alte impozite întră în categoria aceasta. Consumaţiile în general, sub presiunea economiilor făptuite de precedentul guvern liberal, s'a micşurat şi forţamente impozitele respective, au dat atunci mai puţin.

Revenirea în parte asupra acelor economii, revenire datorită actualului guvern conservator, speranţa că se va mai reveni încă pînă a se atinge aproape aceiaşi stare de lucruri, ca mai inainte de economiile de cari vorbesc mai sus, a mai destins coarda cheltuelelor de consumaţiuni şi deci a permis o mai mare elasticitate impositelor puse asupra lor.

Să analisăm insă starea actuală a lucrurilor.

Avem un mare escedent budgetar, aceasta e cert.

Ce să facem cu el? Să-l cheltuim tot fără a ne atinge de imposite şi fără a ne gândi la zioa de mâne? Cît despre cheltuiala întregului escedent, n'ar fi nici o greutate. Singura neînţelegere ar fi ca fie-care administraţie vrea să aibă cît mai mult de cheltuit şi deci toată lupta ar sta ca să poată obţine acel *cât mai mult.*

Thiers a zis că un bun ministru de finance trebue să fie feroce. Şi drept e că actualul nostru ministru de finance numai feroce nu e. Este însă prudenţa unită cu înalte vederi, este înţelepciunea unită cu prevederea. Fără asprime, fără ferocitate, el ştie să mîne barca financiară a statului cu atîta pricepere, că adversarii cei mai mari şoptesc numai pe la colţuri unele critici, cari de altfel au prea puţin a face cu financele, pe când cei mai mulţi—adversari şi prieteni—remîn uimiţi de puterea de muncă, talentul şi capacitatea financiară a acestui om, într'adevăr extraordinar, care e Tache Ionescu.

El a zis şi cu drept cuvînt, că escedentul financiar actual nu trebue forfecat cu nemiluita.

Trebue să utilizăm acest escedent în degrevare de impozite?

Negreşit, dacă Statul nostru ar fi ajuns la complecta satisfacere a nevoilor, ce simte, din momentul ce avem un escedent nici n'ar trebui să ne gândim la alt ceva de cât la uşurarea impositelor, cari apasă asupra contribuabililor. Ajuns-am însă aici?— Nu. Şi acolea, văd fericita combinaţie a actualnlui ministru care pe de o parte afectează din escedentul budgetar unele sumi pentru nevoile mari ale Statului, iar pe de alta se gândeşte la micşorarea acelor imposite cari nici n'au fost stabilite cu caracter de parmanenţă, nici nu erau dintre cele mai puţin averoase. Vreau să vorbesc de taxa asupra salariilor şi de impositul fonciar asupra micilor proprietăţi teritoriale.

Aş adăuga că n'ar fi rău dacă s'ar face şi o a treia parte, adică o rezervă budgetară în prevederea anilor ce urmează şi care pot aduce cu ei cheltueli neprevăzute. In sprijinul acestei idei adaog apoi faptul că experienţa cu noile imposite n'a fost destul de lungă pentru ca să ne putem sprijini cu siguranţă pe ele.

Despre aceste modalităţi de utilizare a escedentului budgetar vom vorbi în alt articol.

V. I. Radu

MUNCA SILNICA

—

Cel mai nostim d'intre toate spectacolele de până acum, ni-l oferă *Liberalul* de ieri.

Liberalul, energicul don-juan al gramaticei, seducătorul singularelor la plural; răpitorul de virgule; deboşatul, care întrebuinţează substantivele femenine ca masculine, precum şi vice-versa; *Liberalul* lui V. B. Gyp, Sever şi al celor lalţi, cari administrează purgative microbilor; duşuri partidelor politice în complectă descompunere—acest *Liberal*, care, dacă l'ar citi unul de la Urlaţi, ar jura că, la Iaşi, câinii umblă cu covrigii în coadă şi oamenii de acolo, calcă, ziua în ameaza mare, în străchini verzi, *Liberalul* acesta ne dă nouă, după ce dă-ună-zi ne-a învăţat latineşte (*Romulu* şi *Rem*), o lecţie de gramatică românească.

O lecţie straşnică, pe care, dacă ar fi s'o urmăm, ar trebui să facem următoarele: să zicem un conservator, două conservatoare; o femee, doi femei; ar trebui să suprimăm punctuaţia, să ţigănim nume latineşti, şi să facem pe dadace, care duc microbii la 00—Liberalul la patrat!

Nu putem face lucrul acesta, după cum, iarăşi, nu putem spune, că X a depus eri *legiuitorul* jurământ (din informaţiile *Liberalului* de ieri), nici nu ne dă mâna să vorbim despre *cangrene goale*.

Nu că ne-ar lipsi buna-voinţa.

Dar, uite, ne lipseşte talentul!

Proiectele financiare ale D-lui T. Ionescu

— EXPUNERE DE MOTIVE —

Este deci firesc ca la noi cota impozitului funciar să fie mai mică pentru proprietăţile până la 10 hectare de cât pentru celelalte. De aceia legiuitorul de la 1901 a făcut între aceste două cote o deosebire.

Această doosebire nefiind în destul, propunem să creştem cu încă o jumătate la sută, ajungînd astfel ca cota impozitului funciar pentru proprietăţile rurale până la zece hectare inclusiv, să fie numai de 4 jum. la sută.

Prin această scădere fiscul jertfeşte în principal şi zecimi de percepere o sumă de 720.000 lei pe an, adică cam tot atît cât fiscul câştigase din operaţiunile ultimului recensămînt relative la proprietatea până la 10 hect. inclusiv.

A doua uşurare pe care o propunem este relativă la taxa asupra retribuţiunilor.

Principiul acestei taxe este inatacabil.

Toate veniturile tuturor cetăţenilor trebue să contribue la susţinerea sarcinilor unui stat care pe toţi îi protege. De aceea desfiinţarea taxei asupra retribuţiunilor, făcute, de sigur, într'un timp de belşug, a fost, din punctul de vedere al dreptăţei, o eroare. Iar reînfiinţarea ei, de sigur, în vremuri de lipsă, un act de dreptate.

Intr 'adevăr, dacă pentru funcţionarii publici această taxă se confundă cu o scădere de retribuţiune, nu este tot aşa pentru funcţionarii particulari. Şi ori cine înţelege că, şi într'un caz şi într'altul, fiind vorba de un avut isvorînd din munca omului, fără nici un amestec al capitalui, nu se poate trata în chip deosebit aceste categorii de venit.

Dacă însă principiul taxei asupra retribuţiunei este indiscutabil, calitatea este o chestiune care trebue să atîrne de nevoile Statului pe de o parte, de relaţia şi cotităţile impozitului asupra altor venituri pe de altă parte.

Veniturile contribuabililor pot avea trei isvoare deosebite; capitalul singur ca venitul fonciar, sau venitul capitalului mobilar; capitalul împreunat cu munca, ca veniturile industrialilor şi comercianţilor care conduc singuri întreprinderile lor, ca veniturile arendaşilor, etc; munca singură, ca venitul din retribuţiuni sau exercitarea unei profesiuni în care nu se pune capital, ca medicii, advocaţii, etc.

Este evident că aceste diferite categorii de venituri nu au o natură identică. Toate isvoresc din muncă, dar când e vorba de venitul unui capital, este o muncă deja acumulată şi al cărei produs se poate transmite intact moştenitorilor; iar cînd este vorba de retribuţiune, este venitul muncei prezente, care încetează odată cu viaţa sau chiar cu sănătatea muncitorului. Din acest venit al muncei prezente muncitorul cuminte este dator să agonisească o parte pentru a constitui un capital care să-i slujească la bătrîneţe sau urmaşilor lui.

De aceea toţi legiuitorii moderni nu lovesc cu aceiaşi cotitate venitul din munca actuală cu venitul din munca acumulată pe care o reprezintă capitalul.

Este adevărat că la noi venitul din capitalul imobilar este isbit, prin jocul zecimilor, cu o cotă mult mai mare de cît venitul din retribuţiuni; dar când venitul din capitalul mobilar nu este lovit de cît cu 5 la sută, este drept ca venitul din munca actuală, adică din retribuţiune, să fie lovit cu mai puţin.

Pe lângă aceste consideraţiuni de principiu se adaogă şi consideraţiuni de fapt în favoarea unei scăderi a taxei asupra retribuţiunilor.

Cei mai numeroşi dintre plătitorii acestei taxe sunt funcţionari publici. Ei în curs de doui ani, de la 1899—1901, au avut să sufere şi această nouă taxare de 5 la sută şi o scădere din lefuri de 5 până la 20 la sută. Şi pe când lefurile scădeau de două ori, viaţa se scumpea şi prin efectul desvoltărei noaste economice şi prin efectul nouilor imposite şi noului tarif vamal.

Am crezut dar drept să propun scăderea de la 5 la 3 la sută a dărei asupra retribuţiunilor şi să urcăm de la 120 la 150 de lei limita retribuţiunilor cari fiind prea mici, rămân scutite de aplicarea acestui imposit.

Sacrificiul fiscului în această scădere va fi de 2,100,000, anume 1,800,000 prin reducerea taxei de la 5 la 3 la sută şi 300 mii lei prin urcarea minimului nedaxabil de la 120 la 150 lei.

A treia uşurare ce propunem este asupra unui impozit indirect de consumaţie.

Cînd în anul 1905 am propus înfiinţarea unei taxe de consumaţiune asupra vinului şi desfiinţarea taxei funciare pe hectarul de vie, ne găseam sub impresiunea rezultatului budgetar al anului 1904—1905, care dăduse un escedent de 6 milioane şi în faţa unui imperios spor în cheltuelile Statului, mai ales în ce priveşte apărarea naţională. A fost, deci, firesc să propunem o taxă mai mare, anume cu 30 bani de decalitru, taxă pe care astă-zi, în momentul în care putem proceda la uşurări, voim s'o reducem la 20 bani.

Intr'adevăr, din momentul ce avem să alegem între taxele de consumaţie spre a uşura pe contribuabil şi nu putem să facem un sacrificiu prea mare, este natural să ne adresăm la o taxă înfiinţată de curînd, care încă n'a intrat în obiceiuri şi al cărei produs nefiind însemnat o putem reduce de odată cu o treime.

Acestea sunt cele trei uşurări pe cari le propunem în budgetul Statului şi cari în total se ridică la 3,800,000 lei pe an după evaluările din bugetul în curs.

Faţă cu marile jertfe cerute de la contribuabilul romîn în 1899, 1900, 1901 1904 1905 şi 1906, şi cari se cifrează cu multe milioane, aceste uşurări pot părea foarte ne-însemnate.

Se poate ca ele să fie mici în suma lor, sunt foarte importante însă fiind că însemnează încetarea vremei de teamă şi începerea unei vremi de siguranţă cumpătată, şi prin urmare de uşurări posibile.

Dacă anii cari au să vină nu vor da nici o decepţie prea mare, dacă frumosul avînt economic, care a cuprins ţara întreagă, se va mentine; dacă pe lângă cresterea normală a vr'o trei—patru milioane pe an, care ne vine din singurul fapt al creşterei populaţiei, se va adăuga de aci înainte creşterei de venituri datorite îmbogăţirei generale, adică sporirei puterei pe consumaţie a fie-căruia, ne putem aştepta în viitor la nuoi uşurări, pe lângă cari cele pe cari le propunem astă-zi nu vor avea de cât meritul de a fi fost un inceput.

Litere-Ştiinţe-Arte

—

Tânărul autor parizian Henry Bernstein foarte la modă de ciţi-va ani pe scenele Parisului a representat la teatrul „Renaissance" o nouă piesă: „Hoţul". Subiectul e cam acesta. O tînără femee Louise Loysin îşi iubeşte barbatul, dar şi toaleta. Pentru a şi-o procura nu se dă în lături de la hoţii, în special fură din casa bogatului Raymond Lagarde la care locueşte perechea Loysin. Tînărul Lagarde, fiul gazdei, iubeşte mult pe femeea Loysin şi în momentul critic iea asupra-şi vina hoţiei descoperite. De aici conflicte dramatice interesante care amintesc—zice-se pe Scribe şi Sardou. Ceea ce însă nu însemnează că la rîndul lui autorul a „furat"; cel mult a împrumutat cîteceva.

*

In revista engleză „Nineteenk Century" profesorul Kenstow atacă darvinismul susţinînd că nu există nici o probă reală despre selecţiunea naturală, nici o specie sau varietate animală sau vegetală care să susţie exemplul. Autorul susţine că teoria selecţiunei naturale va dispărea înaintea aceleia care adaptează condiţiunilor vieţei resursele directe ale organismului.

*

Se afiumă că Fritjof Nansen, curagiosul explorator polar, prepară o nouă carte pentru a fixa definitiv rezultatele căpătate în cercetările făcute la pol în ultimele expediţiuni.

*

In Orient s'a găsit—pare-se—o plantă cu însuşirea de a vindeca patima fumatului de opiu, Rezultatele au fost minunate. Mai bine de 14000 fumători au fost tămăduiţi într'o singură regiune din peninsula Malacca.

*

Romanticul d'Annunzio visase—cum zicea în romanul *Il Fuoco*. de a zidi pe munţii Laţiumu-lui, lîngă lacul Albano, un «teatru al Frumosului». Visul lui s'a risipit. Terenul ales de marele poiet aparţinea femeei lui divorţate, ducesa de Gallese, care a şi vîndut terenul. In locul unde aveau să apară clasicelc eroine ca Ifigenia, Electra şi Antigona, se vor cultiva alte arte,—acea a legumelor şi zarzavaturilor.

*

STRUNA ZILEI

COMUNICAT TEATRAL

„Copila cea din flori" nu este
La noi născută'ntre culise,
Cum în „Opinia" se scrise·
Ci,—bine e să ştiţi aceste:
«Copila» ca şi aventura
Sunt a confratelui Ventura...

Informaţii

—

Liberalul *vorbeşte zilnic de armonia din sînul partidului liberal local.*

Dovada, că spusele numitului ziar sunt perfect exacte ne-o dă faptul, că, la otelul Victoria, a avut loc aseară o nouă întrunire a tinerilor liberali.

In invitaţiunea pentru acea intrunire se spune textual: „Vă rugăm cu inzistenţă a lua parte la această consfătuire, unde urmează să se discute mijloacele pentru a restabili liniştea şi armonia în partid, astfel ca, în viitor, partidul să fie al partizanilor şi nu un lucru dat în stăpînirea cîtor-va".

Nu este aşa că Liberalul *are dreptate cînd vorbeşte de dulcea armonie din sînul liberalilor locali?*

—

Din cauza marelor lucrări pentru executarea liniilor telefonice Iaşi-Bucureşti şi Bucureşti Turnu-Severin, se resimte o mare lipsă de material la direcţia poştelor şi telegrafului.

Din această cauză nu se poate satisface cererile numeroşilor noi abonaţi din Iaşi—cererile aceste fiind venite, acuma în urmă, mai cu samă de cînd linia Iaşi-Bucureşti, a fost pusă în exploatare.

—

Aseară, la teatru, a avut loc un mic accident in galerie, care a provocat o oare-care emoţiune în sală.

Unei doamne din galerie i-au venit rău şi a avut o uşoară sincopă.

I s'a dat repede ajutor medical —erau doar destui medici aseară la teatru—şi femeia şi-a venit curînd în simţire.

—

Intre cei reuşiţi la examenul de capacitate a controlorilor financiari se află şi d. Al. Mînă-Scurtă, controlor financiar de pe lîngă administraţia financiară de Iaşi.

—

Catedrele vacante la Universitatea de Iaşi

Marele număr de catedre vacante. Rezultatele sistemului actual. Patima şi ştiinţa. Dificultăţile actuale. Cazuri particulare. In aşteptare.

Nici o dată poate, de când există sistemul actual de recrutare al personalului didactic al învăţământului superior, n'au fost atâtea vacanţe şi nu urmau să fie numiţi atâţia profesori, la universitatea de Iaşi, ca în anul acesta.

Nici o dată raportorii, consiliile profesorale şi senatul Universitar, n'au avut mai mult de lucru şi n'au fost mai mult preocupate de chestiunea de a şti cine urmează să ocupe catedre vacante.

La fie-care din facultăţile din Iaşi, sunt vacante câte una sau două catedre—aceasta, fie din cauza decesului profesorului titular, fie din cauza transferărilor la catedrele similare, de la facultăţile din capitală.

Căci să spunem cât se poate de curând: pentru mulţi — şi aceasta mai cu seamă de când există actuala lege a a învăţământului superior—facultăţile de Iaşi au devenit un solu de purgatoriu pentru a ajunge mai târziu în raiul facultăţilor din capitală.

Unii—şi nu cei mai puţin numeroşi—se prezintă pentru catedrele de Iaşi numai în vederea ocupaţiunei viitoare a unei catedre similiare din capitală, stau aci într'un provizorat foarte dăunător şcoalei şi aşteaptă cu nerăbdare sfîrşitul acestui provizorat şi reîntoarcerea în capitală.

*

Lucrul acesta este foarte dăunător şi constitue un mare rău pentru bunul mers al învăţămâtului. El este o consecinţă a actualului sistem de recrutare a personalului didactic superior dar nu este singurul. Sunt şi alte multe rele dintre care unele se pun în evidenţă cu ocazia acestor ultime vacanţe.

Să inzistăm puţin asupra lor.

Se ştie că lucrările candidaţilor sunt singurul criteriu după care se apreciază şi se decerne titlul de agregat şi profesor.

Ori este evident că aprecierile vor diferi, mai cu samă cînd patima este pusă în mişcare. Şi doar nicăirea patima nu se manifestă într'o formă ast-fel cum ea se manifestă în atari ocaziuni. In sistemul concursurilor se puteau face mizerii, se puteau prelungi lucrurile, dar evidenţa valorei candidatului cu greu putea fi contestată căci există un control cît de cît, al celor în măsură de a pricepe, care urmăreau probele şi formau publicitatea concursurilor. Astă-zi acest control, cît de minim o fi el, a dispărut şi se văd rezultate ca acele, că asupra valoarei unui candidat părerile celor chemaţi să suporteze sunt diametralmente opuse.

*

Dar mai e un lucru de semnalat. Actuala lege dă preferinţă profesorului de materie similară spre a ocupa o catedră vacantă.

Şi de aci rezultă neajunsul că un profesor din această categorie, poate susţine trecerea sa la catedra vacantă numai şi numai spre a împiedica pe un candidat, contra căruia are motive de a-l combate, să ocupe acea catedră.

Pentru aceasta ie indiferent dacă candidatul actual ie un om de valoare şi care poate aduce foloase învăţămîntului, îi este indiferent dacă la catedra ce urmează a deveni vacantă prin transformarea sa, nu se vor putea prezenta elemente de valoare sau, de se vor prezenta, vor privi Iaşul ca loc de exil, vor fi mereu cu ochii aţintiţi spre capitală şi deci nu vor avea liniştea şi dragostea suficientă pentru şcoala de Iaşi.

Toate aceste îi sunt indiferente, dar nu pot rămînea ca atare pentru acei ce se interesează de bunul mers al şcoalei şi care trebuie deci să aviseze la mijloace de îndreptare.

Dar să aşteptăm spre a vedea cum vor decurge lucrurile.

—

Congresul liberal.

— Oratorii congresului. Tineri şi bătrâni. Grave neânţelegeri.

Discuţia asupra convocărei unui congres liberal a dat loc la mari neînţelegeri în partidul liberal.

S'au rîdicat o mulţime de chestiuni: cine va fi invitat la congres? Unde se va ţine congresul? Cine va vorbi?

Ce se va spune şi ce nu se va spune?

Respunsurile la aceste întrebări însamnă hotăriri şi asemenea hotăriri sunt dintre cele mai grele de luat.

Când a fost vorba să se hotărască cine va lua parte la congres, s'a văzut ce vîlvă a produs deciziunea de a se exclude cei 20 liberali despre care am mai vorbit

Escluderile acelea au umplut de ridicul pe fruntaşii liberali şi ridicolul se va resfrânge asupra întregului partid care primeşte să fie astfel tratat.

*

Hotărârea de a se ţine congresul în locuinţa d-lui Vintilă Brătianu a produs de asemenea mari neînţelegeri.

S'a spus cu drept cuvânt de către unii cá intr'o casă particulară n'o să se poată vorbi franc, ci numai cu rezerve, şi rostul unui congres este de a se da prilej congresiştilor să vorbească deschis, fără jenă şi fără reticenţe.

Dacă pînă în cele din urmă se va menţine hotărîrea ca să se ţină congresul la d. V. Brătianu, se poate ca mulţi dintre liberalii invitaţi la congres, să nu participe, ci să stea în rezervă.

*

Nu de puţină importanţă e şi chestia; cine va vorbi la congres. Va fi discuţia liberă?

Se vor putea comenta in adunare părerile exprimate de fruntaşi?

Se pare crede *Patria*, că discuţia va fi mult cenzurată şi totul se va mărgini la un discurs, cel mult două.

E vorba ca şeful partidului, d. Sturdza să facă procesul regimului actual şi să ajungă, după cîte-va ceasuri de critici pătimaşe, la concluzia că numai partidul liberal e capabil să conducă ţara şi să îngrijască de nevoile ei.

*

Sunt mulţi liberali cari voesc şi cer cu inzistenţă ca după d. Sturdza să vorbească d. Ionel Brătianu şi să dezvolte viitorul program al partidului liberal, un fel de promisiuni deşarte pentru vremuri ce nu le vor ajunge cei cari le fac.

Dar această procedare nu poate fi admisă de d. Sturdza, pentru că a da d-lui I. Brătianu rândul la tribună şi sarcina de a enunţa programul partidului, înseamnă a-l desemna de pe acum ca urmaş la şefie. Or, d-nul Sturdza nici nu voeşte s'audă de desemnarea unui şef, cît timp se crede în stare să conducă d-sa partidul liberal.

D. Sturdza voeşte un singur lucru: ca toţi liberalii mai de seamă din ţară, aceia cari l'au susţinut în Decembrie 1904 şi mai ales aceia cari i-au provocat greva parlamentară, toţi să se adune la congres şi umiliţi, să-l asculte şi să-l aplaude numai pe d-sa arătând astfel că sunt pocăiţi şi supuşi ordinelor şefului.

*

Vor admite liberalii ceilalţi şi mai ales cei tineri o aseminea procedare? Desigur că nu şi deci congresul liberal promite să ne dea mult de vorbit.

—

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

12

SECRETUL JUDECATORULUI DE INSTRUCŢIE

MARE ROMAN

de

PIERRE DELCOURT

— Nina! Nina! copilul meu ce a devenit?... Unde este ea? Dar e oribil. Ascultă d-le George, trebue s'o regăsim!...

Cum n'ai trimis d-ta un om acum terei zile?...

Dar e imposibil!...

Nina! Nina!...

George, un moment ameţit de noutatea pe care o aflase, cuprins de o mare durere la gîndul că acea pe care o iubea, era poate într'un pericol, îşi reveni iute în simţiri.

Prima sa grije) fu de a consola pe mătuşa Ninei şi de a o asigura că, ori care ar fi situaţia tinerei fete, ea nu poate fi victima unui accident prea dureros şi că el speră că va putea regăsi.

Aceasta pentru a linişti pe buna femee.

După ce isprăvi aceste asigurări substitul, cu obibeiul seu de a discerna lucrurile, voi să obţie cîte-va date de la buna mătuşe.

— Bună mătuşe, iubita noastră Nina, nu se află în pericol; sunt sigur de aceasta.

— Dea D-zeu, să ai dreptale.

— Dar aceasta nu trebue să ne împedice de a cerceta locul în care se găseşte.

— Da negreşit! Nu-i aşa că vei face tot posibilul ca să regăseşti pe iubita noastră Nina? Ce ar zice fratele meu care mi-a încredinţat unica sa copilă?

— Iţi promit; dar pentru asta trebue să mă ajuţi. Ascultă-mă deci şi răspunde la întrebările.

— Te ascult, gemu brava femee.

— In ce zi s'a prezentat streinul cu scrisoarea?

— Alaltă-eri.

— La ce oră?

— La 8 dimineaţă.

— Cine a venit? Cum era acea persoană şi ce a zis?

— Era un bătrîn, de vr'o 60 ani, cu barbă; nu era îmbrăcat ca cei de pe aici.

Asta m'a mirat mult...

Auzind această explicaţie, tînărul pali. El întrerupse femeea.

— Nu avea o vestă albastră, pantaloni scurţi, de aceiaşi culoare, ghete mari, ridicîndu-se până la genunchi şi nu era acoperit cu un bonet roş?

— Da, avea înfăţişarea unui om bun!

— De asta mă temeam! murmură George, aşa ca să nu fie auzit de bătrâne femeie.

Aceasta continuă:

— S'a prezentat, cu o scrisoare în mână, zicînd că e pentru d-şoara Marion. Eu am dat'o Vineri, care imediat ce a luat'o în mînă a zis: Uite, George a părăsit Marsilia, a plecat pentru cîte-va zile la ţară. la Gardaune, mă roagă să vin acolo şi trimite pe d. care mă va conduce acolo.

Nina se îmbrăcă repede.

— Foarte bine, dragă doamnă, mă voi ocupa de toate aceste, zise George, plecînd de la buna femee.

Tînărul părăsi casa, aruncă asupra ei o ultimă privire plină de tristeţă şi se îndepărtă, scoţind un adînc suspin.

George înţelese. Numirea sa într'un oraş îndepărtat, ordinul de a pleca imediat spre a-şi lua poztul în primire, toate aseste coincideau cu scrisoarea pe care o trimesese familiei sale, anunţînd'o despre intenţiile sale de a se căsători.

Işi închipui deci, că aceste nu puteau fi de cît urmarea cererei sale şi că familia sa dorea să distrugă causa şi efectele legăturei sale.

Repede, cu modul care indică la autorii actelor o puternică voinţă, tatăl seu a făcut să se fure fata; s'o îndepărteze de el, aşa ca să nu o mai poată revedea nici o dată.

George cunoştea bine pe tatăl seu. El ştia bine care e gradul de inflexibilitate a caracterului acestuia şi îşi închipuia că bătrînul putuse obţine într'un timp foarte scurt, numirea şi permutarea sa la Valenciemes.

Inconteştabil cererea de căsătorie stîrnise furia părintească; în timp ce se permuta George la Valencieune, frumoasa Marion era dosită, aşa ca să nu mai poată fi regăsită.

Signalmentele omului care venise cu scrisoarea la Nina, răspundeau foarte bine la acele ale unui bătrîn servitor al familiei sale şi care era cu totul devotat d-lui Pernelin.

Dacă toate aceste conjecturi erau fondate, George n'avea de cît să se supue, caci el cunoştea pe tatăl seu şi ştia că nu avea de sperat de la el nici un indiciu cu rivire.

(Va urma).

In Monitorul Oficial de astă-zi se publică o listă de 140 de învăţători şi învăţătoare cari, reuşind la examenul de înaintare pe loc, vor fi plătiţi cu 130 lei lunar.

Un examen pentru obţinerea titlului definitiv se va ţine cu începere de la 15 Martie 1907, pentru institutorii şi învăţătorii cari vor avea 3 ani împliniţi de cînd funcţionează cu titlul provizoriu în învăţămînt.

—

O pruncucidere pe care numita Floara Profira, a comis'o acum trei ani, în satul Muncel, din judeţul Roman, a fost descoperită acum.

Născând, Profira a omorât copilul, călcându-l în picioare şi dându-i 2 lovituri cu sapa.

Cadavrul a fost găsit în grădina casei părinţilor fetei.

—

In comuna Şoldăneşti s'a făptuit o crimă. O femee numită Safta C. Lupu a ucis, din motive de gelosie, pe locuitorul Gheorghe Schiopu.

—

D. I. Dimitriu este numit sub-director al liceului internat din Iaşi, în locul d-lui Fedeleş, care a plecat în străinătate pentru continuarea studiilor.

—

Consiliul de resboiu al corp. IV de armată, sub preşidinţia D-lui Colonel Stroiescu, a fost convocat de eri şi până la 30 Noembrie, spre a judeca mai multe procese de dezertări şi furturi.

—

Următorul proect de lege s'a împărţit ieri la Senat:

Aliniatele II şi III, de sub punctul 3 al articolului 64 din legea pentru modificarea legei de organizaţie a administraţiei centrale a ministerului instrucţiei şi cultelor din 31 August 1892 şi 9 Iulie 1901, pentru modificarea unor articole din legea de organizare a Casei şcoalelor din 9 Martie 1896, etc., se modifică precum urmează:

„Cîte 30 lei pe an pentru elevii şi elevele şcoalelor publice din gimnazii, curs inferior de liceu şi şcoale secundare de gradul I de fete.

„Cîte 50 lei pentru cei din şcoalele publice din cursul superior de liceu şi din şcoala secundară de gradul II, precum şi toate celealalte taxe ale elevilor şi studenţilor romîni şi streini din şcoalele primare speciale, profesionale şi superioare, prevăzute prin legile şi regulamentele respective, de toate felurile de taxe fiind scutiţi fiii membrilor corpului didactic.

Aliniatul *b* de la art. 65 se suprimă, iar cele următoare vor fi numerotate în consecinţă.

Aceste dispoziţii vor intra în vigoare de la 1 Aprilie 1907.

—

Ministerul de finanţe a dat vămilor următoarea circulară explicativă a tarifului vamal:

La art. 743, cu 2 lei suta de kgr., se impun; locomobilele, maşinele de semănat, de secerat, de cosit, de bătut porumb, de curăţat grăunţe (trioare), de treerat (batozele), şi vînturătoarele, cînd vin complecte, fie montate sau demontate.

Ultime informaţii

—

D. Al. A. Bădărău, soseşte mîine în Iaşi cu acceleratul de 8 jum. dimineaţa.

—

Darea de samă anuală asupra situaţiei caselor sf. Spiridon. o va face, la 12 Decembrie, epitropul G. D. Şerban.

——

Creditorii lui L. Friedmann, magasin de coloniale, se vor întruni mâine la tribunalul comercial, pentru a vota cererea de moratoriu făcută de Friedmann.

*

S'a cerut declararea în faliment a comerciantei de mode A. Wolfsohn.

Terminul la 7 Decembrie.

——

N. Tomiţă, presupusul autor al furtului de la gară, a fost adus azi din nou la parchet.

——

D-na Maria I. Pivniceru, soţia d-lui Pivniceru, senator de Huşi, a încetat astă-zi din viaţă.

Transmitem îndureratei familii expresiunea condoleanţelor noastre.

——

Eri seara a avut loc primul prînz parlamentar, acasă la d. ministru al finanţelor. Despre acest prînz, corespondentul nostru din Bucureşti, ne telefonează următoarele:

La primul prînz parlamentar, oferit de d. Take Ionescu au luat parte domnii:

D. Alexandrescu, senator de Iaşi; doctor Boteanu, senator de Tecuci; A. Alexandrescu, senator de Dorohoi şi Alexandrescu, senator de Suceava.

Deputaţii: V. Arion, L. Antoniu, doctor Atanasescu, D. Apostol, V. Cancicoff, T. Crivăţ.

——

Universitare

Alegerea decanului facultăţei de litere, care urma să aibă loc în seara de 30 Noembrie, a fost amânată pentru Duminică 3 Decembrie, când va avea loc şi alegetea unui delegat în senatul universitar.

*

Domnul Gr. Demetrescu, suplinitorul d-lui prof. D. Alexandrescu, va începe cursul de drept civil, anul al III-lea Vineri 1 Decembrie.

*

Consiliul profesoral al facultăţilor, a decis să se intervină pe lîngă rectorat pentru scutirea de taxă a tuturor studenţilor basarabeni, luîndu-se în consideraţie condiţiile speciale în care se află aceşti studenţi.

*

Decanul facultăţei de ştiinţe a intervenit la ministerul de instrucţie, în urma cererei d-lui Colonel Scarlat Panaintescu, profesor de geodozie şi astronomie practică şi nautică, să i se acorde o îndemnizare de transport de 200 lei şi un bilet de liber parcurs pe căile ferate.

——

La cameră s'a format o listă nouă de candidaţi la cetăţenie.

Din Iaşi figurează, domnii: Al. Petit, M. Wachtel şi Patrognet.

——

Instalarea Curţei şi tribunalelor

Restaurarea palatului administrativ, necesitează strămutarea curţei şi tribunalului.

Se ştie, că ambele secţiuni ale curţei s. I şi 2, ale tribunalului, vor fi instalate provizor, în palatul princiar, iar s. III se instala, în casele Ciurea, str. Golia.

Am crezut să aducem un serviciu justiţiabililor, arătînd cum s'a făcut distribuţia sălilor, în palatul Ferdinand.

*

In etajul de jos, dreapta, va fi instalată toată secţia II a tribunalului.

La stînga va fi s. I a tribunalului; fie-care secţiune va avea cîte 8 odăi.

*

Etajul de sus este rezervat curţei, parchetelor şi tribunalului.

Salonul de recepţie, a fost despărţit în 2 şi va servi grefelor şi archivelor celor 2 secţiuni ale curţei.

Secţia I, va ocupa partea dreaptă a etajului, iar secţia II partea stîngă.

Sala de şedinţi a secţiei I. comunică cu sala paşilor perduţi, dar este foarte mică.

In partea stîngă, distribuţia ie aceeaşi, pentru secţia II a curţei.

In partea d'inspre curte, la dreapta, sunt instalate cabinetele primului procuror, procurorilor şi grefele parchetului tribunalului.

Toate aceste încăperi, sunt foarte mici.

In partea stîngă, corespunzătoare cu curtea s. II, vor fi instalate: sala de şedinţe a camerei de punere sub acuzare, iar la dreapta parchetul curţei şi grefa. Tot aci vor fi cabinetele judelor instructori şi judecătorului sindic.

*

Arhivele curţelor au şi fost instalate. La 10 Decembre totul va fi terminat.

—

Marele tragedian italian De-Santos va da cu trupa sa, 2 reprezentaţiuni în Iaşi, în serile de 22 şi 23 Decembre.

De-Santos este ginerile lui Borelli, fostul director de scenă al teatrului din Iaşi.

*

P. Liciu, apreciatul artist, va da concursul său la mai multe spectacole, ale teatrului din Iaşi, în cursul lunei viitoare.

Cu această ocazie se vor represinta: Banii, Cârceii, şi Nelly Rozier.

*

D-na Hading şi trupa sa vor sosi în Iaşi Vineri cu expresul de 6 ore seara.

——

D. Vasile Buţureanu, profesor Universitar, numit inspector al învăţămîntului secondar a depus astă-zi legiuitul jurămînt în faţa ministrului instrucţiunei.

D. Disescu s'a întreţinut apoi cu noul inspector asupra proectelor care urmează să fie depuse la Cameră şi prin care se modifică mai multe din legile învăţămîntului, actualminte in vigoare.

Ultima Oră

Serviciul telegrafic spcial al „Opiniei"

Bucureşti 29 Noembrie.

Guvernul francez şi clerul

Eri, 11 Decembrie st. n., expirînd termenul ce a fost acordat asociaţiunelor religioase spre a se constitui conform nouei legi, un important consiliu de miniştri s'a ţinut la Elysée, sub preşedinţia preşedintelui republicei.

S'a decis a se proceda cu cea mai mare energie pentru aplicarea legei. Astfel, toate palatele şi proprietăţile congregaţiunelor, cari nu s'au conformat dispositiunilor legei, vor fi confiscate; preoţii vor fi consideraţi ca răsvrătitori, vor perde dreptul funcţiunei lor pastorale şi vor fi daţi judecăţei.

Dacă nici aceste dispositiuni nu vor pune capăt agitaţiunei, ei vor fi expulzaţi din Franţa.

Zola la Panthéon

Proectul pentru transportarea şi conservarea rămăşiţelor lui Zola la Panthéon, proiect votat de Cameră, a venit eri în discuţia Senatului.

O propunere pentru amînarea acestui proect a fost respinsă cu 162 contra 107, în urma unui mare discurs pronunţat de primul ministru Clémenceau.

O expulzare sensaţională

Monseniorul Montagnimi, de origine italian, archiepiscop la Paris şi reprezentantul autorizat al Papei spre a dirigui lupta clerului francez contra guvernului, a fost expulzat ieri.

Expulzarea a fost precedată de o percheziţiune făcută la reşedinţa episcopală a monseniorului, cu care ocazie s'au descoperit numeroase şi compromiţătoare documente relative la agitaţia clerului francez.

Disolvarea Reichstagului

Discuţiunile privitoare la politica colonistă a Germaniei în Africa de vest, s'au terminat eri. Reichstagul a refuzat acordarea unui nou credit de 20 milioane.

Ziarele afirmă, că în urma acestui vot, care nu întră în felul de a vedea al Împăratului, Reichstagul va fi disolvat.

Mare nenorocire

— 100 morţi —

Din Petersburg se telegrafiază, că eri la amiazi, podul cel mare de peste Neva s'a surpat. 100 persoane au căzut în Neva şi s'au înecat.

Contra Vaticanului

Temps publică un articol prin care condamnă ţinuta Vaticanului în chestiunea asociaţiunilor religioase.

Ziarul frances spune: „tot ce i-a fost cu putinţă a făcut guvernul frances. Conştiinţa catolicilor n'a fost neliniştită şi obiceiurile religioase n'au fost ştirbite.

Din textele noilor legi, reese spiritul de toleranţă şi al impăcărei.

Ceea ce face însă Papa, este aplicarea lui *sic volo, sic jubeo*, în toată brutalitatea lui.

Palatele episcopale

Se telegrafieazǎ din Paris, că guvernul a respins cererea episcopilor de a li se închiria palatele episcopale.

O alegere

La Paris a avut loc ieri alegerea unui membru în Academia artelor frumoase.

Baronul Edmond Rotschihd a fost ales. Monut Sully a căzut cu 12 voturi.

Camera

Presidează d. Gr. Triandafil.

D. dr. *Rădulescu* — Piteşti depune mai multe memorii a membrilor corpului didactic, privitoare la mărirea salariilor. D. *V. Arion* dă citire proiectului de răspuns la mesaj.

D. P. P. Carp, în numele opositiei conservatoare din Cameră, citeşte o declaraţiune prin care spune că, în semn de iubire şi de devotament către Suveran, a cărui sănătate a îngrijat ţara atîta timp, nu va discuta Adresa, dar îşi reservă dreptul de a discuta actele guvernului atunci, cînd ocazia se va presinta.

D. E. *Costinescu*, în numele opositiei liberale, dă cetire unei declaraţiuni concepute în acelaşi sens.

D. Gh. Gr. *Cantacuzino* şeful guvernului, aduce mari elogii domniei Regelui. Mulţumeşte opoziţiei pentru atitudinea ei plină de respect pentru tron, atitudine, care învederează o dată mai mult, cît de adînc este sapat în inimile tuturor Romînilor sentimentul dinastiei.

Declaraţiunile şefilor opoziţiei, continuă primul ministru, mai învederează marele progres ce s'a realizat pe tărîmul luptelor noastre de partid, ceea ce nu poate fi de cît îmbucurător pentru toţi acei, carè urmăresc propăşirea şi liniştea ţărei.

Cereţi renumitele

CONSERVE „STAICOVICI"

CALITĂŢI SUPERIOARE — PREŢURI IEFTENE

De vînzare la toate magazinele de Coloniale din ţară

—**Depozit general: Str. Regală** —

Situaţie gravă în Maroc

Din Maroc vin ştiri foarte grave.

O revoltă generală a indigenilor a isbucnit.

Din această cauză sunt mari temeri de complicaţiuni internaţionale — fiind în genere cunoscută situaţia dificilă din cauza situaţiunei din Maroc.

NUMAI LA

Fotografia artistică WEISS

Piaţa Unirei (Otel România) Iaşi

se poate căpăta fotografie ideală.

5 Lei, 12 fotografii platinotipie.

Restaurantul TANASACHI

Din nou instalat cu tot confortul marelor restaurante europene serveşte onor. sale clientele cele mai delicioase mâncări.

Serviciu ales şi prompt.

Restaurantul e deschis noaptea. **Bucătărie speciala.** Pentru artişti reducere.

Cu începere de la 21 Noembrie, în fie-care seară

Capelă de dame

Orchestră admirabilă.

D-ra Natalie Neagu

Pasajul Maca-Vilacros.

Calea Victoriei 32.

Bucureşti.

Rochii şi Confecţiuni.

Casa S. HAIFLER

Vinde losuri de ale

LOTERIEI REGATULUI ROMÂN

PE CLASE

Cl. I	1.50	Lei	1/8
	3.00	«	1/4
	6.00	«	1/2
	12.00	«	un los

Casa Haifler fiind fondată în anul 1880, onor. public, o poate onora cu încrederea sa.

Str. Ştefan cel Mare 33.

BROSSE A TAPIS

Prix: **14** fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 230 lei traseul Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repezi

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

SECRETUL DIVULGAT

Ori-ce posesor de Gramofon poate imprima singur voacea sa prin ajutorul noului aparat care se aplică pe ori-ce Gramofon. Costul lei 40. Plăci virgine foarte ieftine.

ROMÂNIA MUSICALĂ

FINKELSTEIN

Iaşi. — Str. Lăpuşneanu 24

furnisorul tuturor şcoalelor cu note de muzică, viori, mandoline, coarde italiene, şi toate instrumentele muzicale.

E. HEROVANU

AVOCAT

şi-a mutat biroul în strada Stfean-cel-Mare, casele episcopiei catolice.

Ore de consult: de la 3 la 6 seara.

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

practică: Vaccinări şi Revaccinări

Au eşit de subt tipar şi se află de vânzare la principalele librării din ţară următoarele publicaţii ale d-lui Gh. Ghibănescu profesor şi deputat.

1) *Surete şi Izvoade* vol. I. Iaşi 1906. Dacia preţ 6 lei

2) *Ispisoace şi zapise* vol. I. Iaşi 1906, Dacia preţ 4 lei.

3) *Şcoli Normale* din iniţiativă particulară Iaşi 1906 Dacia preţul 1 leu.

Volumele 2 şi 3 din Surete şi vol. 2 din Ispisoace vor apărea în cursul acestei luni.

TEATRUL NAŢIONAL

Reprezentaţiile

Doamnei JANE HADING

Vineri 1 Decembrie 1906

FROU-FROU

Comedie în 5 acte de H. Meilhae şi Halevy de la Academia Franceză.

Sâmbătă 2 Decembrie 1906

După cererea generală

le Maître de Forges

Piesă în 4 acte şi tablouri de G. Ohnet.

In care piesă celebra artistă a creat rolul *D-rei Clara de Beaulieu*—şi din care rol a făcut una din cele mai superbe sale creaţiuni.

Preţurile Locurilor: Fotoliu de orchestru (primele 4 rînduri) 14 fr. Stal I (Banca 5—9) 10 fr. Stal II (Banca 9-14) 6 fr. Stal III (Banca 14—18) 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Balcon I-iu 4 fr. Celelalte rînduri 3 fr. Galerie 2 fr. Loja de 4 pers. 50 fr. Loja de 5 şi 6 pers. 60 fr Loja de Balcon 16 fr.

Biletele se găsesc la Agenţia Teatrală „Thalia" Th. P. Maximovici.

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50 c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f 30 c.

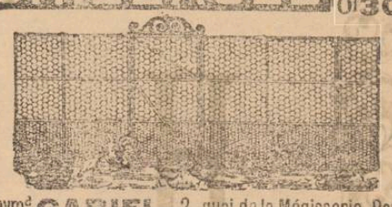

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

GRILLES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

„OPINIA"

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Cele din urmă ştiri telegrafice din ţara şi străinatate

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseşte cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ fragetĭ si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĔ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

DEPURATIVUL LAROZE

SIROP DE CÓJE DE PORTOCALE AMARI

CU IODUR DE POTASSIUM

(Sare de iodină),

Preparat de J. P. LAROZE, Pharmacist,

PARIS — 2, rue des Lions-Saint-Paul, 2 — PARIS

Tótă lumea cunóşte proprietăţile Iodurului de potassium. DOCTORII RICORD, BLANCHE, TROUSSEAU, NELATON, PIORRY, ROGER, au obţinutără cele mai bune efecte în *afecţiunele scrofulóse, limfatice, canceróse, tuberculóse, caria óselor, tumorile albe, bólele pelei, sângelui, accidentele sifilitice, secundarii şi terţiare.* Toţi medici citaţi acilea prescriu **Iodurul de potassium** asociându'l **Siropului Laroze** de **cóje de portocale amari**, carele, prin acţiunea sa tonică asupra aparatului digestiv, înlesneşte absorbţiunea Iodurului şi eviteadă iritaţiunea vătămătóre ce póte resulta din întrebuinţarea lui topit în apă numai.

SIROPUL DEPURATIV LAROZE

se găseşte în deposit la tóte pharmaciile bune unde se mai póte găsi încă şi

SIROPUL SEDATIV de coji de portocale amari preparat cu **BROMURUL DE POTASSIUM**

fórte eficaciu contra *Epilepsiei, histerieĭ, bólei, numită jocul St-Guy, insomniei copiilor în timpul dentiţiunei*, etc. etc.

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

LOTERIA REGATULUI ROMAN

SUPRAVEGHIATĂ ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos :

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

CASA DE INCREDERE

Fondată în 1856

— PREMIATA DE 5 ORI —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE

ARTISTIC, PROMPT ŞI CONŞTIINCIOS.

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie **FRATII KONYA.**

1120 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE uşureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Da-ă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.